

سايكولوژيائى

پياو و ژن

دكتور طارق كمل النعيمى

نوڤترين توڤرئنه وه جيهانيه كان دهر باره ي كيشه كانى نيوان

ژن و پياو

چاپى دووهم
۲۰۱۳

هوكاره كانى، ريگاكانى چاره سه ركردنيان

ساكۆلۆژىي ژن و پياو

نۆيترين ليكۆلينيەوەي زانستى دەربارەي كيشە خىزانىيەكان
هۆكارو ريگاكانى چارەسەرکردنى

ومرگىرانى ئەعدەربىيەو:

سۇران عمر	سلمان ھەورامى
حسن توفيق	حمەد حسين گۆران
على حسين امين	ابراهيم محمد على

دانانى

د. طارق كمال النعمي

- 3..... بیته می
- 9..... درمنا
- 15..... بهشی بهکم
- 17..... نایا جیاوازی له نیوان ژن و پیاو دا ههیه؟
- 19..... جیاوازی به درمکیه کانی نیوان ژن و پیاو:
- 20..... پدیوهندی به سایکونوژی به گشتیه کان:
- 21..... هۆکار و چار سه درمکان و گرنگترین ناموژگاری:
- 24..... نیازی باش به ته لها بهس نیبه:
- 25..... جیاوازی میشکی ژن و پیاو:
- 26..... جیهانی درمکی ژن و پیاو:
- 28..... روالینی پیاو و نافرته بو دنیای درمروه:
- 35..... کی زور بلنیه، پیاو یان نافرته؟
- 38..... گفتوگوی نیوان پیاو و نافرته:
- 48..... له مندا لیه و دهست پی دهکات:
- 51..... بهشی دووهم
- 53..... چاکازی له لایه ن پیاو گه شه سه لهن له لای نافرته:
- 54..... گوئ نه گرتنی پیاو له نافرته:
- 57..... نارمزه و (گرنگی به کانی پیاو و نافرته):
- 60..... گوینگرتن و گرنگی پندان:
- 65..... بهشی سینه م
- 67..... فیلکی و شهکته:
- 75..... پیاو به بی دهنگی هه لسه کوهوت له گه ن کیشه کانی دهکات:
- 77..... هه لوستی نافرته له پیاوی بی دهنگ:
- 80..... نافرته به قسه کردن هه لسه کوهوت له گه ن کیشه کانی بو نه لای دهکات:
- 81..... هه لوستی پیاو له قسه بهی نافرته:
- 87..... بهشی جواره م
- 89..... هاندانی دهگه ری بهرام بهر:
- 89..... کاتیک پیاو نافرته خوش دهووت:
- 90..... چون پدیوهندی به دهست پندمکات:
- 92..... کاتیک نافرته پیاوی خوش دهووت:
- 93..... سرزمشت کردن:
- 96..... داندانی سنور و دیزگرتنی:

- 100 زانستى و مرگرتن و پيشوازي كردن:
- 101 چۈن ماقى نافرەت دەدەيت نە دروستى پيشوازي كردندا؟
- 102 قىربوون و بەخشىن:
- 103 مەترسە نە ھەلە كردن:
- 104 پياويش پىنويستى بە خوشەويستى ھەيە:
- 104 سكالاي نافرەت ماناي شكستى پياوھ:
- 107 بەشى پىنچەم
- 109 ھەلە تىگەيشتن:
- 110 دوو زمانى جياواز:
- 111 روونكردەنەوي ھەست و سۆز نە پىناوي گەيشتنى زانيارىھەكاندا:
- 113 جياوازي نىوان پياوو نافرەت نە بىر يارداندا:
- 116 سكالاي سەرەكى خانمان نە وەيە كە پياو گوى بۇ قسەكانيان ناگريت:
- 117 قسەكردنى خانمان و چۈنيەتى تىگەيشتن لىيان:
- 121 رىگەي بىر كوردەنەوي پياوو نافرەت:
- 123 وەلامدانەوي نافرەت بەرامبەر بىدەتگى پياو:
- 126 ھۆكارەكانى پەيۋەست بونى پياو بە لايەنى بىدەتگى يەوھ:
- 126 نەو ھۆكارانەي پال بە نافرەتەوھ دەين قسە بكات:
- 127 داخل بوونى نافرەت بۇ نىو كەسنىتى پياو:
- 128 نىكدانەوي وەلامەكانى پياو:
- 130 نافرەت چى دەكات كاتىك پياو دەچىتە نىو كەسنىتى خويەوھ:
- 132 گىتوگۇكردنى نافرەت نەگەن پياو دا:
- 134 كاتىك پياو پىنويستى بە يارمەتى ھەيە:
- 136 گرتكى دانى زياتر پياو دەخنىكىنىت:
- 136 زمرورەتى نە نجامدانى ھەندى گۇراتكارى:
- 138 دوور كەوتنەوھ نە تۆمەتبار كردن:
- 140 تۆمەت بار كوردنى خودى خوت نەبەرامبەر تۆمەتبار كردنى كەسانىتر:
- 143 ھاويەشى نە بەرپرسىيارىھەتيدا:
- 146 گوى گرتن و سەر زەنشت نە كردن:
- 148 ھونەرى گوى گرتن:
- 151 بەشى شەشەم
- 153 گۇراتكارى سۆزدارى پياو:
- 154 پىنويستى ھەست كردنى نافرەت بۇ نەم بارودۇخە:
- 157 چۈن گۇراتكارى نە ناكاو بوودەدات:

- كەي نەم حالەتە ئە لاي پىيا دەست پىندەكات:
 160
 161
 162
 162
 164
 164
 166
 168
 168
 170
 171
 175
 176
 177
 179
 179
 182
 183
 187
 189
 189
 191
 192
 195
 198
 199
 201
 202
 203
 204
 206
 207
 208

- 209..... ناييا رابردووى مروۇ كارەمكاته سەر ھەلسوكەوتى!
- 210..... كەي ھەست بىرىندار دەبىت؟
- 211..... دوژمنايەتى ئۇن و پياو!
- 212..... چارەسەرى جياوازىيەكان ئە رىگەي ئەيەك گەيشتەوہ:
- 214..... گونگرتنى پياو ئە ھاوسەرەكەي ھانى دەدات بۇ سەرپەستى:
- 214..... پياو چى بىكات كاتىك ناتوانىت گوى بۇ ھاوسەرەكەي بىگرىت:
- 216..... پياو ئەبرى مشتومر چى بلىت؟
- 217..... ئافرەت ئەبرى مشتومر چى بلىت؟
- 218..... ناييا پارە دەتوانىت جىگەي پىنداويستىيە سۆزدارىيەكانى ئۇن بىگرىتەوہ؟
- 220..... ئۇنى دەولەمەندو پىنويستىيە بە تورەبوون وسكالاکردن:
- 220..... گونگىي ھەست وسۆز:
- 223..... بەشى ھەشتەم
- 225..... پىنداويستىيە سۆزدارىيەكان:
- 227..... جۆرەكانى خوشەويستى:
- 229..... يەكەم جار بەدەست ھىنانى پىنداويستى سەرەكى داواكراو:
- 229..... بەدەيىنانى پىنويستىيە بىنەرەتەيەكان كەم داواكارىيە:
- 237..... بىزارکردنى بى مەبەست:
- 239..... ئەوۋى پياو ھەستى پىندەكات:
- 240..... ئەوۋى پياو دەبلىت:
- 240..... ئەوۋى ئافرەت ھەستى پى دەكات:
- 241..... كاتىك خوشەويستى تىك دەشكىت:
- 244..... فىرى گونگرتن بە و دووربە ئە توورە بوون:
- 245..... ئەوۋى پىنويستە بىرمان بىتەوہ:
- 245..... ئەو كارانەي دروستە ئە نجامدانى و ئەوۋى كە دروست نىيە:
- 247..... ھونەرى سەرپىشك كردنى دەسەلاتى پياو:
- 247..... بەخىشىنى بىرۋا بە پياو ئە جىياتى نامۇزگارى كردنى:
- 247..... كاتىك پياو گۇرۋان رەتەمكاتەوہ:
- 248..... دوو جۆر ئە پياو بەلام يەك ھەلسوكەوت:
- 249..... پياو نارەزوۋى گۇرۋانكارى ناكات:
- 250..... ئەوۋى پىنويستە ئەسەر ئافرەت بىرى بىتەوہ:
- 251..... ئەوۋى ئافرەت دەتوانى بىكات:
- 252..... بەشى نۆيەم
- 255..... بەرەرمەكانىنى ئىۋان پياوۋ ئافرەت:
- 257.....

- 259.....چی بوودمدات کاتیک به ریه رگانی ده که یی؟
- 260.....بوچی ناکوکی نازار به خشه؟
- 263.....چوار رینگا بو دوور خسته و می رویه بو بوونه وه؟
- 268.....بوچی گفتوگو بکه یی؟
- 270.....هوکاره شاراووکان؟
- 270.....نهومی پیاو پیوسته ههستی پی بکات؟
- 272.....هوکاره شاراووکان؟
- 273.....نهومی نافرته پیوستیه تی ههستی پی بکات؟
- 274.....لیکدانهومی رویه بو بوونه وه؟
- 279.....چون نارینگانه پیاو دست دمکات به رویه بو بوونه وه؟
- 281.....چون نارینگانه نافرته دست دمکات به رویه بو بوونه وه؟
- 284.....کهی پیاو زور پیوستی به لایه نگری نافرته ههیه؟
- 286.....گفتوگو کردنی جیاوازییه کان به نارامی و به بی رویه بو بوونه وه؟
- 293.....پیشکش کردنی یارمه تی له کاتی ناره جه تیدا؟
- 294.....گفتوگوی دوستانه، رویه بو بوونه وه و ناکوکیمان لی دوور ده خاته وه؟
- 297.....بهشی هه شتم
- 312.....خوشه که تکردنی پیاو له کاردا؟
- 313.....ژمارمی خالده کان له لای نافرته؟
- 314.....چارمی باری رهشینی له لای نافرته؟
- 317.....به خشی پیاو بو که مه؟
- 326.....نکریت ژن به سر نهو گرفتانه دا سرکه ویت به دوو رینگا؟
- 327.....پیاو چون خال ده به خشینت؟
- 331.....چی واله له پیاو دمکات به رگری له خوی بکات؟
- 332.....کهی پیاو سزا دسه پینیت؟
- 335.....بهشی یانزه هه م
- 341.....چهند رینگایه کی تازه و زور کاریگر؟
- 342.....یه که م: شینوی راست گرتنه بهر که ژن دهمتی ده که ویت له بنه رمتدا
- 345.....نافرمتی خوشه ویت؟
- 346.....پیوسته ژیانیه گشتیه کان له سر پرسیری داوای یارمه تی؟
- 348.....دووم: له بهر دموام بوون له سر داوای زیاتر هه تا نه گهر ژنه که بزانییت که پیاوه که رمتی دمکاته وه؟
- 351.....حاله تی داوای ژن و رمیزی پیاو؟
- 353.....راهنانی پیاو له سر په سه تکردن؟
- 354.....کاتی نازارای و رمتدکراو له بیده تگی نافرته که؟

- 361 بەشى دوانزەھەم
- 363 پياو ئافرەت و سىكس؛
- 374 سىكس و سۆز؛
- 380 رېۋاردنى تى خستى؛
- 381 چۈن پياو ھەست دەكات كە خۇي خوشەويستە؛
- 381 سىكسى راستە قىنە وەكو چارسەركردنە؛
- 383 دىخوشكردنى ئافرەت ئە رووى سىكسەوہ؛
- 385 نەرم و نيانى و لەسەر خۇيى و پەلەنە كەردن، ئەي پياوى بەريز پەلە مەكە؛
- 385 چەقاندن، ئاسوى فراوان و چالاكى سىكسى؛
- 386 سىكس و خوشەويستى؛
- 387 سىكسى خيرا و رابواردن؛
- 389 نەوى ئافرەت دەيلىت؛
- 391 ھەئەكەوتە ھەئەكانى ئافرەت؛
- 397 چەند دەستەواژىيەك كە پياو دەتوانىت بە ئافرەتى بلىت؛
- 399 بەشى سىيانزەھەم
- 401 ھەئە ئاشكراكانى خانمان؛
- 408 ئايا چارسەرىك ھەيە؟
- 411 چەند شىۋازىك ھەيە ئافرەت خودى خۇي ئە بىر دەكات، ئە گىرنگىزىيان؛
- 414 ئافرەت بەم كارە ھەئەسيت و بە چەند شىۋازىك و ئە گىرنگىزىيان؛
- 417 بەشى چواردەيەم
- 419 ھىشتەوى خوشەويستى بە زىندوويى؛
- 422 چۈنيەتى سەرھەئدانى ھەستە شاراوەكان؛
- 423 چۈن دەتوانىن يارمەتى يەكترى بەدەين؟
- 425 دواختىنى كارمەكان و ئە نجامەكەي؛
- 426 وەرزەكانى خوشەويستى؛
- 431 ووتەي كۈتايى
- 435 پىرست

به‌ناوی خوی گه‌وره و میهره‌بان

پیشه‌کی

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَي سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفِي الْأَمِينِ وَ عَلَي آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ أَجْمَعِينَ وَ مَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، حَشَرْنَا اللَّهُ وَ إِيَّاكُمْ مَحْشَرِ الشُّهَدَاءِ وَ الصِّدِّيقِينَ.

هه‌موومان ئەو پاستیه قاله دهرانی که ده‌لێت پوژئاوا لەم کاته‌ی ئیستاماندا زۆر له ئیمه پیشکه‌وتووترن له‌کاتی‌کدا له‌ پابردوودا له‌ئیمه‌ دواکه‌وتووتربوون. به‌لێ، له‌سه‌رده‌می ده‌وله‌تی ئەمه‌وی و عه‌باسیدا ته‌نانه‌ت دوا‌ی ئەوه‌ش له‌ لوتکه‌ی شارستانی‌هت و سه‌رده‌می زی‌ریندا بوین له‌کاتی‌کدا که‌ روژئاوا له‌سه‌رده‌می تاریکی‌دا ده‌ژیان و له‌ ئیمه‌ دواکه‌وتووتربوون، وه‌ به‌داخی‌کی زۆره‌وه‌ ئیستا شته‌کان پی‌چه‌وانه‌ بونه‌ته‌وه‌ که‌ ئەوان پی‌شکه‌وتوون و ئیمه‌ش دواکه‌وتوون.

خوینهری خۆشه‌ویست: ژیا‌نی پوژئاوا هه‌رگیز له‌سه‌ر وته‌ی پی‌شینیانی سه‌ده‌کانی پی‌شوو بنیادنه‌نراوه‌، وتارو ئە‌نجامه‌ پوخته‌کانی ئیستا له‌سه‌ر لی‌کۆلینه‌وه‌ی مه‌یدانی و تو‌یزینه‌وه‌ی زانستی نو‌ی و به‌رده‌وام که‌ چه‌ند سالی‌کی دو‌ورو درێژی خایاندووه‌ که‌ له‌وپیه‌وه‌ ژماره‌یه‌کی زۆر له‌ زانایان و پسپو‌ران هه‌ولی زۆریان داوه‌ له‌ لی‌کۆلینه‌وه‌و چاو‌دیری و چه‌ندین سالی دو‌ورو درێژی ته‌مه‌نیان ته‌رخان کردووه‌ له‌ به‌کاره‌ینانی نو‌یت‌ترین نامی‌رو ته‌کنه‌لوژیا‌ی نو‌ی له‌پیناو گه‌یشتن به‌و ئە‌نجامانه‌ی که‌ له‌م سه‌رده‌مه‌دا پی‌ویستمان.

ئەوان پشتیان به‌وه‌ نه‌به‌ستوو که‌ فلان که‌س یان فیسار که‌س له‌ سه‌ده‌ی چوارده‌ یان پازده‌یان هه‌ر سه‌رده‌می‌کدا چی‌وتوو. که‌ باش دهرانن ئە‌وه‌ی فلان یان فیسار له‌سه‌رده‌مه‌دا ته‌واو راست و دروست و گونجاو بووه‌ بۆ ئە‌و سه‌رده‌مه‌ی که‌ تییدا ژیاوه‌. له‌کاتی‌کدا ئیستا کۆتایی سه‌ده‌ی بیستم و سه‌ره‌تای سه‌ده‌ی بیست و یه‌کدا ده‌ژیین که‌ ژیان زۆر گو‌پاوه‌ووه‌ک جارن نه‌ماوه‌، ئە‌وه‌ی که‌ پی‌شینان و تو‌ویانه‌ به‌سو گونجاو نییه‌. له‌کاتی‌کدا گو‌مانی‌کی زۆر هه‌یه‌ له‌ ئە‌گه‌ری جی‌به‌جی‌کردنی و پشت پی‌ به‌ستنی له‌م کاته‌ی ئیستاماندا، هه‌ر له‌به‌ره‌ئه‌وه‌ی که‌ ده‌ییت هه‌ولی زۆر به‌دین‌وه‌ک پی‌شینانمان له‌پیناو به‌رده‌وام بوونمان له‌گه‌ل ژیا‌نی ئە‌م سه‌رده‌مه‌ی که‌ تیایدا ده‌ژین وه‌ هه‌روه‌ها بنا‌غه‌یه‌کی پته‌و دابنێن بۆ ئە‌و نه‌وانه‌ی که‌ له‌دوا‌ی ئیمه‌ دین.

بی‌گومان جابری کو‌پی حه‌ییان و پا‌زی و به‌خته‌ری و فرزدق و چه‌ندین‌تر له‌ دانایان و لی‌ها‌تووان که‌ هه‌ریه‌که‌یان له‌ بواری پسپو‌ری خویاندا زانا بوون، بی‌گومان سالا‌نی‌کی دو‌ورو

نریژی ته‌مه‌نیان تهرخان کردووه پشتیان به زیره‌کی و نه‌زمون و لیکولینه‌وهی خوین به‌ستووه بۆ‌گه‌یشتن به‌و نه‌نجامانه‌ی که له‌وکاته‌دا پینیگه‌یشتوون.

له‌کاتی خۆیدا نه‌وه‌نجامانه دۆزینه‌وه و پینشکه‌وتنیک‌ی زانستی گه‌وره بووه و سوپاسگوزاریان کردووه و خوا باشت‌ترین پاداشتی چاکه‌کانیان بداته‌وه، به‌لام‌وه‌ک ده‌زانین ژیان گۆزاه‌وه و زانست پینشکه‌وتنیک‌ی گه‌وره‌ی به‌خۆیه‌وه بینیه‌وه، بۆیه ناکریت له‌م سهرده‌مه‌ی ئیستادا پشتیان پی به‌ستین و ئیش له‌سهر نه‌و نه‌نجامانه بکه‌ین که نه‌وان له‌وکاته‌دا به‌ده‌ستیان هیناوه‌و پینی گه‌یشتوون.

به‌واتیه‌کی تر، ناکریت له‌م سهرده‌مه‌ی ئیستادا پشت به‌ستین به‌و نه‌نجام و زانیاریانه‌ی که له‌کتیبه‌ کۆنه‌کانیاندا باسیانکردووه له‌کاتی‌کدا نه‌و کتیبانه زۆر گونجاو بوون بۆ نه‌و ماوه‌یه به‌لام بۆ ئیستا به‌ کۆن و که‌م بایه‌خ سه‌یره‌که‌رین.

لیره‌داو به‌بی هیچ لایه‌نگیری‌ه‌ک و ده‌مارگیری‌ه‌کی ئایدیۆلۆژی یان عه‌قیده‌یی ده‌مه‌وێت بلین که قورئانی پی‌رۆز ته‌نها کتیبیکه‌ به‌ده‌ره له‌و یاسایه، ته‌نها کتیبیکه‌ که ناتوانین له‌هیچ سهرده‌میندا پی‌ویستمان پینی نه‌بیت و هه‌تا پۆژی دوا‌ییش به‌و شیوه‌یه ده‌مینیت‌ه‌وه، وه هۆکاره‌کانی به‌ده‌ربوونی له‌و یاسایه‌ ناشرایه‌ و پی‌ویست به‌ باسکردن‌یان ناکات:

1- قورئانی پی‌رۆز کۆگرو گشتگیره‌ که هه‌موو بواره‌کانی ژیان ده‌گریت‌ه‌وه و نه‌وه‌ی که نه‌م‌پۆز مرقایه‌تی پی‌ویستی پینیه‌تی بریتیه‌ له‌ دین، ته‌نانه‌ت زانستی نوی راستی زۆر شتی سه‌لماندووه.

2- دانهری نه‌م کتیبه‌ مه‌زنه‌ مرقایکی ئاسایی نییه، به‌لکو خوای گه‌وره‌یه، زانای نه‌ینی و ناشره‌، به‌ده‌یه‌نه‌ری نه‌رزو ئاسمان و نیوانیان وه هه‌موو پوداوه‌کان ته‌نها به‌ده‌ست نه‌وه، نه‌و دانهره‌ مه‌زنه‌ویستی له‌سهر نه‌وه بووه که نه‌و کتیبه‌ کتیبیک‌ی بی‌هاوتا و دا‌هینه‌رانه‌بیت.

3- به‌دریژی چهندین سال که‌س نه‌یتوانیوه ده‌ستکاری و گۆرانکاری به‌سهر نه‌م کتیبه‌ نایاب‌دا به‌نینیت ئیستاش ناتوانیت، خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمویت: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾¹، وه هه‌روه‌ها ده‌فه‌رمویت: ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾². نه‌مه‌ویستی خوای گه‌وره‌یه و هیچ مرقایکی‌ش بۆی نییه‌ جان‌بازی یان به‌ره‌نگاری بکات.

¹ سهرده‌نی یوسف 2
² سهرده‌نی الحجر 9

لەم سەردەمەى ئىستاماندا بۆنەوەى جارىكىتر بتوانىن كارەكان وەك رەشەوەى نەسپ بەدەست خۇمان بىت وە بۆنەوەى بتوانىن پىش ئەوانە بەدەينەوەى كە لە ئىمە پىشكەوتووترن ئەوا پىوستان بە زانايانى بەرىزو فەيلەسوفانى وەك پىشيانانمان ھەيە، بەلام راستىيەكى تال ھەيە كە ئىستا ھىچ بەلگەيەك بۆ نەوە لە ئارادا نىيە، بەلى، لە ئارادا نىيە. كەمتر لەو كە ئىستا دەتوانىن ئەنجامى بەدەين ئەوەيە كە زانستان ھەيىت لەسەر ئەوەى لە پۆژناوا ھەيە لە لىكۆلینەوەى زانستى بەسوود، ئەوەى كەواى لىكردوون خۇيان بە جىھانى يەكەم باس بكن و بتوانن بە ئىمەبلىن جىھانى سى يەم دەبا لىكۆلینەوەى لەسەر بكن و شتە بەكەك و بەسوودەكانى لى وەرەگرىن و واز لە شتە بىكەلەكەكانى بەيىن. بەلى، ژيانى پۆژناوا سەرەراى پىشكەوتن و بەرزى ئاستى زانست خراپەى زۆرى تىدادەيىن كە لەگەل سىروشت و تايەتمەندى يەكانى كۆمەلگەى رۆژھەلاتىمان ناگونجىت.

خوينەرى ئازىز، وەرە با پىكەوە سەيرى بوارىكى زۆر گىرنگى ژيانمان بكن، بوارىك كە ھەموو ساتىكى ژيانمان لەگەلى دەژىن و لەگەلىشمان دەژى، بوارىك كە گەورەترىن كاريگەرى ھەيە لەسەر خۇمان و ھەروەھا دەرونىشمان، بوارىك كە تىشك دەخاتە سەر ئەو جىاوازييە سايكۆلۆژىيە گەورە و پىشەيىانەى نىوان دوو رەگەزى گىرنگى كۆمەلگە كە ئەوانىش ژن و پياو.

ئەو جىاوازيانەى كە لە پابردودا ھىچ زانىارىيەكمان نەبوو دەربارەى، ھەر ئەوانەشن دەبنە ھۆى ئەو كىشانەى كە رۆژانە لەنىوان ژن و پياو دا پوودەدەن كە كاريگەريەكى گەورەى ھەيە لەسەر ھەلسوكەوت و بارى دەرونيان.

دەبا لە سىروشتى خۇمان و رەگەزى بەرامبەرىش تىنگەين بۆ ئەوەى بتوانىن ئارەزووەكانى خۇمان و رەگەزى بەرامبەرىش تىربەكىن و ژيانىك بەيەنەسەر كە پىرىت لە دلخۆشى و سەرفرازى و ئاسودەيى خەيال و وويژدانمان و خىزانىكى بەختەر و كۆمەلگەيەكى دەروست بنىاد بنىن بە ئومىدى خستەوەى ئەوەيەكى نوى كە زانا و فەيلەسوفى بەرىزيان لى دەرىچىت كە لە داھاتوودا بتوانن خزمەتى نەتەوەى عەرەبيان بكن و يارمەتى بەدەن لە پىشكەوتن و بەرزبۆنەوەى ئاستى زانست و ھاوشانى پۆژناوا بپۆن تەنانەت لەو پىشكەوتووترىن و پىشى بەدەنەو.

دواى تەواوکردنى كتيبي پىشووترم بەناوى "ژن و پياو دوو جىھانى جىاواز" ھەو دواى ئەوەى ھەستم بەو كاردانەوە پۆزەتيفانە كرد كە لەلايەن خوينەرە بەرىزەكانەو پىم گەيشت، لىرەدا دەمەويىت ووتەى يەكەك لە دادوەرە شەرعىيەكان باس بكن كەوتى "ئەگەر خەك ئەم

کتیبی بخویننمه نهوا ریزه‌ی جیابونهوه (50٪) کم ده‌بیتمهوه"، بویه زور سوپاسی خوی گموره‌م کردو له‌گه‌ل خوم دانیشتمو به‌شیویه‌یه‌کی وورد بیرم لهو بابته کردهوه و پرسیارم له‌خوم کرد! بینگومان کتیبی پیشووم نایاب بووه که بی هاوتاو بی‌وینه‌یه له جوری خوی له نیشتمانی عه‌ره‌دا چونکه وه‌لامی سه‌ره‌کی و زور گرنگی تیدایه وه یارمه‌تی زوریک له پیاوان و ژنانی داوه به‌شیویه‌یه‌کی یه‌کسان له ناسینی خویان و کاریگه‌ری گه‌وره‌ی پوزه‌تیقانه‌ی هه‌بووه له‌سه‌ر ژبانی رۆژانه‌یان، یارمه‌تی داوان و سه‌رنجی راکیشاون بۆ زور شتی پر بایه‌خ که پیشتر نه‌یانزانیه‌وه و لینی به‌ناگانه‌بوون، نه‌و شتانه‌ی که په‌یوه‌ندی راسته‌وخوی هه‌یه به زۆره‌ی نه‌و کیشانه‌ی که رۆژانه له‌نیوان ژن و پیاودا رووده‌ده‌ن.

لیره‌دا پرسیارم له‌خوم کرد: نایا کتیبی پیشووم وه‌ک پیویست به‌س بووه؟ نایا باسی هه‌موو بواره‌کانی ژبانی کردوه؟ نایا بواری تری هه‌ستیارو گرنگ هه‌ن پیویستمان پینان بیت و پیویست بکات مامه‌له‌یان له‌گه‌لدا بکه‌ین؟ نایا ته‌نها له‌پیتی نه‌و کتیبه‌وه نامانجی ویستراو ها‌تووه‌ته‌دی؟ وه دوا‌ی نه‌وه‌ی له‌خه‌یا‌لدا نه‌و بواره زۆرانهم خسته‌پوو که کارده‌که‌نه سه‌ر په‌یوه‌ندی نیوان ژن و پیاو وه دواتریش له‌سه‌ر ژبانی خیزانیان و ژبانی کۆمه‌لگه‌ش به‌شیویه‌یه‌کی گشتی، وه دوا‌ی خسته‌پرووی نه‌و لیکۆلینه‌وه و تویرینه‌وه جیهانیانه‌ی که زانایان و پسپۆزان له‌رۆژئاوا پینی هه‌ستان گه‌یشتمه نه‌وه‌ی که نه‌م نه‌ره‌کی ده‌مه‌ویت نه‌نجامی بده‌م زور گرنگه، که نه‌ویش دروست کردنی به‌خته‌وه‌رییه له‌نیوان ژن و پیاودا وه دواتریش دروست کردنی که‌شینی گشتیه‌یه که نه‌وین و تیگه‌یشتن بال بکیشن به‌سه‌ریدا که نه‌مه‌ش ناکریت ته‌نها له‌ری کتیبی پیشووتره‌وه بیته‌دی.

هه‌ستمکرد که کتیبی پیشووم وه‌ک پیویست نه‌بووه چونکه زور بواری گرنگ هه‌ن تیایدا باس نه‌کران، له‌کاتی‌کدا پیویسته به‌ناگابین لییان و بیانزانین و له‌ژبانی رۆژانه‌شماندا جی به‌جیان بکه‌ین. بلی، زور بواری گرنگ هه‌ن که ده‌بیت بیانزانین و ناگاشمان لییان بیت که ناکریت و ناتوانین ببی نه‌وانه وینه‌که به‌ئینه‌ی پیش چاومان. وه‌ک ده‌زانین جیهانی پیاو پره له‌نه‌ینی سروشتی که له‌سه‌ر هه‌موو ژنیک پیویسته به‌ناگابیت لییان، وه هه‌روه‌ها جیهانی ژنانیش پره له‌نه‌ینی سروشتی که هه‌موو پیاویک پیویسته به‌ناگابیت لییان، وه بۆ نه‌وه‌ی په‌یوه‌ندییه‌کی دروست له‌نیوان ژن و پیاودا دابمه‌زرینین و دلخۆش بین و ژبانیه‌کی خۆش و خیزانیکی به‌خته‌مه‌ر و کۆمه‌لگه‌یه‌کی باش دروست بکه‌ین، پیوسته‌خۆمان و یه‌که‌تریش زور به‌باشی بناسین.

هه‌ستمکرد که کتیبی پیشووم (ژن و پیاو دوو جیهانی جیاوان) وه‌ک ناگادار کردنه‌وه‌یه‌ک بووه بۆ ژنان و پیاوان، وه هه‌ولیک بووه بۆ راکیشانی سه‌رنجیان بۆ نه‌وجیاوازییه

سايكولوژىيە سىرۇشتىيەنى كە كارىگەرى ھەيە لەسەرمان ۋە ھەرۋەھا ھەلسۈكەۋتېشمان ۋە ھەشېئە ھۆى زۆربەى كېشەكانى پۇژانەمان.

بەلى، دەبۋايە سەرنجى ھەموانمان پاكېشايە بۇ ئەۋ لايەنە زىندۋو ۋە گرنگە، ۋە بۇ ئەۋەى قەناعەت بە خوينەرانى بەرېز بىكەم بىگومان دەبۋايە بىرۈكەيەكى گىشتى گىشتىگىرى پى بدرايە لەگەل نەۋەى پراكتىكى لە ژيانى واقىعى پۇژانەماندا دەربارەى ئەۋ جياۋازىيە سايكولوژىيەنى كە لەنيۋان ھەردۋو پەگەزدا ھەن كە پېشتر باسماىنكرد.

كتىبى پىشۋوم ۋەك دەروازەيەك بوو بۇئەۋبۋارە فراۋانە كە زۆرىك لە زانايان ۋە پىسپۇرانى پۇژاۋا بەشىۋەيەكى دوور ۋە درېژھەستاۋن بە نوسىنى چەندىن كىتېبى گرنگ.

لەم كىتېبەدا ھەۋلەدەيەن لە لىكۈلېنەۋەكەماندا بۇ جياۋازىيە سايكولوژىيە سىرۇشتىيەكانى نيۋان ژن ۋە پىۋا زىاتر قول بېيىنەۋە ۋە بەشىۋەيەكى دوور ۋە درېژتر باس لەۋ بۋارانە بىكەين كە لە كىتېبى پىشۋوترا باسكراۋن، ۋە ھەرۋەھا باس لە چەندىن بۋارى تىرى نۋى بىكەين كە پىشتر باس نەكراۋن، چەند بۋارىكى ھەستىار ۋە گرنگ كە كارىگەرى گەرەيان ھەيە لەسەر بەختەۋەرى ۋە بەدبەختى ھەريەكە لە ژن ۋە پىۋا بەتايىبەتى ۋە دۋاترىش لەسەر خىزان ۋە كۆمەلگە بەشىۋەيەكى گىشتى.

خوينەرى ئازىز، پادەى ئەۋ كارىگەرىيە گەرەيە لەسەر پەيۋەندى نيۋان ژن ۋە پىۋا بېيىنەرە بەرچاۋى خۆت كە كارىگەرىيەكەى لەسەر بىيادى كۆمەلگە كە ئەگەر بىتۋ ھەريەك لەۋان ئەۋ پاستىيەى زانى ۋە قبولىكرد ۋە زانى چۆن مامەلەى لەگەلدا بىكات، ئەۋكات دەزانىت كە چ بەختەۋەرىيەك بۇ ھەريەك لەۋان ۋە دۋاترىش كۆمەلگە دروست دەبىت، بزانە ئەۋە چەند كارىگەرى ھەبىت لەسەر پىژەى جىابونەۋە؟ ۋە بزانە پىش ۋە پاش ئەۋ تىگەيشتنە چى پۈدەدات بۇ پىگرتن لە حالەتەكانى جىابونەۋە لە دادگا شەرىعيەكاندا؟ بارى دەرونى تاك لە بۋارى نىشكردندا بېيىنەرە پىش چاۋى خۆت ۋە بزانە كارىگەرى ئەۋە چەند دەبىت لەسەر بەرھەمى نىشتەمانى ۋە نەتەۋەيى؟

داۋا لە خۋاى گەرە دەكەين كە نىعمەتە زۆرەكانى خۆى بەسەر ھەمۋوماندا بىبارىتت ۋە ۋامان لىبكات لەۋانەيىن كە دەخوينەۋە ۋە سوود ۋەردەگرن.

وآخر دعوانا الحمد لله رب العالمين

نوسەر

د. طارق كمال النعمي

سەرھەتتا

ھەموو پەيوەندىيەكى دروست لەنيوان ژن و پياودا لەھىچ دروست نابىت بەلكو پىويستى بە ھەولتيكى گەرە ھەيە لەلایەن ھەردوولاوە، ژن و پياو بەلام لە ھەمان کاتيشدا دەلێن کە پىويست ناکات ئەو ھەولە گەرەيە بەي پچران بەردەوام بىت، ھەرگيز ئەمە نابىت چونکە دەبىت ماوەيەك ھەبىت بۆ پشوو دان و ھەوانەرە.

ژنان بە سروشتى ژنانەى خويان باش دەزانن کە پەيوەندى باش لەئەنجامى ھەولتي گەرە دروست دەبىت. لەلایەكى ترەو پياوان بەھۆى سروشتى پياوانەى خويان لەم يوارەدا لە ژنان جياوازن کە دروشمى پياو برىتييە: لەبوارى ئيشکردندا پياو دەبىت ھەولتي گەرە بدات بۆ ئەنجامدانى ئيشەكەى، بەلام لەکاتى گەرەنەوھى بۆ مائەوہ ئەو کاتى پشوو دان و ھەوانەرەيتى، ئەمە ئەوھەيە کە پياو پىي ئاسوودەيە.

بۆماوەى ھەزاران سال ژيان لەسەر يەك شىواز بەردەوام بوو، بەيانى ھەموو پۆژيک پياو لە مال ھاتووەتەدەرەوہ بۆ گەرەن بەدوای راودا، بە ئاراموہ دانىشتووە و چاودىرى کردووە و کاتيک گيانلەبەريکى بينىبىت لەو شوينەى کە خۆى شاردووەتەو ھاتووەتە دەرەوہ و شوين نيچيرەکە کەوتووە بۆ ئەوھى راوى بکات، وە کاتيک ئەو تەواو دەکات دەگەریتەوہ مائەوہ بۆ ئەوھى پشوو بدات لەکاتيکدا ژنەکە ھەلدەستىت بە پاککردنى نيچيرەکە و لينانى بۆ ئامادەکردنى ژەمى خواردنى خىزانەکەى.

ژن لە رابردوودا پىويستى بە پياو ھەبوو بۆ دابىنکردنى خواردن و جل و بەرگى خۆى و ئەندامانى خىزانەکەى، بەلام لەم سەردەمەى ئىستاماندا ژن تواناي ئيشکردن و دابىنکردنى پارەى ھەيە بە ھۆى ئەوہوہ دەتوانىت خواردن و جل و بەرگ بۆ خۆى و ھەموو ئەندامانى خىزانەکەى دابىن بکات. لەم يوارەدا چىتر پىويستى بە پياو نيە.

ئايە ئەمە ئەوہ دەگەيەنيت کە چىتر ژن بە تەواوھتى پىويستى بە خزمەتگوزارىيەکانى پياو نيە؟ ھەرگيز وا نيە، چونکە پىويستى ژن بۆ پياو بەردەوامە و ھەرگيز کۆتايى پى نايەت. وە پرسىارەکەش ئەوھەيە ئايە ئەو پىويستىيە چى بىت؟ وەلامەکەشى برىتييە لە پىويستى سۆزدارى کە بىجگە لە پياو ھىچ بونەوھريکىتر ناتوانىت پىي ھەستىت. دەبىت ژن و پياو لەژىر يەك بنەمىچدا کۆبەنەرە.

لەم سەردەمەى ئىستاماندا مادە پۆليکى گەرە دەبىنيت لە دروستکردنى کيشەى نيوان ئن و پياو، ھەرچەندە سەرەراى ئەوھى کە زۆر جار بۆچوونمان وايە کە مادە ھۆکارە لەپشت کيشەکانەوہ بەلام ھۆکارى سەرەكى نەبوونى تىگەيشتنە لەنيوان ژن و پياودا ئەک مادە. لەم

ۋە بۇ ئەۋەدى ۋىنەكە لە تىگەشتىنى خوينەرى بەرىز نىزىك بىكەنەۋە. با سەيرى نەم
نەۋەنە بىكەن چەند جار پۈۋەدات كە ژن لەگەل مىزەكەى دەچن بۇ شۈينىك لەۋ كاتەدا
پىاۋەكە پىنگەى لى ۋون دەبىت و لەۋ ناۋچەيەدا دىت و دەۋات بۇ دۈزىنەۋەى ناۋنىشانەكە
بەردەۋام دەبىت لەسەر ئەۋە و لە ھەۋلەدان ناۋەستىت. ھەرچى لە توانايدايە دەيكات بۇ
دۈزىنەۋەى ناۋنىشانى راست بەبى يارمەتى دەرەكى. چەند جار ئەمە پۈيدەۋە" نايا لۇژىك و
زىرى نالەن كە باشتر وايە پىاۋەكە ۋاز لە ھەۋلەدان بەينىت. ئۆتۈمبىلەكە بۈەستىنىت و
پرسىيار لە يەكەك لە پىنۋاران بىكات بۇ دۈزىنەۋەى ناۋنىشانەكە؟

نايا بەۋەكە مەترماندو نابىت و كاتى زىاترىشى بۇ ناگەرىتەۋە! بىنگومان ۋەلامەكە برىتىيە
لەۋەلى. كەۋاتە بۇ پىاۋەكە ۋا دەكات" چى ۋاى لىكردۈۋە" نايا ھەزى لە ئىنكارى و
سەرنىشەۋ وورۇژاندنى مىشك و لەدەستدانى كات و بەنزىن و بەكارھىنانى ئۆتۈمبىلەكەيە"
نايا ئەمە سىروشتى پىاۋە ۋان ناستى زىرەكى پىاۋەكە ۋەك پىۋىست نىيە"

راستىيەكەى نەۋەيە كە سىروشتى پىاۋ ھىۋارزە لە سىروشتى ژن لە بىر كەردنەۋە و
ھەلسۈكەۋت و نەم سىروشتەش ھاسى دەدات بۇ بەردەۋامبۈۋن لە ھەۋلەدان و پرسىيار نەكەردن
ھىچ پەيۋەندى بە ناستى زىرەكەۋە نىيە سەبارەت بە ژن ۋەستەندى ئۆتۈمبىلەكە و
پرسىيار كەردن لە يەكەك لە پىنۋارەكان ھىچ پۈگىرەكى تىدا نىيە. بەلام سەبارەت بە پىاۋ بە
سەرنەكەۋتەن دەژمىردىت لە يەكەك لە نەركەكانى ژياندا و ناۋمىدىيەكى گەۋرەيە بەگۈنرەى
بىر كەردنەۋەى زىگماكى پىاۋ خۇدى پىاۋ دروستكراۋىكە بۇ پۈبەپۈۋەۋەى ناپەھەتتىيەكان
و چارەسەركەردنى كىشەكان بۈيە پىنى خۇش نىيە ۋا ھەلسۈكەۋت بىكات كە نامارە بە
بىتۋانايى بىكات چۈن دەبىت ئەۋ پرسىيار بىكات لەكاتىكدا ھەۋو ۋەلامىكى لايە! ئەۋە چۈن
دەبىت" سەرەۋاى ئەۋەش پرسىيار كەردنى پىاۋ لە كەسىكىتر تەنھا ئەۋە ناگەيەنەت كە نەم
سەرنەكەۋتۈۋە. بەلكو ئەۋ مەۋقەى آرىش دەخاتە پلەيەك لەخۇى بەرزتر (ۋەك لە بەشەكانى
داھاتۈۋدا دەبىنەز كە كۈمەلگە سە رەت بە بىر كەردنەۋەى پىاۋ كۈمەلگەيەكى ھەرمەيىيە و بۇ
نەۋەى پىاۋ لەسەرەۋەى ھەرمەكە بىمىنىتەۋە دەبىت لە ھەۋو بۋارەكانى ژياندا سەركەۋتۈۋ
بىت. بۈيە سىروشتى پىاۋ ۋەك لەم ھەلۋىستەدا دىارە ھەۋلەدان و بەردەۋام بۈۋە و
ناشتۋانىت گۈى لە نامۇژگارى ئەۋ ژنە بگىرىت كەنامارەدەكات ئۆتۈمبىلەكەپاۋەستىنىت
ۋەپرسىيار لەكەسىكىتر بىكات.

ۋە دۋاى نەۋەى نەۋەمان دەر بارەى پىاۋ زانى. نايا ژن پىشېينى ئەۋە دەكات كە
پىشېيارەكەى بۇ ۋەستەندى ئۆتۈمبىلەكە لەلەيەن پىاۋەكەۋە و پرسىيار كەردن لە پىنۋارىك

قبول بىكرىت لەلەين پىاوه كەمە؟ ئايا ئەمە بە بىرۆگەيەكى باش دەزانىت؟ ۋە خوانە خواستە
ئەگەر ئۆنەكە بەم كارە ھەستە پىنشىبىنى دەكات كە كاردانە ۋە پىاوه كە چى بىت؟

ۋىنەيەكى تىرىش ھەيە كەلەرنىيە ۋە دەتوانىن تىشك بىخەينە سەر جىاۋازىيە سايكولوژىيەكانى
ئۆن و پىاۋ، چەندجار ئۆن ھەلەدەدات قەسەبكات لەگەل پىاۋ بە دەستپىكرىدن بە باسكردنى
ھەندىك كىشە. ئايا چى ۋەدەدات؟ پىاۋ بەپەلە فرىاي ئۆنەكەي دەكەۋىت و دەست دەكات بە
پىنشىكەشكردنى ھەندىك ۋانەي دوورودرىز ئۆنەكەي ئامۇزگارى و ھىكمەت و باشتىن پىنگە بۆ
چارە سەركردنى ئەمە كىشەنەي كە ئۆن باسى دەكات. پىرسىيارەكە لىرەدا ئەمەيە، ئايا كە ئۆن
باسى ھەندىك كىشە دەكات ئەمە دەگەيەنەي كە دەستەوسانە لە چارە سەركردنى كىشەكان
و پىنوشى بە ئۆزى پىاۋ و ئامۇزگارىيەكانىيەتى؟ ئايا ئەمە ۋە ئۆن دەيەۋىت لە پىاۋ ئەمەيە يان
شىتى تىر! ۋە يان ئەگەر پىاۋكە چارە سەركردنى گونجاۋى پىنشىياركرد، ئايا ئۆنەكە ئاسودە
دەيىت و لە ترسەكەي كەم دەيىتە ۋە؟

سەبارەت بە بىر كىردنە ۋە پىاۋ و شىۋازى لە ئۆزىدا، سىكالاي ئۆن ئەمە دەگەيەنەي كە
بەدۋاي چارە سەركردا دەگەرنەي و پىاۋىش خاۋەنى چارە سەركردەكانە بەرامبەر ئەمە ئۆنەي كە خوشى
دەيىت بۆيە دۋانەكەۋىت لە دۆزىنە ۋە چارە سەركردە ۋە چىروكى بەرامبەر ناكات. پىاۋ نازانىت
بەم ۋە لەمەدەنە ۋە لە بىزارى ئۆن زىاد دەكات و دلخوشى ناكات. نازانىت ھەمە ۋە ئەمەيە كە ئۆن
دەيىمەنەي گونگرتە ۋە بەس، نازانىت قەسەبكات ئۆن دەربارەي كىشەكان باشتىن پىنگەيە كە
لەرنىيە ۋە ھەلەدەدات بۆ كىكرىدەنە ۋە بىزارى ۋە ھەستەكردن بە ئاسودەيى. پىاۋ نازانىت كە
تەنھا بە گونگرتە لە ئۆنەكەي و بەبى دۆزىنە ۋە چارە سەركردە باشتىن پىشتىگىرى مەنەۋىيە بۆ
ئۆنەكەي پىاۋ نازانىت دۋاي ئەمەيە كە ئۆن باسى كىشەكانى دەكات بە شىۋەيەكى سىروشتى
ھەست بە ئاسودەيى دەكات و دەگەرنە ۋە سەركردە بىر سىروشتى خۆي. نازانىت سىروشتى ئۆن
ئەمەيە (بۆ ئەمەيە ھەست بە ئاسودەيى بىكات، ھەزەدەكات قەسەبكات دەربارەي كىشەكانى
كەسكىتە، كەسكىكە گونى لىبگرتە و چارە سەركردە بۆ دانەنەي، كەسكىكى گونگرتە ئەمە
سىروشتى ئۆنە لە نەھىشتەن و دامەركاندەنە ۋە بىزارىيەكەي كاتىك كە بىزارەيىت. پىاۋ نازانىت
كە ئۆن لەمەدەنە بەدۋاي ھىچ چارە سەركردە ناگەرنەي، بەدۋاي ھىچ چارە سەركردە ناگەرنەي و
پىشى لەمە چارە سەركردە كە پىاۋ پىنشىيارى بىكات، ۋە بەردەمەمەنەي پىاۋ لە پىنشىياركردنى
چارە سەركردە بىزارى ئۆن زىادەدەكات و زىاتە دوورى دەخاتە ۋە.

لەراستىدا ئەمەمەتەيەكە لە بونى جىاۋازى سايكولوژى نىۋان ئۆن و پىاۋدا نىيە، بەلەك
لەتەنگە يىشتەنەندايە بۆ ئەمە جىاۋازىيە. نازانىت بۆچى پىاۋ بەجۆرىكە ھەلەسەكەمەت دەكات كە

جياوازه له ژن، وه بؤچی همره كه لهوان به شينوازيكي جياواز له شتهكان تپدهگه، بؤچی لهناكاو پياو له قسه كردن دمه ستيت بهرامبر نهو ژنه ي كه خوشي دهويت و هولددهات ليني دوربكه ويتمه و بو خوي به ته نها بيت؟ چون نهو ژنه به سته زمانه بزانيت كه نهو هلسه كه مته شتيكي سروشتيه به لام سه بارهت به بيركردنه وه ي نهو سروشتي نيه؟ به گونره ي سروشتي جيهاني ژنان هم هلسو كه مته به هلسو كه وتينيكي ريزهر ده ژميردريت و ليكده انه وه ي خراپي بو ده كريت. سه بارهت به جيهاني ژن گفتوگو و روتويژي به ردهوام له نيوان كه سه كاندا به لگه يه بو خوشه ويستي و سوز، وه ستانيش له گفتوگو نهو ده كه يه نيت كه كيشه يه كه له نيوانياندا هيه يان ده يانه ويت خويان له كيشه يه كي پيشبيني كراو لابه دن.

با باري دهروني ژن به نينه به رچاومان كاتيک كه پياو به بي هيچ هوکار و پاساويكي ديار بينهنگ و گوشه گيرده بيت، لهو كاته دا چي له ناخيدا پوبدات؟

ليزه دا ده لين كه پياوي به سته زمان نازانيت له نه نجامي هم هلسه كه مته يدا ژنه سمرلي شينواوه كه ي چي له ميشكدايه و بير له چي ده كاته وه وه هوکاره كه ي نهويه كه پياو وانه زانيت كه شتهكان ناشكران و ژنه كه باشه وه راستيه كه ش نهويه كه پياو به وه ي سروشتي پياوه تيه وه پنيويستي به كاتيک هيه بو حه وانه وه و قسه نه كردن له گهل هيچ كه سيكيتر، پنيويستي به كاتيک هيه كه به ته نها به سه ري ببات (دريژه ي هم باسه له به شي داهاتودا ده بينين).

به لي، پياو ماوه يه كه بو ماوه يه كيتر به مه هله ده ستيت له به رچه نه وه يه كه وهك پيدا چونه وه ي همنديك حسابات و هلسه نگاندي بارودوخي هه نو كه يي يان دوزينه وه ي چاره سه ري كيشه يه كه (وهك چون له كتيبي پيشوودا باسما نكرد كه پياو به شينوازي بينهنگ مامه له له گهل كيشه كانيدا دهكات، به لام ژن به دهنگيكي بيستراو مامه له له گهل كيشه كانی دهكات و بيريان لينده كاته وه يان ده توانين بلين به دهنگيكي بيستراو بيرده كاته وه و نه وه ي له ميشكدايه ده ريده بریت. به لام پياو پيچه وانه ي نهويه كه زانياريه كان ده خاته ميشكي وه و ده ست دهكات به شيكردنه وه و دوزينه وه ي چاره سه ر، هه موو نه مه ش به شينه وه يه كي بينهنگ ده بيت).

ژن توپه و بيتا قهت ده بيت كاتيک كه پياو بينهنگ ده بيت و دهكشيتمه وه، نه مامه تيه كه له وه دايه كاتيک كه دواي نه وه ي پياو لهو باره ي خوي كو تايي پي دي ت كه له لايه ن ژنه وه به ريزهر داهه نريت نهوا هولددهات بگه ريتمه بولا ي ژنه كه ي و ليني نزيك بينمه وه، پياوه كه

نازانيت كه ژنه كه توپړه يه، وه هوكاره كېشي په يوه سته به جوړي بيركړنه وه ي پياو وه، نهو بهمېچ شتيكي مه له هملنه ستاوه.

بهلي، سه بارهت بهو بېدهنگي و كشانه وه ي شتيكي سروشتييه و پيشبيني دهكات نه مه بو ژنه كېش ناشكراييت! وه كاتيكيش پياو كه توپړه يي ژنه كه به دي دهكات هه لسوكه و ته كه ي بهلايه وه سه يرده بيت، چي وايلى كړدوه و چي پويداوه؟ ژنيش له لوژيكي سايكولوژي و ريگي بيركړنه وه ي خويه وه كه جياوازه له بيركړنه وه ي پياو هه ولده دات خوي دوور بخاته وه لهو پياو ه ي كه توپړه ي كړدوه، توپړه ي كړدوه بهو دوور كه و تنه وه يه ي كه پاساوي نيه، ليره دا ده بينين كه پياو كه بهم هه لسوكه و ته ي ژنه كه ي سهر ي ليده شيويت و توپړه ده بيت.

ليره دا به گويزه ي بيركړنه وه ي ژن كيشه يه كي نوي پوده دات كه پاساوي نيه و ده مه قېره و كيشه جيگاي سوز و بهزه يي ده گريته وه كه له نيوانياندا هه بوو پيش نه وه ي پياو كه بهو كاره گه و جان ه ي هه ستيت.

خوينهري نازيز و بهريز، باشتري شت كه نه نجامي بدين بو خولادان لهو كيشانه نه وه يه كه دنيا بين پياوان و ژنان له يه ك جيهاندا نازين (دو سروشتي جياوازن) و ده بيت هه ميشه نهو جياوازيه بهير خومان بهينينه وه. بهلي، سروشتمان جياوازه و ده بيت دان به وه دابنين نه مه ش ده بيت هه ي كه مكر دنه وه ي سهرليشيوان و توپړه يي و بيتا قه تي و كيشه له نيوانماندا وه نه گهر هاتوو يه كيگمان نهو جياوازيه ي لهير چوه وه باشترايه نهو يتر بهيري بهينينه وه و نه گهر ويستان به ته واوه تي به سهر نهو كيشانه دا زالبين كه له نيوانماندا پوده دات و ژيانيني به خته وهر و دوور له كيشه ي بي پاساو بهينه سهر، نهو كيشانه ي كه دهر كه وتون و كاريگهري نيگه تيقي له سهر ژيانمان هه يه، نهوا ده بيت خومان و يه كتريش به باشي بناسين، ناسينيك كه يارمه تيمان بدات له تيگه يشتن راس تي شيوازي كه سي بهرام بهر له بيركړنه وه و تيگه يشتن و پوداني پوداوه كان وه نهو پالنه رانه ي كه واي ليده كات كه ليي تي ناگهين و ته نانه له هوكاره كېشي تي ناگهين.

پشت به خوا نه مه نهو باب ته يه كه ده مانه وييت لهم كتي به دا پوني بكه ينه وه كه بريتيه له سر رزكراوه ي كتي بي رابردو مان به ناوي (ژن و پياو دوو جيهاني جياوازن).

بەشى يەكەم

جىاوازييە سايكۆلۆژيەكان

شما
حلو
گھر
شما
آیا
کہ
پدی
گھر
گھر
نفس
کرد
خ
بسی
درو
کہ
پزندار
ماوس
بینکومار
گھر
وَلَقَدْ آتَيْنَا

سورہتی غو
سورہتی یو
سورہتی یو
سورہتی یو

خوای گهواره شه گهردونه فراوان و بی سنوره، که کهس سه رها و کوتایی نازانیت له شمش پوژدا دروست کردووه. خوای پاک و بیگهره له سوره تی فورقاند دهفرمویت: ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهٖ خَيْرًا﴾¹ خوای گهواره زال و بالادهسته بهسهر دروستکراوه کانیدا و بهربه کانیکاری نییه له وهدا و هه موو شتیک بهفرمانی خوای دهروات، وهک دهفرمویت: ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ﴾² له کووی دروستکراوه کانی شه زهویه ی که له سهری دهژین، که دروستکراوو بونهوهری زوری لهسهر دهژین لهوانه هه ندیکی لهسهر بوی زهوی دهژین وه ههشیانه لهناو ناودا دهژین، وه له دروستکراوه کانی مروقه، که خوای گهواره پینگاکانی ژیان و بهرده وامبونی بو هه موو دروستکراوه کانی دابین کردووه. خوای گهواره له کتیبه پیروژه کهیدا دهفرمویت ﴿سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ نَفْسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ﴾³ وه له پیناو بهرده وامبونی ژیاندا خوای گهواره نیرو و مینی دروست کردووه و یه کگرتنیان له گهل یه کتر کردووه به تهنا پینگه بو هینانه دی شه مه بهسته.

خوای گهواره ویستی لهسهر شهوه نه بووه که مروقه وازلی بهینیته وهک دروستکراوه کانی تر بهبی هوشیاری شوین په مه که (غهریزه) جنسییه کانی بکهویت و یه کگرتنی نیرو و می هه رایه ک دروست بکات که هیچ کوئترولی نه کات، به لکوسیسته میکی گونجاوی بو به پیره چونی داناوه، که به هویه وه ئابرو و کهرامه تی ده پاریزیته. که به یه کگه یشتنی ژن و پیاو به یه ک گه یشتنیکی ریزدارانه یه و لهسهر په زامه ندی ههردوولا بنیادناوه، وه ئیسلام بانگه وازی کردووه بو هاوسه رگری و په واجی پینداوه و ئاسانکاری بو کردووه و یاسای پیکخواوی بو داناوه، بینگومان هاوسه رگرتن وینه یه کی نمونه یی په یوه ندی سروشتی نیوان ژن و پیاوه. که خوای گهواره له زور شوینی قورنانی پیروژدا هانمان ده دات بو هاوسه رگرتن، که دهفرمویت: ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً﴾⁴، وه ههروه ها دهفرمویت: ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ

¹ سوره تی فورقان، ئایه تی 59.

² سوره تی یونس، ئایه تی 3.

³ سوره تی یس، ئایه تی 36.

⁴ سوره تی په عدا، ئایه تی 38.

أَنْفُسَكُمْ أَزْوَاجًا جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ بَيْنَ وَحَفْدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ¹ وه ههروهه پيغه مبهري نازدار محمدي كوري عه بدولا (ﷺ) هانمانده دات بوهاوسه رگرتن، فهرموده ي زوري پيغه مبهري ههيه بو پشتگيري نه وه له وانه: (اربع من سنن المرسلين الثعطر والنكاح والسواك والحياء)، وه ده فهرموي: (يا معشر الشباب، من استطاع منكم الباءة، فليتزوج، فإنه أغض للبصر، وأحصن للفرج، ومن لم يستطع، فعليه بالصوم، فإنه له وجاء)².

ئيسلام دينيكي مهزنه، ديني خوايه، ديني راستي و دادپهروهري يه، كه پرتي به هاوسه رگرتنداوه و هانمان ده دات بوي و ياسا و پيساي بو داناوه، وه پيگهي به جيابونه وه ي داوه و ياسا و پيساشي بو نه ويش داناوه. وه جيابونه وه باشتري چاره سهري نمونه ييه بو كوتايي پيه ناني په يوهندي نيوان ژن و پياو كاتيک كه هست ده كن كه له يه كتر تي ناگهن و ناتوان بهرده وامبن له ژياني هاوسه رياندا.

وهك ده زانين كه ئيسلام جيابونه وه ي پيخوش نيه وه بيزراوي كردوه وهك پيغه مبهري (ﷺ) ده فهرموي: (أَغْضُ الْحَلَالَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى الطَّلَاق)³، وه موسولمانان زورترين هولييان داوه و هه رچييه كه له تواناياندا بووه كردويانه له پيناو مانه وه ي په يوهندي خيزاني.

به لام سه ره راي نه وهش له هه موو لايهك و له سه رتاسهري جيهاندا ديارده ي جيابونه وه بلاوه و ههيه، ليژه دا ده مه ويت بليم كه ديارده ي جيابونه وه له پوژئاوا زور به رزه، به گويزه ي نويتري ليكولينه وه ريژه ي جيابونه وه له كومه لگهي نه مريكي دا (67٪) سه باره ت به هاوسه رگرتني يه كه م، به لام سه باره ت به هاوسه رگرتني دووه ريژه كه له وه به رزتره. ديارده ي جيابونه وه ده رهاويشته ي نه م سه رده مه ي ئيستامان نيه، به لكو له دير زه مانه وه بووني هه بووه و چهندين هو كاري ههيه، به لام گرنگترين هوكار بريتييه له (جياوازي توند له نيوان ژن و پياودا و مه حالبوني تيگه يشتن له نيوانياندا).

نهو پرسياره سه رليشيوينه ره ي كه خوي زال دهكات به سه رماندا بريتييه له: (بوچي و چون هه موو نه م كيشانه پوده دن كه ده گاته پله يهك تيگه يشتن و بهرده وامبوني نهو په يوهنديه پيروزه كه په يوهندي خيزانيه مه حال ده بيت؟) نايا هاوسه ر ده گرين بو نه وه ي جيا بيه نه وه؟ نايا نه مه ناره زومانه؟ نايا جيابونه وه ديارده يه كي كومه لايه تي دروسته؟ وه لام ي هه موو نهو پرسيارانه بريتييه له: نه خيرا، كه واته بوچي هه موو نه مه پوده دات؟

¹ سوره تي نحل، نايه تي 72.

² سه حيجي موسليم (ج 128/4) له كتيبي نيكاح

³ نه بو داود گيوايه تييه وه كه له به شي جيابونه وه، بابي كه راهه تي جيابونه وه (ج 255/2) شماره (2178).

نهمه نهو بابتهیه که دهمانهویت لهم کتیبهدا پونی بکهینهوه که تیشک دهخینهسه
پهیهندی نیوان ژن و پیاو و گرنگترین و نالوزترین کیسه که پوبهپوی همدووکیان دهبیتهوه
و ژبانیان دهگوریت بو ناخوشی.

جیاوازییه سههکیهکانی نیوان ژن و پیاو:

ناساترین رینگه بو زانیی جیاوازییهکانی نیوان ژن و پیاو نهوهیه به سهیرکردنی
جیاوازییه نهندامیهکانی نیوانیان دهست پیبکهین، وهک ناشکرایه جیاوازییه سههکیهکان
له شیهوی گشتیدایه، جیاوازییهکان له نهندامهکانی زاوزیدایه. ههچهنده لیکولینهوه و
تویژینهوه زانستییهکان نامارژه بهوه دهکن که جیاوازی نهندامی زور هیه، بو نمونه با
باسی پیست بکهین، که پیستی پیاو نهستورتره له پیستی ژن ههلهبهه نهو هویهشه
دهبینن چرچ و لوچ لهسه پیستی ژن خیراتر دهردهکویت وهک له پیاو، جیاوازییهکی تر
بریتییه لهوهی که دهنگه ژیکانی ژن کورت ترن له دهنگه ژیکانی پیاو هه نهوهشه دهبیته
هوی نهوهی دهنگی پیاو رهقتر و قولتر بیت له دهنگی ژن، جیاوازییهکی تر که له خویندا هیه
که خوینی پیاو خهستتره له خوینی ژن و پیژهی خرۆکه سورهکان له خوینی پیاودا (20٪)
زیاتره له پیژهیان له خوینی ژندا، نههمش نهوه دهگهیهنیت که پیاوان پیژهی نوکسجینی
زیاتر دهردهگرن وهک له ژنان و وزهشیان زیاتر دهبیته له ژنان. وه ههروهها بهشیهویهکی
قولتر ههناسه دهن وهک له ژنان، لهکاتیکی ژمارهی ههناسهدان لهلای ژنان زیاتره له
پیاوان.

جیاوازییهکی تر بریتییه له پیکهاتهی نیسقان، که نیسقانی پیاو قهبارهی گهورهتره له
نیسقانی ژن، نیسقانی ژن تهنا بچوکتز نییه له نیسقانی پیاو و بهس بهلکو جیاوازییه له
پیکهاتهیدا، بویهپیاوان شیهوی پویشتنی ژنان دهبینن چونکه جیاوازه له شیهوی پویشتنی
پیاوان نهویش له نهنجامی جیاوازی پیکهاتهی نیسقانهکانیان، وه ههنگاوی ژن کورت تره له
ههنگاوی پیاو ههرویه دهبیته ژن ههنگاوی زیاتر بنیت بو نهوهی بگات به پیاو، وه ههروهها
ناوچهی حوز له ژندا فراوانتره له ناوچهی حوزی پیاو که نههمش دیزاینیکی خوییه و
باشترین پاریزهره بو مندالی ساوا.

جیاوازییهکی تریش نهوهیه که پیژهی ماسولکه له جهستهی پیاودا زیاتره له چهوری، وه
نهم پیکهاتهیهش یارمهتی پیاو دهوات بهشیهویهکی ناساتر و خیراتر پزگاری بیت له
کیشی زیاده، وه له لایهکی ترهوه دهبینن له ژندا راستهوخو چینیکی چهوری لهژیر پیستدا
هیه، وه نهو چینه چهورییه یارمهتی ژن دهوات که جهستهی گهرمتر بیت له پیاو له زستاندا

و ساردتیش بیت له هاویندا. وه ههروهه ها ئهه چینه یارمهتی ژن دهات که زیاتر له پیاو پاریزگاری له ووزه بکات له ناو لهشیدا.

په یوهندییه سایکولوژییه گشتیهکان:

جیاوازی نیوان ژن و پیاو تهنها جیاوازییهکی ئهندامی نییه، بهلکو سایکولوژییه. بونمونه له ههموو جیهاندا تیبینی کراوه نهگهر ژنان بهراورد بکریڼ به پیاوان نهوا دهبینین توانای بیرتیژی له ژناندا زیاتره له پیاوان. وه ههروهه سروشتی ژن بریتییه له بههیزکردنی رینگاکانی په یوهندی و پهره پیدانی به شیوهیهکی بههیزتر له پیاوان. خالیکیتیش ئهوهیه که کاردانهوهی ژنان جیاوازه له پیاوان لهکاتی مامهلهکردن لهگهله هولدان و ماندوبوون تهناوت سروشتی سکالا و بۆلهکردن لهکاتی په یوهندی نیوان ژن و پیاودا جیاوازه، سکالاکانی ژن سروشتیان جیاوازه له سکالاکانی پیاو.

ههندیك بۆچونیان وایه که ئهه جیاوازییه له ئهجامی جیاوازی شیوازی پهروهدهیی و لهسهر بنهمای نهو جیاوازییه رهگهزیانه دروست بوون که له مندالییهوه بناغهیان داکوتاه، نهه بۆچونیکی بیمانایه و هیچ راستیهکی زانستی پشتراستی ناکاتهوه.

بیگومان نهو جیاوازییهی مندالی که په یوهستن به کوپ و کچهوه که له مندالییهوه له دایک و باوک و کۆمهلهوه فیزیان دهبن بونیان هیه بهلام هۆکاری سههرکی نین بۆ جیاوازی نیوان ژن و پیاو.

جیاوازییه بۆماوهیهکان له نیوان ژن و پیاودا له روی فسیولوژییهوه بریاری لهسهر دهدریت نهویش له رینگهی جیاوازی سیستهمی (DNA) لهناو جهستهی مروڤدا، وه کاتیک مندال گهوره دهبیت کاریگهری خیزان و پهروهده و کۆمهلهگی دهووبه ریشی دهکویتتهسهر. کاتیک که جیاوازی نیوان ژن و پیاومان بۆ دهردهکویت نهوا شتیکی بیمانا دهبیت نهگهر بلنن ههموو نیریك تهنها ههنگری سیفتهی پیاوهتییه، وه ههموو مینهکیش تهنها ههنگری سیفتهی مینهیه. ژنان و پیاوان ههموویان له ژیانی کرداریاندا وهک یهک نین، پیاو ههنگری زۆر سیفته که سیفتهی نیرینه و مینهشن، وه ژنیش له ناخیدا زۆر سیفته ههک که سیفتی نیرینه و مینهشن. لیرهدا دهلنین که هاوسهنگی گرنگه و لاسهنگیش دهبیتته هۆی زۆربهی کیشهکانی نیوانمان.

نهو پیاوهی که سیفتهی پیاوهتی زۆر زانه بهسهر سیفتهی مینهیدا زۆر جار بهشیوهی مروڤیکی خۆپههست دهردهکویت که تهنها بیر له بهرژهوهندی خۆی دهکاتهوه و گرنگی به کس نادات تهنها خۆی نهبیت، لهکاتیکدا راستیهکهی نهوهیه که نهو پیاوه لهو ساتهدا

ئاتوانىت پەيۋەست بىت بەو سىفەتە مېنىنەنى كە لە ناخىدا ھەن. ئەو سىفەتەنى كە پان بە مۇقەۋە دەنن بۇ بە ئاگابون و گىرنگىدان بە كەسانىت.

لە بەرامبەر شىدا ئەو ژنەى كە دەتوانىت پەيۋەست بىت بە بواری مېنەى ناخى، زىاتىر گىرنگى دەدات بە كەسانىت وەك بەخۇى. وە كاتىك ئەم ژنە ھەست دەكات ئەۋەى كە دەيەۋىت بە دەستى نەھىناۋە، دەبىنن ھەۋلەكانى بەرۋاۋاتىر دەكات، زىاتىر كاردانەۋەى دەبىت بۇ پىۋىستىيەكانى خەك و خۇى دەكاتە قوربانى و ھەستىش بەۋە ناكات.

كاتىك ھەندىك چار ژن ھەست بە ئارەزۋى بە دەستەيىنەنى شتىك دەكات دەبىنن ئاتوانىت دەرىبىرىت و ئاتوانىت بەشدارى ئەو ئارەزۋەى بكات، وە ھۆكارەكەيشى ئەۋەى كە بەناگا نىيە لەو پىداۋىستىيە.

ۋەك ئاشكەرىيە پىياۋ لەكاتى ھەۋلدانىدا بەشىۋەىكى خۇپەرستانە زۆر گىرنگى بەۋانىت ئادات، وە ھۆكارەكەيش ئەۋەى كە پىياۋ بەشىۋەى ووردىۋەنەۋە بىردەكاتەۋە، وە ھەرۋەھا ژنىش لەكاتى ھەۋلدانىدا ۋا دەردەكەۋىت كە ئاتوانىت شت يان يارمەتى كەسانىت و مەرىبىرىت و قبولى بكات. وە بۇ ئەۋەى بەسەر ئەو ھالەتە توندوتىژەدا زال بىن دەبىت پىياۋ ئەو دوو سىفەتەى ناخى خۇى بىناسىت و گەشەيان پىدات و ھەۋل بىدات ھاۋسەنگى لەنىۋانىدا ئروست بكات، وە ھەمان شتىش لەسەر ژن پىۋىستە.

ۋە ئەگەر سەرکەۋتوۋ بوۋىن لە ھاۋسەنگ كىردى ئەو دوو ھىزەى ناخمان تەنھا پەيۋەندى نىۋانمان باش نابىت و بەس بەلكو يارمەتىمان دەدات ئروستكەر و داھىنەرىن.

ۋە بۇ گەيشتن بە ھاۋسەنگىيەكى باش لە ھىزە ناۋەكىيەكانماندا بەگۈنرەى سىروشتى خۇمان بەرەۋ ھىزە تەۋاۋكەرەكەى ناخمان پادەكىشىرىن، پىياۋان بەرەۋ ژنان پادەكىشىرىن وە ژنانىش بەرەۋ پىياۋان سەرنجىيان پادەكىشىرىن، لە پىنگاى خۇشەۋىستى پىياۋەۋە بۇ ژن پىياۋ ھەلدەستىت بە پەرەپىدانى ھىزى مېنە لەگەل پاراستنى سىفەتەى پىياۋەتى خۇى. وە لە پىنگەى خۇشەۋىستى ژن بۇ پىياۋ ژن ھەلدەستىت بە پەرەپىدانى لايەنى نىزىنە لەگەل پاراستنى سىفەتەى مېنەى خۇى، وە كاتىك جىاۋازىيەكانمان خۇشەۋىن و پىزىيان دەگرىن بەۋى ئەۋەۋە ھاۋسەنگى وىستراۋ بە دەست دەھىنن.

ھۆكار و چارەسەرەكان و گىرنگىزىن نامۇزگارى:

ھاۋسەرگىرتن بەماناى بەيەكەۋە بەستنى ژن و پىياۋ بە گىرنبەستىكى شەرىى دىت كە پىنگەيان پىدەدات لەژىر بىمىچىكىدا كۆبىنەۋە، كە ئەۋە دەگەيەنن كۆبۈنەۋە پىكىدىت لە (دوۋ كەسى جىاۋان)، ئەو دوۋ كەسە پىكەۋە دەخەۋن و پىكەۋە لە خەۋ ھەلدەستى، پىكەۋە

دهخون و دهخونهوه، بیر دهکهنهوه و پلان دادهنین و ههلهستن به دهکردنی برپاری گرنګ که په یوه ندی راسته وخوی هیه به پرېزه وی ژیانیان و نایندهیان پیکه وه.

پرسیاره که لیږده نهویه: ئایا بوئو دوو کهسه (ژن و پیاو) ئاسانه له یهکتری تیښگن؟ ئایا دهتوانن له یهکتر تیښگن و له کاروباری ژیانیاندا پرېک بکهن؟ ئایا به یهک شیوه و یهک پرېگا بیر دهکهنهوه؟ ئایا له یهک پوانگهوه دهروانه ژیان و له یهک لوژیکهوه له ژیان تیدهگن؟ ئایا به هه مان پرېگه مامه له گهل ژیاندا دهکهن؟ ئایا ئامانجیان یه که؟ ئایا پیکهاتهیان وهک یه که؟

با تیشک بخینه سهر فهرموده کانی پیغه مبهری نازدار (ﷺ) با بزاین چی ده فهرمویت دهرباره ی ژن، ده فهرمویت:

1- اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ فَإِنَّ الْمَرْأَةَ خُلِقَتْ مِنْ ضِلَعٍ وَإِنْ أَغْوَجَ شَيْءٌ فِي الضِّلَعِ أَعْلَاهُ فَإِنْ ذَهَبَتْ تُقِيمُهُ كَسْرَتُهُ وَإِنْ تَرَكَتُهُ لَمْ يَزَلْ أَغْوَجَ فَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ¹.

وه ههروه ها ده فهرمویت:

2- أَنْ الْمَرْأَةَ خُلِقَتْ مِنْ ضِلَعٍ لَنْ تَسْتَقِيمَ لَكَ عَلَى طَرِيقَةٍ، فَإِنْ اسْتَمْتَعْتَ بِهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا، وَفِيهَا عَوْجٌ، وَإِنْ ذَهَبَتْ تُقِيمُهَا كَسْرَتُهَا، وَكَسْرُهَا طَلَقُهَا².

له میانهی خویندنه وه مان بوئو دوو فهرموده یه، هه ندیک وا تیدهگن که مانا گشتیه که ی بریتیه له (ژن خواروخپه) وه نهو کهم و کوپییه ناگریت چاره سهر بکریت، وه وا تیدهگن که پیاو باشته له ژن، وه به مانایه کی تر که گوايه ئیسلام ژن نانرخینیت و پرزی ناگریت و له کومه لگه دا هیچ گرنګیهک و پله و پایه یه کی پینادات و کومه لگه ی ئیسلامی ته نها کومه لگه ی پیاوه.

بینگومان ئەم قسه یه بیمانایه و دووره له راستیه وه و وهک ده زانین ئیسلام پرزی له ژن گرتوه و له و په ری شکو داریدایه و گرنګی پیداه و شوین و پله و پایه ی له کومه لگه دا بهر زکروه ته وه و ناموزگاریمان کراوه که باشین له گهلیدا. ئایا له وه زیاتر هیه که به ههشت له ژیر پنی دایکاندایه و نازاردانی له گونا هه گه وره کانه؟! ئایا له مه زیاتر پرزگرتن هیه؟

نه گهر راستیه که بهو شیوه یه ی سهر وه بیت، ئایا ئەم پیغه مبهره نه خوینده واره (ﷺ) ویستویه تی له چی ناگادارمان بکاته وه؟ ئایا له راستیدا ژن خواروخپه؟ ئایا خوارو خپیه که ی له سهریدایه؟ ئایا سهری ژن خواروخپی تیدایه بو سهر وه یان خواره وه یان

¹ ابو خاری گنراویه تییه وه له (363/6) احادیث الانبیاء به شی بروستکردنی شاده م و نه وه کانی و (256/9) هاوسه رگرتن بابی ناموزگاری دهرباره ی ژنان و چوئیه تی مامه له کردن له گهلیدا.

² موسلم گنراویه تییه وه له سه حیه که پدا (1090/2) به شی ناموزگاری دهرباره ی ژنان.

يهكك له لاکان؟ با سهیری ژنانمان بکهین و وهلامی ئەم پرسیاره بدهینهوه. بیگومان وهلامهکه نهخیره.

ئوهی پیغه مبهەر (ﷺ) لهو سهردهمه کۆندها وویستویهتی ناگادارمان بکاتهوه لئی ئهوهیه که جیاوازی ریشهیی له نیوان ژن و پیاودا هەن. هه مومان دهزانین که سهر میشکی تیدایه و میشکیش هه لدهستیت به بیرکردنهوه و شیکردنهوهی شتهکان وه دواتریش دهرکردنی فرمانهکان بو سهراپای ئەندامهکانی جهسته بو ههستان به هه موو کار و کاردانه وهکان. وه ههرشتیکیش که له ئیمهوه دهردهچیت له کردار و گوفتار له ئەنجامی ئهو فرمانانهیه که له میشکهوه دهردهچن.

وه خواروخچی ژن که پیغه مبهەر (ﷺ) نامارهی پیکردوه که نهویش له ریگهی سروشتهوه فەرمویهتی ئهوهیه که ژن و پیاو له شیوازی بیرکردنهوهیان جیاوازییهکی گهرهیان ههیه و له نهنجامدا کرداریان و تیگه یشتنیان بو پوداوهکان و بیرکردنهوهیان له ژیان و پوداوهکان له یهکتر جیاوازه. به لئی، پیغه مبهەر (ﷺ) ویستویهتی له مه ناگادارمان بکاتهوه نهک خواروخچی له سهیری ژندا هه بیئت.

ئهو کیشهیهی که ئیستا روبه پوی ده بینهوه ئهوهیه ئهو جیاوازییه گهرهیهی که نامارهمان پیکرد ده کریت بهشتیکی قبولنهکراو و نهسته م باس بکریت و له ئەنجامیدا یان ژیانیکی ناخوش یان جیا بونهوهیهکی بیزارو بهرهم دیت که هه موو شتیک تیک دوات.

ژنان و پیاوان له ناکۆکی بهردهوامدان بهرامبهر یهکتر. زۆر جار توپه ده بین بههوی هه ل سوکه وتیکه وه که له لایه ن که سی بهرامبهر وه ده کریت که پیشبینی ئهوه ده کریت کاردانه وهی لایه نی بهرامبهر هاوشیوه بیئت له گه ل کاردانه وه مان بو ئه و هه لویسته. پیشبینی ئهوه ده کهین که جهزیا ن له وه بیئت که ئیمه جهزما ن لییه تی وه هه ست به وه بکه ن که ئیمه ههستی پیده کهین. وه مامه له له گه ل پوداوهکان بکه ن وهک چۆن مامه له یان له گه ل ده کهین. پیشبینیا ن ده کهین که کۆپیه کی تهوا ی خۆمانن. پیاو به ریگهی هه له وا گومان ده بات که بیرکردنه وهی ژن و قسه کردنی و کاردانه وهی بهرامبهر پوداوهکان وهک پیاو بیئت، وه ههروه ها ژنیش به ریگهی که هه له هه ست ده کات و پیشبینی ده کات که پیاو وابیئت.

هه مومان وا بیرده کهینه وه که جیاوازی سه رهکی و زگماکی له نیوان ژنان و پیاودا ههیه. ناکریت پیاو وهک ژن بیر بکاته وه و مامه له بکات له گه ل پوداوهکاندا وه ههروه ها ناکریت ژن وهک پیاو بیر بکاته وه و مامه له بکات له گه ل پوداوهکاندا. له نهنجامی له بیرچونه وهی ئه و

راستىيە پەيۋەندىمان تەنگەژەي تىدەكەۋىت و پردەبىت لە پوبەروبونەۋە و مشتومر و شەر و ئەۋ كىنشەنەي كە پىۋىست ناكات ھەبن.

شتىكى بەلگەنەۋىستە ئەگەر لەسەرەتارە ئەۋ جىاۋازىيەمان لەبەرچاۋ بگرتايە، لە ھەلسوكەۋتى لايەنى بەرامبەر و ھۆكارى ھەلسوكەۋتەكەيشى تىدەگەيشتىن و لەئەنجامدا خۇمان لە كاردانەۋە ھەلەكان لادەدا. ئەۋ كاردانەۋانەي كە لە ئەنجامى خراپ تىگەيشتىنى ئىمەۋە دروست بوون، كە دەبىتە ھۆي دروستبوونى ئەنجامى زۆر خراپ و كەم بايەخ (بايەخى مادى و مەنەۋى).

نيازى باش بەتەنھا بەس نىيە:

كەۋتە داۋى خۇشەۋىستىيەۋە شتىكى مەزەنە و ھەستىكى قولى ھەيە، ھەستىكى ئەزەلىيە ۋەك ئەۋەي بۇ ھەتا ھەتايە بەردەۋامبىت. لەۋكاتەدا بە ھەموو بەرائەتتىكەۋە ۋا گومان دەبەين كە پارىزراۋىن دژى ھەموو ئەۋ كىنشەنەي كە دايك و باۋكمان پىيدا تىپەربوون و ۋادەزانىن ژيانىكى پىرخۇشەۋىستى و بەختەۋەرى دەبەينەسەر و ھىچ شتىك پاكىيەتتىكەي تىك نادات.

بەلام پۇژ لەدۋاي پۇژ دەبىنن پىاۋان ۋا پىشېبىنى دەكەن كە ژنان ۋەك ئەۋان ھەلسوكەۋت بكەن، ۋە ھەروەھا سەبارەت بە ژنان ئەۋانىش پىشېبىنى دەكەن كە پىاۋان ۋەك ژنان بىرېكەنەۋە و ھەلسوكەۋت بكەن. ھەردوۋ پەگەز بەۋ شىۋازە بىردەكەنەۋە و ئەۋ جىاۋازىيە گەۋرەيەي نىۋانىان لەبىرچۈەتەۋە، كىشەكان دەردەكەۋن و دوۋبارەدەبنەۋە و شتەكان سەخت دەبن، ۋە دەبىنن سەرەپاي ئەۋ خۇشەۋىستىيەي نىۋانىان كە كۇيان دەكاتەۋە و ھۆي سەرەكى بوۋە لە كۇبونەۋەيان و ھاۋسەرگرتىيان، ۋە ھەروەھا سەرەپاي نىازە چاكەكانىان كە ھەردوۋلا بە بەردەۋامى ھەيانبۈۋە بۇ زالبوون بەسەر ناپەھەتتىكەكان و ھىۋر كەردنەۋەي كىشەكان و ھەۋلەدان بۇ چارەسەر كەردىيان، سەرەپاي ھەموو ئەۋە دەبىنن ئەۋ خۇشەۋىستىيە مەزەنە دەست دەكات بە لاۋازبوون و بەرەۋ خالى وونبون و بەھەلمچوون دەچىت و لەۋكاتەدا ژيان لە دلخۇشى و بەختەۋەرىيەۋە دەگۇرپىت بۇ بىتاقەتى و ناخۇشى، لىرەدا سەرلىشىۋان دەست پىدەكات و دەست دەكەين بە پىرسىار كەردن لە خۇمان: چۇن ئەمە ھەموۋى پويىدا و بۇچى؟ چۇن شتەكان گۇپان و گەيشتنە ئەم بارودۇخە؟ تا دويىنى دلخۇشبوۋىن و كۇبونەۋەمان مايەي خۇشىمان بوۋ، ئەمۇ بىزاربوۋىن و دلخۇشنىن و يەكتەر قىبۇلناكەين؟ نايە كاممان كەمتەرخەم بوۋىن؟ (بىگومان ھەمىشە سەرزەشت كەردنەكە بۇ لايەنى بەرامبەرە، كە ھەريەك لەنئىمە ۋا دەزانىن ھەموۋەۋلىكى خۇيداۋە بەلام ئەۋەلايەنى بەرامبەرە

هېچ شتيكى پيشكەش نه كړدوه و نهو به خشيښه نه رځاندوه و خوږه رست بووه له
مهلسوكه وتيدا.

نهمه تيگه يشتن و بوچونيكى هملويه، بهلى، له راستيدا هردولا زور سوربوون له سهر
مانه وهى نهو په يوه ندى و گرښه سته هاوسه گرگيريه و هميشه هولياندوه بو دلخوشكردنى
لايهنى بهرامبر وه هموو هوليكيان پيشكەش كړدوه بو هيئانه دى نهوه، به لام نه وهى كه
پينى هه ستاون به شيويهك بووه كه له گهل شيوازي خوږيان دهگونجيت نهك شيوازي لايهنى
بهرامبر كه ناگادار نه بوون له جياوازيه غه ريزى و زگماكيه كانى نيوان هردوو شيوازه كه.
روژانه له هموو به شيكى جيهاندا مليونه ها كهس ده بينين كه به دواى كه سينكى گونجاودا
دهگه رين كه بتوانرنت له گهليدا هه ست به خوشه ويستى بكرنت و نالوگورپى هه ستىكى قول
بكرنت. مليونه ها كهس هاوسه رده گرن و هاوسه گرگرتنه كه يان له سهر بنه ماي خوشه ويستى
بنيا دندراوه. ده بينين سهره تا دلخوشن و زهوى نايانگريته خوى به لام دواى ماويهك (كه
دهكرنت دوورودريژبيت يان كورت) ده بينين دهگه نه نه جاميكى خه مناك، شته كان ناوه ژوو
ده بنه وه و بيزارى و نارېحه تى جيگاي خوشه ويستى و سوزى به جوش دهگريته وه، نه وه
موركينكى نوئى ژيانپانه. يه كينكيان يان هردوكيان بريا ريانداوه سنووريك بو نهو
ناخوشپانه دابنين و په نابېنه بهر جيا بونه وه.

جياوازي ميشكى ژن و پياو:

راستپيه كى زانستى ده لئيت: زه حمه ته ميشكى پياو له بارى بيركردنه وه و ووردېونه وه
به خيرايى بگورنت بو بارى هه ست و سوز، له كاتيكدا نهوه له وپه رپى ناسانيدايه سهاره ت به ژن.
هه نديك وا ده زانن كه جياوازي هه يه له نيوان ميشكى ژن و پياودا كه نه مهش بوچونيكى
راسته، به لام جياوازيه كه ته نها له قه باره دا نيه و بهس ته نانه ت نهو جياوازيه ده گاته
پيكهاته و نه ركه كانيش، ميشكى پياو وهك ميشكى ژن له دوو بهش پيكهاتوه به لام سيفه تى
پسپورپى تيدايه و هه ربه شهى بهرپرسياره له چهند شتيكى دياريكراو، كه به شى راست
بهرپرسياره له شته تيورى و بينراوه كان وهك به جيئېنانى يارييه وه رزشييه كان، له كاتيكدا
به شى چه پى ميشك ده ست دهگرينت به سهر چالاكى و شته زاره كييه كانى وهك دهرپرينى
هه ست و سوز، تيگه يشتن و مامه له كردن له گهل كي شه كان. زانستى پزېشكى دهرپخستوه كه
به شى راستى ميشك له مندالى نيردا كه شهى خيراتره بويه ده بينين مندالانى نير به مهران
كه مته له كچان له بواري شته زاره كييه كاندا، له كاتيكدا ده بينين باشتن له بواري به جيئېنانى
يارييه وه رزشييه كان، ته نانه ت له كاتى گه وره بونيشدا نهو جياوازيه ي نيوان نهو دوو په گه زه

ده بڼيرت. سهره راي ته وهی ميشکی ژن وهك ميشکی پياو پيکديت له دوو بهش به لام
جياوازه له ميشکی پياو که به سيفه تي گشتان دن وه سف ده کړيت، وه به مانايه کی ترته نها
یهک يه که يه و هر دوو به شه که ی وهک يه ک و به هه مان پيوانه ئيش ده کن وهك ميشکی پياو
نييه له وړوه وه که هېچ پسيوړيهک له و دوو به شه دا نييه.

ئەو تاپىزىشكىك بەناۋى (Jane Barr Stump) جىياۋزى نىۋان ھەردوۈ مىشكەكە باس دەكات و دەلىت: (بەھۆى ئەو جىياۋزىيەى نىۋان مىشكى ژن و پىياو زۆركەس وادەزانن كە ئەمەيە ھۆى ئەۋەى كە ژنان باشتەن لە پىياۋن لە ھىزى تىبىنى و ھەستەكردن، سەرەپاى ئەۋەش كاتىك ھەربەشيك لە بەشەكانى مىشكى ژن لەكارىدەكەۋىت (ۋەك پودانى جەلدەى دەماخ) ئەمە زۆر كارناكاتەسەر چالاكى ژن، لەكاتىكدا بەشى دوۋەم كەتەۋاۋ ھاۋشىۋەى بەشى يەكەمە كە لەكاركەۋتوۋە ھەلدەستىت بەئەنجامدانى چالاكىيەكان).

بهلام سهبارت به پياو کاتيک ههراکارکهوتنيک روبات له بهشی چهپی ميشکدا ئهوا توانای قسهکردنی لهدهست دهوات، ليژدها بهشی راست ناتوانيت قهرهبوی بهشی چهپ بکاتهوه ههربويه ناتوانيت به کارهکانی بهشی چهپ ههستيت. دهکريت ئهم پيکهاته سروشتيیهی ميشکی ههريهکه له ژن و پياو پهيوهنديیهکی راستهوخوی ههبيت به توانای ژن له گوڤنکاری خيرا له شينوازی بيرکردنهويدا لهکاتيکدا ئهمه بو پياو زهحمهته).

جیہانی دھرم کی ژن و پیماو:

جیهانی دهره‌کی پیاو له‌گه‌ل جیهانی دهره‌کی ژندا جیاوازییه‌کی گهره‌ی هه‌یه، ژییانی دهره‌ی پیاو و مامه‌له‌کردنی له‌گه‌ل شته‌کانی دهره‌به‌ری و نه‌و پوداوانه‌ی که پهن له مملانی و کیبه‌رکی، شه‌پرنکی گهره‌یه که کو‌مه‌لگه سه‌بارت به‌و پینکه‌اته ههره‌مییه که مرۆ‌ه‌ تیا‌یدایه، یان له لوتکه‌دایه یان له خواره‌وه. بیگومان به‌هیز له لوتکه‌دایه و به‌هیزیش له خواره‌وه‌یه و پیاو به سروشتی خۆ‌ی هه‌میشه حمزه‌کات له‌لای سه‌ره‌وه‌بی‌ت ههرگیز پازی نابیت له‌لای خواره‌وه‌بی‌ت. لوتکه به مانای سه‌رکه‌وتن و خواره‌وه‌یش به‌مانای دۆ‌پارندن دیت، بۆ‌یه ده‌بینین هه‌میشه کاتی‌ک که پیاو هه‌له‌ده‌ستیت به کاری‌ک هه‌وله‌ده‌ات سه‌رکه‌وتو‌بی‌ت بۆ پاراستنی پله‌وپایه‌ی به‌رزی خۆ‌ی له ههره‌مه‌که‌دا، وه هه‌روه‌ها هه‌وله‌ده‌ات به ته‌نها نه‌و سه‌رکه‌وتنه به‌ده‌ست به‌ینی‌ت و به‌بی داواکردنی یارمه‌تی چونکه داواکردنی یارمه‌تی به‌لگه‌یه له‌سه‌ر لاوازی و ده‌یخاته پله‌ی خواره‌تره‌وه. ژییانی پیاو له دهره‌وه داوا‌ی لی‌ده‌کات هه‌ول‌ی زۆر گه‌وره بدات که پنی‌سته له‌سه‌ری زۆر قسه‌بکات و ووتویژ له‌گه‌ل نه‌وانی تر بکات و بیسه‌لمینی‌ت که نه‌و پاسته و نه‌وانی تر هه‌لن و نه‌و له‌وانی تر باشتره، وه هه‌روه‌ها ده‌بی‌ت

هەولئى گەورە بدات لە ئىشكردندا جا ئەو هەولداڭ دەكرىت هەولئى مېشك بىت يان ماسولكە،
و هەروەها دەبىت خۆى بپارىزىت لەوانى تر كاتىك كە دەيانەوئىت تۆلەى لىبكەنەو،
لەبەرئەوئى كۆمەلگە پەرە لە ئارزەلئى دېرندە كە ماناى بەزەيى نازان. ئەمەيە كۆمەلگەى پياو
لە دەرەوئى بۆيە كاتىك دەگەرئىتەوئى بۆ مائەوئى دواى بەسەربردنى پۆژىكى وەك ئەمە دەبينىن
ووزەى خۆى تەواوكردوئى و هيزى لەبەربراو و لەبارى هەولداڭدايە و ئەوئى پىوئىستى
پىنەتى پشوو كە لە پىگەيەوئى هەولداڭداى چالاكى خۆى بگەرئىتەوئى و دواترئىش مامە
لەگەل خەلكانى ترى ناو مال بكات.

بەلام جىهانى دەرەوئى ژن تەواو لەمە جياوازە، جىهانى ئاشتى و خوشەوئىستىيە،
جىهانىكە كە ناكۆكى و ململانى نازانئىت، جىهانىكە دروشمى خوشەوئىستى و يارمەتيدانە.
سەبارەت بە ژن جىهانى دەرەوئى برىتئىيە لە تۆرئىكى گەورە و فراوان لە پەيوەندى و گفتوگو
كە ژنان لە پىگەيەوئى هەولداڭدەن لە يەكتر نزيك ببەوئى و دەستى هاريكارى و يارمەتى بۆ
يەكتر دريژ بكن تەنانەت ئەگەر كەسئىش داوايان لىنەكات، ژن لە جىهانى دەرەوئىدا
هەولداڭداى لە لۆژىكى پالپشتى و پشتگيرىكردەوئى مامەلە لەگەل ژنانى تر بكات و
هەولداڭداى بگەنە پىگەوئىتنامەيەك لە بۆچوندا.

كۆمەلگەى ژنىش كۆمەلگەيەكى هەرەمىيە بەلام وەك پياو هەرەمى هيز و جىبەجىكردى
كارەكان نىيە، بەلكو هەرەمى راستگوئى و خوشەوئىستى و پەيوەنديە كۆمەلەيەتئىيەكانە.
ژنىش وەك پياو لە جىهانى دەرەوئىدا گرنگى دەدات بە سەرکەوتن لە جىبەجىكردى ئىش و
كارەكانئىدا و خۆى لادەدات لە سەرئەكەوتن بەلام لەلای ئەو بەدئىيەتئىيە ئەوئى ئامانجى زۆر
سەرەكى نىيە و هەميشە بە ووردى بىرى لىناكاتەوئى و پىگەى بەدئىيەتئىيە برىتئىيە لە
گفتوگو و بەدواداچوون ئەك ململانى و كىبەركى تىكشكىنەر وەك ئەوئى لە جىهانى پياو
بينيمان.

با سەيرى ئەم نمونەيە بكەين كە بەهۆيەوئى دەتوانين شىوازى مامەلەكردى ژن و پياو
لەگەل جىهانى دەرەوئىدا پون بكەينەوئى. تىگەيشتنى پياو بۆ پودانى شتەكان و كارداڭەوئى،
و هەروەها تىگەيشتنى ژن و كارداڭەوئى.

پۆژىكيان فارسى مېرد بپارىيدا لە كاتى بى ئىشىدا نيزالى ژنى بباتە دەرەوئى ئەويش بۆ
خواردنى نانئى ئىوارە لە يەكئىك لە چىشتخانەكان. دواى گەيشتنىان نيزال بپارىيدا ماسى
داوايكات وە فارسئىش بپارىيدا كەباب داوايكات. لەكاتى گەيشتنى خواردنەكە وە كاتئىك
نيزال دەستىكرىد بە خواردن، تىببىنى كرد كە ماسىيەكە بەو شىوئىيە ئامادەنەكرارە كە ئەو

حمزی لینیہ تی و میژدہ کہی ناگادار کردہ وہ۔ ہر دو وکیان گفتوگویان کرد دہ بارہی کیشہی داوا کردنی گورینی ماسیہ کہ بہ شتیکتر لہ کوتاییدا پیک کہوتن کہ بہ وہ ہستق و شاگردہ کیان بانگ کرد و نیزال پینی ووت ماسیہ کہی بہ لاوہ خوش نہ بووہ و داوای لیکرد کہ بیگوریت بہ خوار دنیکیتر۔

بہ شیوازیکی نہ دہ بیانہ و بہ پیژوہ شاگردہ کہ پرسپاری کرد دہ بارہی ہوی نہ وہی کہ بوچی ماسیہ کہی بہ دل نہ بووہ؟ لیژدہ و پیش نہ وہی یہک پیت لہ دہمی نیزال دہرچیت، فارسی میژدی دہست پیشخہری کرد بو وہ لامدانہ وہ لہ جیاتی نہ و ووتی: لہوانہ یہ نہ و ماسیہ کی کہ ہیناوتانہ تازہ نہ بیت؟ شاگردہ کہ سہری سورماو پرسپاری لہ میژدہ جوامیزہ کہ کرد: نایا مہ بہ ستت لہ وہ یہ نہ و ماسیہ کی کہ دایدہ نین ماسیہ کی بہ ستوہ؟ نیزال سہیری شاگردہ کہی کرد و ووتی: لہ راستیدا ماسیہ کہم بہ دل نہ بوو۔ شاگردہ کہ ماسیہ کہی مہ لگرت و بریاریدا بیگوریت بہ خوار دنیکیتر لہ سہر داوا و نارہ زوی نیزال۔ با سہیری نہ وہ بکہین کہ لہو نمونہ سادہ یہ دا پرویدا کہ پوژانہ شتی لہ و بابہ تہ و ہاوشیوہ کانی زور دہ بینین۔

سہ بارہ ت بہ فارسی میژد پرسپارہ کانی شاگردی چیشختخانہ کہ دہ بارہی ہوی نہ وہی کہ بوچی نیزال حمزی لہ ماسیہ کہ نہ بووہ بریتیہ لہ بہرہ نگاری کردن بویہ پیویستہ لہ سہر نہ م پوبہروی ببیتہ وہ، ہستیکرد کہ شہر پیک ہہیہ و دہ بیت بیباتہ وہ۔ وہ بو نہ وہی سہرکہ ویت دہ بیت ہویہ کی بہ ہینز بدوزیتہ وہ بو بہ ہینز کردنی سکالا کہ و بہ دہستہینانی سہرکہ وتنی، لیژدہ دہ بینین فارس لہ جیاتی ژنہ کہی مہلدہ ستیت بہ شہر کہ۔ سہ بارہ ت بہ نیزالی ژنی پرسپار کردنی شاگردہ کہ تہنہا بو پرسپاری پونکردنہ وہ یان داوا کردنی زانیاری لہ سہر خوار دہ کہ خوی، وہ شاگردہ کہ ہستق بہ ہیچ جوڑہ پوبہ پرووہ بونہ وہ یہک نہ کردوہ یان مہولی نہ داوہ بو پرت کردنہ وہی داخوازیہ کہی۔ بویہ مہولی داوہ پیکہ یہ کی ناشتیانہ بدوزیتہ وہ بو گورینی خورا کہ کہی بہ بی سہ غلت کردنی شاگردہ کہ یان ہیرشکردنہ سہر چیشختخانہ یان خوار دہ نہ پیشکەش کراوہ کہ۔

روانینی پیاو نافرہ ت بو دنیای دہر وہ:

کاتیک پیاو نافرہ ت سہیری دنیای دہرو بہریان دہکن وادہر دہ کہ ویت کہ ہر یہ کیکیان گوشہ نیگاہ کی جیاوازی ہہیہ۔ بہ لی، ہوکاری نہ مہش نہ وہیہ کہ پیاو لہ پروانگہی لوجیکی جہخت کارانہ وہ (منطق الترمین) دہروانیتہ دنیای دہرو بہر لہ کاتیکدا نافرہ ت لہ پروانگہی

لوچیکى فراوانخوازیهوه (منطق التوسع) د پروانیتهدنیا. سهرهپای هه بونی جیاوازی له همدوو پروانینه کهدا وا دهرده کهویت که همدوکیان دروست بن.

شینوازی بیرکردنهوه لای پیاو به پیکهوه بهستنی کارهکان و کردنیان بهشینوهی نهلقهی پیکهوه بهستراوده ناسریت بهم شینوازه پیاو پله به پله وینهیهکی پوون و ناشکرای نهو بابتهانه گه لاله دهکات که مه بهستیهتی.

له کاتیکدا شینوازی بیرکردنهوه له لای نافرته به فراوانخوازی جیاوه کریتهوه، نه م شینوازهش بریتیه له ویناکردنی تهواوی بابته که هه له سهرهتاوه له ریگهی پینشبینی کردنیهوه. دواتر هه لسهنگاندن و ناشکراکردنی هه موو به شه پیهوهندی دارهکان به بابته کهوه دهکات و هه موو به شهکان پیکهوه پیهوهندی دهکات.

نه م جیاوازی دیدو بوچونهی نیوان پیاو و نافرته کاریگهری ده بیت له سهر زوریک له کاروبارهکانی ژیان وهکو: به ها، نهوله ویهت، هه لسهوکه وتهکانی نهست، به هره سروشتیهکان، بهرژه وندیهکان، هوکاری هه موو نه مانهش ده گهریتهوه بو جیاوازی تیروانینی پیاو و نافرته بو دنیای دهورو بهریان. نهو نافرتهی که به فراوانخوازی دهناسریت گرنگی به لایه نی پیهوندیهکانی نیوان خه لکی ده دات، له بهر نهوه ده بینین که نافرته زور گرنگی به لایه نی سوزداری، پیهوندیهکان، ووتویژکردن، به شداری کردن، هاوکاری کردن، پینش بینی کردن، ناسوودهیی دهورونی ده دات.

له لایه کی دیکهوه نهو پیاوهی که به جه ختکار دهناسریت دپروانیتته کاروبارهکان و پیکهوه یان گرینیان ده دات به شینوهی نهلقهی پیکهوه به سراو دواتر وینهیهکی پوون و ناشکرای له لا دروست ده بیت، نه م شینوه بیرکردنهوش وا له پیاو دهکات، بهرهمه م، به دی هینانی نامانج، هیز، رکه به رایه تی، کار، لوچیک و لیها تووییهکانی خوی به دهست بهینی.

خوینهری به ریز، لیروهه تیشک ده خینه سهر نهو راستیانهی که جیاوازی شینوازی تیروانینی پیاو و نافرته ده سه لمینن. با سه یریکی جزدانی پیاوان و جانتای نافرته تان بکهین، نه م دوو پینداویستیه هه ریه که له پیاو و نافرته به کاری دینیت له بهر هوکاریکی پوون و ناشکرا، هه رچه ند هوکاره کهش هاو به شه، که چی جیاوازیه کی گه وره ده بینین له نیوان نهو دوو پینداویستیهی که بو یه که مه بهست به کار هاتوون و نهو شتانهی که له ناویاندا هه یه.

با سهره تا سه رنجیکی رهنگه کانیان بدهین، جزادانی پیاو به زوری رهنگه کهی رهش یان کاییه نه مانهش دوو رهنگی ناسراون. به لام جانتای نافرته رهنگهکانی زور زوره و زورجاریش رهنگهکان جوړاو جوړو بریقه دارو وینه دارن.

با چاوینک به قه‌بارهی نه‌و دوو پینداویستییه بخشینین، جزدانی پیاو به‌زوری بچووک و سووکه و تنه‌ها بۆ هه‌لگرتنی هه‌ندیک پاره‌و چهند پهریه‌کی گرنگ و کارتی بانک و پسونله‌ی بازار به‌کار دیت. نه‌مه سه‌بارت به جزدانی پیاو، به‌لام جانتای ناسایی نافرت زۆر گه‌وره‌یه و قورسه، کی‌شهی گه‌وره له‌وه‌دایه که بیکه‌یته‌وه‌و چاوینک به ناوه‌که‌یدا بگپریت، نه‌بینین که هه‌موو شتیکی تیدایه‌که‌به بیرى مرو‌فدا بیت له کو‌گایه‌ک ده‌جیت که هه‌موو جو‌ره چه‌کینکی قورسو سووک و ناوه‌ندی تیدا بیت. تیندا پاره‌ی کاغزو و کانزایی (که نه‌مه گومانی تیدا نیه) ده‌بینین، چه‌نده‌ها قووتوی بچووک که ده‌رمانی جو‌راو جو‌ری تیدایه له‌هه‌بی سه‌رنیشه‌و له‌فاف و لو‌که‌و شتی تری له‌و بابته. هه‌روه‌ها شووشه‌ی شیرى مندا‌ل و به‌لگه‌نامه‌و پسونله‌ی کو‌ن و نو‌ی ته‌نانه‌ت هه‌ندی له‌وانه به‌سه‌ر چوه‌و هیچ به‌هایه‌کی نه‌ماوه، قوتویه‌ک یان زیاتری ماکیاج، شانه‌یه‌ک یان زیاتر، ناوینه‌یه‌ک یان زیاتر، ده‌رمانی ددان و فلچه‌که‌ی، گو‌ره‌وی ژنانه‌ی یه‌ده‌ک، پسونله‌ی پزیشکی بۆ هه‌موو نه‌ندامانی خیزان، برژمیر، ده‌فتیری ژماره‌ی ته‌له‌فون، چاویلکه‌ی ناسایی و پزیشکی، پینداویستی تری نافره‌تانه‌ی تایبته، پینوسی ره‌ساس و مره‌که‌ب، هه‌ندیک جار کامیزای بچووک و چهند فیلمیک، نه‌لبومی وینه‌ی نه‌ندامانی خیزان و هاورینان هه‌ندیک جار که‌مینک چاو شه‌کریش، نامه‌و پوولی پو‌سته، ده‌رزی جو‌راو جو‌ر، هه‌ندیک جار پاکه‌تی یان زیاتری جگه‌ره، لایتی بچووک، بنیشت، چه‌ندین شتی تر که پینویستی به‌کاتی زیاتر هه‌یه بۆ ناوه‌ینانیان به کورتی جانتای نافرت هه‌موو نه‌و شتانه‌ی تیدایه که به‌هه‌یالدا دیت، بی گومان ده‌توانین بنین گۆکایه‌کی گه‌پۆکه که هه‌موو پینداویستییه‌کی تیدایه به‌لای نافره‌ته‌وه جانتا‌که‌ی هاوه‌لنکی متمانه پینکراو به‌شینکی کرنگی بونیته‌ی، نه‌و پینداویستییه‌که په‌نای بۆ ده‌بات له کاتی پوودانی هه‌ر کتوپرپه‌کدا که پووبه‌پرووی بینه‌وه. لیره ده‌توانین راه‌ی فراوانخو‌ازی بیرى نافرت بزانی له‌ پینگه‌ی زانینی قه‌باره‌و ناوه‌پۆکی جانتا ده‌ستییه‌که‌یه‌وه.

با چاو له‌ راستیه‌کی تر بکه‌ین کاتیک پیاو نافرت ده‌چنه جینگایه‌کی فراوان که کورسی زۆری تیدا بیت وه‌ک هۆلی کو‌بوونه‌وه‌کان یان هۆلی شانۆ. کاتیک پیاو ده‌چینه ژوره‌وه ده‌بینین یه‌که‌مین شتیک که ده‌یکات گه‌رانه به‌دوای کورسیه‌کی گونجاودا، کاتیک کورسیه‌که‌ی دۆزیه‌وه له‌سه‌ری دانیشته‌ ده‌ست ده‌کات به‌ چاو‌گیران و سه‌یرکردنی ده‌ورو به‌ری خو‌ی و هه‌ول ده‌دات که په‌ی به‌ که‌شو هه‌وای ده‌ورو به‌ر به‌رنیت. سه‌یری پیزی کورسیه‌کان، ته‌خته‌ی شانۆکه، نامه‌ده‌بووان. ده‌ورو به‌ری شانۆکه، سه‌قفی هۆله‌که ده‌کات، به‌م شینویه به‌ره‌وام ده‌بیت تاوه‌کو له‌ زه‌هنیدا وینه‌یه‌کی پوونی هۆله‌که‌و نامه‌ده‌بووان دروست ببیت.

به لام ئافرهت لهكاتى چوونه ژوورهويدا بۆ هه مان هۆل تهواو جياواز له پياو هه نسوکهوت دهکات يه کهم شتيك که دهکات چاوخشاندنى کورت و خيراو گشتگيره بهناو هۆله کهدا، چاوگيرانيكى وها که پهى به هه موو شتيكى دهورو بهرى ببات ويتهيهكى ئاشکراى شوين و خهك و نامادهبووان بهرجهسته بکات، دواتر هه ولدهدات که هۆله که، شيوهى، پيکهاتهى، بهنگى، ديکۆرى، نامادهبووان بناسيت دواى هه موو وورده کاريانه ههول ده دات کورسيهكى گونجاو بدوزيتهوه.

ئهم جياوازييه پروونتر ده رده که ویت له پيشانگاگاندا، وهك پيشانگاى کتیب کاتيك دهبين پياو له هۆليکه وه بۆ يه کيکى دى دهچیت بىرو هۆشى له سهر کتیبه پيشاندراره کهانه، نامانجى سهرهكى له مه دا گه رانه به دواى په رتووکی سوومه نندا. ليره دا تيبينى ده کهين جووله ي پياو له گه رانيدا له هۆليکه وه بۆ يه کيکى دى به شيوهيه کى ريکو پيکه. به لام ئافرهت که دهچيته پيشاگا که خهريکه بوه ستيت له گه ران، دهچيته پيشانگا که دهروانيته هۆله کان، دواتر دهست به گه ران دهکات به شيوهيه کى جياواز و به سنگى فراوانه وه هه ولدهدات چيژ وهرگرنت له هه موو شته کانى ناو پيشانگا که، دواى ئه مانه ئينجا دهست دهکات به سهرکردنى په رتووکه پيشاندراره کان.

نامانج له سهردانى پياو بۆ پيشانگا که به دهست هيئانى ئه و شتانه يه که سوومه ننده، به لام له لای ئافرهت ئه و سهردانه بۆ چيژوه رگرتن و ئاشکرا کردنه به پله ي يه کهم دواتر به دهست هيئانى ئه و شتانه يه که سوومه ننده بۆى.

راستيه کى تر برتیه له مه سه له ي بازار کردن (التسويق)، ئايا که س هه يه له پياوان ههز بکات به ياوهرى ئافرهت بهچيته بازار؟ به دئناييه وه وه لامه که نه خيره. ههچ پياويك ههز ناکات. ئهم دياردهيه دياردهيه کى جيهانيه وه له هه موو دنيا دا بهم شيوهيه، سهره پراى ئه وه ي که نامانج له بازار کردن يهك شته به لام شيوازی ئه و بازار کردنه له لای پياوو ئافرهت جياوازو دژ به يه که.

کاتيك که پياو له دۆخى ووردبوته وه دا بيت دهبين کاره کانى زۆر چالاکانه ئه نجام ده دات به خيرا ييه کى زياتر له ئاسايى، به لام ئافرهت به پيچه وانه وه يه، دهبينى که ههست به ماندويى و په شوگان دهکات به تايبهت له شوينه فراوان و قهره بالغه کاند. ئافرهت ناتوانيت وهکو پياو هه نسوکهوت بکات له بازار کردن و کرپنى پيداويستيه کانى به خيرا يى، ئهم جوړه خيرا هه نسوکهوت کردنه به شيوهيه کى سروشتى تايبهته به پياوه وه، خو ئه گه ر ئافرهت

هول بدات بهم شينوازه ههلسوكهوت بكات نهوا ههست به ماندووبون و نازاري دهروونی زور دهكات و ناتواني بهو شينوازه بهردهوام ببیت.

كيشههه ههلكردنی پياو لهگهل نافرهتدا لهكاتی بازاركردندا خوی له سروشتی فراوانخوازی نافرهتدا دهبینیتهوه بهو پنییهی كه نافرهت بههوی نهو سروشتهی ههیهتی ههوندهات كه سهیری نهو شتانه بكات كه پیشاندراون تهناهت نهو شتانهش كه ناچنه بابیهتی پيداویستهیهكانیهوه یان لهو لیستهدا نین كه پیشتر نامادهی كردوه. بویه سهیركردنی ههموو نهو شتانه بو نافرهت شتیکی بهلگههوهیسته و بهشیکه له سروشتی خوی كه ناکری بینلایمن بین قییدا.

له زوربهی کاتهکاندا نهه ههلوسته له نافرهتاندای پروودهات و دهبینتههوی بیزارکردنی پیاوان کاتیک لهگهل نافرهتاندای دهپون بو بازارکردن لهه حالهه پیاوان ههول دهههه كه بهزوویی کوتایی به بازاركرنهكه بهینن كهچی لهگهل نهوهشدا کاتیک نافرهت شتیك سهرنجی رادهكیشی (كهپنیوستیشی پنی نیه) لهسهیری رادهوهستیت و لیی رادهمینی ودهست دهكات به قسهکردن لهگهل پیاوهكهداو باسی جوانی نهو شتهی بو دهكات!! لهو کاتهه پیاو له دلی خویدا دهلیت (ههردووکمان باش دهزانین كه نهه شته له لیستی پيداویستهیهکانی نیهههه نیه تهناهت پنیوستیشمان پنی نیهنازانم نهه نافرهته بو نهوهنده کات بههفرودهات؟) بی گومان خوینهی بهریز دهتوانی ههست به حالهتی دهروونی پیاو بكات لهه کاتهه كه له بومبینکی تهوقیت کراو دهچیت كه دهكریت به تهنها دهست لیدانیک بتهقیتهوه.

لیرههه بهپیاو دهلین: پنیوسته خوگر بیت، پنیوسته بزانیت كه به بیركردنهوهی نافرهت لهه كردهوهیه شتیکی سروشتیه، وایرمهكهروهه كه دهیهویت بتوروثینی یان پهستانی خونیت بهرز بكاتهوه، واههزانه نهو نافرهته گیل و بی دهماغه، نهخیر ههركیز نهو زور سروشتیهه ههلس وكهوت دهكات، بهلكو نهوه سروشتی ژنانههی خویهتی كه ناتوانری بگوهردریت.

لیكولینهوه زانستهیهكان سهلهماندویانه كه پیاو ناتوانیت له نیو کاتریمیر زیاتر لهگهل حالهتی فراوانخوازی نافرهتدا ههلبكات، نیو کاتریمیر له فراوانخوازی و بی تهركیزی نهوپهپی نهو سنورهیه كه پیاو دهتوانیت بیپاریزی، خو نهگهه لهوه ترازای نهوه پیاو توشی تهنگهتاری دهبیت و پیشبینی ههلسوكهت كردنی ناکریت.

له ولاتانی خوړناوادا له دوکان و بازاره گهورهکاندا چهندین کورسی دهبینریت، ناخو نهه کورسیانه کی نامادهی کردون و بو کییه؟ وهلامی نهه پرسیاره نهوهیه كه دانانی نهه

كورسيانە لەسەر بىنەماي شەنجامى لىكۈلىنەنە دەرونيەكانى زاناكانەنە ھاتتوۋە. بەلى، ئەم
كورسيانە بەتايىبەت بۇ ئەو پىاوانە ئامادەكرارون كەلگەل ئافرەتاندە دىن بۇ بازاركردن و
ئاتوانن بۇ ماۋەيەكى زۆر بەرئەوام بىن لە دوكانىكەنە بۇ يەكىكى دى ۋەك ئەۋەى كە ئافرەتان
دەيكەن. لەم حالەدا پىاوان ھەست بە ماندروبوئىكى دەرونى زۆر دەكەن كەچى ئافرەتان
دەتوانن چەندىن كاترۇمىر بەم شىۋەيە لە بازارەكاندا بەسەر بەرن، بەلى چەند كاترۇمىرنكى
زۆر و ھەست كرىن بە ئاسوۋدەيى و چىز، بەلام تەنھا نىو كاترۇمىر لەو فراۋانخۋازىيە بەسە بۇ
پىاۋ كە خۇگىرى بىروخىنىت و حالەتى دەرونى لەنەرم ونيانى و سۆزەۋە بگۇرنت بۇ پەستى
و تۈرەيى، بۇيە ئەو كورسيانە ئامادەكرارون بۇ ھىۋركردەنەۋەى ھىلاكى دەرونى پىاوان.

با چاۋ لە راستىيەكى تر بكةين، خانمى بەرپىز، تىببىنى پەست بوونى پىاۋت كىردۈۋە
كاتىك لە گەرمەى قسەكردندايە لەگەل كەسىكىترداۋ تۆ ھەول دەدەيت قسەى لەگەل بكةى
(قسەكەى پى بېرى)؟ ئايا ئەمە پىشتەر پوۋىداۋە؟ ئەگەر پىشتەر پوۋى نەداۋە ئەۋا بىنگومان لە
داھاتوۋدا پوۋدەدات ئەگەر ھەر ئىستە ۋاز لەو كارە نەھىنىت.

ئايا تىببىنى پەست بوونى پىاۋت كىردۈۋە كاتىك كە ئۆتۈمبىل لى دەخۇرنت و ھەموو بىرو
ھۇشى لاي شەقام و ئۆتۈمبىلەكانى ترەو تۆش دەتەۋى قسەى لەگەل بكةى؟

كارەسات لەۋەدايە كە ئافرەت سىروشت و شىۋەى بىركردەنەۋەى پىاۋ ئاناسىت، ئەو
پىاۋەى كە لە رىگەى تەلەفۇنەۋە لەگەل كەسىكىتر قسە دەكات ھەموو ھەست و ھۇشى خۇى
دەداتە ئەو بابەتەى كە قسەى لەبارەۋە دەكات، خۇ ئەگەر لەو كاتەدا ئافرەتىك ھەول بدات
قسەى لەگەل بكات ۋەك ئەۋەيە كە پىنى بلى (ۋاز لەو بابەتە بىنە كە قسەى لەبارەۋە دەكەيت
و بە خىرايى تىشك سەرنج بدمەن). ئايا ئافرەت نازانى ئەۋە شتىكى مەحالە بەلاى
پىاۋەۋە؟ ئايا نازانى كە پىاۋ ئاتوانىت سەرنج بداتە ئەو بەو خىرايىيە؟ نازانى كە پىاۋ
ئاتوانى سەرنج (تركىز) بداتە دوو بابەت لەيەك كاتدا؟ لىرەدا دەلىن كە پىاۋ دەتوانى
سەيرى زىاتر لە دوو بابەت بكات بەلام ئاتوانىت لەيەك كاتدا تەركىز لەسەر ھەدووكيان
بكات ۋە ئەۋەش بەلايەۋە پەسەند نىيە. پىاۋ دەزانى كە ئەگەر ھەول بدات لەيەك كاتدا
سەرنج بداتە زىاتر لە بابەتىك ئەۋا ئەنجامەكەى بەو ئاستە ئابىت كە خۇى مەبەستىيەتى،
لەۋانەيە پىاۋ توشى ھەلەيەك يان چەندىن ھەلە بىلى لەۋەدا، بۇيە كاتىك پىاۋ خەرىكى
لىخۇرپىنى ئۆتۈمبىلە ھەموو سەنجى لەسەر لىخۇرپىنەكەۋ گەشتىنەيتى بە شوئىنى مەبەست
بە سەلامەتى ۋە ھەر قسەكردىك لەگەلىدا لەۋانەيە سەرنجى تىك بدات و كارەساتى لى
بكەۋىتەۋە. دەتوانىن بە پونى بىزارى پىاۋ ھەست پى بكةين كاتى كە بە ئۆتۈمبىلەكەى بە

ناوچه‌یه‌کی قهره‌بالغدا دهرات که نوتومبیل و هاتوچوکهری زوری تیدا بی، به‌لام له شه‌قامه
دهره‌کیه‌کاندا که جونله‌ی نوتومبیل و هاتوچوکهرانی تیدا که‌مه ده‌بینین پیاو زیاتر نامانه‌یی
قسه‌کردنی هه‌یه موکاره‌کesh نه‌ویه که له سه‌دا سه‌د سهرنجی له‌سهر لیخوهرین نیه.

زورجار ئافره‌ت له پیاو وکرده‌وه‌کانی بیزار ده‌بیت، ئایا چی وای لی ده‌کات؟ هه‌موو
نه‌وه‌ی که ئافره‌ت هه‌ول ده‌دات بیکات قسه‌کردنیه‌تی له‌گه‌ل پیاو له‌کاتی‌کدا که له
ناوچه‌یه‌کی قهره‌بالغدا لیده‌خوهریت، ئایا نه‌مه تاوانیکه یاسا سزای بو داناو؟ ئایا ئافره‌ت
ده‌ست ده‌کات به‌بیرکردنه‌وه و هه‌ول ده‌دات خو‌ی له شوینی پیاوه‌که دابنی له‌و کاته‌دا و
پرسیار بکات له خو‌ی نه‌گهر نه‌و(ئافره‌ت) شو‌فیر بیت و پیاو قسه‌ی له‌گه‌ل بکات ئایا به‌و
شیوه‌ تونده هه‌لس وکه‌وت ده‌کات؟ نه‌خیر هه‌رگیز، که‌واته نه‌ی بو پیاو به‌و شیوه‌ی
هه‌لسوکه‌وت ده‌کات؟

لیره‌دا ئیمه به‌خانمی به‌ریز ده‌لین: بی گومان تو له سروشتی مینه‌یی خوت زور شاره‌زایت.
نه‌و سروشته فراوانخو‌ازه‌ی که وات لی ده‌کات بتوانیت له‌گه‌ل زیاتر له بابه‌تیکدا هه‌لس وکه‌وت
بکه‌یت له‌یه‌ک کاتدا، بی گومان تو ده‌توانیت به‌ته‌له‌فون قسه‌بکه‌یت و له‌مه‌مان کاتدا سهرقالی
نامانه‌کردنی خو‌اردن و گوهرینی جل و به‌رگی چلکنی مناله‌کان و یارمه‌تی دانیان بو له‌بهرکردنی
به‌رگی خاوین بیت ته‌مانه‌ت نه‌گهر که‌سی‌کیش له ماله‌که‌دا هه‌ولیدا قسه‌که‌ت پی به‌ریت و داوات
لی بکات که سهرنجی به‌ده‌یتی نه‌وا تو له تواناتدا هه‌یه نه‌و کاره بکه‌یت.

بی گومان تو ده‌توانی هه‌موو نه‌وانه بکه‌یت، به‌لام پیوسته که سروشتی پیاویش شاره‌زا
ببیت، نه‌و سروشته سهرنجده‌ره‌ی که ته‌گهره ده‌خاته به‌رده‌م کردنی هه‌موو نه‌و کارانه‌ی که
باسمانکردن، که پنگره له‌بهرده‌م هه‌لسوکه‌وت کردن له‌گه‌ل زیاتر له بابه‌تیکدا.

لیره‌دا به‌پیاویش ده‌لین نه‌گهر تیبینی هه‌لس وکه‌وتی نه‌خو‌ازو‌ی ئافره‌تی کرد پیوسته
که بزانی‌ت نه‌و ئافره‌ته هه‌زاره هه‌ول نادات به‌ته‌له‌فون نازاری هه‌ستی بدات و بیزاری بکات
له ژیانیدا. به‌لکو نه‌و ته‌نها له پوانگه‌ی سروشتی مینه‌یی فراوانخو‌ازی خو‌یه‌وه
هه‌لسوکه‌وت ده‌کات. بی گومان له واقعی ژیانی پوژانه‌دا نمونه‌ی زورمان له‌بهرده‌ستدایه که
جیاوازی سروشتی پیاو و ئافره‌ت به‌رجه‌سته ده‌کات، پیاو سهرقاله به‌سهرکردنی
ته‌له‌فریون یان خو‌ینده‌وه‌وه و ئافره‌ت هه‌ول ده‌دات قسه‌ی له‌گه‌ل بکات بو‌یه کاردانه‌وه‌ی
پیاو بو ئافره‌ته‌که نه‌رم و نیان و خو‌ازاو نابی به‌م شیوه‌یه ئافره‌تیش بیزار ده‌بیت به‌و
کاردانه‌وه‌یه‌و... هه‌روه‌ها.

خانمى بەرپىز، بى گومان ئىستا تۆ ھۆكارى ھەلسوكەوتەكانى پىياوت زانى لەو بارەيەو
كە بەدلىيى پىي ئاسوودە نىت، پىيوسىتە بابەتەكە بەشىۋەيەكى كەسى (شەخسى)
ۋەرنەگىت و لىكدانەۋەى ھەلەى بۆ نەكەيت و گومانى خراپ بە پىياو خۆشەويستى بۆت
نەبەيت، ئەۋەى كە پىياو بەرەو ئەو ھەلسوكەوتانە ئاراستە دەكات سىروشتى پىياوانەيەتى نەك
ھەستى ئەو بەرامبەر تۆ. لىرە بەدواۋە دەتوانىت شىۋازىكىت پەيرەو بىكەيت بۆ قسەكردن
لەگەل پىياويك كە سەرقالى شىك بىت، شىۋازىك كە ھەلى ھەلېژاردن و سەرنج دانى بداتى
بۆ قسەكردن لەگەلت. كاتى كە پىياو سەرقالە و تۆش دەتەۋىت قسەى لەگەل بىكەيت دەتوانى
بەشىۋەيەكى نەرم ونيان كە ھىچ پوخسارىكى پەلەكردى پىۋە نەبىت بلىيت (كەى دەتوانىن
پىكەۋە قسەبىكەين لەسەر فلانە بابەت؟).

ئەگەر ۋەلامى پىياو بەم شىۋەيە بوو (ئەتوانىن ئىستا قسە بىكەين) لەكاتىكدا چاۋى
بىرۋەتە شاشەى تەلەفزيۋنەكە ئەۋە واتاي ئەۋەيە ئەو پىياۋە بە تەۋاۋىي توانا
سىروشتىەكانى خۆى ناناسىت و ناتوانىت گىرنگى تەۋاوت پى بدات ياخود گىرنگى نادات
بەۋەى كە تۆ دەتەۋىت لە بارەيەۋە قسە بىكەيت، بۆيە بەو ھەلسوكەوتە مەخەلەتى چۈنكە
ئەنجامەكەى بەدلى تۆ نابىت.

كى زۆر بلىيە، پىياو يان ئافرەت؟

باۋەرى باو لەناو خەلكدا ئەۋەيە كە ئافرەت لە پىياو قسەى زۆرتەر دەكات و زۆر بلىيە. ئەم
بىرۋەچۈنە راست نىيە، نەك ھەرئەۋە بەلكوتەۋانىكى گەرەشەو ناھەقىە دەرھەق بە ئافرەت.
ئىمە دەبىنىن لە دەرەۋە و لە شۆيىنە گىشتىەكان پىياو قسەدەكات، لەكاتىكدا ئافرەت يان
بەكەمى قسە دەكات يان بى دەنگە. بەلام لەناو مالدە حالەتەكە بە پىچەۋانەۋەيە ئافرەت قسە
دەكات و پىياو يان بە كەمى قسە دەكات يان بى دەنگە. ھۆكارى ئەمەش ئەۋەيە ژيانى
دەرەۋەى مال بۆ پىياو بىرىتيە لە كىشمە كىشم و شەپىكى قورس كە لەسەرىەتى ھەموو
چەكىك بەكار بەيىنى لە پىناۋى سەركەۋتن و مانەۋەى لە لوتكەى ھەرەمەكەدا، ھەرۋەھا بۆ
پاراستنى خۆى لە ھەۋلى كەسانىتەر بۆ دەست بەسەرا گىرتن و ئازاردانى. ۋە بى گومان
بەھىزترىن چەكىش لە شەپىكى ۋەھادا قسەكردەن، بۆيە دەبىنىن پىياو لە دەرەۋە زۆر قسە
دەكات كە ئەمەش ۋادەكات بە شىۋەى (زۆربلى دەربىكەۋى). لەكاتى گەرەنەۋەيدا بۆ مانەۋە
تېبىنى دەكەين كەمتر قسە دەكات ياخود بى دەنگە چۈنكە لە دەرەۋە ۋەزەيەكى زۆرى
بەخەرچ داۋەو تواناي كەم كىردەۋەۋە بۆ قسەكردن سەرەپاي ئەۋەش مال بەلەيەۋە ئەو
شۆيىنەيە كە پىيوسىت نىە قسەى تىدا بىكرىت.

سه بارهت به ئافره تيش له دهره وهی مال و شوینه گشتیه كاندا كه مترين قسه دهكات (لهبر
چهندين هوکار كه له بابه تیکیترا قسهی لهسر دهکەین)، به لام کاتیک كه له ماله وهیه دهبینین
زورترین قسه دهكات و لهسر چهندين بابته قسه دهكات (لیره دا پیویسته خالیکی گرنه
به یاد بینینه وه نهویش نهویه كه زیان له لای ئافرهت بریتیه په یوه ندی دۆستانه و دروست
کردنی کهش و ههواي خوشه ویستی، قسه کردنیش باشتین هوکاره بو نهوه)، لیره دا ئافرهت
وا دهره که ویت كه زورتر قسه دهكات یا خود (زور بلنیه) نهک پیاو. زوربهی پیاوان وا ههست
دهکەن كه ئافرهتان له ماله وه له قسه کردن ناوهستن به لکو لهسر هه موو شتیك قسه دهکەن
تهنانهت نهگه هچیش له ئارادا نه بیست خوین شتیك دروست دهکەن بو نهوهی قسهی لهسر
بهکەن. بی گومان نه مهش پیاوان بیزار دهكات و توره یان دهكات. له لایه کی تره وه زورجار
ئافرهتان سکالا له دهست بی دهنگی پیاوان دهکەن له ماله وه (نه مهش خالیکی ههستیاری
گرنه كه له جیگاهیه کی تر دا باسی دهکەین).

یه کیك له پسپوران کۆمه لیک له پیاوان و ئافره تانی بانگه یشتی کۆبونه وه یهک کردی
مه بهست لیی گفتوگو کردن بوو لهسر (کی زیاتر قسه دهكات، پیاو یان ئافرهت؟). کاتیک
گفتوگو دهستی پیکرد تیبینی کرا که سیک كه زورترین قسه دهكات پیاویکه له ئاماده بووان،
نهم کهسه زورترین پرسیاوی دهکردو وه لامی زورترین پرسیاویشتی ده دایه وه و له قسه کردن
رانه ده وهستا، کاتیک ریکخه ری کۆره که ووتی: زوربهی ئافرهتان له دهست بی دهنگی پیاوان
له ماله وه سکالا دهکەن، نهم پیاوه هه لسا یه سه ری و چاوی بریه هاوسه ره که ی که له
تهنیشتی وه دانیشتیبو و هیشتا یهک وشه ی له دم دهرنه هاتبوو ووتی: گه وره م ریکه م بده که
بلیم نه وه تیبینیه کی زور گرنه، هاوسه ره که ی من له ماله وه هه رگیز له قسه کردن
راناوه ستیت، له م کاته دا ئاماده بووان دهستیان کرد به پیکه نین چونکه هه مووان تیبینی
نهو یان کرد که نه و زورترین قسه ی کردوه نهک هاوسه ره که ی که هیشتا وشه یه کی له دم
دهرنه هاتوه.

له م کاته دا پیاوه که ههستی به جوریک له شهر مزاری کردو ووتی: نه مه راسته چونکه
کاتیک من له کار دهگه ریمه وه مال ههست به شه که تی و ماندوو بوون دهکەم و ئاره زوی
قسه کردن نامینی به لام هاوسه ره که م ئاره زوی قسه کردنی زوره و به به ره وامی قسه دهكات.
خانمیکتر له ئاماده بووان هه لسا ووتی: میرده که م له دهره وه له قسه کردن ناوه ستیت،
نه و هکو نامیری تو مار که ر وایه هه میشه قسه دهكات، به لام له ماله وه و هکو به رد بی دهنگه
له راستیدا نه وه زور بیزاری کردوم ئایا نه و رقی لیمو نایه ویت قسه م له گه ل بکات؟!

ئافرىتىكىتەر ووتى: كاتىك مىزدەكەم لەكار دەگەرپىتەوۋە و پىرسىيىرى ئەوۋى لى ئەكەم كە ئەو پۇژەي چۆن بەسەر بىردوۋە، لەبرى ئەوۋى كە پىم بلى چى پىوۋىداۋە زۇرجار دەلى (پۇژىكى ناخۇش بوو يان پۇژىكى ئاسايى بوو، ۋەلامىكى زۇر كورت). بەلام ئەم حالەتە زۇر جىاۋازە كاتىك كە مىوانمان دەپىت، ئەو مىزدەي كە زۇر بەكەمى قسە دەكات، ئارەزوۋىيەكى گەورەي بۇ قسەكردن تىدا دروست دەپىت و لە قسەكردن ئاۋەستىت تەنانەت نوكتەي وا باس دەكات كە ھەرگىز من پىشتەر لىم نەبىستوۋە!

چەند وىنەيەكى كارىكاتىرى بلاوكرايەۋە كە پەيوەندىان بەھەمان بابەتەۋە ھەبوو، يەكىك لەۋانە پىاۋىك لەسەر كورسىيەك دانىشتوۋە پۇژنامەيەكى بەدەستەۋەيە دەخوینىتەۋە لە نرىك ئەوۋ لەسەر كورسىيەكى تر ھاۋسەرەكەي دانىشتوۋە بە رەۋە لە پىشتى پۇژنامەكە دەروانىت و دەلىت: من دلىنام تەنانەت ھەست بە بوۋنىشم ئاكەيت.

لە وىنەي دوۋەدا پىاۋىك كە ھىشتا پۇژنامە دەخوینىتەۋە دەستى درىژ كىردوۋە بۇ ئەو كورسىيەكى كە پىشەلەي مائەكەي لەسەر لەبرى ھاۋسەرەكەي كە ژوۋرەكەي بەجى ھىشتوۋە و دەلىت: چۆن ھەست بە بوۋنت ئاكەم تۇ ھاۋسەرى خۇشەۋىستى.

لە وىنەيەكى تردا كە زۇر بلىيى ئافرەت و بى ئومىدى پىاۋ پىشان دەدات لىي، پىاۋىك لەسەر كورسىيەك دانىشتوۋە پۇژنامەيەكى بەدەستەۋەيە پىش ئەۋەي پۇژنامەكە بكاتەۋە بۇ خویندەۋەي لە ھاۋسەرەكەي دەپرسىت: شتىكت ھەيە كە قسەي لەبارەۋە بكةيت پىش ئەۋەي دەست بكةم بە خویندەۋە! لەخوار وىنەكەۋە ئوسراۋە (پىاۋەكە دەزانىت كە ھاۋسەرەكەي ھىچ بابەتتىكى گرنگى نىە كە باسى بكات ھەروەھا دەزانىت كە كاتى دەستى كرد بە خویندەۋە ھاۋسەرەكەي بابەتتىك دروست دەكات و دەست دەكات بە قسەكردن لەبارەيەۋە و داۋا لە مىزدەكەي دەكات كە سەرنجى بداتى و بەشدارى بكات).

ترسناكتىر شت لەم بابەتەدا ئەۋەيەكە لە نىۋان پىاۋو ئافرەتدا دەگوزەرى لە مائەۋە. ھەموۋمان دەزانىن كە مال جىگايەكى نمونەيە بۇ ئاسوۋەيى پىاۋو ئافرەت، بەلام چەمكى ئاسوۋەيى لەلەي ئەو دۋانە جىاۋازە، لەلەي پىاۋ ئاسوۋەيى بىرىتيە لە دوۋرەكەۋتەۋە لە كىشمەكىشمى كارو شوینە گىشتىيەكانى كە سەردانىان دەكات ھەروەھا پۇنەچوۋنە ئاۋ گىتوگۇي دورودىرژ تاقەت بىروكىن. بەكورتى ئاسوۋەيى لەلەي پىاۋ قسەنەكردنە يان لانى كەم دەست كەۋتەنى مائى قسەنەكردنە.

بەلام ئاسوۋەيى لەلەي ئافرەت بىرىتيە لەۋەي كە مال شوینىكى نمونەيە تىدا ھەست بە ئازادى دەكات بۇ قسەكردن بەبى ئەۋەي ترسى ھەبى لە تىبىنيەكانى كەسانىترو

لینکده‌وهی قسه‌کانی بویه حز ده‌کات همه‌میشه قسه‌بکات له بابته گرنگ و ناگرنکه‌کاندا.
 بایکوه سهرنج بدهینه نهم مه‌لویسته که پوژانه له ژیانماندا دووباره ده‌بیته‌وه، پیاویکی
 ماندوو که زوربه‌ی کاته‌کانی له دهره‌وه به‌سهربردوو و ده‌یه‌ویت هه‌ندیک پشوو بدات بو
 نه‌وهی که‌میک چالاکی بو بگه‌ریته‌وه به‌لام نافرته‌یکی تینوو بو قسه‌کردن له‌ماله‌وه
 چاره‌روانیه‌تی که بگه‌ریته‌وه!!
 گفتوگۆ نیوان پیاوو نافرته:

له کارانه‌ی که ده‌بیته‌وهی دروست کردنی کیشه له نیوان پیاوو نافرته‌دا تینه‌گه‌یشتن
 پیاوه له نافرته و تینه‌گه‌یشتنیه‌تی له مه‌به‌ستی قسه‌و شیوه‌ی بیرکردنه‌وهی له ژیان. بلی
 له زوربه‌ی کاته‌دا پیاو به‌هله له نافرته تیده‌گات و به‌شیوه‌یه‌ک هه‌لسوکه‌وت ده‌کات ی
 جیگای سهرسورمانه له‌لای نافرته، هوکاری نه‌مه‌ش به‌هله تیگه‌یشتنه که له بی ناگای
 جیاوازی نیوان هه‌ردوو په‌گه‌زه‌وه سهرچاوه ده‌گریت.

با پیکه‌وه سه‌یری نهم چیرۆکه بکه‌ین که له فایله‌کانی یه‌کیک له پسپۆره‌کان دهره‌اتوه.
 پوژیک نافرته‌یک سه‌یری نه‌و فورمه‌ی منداڵه‌کانی ده‌کرد که تایبته بوو به‌به‌شداری کردنیان
 له خیه‌وتگای هاوینه‌دا که قوتابخانه‌که‌یان سالانه‌ ریککی ده‌خست بویان، له‌کاتی
 ووردبوونه‌وه‌یدا ده‌ستی کرد به‌بیرکردنه‌وه له‌و پاره‌ زوره‌ی که ده‌بوو بیدات به‌رامبه‌ر
 به‌شداری کردنی منداڵه‌کانی. پیویست بوو له‌سه‌ری له‌ماوه‌ی دوو پوژدا وه‌لامی قوتابخانه
 بداته‌وه سه‌باره‌ت به‌به‌شداری کردنی منداڵه‌کانی، بویه که‌وتبویه کیزاوو پاراپیه‌وه.

پاش ماوه‌یه‌کی کهم پسووله‌ی ناوو کاره‌باشی له‌ ریگه‌ی پوخته‌وه پیگه‌یشت ک
 پیویست بوو پاره‌یه‌کی زور بدات، لیره‌دا نافرته‌که پاراپیه‌که‌ی زیاتر بوو جاریکیت ده‌ستی
 کرده‌وه به‌بیرکردنه‌وه له‌ مه‌سه‌له‌ی به‌شداری کردنی منداڵه‌کانی.

کاتی‌ک می‌رده‌که‌ی له‌کار گه‌راپیه‌وه به‌بیزاریه‌وه لی‌ی پرسسی (هه‌ر نه‌مه‌رو پسووله‌ی ناوو
 کاره‌بامان بو هاتوو و پیوسته‌ پاره‌یه‌کی زور بده‌ین، نازانم چو‌ن نه‌و پاره‌ زوره‌ په‌یدا
 بکه‌ین؟). له‌وه‌لامدا می‌رده‌که‌ی ووتی (گو‌ی مه‌ده‌ری کاتیکی زورمان به‌ ده‌سته‌وه‌یه ده‌توانین
 نه‌و بره‌ پاره‌یه‌ په‌یدا بکه‌ین).

پیاوه‌که‌ وای بو ده‌چوو که وه‌لامه‌که‌ی هاوسه‌ره‌که‌ی ئاسوده کردوو چونکه‌ پینی وابوو
 نه‌وه‌ی هاوسه‌ره‌که‌ی توشی پارایی و بی‌زاری کردوو ته‌نها پاره‌ی ناوو کاره‌بایه.

خانووه‌که‌مان بده‌ین. به‌م شیوه‌یه نافرته‌که له قسه‌کانی سه‌باره‌ت به‌ دۆخی ناووری

ماله‌که‌یان به‌رده‌وام بوو. می‌رده‌که‌ی له وه‌لامدا به ده‌نگینک که ناومیدی پینوه دیاربوو ووتی (خەمت نه‌بی هیشتا کاتی زۆرمان به ده‌سته‌وه‌یه).

به‌م شینوه‌یه سکالای به‌رده‌وامی ئافره‌ته‌که پیاوه‌که‌ی تووشی بیزاری ده‌کردو هه‌ستی به هیرش کردنی هاوسه‌ره‌که‌ی ده‌کرد بو سهری و له دلی خویدا ده‌یووت (ئایا نه‌م ئافره‌ته له ده‌ست بلاوی من یان له که‌می مووچه‌که‌م بیزارو توپه‌یه؟) پیویسته بزانی‌ت که مه‌سروفتی ئه‌ویش هیچی که‌مترنیه له مه‌سروفتی من. نه‌وه‌ی پیاوه‌که‌ی ده‌رکی پی نه‌کرد نه‌وه‌بوو که هاوسه‌ره‌که‌ی دیویست بیزاری خو‌ی له دۆخی ئابووری ماله‌که‌یان ده‌ربهریت و ریگه‌یه‌ک بدۆزیتوه بوئه‌وه‌ی منداله‌کانی بنیریت بو چادرگه‌ی هاوینه‌ی قوتابخانه.

نه‌وه‌ی ئازاری ئافره‌ته‌که‌یدا له قسه‌کردن له‌گه‌ل می‌رده‌که‌یدا نه‌و وشه‌یه‌ی می‌رده‌که‌ی بوو که پینی ده‌ووت (خەمت نه‌بی)، نه‌وه‌ی که ئافره‌ته‌که تی ده‌گه‌یششت له‌و وشه‌یه نه‌م مانایه‌بوو (تۆ ماق نه‌وت نیه بیزار بیت) له‌کاتی‌دا ته‌نها مه‌به‌ستی پیاوه‌که نه‌وه‌بوو که هاوسه‌ره‌که‌ی هینور بکاته‌وه‌و وای لی بکات خه‌یالی ئاسوده بیت. نه‌مه ریگه‌ی پیاوانه بو چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کان و هه‌ست کردن به ئاسوده‌یی. نه‌وه‌ی که ئافره‌ته‌که نه‌یده‌زانی نه‌وه‌بوو که شیوازی پیاوه‌که‌ی بو چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کان شیوازیکی سه‌رکه‌ووتوو بوو به‌لام له‌گه‌ل پیاویکیتری وه‌ک خو‌ی نه‌ک ئافره‌ت چونکه به‌کاره‌ینانی نه‌م شیوازه له‌گه‌ل ئافره‌ت نه‌ک هر سه‌رکه‌ووتو نابی به‌لکو په‌نگه کیشه‌ی تریش بخولقینیت (هۆکاری نه‌مه‌ش له به‌شه‌کانی تری نه‌م کتیه‌دا روون ده‌که‌ینه‌وه).

به‌واتایه‌کی تر پیاوه‌که کیشه‌که‌ی ئالۆزتر کرد چونکه نه‌وه‌ی که هاوسه‌ره‌که‌ی له قسه‌کانی تیگه‌یششت نه‌مه بوو (هیچ هۆکاریک له ئارادا نیه که‌وا بکات بیزاربیت بۆیه تۆ گیل وبی بایه‌خ و شایسته‌ی ریز نیت).

ئافره‌ته‌که هه‌ستی به‌وه‌کرد که می‌رده‌که‌ی که‌سیکی هیچ وپووچه‌و هیچ گرنگیه‌ک نادات به‌هه‌ستی نه‌وو که‌سانیت. له‌راستیدا نه‌وه‌ی ئافره‌ته‌که ده‌یویست تیگه‌یششتنی می‌رده‌که‌ی بوو له هۆکاری پارایی و بیزاریه‌که‌ی به‌لام نه‌وه‌ی که پوویدا ته‌واو پیچه‌وانه‌ی نه‌مه بوو. ئافره‌ته‌که وای هه‌ست کرد که می‌رده‌که‌ی ده‌یه‌وینت گالته به‌هه‌ستی نه‌م بکات. سه‌ره‌پای هه‌موو نه‌مانه ئافره‌ته‌که له ده‌ربهرینی پاراییه‌که‌ی به‌رده‌وام بوو ووتی: (تۆ ده‌زانی ئیمه په‌یمانمان به منداله‌کان داوه که بیانبه‌ین بو باخچه‌ی ئاژهلان نه‌مه‌ش مه‌سروفتیکی زیاتری پیویسته). به‌ته‌نگه‌تاویه‌کی ناشکراوه می‌رده‌که‌ی وه‌لامی دایه‌وه (من نه‌وه ده‌زانم، هه‌موو شتی‌ک باش ده‌بیت).

جارىنىكىر پىياۋەكە لىكىدەنەۋەي ھەنەي بۇ قىسەي ھاسىرەكەي كىردۈۋەلە دىلى خۇيدا دەيۈۋەت (چۈن دەۋىرىت مەن بە باۋكىكى كەتەر خەم دەرھەق بە مەندالەكان ۋەسەف بىكات، ئايا دەيەرىت پىم بلى كە مەندالەكانم خۇش ناۋىت؟ دەيەۋىت پەخىنەم لى بىگىرىت؟ چى ۋاي لى دەكات كە ھەموو ئەم باسانە بىكات؟).

پىياۋەكە ھەستى بە ھىرشى ھاسىرەكەي ۋە تەكرىدەنەۋەي قىسەكانى كىرد. ئەۋەي كى پىياۋەكە نەيدەزەنى ئەۋەبوۋ كە ھاسىرەكەي باش دەيزانى كە ئەم باۋكىكى باشە، تەنھا شتىك كە ئافرەتەكە دەيۈست دەرى بىرىت دۈۋەلىسى بوۋ لە بارى دارايى خىزانەكەيان، دەيۈست كە مىردەكەي لەمە تىبگەيەنىت. ئەنەكە لە قىسەكردن لە بارى دارايى خىزانەكە بەردەوام بوۋ (پىۋستە پارەي نەخۇشخانەش بەدەين كە كچەكەمانى تىدا چارەسەر كراۋە).

تەنگاۋى ۋە ئاۋمىدى پىياۋەكە زىيادى كىردۈۋەتتى: (باش گۈي بىگرە، پىشتىر پىم ۋەتتى كە ئەم مانگە بەخشىتىكى تايىبەت ۋەردەگرم لە كارەكەمدا، ھىۋر بەۋ گىرنگى زىياد لە پىۋىست مەدەرە ئەۋ بابەتە). لىزەدا دەمانەۋىت ئەۋە پۈۋن بىكەينەۋە كە ھۆكارى بىزار بوۋنى پىياۋەك ھەست كىردىنەتتى بەۋەي كە خىزانەكەي ئەم بە كەسىكى كەتەر خەم دەزانىت كە ناتۋانزى پىشتى پى بەستى، تىبىنى دەكەين كە پىياۋەكە بابەتەكەي بەشىۋەي كەسى (شەخسى) ۋەمرگىت.

دۋاي كەمىك ۋە لە پۈۋانگەي بىزارى لە بارى دارايىۋە ئەنەكە ۋەتتى (ۋاي دابىنىن كە تۈ ئەۋ بەخشىشەت ۋەرنەگىت ئەۋ كات چى پۈۋەدات، چۈن كارەكە چارەسەرىكەين؟). لە ۋەلامدا مىردەكەي ۋەتتى: (ئەي ھاۋار، تۈ ئافرەتتىكى زۆر پاراۋى). پاش كەمىك بى دەنگى ۋە ئارمىگىر ئەسەر ئازارەكانى، ئەنەكە ۋەتتى: (تۈ پەيمانەت دابۋو كە سەردانى باۋكە نەخۇشەكەت بىكەيت، كەي سەردانى دەكەيت؟).

لىزەدا مىردەكەي بە تۈپەيىۋە ۋەتتى: (ئەي خۋايە. تۈ ئەتۋانى بى دەنگ بىت ۋە بەتەنھا بەجىم بەيلى؟). پىياۋەكە ۋە ھەستى ئەمىر كە لە ناۋ قەفەزى تۈمەتبارىدايە ۋە لە ھۈلى دادگادا پۈۋەستۋارە، لەبەردەم دادۋەرىكى سەتەمكاردا كە لە پىرسىيار كىردن ناۋەستىت ۋە ھەۋل دەدات تۈمەتەكەي بەسەردا بچەسپىنىت. لەۋ ساقەدا ھەستى بەھىچ جۈرە خۇشەۋىستىك نەدەكەد بەرامبەر ھاسىرەكەي. سەمەراي ھەموو ئەمانەش ئەنەكە لە قىسەكردن نەۋەستە: (پاش دۈۋ مانگى تىر پىۋىستە ئەۋ پارەيە بەدەينەۋەكە لە دايىم ۋەرمەنگىرتىۋو، چۈن دەتۋانن ئەۋە بىكەين؟). پىياۋەكە كەۋتە خالەتتى بەرگىرى كىردەنەۋە ۋەتتى: (بىرەم لەۋەش كىردەتەۋە، گۈنى مەدەرى ھەموو شتىك بەباشى دەۋات).

پیاوہ کہ دوستی کرد بہ بولہ بول کردو ووتی: (واہ زانیت من گیلیم، بی گومان بیرم لہ
مہموو نہو شتانه کردو تہوہ).

پاش ئەم ھەموو بىئەو بەردىيە ئافرىدەكە ووتى: (ھىوام وایە کە بتوانىن ئەمسال
مىندالەکان بنیترینه چادرگەى ھاوینە. ئاھ! وابزانم فۆرمى تۆمارکردنە کەم وون کردووە، تۆ
نەتسینووە؟)

هرچند پیاوه که له ناخوه خۆی ده خوارده وه نهیده ویست وه لام بداته وه به لام خۆی پی رانه گیراو ووتی: (ئه گهر باری دارایمان نه وهنده نابوته بۆچی بیر له مهسروقاتی تری زیاده ده که مته وه؟).

نه نجامی ئەم گفتوگۆیه چی بوو؟ بریندار بونی ههستی ئافرهته که و قسه نه کردنی
مێرده که ی له گه لیدا، هیچ پێویست نه بوو که گفتوگۆیه کی ساده و ئاسایی ئەم هه موو بینه و
بهرده و کێشه یه ی لی بکه و یتته وه.

ئەگەر پیاوەرە بیزانیا بە ھاوسەرەکی تەنھا پێویستی بە قەسە بە ئۆهە ھەست بە ئاسوودەیی بکات لەو دوودلیەکی تەوشی بوو ئەوا دانی بەخویدا دەگرت و کێشەکیانی دیاری دەکردو چارەسەری گونجاوی بۆ دەکرد. ئەو ھەلە تێگەشتنە نیوانیان بەھۆی جیاوازیە سایکۆلۆجیەکانی نیوانیانەو بوو.

لەم ھالەدا پتوئىست بوو ھەريەكەيان چۆن ھەئسوكەوت بكەن، بەتايبەتى پياو، بۆئەوى ئەر جۆرە كىشانە پرونەدات؟ با ئىستا ئەر ۋوداۋە دووبارە بكەينەۋە بەشئوھەك كە ھەر لايەنك رەچاۋى بارى سايكۆلۇجى لايەنەكەى تر كات.

ژنه که ده‌لښت (نهمړو پسرولوی ټاوو کاره‌با گه‌ښت، بری نه‌و پاره‌یه‌ی نه‌م مانگه پنیو‌سته بیده‌ن زوره، نازانم چو‌ن ده‌توانین نه‌وه بکه‌ین؟).

لێره دا پیاو سه‌ری پاده‌وه‌شینییت و ده‌لی: (همم... بێ گومان ب‌ه‌که زۆره)، ده‌ست ده‌کات به‌ بیرکردنه‌وه‌ له‌ ده‌لی خویدا ده‌لیت: (نازانم ئایا ئه‌مه‌ کیشه‌ی سه‌ره‌کیه‌ بۆئه‌و سه‌کالایه‌ی که‌ بێزاری کردوه‌؟ به‌شینه‌یه‌کی گشتی نه‌وه‌ی که‌ ئافه‌رت سه‌کالای له‌ده‌ست ده‌کات له‌سه‌ره‌تاوه‌ هه‌وکاری سه‌ره‌کی بێزار بوونی نیه‌ به‌لکو نه‌وه‌ ته‌نها ئاماده‌کاری و خه‌سارزانه‌ بۆ ئه‌و شته‌ی که‌ به‌ راستی بێزاری ده‌کات، له‌وانه‌یه‌ پێویستی به‌ گفتوگۆی زیاتر هه‌بێت، بۆیه‌ به‌باشی گوێی لێ ده‌گرم و قسه‌کانی پێ نا‌برم).

دوای نوره ژنه که ده لیت: (پاش چمند مانگیکی کهم پیویسته له سرمان کریی خانوره که مان بده بن).

دو باره پیاوه که سهری رهمه‌ندی بو راده‌وه‌شینیت و ده‌لیت: (ناه تو راست ده‌کیت)، له دلی خویدا وایر ده‌کاته‌وه: (وابزانم ده‌یه‌ویت قسه له‌سهر باری داراییمان بکات، پیویست له‌یادم بیت که قسه‌کانی پی نه‌پریم، من دانیام که ده‌توانم یارمه‌تی بدهم له‌وه‌دا به‌وه‌ی که‌تر قسه بکیم و هه‌ول بدهم له هه‌سته‌کانی تی‌بگه‌م).

دواتر ژنه‌که ده‌لیت: (تو ده‌زانی که ئیمه په‌یمانمان داوه به منداله‌کان که بیانبه‌ین بو باخچه‌ی ئارژلان نه‌مه‌ش پیویستی به پاره هیه).

میره‌که‌ی جاریک‌تر سهری رهمه‌ندی بو راده‌وه‌شینیت و ده‌لیت: (به‌لی نه‌وه پیویستی به هه‌ندی پاره هیه).

ژنه‌که ده‌لیت: (چی ده‌بیت نه‌گهر نه‌و به‌خششه وهرنه‌گریت؟).

له وه‌لامدا میره‌که‌ی ده‌لیت: (نه‌گهر نه‌و به‌خششه وهرنه‌گرم... ده‌که‌وینه کی‌شه‌وه). له‌گه‌ل هه‌موو وه‌لامیکدا پیاوه‌که نه‌وه‌ی له‌یاده که له گرنگی قسه‌کانی خیزانه‌که‌ی که‌م نه‌کاته‌وه، نه‌وه شتیکی زور گرنگه، نه‌گهر پیاوه‌که په‌یره‌وی یاسای گوینگرتن و قسه‌پی نه‌برین نه‌کات نه‌وا زور به‌ئاسانی ده‌توانی به‌هاوسه‌ره‌که‌ی بلی (تو زور پارایت) یاخود هه‌ول ده‌دات ئاموزگاری و پرینمایی بکات، وه‌ک نه‌وه‌ی پیی بلی: (نه‌گهر نه‌م مانگه به‌خششه‌که‌م وهرنه‌گرت مانگی داهاتوو وهری ده‌گرم نه‌وکات هه‌موو قهرزه‌کانم ده‌ده‌مه‌وه). خوشبه‌ختانه پیاوه‌که هونه‌ری گوینگرتن و قسه‌پی نه‌برینی هاوسه‌ره‌که‌ی فی‌ربووه له‌کاتی قسه‌کردن و سکالا‌کردنیدا، هه‌روه‌ها که‌مه‌کردنه‌وه له گرنگی نه‌وه‌ی هاوسه‌ره‌که‌ی به‌لایه‌وه گرنگه، دوا‌ی نه‌وه ژنه‌که ده‌لیت: (نازانم نه‌مسال ده‌توانین منداله‌کانمان بنیرین بو چادرگه‌ی هاوینه‌ی قوتابخانه، وابزانم فو‌رپی به‌شداریک‌کردنه‌که‌یم وون کردوو، تو نه‌تبینیوه؟).

لیزه‌دا میره‌که‌ی ده‌لیت: (هه‌م، نه‌خیر نه‌مدیوه).

ژنه‌که پرسیار ده‌کات: (به‌پای تو نه‌مسال منداله‌کان بنیرینه چادرگه‌ی هاوینه‌ی قوتابخانه یان چاوه‌پی بکه‌ین بو سالی داهاتوو؟).

پیاوه‌که ده‌لیت: (دانیام نیم، باشتروایه چاوه‌پی بین تاوه‌کو به‌خششه‌که وهرنه‌گرم). لیزه‌دا پیاوه‌که هه‌ول ده‌دات شیوازی که به‌کاربه‌ینی که پیداکری نه‌کات له‌سهر یه‌ک پای بنچ (قاطع). (له راستیدا نه‌وه‌ی له ناخی پیاوه‌که‌دایه نه‌ویه که نه‌و بابته پیویستی به‌و ووتیژه دورو دریزه نیه چونکه خه‌رجیه‌کان زور نین و جیاوازی زوریش نیه له نیوان به‌شداریک‌کردنی منداله‌کانی له کاتی نیستا و چاوه‌پوان کردن تا کاتی وهرگرتنی به‌خششه‌که).

ليڙهه ڏانهن ڪه هينور دهبيته وهو دهليٽ: (قسه ڪت به جيئه و پاشان نزيڪ دهبيته وه له ميرده ڪي و سوپاسي تيگه ڀشتن و گويگرتني دهڪات).

له نه نجامي نه مهه دا پياو ههست به ناسووده ي و خوشحالي دهڪات و سوپاسي خوا دهڪات بو نه و نه نجامه.

له و چيروڪي پيشه وه بينيمان ڪه چوڻ پياو دهتواني فيري نهيني پهره پيداني گفتوڪو ڪردن له گهل هاوسره ڪه ڀدا ببيت به گويگرتن لي و قسه پي نه بريني و به ڪم نه گرتني نه وه ي به لاي نه وه وه گرنگه هره وه ها گرنگي دان به ههسته ڪاني.

گويگرتن وه ڪ هه موو هونه ره ڪاني تر نه و ڀش هونه وه پيوستي به ههندي ڪات هيه بو فيربووني و شاره زابوون لي، ههروه ڪ فيربووني قسه ڪردنه له لاي منڊال.

ههله تيگه ڀشتني پياو بو ئافرهت ته نها شتيڪ نيه ڪه ڪيشه سازدهڪات، ئافرهت ڀش بهه مان شيوه توشي بههله تيگه ڀشتن دهبن له پياو لايهني دهرووني و شيوه ي بيرڪردنه وه ي وچونيه تي ههلسوڪوت ڪردني له گهل شته ڪاندا، هه موو نه مانه وه دواتر ده بينين ڪيشه ي تر دهخولقي نينيٽ. ههروه ڪ چوڻ پياو بهه موو نيٽ پاڪي خويه وه ئافرهت بيزار دهڪات له ريگه ي ههولڊاني بو چاڪسازي يان پيشڪهش ڪردني ئاموڙگاري خوڙاي، له ڪاتيڪدا نه و داواي نه ڪردوه، ئافرهت ڀش بهه مان شيوه پياو توشي سه غله تي و بيڙاري ده ڪن به لام به چهندين شيوازي تر وه ڪ ههولڊاني بهردهوام بو چاڪڪردن و بهره و پيش بردي پياو.

ڪاتيڪ پياو دهست به قسه ڪردن دهڪات به باس ڪردني ههنديڪ له و ڪيشانه دهست پي دهڪات ڪه پووبه پووي دهبيته وه، ته نها شتيڪ ڪه واي لي دهڪات بي دهنگ ببيت قسه يه ڪي ههله ي ئافرهت، به لي قسه يه ڪي ههله، له و ڪاته دا ئافرهت ههست به و ههله يه ڪات، وه ڪاتيڪيش بي دهنگي پياو ده بينيت ههست به سه سرورمان دهڪات، بي ئاگا له وه ي ڪه هه ههولڊانيڪ له لايه نه وه وه بو يارمه تي داني پياو يان چاڪڪردني وه ڪو هيرشڪردنه بو سه خودي نه و پياوه.

با ههول بدهين زياتر نه و ويته يه ي سهروه پوونبڪه ينه وه له ريگه ي نه م نمونانه ي خواره وه:

۱- سوعاد و ميرده ڪي داود: داود توشي جوڙيڪ له پارايي بو بو پاش نه وه ي ڪه بيني پاره يه ڪي زوري له نوپڪردنه وه ي خانوه ڪه ڀدا خه رج ڪردوه بويه دهيوست ڪه ريگه چاره يه ڪ بدوزيته وه بو دانه وه ي نه و قهزانه ي ڪه پيوست بو بهم نزيڪانه بياندا ته وه.

پاش تەواو بوونی کارەکی و گەڕانەوه بۆ ماله‌وه به دهنگیک که پەشوکاری و داپوختنی پینو دیاربوو به هاوسەرەکی (سوعاد) ووت: (نازانم چۆن قەرزه‌کانم بده‌مه‌وه؟).

هاوسەرەکی له وه‌لامدا ووتی: (له سه‌ره‌تاوه زانیم که پاره‌یه‌کی زۆرمان له خانووه‌که‌ماندا خه‌رج کردووه بۆیه ناگادارم کردیته‌وه له‌وه).

داود لێزه‌دا بی دهنگ بوو، له‌کاتی‌که‌دا سوعاد هه‌ستی به داخ ده‌کرد بۆ قه‌رزایه‌که‌یان له هه‌مان کاتیش دا له‌بینه‌نگی می‌رده‌که‌ی وورپووبوو. نه‌یده‌زانی ئهو په‌خنه‌یه‌ی ئاراسته‌ی می‌رده‌که‌ی کردبوو له‌کاتی قسه‌کردندا هه‌ستی بریندار کردووه یان نا.

کات و شیوه‌ی په‌خنه‌گرتنی سوعاد هه‌له‌بوون ئه‌مه‌ش بووه‌وه‌ی بریندارکردنی هه‌ستی می‌رده‌که‌ی. نه‌گه‌ر نه‌وه‌ی که به می‌رده‌که‌ی گووت له‌کاتی داپوختن و خه‌مبارییدا نه‌بواب ده‌کرا ئاوێترایه په‌خنه‌ی بنیاتنه‌ر نه‌که په‌خنه‌ی پوختنه‌ر. ده‌کرا داودیش دانی به‌هه‌له‌که‌ی خۆیدا بنایه‌و بیوتایه: (تۆ راست ده‌که‌یت پێویست بوو پێش خه‌رجکردنی ئهو بره‌ پاره‌یه‌ میریکم لی بکرایه‌ته‌وه).

به‌لام هه‌ست کردنی پیاوه‌که به داپوختن و ئاومێد بوونی وایکردووه که پیتی واینت هاوسەرەکی ده‌یه‌ویت فیری وانه‌ی ژیا‌نی بکات له هه‌لگرتنی به‌رپرسیاری و هه‌لس و کهوتیدا.

له‌و ساته‌وه‌خته‌دا کاردانه‌وه‌ی داود له ناخی خۆیدا به‌م شیوه‌یه‌بوو: (خه‌ریکه به‌روا نه‌که‌م به‌وه‌ی سوعاد پین ده‌لی، ئایا پیتی وایه من گیلیم؟ پیتی وایه من ده‌رک به‌و زیاده‌ په‌ویه نا‌که‌م که له نوێکردنه‌وه‌ی خانووه‌که‌دا کردوومه؟ چۆن ئهو ده‌وێریت به‌من بلی ده‌ست بلاوی گیل؟ ئایا ده‌زانیت که خه‌لکی هه‌نیک جار له تی‌چوونی نوێکردنه‌وه‌ی خانووه‌کانیاندا زیاده‌په‌وه‌ی ده‌که‌ن؟ ئایا نه‌مه تاوانه؟ شیوه‌ی هه‌لس و کهوت کردنی له‌گه‌لمدا زۆر بێزارم ده‌کات به‌تایبه‌ت کاتیک وه‌ک منداڵ هه‌لس و کهوت له‌گه‌ل ده‌کات و هه‌ول ده‌دات هه‌له‌کانم بۆ راست بکاته‌وه‌ وانه‌ی ژیا‌نم پی بلیت. نه‌مه کۆتا جارمه که قسه‌ی له‌گه‌ل بکه‌م له‌و بابه‌تانه‌دا که پێیان بێزارم. هه‌رگیز جارێکتر قسه‌ی له‌گه‌ل نا‌که‌م له‌م شیوه‌ بابه‌تانه‌دا، ئایا ئهو ناتوانیت ته‌نها گویم لی بگرت و پشتیوانیم بکات؟ هه‌رکاتیک هه‌لیکی بۆ بره‌خسیت بۆ هێرش کردنه‌سهرم به‌کسهر ده‌یفۆزیته‌وه‌و دوانا‌که‌ویت له هێرش کردن).

نه‌مه سروشتی پیاوانه، هه‌ندیک جار په‌نا ده‌به‌نه به‌ر بی ده‌نگی به‌وه‌ی په‌خنه‌ی توندی نافه‌ره‌تانه‌وه.

2- نەدا و مىزدەكەي ناصىر: ناصىر پىياۋىكى بازىرگانى سەركەوتوۋ بوۋ خاۋەنى كۆمپانىيەكى گەۋرە بوۋ، يەككىك لەپۇژەكان بەرۋوخسارىكى هىلاك و ئاناسوۋدەۋە گەپرايەۋە مائەۋە.

كە ھاتە ژوۋرەۋە پاش كەمىك ھاۋسەرەكەي لىي پىرسى: (چى پوۋىداۋە ناصىر؟).
ئەۋىش بە دەنگىكى خەمبار ۋەلامى دايەۋە: (فرۇشى ئەم مانگەي كۆمپانىيەكەم پوۋى لە كزى كىردوۋە ئەمەش بى گومان كاردەكاتە سەر داھاتى مانگانەي مائەكەمان).
ھاۋسەرەكەي لە ۋەلامدا ۋوتى: (گوۋى مەدەرى ھەموو كارىكى بازىرگانى بەۋ جۆرەيە، ھەندىك جار فرۇشى زۆرەۋ ھەندىك جارىش كەم، بەپرواى من پىۋىست بوۋ نەخشەمان بۇ پۇژانى ۋەك ئەمپۇ ھەبۋايەۋ ھالەتى لەم جۆرەمان لەبەرچاۋ بىگرتايە).

لەم كاتەدا ناصىر لە قسەكردن ۋەستائ ھەستىكى توۋرەي لەلا دروست بوۋ، لەناخى خۇيدا دەيوۋت: (من ھىچ ئامۇژگارىيەكەم لەۋ داۋا نەكردوۋە، تۋاناي قبول كىردنى ھەلسۈكەۋتەكانىم نىيە بەتايىبەت كاتىك دەست دەكات بە ۋوتاردان لە ھونەرى كارو بازىرگانىدا. ئايا پىيى وايە كە من گىلم؟ من باش دەزانم كە كارى بازىرگانى بە قۇناغى جىياۋازدا دەپرات).

ئەۋەي كە ناصىر لە ھاۋسەرەكەي دەيوۋىست گوۋىگرتن بوۋ لىي نەك ئامۇژگارى كىردن و پىدانى زانىارى بى نىرخ كە بەھىچ شىۋەيەك پۇلى نەبوۋ بۇ چارەسەر كىردنى كىشەكە. ئەۋ تەنھا پالپىشتى و ھاسۇۋى دەيوۋىست لە ھاسەرەكەي (بى گومان بە شىۋازى پىياۋان) ھەر تىيىنى و ئامۇژگارىيەك لەلايەن ئافرەتەۋە كاردانەۋەي خراپى دەپىت لەسەر دەروۋنى پىياۋ.

ھەندىك ۋا گومان دەبەن كە ۋەلامەكانى نەدا ئاقلانەۋ نەرم و نىيان بوۋن و ھىچ جۆرە ھەست بىرىندار كىردن و ناتەۋايەكىيان تىدا نەبوۋە بۇيە كاردانەۋەي ناصىر بەرامبەرى ھەلەۋ ناسروشتى بوۋە.

ۋەلامى ئەمەش ئەۋەيە كە ئەۋ بىرو بۇچۈنە راست نىيە چۈنكە ھەر ئامۇژگارىيەكى ئافرەت بۇ پىياۋ لەم جۆرە ھەلۋىستانەدا نىشانەي كەم كىردنەۋەيە لە بەھاي زىرەكى پىياۋو كاردانەۋەي خراپ و پىچەۋانەي لى دەكەۋىتەۋە. دەكرىت ئافرەت لەم جۆرە ھەلۋىستەدا بلىت: (گوۋى مەدەرى تۇ بازىرگانىكى سەركەوتوۋ شارەزايىت و باش دەزانىت كە كارى بازىرگانى لەيەك باردا جىگىر نىيە. من بېرواى تەۋاۋم بە تۆھەيە و باش دەزانم كە رىگەي گونجاۋ دەۋزىتەۋە بۇ ئەۋ كىشەيە. ۋەھەر شىتىكىش كەمن بىتۋانم بىكەم لەۋ پىناۋەدا درىخى ناكەم. من نامادەيى تەۋاۋم ھەيە بۇ پىشتىۋانى كىردىت تۇ ھاسەرى خۇشەۋىستى منى).

ئەو ۋەلامەي سەرۋە چەند شىرىن و بەپىزە. خوينەرى بەپىز بىيەنەرە بەرچاۋى خۇن
ئەو ۋەلامە چەند خۇشە بۇ گۆيى پىياۋ؟ ھاندان لە برى ئامۇزگارى كردن.

3- ئەيادو ھاسەرەكەي ھەيفا: كاتىك ئەياد دەگەرپىتەۋە بۇ مالىۋە بىيە دەنگەۋ پاراپىي و
تىكچوۋنى پىئوۋ دىيارە. ھاسەرەكەي تىيىنى ئەم حالەتە دەكات و بىريار دەدات ك
مىردەكەي لەو حالەتە دەروۋنىيە دەربەيىت.
ژنەكە دەلىت: (چى بوۋە؟ چىت لى قەوماۋە؟)

مىردەكەي ۋەلام دەداتەۋە: (ئە... ھىچ، كىشەكە سكرتيرەكەمە، كارەكەي جىبەجى
ناكات ۋەك ئەۋەي مەن داۋاي لى دەكەم، گۆي ناگرى لەۋەي مەن پىي دەلىم).

ژنەكە لە ئامۇمىدى مىردەكەي تىي دەگات لەھەمان كاتدا دەرك بە ئامۇمىدى
سكرتيرەكەش دەكات، ژنەكە بىرۋاي وايە كە ئەگەر مىردەكەي ھەولبەدات سەرنج بەدات
كىشەي سكرتيرەكەي و لىي تىيگات كارەكان بەرەۋ باشى دەپۇن. چونكە ئەو ھەلۋىستەي
ۋاي لە سكرتيرەكە كردۋە داۋاكارىيەكانى ئىشەكەي جىبەجى ئەكات. ھەر ئەمە بوۋك
ھەيفا ئامارەي پىي كردو داۋاي كرد.

لىرەدا دەلىن: بىي گومان ھەيفا لەبىر كىردنەۋەيدا لەسەر ھەقە بەلام كاتەكە گونجاۋ نىيە بۇ
ئەو قىسانە، لەم حالەتەدا ھەلەيە ئەگەر ئافرەت ئەو پايەي خۇي بە مىردەكەي بلىت، ئەۋەي
كە مىرد پىۋىستى پىيەتى لەم كاتەدا يارمەتى و ھاندانى ھاسەرەكەيەتى، پىۋىستى بە
ھاسۇزى و پىشتىۋانى كىردنە.

ژنەكە ۋوتى: (دەلىيەم ئەگەر ھەندى لەكاتەكانى خۇت تەرخان بىكەيت و ھەول بەدەيت گۆي
لە سكرتيرەكەت بىگىت ئەۋا ئەنجامى باشى دەيىت. بىي گومان تۇ بەكەمى قىسەي لەگەل
دەكەيت، ھەول بەدە كە دەست پىشخەرى بىكەيت لە كىردنەۋەي بابەتەكان و لەبارەيانەۋە
گفتوگۆي لەگەل بىكەيت).

لىرەدا پىياۋەكە پىۋەپىۋى بارىكى دەروۋنى نوئى بوۋبويەۋە، لە سەرەتاۋە توشى
سەرسۇرمانىكى زۇر بوۋ بوۋ، پاش ئەمە توۋپەيىيەكى توۋندو دواتر بەتەۋايى بىي دەنگ بوۋ
لە ناخەۋە ھەستى بە ناپاكى دەكرد، بەلى ھاسەرەكەي ناپاكى لەگەل كردۋە بە پالپىشتى
كردن و دەربىزى ھاسۇزى خۇي بۇ سكرتيرەكە، چۇن وىراي بەۋ شىۋەيە لايەنگىرىي
بكات؟ ھاسەرەكەم پىي وايە كەمەن خولقېنەرى كىشەكەم؟ بىرۋاي وايە كەمەن قىسەم؟ مەن
قىسە لەگەل سكرتيرەكەم دەكەم بەلام گىرەكە ئەۋەيە ئەۋ نايەۋىت گۆي بىگىت لە مەن. ئەي

خوايه توپهیی من بههۆی ههلسوکهوتی سكرتیرهكهوه بوو كهچی ههلسوکهوتی هاوسهرهكهه
تووپهیهكهی زیاتر كردم.

ئافرهتهكه ویستی یارمهتی هاوسهرهكهی بدات و ناسۆی بیركردنهوهی فراوان بكات،
كهچی بهبی مه بهست ههستی میردهكهی بریندار كردو له شان و شكۆی كهه كردهوه.

4- ماهر هاوسهرهكهی ساره: رۆژێك ماهر بریاریدا كه هاوسهرهكهی بهریت بۆ یهكێك له
چیشتهخانه پله یهكهكان به مه بهستی پتهوكردنی پهيوهندی خوشهویستی نیوانیان،
لهكاتی گهیشتهنیان ناچاربوون كه بۆ ماوهی (45) چل و پینچ دهقیقه چاوهپوانی بکهه
چونكه چیشتهخانهكه قهرهبالغ بوو، لهكاتی چاوهپوانیدا پیاوهكه وورده وورده ههستی
بیئاقتی و تهنگهتاوی لی بهدر دهكهوت، چهند جارێك ههولیدا كه میزێك بگریت بهلام
شكستی هینا، نهوهی كه تووپهیی و تهنگاویهكهی زیاتر كرد نهوهبوو كهسانیتر كه
دوای نهوان هاتبوون شوینیان دهست كهوت و خزمهت کران. هۆكارهكهی نهوهبوو كه
پیشتر شوینیان گرتبوو له چیشتهخانهكهدا.

لهكاتی چاوهپوانیدا ساره شتیکی ووت كه میردهكهی نهیدهویست لهو كاتهدا گوئی لی
بیته. لهكاتیكهدا كه ماهر له ناخهوه زۆر تووپهبوو هاوسهرهكهی پیتی ووت: (پیت وایه نهگهر
پیشتر شوینمان بگرتایه ناچار دهبوین ئهم ماوه زۆره چاوهپوانی بکهین؟).

پهستهیهكهی ماهر زیادی كردو بق له چاوی دهباری بهلام بۆماوهیهك بی دهنگ بوو پاشان
لهبهرخۆیهوه ووتی: (نهخیر).

هموو نهو تووپهیهیهی كه بههۆی چاوهپوانی كردنیهوه له ناخی ماهریدا پهنگی
خواردبوویهوه، بهسهر هاوسهرهكهیدا پرشتی. هۆكاریش نهو پهستهیه بوو كه ووتی.

لیرهدا ماهر دهستی بهبیركردنهوه كرد له ناخی خۆیدا: (نهو قسه گیلانهیه چی بوو كه
كردی؟ بهوا به گوئی خۆم ناكهم، نهگهر ئهم ئافرهته بهپراستی نهوهنده زیرهكه، دهتوانی بۆ
جاری داهاوو شوینیك بگریت، من رقم لهم جوړه رهخانهیه كه پهستانی خوینم بهرز
دهكاتوه، نهو پیتی وایهمن دهركم بهههلهی خۆم نهكردوهوه لهوهی كهپیشترشوینم نهگرتوهوه؟!
وا ههلسوکهوت دهكات وهك نهوهی كه پنیویست بیته لهسهرم ههموو شتیك بلیم، قسهكردن
لهگهئیدا كات بهفیروندان و سهرئیشهیه).

لهپراستیدا نهوهی كه ماهر دهیویست لهوكاتهدا نهوهبوو كه هاوسهرهكهی پشتگیری بكات
نك نهو ههله بقۆزیتوهو بهیوت میردهكهی چاك بكات به رهخنه لی گرتنی. ههموو نهوهی
كه لهوی دهویست نیشاندانی رهزامهندیی بوو لهوهی كه خزمهتگوزاریهكانی چیشتهخانهكه

خراب و هياوشن، به لام ساره له نيته پاكيه وه نه ورسته يه ي ووت، نه وته نها ده يويست كه بل
رينگايه كه هه بوو كه دوريان بخاته وه له و ناره حه تيه نه ويش شوينگرتني پيش وهخت بوو.
مه سه له يه كي تر كه كيشه دروست دهكات نه وه يه كاتيک نافرته به شداري گهتوگزيه
دهكات له روانگي خوشه ويستی و پيگه وه گونجان و په يوه ست بوونه وه له قسه كانی
به رامبر تیده گات نه مه ش تیگه یشتن و شیوازی سروشتی هه لسوکه وتی نافرته له گه
کومه نگاو رینچکه ی ژيان به شیوه یه کی گشتی.

به لام کاتيک پیاو قسه له گه ل كه سانیتز دهكات له روانگي پله و پایه و پله به نديه وه (هرمی
له قسه ی به رامبر تیده گات، نه مه ش شیوازو تیگه یشتن و هه لسوکه وتی سروشتی پیاو
له گه ل کومه نگاو رینچکه ی ژيان به شیوه یه کی گشتی.

له روانگي نه و جیاوازی و نه و دوو تیگه یشتنه ی سه ره وه هه ندیک جار وتوویرتی نیوان
پیاو نافرته هه له لیک گه یشتن وینه و به ره ی لیده که ویته وه و هه ریه کیکیان به شیوه یه کی
جیاواز له وی تر تیده گات. (له به شیکیتزدا نه مه پرونده که ینه وه).

هه ندیک ده لین پیاو نافرته له دوو دنیای جیاوازه وه هاتوون، وا دهرده که ویت نه و وتب
سه یرو نه گونجاوینت به و پییه ی که هه ردوکیان وهك دوو مندالی خوشك و برا له یهك ماله وه
هاتوون.

نه مه راسته، به لام کاتيک نه و مندالنه گه وه ده بن ده بینین کوچه کان له هه لسوکه وت
تیگه یشتنیان له ژياندا له که چه کان جیاوازن، هوکاري نه م گوپانکاریه چیه وچون و کی
پوویداوه؟

له مندالیه وه دست پی دهكات:

کچان و کوپان هه ریه که یان له دنیای خو یان و جیاواز له ویدی گه وه ده بن ته نانه ت نه گه
له یهك مال و له یهك شه قام و له یهك کولانیشتا په روه رده بکرتن، به شیوه یه کی گشتی مندالان
(کوپان و کچان) وهك یهك فیتری قسه کردن ده بن له دایک و باوک و که سانی دهرور به ریا نه وه.
لینکولینه وه کان دهریا نخستووه که مندالانی کوپو کچ جیاوازیان هه یه له شیوه ی
قسه کردنیان له گه ل هاو پیکانیان، هه ریه که یان یاری کردن له گه ل هاو پیه گه زه که ی خو یی به لاوه
په سه ندتره ته نانه ت هه لبراردنیشیان بو جوړی یاریه کان جیاوازه، دواتریش نه و قسه انی که
به کاری دینن جیاوازه.

کوچه کان حمز ده کهن له دهر وه یاری بکهن، له یاری کردنیشدا کومه نه و گروپی گه وه
دروست ده کهن، منداله کان له پله دا یه کسانن به لام یه کیکیان وهك سه روک و پابه ر له یاریه که دا

پۇل دەگىزىت. ئەم پىلەي سەرۋىكايەتتە ۋەك پىدائى پىنگەيەكى بالاۋايە كە مىندالەكان لەسەرى
رىك كەوتوون. زامانى يارىەكەش لە زامانى (فەرمان كردن) دەچىت.

زۆر جار لە يارىەكانىشىندا (دۇراۋو براۋە) ى تىدا دەيىت، ئەم يارىانەش زىاتر شىۋازى
مىشت ۋەمرو گىفتوگۇي دەيىت.

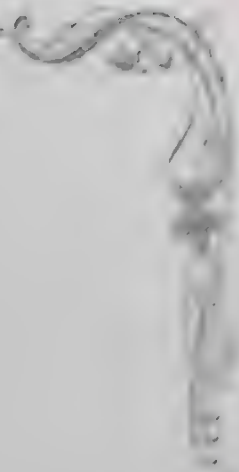
بەلام شىۋەي يارىكرىنى كچان جىاۋازە لە كوران، دەيانىينىن كە بەشىۋەي گروپى بچووك
بچووك تەنەت گروپى دووكەسىش يارى دەكەن.

لە يارى كچاندا (براۋەو دۇراۋ) نى، ۋە ھىچ كەسىش پۇلى سەرۋىك نايىنى ۋەك لە لاي
كوران ھەيە. ھەرۋەھا يارى كچان بەۋە جىادەكرىتەۋە كە ھەر يەككە لە يارىەكەدا پۇلى خۇي
پى دەرىت. زامانى يارىەكەش ھىچ جۆرە فەرمان كردىكى تىدانيە، مىندالەكانىش بەشىۋەي
پىشنىار پراۋ ئارەزوۋەكانىان دەردەبىن.

كور دەلىت: ئەو شتەم بەرى. يان: لە يارىگاگە بچۆرە دەردەۋە. بەلام كچ دەلىت: با ئەۋە
بەين. يان: راتان چۆنە ئەو شتە بەين. لە يارى كچاندا دەيانىينىن كە پىكەۋە دادەنىش و
قەسەلەگەل يەك دەكەن ۋە ھول نادەن لە يارىەكەدا پىلەو يايەيان ھەيىت چۈنكە ھەست دەكەن
يەكسان.

ئەمە كورتەيەك بوو لە ھەلس ۋە كەۋتى مىندالان لەكاتى يارىكرىنىان، ژمارەيەكى زۆر لە
پىسپۇران ۋە دەروونناسان چەندىن لىكۋلىنەۋەيان پىشكەش كردوۋە كە ھەندىكىان چەندىن
سالى خاياندوۋە بۇ پەيىردن ۋە تىگەيشتن لە دەروونى مىندالان لە كچان ۋە كوران ھەر لەكاتى
مىندالىۋە تاۋەكو قۇناغى گەشەكرىن ۋە كارىگەرىي لەسەر پىكەتەي كەسايەتى ۋە
ھەلسوكەۋتىان لەكاتى گەۋرەبوۋندا. ۋە چەندىن كىتب لەۋ بوارەدا بەچاپ گەيەنراۋن كە
جىگاي بايەخى دايكان ۋىاۋكانن.

بىگومان قورۇ بوۋنەۋە لەۋ لىكۋلىنەۋەيان شىكرىنەۋەيان پىۋىستى بە نوسىنى كىتبىكى
تايەتەر ناتۋانىن لىرەدا بەتەۋاۋەتى تىشك بىخەينە سەر ئەۋ بابەتە بەلكو ئىمە زىاتر
مەبەستمانە قەسەلەسەر سايكۇلۇژىيەتى پىۋاۋ ئافرەت ۋە ئەۋ كىشانە بەين كە لە نەجامى
جىاۋازى سىروشتىي نىۋانىان سەرھەلدەدات.

پاکستان

بہشتی دووہم

چاکساری و گہشہ سہندن (الاصلاح والتطویر)

چاكسازى له لايه ن پياوو گه شه سهندن له لاي نافرته:

پياوان و نافرته تان كيشه ي تايبته به خويان هيه، زوربه ي كات شيوانو پريگه ي چاره سهر كردنى نهو كيشانه له لاي ههر به كيشيان جياوازه. پياو شيوانى تايبته به خوى و نافرته تيش شيوانى تايبته به خوى هيه كه زوربه ي جار له يه كترى جياوازن، نه پياو شيوه ي چاره سهر كردنى نافرته بو كيشه كانى به لاره په سنده نه نافرته تيش چاره سهرى پياوانه ي كيشه كانى پى قبول دهكرنت.

پياو به حوكمى سروشت و تيگه يشتن و هه لسوكه وتى له گهل كومه لگا و پروداوه كان هه ميشه بهو چاره سهرى شته كان دهكات كه (يان راسته يان هه له يه) بويه ههر سكالايه ك له كه سانتره وه هه بيت و لايكى ده داته وه كه كيشه يه ك (شتيكي ناراست) له نارادايه. هه روه ك پيشتر باسمان كرد كومه لگاي پياو گو مه لگايه كي هه رميه و پله كان تييدا جياوازن (يان له سهره وه يه يان له خواره وه) وه له بهر نه وه ي نهو هه ميشه پله ي سهره وه ي له لا په سنده، كاتيگ گويى له سكالايه ك ده بيت ده بينين به شيوه ي تايبته ي خوى چاره سهرى دهكات، زورجار به پيشكه ش كردنى ناموزگارى. نهو شيوانى نمونه ييه له لاي پياو.

به لام نافرته وهك پيشتر باسمان كرد شيوانى هه لسوكه وت كردنى له گهل كومه لگا و پروداوه كان له سهر بنه ماي خوشه ويستى و نه رم ونيانى و ليك گه يشتن ده بيت، بويه كاتيگ كيشه يه ك پرو به پروى ده بيت وه و ده ست دهكات به قسه كردن و سكالاكردن له باره يه وه، نهو وه نهو لهو كاته دا ده يه ويت نهو نه يه كه پياو تني دهكات.

كاتيك نافرته سكاله له شتيك دهكات، پياو ده ست دهكات به پيشكه ش كردنى ناموزگارى و چاره سهر بو، ليره دا ده بينين كاردانه وه ي نافرته له لاي پياو جيگاي سهر سورمانه و هه رگيز ناتوانيت لاي تيگات. كاردانه وه ي نافرته لهو كاته دا ناو مي دبوونه له هه لو يستي پياوو ناموزگاريه كانى، خو نه گه ر پياوه كه به رده وام بيت و سوور بيت له سهر پيشكه ش كردنى ناموزگارى، ده بينين توو په ي نافرته كه زياتر ده بيت و له وانه يه شوينه كه جيبه ي ليت.

بهو پنيه ي پياو خوى به خاوه نى چاره سهره كان ده زانيت، بوونى ههر كيشه يه كي وهكو سنوور دانانه بو توانا نه قلى و جهسته ييه كانى، بويه لهو كاته دا پيو يسته له سهرى بيسه لميني كه پالنه وانى مه يدانه كه يه و هه ميشه له لووتكه ي هه رمه كه دايه.

پيش نهو وه بچينه ناو كرؤكى نه م بابه ته و ورده كاريه كانى، با له م نمونه يه ي خواره وه وورد بينه وه و تيبيني وه لامه كانى هه ريه ك له پياوو نافرته بكه ين: له چاو پي كه وتنيكي

تەلەفزیونیدا كە يەككە لە كەنالهكان لەگەر... ومیزدینكدا ساری كوردبوو. كاتيك پینشك...
كەری بەرنامەكە لەبارەى بارى پەروەردەكردنى كۆپە بیركۆلەكەیان بەماوی عادل پرسی...
لى كۆردن كە ئایا كینشەیهكى گەورەیه بۆیان یا نا؟

هەردووکیان وەلامەكەیان بە نەخیر بوو. بەلام شینواری هەریەکیکیان جیاوازیو لەوی...
و هەریەكەیان بە شینواری تاسەتی خۆی وەلامی دایەو. ژنەكە كینشەكەى بەشینوێك...
گۆپی كاتيك ووتی: بەراستی كۆپەكەمان قوربانی زۆری داوە و ئازاری زۆری چەشتوو...
بەلام میزدەكەى ووتی: ژیان پەر لە كینشەیه، ئەمەش یەكینكە لەو كینشانەو پیویست...
چارەسەری بكەین.

گۆی نەگرتنى پیاو لە ئافرەت:

باوترین كینشە لەلای ئافرەتان گۆنەگرتنى پیاوانە لییان. كاتيك ئافرەت قسە لەگەر...
پیاو دا دەكات لە بابەتیک یان كینشەیهكى دیاری كراو. یان بەتەواوی فەرامۆشی دەكات یان...
تەنها گۆی لە بەشیكى كەمى قسەكانى دەگرت دواى ئەوە ئەوەى لە دەمى دیتە دەروە...
(حیکمەتى گەورە و نامۆگاری چاکە ئەمەش بێگومان - بەهروای ئەو - (چارەسەری...
بەسوودە بۆ كینشەى ئافرەت). و دەست دەكات بە ھوونکردنەوێ شینواری ئەمۆنەییەكەى بۆ...
چارەسەرکردنى كینشەكە

پیاو تووشى شینى دەبێت كاتى دەبینیت ژن لە قسەكانى بیزارەو بۆلەبۆل دەكات...
تیناگات ئەوەى كە بۆچی گۆی بەنامۆگاریەكانى نادات و سكاڵا دەكات!!
ئەم جۆرە ئەلوانىستانە پۆلەنە لە ژانماندا زۆر ھوونەدەن، ئافرەت چى لە پیاو دەوێت...
كاتيك لە مەسئەلیەكى دیاریكراو دا سكاڵا دەكات؟ ئایا تووشى گرفتێكى ئالۆز و قورس بوو...
داوى یارمەتى لە پیاو دەكات بۆ چارەسەرکردنى!!

پراستیهكەى ئەوەیە كە ئافرەت لەو كاتەدا هیچ چارەسەرنكى ناوێت و داواى هیچ جۆرە...
یارمەتیەكیش لە پیاو ناکات، ئەمۆ ئەوەى كە پێویستیەتى بەشداری كردنى ئەو پیاو...
كە خوشى دەوێت لەگەڵیدا. ئافرەت تەنها ئەمەى دەوێت...
كاتيك ژن لەلایەن پیاووە دڵنەوایی ناکرێت و نەرم و نیاى لەگەڵدا ناوێنێت. ئەم...
مەست بە ېق و بیزاری دەكات. بەلكو ھەر نامۆگاریەك لەو كاتەدا بۆى زیاتر لەو پیاو...
دووری ئەمخاتەو، چونكە ئەو جۆرە وەلامەى پیاو وەك ئەوە وایە پێنى بلى (تۆ خولقینەرى...
كینشەو من خاوەنى چارەسەرم).

(سەمىرە) لە ئەخۆشخانە ھىنرايە دەرەو پاش ئەوێ كە نەشتەرگەريەكەى بەسەر كەوتوويى بۆ ئەنجام درابوو. نيشانەى پەستى و بىزارى بە دەموچاويەو دياربوو بەمۆى ئەو شىواويەى كە نەشتەرگەريەكە لەسەر جەستەى دروستى كردبوو. كاتىك نەم ھەستەى بۆ ھاوړىكەى (ھيام) دەربرى. ئەو پىنى ووت: مەن لە نىگەرانيەكەى تۆ تىدەگەم چونكە كاتىك منىش پىش دووسال نەشتەرگەريەكم بۆ ئەنجام درا ھەستم بە ھەمان نىگەراني دەكرد. بەلام كە (سەمىرە) ھەمان ئەو ھەستەى بۆ مىزدەكەى دەربرى وەلامەكەى ئەو بەتەواوى جياواز بوو (گوڤى مەدەرى زۆر ئاسانە. دەتوانى نەشتەرگەريەكى جوانكارى ئەنجام بەدەيت و لە ھەموو شىواوى و ئارنكيەكانى جەستەت بزرگارت ببىت. مەسەلەكە زۆر ئاسانە و چارەسەرەكەشى ئاسانە).

وەلامەكەى (ھيام) توانى دەررونى (سەمىرە) ھىور بكاتەو و كەمىك ئاسوودەى بكات، بەلام وەلامى مىزدەكەى خەفەت و مەينەتيەكانى زياتر كرد لەبەر دوو ھۆكار، يەكەمیان ھەستىكرد كە مىزدەكەى لە ھەست و غەمبارى ئەو تىنەگەشتوو، دووھم (چارەسەر)ى پى روتوو كە ئەنجام دانى نەشتەرگەري جوانكارى.

كاردانەوێ سەمىرە چى بوو؟ كاتىك تىببىنى كرد كە مىزدەكەى ھىچ گرنگىەكى بە ھەستەكانى نەداو و داواى ئەنجامدانى نەشتەرگەريەكى تىرى لى دەكات، ووتى: ببورە كە پووخسارم سەرنجەت پاناكىشىت، مەن ئامانە نىم ھىچ نەشتەرگەريەكى تر ئەنجام بەم.

پيارەكە لە كاردانەوێ ھاوسەرەكەى و قەسەكانى سەرى سوپما، ئەم توورەيە بۆ؟ خۆ ئەو تەنھا ويستى دڵنەوايى بكات و ھىورى بكاتەو چارەسەرى كىشەكەى پى بلى.

بى گومان وەلامى ژنەكە توندبوو، ھەستى مىزدەكەى برىندار كردوو توورەيى وورژاندوپى ووت: تۆ خۆت بابەتەكەت وورژاندو باسى شىواوى و تىكچوونى جەستەت كردو بىزارىت دەربرى ئىتر نازانم تۆ چىت لەم دەوێت و ئەم سكالاكردنە لەپاى چى؟!

باوترىن كىشە لەلای پىاوان ئەوێ نافرەتان ھەلەدەن بىانگۆڤن، بى گومان ئەم ھەلسوكەوتەش لەلای پىاو بەھىچ شىوھىك وىستراو نىو پىشوازى لى ناكړت.

پاستىەكەى ئەوێ كاتىك نافرەت پىاوى خۆش دەوێت ھەست دەكات كە بەرپرسيارە لە ھاوكارىكردن و يارمەتيدان و پىشخستننى ئاستى گوزەرانى. بۆيە پىاو دەمىتە جىنگاى گرنكى پىدانى.

بە بەرھوامى و بى ئەوێ ناھمىد بى، نافرەت ھەست بەكارە نوێيەكەى (يارمەتيدان و پىشخستن) دەكات بە ھىواى ئەوێ كە ھاوھنگى پىاو بەدەست ببىت.

له کارهیدا هیواداره که شان و شکوی پیاو و خیزانه گهی بهرز بکاتهوه، که چس پیاو بهر ده واه له بهرگری کردن و پوت کردنهوهی، نهو پینی وایه (نافرته ههول دودات بهسه رین

رال بیت)

ده کرت نهو دوو کیشهیهی که پیشتر باسکران چاره سهر بکرین نهویش به دیاری کردنی هؤکاری راسته قینهی نهوهی واه پیاو دهکات لهکاتی سکالا کردنی نافرته ناموزگاری بگات ههروه ها دیاری کردنی هؤکاری راسته قینهی نهوهی پال به نافرته وه ده نیت ههولی (گوزین پیاو) بدات. پیاو له پوانگهی کینه رکی و ده ست کهوت و پوو بهر و بوونه وه (تحدی) بول بووداوه کانی پوزانه دهکاتهوه ههلسوکه وتیان له گهل دهکات. وه نهوهی پیاو (دور دله خوی دهکات ههست کردنیتهی به سهر کهوتن و به ده ست هینانی نامانجه کانی و سه لماندن توالای له جنبه جیکردنی نه که دژواره کاندایه بی هیچ ناموزگاری و پرس و پاپیکردن، بویه ده بین پیاو هر ره خنه و راست کردنه وهیه کی نافرته ته نانهت راده پیرینیشی پوت دهکاتهوه، نهو پیاو ده توانیت به سهر هر ناخوشیه کدا زال بیت به بی ناموزگاری.

بهو پینهی که پیاو بهو تیگه یشتن و لوژیکهی سهر وه ههلسوکهوت له گهل کیشه کال دهکات، کهم جار له بارهی کیشه کانی وه قسه دهکات و ههول دودات به بی دهنگر ههلسوکهوتیان له گهل بکات. به لام نه گهر کیشهیهی لینی یاخی بیت و ههست بکات که دهر وهی توانا و شاره زایی نهوه و پیویستی به شاره زایی که سیکیتر هیه، ده بین پنا ده بات بهر که سیک که متمانهی پینی هه بیت بو نهوهی ناموزگاری و پرس و پای لی وهر بگرتن له بهر نهوه کاتیک نافرته سکالا له کیشهیهی دهکات، پیاو یه کسه ناموزگاری و چاره سهری پیشکش دهکات چونکه پینی وایه بو چاره سهر کردنی کیشه کان دروست گراوه وه نه کارهی جوری که له بهر پیرینی خوشه ویستی بو نافرته. له کاتیکدا نافرته بهو ههلسوکهوت قهلس ده بیت و گوینگرتن لینی پوت دهکاتهوه. پیویسته پیاو بزانیته کاتیک نافرته سکالا له شتیک دهکات نهوا به هیچ شیوهیهی که

ساته دا چاره سهری ناویت بهلکو نهوهی که دهیه ویت ههستی ناسک و به شداری سوزداری پیاوه له گهلیدا، وه ههلسوکهوت کردنی پیاو له گهل بهو شیوهیه ناسوودیهی پی به خشینت و ههست به نریک بوونه وهی زیاتر دهکات لینی. که چس ناموزگاری کردن و پیشکش کردن چاره سهر توپرهی دهکات و ههست به دوور کهوتنه وهی پیاو دهکات لینی و توانای دانیشتنی نامینی له گهل.

ئارمىزۇ و (گرنكى يەكەنى پىياو ئافرەت:

ئافرەت لە ژيانىدا كۆمەلىك ئارمىزۇ گرنكى و بەھاي ھەيە كە جىاوازە لەوانەي پىياو ھەيەتى. ئافرەت گرنكى بە خوشەويستى و گفتوگوو جوانى و پەيۋەندىيە كۆمەلايەتتەكان دەتات: دەيىنىن ئافرەتەن كاتتىكى زۆر بەسەر دەبەن لە ھاوكارى كردن و يارمەتى دانى يەكتىدا چونكە بە سىروشتى خۇيان بوونيان لە بەشدارى كردنى ژياندا دەيىننەو.

پىياو كاتتىكى زۆر لە تىكۆشان لە ژياندا بەسەر دەبەن، لەكاتتىكدا مەراقى ئافرەت پىنكەو ژيانى ئاشتىانەيە لە ناوەندىكى پىر لە خوشەويستى و يارمەتى دان و ھاوكارىدا.

لەلای ئافرەت لايەنى پەيۋەندىيە كۆمەلايەتتەكان گرنكترە لە لايەنى تەكنەلۇجى و جەنجالى ژيان. بەلەبەرچاۋ گىرتنى ئەو راستىيە (گرنكىيەكانى ئافرەتەن پىچەوانەي گرنكىيەكانى پىياوانە). وتويزكردن لەلای ئافرەت شتىكى بىنچىنەيە و گرنكىيەكەي لە بەدەست ھىنانى ئامانجىك يان سەرکەوتن لە بابەتتىكى دىيارىكراۋدا زۆرتەرە و گفتوگوو بەردەوام ئارمىزۇ ئافرەت تىردەكات.

خالىكى زۆر گرنك و ھەستىار ھەيە پىۋىستە پىياو ھەمىشە لەيادى بىت، كە بە سىروشتى خۇي ناتوانىت لىي تىبگات و گرنكى پىبەتات. تىركردنى ئارمىزۇ لەلای پىياو ھەست كردنىيەتى بەسەرکەوتن لەلایەنىك لەلایەنەكانى ژياندا، ۋەك چاككردنەۋەي شتىك لە مالد يان سەرکەوتن لە كارەكەيدا. پىياو بە سىروشتى خۇي مەيلى بەلای تىكۆشان و بەدەست ھىنانى ئامانجەكانەۋەيە، لەكاتتىكدا ئافرەت بە سىروشتى خۇي مەيلى بەلای پىشخستنى پەيۋەندىيەكان و گشتاندىنى خوشەويستىيەۋەيە.

كاتىك پىياو لەگەل ھاۋەلەكانىدا دەچىتە چىشتخانەيەك، بەزۆرى سەرقالى قسەكردن دەبىن لەسەر كىشەيەكى دىيارىكراۋ ۋەھول دەدەن چارەسەرى گونجاۋى بۇ بدۆزنەۋە (لەوانىيە كىشەكە رامىيارى يان كۆمەلايەتى يان ئابورى يان تەنانەت ۋەرزىشى بىت).

بەلام لەكاتى چوونى ئافرەت بۇ چىشتخانە لەگەل ھاۋەلەكانى ئەۋا كاتەكانيان بۇ پتەو كردنى پەيۋەندىيەكانيان و ھەلەدان بۇ يارمەتيدانى يەكتى تەرخان دەكەن.

دنىاي پىياو دنىايەكى سىخناخە لە كىشەۋ ئارەجەتى و ئامانجەكان و پىۋىستە لەسەريان كە خەبات بگەن لە پىناۋ بەدىھاتنى ئەۋ ئامانجانەۋ مانەۋە لە ژياندا. كەچى دنىاي ئافرەتەن پىرە لە پەيۋەندى كۆمەلايەتى و خوشەويستى و سۆزى ۋەزىنەرە گرنكى پىدان و چاۋدىرى كردن. بۆيە لەلای ئافرەت ھەستى (پىشېينى پىۋىستى كەسانىتر بە يارمەتيدان) كەشەي كىرەۋە و بەبى داۋاكردن، يارمەتى خۇي پىشكەش دەكات.

پیشکەش کردنی یارمەتی لەلای ئافرەتان نیشانە ی پلە بەرزى نیه، ھەرۆك داواکردنى
یارمەتیش نیشانە ی لاوازی نیه، پیشکەش کردنى یارمەتی بۆ ئافرەت وای لى دەکات
ھەست بکات کە خوشەویستە بەلام لە دنیای پیاواندا پیشکەش کردنى یارمەتی بەکارنەگر
قبول نەکراو دادەنریت و ھەندیک جاریش بەجۆریک لە سووکایەتی لیک دەدریتەو، چونکە
وا لە پیاو دەکات ھەست بەو بکات کەسانیتەر متمانەیان بە تواناکانى نیه بۆیە ھەول دەدەن
یارمەتی بدەن.

ئافرەتان برۆیان بە بیروکە ی پرس و پاپیکردن و پیشکەش کردنى پیشنیار ھەب.
نەمەش نیشانە ی گرنگی پیدان و چاودیریە، ھەرۆھا برۆیان بە پیشکەوتنى بەرەوام
ھەبە. بۆیە نەگەر شتیک لە بارى باشیدا بیت، ئەوا ئافرەت بیرلە گۆرین و پیشخستى
باشکردنى نەو شتە دەکاتەو. وە کاتیك ئافرەت شتیکی خوش دەوێت ئەوا ئاشکرای
دەکات کە بیر لەچی دەکاتەو و پیشنیاری چی دەکات بۆ پیشخستن و گۆرانکاری لە
شتەدا، ھەموو ئەمانەش لە لۆژیکی خوشەویستى و گرنگی پیدانەو سەرچاوە دەگرن.

لەم بوارەدا پیاو بەتەواوی جیاوازی لە ئافرەت، وەك پیشتر باسمانکرد (خاوەنى
چارەسەرەکانە)، دروشمی پیاو لە ژياندا ئەمەبە: نەگەر شتیک بەشیوەیەکی رێك و پێك
کار دەکات وازی لێبێنەو تێکی مەدە و وازی لى بھێنە با کار بکات و چاکى مەکەرەو تەوێک
لەکار دەکەوێت.

بۆیە کاتیك ئافرەت دەبەوێت پوختسارى پیاو بگۆریت، کە بەلای ئەووە پیشخستنیەتی
ئەوا پیاو ئەو رەت دەکاتەو و واتیدەگات کە ئافرەتەکە ھەست بەو دەکات کە
(لەکارکەوتوو و پنیوستى بە چاککردنەو ھەبە)، بى گومان لە پوانگە ی خوێوە سەیری
بابەتەکە دەکات و ناتوانیت لە گۆشەنیگای ئافرەتەکەرە سەیری بابەتەکە بکات بەو ی
پیشخستە نەك چاککردنەو. لەم جۆرە ھەلوێستەدا چی پوودەدات؟ ھەموو ئەنجامەکە
دەزانن، ناپەزایی و توورە یی توندی پیاو، ھەرۆھا توورە یی ئافرەتەکە. ئامانجى نەو
(ئافرەتەکە) پیشخستە کە لە خوشەویستى و گرنگی پیدانەو سەرچاوە ی گرتوو. بەلام
ئەو ی پیاو کە تێی گەشت پێچەوانە ی ئەمەبوو، کەم و کۆریەکی لە پیاو کە بێنى و
ووستى چاکى بکات بەلام چی پوویدا؟ دەبیت ئەم جۆرە ھەلوێستانە لە ژيانماندا چەت
جار دووبارە ببیتەو؟

احمد خەریکی لیخورینى ئۆتۆمبیلەکە ی بوو، ھاوسەرە خوشەویستەکەشی (ھدی) لە
تەنیشتیەرە دانیشتبوو، ئەوان لە رێگەدا بوون بۆ ئامانەبوونی ئامەنگیک کە یەکیک لە

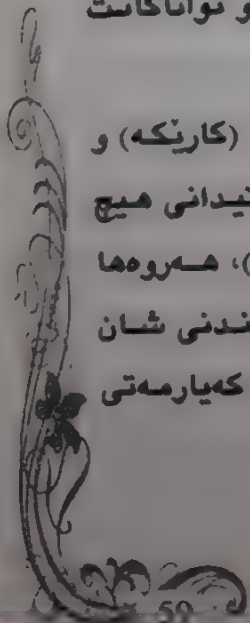
ھارپىكانيان سازى كىردى ۋە ھەر ھەپتە ئىشلىتىشقا، لەكاتى گەيشتىن ئاندىن بە ئاۋچەكە (ئاممىۋە) شۇنى ئاممىۋەكە بىدۇزىتە ۋە بۇيە دەستىكىدە بە گەپان بە شەقامەكانى ئاۋچەكەدا، پاش ماۋىيەك گەپان ھاسىرەكە ئاممىۋە بۇكىدە داۋاي لىكىدە كە ئۆتۈمبىلەكە پىگىرىت ۋە لەبرى گەپان - كەھىچ ئىنجامىكى نەبۋە - پىرسىيەر لە شۇنى ئاممىۋەكە بىكات. ئاممىۋە بۇ ماۋىيەك بى دەنگ بىو نىشانە بىزىرى لى دەركەوت بەھۋى پىشنىيەرى ھاسىرە خۇشەرىستەكەيە، بەلام لە لىخۇپىن نەۋەستە بەردەۋام بىو لە گەپان لە ئاۋچەكەدا تارەك شۇنى ئاممىۋەكە بىدۇزىتە، ئەۋكات ھەردۈكىيان لە ئۆتۈمبىلەكە دابەزىن ۋە چۈۋە ئاممىۋەكە.

بەدرىزىيە مانەۋەيان لە ئاممىۋەكە نىشانە بىزىرى بە پۈۋى بە دەم ۋەچاۋى ئاممىۋە دىيارىۋ، ھەر ھەپتە بەكەمى قىسە دەكىدە ھەلسۈكەۋى ئاسايى نەبۋە، لەكاتىكىدا ھاسىرەكە تۈۋى شەرسىۋەمان بىو بەھۋى ھەلسۈكەۋى مېردەكە ۋە دەركەۋى بە پىشنىيە.

مەسەلەكە لەلاى ئافرىتەكە لە ھەلسۈكەۋى كىردى لەناۋ ئۆتۈمبىلەكەدا ۋە ئاممىۋە كىردى بۇ مېردەكە بۇ پىگىرىت ئۆتۈمبىلەكە پىرسىيەر كىردى لە ئاممىۋەكە ۋە نەۋە ۋە بىو پىنى بىلىت: (لەبەر نەۋە مەن ھاسىرە تۈۋ ۋە خۇشە دەۋىت ۋە گىگىت پى دەدەم دەمەۋىت يارمەتەت بەدەم بۇ دۇزىنەۋە شۇنەكە ناپەھەتەت لەسەر لاپەرم، باشتر ۋە پىرسىيەر لە كەسىك بەكەت كە لەۋانە شۇنەكە پى بىزىتە ۋە پىشانەمان بەدەت نەۋە كاتە ئىشەكەمان بۇ ئاسان دەۋىت).

بەلام بەلاى پىۋەكەۋە نەۋە ھاسىرەكە ۋە ئاممىۋە پىكىدە (سۈكايەتە گەۋە) بىو بۇ خۇدى ئەۋە تۈۋانەكانى. ۋە نەۋە ۋە بىو كە پىنى بىلىت: (مەن مەنەم بە تۈۋ تۈۋانەكانت نەۋە كە بىتۈۋىت شۇنەكە بىدۇزىتە بەبى يارمەتە كەسانىتەر!!).

ئەگەر ئافرىتەكە بىزىنەيە نەۋە ۋە گەپان بەداۋى شۇنەكەدا بۇ ئاممىۋە (كارىكە) ۋە پىۋىستە لەسەرى ۋە پىۋىك جىبەجىنى بىكات بەبى دەست تىۋەردەن ۋە يارمەتەدەن ھىچ كەسىك ۋە بۇنەۋە بۇ ھاسىرەكە بىسەلمىنى (ئەۋە مۇشۇكى بەتۈۋانەيە)، ھەر ھەپتە پىرسىيەر كىردى ۋە داۋا كىردى يارمەتە - بەبى تىگەيشتىن پىۋە - ۋە ئاممىۋە دابەزەندى شەن ۋە شۇۋە كەم كىردەۋە پىۋە پىيە ئەۋە ۋە بىزىر كىردەۋە پىۋە پىيە ئەۋە كەسەيە كەيەرمەتە پىشەكەش دەكات.

وه نه گمر ئافره ته كه به بی دهنگی بمایه ته وه وئاسووده بی ته وای خوی پیشان بدایه و
هلی بدایه ته میرده که بۆ دۆزینه وهی شوینه که، ئه و خوشه ویستی میرده که زیاتر ده بۆر
بۆی له بهر دوو هۆکار، یه کهم هلی داوه ته میرده که بۆ ئه وهی بیسه لمینی بۆی که
مروفتیکی به توانایه و ده توانیشت پشنتی پی به ستریت وه له پله و پایه و شکومه ندی کهم
نه کردوه ته وه. دووهم سه ره پای گهران و سوپانه وهی میرده که به شه قامه کان و
نه دۆزینه وهی بۆ ماوه یه که نه و هیچ بیزاری و پهستی که نیشان نه داوه.

به شیوه کی گشتی کاتی که ئافرهت ههول ددهات یارمهتی میرده که بدات و ئاموزگاری
بکات به بی ئه وهی ئه و داوای لی بکات ئه و زۆر خراپ کاریگه ری ده بیست له سه ههستی پیارو
نازاری که دهروونی وای ددهات که ئافره ته که پیشبینی ناکات، ته نانه ته گهر له پروی
خوشه ویستی و گرنگی پیدانی شه وه ئه وه بکات، ئه و پیاو له و کاته دا به پیچه وانه وه له
مه به سه ته که تی ده گات و ههست به سوو کایه تی و شه رمه زاری ده کات، به لی پیاو به م
شیوه یه ههست ده کات.

خو نه گمر پیاو له مالتی که گه وه بویست و په ره ده کرایست که دایکی به و شیوه یه
سه ره وه هه لسو که وتی کرد بیست له گه ل باو کیدا، ئه و کار دانه وه کانی به شیوه یه که به هیز
توندوتیژ ده بن که پیشبینی ناکریت. زۆر گرنگه له لای که توانای خوی له به دهست هینانی
ئامانجه کانی دا بیسه لمینی، هه ره ها بیسه لمینی که ئه و شایسته ی بهر پر سیاری ته
ته نانه ته گهر نیشه کهش ساده و ساکار بیست وه که نمونه که ی سه ره وه.

هه ره ها ئه وهی جیگه ی سه رسوپرمانه، به بیر کردنه وهی پیاو هه تا وه کو باب ته که ساده
ساکاریست ههستیاری ئه و بۆی زیاتر ده بیست. (نه گمر ئافرهت متمانه نه کات به توانا کانی
پیاو له به دهست هینانی ئامانجه کانی له کاره ساده کاندای ئه ی چون متمانه ی پی ده کات له
کاره ئالۆزو ههستیاری کاندای وه چون متمانه ی به بهر یاره کانی ده بیست؟!!!).

نه گمر پیاو له جیا وازی نیوان خوی ئافرهت له پروی بیر کردنه وه هه لسو که وتوه
تی نه گات، زۆر پی تی ده چیست که کاتی که ههول ددهات یارمهتی ئافره تی بدات نیشه کان ئالۆز
بکات و له خراپه وه به ره و خراپه تر یان به ریت.

پیوسته پیاو به باشی له و تیبکات کاتی که ئافرهت دهست ده کات به قسه کردن له باره ی
کیشه کانی وه و بیزاری خوی پیشان ددهات، یه کهمین شت که پیوسته تی (ههست کردنه به

نەزىكى. ھەستىك كە تىڭەشتىن ۋە بەشدارى ۋىژدانى پىياۋ تىنەيت. نەۋ ھەرگىز نايەۋىت پىياۋ ۋوتارى بۇ بىدات ۋ چارەسەرى كىشەكانى پىنەيت.

زۆرچار ئافرىت ھەست بە پىنەيتى بەشدارى كىشەكانى، بۇيە دەست دەكات بە باس كىشەكانى پىياۋ پۇژانەي مالىھەي يان كارەكەي ۋ لەۋ پىڭەيەۋە ھەندىك كىشەكانى باس دەكات. لىرەدا پىياۋ رادەپەرىت ۋ دەيەۋىت يارمەتى بىدات بەلام چۈن يارمەتەك، كىشەكانى لەبەردەمدايەۋ خاۋەنى چارەسەرە، قىشەكان بە ئافرىتەكە دەپرىت ۋ دەست دەكات بە پىشكەش كىشەكانى چارەسەرە ۋ پىيەۋىيە ۋايە كارىكى گونجاۋى كىشەكانى. بەدلىيەۋە ئافرىتەكەش بىزار دەپرىت ۋ ھىۋا دەخۋازىت كە دەستى بە قىشەكانى نەكردايە.

پىياۋكە خەرىكە شىت دەپرىت ۋ لە كارەكانەي سەيرى ئافرىتەكەۋ ھەلۋىستەكەي سەرى سۈرۈمەيت، چىيى لى قەۋماۋە؟! نەۋ قىشەكانى كىشەكانى دەكات ۋ نەمىش چارەسەرى گونجاۋى پىيە، نەۋ بۇچى چارەسەرەكە قىشەكانى ۋ گۈي ئاگرىت؟ ئايا شىتە؟ ئاناۋى گۈيگىرتى نەۋ يان مەمانە بە راکانى ئاكات؟

پاش بەسەرىدىن پۇژىكى سەخت ۋ پىرەكەشە، (نەھلام) دەگەپرىتەۋە مالىھەۋە دەيەۋىت مىردەكەي (جەمىل) - كە بەمەمان شىۋەي نەۋ لە كارەكەي گەپراۋەتەۋە - ھابەشى بىكات ۋكەمىك لە مەندۈرۈۋەنەكەي كەم بىكاتەۋە.

نەھلام: كارەكەم لەم كۇمپانىيە ھەمۇر كاتەكانى بىردۈۋە ھىچ بۈرۈكى بۇ گىرەگىدان بەخۇم ۋ دەۋرۈبەرەكەم نەمىشتەۋەتەۋە.

جەمىل: ۋاز لەكارەكەت بەپىنە تۈ پىنەيتىت بەم جۈرە كارە نىيە، كارىكىتى گونجاۋ بىدۈرەۋە.

نەھلام: بەلام مەن جەزم لە كارەكەي خۇمەۋ بۈرۈكى پىسپۇرى خۇمە. كىشەكانى نەۋەيە ئەۋانەي لەگەلم كاردەكەن ئەيەنەۋىت كارەكانىم بەۋ خىرايە خەيالىيە تەۋاۋ بىكەم كە ئەۋان پىشپىنى دەكەن، نەمەش شىكى مەھالە.

جەمىل: نەگەر پىشپىنى ئەۋان بەلاتەۋە گىرەگە نەۋ، نەۋەندەي دەتۈنەيت كارەكانى جىنەجى بىكەر گۈي بەۋان مەدە.

نەھلام لەقەسەي مىردەكەي قەلىس دەپرىت ۋ ھەۋل بىدات بابەتەكە بىگۈرىت.

نەھلام: نەۋ خۋايە بىرەم چۈۋ كە بەتەلەۋەن پەيۋەندى بىكەم بە ئامۇزەۋە.

جەمىل: گۈي مەدەرى تۈ سەرقالىت ۋ بى گومان نەۋىش لەۋ تىدەكات.

نەھلام: تۈباش دەۋاننى كە نەۋ لەچ بارىدۇخىكى ئافرىتەۋە چەندە پىنەيتى بەمەن؟

جىمىل: كىشەي تۆ ئەۋەيە كە زۆر پارايت و ھەر ئەمەش ھۆكارى خەمبارىتە بەبەردەوامى.
ئەھلام: (بەدەنگىك ۋەلام دەداتەۋە كە بەناشكرا تورپەيى لە دەنگ و پوویدا ديارە) مەن

ھەمىشە خەفەتبار نىم، گوڭت لىم بوو كەچىم ووت؟!

جىمىل: (بەيىزارىيەۋە) بەلى مەن گوڭم لىگرتوئىت و ئەزانم چى دەلىتت.

ئەھلام: قەسەردن لەگەل تۆ سوۋدى نىيە.

پاش ئەو ووتۇرۇپ بى ئەنجامە ئەھلام ھەستى بە توورپەيى و بىىزارى زىياتر كىرد، ئىستى
ئەو توورپەترو بىىزارترە لەكاتى پىش ووتۇرۇپكە، بى گومان بو جەمىلىش بەھەمان شىۋە
توورپەترو بىىزارتر.

بۇ بەدبەختى، جىمىل لە ھەلسۆكەۋتى ھاسەرەكەي تىنەگەيشت و ھۆكارى راستەقىنەي
سكالاكەي نەزانى، ھەموو ئەۋەي كە ھەۋلىدا بىكات بەبۇچوۋنى خۇي يارمەتىدانى
ھاسەرەكەي بوو بۇ زال بوون بەسەر كىشەكانىدا، بەلام چى پوویدا؟!

جىمىل بەھۇي نەزانىنى ئەو جىاۋازىيە سىروشتىيەي نىۋان پىاۋو ئافرەت خالىكى زۆر گىرگ
و ھەستىيىرى فەرامۇش كىرد ئەۋىش پىۋىستى گوڭگرتن و دوركەۋتنەۋەي تەۋاۋ بوو
لەپىشكەش كىردنى يارمەتى و چارەسەر، پىشنىياركىردنى چارەسەر قورپەكەي خەستى
كىردەۋە سەرئىشەشى بۇ ھەردوۋكىيان دروست كىرد، تەنھا شتىك كە ئەھلام داۋاي دەكىد
گوڭگرتن بوو لىي.

ئەۋەي تىبىنى دەكرىت ئافرەتان پەنا نەبەنە بەر پىشكەش كىردنى ئامۇڭگارى و چارەسەر
ئەگەر كەسىك سكالاى لەشتىك يان كىشەيەك كىرد بەلكو سىروشتى ئافرەت لەم كاتەدا
گوڭگرتنە بە خۇڭرى و نەرمونىيانى و تىگەيشتەۋە. ئافرەت ھەۋلىدەدات لە ھەستى
راستەقىنەي كەسانىتر تىبكات.

جىمىل نەيدەزانى كە گوڭگرتنى سۆزدارانە ئاسوۋدەيىيەكى زۆر بۇ ھاسەرەكەي دەھىنىت
و ھەزى پىۋىستىيەكانى لەۋساتەدا تىر دەكات. ئەگەر جىمىل لەبىرى پىشكەش كىردنى
ئامۇڭگارى و چارەسەر گوڭى بۇ سكالاى ھاسەرەكەي بىگرتايەۋ بەشدارى ھەست
ۋسۆزەكانى بىگرتايە بەدربىرىنى ھەندىك ۋوشەي سۆزۈ دىنەۋايى و خۇشەۋىستى، ئەۋا
ھەردوۋكىيان ئاسوۋدە دەبوون.

باسەيىرى ئەو نەۋەيەي سەرەۋە بىكەين بەلام لە گۆشەنىگايەكى تىرو بەشىۋازىك كە
بەتەۋايى جىاۋازىيىت لەۋ شىۋازە كلاسكىيەي كە زۆرچار لە كۆمەلگادا تىبىنى دەكەين.

نه حلام: کاره کهم لهم کو مپا نیا یه دا هه موو کاته کانی لی بردووم و هیچ دهر فته تیکی بو
گرنگی دان به خووم و دهورو بهرم نه میشتوه تهوه.

جمیل: (هه ناسه یه کی قول هه لده کیشتیت و به ناسو و ده ییه وه ده لیت) وادیاره نه مړو
له کاره کهت زور هیلاک بوویت.

نه حلام: نه وان چاوه ریی نه وه له من ده کن که هه موو کاره کانم به و خیراییه ی نه وان
داوای ده کن ته و او بکه م.

جمیل: (که میک بوی دهوره ستیت وله پرویدا و اهرده که ویت که دهرکی به هه لویتسه که
کردووه) پاشان ده لیت: مهم....

نه حلام: ته نانهت بیرم چوو که په یوه نندی بکه م به ناموژنمه وه.

جمیل: (نیشانه ی سهرسورمان به دهموچاوییه وه به دهرده خات پاشان ده لیت) نه ی خوایه.
نه حلام: ناموژنم لهم پوژانه دا پیویستییه کی زوری به منه. به راستی من زور به داخم که
نه وم له بیرچوو.

جمیل: به راستی تو مروقیکی نایابی که هه میسه گرنگی به که سانی دهوربه رت ده دیت،
من شانازیت پیوه ده که م.

جمیل له هاوسره که ی ده چیتته پیشه وه و چند قسه یه کی ناسکی له گه ل ده کات، لیږده دا
ده بین نه حلام هه ست به شادی ناسو و ده ییه کی زور ده کات، پاشان ده لیت: تو هاوسه ریکی
نایابیت، خوشم ده ویت و حه ز ده که م قسه ت له گه ل بکه م، تو هه میسه وام لی ده که یت هه ست
به خوشی بکه م، سوپاست ده که م بو گوینگرتنت لیم.

به کورتی، ده گرتت بلین گه وره ترین هه له په یوه نندی نیوان پیاو و نافرته دا نه م دوانه ی
خواره وه یه:

1- کاتیک نافرته خه مباره و له کیشه و گرفته کانی سکالا ده کات، پیاو به شینوه ی تایبه تی
خوی یارمه تی دهادت به وه ی که ناموژگاری و چاره سهری بو ده خاته پرو.

2- کاتیک پیاو و ده که ویت هه له یان کیشه یه که وه، نافرته هه ول دهادت بوی راست بکاته وه
به وه ی که ناموژگاری ده کات یان په خنه ی ناپراسته ده کات.

له کاتی قسه کردن لهم دوو هه له باوه، کروکی هه له کان نیه تی پاکی نافرته یان پیاو نیه،
به لکو هه له که له (شینوازو کاته که یدایه). کاتیک نافرته له باریکی دهر وونی نارامدایه ریگری
ناکات له وه ی پیاو به شینوازی تایبه تی خوی کیشه که ی بو هیور بکاته وه و گوئی لی ده گرتت.

بنویسته پیاو بزانیّت و دهرک به‌وه بکات له و کاته‌ی نافرهت بیزاره و باری دهرونی ناراه نیمو گیروده‌یه به‌دهست کینشه‌یه‌که‌وه، نه‌وه کاتیک‌ی گونجارو دهره‌تیک‌ی گونجاو نیه‌ی ناموزگاری و چاره‌سهری پینشکه‌ش بکات. چونکه نه‌وه‌ی نافرهت ده‌یه‌وینت له و کاته‌ی نه‌ویه که هست بکات که سیک ه‌یه گوی له سکا‌و قسه‌کانی ده‌گرنیت. وه نه‌گه‌ی هستیکرد پیاو گوی بو قسه‌کانی ده‌گرنیت و له هسته‌کانی تی‌ده‌گات، نه‌وا حالته‌ی دهرورنی وورده وورده به‌وه باشی ده‌چیت و دوا‌ی نه‌وه پیاو ده‌توانیت له‌گه‌لیدا بکونیت گفتوگویی‌کی هینمه‌وه و هول بدات له بری چاره‌سهر (پینشیار) ی پینشکه‌ش بکات.

به‌لام پیاو له‌کاتی داواکردنی یارمه‌تیدا، پینشوازی له ناموزگاری و په‌خنه‌ی بنیانتیه ده‌کات وه پنیوسته له‌سهر نافرهت که بزانیّت و دهرک به‌وه بکات که پیاو به ناموزگاری کرن و په‌خنه‌گرتن لینی دهرورنیت و تووره ده‌بیت، وه وا هست ده‌کات که نافرهته‌که سوکایته پی ده‌کات و ده‌یه‌وینت به‌سهریدا زال ببیت.

نه‌وه‌ی که پیاو ده‌یه‌وینت له نافرهت له کاتی کردنی کاریکدا، په‌زامه‌ندیته‌ی له‌کاره‌که نه‌و ناموزگاری کردن و په‌خنه‌لینگرتنی. وه نه‌گه‌ر له‌لای پیاو هستی (هه‌ولنه‌دانی نافرهت بو زال بوون به‌سهریدا) دروست بوو له‌پینگه‌ی په‌خنه‌لینه‌گرتنی و ناموزگاری نه‌کردنی‌وه، ده‌بین ده‌ست ده‌کات به پرس پینکردن و ده‌گرتنی رای نافرهت.

نه‌گه‌ر له مه‌سه‌له‌ی جیاوازیه سروشتی و غه‌ریزه‌یه‌کانی نافرهت به‌ناگابووین، نه‌وا نه‌وه یارمه‌تیدهرمان ده‌بیت بو قبول کردن و پینزگرتنی هسته‌کانی یه‌کتری. وه نه‌گه‌ر لایسه به‌رامبه‌ر قسه‌کانی نیمه‌ی په‌ت کرده‌وه و سهره‌قای بیزاری و په‌ستی لی دهرک‌موت. نه‌وه بینگومان مانای وایه که هه‌له‌یه‌ک له شیوازی قسه‌کردن یان کاتی قسه‌کرن یان له هه‌ردو‌یکار پوویداوه.

کاتیک نافرهت ناموزگاری و چاره‌سهره‌کانی پیاو په‌ت ده‌کاته‌وه، نه‌وا پیاو وا هست ده‌کات نافرهته‌که متمانه‌ی به توانای بیرکردنه‌وه و هست و سوژی نه‌و نیه، له نه‌نجار نه‌مه‌شدا پیاوه‌که نازار ده‌چیزنیت و گرنگی به نافرهته‌که نادات و گوی له سکا‌و کینشه‌کانی ناگرنیت. یاخود کاردا نه‌وه‌یه‌کی زور له‌وه به‌هیزتری له‌لا دروست ده‌بیت وه‌ک ده‌مارگری دهرپه‌راندنی ووشه‌و ده‌سته‌واژه‌یه‌ک که دواتر لیان په‌شیمان.

به شکی سییه م

هه لسوکه وتی پیاوو ئافرهت له گه ل هیلای و
شه که تیدا

ھىلاكى و شەكەتى

زور سىفەت ھەن كە پىاۋو ئافرەت تىاياندا جىياۋازن، لەو سىفەتە تانەش چۈنەۋە يەكى ساينكولۇجىيە (الانكماش السايكولوچى)، نەم سىفەتە سەرچاۋە يەكى سەيرى ھەيە لەلەي ئافرەت. ئەمۇ زور سەختە لەلەي لەۋە تىبىگات چۈن ئەمۇ پىاۋە يەكى خۇشەۋىستىيەكى زورى ھەمۇر بۇي لەپىرىنكدا دەگۈرىت بۇ كەسىك تەنھا گىرنگى بەخۇي دەدات و رەچاۋى ھەستى كەسانىتر ئاكات. ئەمۇ گۈرەنكارىيە بەلەي ئافرەتەرە ئالوۋە نىيە، بۇيە كاتىك پىاۋو بەو شىۋە يە ھەلسۈكەت دەكات ئافرەت ھەست بەئازار دەكات و بابەتەكە لە قالىپىكى كەسىدا سەير دەكات و ھەست دەكات كە ساردى و تۈرەيىيەك لە پىاۋەكەدا ھەيە، ناتوانىت لەۋە تىبىگات چۈن پىاۋو بەو خىرايىيە لەخۇۋە دەگۈرىت؟ چۈن بىرى لەسەر كەسانىتر لادەبات و تەنھا بىر لەخۇي دەكاتەرە!

يەكەك لە كىشە گىشتىيەكانى ئافرەت لەپەيۋەندىدا لەگەل پىاۋو ئەۋەيە كە پىداۋىستىيە بىرەتەيەكانى خۇي لەياد دەكات و بەتەۋاۋى لە پىداۋىستىيەكانى پىاۋدا پۇدەچىت. وە گەۋرەترىن پۇبەپۇبۇنەۋە (تەدى) بەلەي ئافرەتەرە چۈنەيەتى پارىزگارى كىردىيەتى لە كەينۈنەي خۇي و لەھەمان كاتدا تىركىردنى پىداۋىستىيەكانى پىاۋىش. بەلەي پىاۋىشەۋە مەسەلەكە ئاسان نىيە بەلەكۇ سەختە لەلەي كە بەسەر ھەستەكانىدا زال بىيىت و ھەول بەدات لەگەل سىروشتى فراۋانخۋازىي ئافرەتدا ھەلەبكات.

مەسەلەي فراۋانخۋازى لەلەي ئافرەت و تەركىزكردن لەلەي پىاۋو چەندىن كىشەي گەۋرەي لى دەكەۋىتەرە بەتايىبەتى لەكاتى قەسەكردن لەگەل يەكتىدا، ئافرەت لە قەسەكردندا ھەول دەدات فراۋانكارى بكات وە كاتىكىش پىاۋو گۈيى لىدەگىرىت ھەست بە بى تاقەتى ۋەپەستى دەكات چۈنكە بە سىروشتى پىاۋانەيى خۇي لەگەل ئەمۇ بارەدا ھەلەنكات و جىياۋازە. پىاۋو بە سىروشتى خۇي راستەوخۇ دەچىتە ناۋەپۇكى ئەمۇ بابەتەي كە دەيەۋىت قەسەي لەبارەۋە بكات بۇيە كاتىك ئافرەت بەشىۋەي دىرئۇدادى دەست دەكات بە قەسەكردن، بىنزارى ۋەپەستى پىاۋو دەست پى دەكات و ئەمۇ قەسە بارە دەكات (راستەوخۇ بچۈرە ناۋەپۇكى بابەتەكە)

بەشىۋەيەكى گىشتى، كاتىك پىاۋو دەيەۋىت قەسە لەبارەي بابەتىكەۋە بكات، پىش ئەۋەي يەك ۋەشە بىركىنىت، بەقولى ۋەبىدەنگى بىر لە بىرۈكەي بابەتەكە دەكاتەرە، پاش ئەۋەي بە نەنجام يان چارەسەرىك دەكات، دەست دەكات بە قەسەكردن. بەلام قەسەكردنى ئافرەت بەلەكى ئەۋە نىيە كە دەيەۋىت شتىك پۈۋن بكاتەرە يان گەتۈگۈ لەسەر شتىك بكات بەلەكۇ

هول ددهات به دهنگیکی بیستراو بچیته‌ناو قولایی بیرکردنه‌وهی. خوینه‌ری به‌رین، تبیینی نه‌وت کرد که ئافره‌ت له‌گه‌ل خویدا قسه‌ ده‌کات؟ زور شیاوه‌ ئه‌وه پروبدات، ئه‌وکات سمرت سورنه‌مینیت وپیت وانه‌بیت که شیتته یان تووشی شاگه‌شکه بووه. ئه‌وه نه‌ریتی ئافره‌ته له‌بیرکردنه‌وه‌دا، به‌ دهنگیکی بیستراو بیرده‌کاته‌وه‌و هول ددهات بگاته‌ خالی بنه‌ره‌تی له‌و شته‌ی که قسه‌ی له‌باره‌وه ده‌کات، ئه‌و خاله‌ی که پیش ده‌ست کردنی به‌قسه‌کردن له‌خه‌یالیدا نه‌بووه‌و پروون نه‌بووه له‌لای.

پیاو له‌کاتی بیرکردنه‌وه‌دا بی ده‌نگ ده‌بیت، ئه‌م هه‌لس وکه‌وته‌ش ئاسووده‌ی ده‌کات، هه‌روه‌ها ئافره‌تیش خه‌یالی ئاسووده‌تر ده‌بیت کاتی‌ک به‌ ده‌نگیکی بیستراو بیر ده‌کاته‌وه‌و به‌شداری پیاو ده‌کات به‌قسه‌کردن له‌وه‌ی که له‌میشکیدا‌یه. بۆیه کاتی‌ک ئافره‌ت ده‌ست ده‌کات به‌قسه‌کردن له‌گه‌ل پیاو، نازانیت ئه‌و قسه‌کردنه‌ بو کویی ده‌بات، به‌لام بر‌وای ته‌وای به‌وه هه‌یه که ئه‌و قسه‌کردنه به‌وه‌و ئاراسته‌ی دروستی ده‌بات.

سه‌باره‌ت به‌ ئافره‌تان، به‌شداری وقسه‌کردنیان له‌گه‌ل پیاواندا بریتیه له‌ کرداری ناشکراکردن (اکتشاف)، به‌لام ئه‌وه زورجار حاله‌تیکی بی‌زاری له‌لای پیاو دروست ده‌کات، هه‌کاره‌که‌یشی زور به‌سانایی بی ناگاییه له‌ جیاوازی نیوان هه‌ردوو ره‌گه‌زه‌که. لی‌ره‌دا پیاو هه‌ولده‌ات کاتی‌ک ئافره‌ت قسه‌ ده‌کات قسه‌که‌ی پی بریت یان حوکمیکی سته‌مکارانه‌ی به‌سه‌ردا ده‌سه‌پنینیت که هیچ بنه‌مایه‌کی راستی نیه. با ئه‌م نمونه‌یه‌ی خواره‌وه بخوینینه‌وه‌و شیوازی ئافره‌ت که‌با سه‌مانکرد لی‌کرد ببینن.

(باسم) که گه‌پایه‌وه بو ماله‌وه هاوسه‌ره‌که‌ی (سعاد) پیی ووت: (عادلی کوپمان بو جاری دووم نه‌یتوانی به‌شداری له‌ یاری توپی پیدا بکات بۆیه زور دله‌نگه. هیشامی برات به‌ ته‌له‌فون په‌یوه‌ندی کردو ووتی که مانگی شه‌شی داهاتوو سه‌ردانمان ده‌کهن. نه‌مزانی چیی پی‌بیلیم چونکه نازانم که مانگی شه‌ش له‌کوی ده‌بین، له‌وانه‌یه بیر له‌سه‌ردانی مائی‌ک بکه‌ینه‌وه له‌و مانگه‌دا که سه‌ره‌تای پشووی هاوینه‌ی قوتا‌بخانه‌یه، به‌و بۆنه‌یه‌وه، که‌ی به‌دیاری کراوی پشووی هاوینه‌ی قوتا‌بخانه ده‌ست پی ده‌کات؟ تا‌کو ئیستا ئه‌و وینانه‌م نه‌دۆزیوه‌ته‌وه که دایکم پرسیماری لی‌کردم، ئه‌و وینانه‌ی له‌ باخچه‌ی ئازده‌لان گرتبومان کاتی‌ک دواین جار سه‌ردانی مالیانمان کرد. ئه‌و ووتاره‌ت خویندوه‌ته‌وه که له‌ پوژنامه پوژانه‌که‌دا پلاو- کراوه‌ته‌وه له‌باره‌ی باخچه‌ی ئازده‌لانه‌وه که ئه‌م به‌یانیه بۆم دانا‌بووی؟ به‌روا ده‌که‌یت که پینماییه نوییه‌کانی باخچه‌که ده‌لێت نابیت گه‌شتیاران خوراک بده‌نه ئازده‌له‌کان؟ ئه‌م بی‌ماناییه وه ئه‌م پینماییه نوییانه چیژی سه‌ردان کردنی باخچه‌که ده‌گوریت. له‌یاده‌که

خۇراكم داۋە بە زەپرافەيەك بەدەستى خۇم. ھىوام واىە ئەو وىنانە بدۇزىنەۋە. ھەندىك جار وا ھەست دەكەم كارەكان شىۋاون و ھىچ رىكخستىنىكيان تىدانىيە. پىم واىە پىۋىستمان بە ھەندىك كات ھەيە بۇ ئەۋەى پىكەۋە دابنىشىن و ھەول بدەين پلانىك دابنىين بۇ بەسەربردنى كاتى پشۋوى ھاوين).

شىكرىدەنەۋەى ئەمە: ئەۋەى لە ئافرەتەكە پرويدا ئەو لەسەرەتادا بەشدارى مىردەكەى كرد بە چەند بىرۈكەيەك كە لە مىشكىدا دەھاتو دەچوو، كۆمەلىك بىرۈكەى پەرت وىلاۋ، بەلام دواى ئەۋەو لەكاتى قسەكردندا توانى ھەست بە پرونىيەكى زياتر بكات لە بىرۈكەكانىدا و توانى ئەو خالە بنەرەتيە بدۇزىتەۋە كە بەپراستى دەيۋىست قسەى لەبارەۋە بكات ئەۋىش پىۋىستى دانىشتن و پلان دانان بوو بۇ پشۋوى ھاوينە.

پىياو ناتوانىت لەم شىۋازەى ئافرەت تىبگات، ھۇكارەكەشى زۆر بەسانايى ئەۋەيە شىۋازى پىياو بەتەۋاۋى جىاۋازە لە ھى ئافرەت. پىياو لەبرى ئەۋەى بەبىرۈكەو ھەستەكانى بەشدارى لەگەل ئافرەت بكات كەچى لە مىشكىدا دەيانەيلىتەۋە و شىياندەكاتەۋە ۋەئىسوكەوتيان لەگەل دەكات، ھەموو ئەمانە لە مىشكىدا پرودەدات كەچى ئەو بى دەنگەو دەمى ناكاتەۋە. ۋە دواى ئەۋەى بىركردنەۋەكانى كۆتايى دىت و ۋەلام يان چارەسەر دەدۇزىتەۋە دەمى دەكاتەۋە دەست دەكات بە قسەكردن لەگەل ئەۋانى دى.

لە سىفەتەكانى پىياو ئەۋەيە ئەگەر بىركردنەۋەى لەسەر خوشحالكردنى ئافرەت بوو ئەكات ھەموو بىرو تواناي خۇى بۇ بەدەست ھىنانى ئەۋە تەرخان دەكات. ۋە كاتىك ھەست بە خوشحالى ئافرەت دەكات، بەشىۋەيەكى خۇى بىركردنەۋەى بۇ شتىكى تازە دەگۇرپىت. دەست دەكات بە تەركىز كردن لەسەر شتىكىتر ۋەك كىشەى كار، بەو شىۋەيە دەبىينىن سەرقالى بىركردنەۋە دەبىت و بابەتە نۇيەكە دەبىتە جىى بايەخ و گىرنگىى، بۇيە ۋادەردەكەۋىت كە ھاۋسەرەكەى فەرامۇش كردوۋە كە خوشى دەۋىت و شەۋنخونى دەكىشىت لەپىناۋ ئاسۋودەكردنىدا.

ھەروەھا ئەۋە لەلاى پىياو باۋە كاتىك دەكەۋىتە ژىر فشار يان كىشەيەكى دەبىت، ھىزو شىۋازى تەركىزكردنى زياد دەكات، ئەم زياد بوۋنەش لەلاى كەسانىتر ۋادەردەكەۋىت كە بىرى پەرشەو تەنھا بىر لەخۇى دەكاتەۋەو گىرنگى بەكەسانىتر نادات.

لەم حالەتەدا پىياو ۋادەردەكەۋىت كە خۇپەرستەو تەنھا گىرنگى بە خۇى دەدات و كەسانىترى فەرامۇش كردوۋە. ئەمە ھەرگىز پراست نىەر قسەيەكى ستەمكارانەيە، بەلگەش بۇ ئەۋە زۆربەى بىركردنەۋەكانى پىياو لەو ساتەدا، بۇ گىرنگى دانە بەبەرژەۋەندى خىزان و

ئەندامەكانى ياخود بىر كىردنەۋىيە لە چۆنىيەتى يارمەتيدانى كەسانىتر نەك بەرژمەندىپ
تايىبەتەكانى خۇي.

زۆر سەختە بۇ ئافرەت لەو ھۆكارە تىبگات، ھۆكارە كەش جىياۋازى سىروشتى نىزان
ھەردوۋ رەگەزەكەيە، چۈنكە كاتىك ئافرەت دەكەۋىتتە ژىر فشارى دەروونى جىياۋاز لەپىياز
ھەنسوكەوت دەكات، ھىزى تەركىز كىردن لەلەي زىياد ناكات و بەشىۋەيەكى تەۋاۋ جىياز
ھەنسوكەوت دەكات. لەم جۆرە بارودۇخەدا ھەستى ئاگايى و دەرك كىردنى زىياد دەكات و
گىرنگى دانى بە كەسانى دەروۋەر زىاتر دەبىت بەتايىبەتى ئەو كەسانەي كە خۇشى دەۋىز
كاتىك پىياۋ دەكەۋىتتە ژىر فشارى كارو بىر كىردنەۋىيە خۇي تىدا چىر دەكاتەۋە، ۋا
دەردەكەۋىت كە بوونى خىزانەكەي لەبىر چۈەتەۋە ۋەيچ سەنگىك بۇ كەسانىتر دانانىت
لەراستىدا پىياۋ لەم بارەدا خۇيى لەياد دەچىت و بىر لە خىزانەكەي و بەرژمەندىيەكانى
دەكاتەۋە بەلگەش بۇ ئەۋە زۆرى گىرنگى دانىيەتى بە چارەسەر كىردنى ئەو كىشەيەۋ زال بوۋ
بەسەرىدا. ھەول دەدات زال بىت بەسەر كىشەكەدا لەپىناۋ بەردەۋام بوون لەكارەكەي و
دايىن كىردنى بژىۋى و بەختەۋەرى خىزانىدا.

بەلام كاتىك ئافرەت دەكەۋىتتە ژىر فشارى دەروونى، زۆر بى تاقەت و پەست دەبىت و
ھەستى گىرنگى دان بەخىزان لەلەي زىياد دەكات.

ۋەك بىنىمان، ئەو گۆرانە كىۋىرەي كە لەپىاۋدا پروودەدات سىفەتتەكە لە سىفەت
تايىبەتەكانى كە ئافرەت پىنى ئاشنا نىيە، ۋەلەكاتى پروودانىدا ئافرەت بەھەلە ۋاتىدەكات كە
پىياۋ خۇپەرستەۋ تەنھا گىرنگى بەخۇي دەدات، كاتىكىش ئافرەت بەم شىۋەيە بىر دەكاتەۋە
پاسارى خۇي ھەيە چۈنكە لە پوانگەي شىۋازى تايىبەتى خۇيەۋە بىر دەكاتەۋە، ئەو
شىۋازەي كە بەسروشتى جىياۋازە لە ھى پىياۋ.

لېرەدا بە ئافرەت دەلېن ئەو شىۋازەي كە پىياۋ پەيپەۋى دەكات شىۋازىكى سىروشتى و
تايىبەتە بەخۇي ۋە ئاكرىت ئەو شىۋازە بىر تە پىۋەر بۇ زانىنى ئەۋەي ئايا ئەۋى خۇش
دەۋىت يان نا. پىۋىستە لەسەر ئافرەت لە راستى ئەم ھەنسوكەۋتەي پىياۋ تىبگات و
كاردانەۋەي خراپى نەبىت بەرامبەرى كاتىك بەم ھالەتەدا تىپەر دەبىت. ئافرەتى زىرەك
دەتوانىت پىياۋ لەم دۇخە دەربەيىنىت و بىگە پىنىتەۋە بۇبارى ئاسايى خۇي بەبەكار ھىنانى
زىرەكى و پاكىشانى سەرنجى ھەركاتىك كە بىيەۋىت.

بەيانى ھەموو پۇژىك پىياۋ خۇي نامادەكات كە بىچىت بۇ كارەكەي، ھەندىك جار
ئافرەتىش بەھەمان شىۋە خۇي نامادەكات يان ۋەك ژنى مائەۋە دەمىنىتەۋە بۇ ئەۋەي

سەرپەرشتی مال و منداله کان بکات. کارهکانی ئافرهت له مالهوه گرنگن و ناسان نین، نهو کاری پاک کردنهوهو شۆردنی جل و بهرگ و نامادهکردنی خواردن و دابین کردنی پیداوستییهکان دهگرته نهستو. بۆیه دهبینین له کوتایی پوژدا هیلک وشهکهته. بهلام نهگر ئافرهت له دهرهوهش کاربکات نهوا ماندووبونهکهی دووهینده دهبیت چونکه سهرهپرای کارهکهی له دهرهوه کاتیکیش دهگرتهوه مالهوه کارهکانی ناو مالیش دهکات، نهمهش کارنکی زور گرانه. بهلام پیاو مال بهجی دههینیت ودهروات بو کارهکهی کاتی تهواو بوون دهگرتهوه. پاش نهوهی پوژ تهواو دهبیت ودهگرتهوه مالهوه، ههر دووکیان ههست به هیلکی وشهکهتی دهکن و پینوستیان به پشودان ههیه بو نهوهی چالاکیان بو بگرتهوه.

نهمه ریزهوهی گشتی ژبانی پوژانهی خیزانه بهتایبهت خیزانی عهرهبی. کارهساتی گهرهش لیزهوا (چۆنیهتی ههلسوکهوتی پیاو و ئافرهت له گهل هیلکی وشهکهتیدا)، بهلی، نهمه بهلایهکی گهرهیه که پوژانه چهندین کیشه له مالهکاندا دهخولقیینیت، هوکاری سهرهکی نهم کیشهانهش خودی ماندووبونهکه نیه، بهلکو کیشهکه (جیاوازی پیاو و ئافرهت له شیهوهی ههلسوکهوت کردنیان له گهل هیلکی وچۆنیهتی پشوو دان).

لایهنیکی زور گرنگی پهیوهندی نیوان پیاو و ئافرهت چۆنیهتی ههلس وکهوت کردنیانه له گهل ماندوو بون وهیلاکید. پیاو بهشیوهیهکی بابتهتی نهک خودی (ذاتی) له گهل ماندووبوندا ههلس وکهوت دهکات لهکاتیکیدا ئافرهت بهشیوهی خودی و نابابهتی ههلس وکهوتی له گهل دهکات (بهتهواوی به پینچهوانهی پیاوهوه).

سروشستی بنهپهتی پیاو گرنگی دانیهتی بهوهی له دهرهوه پروودهات، نهو کاتهی پیاو ههست به هیلکی دهکات، دهست دهکات به بیرکردنهوه بهبی دهنگی و ههول دهوات کیشهکهی چارهسهر بکات، بهم شیهویه له ماندوویی پزگاری دهبیت.

بهلام سروشتی بنهپهتی ئافرهت گرنگی دانیهتی بهوهی له ناخیدا پروودهات، بۆیه لهکاتی ماندوویییدا دهبینین له گهل ههستهکانیدا ههلسوکهوت دهکات که به کتوپیری ههلهچن، نهم ههستانه یارمهتی دهوات که له ناخیدا قول ببیتهوه و گوپانکاری تیدا بکات نهمهش یارمهتی دهوات که ههست به ناسودهیی بکات. بو نمونه نهگر ئافرهت پرووبهرووی کیشهیهک ببیتهوه ههست به هیلکی بکات نهوا له پزگی گوپانکاری کردن له خودیدا بهسهریدا زال دهبیت وهک نهوهی که خوگرترو له خوپردووترو تیگهشتووتر نهرم و نیاتر دهبیت، بهم شیهویه گوپانکاری له خودیدا دهکات نهمهش یارمهتی دهوات که ههست به ناسودهیی بکات.

به لام پیاو که پرو به پروی پشینوی و هیلاکی ده بیته وه ههول ددهات که شوه وه وای کلسه
 ده ورو بهر کوترول بکات، له سر نه م به مایه دبیین نه و پیاوهی تووشی کیشه به به به
 ههول ددهات کوترولی هه لوسته که بکات له رینگه ی شیکردنه وهی بابته ی و هه لسه گاند
 خسته پروی پرو دواوه که به وهی که نایا خوی به شدار بووه له خولقاندنی کیشه که دا یار
 دوا ی نه وه به شیه وهی کی بابته یانه ههول ددهات چاره سهری گونجاوی بو بدوزیتنه به
 شیه وه پیاو ده توانیت بهر پر سیاریه تی له نه ستو بگریت.

نافرته ته و او به پیچه وانه ی پیاوه وه هه لسه کوته ددهات، به وهی له سر دتاوه وه
 ددهات له بیر کردنه ویدا ته رگیز له سر خودی خوی بکات، دواتر له سر حه قیلنی
 ههسته کانی راده وه ستیت. به م رینگه ی بیر کردنه وهی نه و ده توانیت بزانیته که چی پروید
 و هه کاره که ی چیه و ده توانیت چی بگریت بو چاره سهر کردنی کیشه که.

هه لسه کوته کردنی بابته یانه واتای جیا بونه وهی که سسی (الانفصال الشخصی)
 چاودیری کردن، شی کردنه وهی نه وهی که پروید او پاشان هه لسه کوته کردن له گه لید
 دانانی چاره سهری گونجاو بو.

به لام هه لسه کوته کردنی خودیانه واته هه لسه کوته کردن له رینگه ی ههسته کانه وه، واته
 دانانی خود له ناوه ندی کیشه که دا و هه لسه کوته کردن له گه لید له و پروانگه ی وه.

هه ندیک که س پیان وایه که پیاوی ماندرو به ته وای وه نافرته تی ماندرو هه لسه کوته
 ددهات، وه هه ردوکیان په نا ده به به به یه رینگه و شینواز بو ده ست که و تنی حه سانه وه.
 به لام هه رگیزاو هه رگیز به و شیه وه ی نه، هه ریه کیکیان رینگه و شینوازی تایبه تی خوی
 هه یه بو نه وه، وه جینگه ی داخه که جیاوازی نه و دوو شینوازه پوزانه چه ندین کیشه ی نه
 ده که ویتنه وه.

نه مه نه و بابته یه که ده مانه ویت باسی بکه مین و مه ترسیه کانی له سر پیاو و نافرته و
 خیزان به شیه وهی کی گشتی پروون بکه ینه وه که دواتر کاریگه ریشی له سر کو مه لگا ده بیت
 له جیاوازیه بنچینه یه کانی نیوان پیاو و نافرته له هه لسه کوته کردن له گه ل ماندروی و
 شه که تی نه وه یه که پیاوی ماندرو کاتیک ده یه ویت به سیته وه به دوا ی شوینیک ی زور به
 ده نگ و دوور له ژاوه ژاودا ده که ریت و ههول ددهات له هه ر جو ره مشته و مرنگ به ته وای
 خوی به دوور بگریت. نایه ویت قسه له کیشه یان هه ر بابته یکیتر بکات، نه وهی به ته مه نا وه
 کاته دا ده یه ویت (بی ده نگیه).

ھەندىك جارىش خويىندىنەۋەي پۇژنامە يان پەرتوك بەباش دەزانىت يان ھەول دەدات گوى لە رادىو بگرىت يان لەسەر كورسىەك بەبى دەنگى دابنىشىت يان ھەندىك بخەۋىت، ئەۋەي بەلایەۋە گىرنگە (بى دەنگىيە). بەلام ئافرەت كاتىك ھەست بە ماندوۋىيى و شەكەتى دەكات و ھەول دەدات ئاسوودەبىت و چالاكىي بۇ بگەپىتەۋە، ھەز بە قسەكردن دەكات! نەك ھەر ئەۋە بەلكو ھەز دەكات قسەبكات وكەسىك ھەبىت گوىي لى بگرىت و پاشان بەشدارى لەگەلدا بكات!

بىيەنەرە بەرچاۋ، پىياۋىك تازە لەكار گەراۋەتەۋە شەكەتە و پىۋىستىيەكى زۆرى بە ھەۋانەۋە ھەيە، ھەۋانەۋەكەش بى دەنگ بوۋىيەتى، ئافرەتتىكىش كە شەكەتەۋ پىۋىستىيەكى زۆرى بە ھەۋانەۋە ھەيە، ھەۋانەۋەكەشى قسەكردنە!!!

ئەنجامەكەشى بىگومان توپەيى وخەفەتە، ھەندىك كاتىش لەۋە خراپتر. بى دەنگى پىياۋ ئامادەنەبوۋى بۇ قسەكردن شىتتى ئافرەت دەۋرۋىنىت، ۋە قسەكردنى ئافرەتتىش لە كىشەكانى پۇژانەي توپەيى پىياۋ دەۋرۋىنىت و پەستانى خويىنى بەرز دەكاتەۋە.

باسەيرى (قەيس) و ھاۋسەرەكەي (ھىفا) بگەين. قەيس لە كارەكەي دەگەپىتەۋە شەكەتەۋ پىۋىستىيەكى زۆرى بە پشودان ھەيە. دىتە ژوۋرەۋەۋ سلاۋ لە ھاۋسەرەكەي و مىدالەكانى دەكات و چاۋەرۋانى خواردنە. پاش ماۋەيەك خواردن ئامادە دەبىت ۋەھەۋان لەسەر خوان دادەنىشن، پىش ئەۋەي قەيس پاروۋى يەكەم بخاتە دەمىيەۋە، ھاۋسەرەكەي دەست دەكات بە قسەكردن ۋە مېردەكەي دەلىت: ئەمپۇت چۆن بەسەربرد لەكارەكەتدا؟

قەيس: پۇژىكى سەخت بوو.

ھىفا: چى پوۋىدابوو؟

قەيس: كىشە باۋەكانى پۇژانە.

ھىفا: جۇرى ئەۋ كىشەنە چىن؟

قەيس: (نېشانەي بىزارى پىۋە دىارە) دەكرىت جارى نانەكەمان بخۆين ودواتر قسەبكەين؟

ھىفا: (ماۋەيەك بى دەنگ دەبىت و پاشان دەلىت) ئا... بىرم كەۋتەۋە عادلى ھاۋرىت تەلفۇنى بۇ كىردىت و داۋاي كرد بەزۋترىن كات پەيۋەندى پىۋە بگەيتەۋە.

قەيس: باشە داۋاي نىۋەپۇ پەيۋەندى پىۋە دەكەم.

ھىفا: گومان دەكەيت چىي دەۋىت؟

قەيس: (تورەيى پىنە ديارە) بە دەنگىكى بەرزتر لە سروشتى دەلەيت: چۆن بزانم چى دەلەيت.

دەلەيت: كە پەيوەندىم پىنە كرد پىت دەلەيم.

هيفا: ئەگەر عادل دەلەيت هەينى داهاوو سەردانمان بکات، ئەوا بىرت ئەچىت كە پەيمانمان داو بە منداڵەكان بىانەين بۆ باخچەي ئازەلان.

قەيس: (تورەيەكەي زياتر دەلەيت) باشە، دەكرەيت بە هەينى نەكەمان بخۆين؟
هيفا: (بى قاقەتە) باشە.

پاش نەزىكەي پىنج دەقيقەو لەو كاتەي كە هەمووان هەشتا خەريكى نانخواردن، هەين دەست دەكاتەو بە قسە كردن.

هيفا: لەيات ئەچىت پىويستە سەينى بچين بۆ لاى پزىشك وەپىش كاترەيز پىنج بەيانى لەمال دەريچين.

قەيس: داوام لى نەكرەيت كە بى دەنگ بىت و قسەنەكەيت؟!
هيفا: (تورە دەلەيت و بە دەنگى بەرز دەلەيت) ئەي خوايە... كەشەت چيە؟ قسە كردن لەگەن ياساغە؟! چىت لى قەوماو؟ هەموو پۆژىك كە لەكار دەگەر پىتەو نەتەوئەيت قسە بكەيت، چى بوویداو؟ لىرەدا هيفا خوانەكە بەجى دەهەلەيت و دەست دەكات بە بۆلەبۆل و دەچىت بۆ چىشتخانەكەر لەوى دەست دەكات بە گريان.

هەروەها قەيس خواردنەكە بەجى دەهەلەيت و بە دەنگىكى پەر لە تورەيى وەلچونەو دەلەيت: تۆ مەزقەيكى سەيرەيت، نازانم بەتەواوى كەشەت چيە؟! بەماندويى لەكار دەگەر نەمەو دەمەوئەيت كەمەك بەمەوئەو، كەچى ژنىك لە مەكەدايە كە لە قسە كردن نەستەيت، كام قسە كردنىش، قسەي ناخوش و بى مانا. تۆ شىتەيت يان دەتەوئەيت من شىتە بكەيت؟ بەلام وایزانم مەج شىك سوودی نەي.

لىرەدا قەيس مەكە بەجى دەهەلەيت و پوودەكەتە يەكەك لە قاوەخانەكان بۆ نەو كەمەك بەمەوئەو.

وەك بىنيمان كەشەكانى پۆژانە بەس بوو بۆ ماندووبونى قەيس و شەكەت كردنى، بەلام لەكاتى گەرانهويدا كەشەيەكە تر چاوەروانى خۆي و هاوسەرەكەي بوو كە ئەویش (جياوازي سايكۆلوجى سروشتى نىوا پىاو و نافرەتە).

بەجى زانىنى نەينىسى نەو جياوازيانە كەشەكانى پۆژانە تەواو نابن و كۆتاييان نايەت، نەجەمەكەشى نەو يە ژيان دەلەيتە دۆزەخ و ئاسوودەيى تىدا نامەينەيت، كارەساتەيش

له‌وه‌دایه که هه‌ریه‌ک له پیانو ئافرهت پییان وایه راستی به‌وه‌و لایه‌نی به‌رامبه‌ر هه‌له‌یه و خولقاندنی کیشه‌کان ده‌خاته ئه‌ستوی!

پیانو به‌بی ده‌نگی هه‌ئسوکه‌وت له‌گه‌ل کیشه‌کانیدا ده‌کات:

ئه‌مه‌ سروشتی غه‌ریزی پیانو له‌گه‌لیدا شیلراوه، ئه‌و پیانو‌ی کیشه‌یه‌کی هه‌یه مه‌لده‌دات به‌ بیرکردنه‌وه‌ی بی ده‌نگ هه‌ئسوکه‌وتی له‌گه‌لدا بکات و چاره‌سه‌ری بکات مه‌گه‌ر هاوڕینه‌کی خوشه‌ویستی هه‌بیته و بو‌ی بکریته که یارمه‌تی بدات له‌ چاره‌سه‌رکردنیدا ئه‌وکات قسه‌ له‌ باره‌ی کیشه‌که‌یه‌وه‌ ده‌کات. به‌لام ئه‌گه‌ر ئه‌و هاوړی نزیکه‌ نه‌بوو ئه‌وا بیده‌نگی مه‌لده‌بژێریته و مه‌ول ده‌دات خو‌ی چاره‌سه‌ری کیشه‌که‌ بکات وه‌ ئه‌گه‌ر چاره‌سه‌ری گونجاوی دۆزیه‌وه‌و به‌سه‌ر کیشه‌که‌دا زال بوو ئه‌وا ده‌می ده‌کاته‌وه‌و ده‌ست ده‌کات به‌ قسه‌کردن.

ئه‌گه‌ر پیانو له‌ کاره‌که‌یدا پووبه‌پووی کیشه‌یه‌ک ببیته‌وه‌ ئه‌وا هه‌موو بیرکردنه‌وه‌ی خو‌ی له‌و کیشه‌یه‌دا چڕ ده‌کاته‌وه‌، ته‌نانه‌ت کاتیکیش ده‌گه‌رێته‌وه‌ ماله‌وه‌ ته‌نها به‌جه‌سته ده‌گه‌رێته‌وه‌و می‌شکی سه‌رقاله‌ به‌کاره‌که‌وه‌، لی‌ره‌دا کاتیکی که‌سیک ده‌یه‌ویته‌ قسه‌ی له‌گه‌ل بکات ده‌بینین په‌ست و بیزار ده‌بیته، هو‌کاره‌که‌ش ئه‌وه‌یه‌ ئه‌و قسه‌کردنه‌و زنجیره‌ی بیرکردنه‌وه‌ی ده‌بێته‌ و له‌و باب‌ه‌ته‌ دووری ده‌خاته‌وه‌ که‌ بی‌ی لی ده‌کاته‌وه‌. هه‌ندیک جار له‌م حاله‌ته‌دا پیانو واخو‌ی پیشان ده‌دات که‌ به‌کاریکی‌تره‌وه‌ سه‌رقاله‌ وه‌ک هه‌لگرتنی گو‌فاریک و سه‌یرکردنی، ئه‌م هه‌ئسوکه‌وته‌ی پیانو له‌ نه‌سته‌وه‌ سه‌رچاوه‌ ده‌گریته‌ و هه‌رگیز مانای سوکایه‌تی پیکردن و فه‌رامۆش کردنی ئافرهت نییه‌، به‌لکو ئه‌م هه‌ئسوکه‌وته‌ مه‌ولدانه‌ بو ئه‌وه‌ی ئافرهت بیرکردنه‌وه‌ی نه‌بچرێنیت و په‌یوه‌ندی به‌پاده‌ی خوشه‌ویستی پیانو‌وه‌ نیه‌ بو ئافرهت.

پیانو له‌م هه‌ئسوکه‌وته‌ی به‌رده‌وام ده‌بیته‌ و مه‌تاوه‌کو و چاره‌سه‌ری گونجاو نه‌دۆزیته‌وه‌ به‌ دوودلی و بیرپه‌رشه‌ی ده‌مینیته‌وه‌، هه‌روه‌ها به‌رده‌وام ده‌بیته‌ له‌ خو‌ده‌رخستن به‌وه‌ی که‌ سه‌رقالی شتیکی‌تره‌. به‌چه‌ند شیوازیکی خو‌ی سه‌رقال ده‌کات وه‌ک خویندنه‌وه‌ی کتیب یا پۆژنامه‌ یان گو‌یگرتن له‌ رادیو یان کردنی هه‌ر کاریکی‌تر. دواتر وورده‌ وورده‌ می‌شکی هینور ده‌بیته‌وه‌.

هه‌روه‌ها کاتیکی پیانو ماندوو بیته‌ و چه‌ند کیشه‌یه‌کی له‌به‌رده‌مدا بیته‌ که‌ پێویستیان به‌ چاره‌سه‌رکردن بیته‌ ئه‌وا ئه‌و کیشه‌یان مه‌لده‌بژێریته‌ که‌ پێویستی به‌ خیراترین چاره‌سه‌ر هه‌یه‌ یان ئه‌وه‌یان مه‌لده‌بژێریته‌ که‌ زۆرتر ئالۆزه‌ وه‌ ده‌ست ده‌کات به‌ بیرکردنه‌وه‌و

ههلسوکوت کردن له گه لیدا. نهو کات به ته واری پۆده چیتته ناو کروکی بابته که به جۆزیک نهو دی بیرده چیت که له دهو روبه ریستی و ناتوانیت هیچ شتیکیتر ببینیت. هه مو نهو دی ده ببینیت ویری لی ده کاته و کیشه که یه.

لهو ساتانه دا پیاو له پروی هزریه وه دانه بریت و نایه ویت به شداری هیچ قسه یه و مشتومر له سهر هیچ بابته تیک بکات، گرنگیه که ی هه رچه ندیش ببیت وه ناتوانیت وه لامی کهسانی دهو روبه ری بداته وه.

پیاو بهرده وام و بهرده وام ده بیت له بیرکردنه وهی قول هه تا وه کو یان چاره سهری گونبار دهو زیتته وه، که نهو کاته ده ببین خوشحال و زهرده خه نه ی له سهر لیوه و ناماده ی قسه کردن و گوینگرتنه و دهروونی ناماده یه بۆ و هرگرتن و ناردن، وه یا خود کیشه که ی له ده ست یاخی ده بیت و ناتوانیت چاره سهری بکات، نهو کات ده ببین که خوی به شتی لاوه کیه وه سهرقال ده کات که پیویستی به بیرکردنه وه نه بیت وهک خویندنه وهی پۆژنامه یان گوشار یان سهرکردنی تهله فزیون یان هه شتیکیتر که پیویستی به هیچ ماندو و بونیک نه بیت.

به لام کاتیک نافرته ماندو و ده بیت و بیزاره و کیشه ی هیه، چۆن ههلسوکوت ده کات وچی ده کات؟ نایا وهکو پیاو پیاو ههلسوکوت ده کات و ده ست ده کات به بیرکردنه وه بهی دهنگی و ناماده ی هیچ جۆره گفتوگو گوینگرتنیک نیه؟ نایا وهکو پیاو که نار گیر ده بیت؟ راستیه که ی ته و او پیچه وانه ی نه مه یه، نافرته لهو جۆره حالته دا هه ول ده دات که سینکی جی متعانه ی خوی بدو زیتته وه و ده ست ده کات به قسه کردنی دورودریژ له گه لیدا و ورده کاری کیشه که ی پیده لیت. نه مه شیوازی نافرته به بۆ ده برپینی کیشه و هه ست کردن به ناسوده یی.

وهنگه نافرته تیک به نافرته تیکتر گه یشت که به هه مان شیوه نهویش کیشه ی هه بیت، نهو ههردووکیان هه ست به نارامی ده کمن. به واتایه کی تر کو بونه وهی دوو نافرته ی خاوهن کیشه و قسه کردنیان له گه ل یه کتری ناسوده یی ده به خشیته ههردووکیان.

به لای نافرته وه به شداری کردنی کهسانیت له کیشه که یدا نیشانه ی متعانه و سۆزه، وه شهرم ناکات له دانپیانان به کیشه کانیدا چونکه نامانجی نافرته په یوهندی دوستانه یه نه شانازی کردن و خۆبه گوره زانین. نافرته هه ست به نارامی ده کات کاتیک هاو پنیه کی نزکی به شداری چاره سهرکردنی کیشه کانی ده کات، له کاتیکدا پیاو کاتیک ناسوده ده بیت که خوی کیشه کانی چاره سهر بکات.

لیزهدا پیویسته بوتزیت که ئافرهت به‌هوی سروشتی فراوانخوارییه‌وه، زۆری
پیداویسته‌کان وداواکاریه‌کانی که‌سانیتز له یه‌ک کاتدا، زۆر ماندووی ده‌کات و سه‌ری لی
ده‌شویینیت، پیاو به‌سروشتی خوی بیرکردنه‌وه‌ی ته‌ن‌ها له‌یه‌ک مه‌سه‌له‌دا چپ ده‌کاته‌وه، به‌لام
ئافرهت له‌گه‌ل هه‌موو کیشه‌کاندا ده‌ژی له‌یه‌ک کاتدا. شایه‌نی باسه‌ ئافرهت له‌م حاله‌ته‌دا
توانای پیدانی پیشینه‌یی (اولویات)ی نامینیت، نه‌مه‌ش زیاترو زیاتر شه‌که‌تی ده‌کات
وه‌ست به‌ به‌رپرسیاریه‌تیه‌کی گه‌وره‌ ده‌کات وپی‌ی وایه‌ پیویسته له‌سه‌ری به‌ هه‌موو ئه‌و
کارانه‌ هه‌لسیت. نه‌مه‌ش وای لی ده‌کات هه‌ست به‌ بی‌ توانایی و ئاومیدی بکات و هه‌ندی‌ک
جار په‌نا به‌ریته‌ به‌ر گریان. هه‌ستی‌کی وای له‌لا دروست ده‌بیت که کاره‌کانی کوتاییان نایه‌ت
وئهرکه‌کانی به‌رده‌وامه. لیزهدا ئه‌و ووته‌ باوه‌ی خۆرئاواییه‌کان ده‌مینینه‌وه که ده‌لیت (کاری
پیاو له‌ کاتژمیر نۆی به‌یانی ده‌ست پی ده‌کات وله‌ کاتژمیر پینجی دوا‌ی نیوه‌پۆ کوتایی
دیت - که کاته‌کانی کارکردنه‌ له‌ فه‌رمانگه‌کاندا - به‌لام کاری ئافرهت کوتایی هاتنی نیه‌).

هه‌لۆیستی ئافرهت له‌ پیاوی بی‌ ده‌نگ:

پیشتر باس‌مان کرد که پیاوی ماندوو سه‌رقال به‌ کیشه‌کانیه‌وه بی‌ ده‌نگی هه‌لده‌بژژریت و
نایه‌ویت قسه‌ له‌گه‌ل که‌سانیتزدا بکات له‌باره‌یان‌وه. کاتیک ئافرهت نه‌مه‌ ده‌بینیت، زۆر بی‌زار
ده‌بیت و توانای قبول کردنی نامینیت. نازانیت پیاوه‌که له‌ ده‌ره‌وه‌ چی لی قه‌وماوه و توانای
خویندنه‌وه‌ی بی‌رۆکه‌کانی نه‌وی نابیت، خو ئه‌گه‌ر ئه‌و پیاوه له‌باره‌ی کیشه‌که‌یه‌وه قسه‌ی بۆ
بکات ئه‌وا ئه‌م خۆش حال ده‌بیت به‌وه‌ی هاوسۆزی له‌گه‌ل‌دا بنوینیت. به‌لام بی‌ ده‌نگی
ئاپوونی پیاوه‌که زۆر بی‌زاری ده‌کات و وای لی ده‌کات پی‌ی واییت به‌ نه‌نقه‌ست فه‌رامۆش
کراوه‌ گوینی پی نادریت وپیاوه‌که له‌به‌ر هۆکاری‌ک لی‌ی توپه‌یه‌!!!

پاش به‌سه‌ربردنی پۆزیک‌ی سه‌خت وپ‌ر له‌ کیشه‌ له‌کاره‌که‌یدا پیاوه‌که ده‌گه‌ریت‌وه‌ مال.
پاش ناخواردن هه‌ول ده‌دات له‌ که‌ش وه‌وا‌یه‌کی هیمن‌دا چاره‌سه‌ری‌ک بۆ ئه‌و کیشه‌یه
بدۆزیت‌وه که له‌ کاره‌که‌یدا پرویداوه. له‌ سوچی‌کی ژوره‌که‌دا داده‌نیشیت و به‌بی‌ ده‌نگی بیر
ده‌کاته‌وه.

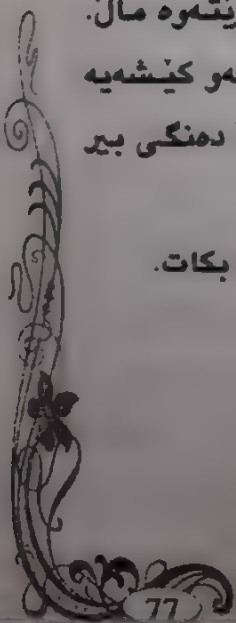
هاوسه‌ره‌که‌ی تیپینی بیده‌نگی می‌رده‌که‌ی ده‌کات وه‌ه‌ول ده‌دات قسه‌ی له‌گه‌ل بکات.

ژن: چه‌ز ده‌که‌یت کوپیک چا بخۆیت‌وه؟

میرد: نا، سوپاس.

ژن: ئه‌م دوا‌ی نیوه‌پۆیه ده‌چینه‌ ده‌ره‌وه‌؟

میرد: (پۆچوو له‌بیرکردنه‌وه‌دا) به‌روانا‌که‌م، له‌مال ده‌مینمه‌وه.

ۋەن خەنزۇچە خوارىنىڭ دەكەيت بۇ ئىۋارە

مىرد (بە ھەندىك بۆلە بۆلەۋە) ھەرىشنىڭ. تىكات لى دەكەم بەتەنھا بەجىم بەنلە.

لىرەدا ۋەنكە دەست دەكات بەيرىكردنەۋە وتوشى پارايسى دەبىت: چى پوۋىداۋە
مىردەكەي" ئايا كىشەيەكى گەرەي ھەيە دەيەۋىت لەمى بشارىتەۋە" ئايا تاقەتلى لەۋول
قىسەكانى نەماۋە" ئايا تۈرەيە لىنى" ئايا دەيەۋىت ۋازى لى بەيىنىت ۋەمال بەجى بەيىنىت
ئايا كارەكان بە بىنەست گەيشتۈۋە ۋەھالەتەكە لەتۈنلەيدا نەماۋە دەيەۋىت تەلاقى بىدان
چى پوۋىداۋە!؟

ۋەن چىتەۋ چىت لى قەۋماۋە؟ قىسەم بۇ بىكە... چىت دەۋىت لىم؟ ھىچ تاۋانىم كىرە
كە شايەنى نەم فەرامۇش كىردن ۋەمامەنە تۈندە بىم، ياخود دەتەۋىت نازارم بەدەيت؟ نەگىر
ھەست دەكەيت نەۋەندە كەسىكى بىزراۋم تۈۋانات لەگەلم نەماۋە، كەۋاتە تەلاقىم بەدە!
بەشىۋەيەكى گىشتى ئافرەت لە ھەلسۈكەۋتى پىياۋ تىناگات كاتى مانىدوۋىت يىل
كىشەيەكى ھەبىت، چۈنكە ۋاپىشېبىنى دەكات ھەركە گەپرايەۋە مەۋە دەست دەكات
باسكردى كىشەكانى ۋەك نەۋەي خۇي دەيكات، بەلام بىدەنگ بوۋنى پىياۋەكە زۆر نازارى
نەم دەدات، نازارەكەيشى زىياتر دەبىت كاتىك لە قۇناغى بىدەنگىيەۋە بەرەۋ سەرقال بوۋر
بەھەندىك كارى لاۋەكىيەۋە دەچىت. نەم فەرامۇش كىردە بۇ؟ نەمە بىر كىردەۋەي ئافرەتە لە
ساتەدا ئايا خويندەۋەي پۇرنامە يان گۇقار يان سەير كىردى تەلەفرىۋن يان گۈنگىرتەل
پادىۋ گىرگ تەرە لەۋو لەبوۋنى نەۋ؟!

ھەلەيە كاتىك پىياۋ بەقۇناغى شەكەتى ۋەماندوۋىت دەۋرات چاۋەپىتى نەۋەي لى بىكەر
كە سۆزدار (عاطفى) بىت ياخود ئامادەيى ھەبىت بۇ گىفتوگۇكردن لەسەر بابەتەك.
ھەرۋەھا ھەلەيە چاۋەپىتى بىدەنگى ئافرەت بىن كاتىك بە قۇناغى مانىدوۋى ۋشەكەتەدا
دەۋرات. نەمە سىروشتى ژيان ۋ ھەردوۋ پەگەزى مۇۋە ۋەيچ كەسىك ناتۋانىت بىگۇپىت.
لەر كاتەي پىياۋ ھىلاك ۋشەكەتە ھەۋل دەدات چارەسەر بۇ كىشەكەي بدۇزىتەۋە
كاردانەۋە ھەلسۈكەۋتى ئافرەت چى دەبىت؟ ۋەبۇ پوۋىكردەۋەي زىياترى ۋىنەكە نامارە ب
پىنچ ھالەتى بىر كىردەۋەي پىياۋ ئافرەت دەكەين لەۋ ساتەۋەختانەدا:
۱- كاتىك ئافرەت بەپىياۋ دەلەت: تۇگۇت لە مەن نىيە.

پىياۋ دەلەت: مەبەستت چىيە لەۋەي گۇيۋ لەتۇ نىيە؟ مەن ئامادەم ھەمۇ نەۋەي كە ۋەت
بىلەنمەۋە. راستىيەكەي نەۋەيە كاتىك پىياۋ بە كىشەيەكەۋە سەرقالە دەيەۋىت چارەسەرى بۇ
بدۇزىتەۋە، نەم كىشەيە لە (95%) ي بىر كىردەۋەي داگىر دەكات نەۋ 5% ي كە دەمىتتەۋە

ھەول دەدات بۇ گۈنگرتن لە ئافرەت بەكارى بھىننيت ئەمەش بۇ بىرکردنەۋەى ئەۋ بەسە.
لەكاتىكدا ئافرەت دەيەۋىت (100%) ى بىرکردنەۋەى پىياۋ بۇ ئەۋ بىت.

2-كاتىك ئافرەت دەلىت: مەن ۋا ھەست دەكەم ۋەك ئەۋەى كە تۇ لىرە نەبىت.

پىياۋ دەلىت: مەبەستت چىيە لەۋەى مەن لىرە نىم؟ بىگومان مەن لىرەم. ئەى نامىيىنى
لەبەردەمەتدام! بەلەى پىياۋۋە بەراستى ئەۋ لەۋىيە. بەلام بەلەى ئافرەتەكەۋە ئەۋ تەنھا بە
جەستە لەۋىيە نەك بەيىرو ھۇش.

3-كاتىك ئافرەت دەلىت: تۇ گرنكى بە مەن ئادەيت.

پىياۋ دەلىت: بە دىنبايىيەۋە مەن گرنكىت پى دەدەم، ئەى كەۋاتە بۇ ھەول دەدەم چارەسەر
بۇ كىشەكە بدۇزمەۋە. بەلەى پىياۋۋە ئەۋ ھەۋلىكى زۇر دەدات بۇ ئەۋەى چارەسەرىكى
گۈنجاۋ بۇ كىشەكە بدۇزىتەۋە ئەگەر ئەنجامىكى باشى ھەبۋ ئەۋا بۇ ھەردووكيان دەبىت.
ئەمەش خۇى لەخۇيدا گرنكىدانە بە ئافرەت.

بەلام بەلەى ئافرەتەۋە، ئەۋا ھەول دەدات راستەۋخۇ گرنكى وسۆزى پىياۋ بەدەست
بھىننيت بەلام نەك لەپىنگەى چارەسەركردنى پىياۋ بۇ كىشەكان.

4-كاتىك ئافرەت دەلىت: ۋا ھەست دەكەم كە مەن بەلەى تۆۋە گرنكى نىم.

پىياۋ دەلىت: بىگومان تۇ بەلامەۋە گرنكىت.

بەلەى پىياۋۋە سەرقالىى بىرو ھۇشى بەدۇزىنەۋەى چارەسەرى كىشەكان ماناى
بىزگارىۋونە لە ھەندىك لە غەمەكان ۋەينانى خۇشخالىيە لەبىرىدا. خۇشخالىيەك نەك ھەر تەنھا
بۇ ئەۋ بەلكو بۇ خۇيى ھاسەرەكەشى. ئەمەش ماناى ئەۋەىيە كە ئافرەت لەلەى ئەۋ لە
زىيانى ئەۋدا گرنكى.

بەلام ئافرەت ۋا ھەست دەكات كەلەلەيەن پىياۋۋە فەرامۇش كراۋە ۋەلەى ئەۋەۋە گرنكىى
نە، ئەۋەى ئافرەت دەيەۋىت راستەۋخۇ گرنكى پىدانىيەتى لەلەيەن پىياۋۋە.

5-كاتىك ۋن دەلىت: تۇ كەسىكى بى ھەستى.

پىياۋ دەلىت: بۇ ئەۋە دەلىت! ئەى كەۋاتە بۇ كى مەن ھەول دەدەم ۋخۇم ھىلاك دەكەم؟
سەبارەت بەپىياۋ ۋا ھەست دەكات كە ئافرەت داۋاكارى زۇرەۋ پەخنى توندى لىدەگرنىت.
كىشەيەكى لەبەردەمدايەۋ ئەركەكەى لەسەرى پىۋست دەكات چارەسەرى بۇ بدۇزىتەۋە. ئايا
ئەمە پاداشتى چاكەۋ ھەۋلەكانىيەتى! بەراستى ئافرەتىكە پىزى لى ئاگرىت ۋ كۇشش
ۋەۋەلەكانى لەبەرچاۋ ئاگرىت كە بۇ ھەردووكيان بەخەرجى دەدات.

بومعه پياو ناهره له لم جوړه هلوښتانه نه نجامه کاني دوور بگه ونهوه، پنيوښته
له سر ناهره هميشه نهمه له ياد بڼت که پياو له کاتي هيلاکي وشه که تيدا ديموږ
بده بگ بڼت وپشور مدام وه به هيچ شپوه يه که حمز له قسه گردن ټاکات. نه مه سروشتي پياو
و نه نهمو نه کسی تر ناتوانيت بيگورښت يان دهسکاري بکات
همروها پنيوښته له سر پياو هميشه له ياد بڼت که ناهره له کاتي هيلاکي وشه که تيدا
حمز له قسه گردن دهکات نهمه ش حمز به خوشي ناسو ونه يي دهکات. نه مه سروشتي ناهره
نهمو نه کسی تر ناتوانيت بيگورښت يان دهسکاري بکات، دوو سروشتي جياواز که مي
هيو او نکايه که بڼه بو گورښتيان

پنيوښته له سر همريک له پياو ناهره به ته وای له و راستيه ي سره وه تينگان
قبولي بکات و پريزي بگريښت وه به شياو زینکي کرداري ژیرانه هلسوکوتی له گڼل بکات
دوور بگريښته وه له هلتينگه یشتن وه له هلسوکوت کردن له گڼل يه کتريدا و کارمي
مشیوه يه کی هستيارو کسی ورنه گريښت. کاتیک پياو قسه ناکات، پنيوښته له سر ناهره
تينگات که ماندوره و پنيوښتي به هيمنی وپشوودان هيه. وه نمرکی نهويه که نهمو که
وهمرايه ي بوساز بکات نه گمرا نهوا نه نجامه که ي باش نابڼت. همروها کاتیک ناهره نه
لمباري کيشه کانيمره دهکات پنيوښته پياو تينگات له وې که پنيوښته به شداري بکات
گفتوگوي له گڼلدا بکات بو نه وې ناسو وده بڼت، وه نمرکی نهويه که نهو کهش وه وایي
بو ساز بکات نه گمرا نهوا...

ناهره به قسه گردن هلسوکوت له گڼل کيشه کاني پوزانه يدا دهکات:

کاتیک ناهره هيلاکو بير له کيشه يه يان چمند کيشه يه که دهکات وه نهوا له خورو
هيچ بيرکردنه وېه که هست به پنيوښتي دوزينه وې که سينک دهکات بو نه وې قسه ي له
بکات لمباري نهو کيشانه ي که ټيسقا پيوه يان گيروده يه يان تمنانه نهو کيشانه ي
لوانه يه له نجامي نهو کيشه يه ي ټيسقاوه بڼه ناراه.

سروشتي ناهره وايه له کاتي قسه گردن له باره ي چمند کيشه يه که وه، دهست دهکات
بعباس کريښي کيشه کان به بڼ پيداني هيچ پيشه نه ينيک (اولويات) به کيشه کان، به شپوه يه
همروهمکي وېه ي هيچ پريکښتنيک باسي کيشه کان دهکات. له م کاته داو له م جوړه حالته
ناماجي ناهره دوزينه وې چاره سري کونجاو نيه بو کيشه که يان کيشه کان به لکو نه وې
ناهره ديموږيت ديموږيني نه وېه که له ناخيدايه و هست گردنه به ناسو وده يي.

کاتیک پیاو مریانتر له کیشمه بهک دور ده ریت بهیمنر تیشک به خانه سمر به کیکیان و
مهور توانای خوی به خانه کار بو بیرگرنه لپی و دورینه وی چاره سمری گونجاو بوی
مهور نه به بهکات و به به به و قسه ناکات. له کاتیکدا بهیمنی که نافرته به بهمان
مهورست دا تبده به ریت له بهک کاتدا بیر له مهور کیشمه کان به کاتوره. بیرگرنه و به کشتی وه
پیاو مری به مگی نیه به لکو بیر به کاتوره و قسه ش به کات نهمه نهر شینوازه به که پینی
ناسوره به پیاو به به به مگی بیر به کاتوره و نافرته به به مگی بیستراو

بوسره وی نافرته هست به ناسوره بهی بکات. تنها قسه بهاره وی کیشمه کانی نیستاره
ناکات به لکو هست به کات به قسه کردن بهاره وی نهر کیشانه شتی که له برابر بودا پوریا نده
مهورها نهر کیشانه شتی که لهوانیه له داهاتودا پوریا نده سمره ای قسه کردن بهاره وی
مهور نهر کیشانه نهر. بهیمنر هیچ نامارو نارمزوی به نیشان نادات بو چاره سمر کردن
نهر کیشانه نهر وی به لای نافرته نهر گرنگه (قسه کردن بهاره وی کیشمه کان نهر
سمره وی چاره سمر) نهمه شینوازی هله سوکوت کردن نافرته له کات کیشمه کان. وه
نمگر مهورماندا نکولی لهر به مین، نهر نکولی له بوونی خودی نافرته به مین.

مهورها له جیاوازه مگانی نیوان پیاو نافرته لهو بهاره نهمیه که نافرته له کاتی
بوونی کیشمه داهاتودات که سینک بدوزینه نهر که گوی له سکا لکه ی بگرنه و لپی تیشکات.
به کاتیک که سینکی گونجاو به بدوزینه نهر هست به کات به قسه کردن بهاره وی کیشمه کانی
نیستاره داهاتوره

وه لیره دا نمگر نافرته نهر ناسوره بهیه تهواره وی هست نه کوت که به دوایدا به مینر.
بهیمنر هست به کات به به سمر کردن کیشمه کانی که سانتر که هیچ بهیومندی مکی راسته و خویان
به کیشمه کانی نهمه نیه. باسی کیشته ی هارپی و خزمه کان و تمنامت نهر کیشانه ش باس
به کات که له پومان و کتینه میژوویه کاتدا بهیومیتی.

هله ونستی پیاو له قسه ی نافرته:

کاتیک نافرته به شینوازی تاییه تیی خوی هست به کات به به سمر کردن کیشمه کانی خوی.
پیاو نذر بیزارو هست به بیت پینی. لهو کاتدا واگومان به کات که نافرته مکه له رنگه نهم
سکا لکه نهر مهور نادات سمرزمنشتی بکات، هرچه ندیکیش نافرته له قسه کردن و
سکا لکه ی به مهورام بیت. بهستی و بیزاری پیاو زیاتر به بیت؟

لهو کاتدا پیاو نازانیت که قسه کردن نافرته مکه تنها بو بدوزینه وی هوزکاری که
ناسوره وی بکات، به هیچ شینویه به بهستی نهر نیه که سمرزمنشتی پیاو بکات مهورها

پیاو نازانیت که نافرته دوی ته‌واو بوونی قسه‌کردنی له‌بارهی کی‌شه‌کانه‌وه هست به
ناسووده‌یی ده‌کات. ته‌نها شتی‌ک که له‌پیاو داواکراوه ئارام‌گرتن و گوی‌گرتن و
واتینه‌گه‌یشتنی‌ته‌ی له‌وه‌ی که نافرته‌که هه‌لده‌دات که‌مته‌رخه‌می ئه‌و بسه‌لمینیت. نه‌خیر
هرگیز، ئه‌و مه‌به‌ستی ئه‌وه نیه، به‌لکو ئه‌و پیاوه به‌لای ئه‌وه‌وه هه‌رئه‌و که‌سه‌یه‌که خوشی
ویستوه و رازی بووه که‌بیته‌هه‌سه‌ری.

له‌دنیا‌ی پیاواندا، پیاو له‌به‌ر دوو هوی سه‌ره‌کی له‌بارهی کی‌شه‌کانه‌وه قسه‌ده‌کات. یان
هه‌ول ده‌دات لومه‌ی که‌سی‌کتر بکات و به‌وه‌ش خوی پزگار بکات له‌به‌رپرسیاری‌تر
سه‌ره‌نشت کردن، یاخود هه‌ول ده‌دات ئامۆزگاری و پرس و پا به‌ده‌ست به‌ییت. له‌
پوانگه‌یه‌و له‌م به‌مه‌یه‌وه تیده‌گه‌ین که کاتی‌ک نافرته ده‌ست ده‌کات به‌قسه‌کردن له‌بارهی
کی‌شه‌کانه‌وه، پیاو به‌دوو شیوه‌ لیکی ده‌داته‌وه، یان ده‌یه‌ویت سه‌ره‌نشتی بکات (ب
که‌مته‌رخه‌م تومه‌تباری بکات). ئه‌وکاته شمشیره‌که‌ی ده‌رده‌ییت و هه‌ول ده‌دات به‌رگری
له‌خوی بکات. یان نه‌گه‌ر سکا‌لا‌که‌ی ئاسان بوو گرنگیه‌کی وای نه‌بوو وای لی‌ک ده‌داته‌وه‌ی
نافرته‌که داوای ئامۆزگاری و پرس و پا ده‌کات، بویه‌ قو‌لی لی‌هه‌لده‌مالت و ده‌ست ده‌کات
به‌په‌خش کردنی ئامۆزگاری و پرینمایی و ده‌یه‌ویت بوی بسه‌لمینیت ئه‌وه‌ی که‌ده‌یین
چاره‌سه‌ری ته‌واو گونجاوه بو کی‌شه‌کان.

له‌هه‌ردوو حاله‌ته‌که‌دا پیاو بیرو‌هوشی خوی له‌وه‌دا چر ده‌کاته‌وه که بیری لی‌ده‌کاته‌وه
وه‌هیچ ئاماده‌یه‌کی نیه‌ بو‌گویی‌گرتن له‌وه‌ی نافرته ده‌ییت. ئه‌وه‌ی به‌لایه‌وه گرنگه‌ ئه‌وه‌ب
په‌یامه‌که‌ی به‌ نافرته بگه‌یه‌نیت.

چی پو‌وه‌دات کاتی‌ک پیاو ده‌ست ده‌کات به‌ ئامۆزگاری کردنی نافرته؟ کاتی‌ک پیاو
ده‌ست به‌قسه‌کردن ده‌کات به‌ ئامۆزگاری کردن و به‌رده‌وام ده‌ییت له‌سه‌ری، ده‌بینین نافرته
ده‌چینه‌ سه‌ر باس‌کردنی کی‌شه‌یه‌کتر. وه‌نه‌گه‌ر پیاوه‌که به‌رده‌وام بوو له‌ ئامۆزگاری و
وتاره‌که‌ی، نافرته‌که ده‌چینه‌ سه‌ر باس‌کردنی کی‌شه‌یه‌کی تر، به‌م شیوه‌یه‌ و هه‌تاوه‌کو پیاو
به‌رده‌وام ییت ئه‌ویش به‌رده‌وام ده‌ییت له‌ گواسته‌وه‌ له‌ کی‌شه‌یه‌که‌وه بو‌یه‌کی‌کتر
راناوه‌ستیت.

وه‌پاش ئه‌وه‌ی پیاو چه‌ند ئامۆزگاری‌ه‌ک پیش‌که‌ش ده‌کات، هه‌ول ده‌دات باری ده‌روونی
نافرته‌که بزانیت. که‌تیی گه‌یشتوو‌ه و هه‌ری‌گرتوو‌ه یان نا؟ ئامۆزگاری‌ه‌کانی هه‌یچ
کاری‌گه‌ریه‌کیان مه‌بووه یان نا؟ ئایا نافرته‌که چاره‌سه‌ری گه‌نجاوی دۆزیوه‌ته‌وه؟ کاره‌سات

له وهدايه پاش نهو هموو ناموژگاري و ههولدانه، دهبييت باري دهروونی نافره ته که وهک
پيشتر وایه یان خراپتر بووه!!

لهو کاته دا پیاو توپرهو شیت دهبیئت واههست دهکات نافره ته که قسهو ناموژگاري
ویروبوچونه کانی نه می رت کردوه ته وه و باکی پییان نه بووه، دواي نه وه دهیپینین دهست
دهکات به بهرگری کردن له خوئی ویروبوچونه کانی و ههندیك جاریش به قسه هیرش دهکاته
سهر نافره ته که وه به چهند تو مه تیك تو مه تباری دهکات که هیچ بنه مایه کی راستی نیه.

نه وهی لیتره دا واهه پیاو دهکات بهرگری له خوئی بکات پيشبینی کردنیه تی به وهی
نافره ته که گوئی له بهرگری کردنه که ی دهگریت و لئی تیده گات، بویه پاش نه وه هیور دهبیته وه
ناسوده دهبیئت وقسه له کیشه کان ناکات.

نایا نافره ت هیور دهبیته وه له کاتی بیستنی بهرگری کردنی پیاو دا؟ بیگومان نه خیر.
هموو نهو بهرگری کردنه هیچ ماناو گرنگیه کی نیه له لای چونکه نافره ته که له بنه رته دا نه وهی
به هیچ تو مه تیك تو مه تبار نه کردبوو وهه و لئی نه دا بوو به هیچ شیوه یه ک سه رزه نشتی بکات.
له بهر نه وه نهو بهرگری کردنه له شوینی خویدا نیه وهیچ پیویست نیه، وه هموو نهو ههول
وته قه لایه ی داویه تی به فیروچوو.

هموو نه وهی نافره ت دهیه ویت له قسه کردنیدا له کیشه کانی (گوینگرتنی پیاوه له
سکالا که ی). له بهر نه وه هه رچه نه پیاو دریز دا دپری بکات له بهرگری له خو کردندا نه وه نه ده
توپه یی نافره ت زیاتر دهبیئت!! بویه پیاوی زیره ک و تیگه یشتوو له سه روشتی نافره ت نه وه یه
که بیده نگ دهبیئت و ته نها گوئی له نافره ت وسکالا کردنه که ی دهگریت. نه مه گرنتیه بو
ناسوده بوونی نافره ت و هیور بوونه وهی.

ههروه ها پیاو لهو کاته دا توپره دهبیئت که نافره ت سکالا له شتیك دهکات له سنوری توانا دا
نه بیئت. شتانیک که له توانا دا نیه بگوپردرین یان چاره سه ر بکریئن. وهک نه وهی:

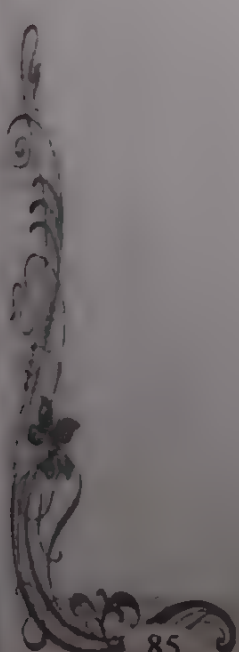
- موچه ی مانگانه م که مه و بهش ناکات.
- ته ندروستی فلان ناموژنم پوژ به پوژ خراپتر دهبیئت.
- خانوو ده که مان بچوو که وه بهشمان ناکات.
- هاوینی نه مسال ووشک و گهرمه. ناخو که ی باران دهبارینت؟
- باری داراییمان لاوازه و داها تی مانگانه مان که مه.
- بهرنامه کانی ته له فزیون بیکه لکن وخوش نین.
- کارکردن له شه قامه گشتیه که دا بیزار که رهو سه رنیشهم بو دروست دهکات.

کاتیک نافرهت پهست و بيزاره دهست دهکات بهسکالا کردن و چند نمونه يهکی پیشوویان
چند ششنگی لهو ناهته باس دهکات نهوانه دهلنیت و چاکیش دهزانیت نهو کیشانه
لهمرهوهی توانای خوئی و پیاروان و ناتوانریت چارهسهر بکرنیت و بهسهریدا زال بینیت
نهوانه دهلنیت بونهوهی نهوهی لهناخیدایه دهری بپریت و ههول دهوات ناسورده بینیت
چونکه ناسوردهیی نهو لهقسهکردندایه، وهزیاتر ناسورده دهپیت نهگهر پیاو گوئی لیگرنیت
و نهوا لهرووی دلتراپهوه هاوای بیت ههروه ها دوربکهویتتهوه له دهمارگیری و بهنابرنیت
مهبرگری لهخوکرین و ناموزگار بکردن.

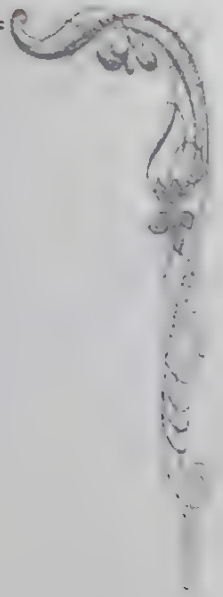
ههروه ها له کارانهی که پیاو بيزاردهکات و وای لیدهکات توانای خوگری نهمینیت
و بهستان خونی بهرز دهکاتهوه نهویه کاتیک نافرهت قسه لهکیشهیهک دهکات - که له
سهرتدا پیاو پنی بيزاره - ههوو ووردهکاریهکانی که بهلای پیاوهوه گرنگ نیه باس بکات
کاتیک نافرهت دهست دهکات بهگیرانهوهی نهو ووردهکاریانه، پیاو بهتابه دلی گوئی
لیدهگریت ههچهنده لهوکاتهوا پنی وایه باس کردنی نهو ووردهکاریانه لهلایهن نافرهتتهوه
همولدانیتهی بونهوهی وینهیهکی پرونی کیشهکه بداته پیاو بهو هیوایهی چارهسهری
گونجاوی بو بدوزیتتهوه!! بویه لهوکاتهوا پیاو ههلهدهسیت به شیکردنهوهی نهو ووردهکاریان
و دانانیان لهیک چوارچینهوا و بهکارهینانی ژیری ولوجیک بو دوزینهوهی چارهسهریک بو
کیشهکه!! وه بهدلتیاییموه دواتر دهست دهکات به ووتنی چارهسهری گونجاو. دهکاتیه
ههست به بیناکی و وهلامنه دانهوهی نافرهت دهکات به بیرکردنهوهو چارهسهرهکانی، دهپنیر
شیت دهپیت و...

نهوهی ههلهچوون و شینیتی پیاو زیاتر دهکات نهویه که پیاو بهسروشستی خوئی حزب
کورت بهری دهکات و دهپهویت راستهوخو بجیتته ناوکروکی بابتهکان. بهلام کاتیک نافرهت
دهست دهکات بهباس کردنی کیشهکان و پروونکردنهوهی ههوو ووردهکاریهکان، کتوپر و زال
لهسکردن لهو کیشهیه دهمینیت و دهگوازیتتهوه بو قسهکردن لهکیشهیهکیتر. نهویه که
نمیت نهوهی پیاو ههستی پیدهکات لهو جوړه ههلوئستانهوا نهویه که بهسهره
نافرهتیکدایه خالیه لههه لوچیک و نهقلیک، ههروه ها زوربلی و فره کیشهیه و بهمنقهست
دهپهویت شینتی بکات و بینیریت بو شینتخانه.
پاش ههوو نهوانه پرسپار نهویه: نایا دهگریت پیاوو نافرهت پیکهوه بهناشتی برین؟

وه لاهه لاهه، به لاهه به لاهه لاهه لاهه. ده گرت پیاو و ناهه به خوشی و ناهه بژین نه گه
 بنگومان بوون لهوهی که جیاوازه کانی نیوانیان راستیه کی جیگیره و هه لاهه لاهه لاهه لاهه
 و بژین بگرن و لهه لاهه بژین. نه گه پیاو هه همیشه نهوهی لهه چا و گرت که ناهه به بژین
 شینوازی تاییه تی خوی هه لاهه لاهه لاهه لاهه و شه که تی و کیشه کانه ده کات که جیاوازه
 له بژین شینوازی نهوه، وه هه لاهه نه گه ناهه تیش نهوهی لهه چا و گرت که پیاو به بژین
 شینوازی تاییه تی خوی هه لاهه لاهه لاهه لاهه و شه که تی و کیشه کانه ده کات که جیاوازه
 له شینوازی نهوه، نهوه کاته میشکیان هه لاهه بژین نهوه و ناهه لاهه و به ناهه لاهه لاهه.

سابقہ اور نیا زور بیاہ

ب
اندانی

بەشى چوارەم

ھاندانى پىياوۋ نافرەت بۆيەكتەر

پیاو هست به ورژاندن وهیزو هاندان ده‌کات نه‌گه‌ره‌ستیکرد نافرته پیویستی پیی
هیه. وه‌هرچه‌نده نه‌و هسته له‌ای زیاد بکات، په‌روشی و په‌یوه‌ست بوونی به نافرته‌وه
زیاتر ده‌بیٚت.

به‌لام نه‌گه‌ر پیاو هستیکرد نافرته پیویستی پیی نیه، نه‌وا نه‌و په‌روشیه که‌متر و که‌متر
ده‌بیٚته‌وه دواتر په‌یوه‌ندی نیوانیان ده‌مریٚت. له‌وانیه نه‌مه کاتیکی که‌متر یان زیاتر
بخایه‌نیٚت به‌لام نه‌نجامه‌که حه‌تمیه.

به‌لام نافرته کاتیکی هست به هیژو هاندان و په‌یوه‌ست بوون به‌پیاوه‌وه ده‌کات، که پیاو
پرنزی لیٚگریٚت و شانازی پیوه‌بکات وه هرچه‌نده نه‌و هسته لای نافرته زیاتر بیٚت
په‌روشی و په‌یوه‌ست بوونی به پیاوه‌وه زیاتر ده‌بیٚت، وه‌نه‌گه‌ر نافرته هستیکرد پیاو پرنزی
ناگریٚت و لیٚی بیٚ باکه، نه‌وا نه‌و په‌روشیه که‌متر و که‌متر ده‌بیٚته‌وه دواتریش ده‌بیٚته‌وه
مردنی په‌یوه‌ندی نیوانیان. لیٚره‌شدا نه‌نجامه‌که حه‌تمی ده‌بیٚت.

نه‌مه سروشتی غه‌ریزی هه‌ردوو ره‌گه‌زه‌که‌یه. وه له‌ریگه‌ی زانینی نه‌م پاستیه
چه‌سپاوه‌وه، پیاو و نافرته ده‌توانن به‌شیوه‌یه‌ک هه‌لسوکوت بکن که هستی خوشه‌ویستی
ونزیکی زیاتر له‌یه‌کتر دروست بکات و هستی غه‌مباری و نااسوده‌یی لابیات.

کاتیکی پیاو نافرته‌ی خوش ده‌ویت:

مندالی کوپ له‌ناو کوٚمه‌لگادا گه‌وره ده‌بیٚت و له‌سهر چه‌مک و به‌هاکانی ده‌وروبه‌ر په‌روم‌ده
ده‌بیٚت، جا نه‌و ده‌وروبه‌ره مال بیٚت یان ده‌روه، له‌گه‌ل په‌روه‌ده‌بوونیش و ورده و ورده
ده‌بیٚته‌ خاوه‌نی که‌سایه‌تی، نه‌و که‌سایه‌تیه‌ش ره‌نگدانه‌وه‌ی به‌هاو چه‌مک و نامانجه باوه‌کانی
نه‌و کوٚمه‌لگه‌ر ده‌وروبه‌ریه که‌ تیٚیدا ده‌ژی. هه‌رله‌و کاته‌شدا له‌ناخیدا چه‌مک و به‌های
(پیاوه‌تی) گه‌شه ده‌کات.

له‌کاتیٚدا مندالی کچ له‌ناخیدا چه‌مک به‌هاو نامانجه‌کانی میٚینه گه‌شه‌ده‌کات. بیٚگومان نه‌م
چه‌مک و به‌هاو نامانجه‌نش له‌ای مندال ته‌واو جیاوازن.

کاتیکی نه‌و منداله کوپه گه‌وره ده‌بیٚت و ده‌گاته ته‌مه‌نی میٚردمندالی، له‌و قوناغه‌دا له‌سهر
نه‌و بیٚوکه‌یه په‌روم‌ده بووه که ده‌لیٚت (ژیان بریتییه له تیٚکو‌شانی به‌رده‌وام و مانه‌وه‌ش بو
باشترینه). هه‌روه‌ها ژیان له‌ای بریتییه له کوٚمه‌لیک کیٚشه‌ی به‌رده‌وام که پیویستیان به
چاره‌سهر هیه که پیویسته له‌ناستی به‌رپرسیاریه‌تیٚدا بیٚت و بتوانیٚت هه‌لسوکوت له‌گه‌ل
نه‌و کیٚشانه‌دا بکات و توانای چاره‌سهرکردنیانی هه‌بیٚت.

خوی دودات و بوردوام له ژبانیدا تیده کوشیت. ژیان سه‌بارت به پیاو بریتیه له هولدانی بوردوام بۆ به‌دست هیئانی سهرکەتن و سهرفرازی، ئامانجه پۆزه‌تیله‌کان گرنگن به‌لای پیاوه‌وه، شکست و ئازاری که‌سانیت به‌لای نه‌وه وه گرنگ نییه. گرنگ نه‌وه‌یه نه‌م سهر بکویت. هه‌روه‌ها ئافرت دوترسیت له (پیشوازیکردن و پازیبوون) وه پیاو دوترسیت له (به‌خشین و پیشکەش کردن) به‌خشینی پیاو بۆ ئافرت مانای ترس ده‌گه‌یه‌نیت. ترسی شکست هیئان. رخنه‌ی لیبگیریت یان راستی بکاته‌وه یان پازی نه‌بیت. رخنه‌ گرتنی ئافرت له‌پیاو یان راستکردنه‌وه‌ی یان قه‌بول نه‌کردنی نه‌مه‌ش ئازاری هه‌ست و نه‌ستی پیاو دودات و وای لیده‌کات توشی بی هیوایی و بی ئومیدی بکات. هۆکاری راسته‌قینه‌ی دروست بوونی نه‌م هه‌سته له‌لای پیاو په‌یوه‌سته به‌ بیره‌وه به‌وه‌ی که‌ برۆای به‌توانای خوی نییه نه‌م جوژه‌ بیه‌ر باوه‌ره له‌ لای پیاوان دروست ده‌بن له‌سهرتای لاویاندا کاتیک هه‌ول و مانو بونیان ئانرخینریت یان به‌که‌متر له‌وه‌ی خویان خه‌ملاندوویانه (نامه‌یه‌که‌ ئاراسته‌ی دایکان و باوکان ده‌کرت). زۆر به‌ی کات پیاو نه‌م بیره هه‌له‌یه له‌گه‌ل خوی هه‌لده‌گرت نه‌وه‌ی که‌ ترسی هه‌یه له‌ شکست هیئان. نه‌و ده‌یه‌وینت به‌به‌خشیت به‌لام له‌هه‌مان کاتدا دوترسیت. چی بکات؟ به‌زۆری وه‌لامه‌کان نه‌وه‌یه (نه‌ترسیت به‌واتای نه‌به‌خشیت).

تاقی کردنه‌وه‌کان ده‌ریان خستوو له‌ کاتی زیاد بوونی گرنگیدان به‌ که‌سی به‌رامبه‌ردا نه‌و هه‌سته -هه‌ستی ترس- زیاد ده‌کات له‌ ده‌روونیدا و دواتر به‌خشینی که‌م ده‌کاته‌وه. نه‌گه‌ر قه‌باره‌ی نه‌م هه‌سته گه‌وره بوو نه‌وا پیاو ده‌وه‌ستیت له‌وه‌ی ببخه‌شیت نه‌و که‌سه‌ی خوشی ده‌وینت!!!!

مه‌ترسه له‌ هه‌له‌ کردن:

بۆ نه‌وی پیاو بزانی‌ت چۆن ده‌به‌خشیت زۆر ئاساییه هه‌له‌ بکات ئینه له‌ هه‌له‌کانی خۆمان و خه‌لکانیتر ده‌رس و ده‌ره‌گرین هه‌رکه‌سیک هه‌له‌ نه‌کات فیر نابیت، وه‌مه‌ترسه له‌ شکست هیئان، شکست هیئان بنه‌مایه بۆ سهرکەوتن. له‌به‌ر نه‌وه پێویسته له‌سهر پیاو به‌به‌خشیت و دوور بکویت‌وه له‌و ترسانه‌ی که‌هه‌یه‌تی، هه‌لیکی باشه بۆ نه‌وه‌ی بتوانیت خوش به‌ختی بۆ خوی و چواره‌وره‌که‌ی به‌هینیت‌دی. گه‌نجه‌کان خۆ به‌ دوور ده‌گرن له‌و کچانه‌ی که‌ خوشیان ده‌وین و پیاوان سهرسام بوون له‌ ترسی نه‌وه‌ی نه‌ک په‌لزیکیان پێبدان، نه‌مه‌ش له‌ برۆایه‌وه سهرچاوه ده‌گرت که‌ نه‌و که‌چه نه‌م به‌کسیکی بیتوانا ده‌بینیت و شایسته‌ی نه‌وه نییه ببیت هه‌وسه‌ری. نه‌وه‌ی هانی گه‌نجان دودات بۆ داواکردنی کچان چه‌ند ووشه و ده‌سته واژه‌یه‌که

كە كچەكە خۇي دەلىت وئەو كۆرەش تىدەگات كە ئەو كچە شايستە و ھاوتاي ئەو
(شكست ناهىنىت لەو كارەيدا).

پىاويش پىئويستى بە خوشەويستى ھەيە:

ئافرەت بەسروشى زۆر ھەستيارە، وە ھەست بە خوشەويستى پىا و دەكات لەكاتىدا
دەركەويىت بۇي كە پىا و گىرنگى پىنادات و داخووزى و پىئويستىھەكانى جىبەجىناكات
ھەروەھا پىاويش ھەستيارە و ھەست بە شكست دەكات كاتىك دەرك بە سكالاي زۆرى
ئافرەت دەكات. كاتىك ئافرەت دەست بە پىشكەش كىردى سكالايەكانى دەكات، تىبىنى
دەكەين پىا و ئامادەي گوى گىرتى تىدانىيە. چۆن ئەتوانىت گوى بگىرت كاتىك دەيەويىت
پىنچەوانەي ئەو بىيىستى؟ دەيەويىت وەكو پالەوان دەركەويىت لە جىياتى سكالاي گوى لە
مەدكردن بىت. ئەم سكالايە ماناي ئەو ھەيە شكستى ھىناو، وە لە ھەمان كاتدا جەخت
لەسەر نەستى خۇي دەكاتەو. پىا و دەترسىت ئاشكرا بىت كەسىكى بىتوانايە. ئافرەت و
ھەست ناكات پىاويش پىئويستى بە خوشەويستى ھەيە. خوشەويستى ھىواي پىاوان بەرز
دەكاتەو و ھەست دەكات كەسىكى شىاو و لەوانەي بىتوانىت پىئويستى كەسانىتىش
پىركاتەو، ئەمەش پال بە پىاو دەنىت بۇ ئەو ھەيە زىاتر ھەل و تواناي خۇي بخاتە گەر
بۆئەو ھەيە زىاتر بەخشىت.

سكالاي ئافرەت ماناي شكستى پىاو:

كاتىك مىندال لە نىوان مالىكىدا گەرە دەبىت كە پەيەندى نىوان ئىن و مىرد لەسەر بىنەماي
رىز و خوشەويستى بىنا نرابىت، لە مالىكىدا كە باوك سەركەوتو بىت لە ژيانى ھاوسەرىدا
لەگەل دايكىدا، لە كاتىكىدا كە گەرە دەبىت و دەچىتە نىو ژيانى ھاوسەرىيەو زۆر بىرواي
بەخۇي دەبىت ھىچ ناترسىت. بەلى ناترسى، بەلكو سوودى لە ژيانى پۇژانەي خۇي بىنيو
و فىر بوو كە چۆن رىز لە ئافرەت بگىرت ھەلسوكەوتى لەگەلدا بكات. ھەروەھا دەزانىت
ئەگەر سەركەوتو نەبىت لە بەدىھىنانى ھەندىك لەداواكارىيەكانى خىزانەكەي بەردەوام
خۇشى دەويت ھۆكارى ئەمەش ئەو ھەيە ھەولى داو شىاوبىت بۇ ئەو خوشەويستى
دەزانىت كە ھىچ مۇقىك بى ھەلە نىيە بەلكو ھەلەكانى باوكى لەسەردەمى لاويدا بەچارى
خۇي بىنى بوولە ھەمان كاتدا دايكى مېھرىبانى خۇي بىنى بوو كە چۆن چاوپۇشى لەو
ھەلەنە دەكرد. لەبەر ئەو ھاوسەردەكەي رىزى لىدەگىرت و خوشى دەويت چۆنكە ھەولى
زۆرى داو جا سەركەوتو بىت يان شكستى ھىنا بىت بۇ خوش بەختى ئەوان. زۆرىك لە
پىاوان لەسەردەمى لاوياندا پىشەنگىكى سەركەوتو نىن. ئەو پىشەنگەي كە ھەولەدات

نمایش گه‌ره بوونی خوئی بکات، له‌به‌ره‌وه ناسینی ئافره‌تان و خوشه‌ویستییان و پاشانیش ماره‌کردنیان و پیکهینانی خیزان و چونه ژیر باری مه‌سنولیه‌ت کاریکی ئاسان نییه. ده‌توانین شه‌مه بشوبهینینه لیخوری باله فریک که مه‌شقی باشی نه‌کردینیت. له‌وانه‌یه شه‌و لیخوره باله فره‌که بیاته ئاسمان به‌لام ناتوانیت گرینتی مانه‌وه‌ی بکات، شه‌گر شه‌و باله فره‌ تووشی بارودوخیکی نا له‌باری ناووه‌هوا هات شه‌و پرگارکردنی باله فره‌که کاریکی ئاسان نابینت بۆی.

به شی پینجه م

جیاوازی شیوازی ناخاوتنی پیاوو نافرەت

دهگهيت به كهسيك بو يه كه م جار وهك نه وهى كه ماوهيهكى دور و دريژه يه كتريتان ناسى بىت. كارو بارهكان تينه پهن به پاشترين شينه، ههردو وكتان له يه كترى تينه گن و يه كتريتان خوش دهويت. له هه مان كاتدا پينه گهن و گقتوگوكتان به شينهويهكى باش بهر نو ده چيت ههست بهو پهرى خوش به ختى دهكهن. وه هه ندى جار دهگهيت به كهسانيتر كهچى هه مان ههستت نيه، ههول دهدهيت بهر يز و نه ده به وه قسه بكه ي بو نه وهى لايه نى بهرامبر خراب ليت تينه گات، به لام به پيچه وانه وه شته كان پوو ده دن و بيدهنگى بالى بهسر ههردو ولادا دهكيشيت، نه گهر كهسيكتان ههوليدا قسه له بابه تيك بكات نهوا لايه نه كهى تر ههست به ناخوشى و بيتاقه تى دهكات، قسه كان پچرپچر ده بن، گهر كهسيكتان نو كته يه كى خوش و شياوى لاييت نهوا لايه نه كهى تر به هه له لى تينه گات و ليكدانه وهيه كى خراپى دهيت و به كو تاييه كهى ناخوش يه كتر بينينه كه تهواو دهبيت. ههريه كه له نيمه له زياتى بوژانهيدا قسه دهكات، قسه دهكهن له گهل نه دمامنى خيزان و هارپيان و خرمان و له شوينى كاره كانمان. دهگهن به خه لكانى تر و قسه دهكهن، هه ندى جار گقتوگوكتان باش تينه پهن و نه جامى باشيان دهبيت. وه هه ندى جار گقتوگوكتان به پيچه وانه وه دهبيت ههولده دهيت يارمه تى كهسيكتر دهدهيت به لام نهو به هه له ليت تينه گات و واده زانيت تو دهتهويت بابته كه تيك دهدهيت. ههول دهدهيت مجامه له يان بكه ي كهچى كهسانيتر وا تينه گن گالته يان پينه كهى يان پينان راده بويريت. كاتيك بيدهنگ دهبيت و ريزى خوت دهگريت كهسانيتر وا تينه گن كه تو سارد و سهرى و خوت به گه وره ده زانى. كاتيك دهتهويت كه ميك گالته بكهيت و بزه بخه يته سر ليوانيان وا تينه گن كه تو كهسيكى سووك و بييريز و سهرسهرى و قوشه چيت.

كاتيك قسه دهكهن خه لكان له مبهسته كه مان دهگن ياخود له ناوه پوكى مبهسته كانمان ناگن. يان تهفسيريكى هه له ي بو دهكهن، وه ناشكرايه ههلويسى نهوان به گويزه ي تيگه شته كانيان دهبيت بو قسه كانمان. نه م جوړه كارو كرداره ناسان دهبيت و دهتوانين ههلسوكه وتى له گهلدا بكهين، به لام كيشه ي گه وره ناخاوتنه كانمانه له ماله وه له گهل هاوسه كانماندا كه زور به ي كات پيكه وهين و هه هه له و تيگه يشتنيك دهبيت هوى دروست بوونى كيشه يه كى گه وره، نه م كيشه يه ش كيشه يه كى گه وره تری لينده كه ويته وه. (په يچانه) كه هاوسه رى (حه سان) بوو بو ماوه ي پينچ سال دانيشت و بيرى له گرنگترين پووداوه كانى زيانى خوى دهكرده وه، پووداوه خوش و ناخوشه كان، نه وهى له ماوه ي نهو پينچ ساله دا

پووی دابوو، زور پووداوی بیرکمه‌وته‌وه، به‌لام نه‌وه‌ی که بیری که‌وته‌وه نه‌وه پووداوه ناخوش و نازار به‌خشه‌بوو که‌هوکارو کاریک‌گریه‌کی زوری مه‌بوو له‌په‌وتی ژیا‌نی نه‌وه، دووسه‌ره‌نه‌جام بوو به‌هوی جیابوونه‌وه‌ی نه‌وه ژن و می‌رده. ره‌یحانه بیری کرده‌وه پوژیکیان کاتیک حه‌سان له‌باخچه‌ی ماله‌وه دانیش‌ت بوو و خه‌ریکی خویندنه‌وه‌ی کتیبیک بوو لئی پرس‌ی:

ره‌یحانه: چ ده‌لئیت حه‌سان نه‌مرو پوژینه سهردانی مالی فاتمه‌ی خوشکم؟

حه‌سان: (به‌بی نه‌وه‌ی سه‌ری له‌سه‌ر کتیبه‌که‌ی به‌رز بکاته‌وه)!!! چاکه.

ره‌یحانه: (وه‌لامی حه‌سان سه‌رباره‌ت به‌ره‌یحان جیگه‌ی باوه‌ر نه‌بوو، وه‌هه‌لو‌یسته‌که‌ی به‌ویستی نه‌وه نه‌بوو، له‌به‌ر نه‌وه پرس‌یاره‌که‌ی دووباره کرده‌وه و ووتی: نایا به‌راس‌تی ده‌تموی پوژین؟

حه‌سان: (به‌بی نه‌وه‌ی هیچ له‌بابه‌ته‌که بگوژیت حه‌سان وه‌لامی دایه‌وه به‌بی‌تاقه‌تی یه‌وه). پیم ووتی به‌لی.

ره‌یحان: (پاش ماوه‌یک که‌زوری نه‌خایاند) نه‌گه‌رئارمزوت لئینه‌هی هیچ پی‌ویست نییه پوژین. حه‌سان: (زور توو‌په‌ بوو) زور باش ده‌زام ده‌تو‌یت بم‌نیریت بۆ نه‌خوش‌خانه‌ی ده‌روونی. گه‌وره‌ترین هه‌له‌ی که له‌ژیا‌نمدا کردم نه‌وه بوو که تو‌م ماره‌کرد! تو‌م کرد به‌هاوشه‌ری خۆم! بیر له‌و بابه‌ته‌که ناکه‌یت‌وه و هه‌رله‌ خۆته‌وه به‌ریاری خۆت ده‌ده‌یت پی‌شه‌وه‌ی نه‌م به‌ریاره هیچ و پوچه‌ بده‌ی!!

ره‌یحانه سه‌ری سو‌پما له‌وه‌لامی توندی هاوسه‌ره‌کی که هیچ پی‌ویستی نه‌ده‌کرد به‌و شیوه‌یه وه‌لامی بداته‌وه. سه‌باره‌ت به‌ره‌یحانه و دووباره کرده‌وه‌ی پرس‌یاره‌که‌ی تمنا مه‌به‌ستی نه‌وه بوو که نایا حه‌سان ده‌یه‌و‌یت نه‌مرو پوژن ناماده‌یه بۆ وه‌لام دانه‌وه‌ی نه‌وه داخو‌ازییه‌ی هاوسه‌ره‌که‌ی سه‌باره‌ت به‌حسان دووباره کرده‌وه‌ی پرس‌یاره‌که له‌و لوژیکه‌وه بوو که نه‌وه که‌سیکی دوو دلی بی‌به‌ریاره و باوه‌ری به‌وته‌کانی خۆی نییه. دوو زمانی جیاواز:

هه‌ریه‌که له‌پیاو و نافرته‌ ده‌پواننه کارووباره‌کانی ژیا‌ن و پووداوه‌کانی له‌پووی به‌چاک زانین و نه‌وه جیاوازییه‌ی هه‌ریه‌کیک له‌وان به‌شیوه‌یه‌کی ته‌واو جیاواز ده‌پواننه هه‌مان بابته، به‌زور هه‌ریه‌کیک له‌وان بی‌وه بۆ‌چونیکی جیاوازی تایبته به‌خۆی هه‌یه که ته‌واو جیاوازه له‌وه‌که‌ی تریان.

له‌هه‌موو ده‌وله‌تانی دونه‌یا خه‌لکی به‌یه‌ک زمان قسه‌ ده‌که‌ن، پیاو و نافرته به‌لام شیوازی قسه‌کردن له‌لای پیاو جیاوازه له‌نافرته. نه‌مه سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی شیوازی هه‌ردووکیان

لە پابردودا. كاتىك ئافرەت قىسە دەكات شىۋازى تايىبەتى خۇي بەكار دىنىيەت ۋەكو شىۋازە
تەزىل ۋە موبالەغە ۋە مەجاز ۋە استعارە، ئەمانەش پىياۋ ناتوانىيەت بە ناسانى لىيان تى بگات
لەبەر ئەۋە دەبىنن ۋەلامى پىياۋ لەبەرەمبەر ئەۋ شىۋازەدا خراپ يان گەۋرەتر لەۋ ۋەوشانەى
ئافرەت دەردەكەۋىت. بۇ پونكردنەۋەى ئەۋە لايەنە شاراۋەيە، ھەندىك نەۋە دىننەۋە بۇ
پونكردنەۋەى مەبەستەكەمان ۋە خراپ تىگەيشتنى پىياۋ ئافرەت لە يەكتى.
ئەۋەى كە ئافرەت دەيلىت:

- 1- ئىمە ھەمىشە لە مائەۋەين ۋە ھەرگىز لە مال دەرنەچىن.
- 2- ھەموو كەس لە بىرى كىرەم.
- 3- مەن زۆر مەندووم ۋە ناتوانم ھىچ كارىك بىكەم.
- 4- مەن دەمەۋىت ھەموو شىتىكم لە بىر بچىت.
- 5- مەنەكە تىكچۈۋە ۋە ھىچى بەسەر ھىچەۋە نەماۋە.
- 6- ھىچ كەسنىك گۈي بۇ ئەۋە ناگىرت دەيلىم.
- 7- ھەموو شتەكان پىچەۋانە دەپۇن.
- 8- تۆ ئىتر مەنت خۇش ناۋىت.
- 9- ئىمە بەردەۋام پەلە لە كارەكانمان دەكەبىن.
- 10- دەمەۋىت ھەست بە خۇشەۋىستى ۋە سۆزىت بىكەم بەرامبەرم.

تىگەيشتنى پىياۋ ۋەلامەكانى:

- 1- ئەۋە دىۋىە ھەفتەى پىشۋو چۈينە دەردەۋە.
- 2- مەن دىنىام لەۋەى كە كەسنىك ئاگاي لىتە.
- 3- ئەمە دىۋو ۋە دەلەسەيە ۋە تۆ لەجىگەدا نەكەۋتۈي.
- 4- ئەگەر كارەكەتم خۇش ناۋىت ئەۋا پىۋىستە دەست لەكاركىشانەۋەى خۇتم پىشكەش بىكەى.
- 5- ھەموو كات بەم شىۋەيە نەبۈۋە.
- 6- مەن ئىستە گۈيىم لىتە.
- 7- ئايا مەبەستە ئەۋەيە مەن بەرپىسىم لەۋانە؟
- 8- بەلى خۇش دەۋىيەت، ئەمە ھۆكارى مانەۋەمە لەگەلت.
- 9- ھەرگىز، ھەفتەرى پابردو لەمال دەرنەچۈۋىن ۋە لەۋ پەرى خۇشەختىدا بۈۋىن.
- 10- ئايا مەبەستە ئەۋەيە كە ھەست ۋە سۆزمەردوون؟!

به‌لام پیاو به‌هوی سروشتی تهرکیزیه‌که‌یه‌وه به‌ته‌واوه‌تی پیچه‌وانه هه‌لسوک‌ه‌وت ده‌کات.
 پیاو به‌ته‌ن‌ها بیرده‌کاته‌وه و پاشان بریاری خوی ده‌دات. وه‌ه‌ندی جار هه‌لده‌سی‌ت به‌خستنه
 پرووی ئەم بۆچونه له‌لای که‌سانیت‌ره پیناوی ئەوه‌ی گفتوگۆی له‌سه‌ر بکات له‌گه‌لیاندا، دوا
 گفتوگو کردن یان له‌سه‌ر بۆچونی خوی به‌رده‌وام ده‌بیت یان ده‌یگۆریت. پیاو یه‌که‌م جار
 بریار ده‌دات و دواتر له‌گه‌ل که‌سانیت‌ره گفتوگۆی له‌سه‌ر ده‌کات. ئەم گفتوگو کردنه‌ گرنگ
 سه‌بارته به‌ پیاو هه‌ندی جار وای لیده‌کات بریاری خوی بگۆریت. به‌لام ئافره‌ت گفتوگو
 ده‌کات له‌گه‌ل که‌سانیت‌ره پاشان بریار ده‌دات. به‌بێ تیگه‌یشتی ئەم جیاوازییه‌ی بریاردان
 کیشه‌کان ناسته‌نگ ده‌رده‌که‌ون. به‌لێ، ئەو پیاوه‌ی که‌بریارێک ده‌دات و ئاراسته‌ی
 هاوه‌سه‌ره‌که‌ی خوی ده‌کات بۆ وه‌رگرتنی راو بۆچوونی ئەوه‌، له‌ نا‌کاودا ده‌یبینن ئافره‌ته‌ی
 تووره‌ ده‌بیت و گومان ده‌کات که‌ پیاوه‌که‌ی بایه‌خی بۆ خوی و بیر و سۆزی ئەو دانه‌ناوه‌ و
 ئەمه‌ش بریاری کۆتاییه‌تی. کیشه‌که‌ لی‌رده‌ا ئەوه‌یه‌ که‌ پیاو مه‌به‌ستی ئەوه‌ی نه‌بووه‌ که‌
 خیزانه‌که‌ی والیی تیگه‌یشتووه‌ و به‌لگه‌ش له‌سه‌ر ئەم راستیه‌ی ئەوه‌یه‌ پیاوه‌که‌ وویستی
 گفتوگۆی له‌گه‌ل بکات و راو سه‌رنجی هاوسه‌ره‌که‌ی وه‌ربگریت، ئەگه‌ر چی هه‌ر بۆچونیکی
 جیاوازی هه‌بیت ئەو ئاماده‌بوو گوئی لی‌بگریت گفتوگۆی له‌گه‌ل بکات. ئاماده‌بوو هه‌تا بۆ
 گۆرینی بریاره‌که‌ی خوی ئەگه‌ر بیرو بۆچونی هاوسه‌ره‌که‌ی راست تریبوو. چی پروو ده‌دات
 کاتی‌ک ئافره‌ت توشی هه‌لو‌یستیکی له‌مجۆره‌ ده‌بیت، ئەو گومانی وایه‌ که‌ پیاوه‌که‌ی پشتگوئی
 خستووه‌ له‌به‌ر ئەوه‌ ئازاری پیده‌گات و ئاره‌حه‌ت ده‌بیت هیچ بۆچونیکی خوی نالیت. چ
 سوودی‌ک له‌ بۆچونی هاوسه‌ره‌که‌یدا هه‌یه‌ کاتی‌ک پیاو بریاری خوی دابیت؟! ئەمه‌ تیروانیی
 ئافره‌ته‌. هه‌ندی جار پیاو پیشنیارد ده‌کات و ده‌لیت: بروام وایه‌ پتویستمان به‌ وه‌رگرتنی
 مۆله‌ت هه‌یه‌ بۆ ماوه‌ی مانگی‌ک بۆ ئەوه‌ی بچینه‌ یه‌کی‌ک له‌سه‌یرانگا‌کانی ناوچه‌که‌ به‌مه‌به‌ستی
 به‌سه‌ربردنی کاتیکی خوش دوور له‌ دوو دلی و تووره‌ بوونی ده‌روونی. ئافره‌ت گوئی بیستی
 ئەمه‌ ده‌بیت و سه‌رسام ده‌بیت، چی به‌سه‌ر ئەو پیاوه‌دا هاتووه‌؟ گرنگی به‌هه‌ست و
 سۆزه‌کانی نادات و بیرى له‌وه‌ نه‌کردووه‌ ته‌وه‌ که‌ راو بۆچوونی وه‌ربگریت. ئایا ئەویش
 که‌سیکی زیندوو نییه‌ له‌و ماله‌دا ده‌ژی؟ ئایا مافی نییه‌ رای خوی بلی؟ بۆچی پیاو پرسیار
 لی نه‌کات؟ ئەمه‌ تیگه‌یشتن و بیرى ئافره‌ته‌. سه‌بارته به‌ پیاو هه‌رگیز مه‌به‌ستی ئەمه‌ نه‌بووه‌
 به‌لکو ئەو باوه‌ری وابوو که‌ ئەم بیره‌ ئاراسته‌ی هاوسه‌ره‌که‌ی بکات بۆ وه‌رگرتنی راو بیر
 بۆچوونی ئەو چاوه‌پوانی وه‌لامی خانمی هاوسه‌ری ده‌کات. به‌لێ پیاو چاوه‌پوانی وه‌لامی
 هاوسه‌ره‌که‌یه‌تی. ئەو وه‌لامی که‌ کیش و قه‌باره‌یه‌کی گه‌وره‌ی هه‌یه‌ له‌لای پیاو. لی‌رده‌ا

كاتىك ئافرىت بىدەنگى ھەلدە بىر تىرىت ۋە ۋە لامى پىيا نادان ۋە (لە بىتاقەتى و توورە يىدا)
 پىيا باۋەرى ۋايە كە بىدەنگى ئافرىت ماناى رازى بونىەتى. نازانىت بىدەنگى ئافرىت ھىچ
 نىيە جگە لە ھەلىك بۇ گىرەنەۋى بىر و ھۆشى خۆى كە لە دەستى داۋە لە كاتى بىستىنى
 ئەو راجلە كىنەدا، راجلە كىنىكى خۆپەرستانە و دىكتاتورانە پىيا كەخۆى لە بىر ياردانى لەم
 جۆرەدا دەبىنىتەۋە بە دور لە ئافرىت. ئەۋەى كە ئەو خانمە لە پىياۋى بىست بوو (بەرەستى
 بىر يارم دابوۋە كە مۆلەتى چەند پۇژىك ۋە مېگىرىن لە فلانە مانگدا بەمەبەستى گەشت كىردن بۇ
 يەككە لە ھاۋىنە ھەۋارەكان.... بۇ چۈنى تۆم بەلاۋە گىرەنگ نىيە. مەن بىر يارى ئەۋەم داۋە
 بوۋارى گىفتوگۇ كىردى نەماۋە ئەۋەى لەسەر تۆيە جىبە جىكردن و گۆى رايەلىيە و مەل كەچ
 كىردە بۇ ئەۋەى مەن دەيلىم. ئەگەر تۇ بۇچۈنىكىرت ھەيە باشتراۋايە نەى لىت لەبەر ئەۋەى بۇ
 مەن بايەخى نىيە). پىياۋى فەقىر ئەمەى نەۋوت بوو، بەلام ئافرىت بە سىروشتى ئافرىتەنەى
 خۆى بەو شىۋەيە لىى ھالى بوۋبوو. گومانى تىدانىيە كە ھەندى لە ئافرىتەنە لە مەبەستى
 راستەقىنەى پىياۋ تىدەگەن، بەلام زۆرىنەى ئافرىتەنە لەۋە تىناگەن، لەبەر ئەۋە ۋە لامىيان
 توورەى يان بىدەنگى دەبىت لەترسى توورە بوۋنى پىياۋ ۋە لامە توند و تىزەكانى. زۆرىەى
 خانمان ناتوان تىبىنى لايەنە چاكەكانى پىياۋ بىكەن ھۆكارى ئەمەش تى نەگەيشتىنى
 خانمانە لە ھەندى كارووبار كە پىچەۋانەى مەبەستى پىياۋە. ئەو تىگەيشتەنى ھەندى جار
 پالىان پىۋە دەنىت بۇ ئارەزايىيەكى توندو تىز كە ھاۋكاتە لەگەل شەرە قسەو پىك ھەلپزان.
 كاتىك پىياۋ ھەست بە ۋە لامى نىگە تىقەنەى ئافرىت دەكات لەلاى خۆيەۋە بەرگىرى لەخۆى
 دەكات لەرگە بەر بەرەكانى كىردى ئافرىت و دەنگ بەرز كىردەۋە كىشەيەكى تازە كە ھىچ
 پىۋست نەبوو پىۋىدات. ئەمە پىۋىدات كاتىك پىياۋ بىر يارىك دەدات، با ھەول بەدەين لەم
 بابەتە بىروانىن لە گۆشە نىگايەكى ترەۋە، گۆشە نىگاي بىر يارى ئافرىت كە پىياۋ بى توانا بوۋە
 لە تىگەيشتىنىدا لە بىر يارەكانى خانماندا. توورە بوۋنى زۆرى پىياۋ بە ھۆى شىۋازى
 دىموكراتىيەنى ئافرىتەۋەيە چۈنكە خانمان بۇ بە ئەنجام گەياندنى بىر يارەكانىان پىۋىستىيان
 بە شىۋازى دىموكراتىيە ھەيە ئەم شىۋازە سەبارەت بە پىياۋ دور و درىزە و بىر يارەكان دوا
 دەخات. ئافرىت پىش ئەۋەى بىر يار بىدات ھەول دەدات ورد بىتەۋە زۆر قىرىن زانىارى بە
 دەست بەيىت ئەمەش ۋا لە پىياۋ دەكات كە گومان لە ئافرىت بىكات كە كەسىكى نەزانە يان
 زانىارى نىيە. لە كاتىكدا راستى بابەتەكە ئەۋەيە ئافرىت بەسروشتى ئافرىتەنەى تايىبەتى
 خۆى ھەول دەدات بىچىتە كىرۈكى بابەتەكەۋە بۇ ئەۋەى لە بەرامبەر ھەموو ئەگەرەكان
 بوەستىتەۋە پىش ئەۋەى بىر يار بىدات. با پىكەرە تەماشاي ئەم نمونەيە بىكەين:

پوژنکیان زیاء به هاوسهرهکهی خۆی نههلهی گوت: (پوژنی پینج شههههی داهاتوور
پینشهنگای کتیبی نیو دهولهتی دهکریتهوه باوهرم وایه نهوه ههلیکی باش دهبیئت بهرین بۆ
ئهوی بۆ ناگاداربوون لهسهر تازهترین کتیب). نههلهی هاوسهری وهلامی دایهوه و ووتی:
(نازانم). من بیر لهو بابته ناکامهوه. (نازانم) ئهم دهستهواژهی ئهو ووتی ههولیکی نههله بوو
بۆ تیگهیشتن له کرۆکی بابتهکه، ههروهها ههولیکی ئهو بوو بۆ پهیوهست کردنی کاروباری
پوژانهیتر بهوسهردانهوه و پاشان پای خۆی بلی و وهلامی بداتهوه. پیاو له وشهه (نازانم)
وا تیدهگات ئههه رهتکردنهوهی ئافههته بۆ پینشنیارهکهی. گومان دهکات که خیزانهکهی
پینشنیارهکهی رهتکردبیتهوه لهناخی خۆیدا دهلیت: (من رقم لهوهیه. ئهوه کرداریکی لهسهر
خویه. ئهگهر ئارهزووی هاتنی نییه بۆچی به راشکاوی بۆچوونی خۆی ئالیت؟ بهراستی ئه
ئافههتیکی موسهیتههه). ئهی خوینههری خوشهویست و بهرین له پیناوی نههیشتنی ئهم
جوهره ههلوستانهه که له ژیانی پوژنهه هاوسهریتیماندا بهزوری پوودهدهن خانمان
دهتوانن بلین: (پروام وایه ئهوه بیریکی باشه بهلام من پینویستیم به ماوهیهک ههیه بۆ ئهوهی
به باشی بیر لهو بابته بکههوه و من بهراستی سههر و لیبوردی تو دهنرخینم). ئهم
وهلامانه ههموویان یارمهتی پیاو دهدهن که زیاتر لیبوردی بیت و دوور بکهوینتهوه له کیشه
و گیروگرفت.

سکالای سههرهکی خانمان لهوهیه که پیاو گوی بۆ قسهکانیان ناگریت:

کاتیکی ئافههت به پیاو دهلیت (ههست دهکهم که تو گوی له من ناگریت)، پیاو وای لیتی
دهکات که ئافههت به کهمیکی گوی نهگروهسفی دهکات و له کاتیکیدا گوینی له ههموو قسهکانی
بووه و ئامانهیه بۆی دووباره بکاتهوه. ئافههت لهم قسانهوه وای تی دهکات که پیاو له مانای
گشتی قسهکانی و ههست و سۆزی ئهوتینهگهشتووه. ئهگهر پیاوان بهراستی له قسهکانی
خانمان بگهن ئهوا ئاستی کیشه و ناکۆکیهکانی نیوانیان کهم دهبیتهوه، پیاو زیاتر بابتهیه و
ههه ئاههنگ دهبیئت لهگهڵ ئافههت دا. زۆر بهی ئهو ناکۆکیانهی سروسهت دهبیئت له نیوان ژن و
پیاو له ئهنجامی بهههلهیهک تیگهیشتنیهوهیه، لهبههر ئهوه باشتر وایه ههردووکیان دووباره
بگهن زۆر جار و پوودهدهات ئهوهی ئافههت دهلیت پیاو دهیبیستی به شینوازی خۆی لی تی
دهکات پاشان بهرپاریش لهسهر ئهو تی گهیشتنه دهکات و ئافههت سههرسام دهبیئت له
ههلو سووکهوتهی پیاو، ئهوهی ئافههت مهبهستی بوو به تهواوی جیاوازه لهوهی پیاو تیگهیشتن
بوو لهبههر ئهوه ههلو سووکهوتهکانی هیچ دادپهروهی و ژیرییهکی تیدانهبوو.

خۇيەمە ئافرەت دەتوانىت لەلەي خۇيەمە گۇپرانىكى سادە بىكات لە خۇيدا، ھەروھە ئەم گۇپرانكارىيە دىسان دورىيان دەخاتەرە لە زۆر كىشە و گرفت.

لە حالەتەك پىياو دەچىتە نىو كەسىتتى خۇيەمە و لە ئاكاو لە قسە كردن دەوھستىت، ئافرەت دەتوانىت لەو كاتەدا لەو بىكات كە بىدەنگى پىياو ماناى كەم و كوپى و ھەلەى ئەو نىيە لىى و بەرپرس نىيە. ئەو سىروشتى پىياو و ھىچ ئەنجامىكى ئەگەتياڭەى نىيە كى كارىگەرى ھەبىت لەسەر ئەو خىزانەكەى، ئەركى سەرشانىيەتى وەكو ھاوسەرى پىياو كەى كە يارمەتى بدات و پزگارى بىكات لەو بارودۇخەى كە تىيدايە بە شىوازىكى دروست وە بەر شىوازەى خودى خۇى نا كە بەكارى دىنى لەگەل ئافرەتانى تىرى ھاوپىدا. ئەى ئافرەتى بەرپز گەر بەم گۇپرانكارىيە ساكارە ھەستاي ئەو زۆر پىياو كەت دلخۇش دەكەى و خۇشەويستى تۇلای ئەو زىاد دەكات، ھەروھە خودى خۇت و خىزانەكەت لە زۆر كىشە بە دور دەگرت.

دور كەوتنەو لە تۆمەتبار كردن:

يەكەك لە گرفتەكانى پىياو ئەوھە تىناگات لە (حالەتى توورە بوون لەلەي ئافرەت) كاتەك ئافرەت توورە دەبىت دەست بە قسە كردن و سكا لا دەكات، سكا لا لەيەك شت ئاكات يان لە كارىكى دىارى كراو بەلكو قسەلەكۆمەلىك كىشە و گرفت دەكات كە بەسەر خۇى خىزانەكەيدا ھاتوھ لەو كاتەدا و دواتر دەست بە قسە كردن دەكات سەبارەت بەو كىشانەى كە پرويداوھ لە پابردودا پاشان دەم لەو كىشانە دەكوتىت كە پىشېبىنى پرودانى دەكات لە داھاتودا وە ئافرەت لەم سكا لانەى ناوھستىتەو بە خواىشتى خۇى. بەلى پىويستى بە ھۆكارىكى دەرەكى ھەيە بۇ وەستانى لەو سكا لانەى كە ھەيەتى! ئەگەتەى لەو دايە كاتەك پىياو گونى لە ھەموو ئەم سكا لانەى ئافرەتى توورەيە و ئەوھى لىتيدەگات كە ئافرەت ھەول دەدات ھەموو ئەو كىشە و گرفتەكانەى كە پرويداوھ بخاتە ئەستوى ئەم.

بەلى وا ھەست دەكات كە لۆمەى پىياو كەى بىكات لە ھەموو ئەو شتەكانەى پرويداوھ. وە لەو گرفتەكانەى كە پروودەدەن لە داھاتودا. سەرەنجامى ئەم ھەلۆستە چىيە؟ برىتتەيە لە دروست بوونى تەقىنەوھى ناخى پىياو بىدەنگ نەبوونى، پىياو دەست بە قسە كردن دەكات و ھەلەدەدات بەرگى لە خۇى بىكات، بەلى لەو بارودۇخەدا پىويستە كە كەسىتتى خۇى پاكز بىكاتەوھ لەو تۆمەتەنى خراونەتە پالى بە ئاپەوا، دواتر پىويستى بەوھ ھەيە دژە ھىرشىك ئەنجام بدات، ھىرشىك ھەلەدەدات نەفسى خۇى پاكز بىكاتەوھ لەو تۆمەتەنى ئافرەت، دواتر ئافرەت تۆمەتبار بىكات ئەمەش بە ھىرش كردنە سەرى و بەوھ تۆمەتبارى بىكات كە ھەزى لە

دروست کردنی کیشو و گرو گرفته و هولد هلدات هیواکانی تیگبدات و بینیریتنه خوشخانهی شیتهمان نه مەش قورساییه کی گهرهیه له سهری وله بارودوخیکی لهه جوردها دور بیت له ئافرهت باشتره بۆ تهندروستی و خودی خوئی.

ههگر پیاو بزانیته که ئافرهتی تووهره بوو به سروشتی خوئی ناتوانیته سهیتهره له سهر خوئی بکات به لکو پیویستی به هاوکاری کردنی کهسانیت ههیه به تایبهتی کهسه نزیکهکانی خوئی لهو کاته دا. به ئی هولد هلدات کهسانیت به شداری له ههست و سۆزیدا بکات له پینگهی قسه کردنه وه کاتیگ هولد هلدات کهسانیت به شداری پیبکات له کیشو کهیدا. ههگر گیز مه بهستی نهوه نییه لومهی نهوانه بکات که به شداری دهکهن له ههست و سۆزیدا سه باره بهو کیشو هیهی که ههیهتی. نهوه تهنها به شدارییه کی ههسته نه که متر و نه زیاتر.

له تیگهیشتمان بۆ جیاوازی نیوان پیاو و ئافرهت لهه بواره دا، لیژدها ئافرهت سکالا دهکات به دهنگیکی بهرز و بیستراو به لکو دهتوانیته له بری نهوه ههندی گۆرنگاری نه انجام بدات. بۆ نهوهی پیاو ههست نهکات که ئافرهت دهیه ویت لومهی بکات لهوهی که پووی داوه له کوتای (شۆرشه که) ی لهو سکالانهی دهتوانیته ههندی دهسته واژه بلیته، دهسته واژه یه کهوا له پیاو بگهیه نیته که نهو نامانج نییه له قسه کانییدا، ئافرهت نهتوانی بلیته (من به پراستی خوشحالم که نهتوانم له گهلهت قسه بکهه سهره پای بونی هه موو نهه کیشانه) یان (قسه کردنت له کیشهکان عهسابم هیور دهکاته وه حهوانه وهه پیده به خشیت) یان (باشه، ئیستاکه باسی هه موو نهو کیشانهت کرد ههست به باشتر بوون دهکهه وهک له جارن).

نهه گۆرانه سادهیه یان زیاد کردنی دهسته واژه کی ساده له کوتایی گفتوگۆکاندا کاریگهرییه کی گهره و باشی ههیه له سهر ههستی بیستنی پیاو و بهرچه کردارهکانی. تووهره بوونی پیاو دهگۆریت بۆ تیگهیشتن له قسهکانی ئافرهت و به سروشتی دابنیت و که مه بهستی نهوه نییه لومهی پیاوه کهی بکات و ههول نادات کیشو و گرفتنی تازهی بۆ دروست بکات و ئافرهت سروشتیکی خراپی نییه.

ههروهها ئافرهت دهتوانیته له کاتی تووهره بوون و سکالا کردنییدا بیرى پیاو بخاتهوه که نهوهی مه بهستی نییه له سکالاکانییدا و نهو پیاویکی نایه به و بلیته نهوهه له بیر ناچیت که کردووته له پیناوی من و خوش بهختی خیزانه که تدا، بۆ نمونه ئافرهتی تووهره که سکالا له بارودوخى کاره کهی دهکات بیرى پیاوه کهی بخاتهوه که نهوهی نهه بارهی له سهر شان سووکت کردووه بوونی پیاویکی نایابه له ژیا نییدا، پیاویک که تامه زرووی بینینیم له هه موو ناخوشی و نارچه تهیه کی کاردا، پاشان پیاوه کهی گوئی دهگریته و نه مەش لهه ههست و

بیتاقمته ی کم دهکاتمه. نهکمر ئافرهتی توو په سکالای هه بوو له ههندی بارودوخی ناومان، دهتوانیت له کاتی سکالاکانیدا پیری پیاوهکە ی بخاتمه که ئهم ههولوتیکوشانه ی نهو بهرز دهنرخینیت له پیناوی رینکخستنی مالهکەدا (لیره دا دهتوانیت ههندی نمونه تر باس بکات). کاتیک ئافرهت سکالا دهکات له بارودوخی مادی خیزان، دهتوانیت پیری پیاوهکە ی بخاتمه که به راستی ئهم ههول و تیکوشانه ی بیوچانی نهو بهرز دهنرخینیت له پیناوی بهرز کردنه وهی حالته ی مادی خیزان و به دلنیا ییه وه نهوه بهرز و پیروز دهنرخینیت. گهر سکالای ئافرهت په یوه ست بیت به پهروه دهی مندالهکان و کیشهکانیان، ههروه ها دهتوانیت ههولهکانی پیاو بخاته روو لهم بواره دا و سوپاسی بیپایانی ئاراسته بکات. تۆمهت بارکردنی خودی خۆت له بهرامبه ر تۆمهتبار کردنی کهسانیتر؛

لهم جیاوازییه فراوانانه ی له نیوان پیاوو ئافرهتدا ههیه، تۆمهتبار کردنی خیرا له کاتی دروست بوونی ههر کیشه یه یان بهربهستی. ئافرهتان له سه رهتادا لۆمه ی خویان دهکەن بهلام پیاوان ئاسایی لۆمه ی لایه نی بهرامبه ریان دهکەن یان کهسیکیتر (پیاو هیچ کات لۆمه ی خوی ناکات له سه رهتاوه به دلنیا ییه وه)، ئهمه بابەتیکی سایکولوژی و دهروونییه ههول دهنه ی پوونی بکهینه وه به شیوه یهکی ئاسان بو ئه وهی هه مووان لی ئی تی بگه ی. کاتیک که گرفتیک یان ناخوشیهک پوو ده دات، لهو کاته دا ئافرهت لۆمه و کم و کورتی دهخاته نهستوی خوی یه کهم شت که ده یبینن نه وه یه (وا خوی پیشان ده دات که نهو بهر پرسه له وهی که پووی داوه) و پاش فراوان بیر کردنه وهی دهتوانیت دهرک به که موو کوری کهسانیتربکات و نه ندازه ی به شداریان لهم ناخوشیه دا و دواتر بیر و بوچوونی دهگۆریت له چوونه ژیر باری بهر پرسیاریتی، ئهم هه لسوکه وتهش له وه سه رچاوه دهگرت که ئافرهت به وه ده ناسریت (ههستیکی کراوه ی بلاوی ههیه).

بهلام پیاوان له سه رهتادا خیرا تر هه ولده دن بو پاکژ کردنه وهی نهستوی خویان و لۆمه کردنی کهسانیتر. ئهم بنه مایه له لای پیاوان، تۆمهتبار کردنی کهسانیتر به کم و کوپی له سه رهتادا و دواتر ههول ده دات نه ندازه ی به شداری کردنی بزانیته لهم کیشه یه دا، له پیشدا ته رکیز له سه ر به شداری کهسانیتر دهکەن له دروست بوونی کیشه که دا دواتر ده ست دهکەن به بیر کردنه وه بو زانینی راستیه کان. ئهم هه لسوکه وته ی پیاو له ویه سه رچاوه دهگرت که پیاو و پیناسه دهگرت که (ههستی ته رکیزی) ههیه، ههستی ته رکیزی له لای پیاو کیشه و گرفت دروست دهکات که نه مه رینگریکه له پئی به دیهینانی ئامانجه کانیدا، لهم لۆژیکه ته رکیزییه وه ههر رینگریهک له رینگای پیاو ده بیته هو ی نه وهی که تۆمهتبار بیت له لای پیاو.

لەلەيكى تەرەۋە دەرك كىردى فراۋان كىشەكە گەرە تر لە قەبارەى سىروشتى خۇى دەبىنىت بۇيە پىنۋىستى بە راستكردنەۋە دەبىت.

لەم لۇزىكەۋە لە كاتى پوۋدانى كىشەكەدا ئافرەت لايەنەكەيتەر دەبىنىت كە دەتوانىت ھەمان پىرەۋ بىگىرت، ئەۋ پىگەيەى كە دەتوانىت كىشەكەى پى كۇتاي بىيىنىت. لەسەر ئەم بىنەمايە زۇر ئاسانە لەسەر ئافرەت ھەست بە بىرپىرسىيارەتى بىكات ۋە خۇدى خۇى تۆمەتبار بىكات. بىلى كاتىك ئافرەت لۇمەى دەروۋنى خۇى دەكات لە سەرەتاداۋ پاشان سەرەنجامى فراۋانى بىر كىردنەۋەى لۇمەى پىياۋ يان كەسانىتەر دەكات، پىياۋ ۋا گومان دەكات ئافرەت بۇيە لۇمەى خۇى دەكات بۇنەۋەى توۋرەى پىياۋ لەرېشەۋە دەركىشەىت، ۋا گومان دەكات ئافرەت لۇمەى خۇى دەكات بۇنەۋەى ئارام بىتەۋە.

كاتىك ئافرەت ھەست بە ھەۋلى بەشدارى كىردى كەسانىتەر دەكات ۋە لە نىۋانىاندا پىياۋكەى كە دەۋرى ھەبۋە لە دروست كىردى ئەم كىشەكەدا، پىياۋ ۋا گومان دەكات كە ئافرەت لەم پىرەى فېلىبازى ۋە مەكر كىردىدە. لەسەرەتادا لۇمەى خۇى كىرد بۇنەۋەى ھىۋر بىتەۋە نىست لۇمەى كەسانىتەر دەكات؟ چ سىرېك لەمەدايە. ئا ئەى پىياۋى ئازىز ئاھەقى بە ماق ئافرەت مەكە ۋە توند مەبە لە بىرپىرى خۇت سەبارەت بىۋ. بزانە ئەم ئافرەتە لە سىروشتى ئافرەتەى خۇيەۋە ھەلسۈكەۋتى كىردۋە لە بىر كىردنەۋە ۋە لەۋەى كە جىياۋازە لە سىروشتى پىياۋ، ئەۋ فېلىباز يان مەكرەى نىيە يان ۋا گومان مەكە كە ئەمە سىرچاۋەى گىرتىلى لە پلان ۋە فېلىبازى ئەۋەۋە.

ئەم جۇرە جىياۋازىيە سىروشتىانە لە بىر كىردنەۋەدا دروست دەبىت ۋە لە پەرچەكردارى ئىشار ۋە سەرسامى پەيۋەندى نىۋان ئافرەت ۋە پىياۋ. كاتىك كىشەكە دروست دەبىت ۋە پىياۋ لۇمەى ئافرەت دەكات لە سەرەتادا، ئافرەت بە ھەلە ۋاگومان دەكات كە پىياۋ بىرى لەۋە كىردۋەتەرە كە خۇدى خۇى ۋە كەسانىتەر بەشدارىيان كىردۋە لە دروستكردى ئەۋ كىشەكەدا (ھەرەك ۋە چۇن ئافرەت بە سىروشتى ئافرەتەى خۇى لەم جۇرە ھەلۋىستانە دەكات) ۋە ئواتر ئەم لۇمەكردنەى ئەنجامى كۇتاي بىرىكى قۇلە. لەسەر ئەم لىكدانەۋەى ئافرەت، خۇدى خۇى ۋا ئاپۋانىت كە پەرچەكرداى بە ھىزى ھەبىت ۋە پاشان كىشە ۋە گىرەت دروست بىكات. لىرەدا دەلىن گەر ئافرەت كەمىك پەلەى نەكردايە لە پەرچەكردارى خۇيدا (ئافرەت دەيتۋانى بىم شىۋازە ھەلسۈكەۋت بىكات كاتىك زانىارى ھەبىت سەبارەت بە سىروشتى پىياۋ لە كىرداى لۇمەكردندا)، گەر مۇلەتى بدايە بە پىياۋ بۋارى بۇ بىكردايەتەرە بۇ ئەۋەى بە چىرى بىرى بىكردايەتەرە يان ھىچ نەبىت كەسانىتەر بەشدارى پى بىكات، ئەگەر ئافرەت مۇلەت بدات ئەۋا

نه‌جامی باشی ده‌بیت. له‌وانه‌یه بزانی‌ت کنی به‌رپرسی راسته‌قینه‌یه و له‌وانه‌شه خوی
به‌رپرسی نه‌وگرفتانه بیت نه‌ک نافرته. گرنه‌گ نه‌ویه نافرته بزانی‌ت به‌ریاری سه‌ره‌تایی پیانو
به‌ریاریکی ده‌ست به‌جی و خیرای پیانو له‌سروش‌تییه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتووه و پالی پینوه
ده‌نین بو‌ئوه‌ی خوی به‌دور بگری‌ت له‌لومه و که‌م و کورتیه‌کان بخاته سه‌ر که‌سانیت.

کاتی‌ک که لایه‌نی شاراو‌هی پیانو داپوخواه و ده‌روونی ده‌کولیت نا له‌م کاته‌دا پیانو
هه‌ست به‌دوودنی و ناجی‌گری ده‌کات، نه‌م هه‌سته‌پنگرده‌بیت له‌نه‌بینینی به‌رپرسی‌ارییه‌کانی
خوی و دروستکردنی کیشه و گرت. له‌م بارودوخانه‌دا بنه‌مای پیانو به‌پوونی ده‌رده‌که‌وین
له‌تومه‌تبارکردنی که‌سانیت‌دا. هه‌چنده هه‌ستی دوودنی و نا جی‌گری له‌لای پیانو زیاترین
نه‌ونده لومه‌و تومه‌تباری که‌سانیت ده‌کات. نه‌م بنه‌مایه وه‌ک په‌رده‌یه‌کی نه‌ستور وایه له
پشته‌وه پیانو ده‌پاریزیت. نه‌م خاله نافرته ناتوانی تیی بگات یان ده‌رکی پی بگات
هوکاره‌که‌شی نه‌ویه کاتی‌ک نافرته به‌م جوړه باروو دو‌خانه‌دا تیده‌په‌ریت، حاله‌تی دوودنی
و ناجی‌گری به‌سه‌ریدا زاله، هه‌لسوکه‌وته‌کانی پیچه‌وانه‌ی هه‌لسوکه‌وتی پیانو ده‌بیت. له‌لای
نه‌م بنه‌مای لومه‌کردنی پیانو زیاتر ده‌بیت.

کاتی‌ک کیشه‌یه‌ک پرووده‌دات و نافرته لومه‌ی پیانو ده‌کات پیانو زو‌ربه‌ی کاته‌کان گرنه‌گی به‌و
لومه‌یه نادات هوکاره‌که‌شی پیانو پیش‌بینی ده‌کات که نافرته پاش ماوه‌یه‌کی که‌م به‌چری
بیر ده‌کاته‌وه له‌بینینی راستیه‌کان، نه‌و راستیه‌ی که ده‌لایت من بیتاوانم وه نافرته هوکاری
دروست بوونی نه‌و کیشه‌یه که پویداوه. پیانو به‌م شیوازه هه‌لسوکه‌وت ده‌کات هوکاره‌که‌شی
نه‌ویه پیش‌بینی بیر کردنه‌وه‌ی نافرته ده‌کات که نریک بیت له‌بیری پیانو.

پیانو هه‌ست ناکات که له‌بنه‌په‌تدا نافرته به‌وه هه‌ست‌اوه، نه‌و به‌راستی بیری کردبوویه‌وه
له‌بابه‌ته‌که و به‌و پییه دوانگه‌ی نه‌و به‌رپرسه له‌دروست بوونی کیشه‌که‌دا و پاش
بیرکردنه‌وه‌یه‌کی چرگه‌شته نه‌و به‌روایه‌ی که پیانو به‌رپرسه له‌دروست بوونی کیشه‌که‌دا.

هه‌ست کردن و زانستمان سه‌باره‌ت به‌جیاوازی نیوان پیانو نافرته ئاسویه‌ک ده‌کاته‌وه و
یارمه‌تیمان ده‌دات که له‌هه‌لسوکه‌وته‌کانی هه‌ردوولا بگه‌ین، وه‌هه‌روه‌ها سه‌رنج‌مان
پاده‌کیشیت زو‌ریک له‌هه‌لسوکه‌وته‌کانی نیوان پیانو نافرته بگه‌ین که په‌یوه‌ندی نیوانیان
په‌یوه‌ندی‌کی بی‌هاوتایه و زو‌ریک له‌هه‌لسوکه‌وته‌کان هه‌له‌ دروستی ده‌کات که سه‌باره‌ت به
هه‌ردوولا سروش‌تی نییه، پیانو خراب له‌هه‌لسوکه‌وته‌کانی نافرته تیده‌گات وه هه‌روه‌ها
نافره‌تیش به‌همان شیوه خراب له‌هه‌لسوکه‌وته‌کانی پیانو ده‌گات. له‌کاتی پوودانی هه‌ر

کیشە یە کدا لەو کاتەدا پێویستە ئەو جیاوازیانەمان بێتەوێ یاد و پەلە ئەکەین لە پەرچە کردار و بڕیار دانماندا لەسەر لایەنە کە ی تر.

هاوبەشی لە بەرپرسیاریە تیدا؛

دونیای ئەمڕۆ جیاواز دەبێت لە دنیای سبەینێ، لە دونیای سبەینێدا پیاو تەنها بەرپرس دەبێت لە پەیدا کردنی مال و پرکردنەوێ پێداویستیەکانی خێزاندا. پێویستە لەسەری مەولبەدات و تی بکۆشیت بە درێژایی کات لە پێیناوی دەست کەوتنی مالی پێویستدا بۆ پرکردنەوێ خەرجییەکانی. پیاو ناچار دەبێت سەرقال بێت بە کاری نەرچەتەوێ بۆ چەند سەعاتی دووردریژ، هەندی جار لە دووشوینی جیاواز کاربکات بۆ ماوێ چەند کاتر مێرێکی دوور و درێژ.

بەلام ئەرکی سەرشارنی ئافەرەت بریتییه لە ئەنجامدانی کارەکانی نیو مال، ئەو بەرپرسە لە پاککردنەوێ مال و جلۆبەرگ و ئامادەکردنی خواردن و منداڵ بوون و پەرورەدەکردنی و گرنگیدان پێیان و ئامادەکردنیان بە شیوێکە باش. لە دونیای ئەمڕۆدا بە تەواوەتی جیاوازی لەو دنیایە، پیاو بەتەنها بەرپرسی نییه لە ئەرکەکانی خێزان و مال، زۆربەیی ئافەرەتان لە دنیای ئەمڕۆدا لە دەرەوێ کار دەکەن وەک پیاو دامەتیاان دەبێت، ئەمەش لایەنێکە لە لایەنەکانی هاوبەشی کردنی بەرپرسیاریەتی.

بەشداری چالاکانەیی هاوبەشی نیوان پیاو و ئافەرەت مەبەست تێیدا نیهتی چاکەیه. لە حالەتی سکالای ئافەرەت لە کار و لەو نەرچەتیانەیی توشی دەبێت، لەسەر پیاو پێویستە باش تی بگات ئەو مەبەستی ئەو نییه و لۆمەیی ناکات یان پەنجەیی تۆمەت بۆ ئەو درێژ ناکات یان بەکەم و کۆر و بی توانا وەسفی ناکات، هەرگیز. سکالاکانی دەرپرین و هەولێکە بۆ حەوانەوێ خەیاڵاتی خۆی و ئافەرەت بەراستی مەولی پیاو دەرخیانی کە لە پێناوێ ئەو خێزانە کەیدا بە خەرجی داوێ و خوشەوێستی خۆی بۆ دەرپرین و چووەتە ژێر باری مەسئولیەت. ئافەرەت زۆر دلخۆش دەبێت کاتی ک سکالاکانی دەخاتە پوو! زەید وەک یەکی کە لە ئەندازیاری پەرۆژەکان لە دامەزرێوە کە کار دەکات و بەرپرسی یەکەم دەبێت لە پەرۆژە گەرەکاندا کە ئەو دامەزرێوە پێی هەڵدەسێت، ئەم بەرپرسیارییه گەرەیه مۆکاری ماندوو بوون و نەرچەتی زۆر بوو بۆ زەید. پەرۆژیکیان کاتی ک سەرقال بوو بە ئامادەکردنی نەخشە و پێکخستنی پەرۆژە کەیه، خێزانە کە ی سۆسەن لە کار گەڕایەوێ. پاش هاتنە ژۆرەوێ پرسیاری لە زید کرد سەبارەت بە پەرۆژە کە یان و کاتی کۆتای هاتنی و زەید وەلامی دایەوێ (بەم زوانە پەرۆژە کە کۆتایی دیئت). پاشان زەید پرسیاری لە سۆسەن کرد و ووتی: (کاری

نەمبۇت چۈن بوو؟ سۆسەن ۋەلامى دايەۋە ۋوتى: (آآآ لە دەست كار كۆتايى نايەت، بىردەۋام كۆمەلىك شت ھەيە دەيىت بە خىراي ئەنجامى بەدىن، ۋە لە راستىدا تۆ ئەم پۇرئانە زۆر سىر قالى ۋە كاتمان نىيە پىكەۋە بەسەرى بەرىن).

با سەيرى زەيد بىكەين بە شىۋازى كۆن و نوپى، كۆنەي چاولىگەرى (تقليدى) و تازەي دىۋاي گۇرپانكارى. زەيدى كۆن ھەست دەكات خىزانەكەي سۆسەن ھىرش بىكاتە سەرى و پەنجەي تۆمەتى ئاراستە بىكات بە كەم و كوپى و گرنگى پىنەدانى لەبەر ئەۋەي بىردەۋام سىرقالە بە كارەكانىيەۋە و ھىچ گرنگى يەكى پىنادات سەرەپاي ئەۋەي كە كەسىكى خۇپەرستە ئەمەش سوكايەتەكى گەۋرە و بىرىندار كەردى ھەست و گەۋرە يىيەتى. چۈن دەيىت بەم شىۋازە بىر بىكاتەۋە!! ئايا نازانى خۇشى دەۋىت!! ئايا نازانى ھەموو ھەول و تىكۇشانى لە پىناۋى خۇش بەختى ئەۋدا بوو؟ چۈن ئافرەت دەتوانىت تۆمەتبىرى بىكاتى سىرقالى بە كارۋوبارەۋە و گوى ئەدات بە خىزانەكەي!! چۈن ئەتوانى ۋەھا ۋەسلى بىكات كە بىردەۋام سىرقالى كارەۋ ماۋەي تەۋاي نەماۋە بۇ ئەۋەي پىكەۋە بن!! ئايا پىكەۋە ھەفتى رابىردو دەرەنەچون!! لەۋدەرچونانەي كە خىزانەكەي لەگەل بوو بۇنان خوارنى ژەمەخۇراكىك لە چىشتخانە ئايا ئەۋ نەبوو؟ ئايا ئەم كاتەي لەگەل كەسىكىتەر بەسەر بىر دىان نا؟ ئەم بى ئەقلىيە چىيە؟ بەلى زەيد ھەستى بە توۋرە بوون و بىتاقەتى كرد.

دىۋاي ئەۋەي سۆسەن قەسەكانى پىاۋەكەي بىيىست و ۋەلامى دايەۋە دەرەكى بە ھىماي توۋرەي و بىتاقەتتىكرد، ئەۋىش توۋرە بوو و دەستىكرد بە سىكالاي جۆر بە جۆر. ئەمەش پالى بە زەيدى ھاۋسەرىيەۋە نا بەرگىرى لە خودى خۇي بىكات كاتىك كە تۆمەتتىكى نا ياسايى ئاراستە كرا، ھەرچەندە سۆسەن سىكالاكى زىاتر دەبوو، زەيدىش زىاتر بەرگىرى لە خۇي دەكرد و زىاتر ھىرشى دەكردە خانى ھاۋسەرى، ئەنجامەكەي دىارە و پىيۋىست بە باسكردن ئاكات.

با پىروانىنە زەيدى تازە كە دەرەك بە توۋرە بوونى ئافرەت و سىكالاكى دەكات، ئەۋ باش جىۋازى نىۋان پىاۋو ئافرەت دەزانىت كاتىك گوى لە قەسەكانى سۆسەن بوو، تىگەشت سىكالاي لە پىاۋەكەي نىيە ۋە لە ھەلسوكەۋتەكانىشى سىكالايى نىيە بەلكو ھەلەدەدات لەلەي پىاۋەكەيەۋە ھەست بە سۆزى خىزانەكەي بىكات و دواترىش ئارامى دەرۋونى بۇ دروست بىيىت. ۋەلامى زەيد(تۇراست دەكەي خۇشەۋىستەم ئىمە كارەكەين و پۇچۋوۋىن لە كار كەردىدا و خۇمانمان لەپىرچوۋە و كاتى پىيۋىستمان لەبەردەستدا نەماۋە ھەندى كات پىكەۋە بەسەر بەرىن، ۋەرە تەنىشتەم، بەراستى پۇژىكى سەخت بوو ئەمەس). كاتىك سۆسەن ھەستى بە

نارامی دهرونی کردو هیور بوویه‌وه، دواي نهو هیور بوونه‌ویه دهستی به باسی کیشه‌کانی کرد له کارکردندا و باسی له سروشتی خوی دهکرد به شیوازیکی دۆستانه و ناسک و له‌سەر خۆ. لیره‌دا زهید ههستی کرد خیزانه‌که‌ی به شیوه‌ی نا راسته‌وخۆ داواي یارمه‌تی دهکات له هه‌ندی کاروباری نیو مالدا و لهو کاته‌دا زهید ووتی: (من نه‌مپۆ ده‌چم بۆ قوتا‌بخانه بۆ نه‌وه‌ی مندا‌له‌کان بینمه‌وه بۆ ماله‌وه. تۆ پشوو بده نه‌مپۆ). سۆسه‌ن نه‌ی توانی دل خۆشی خۆی بشاریته‌وه ووتی (نایا به راستی نه‌مپۆ تۆ ده‌چیت مندا‌له‌کان به‌ینیته‌وه بۆ مال؟ چه‌نده خۆش به‌خت و به‌ختیارم به پیاویکی وه‌کو تۆ). سۆسه‌ن به ته‌نها به‌م کۆتایی هاتنه جوانه خۆش حال نه‌بوو به‌لکو زه‌یدیش به هه‌مان شیوه خۆش‌حال بوو له قسه‌کانی سۆسه‌ندا ههستی به‌وه کرد پیاوه‌که‌ی نایابه و نهو هه‌ل ده‌سی‌ت به ئهرکه‌کانی به‌رامبه‌ر هاوسه‌ر و خیزانه‌که‌ی. کاتی‌ک ئافره‌تان له زۆر کاردا قسه ده‌که‌ن، نه‌وا لی‌ها‌تووی قسه‌کردنیا‌ن سنوری بۆ نییه به‌لام به‌دا‌خه‌وه ده‌سته‌واژه‌ی شکور و ته‌قدیر به‌رامبه‌ر پیاوه‌کانیا‌ن ده‌شارنه‌وه!!

پیاو نازانیت ئافره‌ت تو‌په‌یه و قسه له کیشه‌وگرفتیک ده‌کات په‌نجه‌ی تۆمه‌ت ئاراسته‌ی نه‌و ناکات به‌لکو هه‌تا ئیستاش پیاوه‌که‌ی خۆش ده‌وینت. نه‌وه‌ی زۆر بۆ پیاو دینیت بوونی کیشه‌یه‌ک یا‌ن زیاتره، وه نه‌وه‌ی زیاتر زۆری بۆ دینیت که نه‌توانیت چاره‌سه‌ریان بکات. له‌به‌ر‌ئ‌وه پێویسته له‌سەر ئافره‌تی تو‌په‌ر نه‌وه بۆ پیاو پوون بکاته‌وه که به‌راستی پیاوه‌که‌ی گوئی بۆ نه‌وو سکالا‌کانی گرتووه و نه‌م له‌سەر نه‌وه لۆمه‌ی ناکات. پێویست ناکات ئافره‌ت راستی ههستی خۆی بشاریته‌وه یا‌ن گو‌پانی نه‌م هه‌سته دیاره بۆ نه‌وه‌ی هاوسه‌ره‌که‌ی ئا‌ره‌حه‌ت بکات، هه‌موو نه‌وه‌ی له‌سه‌ریه‌تی بریتییه له دا‌پشته‌وه‌ی قسه‌کانی به شیوه‌یه‌کی پوون و ئاشکرا که پیاو به‌و شیوه‌یه لی‌ی بکات که ئافره‌ت مه‌به‌ستی نییه هێرش بکاته سه‌ری یا‌ن تۆمه‌تبا‌ری بکات. نه‌ه‌جامدانی هه‌ندی گو‌پانکاری ساده له‌وانه‌یه نه‌جامی گه‌وره‌ی باشی هه‌بیت وه دیوهمه‌ی ترس و کیشه و گرفته‌کان دوور بخاته‌وه.... گرنگترین شتی‌ک پیاو پێویستی‌تی گوئی لی‌یبیت له‌کاتی سکالا‌ی ئافره‌ت دا نه‌وه‌یه که ئافره‌ت هه‌ولنه‌دات نه‌و تۆمه‌تبا‌ر بکات و هو‌کاری دروست بوونی کیشه‌کان بخاته‌وه‌ستۆی نه‌و، هه‌روه‌ها گوئی گرتنی پیاو له ئافره‌ت بنرخینیت ئافره‌ت له کاتی سکالا‌کانیدا. نه‌گه‌ر ئافره‌تی تو‌په‌ر له کاتی سکالا‌کانیدا ووتی: (من به‌راستی نه‌م گوئی گرتنه‌ی تۆ به‌رز ده‌نرخینم نه‌گه‌ر له قسه‌کانی مندا شتی‌کی تیدا بێت که هی‌ما بۆ نه‌وه بکات نه‌مه هه‌له‌ی تۆیه و تۆ به‌رپرسی، من هیچ کات مه‌به‌ستم نه‌وه نییه. من ده‌زانم نه‌مه ته‌نها هه‌له نییه). نه‌م شیوازه له قسه‌کردندا پیاو زۆر دلخۆش ده‌کات وه هه‌ستی هێرش کردن و تۆمه‌تبا‌رکردن به‌که‌م وکو‌رتی و شکستی لی

دور دەخاتەۋە وپاشان ھانیدەدات كە زیاتر گوی بگریٹ لە داھاتوودا. خانى بەرپز كاتیک
 ھەست دەكەى لە ھالەتى توپە بووندای و باس لە كیشە و گرتەكانى خۆت دەكەى و
 دەتەوینت پیاوھەكەت گویٹ لیبگریٹ، پنیویستە لە سەرت زۆر بە پوونى ئەوە بۆ پیاوھەكەت
 دەربری كە تۆ ناتەوینت ئەو تۆمەتبار بگەیت و ھەول نادەیت لۆمەى ئەو بگەى و تۆ
 سوپاسى دەكەى لەسەر ئەم گوی گرتەى بۆ تۆ. باوەر بگە ئەو پیاوھەى كە بە سروسى
 خۆى ھەزى لە گوی گرتن نییە بۆ ئەم جۆرە باسانە لە داھاتوود وای لیدیت گوی بگریٹ بۆ
 ئەم جۆرە سكالانە و ھیچ خراپ تیگەیشتنیک لەلایەنى ئەو وە پوونادات، ئەنجامەكەشى بە
 خوش بەختى ھەمووان كۆتایی دیت. ھەموو ئەوانەى لە پێشەۋە باسمانكرد پەيوەست بوون
 بە تووپە بوونى ئافرەت و سكالاکانیەۋە لە كاروباریكدا كە پیاو تۆمەتبار یان لۆمەكراو
 نەبوو بە ھیچ كەم و كورپیەك، بەلام ئافرەتى تووپە چۆن ھەلسوكەوت دەكات كاتیک سكالای
 لە كاریك یان چەند كاریك بكات و ھەست بكات پیاوھەكەى دەووریکى گەورەى ھەیە لە
 دروست بوونیاندا و ئەو بەر پەرسە لییان و دەیەوینت لۆمەى پیاوھەكەى بكات لەسەر ئەو
 كارانەى؟ چۆن ھەلسوكەوت دەكات و چى دەلینت؟ ئایا ھێرشى دەكاتە سەر بەشیۋەى
 راستەوخۆ و ئاشكرا، یان بیدەنگ دەبیت لەسەر دوو دلی خۆى و پازى دەبیت لەسەر ئەو
 باردۆخەى كە ھەیە؟! ھەلەیە ئەگەر ئافرەتى تووپە پووبەپووی پیاوھەكەى بێتەۋە و پەنجەى
 تۆمەتى بۆ دریز بكات و دەست بكات بە سكالاکردن. ئەوەى ئافرەت دەتوانیت بیکات جگە
 لەمە ئەوەىە كەسیكىتر بدۆزیتە كە باوەرى پنی بیت بەھەموو قەناعەتیەۋە و دەست بكات بە
 قسەكردن بۆى. ئەم كەسە لە ھالەتى گوی گرتنى بۆ ئافرەتەكە یارمەتى ئەدات لەسەر ھێور
 كردنەۋەى پاشان ئافرەت ھەست بە ئارامى دەروونى دەكات و لە كاتیکى گونجاودا
 دەواتنیت قسە لەگەل پیاوھەكەى بكات لەسەر ئەو بابەتە گرنگە. (لە بەشى داھاتوودا باس
 لەم بابەتە دەكەین).

گۆی گرتن و سەرزەشت ئەكردن:

كاتیک ئافرەت تووپە دەبیت و دەست دەكات بە دەرپیرینی توپەییەكەى و لە پێگەى
 قسەكردن لە كیشەكانییەۋە و بەزۆرى پیاو واتیدەكات ئافرەت مەبەستى ئەوەىە تۆمەتبارى
 بكات كە ناتوانیت ئەركەكانى بەباشى جیبەجی بكات، وە زانیمان كە ھەرگیز لە زۆربەى
 كاتەكاندا ئافرەت مەبەستى ئەمە نییە. نمونەى ئەم ھالەتانە پۆژانە پروودەدات لە ژیانماندا
 ئەنجامى خراپى لیدەكەوینتەۋە كاتیک پیاو تۆمەتبار دەگریٹ وەكو فریدانى پارچەییەك دار
 وایە بۆ ناوئاگریكى گرگرتووی بلیسەدار. كیشەكە ئالۆز ترو گەورەتر دەبیت پاشان ھەردوولا

له قسه كردن دهوستان و ناكوكى دروست دهبيت و نهم ناكوكيهش ماوهكەى وهستاوه لهسەر
نهوهى كاميان زووتر ههول دهدهن بو چاك كردنهوهى. پيشبيني ئافرهت له حالهتى توپهيدا
كار كردن، جگه له كار كردن من ههچ شتيكيت نازانم.

كاتيك پياو گونى لهم قسهيهى ئافرهت دهبيت نهوا بابتهكه به شيوهى كهسى
ومر دهگرت، بيتاقت دهبيت و نازارى پندهكات لهم قسهيه، چون نازارى پيناكات
بهجى پهرچه كردارى پياو دهست پندهكات. پهرچه كردارى بهرگري كردن و ههول دهكات خوى
بهوور بگرت لهو كهه و كورتيا نهى ئافرهت دهپخاته نهستوى، نهم پهرچه كرداره لهوانهيه
بگوپيت بو هير شيكى پيچهوانه و سهرهپاي نهوهى كه تومهتبار و بهرگري له خوى دهكات
و ههول دهكات لومهى هاوسهرهكهى بكات به خراپى ههلسوكهوتەكانى و تهملهلى و زيادهپروى
و تومهتبارى بكات. نهى خوينهري خوشهويست تهسهرى نهم ههلوسته و نهوهى لى
دهكهويتهوه بكه؟ نهى پياو بزانه ئافرهت به شيوهى پيكا ته تايبهتهى خوى جياوازه له
پيكا تهى تو به تهواوى، زور له مالهوه قسه دهكات و كاتيك سكا لا هيه مهبهستى نيه تو
تومهتبار بكات به كهه و كوپى، تهنا ههول دهكات بهو دهرپرينهى خهياتى خوى خوش
بهخت بكات و نارامى دهروونى به دهست بهينى له بهر نهوه واتى مهگه بابتهكه تومهتبار
كردنى پوون و ناشكرائى توپه. پهلهمهكه و دوربه له پهرچه كردارى توند، فيربه چون
پووبهپروى نهم بارودوخانه ببستهوه وه چون ههلسوكهوتى لهگهله دهكهى به زمانى لوزيكى
دروست و بهكارهينانى حيكمت و تيگهيشتن و به ناگايى و زيرەكى. ههول بده بارودوخهكه
هينور بكهيتهوه و سهركهويت بهسهريدا و زياتر ئالوزى نهكهى. ههول بده ئاو پرژينى نهو
ناگره بكهى لهجياتى نهوهى بهنزينى پيدا بكهى. ههول بده وهلاميكى گونجا و بوهاوسهرهكهت
بدوزهوه و له كاتى خویدا پيى بلى. وهلاميك كه نزيك يان وهك نهم وهلامانهى خوارهوه بيت:
سهركه من ناموويت لومهى تو بكهه، پيش نهوهى نهو بليت (نايا تو ههول دهديت لومهى من
بكهى) تو دهتوانى بليت (زور نازارم دهكات كاتيك نهم قسهيهى تو دهبيستم، قسهيهكه كه
ماناي وايه ژيان زور نارهحهته و نهويش ههلهى من بووه). ههروهها پياو دهتوانيت بليت (وا
ههست دهكهه تو دهتويت بلى ههلهى تو بووه من تومهتباريم نايا مهبهستت نههيه؟) نهم
شينوازه سهرهنجى ئافرهت رادهكيشيت بو نهوهى كه دهليت و پاشانيش حسابى خوى بكات
و پووتر مهبهستهكهى خوى بلى.

يان پىياو دەتوانىت بلى (كاتىك دەلىيت ژيان بەتالە لە ھەموو خۇشەك و ھەموو ئەوئى
 نىمە پىي ھەلدەستىن برىتتە لە كاركردن، وا ھەست دەكەم بلىيت ھەلەى تۆيەمن بەرپرس بى
 لەو كىشەيە، ئايا ئەمە مەبەستى قسەكانى تۆيە؟). جارىكىتر بىرت دەخەمەرە ئەى پىياوى بە
 رىز ئافرەت ھەولنى سەرزەنشەت كەردنى تۆ نادات لە سكالاکانىدا، پىيويستە ئارامى و دانەخۇ
 گرتنى خۆت بپارىزىت. ھەموو ئەم نەمۇنەنى پىشوو باسەمانكرد بۆنى ئەوئى لىدەت پىياو لە
 تۆمەتەكانى ئافرەت بگات، ۋە دارشتەنەوئى ئەم نەمۇنە بە دور لە ھەر بىرىندار كەردىكى
 ئافرەت و ھەستى و ھەلىكى باش دەداتە ئافرەت بۆ سەرنجدان لەوئى كە دەلىيت و بىرى لى
 دەكاتەرە و پاشان تۆمەتەكانى بكىشەتەرە ۋە مەبەستى خۆى بە پرونى بلىت. بىرت بىتەرە
 ئەى پىياوى بە رىز ئافرەتەش مافى ھەيە توورە بىت چۆن تۆ مافت ھەيە توورە بىت. ئەوئى
 كە دلخۇشى دەكات برىتتە لە قسە كەردن (يان ئەوئى پىي دەوترىت سكال) ئەوئى زۆر
 ئافرەت دلخۇش دەكات ئامادەبوونى تۆيە بۆ گوى گرتن لە سكالاکانى ئافرەت بەبى توورەى
 يان پەرچەكەردارىك. دلنەبە ئافرەت لە داھاتودا ئارام دەبىتەرە پاش كۆتايى ھاتنى
 قسەكانى ئەگەر سكالاکانى لە راستىدا پروبەرووى تۆش بىن و تۆمەتى ئەوئى بەدەنە پال كە
 تۆ كەسىكى كەمتەرەمى، بەم شىوئەيەش خۇش بەختى و ئاسوودەمى ھەموولەكە
 دەگرتەرە لە جىي شەپرو گىرو گرت.

ھونەرى گوى گرتن:

بەنەمەي گەتوگۆ لە نىوان پىياو ئافرەتدا سەركەوتوو دەبىت كاتىك پىياو فىر بىت چۆن گوى
 لە ئافرەت دەگرتن و چۆن دروست لە قسەكانى بگات. ئەمە پىي دەوترىت ھونەرى گوى
 گرتن، ۋەكو ھەموو ھونەرىكىتر ھونەرى گوى گرتنىش پىيويستى بە پىادەكەردن و
 جىبەجىنكەردن ھەيە ھەرچەند ئەم ھونەرە زىاتر پىيادە بگەين، ئەوئەندە زىاتر پەى پىدەبەين.
 كاتىك پىياو دەگەرتەرە بۆ مائەو ھەلدەدات پىرسىار لە خىزانەكەى بگات كە ئەمەروى چۆن
 بوو، خىزانەكەشى دەست دەكات بە قسە كەردن ھەول دەدات پىياوئەكەى گوى بۆ بگرتن.
 لەسەرەتادا كاتىك خىزانەكەى ھەندى كىشەو گرتت باس دەكات كە زۆرىان بۆ ھىناو.
 زۆرىش بۆ پىياو دىت ھەست بەو دەكات ئەگەر بە شىوئەى كەمىش بىت خىزانەكەى ھەندى
 سەرزەنشەتى بگات. لىردا پىياو پروبەرووى زىاتر لە بەرھەلستى يەك دەبىتەرە ئەوئىش (ۋەگرتنى
 بابەتەكەيە بە شىوئەى كەسىنى) ئەمەش بە زۆرى كاتىك پروودەدات كە پىياو خراپ لە مەبەستى
 ئافرەت بگات، لىردا پىيويستە لەسەر پىياو بىرى بىتەرە (جىياوازى شىوازى نىوان ھەردو
 پەگەن) بىرى بىتەرە كە ئەوان دوو كەسى جىياوازن، دوو كەسن كە لە دوو سەرچاوەى

جیاوازه وه ههلقولان) بهشیوهی درکه (مجان) دهتوانین بلیین ههریهکیک لهودوانه له دوو دنیای
جیاواز له یهکتیهوه هاتوون. دونیای پیاوو دونیای ئافرهت و ئهو ههزگیز ههولنادات
سهرهنشتی پیارهکهی بکات ئهوه تهها (شیوازی ئافرهته له قسهکردندا). ههروهکو چۆن پیاو
بۆ قسهکردن. بهداخهوه جیاوازی ههیه لهنیوان ئهو دوو ڕهنگهیهدا ئهم جیاوازیهش زۆر کیشه
وگرفت دروست دهکات به هوێ ههله لهیهکتر گهیشتهوه. چی بکهین؟ ئههه ویستی
پهروهردگاری کاربهجیه له دنیادا و ناپازی بوون نییه له بریاری ئهودا.

ئهگر پیاو لههه بگات ئهوا ههلسوکهوتی زیاتر تیگهیشتهوانهتر دهبیئت و کهتر تووندو
تیژی پیوه دیاره. لهوکاتهدا و لهپیناوی خوشنووکردنی خهیالاتی ئافرهت پیاو ههلهدهسیئت
به یارمهتیدانی لهسهر ههناسهدان و دهکردنی ئهو نارهحهتییهی که توشی بووه ئهههش به
گوێ گرتنی له ئافرهت و ههلهانی لهسهر قسه کردن وهکو ئهوهی بلیئت: دواي ئهوه چی
بوویدا؟ کوئایی ئهم ههلوێسته چی بوو؟ یان ههه شتیکیتر لههه بابهته.

گوێ گرتنی لهسهر خوێ و ژیرانهی پیاو بۆ سکالاکانی ئافرهت زۆر سوودی تیدایه، لهو
بووه وه دهتوانیئت لهو راستیهی بگات که چی تهنگ به ئافرهت ههلهدهچنی و لهوکاتهدا
ههلسوکهوت لهگهله ئهوهدا بکات وه ههول بدات ئهو ناتهواویه چاک بکاتهوه. ههروهها گوێ
گرتن سههراوهی ئارامی و هیور کردنهوهی عهسابی ئافرهتانه. ئهگر چی پیایهش دهووری
ههبیئت له دروست کردنی ئهم نا ئارامیانهدا، گوێ گرتنی بۆ ئافرهت وای لیدهکات بیري
بهجیتهوه و لێی خوش بیئت.

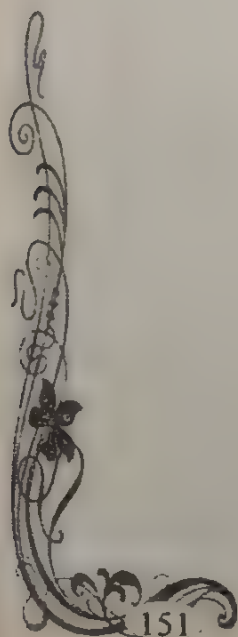
گومانی تیدانییه هونهری گوێ گرتن بۆ ئافرهت و جیهههچیکردنی به شیوهیهکی دروست
نۆز گرنگه، ئهگر وانهکهین ئهوا ترسناکه و پیویسته ههندی خالی بنهههتی ههیه رهچاوی
بکهین. پیاو دهتوانیئت ئهم هونهره فیڕ بیئت و جیهههچیی بکات ئهگر خوێ بهراستی بهیویئت
و ناماده بیئت فیڕبیئت، دهبیئت پیاو له بارودۆخوی دهروونی باشدابیئت کاتیک دهیهویئت ئهم
هونهره فیڕبیئت. ئهگر پیاو له بارودۆخی دهروونی شههراودا بوو هههوهی که ئهو
هههستهیهتی لهوکاتهدا ئارامی و ئاسوودهی خوێ بوو، ئهوا پیویسته لهسهری دوور
بکهویتهوه له جیهههچیکردنی هونهری گوێگرتن لههه ئهوهی له حالهتی دهروونی لهو جوهره
خراب له ئافرهت و هههستهکانی دهکات ئهههش دهبیئت هوی تووپه بوون و سهه ئهههه
ئاکامهکی پیچهوانه دهبیتهوه و له جیاتی ئهوهی ناشتی و ئاسوودهیی بال بهسهر هههوه
لایهکدا بکیشیئت شههري ناوخو دهست پیدهکات.

پرسىيارىڭكى گىرنگ دىتە پىشەۋە ئەۋىش ئەۋەيە (چۆن پىياۋىڭكى دەروۋنى تىڭ شكاۋر
 ەساب ئاگراۋى دەتوانىت لە سكالاکانى ئافرەت دور بکەۋىتەۋە؟) ئايا پىشت گوييان بخت
 و بىدەنگ بىت؟ ەزگىز نەخىر چونكە ئەمە دەبىتە ھۆى زىاد بوۋنى بارودۇخەكە و كىشە و
 گرفتى تازەى لىدەكەۋىتەۋە. ۋەلامەكەى ئەۋەيە پىياو زۆر لەسەر خۆ و بە ھىۋرى بە ئافرەت
 بلىت (بە شىۋازىڭ ھىماى راستى و خۆشەۋىستى تىدابیت) (لە راستىدا ئەم ھەلۋىست
 گونجاۋ نىيە بۇ من، دەتوانىن لەر بابەتە لە كاتىكىتر قسە بکەين).

ھەندى كات دىت پىياو ئازانىت بە تەۋارەتى ھەستى چۆنە و ئاتوانىت تواناى خزى
 دىارى بكات بۇ گويىگرتن لە ئافرەت و سكالاکانى (ئەمە كاتىڭ دەبىت پىش ئەۋەى ئافرەت
 دەست بە قسەكردن بكات). كاتىڭ ئافرەت دەست پى دەكات و قسەكانى دەگىرپىتەۋە ئەگر
 پىياو ھەستى بە بىتاقەتىكرد و نەى توانى بەردەۋام بىت لە گوى گرتن پىۋىستە لەسرى
 يەكسەر بوەستىت و بەردەۋام نەبىت لە گوى گرتن، بەردەۋام گوى گرتن لەم جۆرە حالەتە
 دەروۋنىانەدا بە بىگومان دەبىتە ھۆى تەنگ پىئەلچىن و توۋرە بوۋنى پىياو. پىۋىستە لەسرى
 پىياو يەكسەر بوەستىت لە گوى گرتن، لىرەدا بەبى ئەۋەى پىياو ھەستى ئافرەت برىندا بكان
 دەتوانىت بلىت (من لە راستىدا دەمەۋىت گوى بگرم لەۋەى تۆ دەبىت، بەلام ئىستا
 ئارەجەتە بۇ من تەركىز كردن و گوى گرتن لە قسەكانت من وا گومان دەكەم پىۋىستىم بە
 ھەندى كات ھەيە دواتر دەتوانىن بەردەۋام بىن لەسەر قسە كردن لە بابەتەكەدا). پىۋىستە
 ھەرىكە لە پىياو ئافرەت ھونەرى گفتوگۇ كردن و پىز گرتنى يەكتى بزانن و برۋايان واينى
 ھەردووكيان جىاۋازن، ئەۋا ژيانى ھاۋسەر زۆر خۆشتەر و ئاسانترو چىژدارتر دەبىت. ئەگر
 ھەر خراپ لە يەك گەشتىنىڭ لە نىۋان پىياو ئافرەت پوۋىدا، باشتروايە ھەردووكيان
 بىرەكەنەۋە كە ئەۋان جىاۋازن لە بىر كىرنەۋە و لە دەربىرىنى ھەست و سۆزىاندا و ھىچ
 مەبەستىڭكى خراپ يان ھەۋلى ھىرش كردن يان برىندار كىرن يان ھەر شتىكىتر ۋەكو ئەمانە،
 ئەۋ خالەى كە ئەمانە دوو كەسى جىاۋازن.

بهشی شه شه م

حاله ته دهر و ونيه کانی پياو

كاتەدا، يان كاتىك ئافرەت توشى ئازارىك يان بىرىندار بوونىك بوو بىت لەلەين كەسىكەۋە
ئايەۋىت ئەمە دووبارە بىتەۋە لە داھاتوۋدا، يان كاتىك پىياۋ كارىكى نا دروست دەكات و
بىتاقەتى دەكات كە بوۋەتە ھۇى ئازار و ئارەھەتى و بى ھىۋايى.

گومانى تىدانىيە كە پىياۋ لە ئافرەت دور دەكەۋىتەۋە كاتىك ھەستىكرد كە ئافرەت لە
ئەۋە لە راستى ھەستى ئاگات، ۋە ھەرۋەھا كاتىك توشى جۇرىك لە ئازار و بى ھىۋايى
بوۋىتەۋە، كاتىك ئافرەت كارىكى ھەلەى دىار دەكات، ۋە ھەرۋەھا لە كاتىكىتردا لە ئافرەت
دور دەكەۋىتەۋە كە خۇشى دەۋىت و لىي دەترسىت سەرەپاي ئەۋەى ھىچ ھەلەيەكى
نەكردوۋە لەۋانەيە پال بە پىياۋەۋە بىت ئەم جۇرە ھەلسوكەۋتەنە بكات، ھەندى جار دەبىن
پىياۋ دور دەكەۋىتەۋە بەھۇى ھەلسوكەۋتىكەۋەكە ھەردوۋكىيان لە لوتكەى خۇشەۋىستىدا
دەبن، ھەرۋەكو لاستىك پىياۋ دور دەكەۋىتەۋە لە ئافرەت (بەبى ھىچ ھۇكارىكى دىار) پاشان
دەگەرپىتەۋە بۇ بارودۇخ و ھالەتى سىروشتى خۇى، ھەرۋەھا (بەبى ھۇكارىكى دىار).

ھۇكارى راستەقىنە كە پال بە پىياۋ دەنەت نا كۆمەلەيەتى دور بىكەۋىتەۋە لە ئافرەت
ئەۋەيە كە پىياۋ لەۋكاتەدا دەيەۋىت بەدۋاي ھەستى خۇيدا بگەرپىت سەرەخۇ، دور
دەكەۋىتەۋە و كاتىك دەگاتە ئاستىكى دىارى كراۋى دور كەۋتەۋە دەيىبىن زۇر بە خىراى
دەگەرپىتەۋە بۇ ئەۋەى لەسەرى بوۋە لە پىشدا ۋاتە بۇ ھالەتى سىروشتى خۇى. كاتىك پىياۋ
دەگاتە بەرزترىن ئاست لە دوركەۋتەۋە ھەست بە پىۋىستى زۇرى دەكات بۇ خۇشەۋىستى
و سۆز دووبارە، لەبەر ئەۋە كاتىك دەگەرپىتەۋە لە ھالەتە ئامادەيە خۇشەۋىستى خۇى
پىشكەشى ئافرەت بكات و ئامادە بىت بۇ ۋەرگرتن و تىگەيشتىنى خۇشەۋىستى ئەۋەى.

كاتىك پىياۋ لە ھالەتى دور كەۋتەۋە دەگەرپىتەۋە، دەگەرپىتەۋە بۇ ھەمان ھالەت كە
پىش دور كەۋتەۋە لەسەرى بوۋە، بە دەستەۋازەيەكى تر پىياۋ دەگەرپىتەۋە بۇ ئەۋە شۈنەى
كە كۆتاي پى ھاتبور. دەگەرپىتەۋە بۇ ئەۋە خالەى كە دەستى بە دور كەۋتەۋە كرد.
پىۋىستى ھەست كەردنى ئافرەت بۇ ئەۋە بارودۇخە :

زۇر پىۋىستە بۇ ئافرەت لەم بارودۇخە تىبگات، لەلەى پىياۋ تىگەيشتىنى ئەۋە بۇ ئەۋە جۇر
نا كۆمەلەيەتى و پاشەكشە كەردنە - سىروشتىيە لەلەى پىياۋ - كە ھىچ دەستى خۇى تىدانىيە
ۋە ھىچ ھەلەى نە كەردوۋە كە پىياۋ توۋپە بىت و ۋاي لى بكات جيا بىتەۋە لە خۇى ئاشازى
بىت و ئارەزوۋى نەبىت قەسەى لەگەل بكات، ئەگەر توانى لەۋە بكات ئەمە كارىكى
سىروشتىيە توشى پىياۋ دەبىت لە كاتىكىتردا ئەم جۇرە تىگەيشتەنە لەۋانەيە بىتە ھۇكارى
بەھىزى پەيۋەندى نىۋانىيان و زىاتر كەردنى خۇشەۋىستىيان بۇ يەكترى. ئەگەر لەم پاشەكشى

و بېزارىيە پياو نهگات و سەرسام بىت و ھەندى ھەلسوگەوت بکات که پياو بىتاقەت بکات
و له ناخى خۇيدا ھەست بە بېزارى بکات، ئەمە زۆر بە دۇنيايىيە ھە کىشە و گرفتىک لەگەن
خۇى دىنىت که پىوئىست نەبوو پووبدات ھەر لە سەرتاوە.

ياسىنى گەنج مونتەھای لاوى ناسى، دواى ماوہىە بېريارباندا بچنە نىو ژيانى
ھاوسەريەو، وە بەراستى بوونە ژن و مىرد سەرچاوەى خوش بەختى ھەردوو کيان بوو.
خيزانى ياسر دەرکى بە کارىکى غەريب و سەرسوڤەين کرد، ھەستى کرد ھەندى گۆڤان
بەسەر پياوھەکى ياسر دا ھاووە بەبى ھىچ ھۆيە. دواى ئەوہى ياسر وەکو سىنەرى وابوو
بەردەوام لەگەلى دەروشت بۆ ھەر شوينىک بېرۇشتايە، لەسەرەتادا لىنى دوور کەوتەو. ئەو
زەرەخەنى که لىنى جيا نەبووہو، شوينى گرتەو ساردوو سېرى و ناکوکى، ئەو پووەى
که بەردەوام سەرچاوەى خوش بەختى بوو بۆى گۆڤا و بوو بە پرويەکى ناشيرين و عەبوس
بۆى. ئەو ياسرە پروان بىژەى که بەردەوام قسەى لەگەل دەکرد، لە ناکار توشى بىدەنگى بوو.
ياسر وەکو ئەو کەسەى جاران نەما که خوشى ويست و مارەى کردووە ماوہىەکە زۆر نىيە.

سەرسام بوو مونتەھا لەم گۆڤانە لە ناکاوہ و کہ ھىچ ھۆکارىکى نەدەزانى؟ ھەستى دوو
دلى زۆر بۆ ھاىن دای گرت ھەموو ھەول و کوششى خۇى خستە گەر بۆ ئەوہى ھۆکارى نەم
گۆڤانە بزانىت. سەرەتا ئەوہى لە خەيالىدا بوو پووى دابوو لەو ماوہىەدا خستىە پوو،
نەستىکرد بە بىر کردنەوہ لە ھەموو کارىکى بچووک و گەورە لە نىوانياندا پوویدا بوو بەلکو
و بىو ھىوايەى بگاتە ھۆکارى نەم گۆڤانە لە ناکاوہ. لەسەردا پىنج وشەشى لەيەکدا، چى
پوویداوہ و ھۆکارەکەى چىيە؟ ئەو کىشەيە چىيە کہ ياسرى بىتاقەت کرد و بووہ ھۆى
توورە بوونى گەياندىە ئەو حالەتەى کہ لەسەريەتى؟ وە چى ناسارىک لەمە دەکەوتەوہ و
نەجامەکەى چى دەبىت؟ بۆچى ئەم دوور کەوتنەوہ لە ناکاوہ و وەستانى ھەستى
سۆزدارىتى؟ ئايا شتىکى وتووہ و باشتەر بوو نەبلىت؟ ئايا ھەلەيەکى ئاشکراى کردوہ
کارىگەرى کردۆتە دەروونى پياوھەکى؟ ئايا ھەستى بە پەشيمانى کردوہ لە پروسەى ژن و
مىردايەتيان وە دەيەوت بىر و بۆچونى خۇى بگۆڤىت و تەلاقى بدات؟ ئايا کەسنىکى بەخيل
و جادوو گەر ھەيە جادووى لىکردبىت و کارىگەرى لەسەر ياسر و بېريارەکانى دانا بىت؟ ئەو
پياوہ يان ژنە کى يە؟ ئايا کەسنىک ھەيە کۆتايىيەک بۆ ئەم ژن و مىردايەتيە خوش بەختە
دابىت؟ ئايا ئەمە کارى ھەسوودى و بەخيلىيە، وە ئايا کەسنىک ھەيە بىيەوت ئەم پەيوەندىە
ژن و مىردايەتيە تىک بدات؟ ئەى خواى گەورە چى پوویداوہ و چارەسەرى چىيە؟!

دوای ئەم ھەموو لىكدانەۋە و دوۋىيە مونتەھاي ئافرت نەگەيشتە ھىچ ئەنجامىك، دەستى بە ھەولدا نكرد بۇ دەرھىنانى ياسر لەو بارودۇخە دەرۋونىيە ئالۋزەي كە تىيىدايە و گەرەنەۋەي بۇ ئەو سىروشتەي لەسەرى بوو لە پىشدا. دەستىكرد بە قسە كردن بۇ زانىنى راستى ھەلۋىستى، ئەنجامى باشى نەبوو، ھەولیدا بىھىيىتە نىو پروداۋەكانەۋە، بەلام ۋەلامى نەدايەۋە. ھەولیدا و ھەولیدا و ھەولیدا، ئەنجامەكەي لە جىياتى باش بوون - ك ئەمە مەبەستى خىزانەكەي بوو - زىياتر خراپ بوو، ھەچەندە مونتەھا ھەولى خۆي زىياتر دەكرد، ئەۋەندە ياسر زىياتر لىنى دوور دەكەۋتەۋە سەرەپاي ھەست كردنى ياسر بە توۋرە بوون بىتاقەتى، لىرەدا مونتەھا گەشتە پىگەي بەستراۋ گۆمانى لە خودى خۆي دەكرد، ئەمە ھەلەي خۆي بوو و بىگومان خىزانىكى باش نەبوو بۇ ياسر؟!

راستى ئەۋەي پرويداۋە بەم شىۋەيە: كاتىك ياسر توشى ئەم حالەتە بوو، دوور كەۋتەۋەي لە ناكاوو كەمى لايەنى سۆزدارى و خۇ دورخستەۋەي لە مونتەھا، مونتەھاي خىزانى وا لە بابەتەكە گەيشت كە بابەتلىكى كەسىيە. پەرچە كردارى ئەمە پروۋنە، ھەستى كرد بە دىنبايىيەۋە كە كاريكى كردىت پىاۋەكەي توۋرە كردىت و دواتر لۆمەي خۆي دەكرد، دوايى ھەولى زۆرىدا بۇ راست كردنەۋەي ھەلۋىستەكە و گەرەنەۋەي ئاۋ بۇ نىو جۇگەلەكانى خۆي، بەلام ئەنجامەكەي پىچەۋانە بوو ھەرچەندە زىياتر ھەولى بدايە ياسر ئەۋەندە زىياتر لىنى دوور دەكەۋتەۋە.

ئەگەر مونتەھاي خىزان زانستى ھەبۋايە بەم جۆرە بارودۇخانەي پىياۋ، ئەۋا نە شەپرى دەكرد و نە سەرسام دەبوو لەم ھەلۋىستەكەۋتەنە و لەلەي خۆيەۋە ھىچ ھەولىكى نەدەدا (بۇ راست كردنەۋەي ھەلۋىستى و گىرەنەۋەي ياسر بۇخالەتى سىروشتى خۆي). ئەگەر بىزانبايە حالەتى ياسر حالەتلىكى سىروشتى بەسەر ھەموو پىياۋىكدا دىت بەبى جىاۋازى و ئەو بەرپرس نىيە و سەرزەنش ناكرىت و ھۆكارى دروست بوونى نىيە، ئەگەر بىزانبايە ياسر لە خۆۋە دەگەرپتەۋە بۇ حالەتى سىروشتى خۆي پاش بەسەر بردنى ماۋەي پىۋىست لەم دوور كەۋتەۋەيەدا، ھىۋر دەبوۋىيەۋە لەو كاتەدا و بە شىۋەيەكى سىروشتى ژيانى بەسەر دەبرد بەبى ترس و دوۋلى.

پىۋىستە لەسەر ئافرت تى بگات كە ھەموو پىياۋانى دونيا لەكاتىكەۋە بۇكاتىكىتر توشى ئەم حالەتە دەبن ۋە ئەم جۆرە ھەستەي لەگەلدايە. كاتىك پىياۋ بەم بارودۇخەدا بېرات پىۋىستى بەۋەيە لە ھەموو شتەكانى دەۋدوۋ پشتى دوور بىكەۋىتەۋە. بەللى ئەمە ھەستى پىاۋە كاتىك لەو حالەتەدا بىت، بۇ خۆي بىر دەكاتەۋە بە شىۋەيە سەربەخۇ و ھەر ھەولىكى

نزيك بونئەۋەي لەلايەن ئافرەتەرە دەبىتتە ھۆي پىچرانى سىلسىلەي بىرەكانى و ھەستى پىياو
زىاتر دەكات بۇ دور كەوتنەۋە.

ئافرەت نايىت شەر بىكات و بىتاقەت بىت لەم حالەتە و لە ئەنجامەكەي نەترسىت. ئەمە
حالەتتىكى سىروشتىيە و پىيوستە پىياو حالەتى ئاسايى خۇي پاش كۇتاي ھاتنى ئەوماۋەيە.
چۇن گۇراتكارى لە ئاكاو روودەتات:

ھەرەكو باسماڭىرد حالەتى دور كەوتنەۋە و دورە پەرىزى حالەتتىكى زۇر سىروشتىيە
لەلاي پىياوان و ھەموو پىياوان توشى دەبن لىرەدا دەتوانىن ئەۋە زىاد بىكەين كە ئەم حالەتە
حالەتتىكى تەندروستى دەروونى پەيوەندى ھاسەرەتتەيە. پىياو دواي ئەو دور كەوتنەۋەيە
پىرووزە و بەھىزە لەخوشەويستى و سۆز بۇ ئافرەت و دانىشتەكانيان.

ئەگەر پىياو نەيتوانى ھەلىكى گونجاو بە دەست بەيىنىت بۇ تىپەپراندنى ئەو ماۋەي دور
كەوتنەۋەي لە ئافرەت، چى پىرو دەتات لەر كاتەدا؟ پىياو ھەستى سۆزدارى و ئارەزووى
كۇبوونەۋەي لەگەل ئافرەتدا لەدەست دەتات ژيانيان ساردوو سىر و خالى دەبىت لە ھەر
پەيوەندىكەي سۆزدارى بە ھىز. ژيانيان ۋەكو شىتتىكى پۇتىنى لىدىت و ۋەكو ئەۋەي ئەرك
بىت لەسەريان كە پىكەۋە بژىن. ۋا دەردەكەۋىت بابەتەكە بۇ يەكەم جار غەرىب بىت بەلام
لىكدانەۋە پىزىشكىيەكان ئەۋەيان سەلماندوۋەكە پىياو كاتىك لە ئافرەت دور دەكەۋىتەۋە
پاشان زۇر بە خىراي دەگەرپتەۋە بۇ لاى و پىرە لە ھەست و خوشەويستى بەرامبەر ئافرەت،
بەلام ئەگەر ماۋەي نەبوو ئەو ھەلە تىپەپرىنىت، ماۋەي دور كەوتنەۋە، ئەۋا لەلاي دروست
نايىت ئەمە ھەستى خوشەويستى و سۆزدارىيە. بە تىپەپر بوونى كات و دروست بوونى
كىشەي خىزانى ساكار، دەبىت پۇژىك بىت پىياو ھەستى راستەقىنەي خۇي بلىت كە ھەستى
بىتاقەتى و نا ئومىدىيە، يان ئافرەتەكە ئەمە بىكات، ئەنجامەكەي كىشەي بچوك سەر
دەكىشىت بۇ كىشەي گەرە تر.

لەبەر ئەۋە زۇر پىيوست و گىرنگە بۇ ئافرەت لەۋە بىكات كە ھەۋلى بەردەۋامى بۇ نزيك
بونەۋە لە پىياو ماۋەي تەۋاوو گونجاۋى پىنادات بۇ ئەۋەي بەر بارودۇخەي دورە پەرىزىدە
تىپەپرىت ئەۋا كاريگەرى دەبىت لە پەيوەندى ھاسەرييان بە شىۋازىكى نەگەتىفانە و
ئەنجامى ناخۇشى لىدەكەۋىتەۋە. ئەو پىياۋەي ئەم فرسەتە نايىنىت بۇ ئەۋەي خۇي بە تال
بىكاتەۋە، ھەۋلەدەت دور بىكەۋىتەۋە لە ھاسەرەكەي لە ھەركاتىڭدا ھەلى بۇ پىرەخسىت،
پۇزىش و ھۇكار دروست دەكات بۇ ھەلەتەن لە ھاسەرەكەي، ھۇكارى ئەمەش ئەۋەيە كە

هەستى سۆزدارى لەلا دروست نەبوو نەمەش كە ئاسايى بۆ پىياوان دروست دەبىت پاش تىپەرىن بە ماوهى دور كەوتنەو دا.

بۆ ئەوهى نزيك بکەوینەوه لە وینەكە و پوونى بکەینەوه و پارچەیهك لە لاستیکى وەرگیرىن وەكو نمونە، ئەگەر بە دەستیکمان پارچە لاستیکەكەمان گرت و بە دەستەكەى ترمان دەستمان کرد بە پاکیشانى لایەنەكەى تر، چى پوو دەدات؟ ئەم پارچەیه دەکشیت و درێژ دەبیتەوه، هەروا بەردەوام دەبیت هەتا دەگاتە خالێك نا توانین پرای بکیشین زیاتر لەرە ھۆکارەكەشى ئەوێهە كە لاستیکەكە گەشتوو تە ئاساتیک كە نا توانین پرای بکیشین. ئەگەر لیژەدا بەردەوام بین لە گرتنى لاستیکەكە لە لایەكەوه و لاكەى ترمان بەردا، لە ئەنجامى ئەم چى پوو دەدات؟ دەبینین گەرانەوهى خیراو لەو لایەنەى كە دەستمان لێى بەرداوه، بە ئاراستەى ئەو لایەنەى كە هیشتا دەستى پێویەتى.

وینەى پارچە لاستیکەكە و گەرانەوهى ئەو لایەى كە دەستمان لێى بەردا بەتەواوەتى بەسەر ئەو پىاوهدا كە لە ماوهى دور كەوتنەو دا بوو جیبەجى دەبیت وەكو ئەو پارچە لاستیکە بە خیرای دەگەریتەوه لای خیزانەكەى دواى ئەوهى گەشتە ئەو پەرى ئاستى خۆى كە ناتوانیت لەم ئاستە زیاتر بروت، بە هەمان شیوه و خیرایى دەگەریتەوه كە لە پارچە لاستیکەكەدا بینیمان.

كاتیک پىياو پاشەكشە دەكات و دور دەكەوینەوه لە ئافرەت و دەگاتە ئەو پەرى دورى كاتیک کردارى گۆران لەلای دروست دەبیت، گۆران لە حالەتى دەروونى و سروشتیدا، ئەو پىاوهى كە سەرەتا ساردوو سەرى و گرنكى نەدان و ئارەزوو نە بوونى ئافرەت - لە حالەتى بیزارى و دور كەوتنەویدا - دەبینین لە ناكاو بەبى پێشەكى هەمان ئافرەتى تەواوخۆش دەوێت بەرادەیهك وا هەست دەكات كە ناتوانیت بەبى ئەو بژى یان لێى دور بکەوینەوه!!!

پىياو هەست دەكات كاتیک لەو حالەتە دەگەریتەوه زۆر پێویستى بەهەستى خوشەویستى و سۆزدارى هەیه بەهەموو هیژ و ئارەزووى خۆیهوه خوشەویستى خۆى دەبەخشیتە ئافرەت و نامادەیه خوشەویستى و سۆزى ئافرەت وەرگیریت.

ئەوه كارێكى غەریب و سەرسوڕهینە سەبارەت بە ئافرەت كە ئەم هەستە نازانیت و ناتوانیت لەم گۆرانە لە ناكاو بگات كە بەسەر پىاودا هاتوو و پەرە لەسۆز و خوشەویستى خوشەویستى و سۆز دواى بیتاقەتى و دور كەوتنەوه بە بى ھۆكارێك دواى گەرانەوهى پەرە لە خوشەویستى و سۆز و تامەزرۆى؟ ئەمە بە راستى شتیكى غەریبە، بە ئى ئەمە كارێكە دەتوانین بڵین غەریبە لەبەر ئەوهى ھۆكارى پرستەقینە نازانین بەلام كارێكى سروشتى دەبیت

کاتیک ھۆکارەكەى دەزانىن. نەزانىن لەو بابەتەدا سەبارەت بە ئافرەت ئەوەیە ھەموو ئەم
گۆرانیە لە ھەست و سۆزى پیاویدا پوویداو بەبى (بوونى ھۆکارىكى گونجاو) ھەروەكو
بەسماىكرد ھالەتى بىتاقەتى و دوور كەوتنەو پوودەدات لەلای ئافرەتیش بەلام لەبەر
ھۆكارىتر كە بەتەواوەتى جىاوازە. ھۆكارى پون و ئاشكرا، ئەگەر ئافرەت بە ھالەتى بىتاقەتى
و دوورە پەرىزىدا تى پەرى، ئەوا پىوئىستى بە ماوئەيەكى درىژتر ھەيە بۇ ئەوەى بگەریتەو
بۇ ھالەتى سەروشى خۆى ئەگەر بەراوردى بكەين لەگەل ھالەتى سەروشتى پیاویدا.
ھەنوئىستى ئافرەت چىيە بەرامبەر ئەو ھالەتەى كە لەلای پیاو دروست دەبىت لە كاتىكدا
نەزانىت ئەو ھالەتەىكى سەروشتىيە و پیاو بەم شىو ھەلسوكەوت ناكات لەبەر ھۆكارىك؟
كاتىك ئافرەت ھەست بە دەرگەوتنى ئەم ھالەتە دەكات و گۆرناكى لە ھەلسوكەوتەكانى
پیاویدا بەدى دەكات بەتايبەتى ئەگەر لە جارىك زياتر دووبارەبووئەو (بە دلتىايىيەو ئەمە
دووبارە دەبوئەو زياتر لە جارىكەيش)، لەوانەيە ئافرەت وا گومانى بكردايە كە ئەم ھالەتە
دووبارە نەبىتەو، گەرانبەوئەك كە پىر بىت لە سۆز و خۆشەوئىستى و مېھرەبانى - كە ئافرەت
بەسەروشتى دانانىت لەوكاتەدا و ھىچ لىكدانەوئەيەك يان بەلگەيەكى شىاوى نىيە - پاشانىش
ھەلەدەدات لە ئافرەت دوور بكەوئەوئەو يان ئافرەتەكە لەو دوور بكەوئەوئەو. سەرسام دەبىت
لەبەردەم ئەم ھەلسوكەوتە غەرىبەدا كە ھۆكارىكى شىاوى بۇ نىيە، لەو كاتەدا و لە پووى بى
بەروايىيەو لە پیاو دوور دەكەوئەوئەو يان پیاو لە ئافرەت دوور دەكەوئەوئەو.

ئافرەتى بەرىز بىركەرەوئەپىاوەكەت لایەنگرى دونىاي پىاوانە، ئەم ھەلسوكەوتەسەروشتىيە
ناسراو لە دونىاي پىاواندا. وە پىوئىستە لەسەر پىاو لە جىاوازى سايكۆلۇژى نىوان ژن و
پىاو بگات. پىوئىستە پىاو لە جىاوازى نىوان خۆى و ئافرەت بگات و لەو ھالەتەى كە پىندا
تەپەربوو شتىكى سەروشتىيە سەبارەت بە ئەو، بەلام زۆر غەرىبە سەبارەت بە ئافرەت كە
لەگەلیدا دەژى.

پىوئىستە لەسەرى ھەستى ئافرەت بزانىت كاتىك بەو ھالەتەدا تەپەربەت، ھالەتى
بىزارى و دوورە پەرىزى، ئافرەت بەمە دلخۆش نىيە بە پىچەوانەوئەو بە ھالەتى ئازار و
دوولیدا دەپون سەبارەت بە ئەوان، لەبەر ئەو گەرانبەوئەو پىوئىستى بە كات و قسە كردن و
ھەلەدان ھەيە بۇ گىرانبەوئەو و دروست كردنى ئەو بارودۇخەى پىشوو جارىكەتر، ئەو ھەلەيە
وا گومان بكەين ئافرەت لە ھالەتى نامانە باشى دايە بۇ پىشوازى و بەخىراتەنەوئەو لە
ھالەتى گەرانبەوئەو. ھەرگىز، ئافرەت پىوئىستى بە كات ھەيە بۇ گىرانبەوئەو متمانە و

خۇشەويىستى خۇي بۇ پياۋەكەي. بەتايىبەتى ئەگەر ئافرىت لەو جۇرئەنە بن كە زۇر ھەستىيان ئەمە پىۋىستى بە كاتىكى درىژ و ھەلىكى گەرە تر ھەيە.

بەبى تىگەيشتى پياۋ بۇ ئەم پاستىيە كاتىك دەگەرپتەۋە ھالەتى سىروشتى خۇي زۇر بىزار دەبىت لە ھەلسوكەۋتى خىزانەكەي كەۋا دەردەكەۋىت بىتاقەتە لە پياۋەكەي و خوشحال نىيە پىي، لىرەدا پياۋ ھەست بە غەربى دەكات لە ھەلسوكەۋتى خىزانەكەي ئەم ھەلسوكەۋتەي كە بە خەيالى ئەمدا نە ھاتبو، بە ھەلە وا دەزانىت خىزانەكەي ئەم بىزار و دور كەۋتەۋەي ئەم بە سىروشتى ۋەرگرتوۋە، و پياۋەكەي دەگەرپتەۋە بۇ لاي و پىۋىستى زۇرى بەخۇشەويىستى و ھەستى ئەۋەيە و خىزانەكەي ئامادە و خوشحالە بە گەرەنەۋەي!!!
پىۋىستە لەسەر پياۋ كاتىك دەگەرپتەۋە و توشى ھەلۋىستىك دەبىت بە تەۋەۋەي جىۋازە لە ھەلۋىستەي كە چاۋەپروانى دەكرد، ئەۋەي كە چاۋەپروانى دەكرد خوشەويىستى و سۆزى ئافرىت بوو بەلام ساردوۋ سېرى و وشكى لە ھەلۋىستى ئافرىتەدا بە دىكرد، لەبەر ئەۋە ھەست بە نا ئومىدى دەكات و لەو كاتەۋە كىشەكان دەست پىدەكات.

كەي ئەم ھالەتە لە لاي پياۋ دەست پىدەكات:

كاتىك پياۋ دەچىتە نىۋ ژيانى ھاۋسەرى و ماۋەيەك لەگەل خىزانەكەي تىدە پەرىنىت كە پىر دەبىت لە سۆز و خوشەويىستى و ھەستى ناسك، دەكاتە قۇناغىك كە لەو ھالەتە بچىت پىي دەۋترىت (تىركردنى ئارەزوۋەكان) كاتىك پياۋ بەبى بىر كىرەنەۋە ھەست دەكات پىۋىستى بەۋەيە بە دۋاي خۇيى و سەربەخۇيى خۇيدا بگەرپت، كاتىك ئەم ھالەتە لاي پياۋ دروست دەبىت كە پىي دەۋترىت (ھالەتى بىزارى و دور كەۋتەۋە). لىرەدا ئافرىت ھەست بە بىزارى دەكات و نازانىت پياۋ دەگەرپتەۋە بۇ لاي بە خوشەويىستىكى زىاتر لە جاران، سىروشتى پياۋ ۋايە نۆرە بە ھەستى خوشەويىستى و سۆز و ھەستى سەربەخۇي دەكات.

با بگەرپتەۋە بۇ چىرۋكى ياسر و ھاۋسەرەكەي مونتەھا، لەسەرتاي ژن و مىردايەتياندا ياسر زۇر خۇي بە ھاۋسەرەكەيەۋە گرتىۋو زۇر ئارەزوۋى لىي بوو خوشى دەۋىست، لەو ماۋەيەدا ياسر لەو لاستىكە دەچۈۋ كە ھەتا ئەم پەرى پاكىشان پامان كىشا. لەو ماۋەيەدا ياسر دەگەرپە بە دۋاي خوش بەختى و دۇنياكردن و نىزىك بوۋنەۋە لە مونتەھا و ھەمۇر جارىك ھەستىدەكرد ھەلەكانى بەرھەمى ھەبوۋە، ھەرچەندە لەم بواردە ھەلەكانى دوۋبارە بىكردايەتەۋە. ئەم بارودۇخە لەسەر ئەم پەۋوتە پۇشت ھەتا ياسر گەشتە خالى تىر بوون لەو كاتەدا دەستىكرد بەگەرپەن بە دۋاي خۇي و سەربەخۇيى خۇيدا. لىرەدا ئەۋەت بىردەخەينەۋە سەپاي نىزىك بوۋنەۋەي پياۋ لە ئافرىت و چىژ ۋەرگرتىنى كە بە پوخسارىيەۋە ديارە، بەلام

حالتی بیژاری و دور که وتنه وه له نافرته کاریکه پزگار بوون لئی نییه و دهیئت هر پرو بدات. بهلی دهیئت هر پرو بدات و توشی پیاو بیئت که به ویستی خوی نییه، نه مه کاریکی سروشتیه وهکو بارینی باران و هل کردنی با و هاتنی شهوو پوژ. نه مه راستییه که بوونی هیه و له هاتنی گومان نییه هرگیز. پرسیار نه وهیه: که ی نه مه حالته دروست دهیئت له لای پیاو؟ پاش دروست بوونی نه مه حالته و لاچوونی یاسر گه پرایه وه بو سروشتی خوی، نه و پیاوهی که پرپوو له سوژ و خوشه ویستی و چاکه و پیاوهی و ناره زوی خوش بهخت کردنی خیزانه که ی، پاش ماوهیه که یان زور یاسر گه پرایه وه بو نه مه حالته و بهو شیوهیه....

هوکاری ترسی نافرته:

کاتیك پیاو بهو حالده تیده پهریت، قوناغی بیژاری و دور که وتنه وه نهو قوناغی که نافرته هوکاری نازانیئت، نافرته ههست به ترس و نا نارامی دهکات دهست دهکات به له خودان و نازانیئت چی بکات؟! یه که م شت به خه یالی نافرته دا بیئت نه مه حالته دهرونییه هل نمبژریت و په نای بو ده بات له بهر هوکاری نه زانی و کاریکی خراب که نهو پینی ههستا بیئت و پیاوه که ی لئی تووره بوو بیئت، لهو کاته دا دهست به چهند ههولیکی له رانه به دمردهکات بوو رازی کردنی پیاوه که ی و گپرانه وهی بو حالتهی سروشتی خوی. نافرته ههژار، نهو ههولده بات و ههولده بات پیاوه که شی زیاتر دووره پهریز دهگریت و دور ده که ونه وه. کاتیك ترسی نافرته زیاتر دهکات وه وا گومان دهکات که ههله یه کی زور گه وره ی کرد بیئت. نه مه ههله یه ههینده گه وره و گاریگر بیئت پیاوه که ی چاوی لی بپوشیت و هاوسه ره که ی بو ههتا همتای به جی بهیلت. نه وهی زیاتر ناگره که خوش دهکات و کاروباره کان زیاتر نالوز تر دهکات نه وهیه کاتیك نافرته ههست به لاوازی و بی هیوای دهکات له لیخوش بوونی پیاوه که ی دا و گه پرانه وهی بو حالتهی سروشتی خوی و دهست دهکات به ههولدان بوو رازی کردنی و یان هیوری خوی له دهست ده بات و ههولده بات بهرگری له خوی بکات نه مهش به بهرختنی خوشه ویستی و دلسوژی و نهو کارانه ی که دهیکات بوو رازی کردنی پیاوه که ی، نهو هیچ ههله یه کی نه کردوه که کاروباره کان بگه یه نیت نهو حالته ی که له سه ریته ی لهو کاته دا.

نه ی نافرته ی بهرپیز نه وه فیر به که نه مه حالته ته حالته یکی زور سروشتی یه له لای پیاوان باشتین شتیک که لهو کاته دا بیکه ییت نه وهیه که ههولنه دهیت هیچ کاریک بکه ی. نهو ماوهیه بده به پیاو که پیوستییه ی بو نه وهی به تنها بمینیته وه که لهو کاته دا له حالته ی بیر کردنه وه و گه ران به شوین خوی خوی و سه ره خوییه ی. نه گه پرسیارت کرد لهو حالته ی که نهوی پیدا تیده پهریت و هوکاره کانی چیه، بهروا بکه وه لاهه که ی نه پوون و نه تهواو

دەيىت لەبەر ئەۋەدى خۇدى پىيا ھۆكارەكە نازانىت. ئەمە حالەتتىكى سىروشتىيە لەگەل پىيا
دايە ۋە لە ھەللىرىدە خۇى نىيە ئەگەر زۆرى بۇ ھىنا بە پىرسىيار كىردن ئەنجامەكەى
بەردەوام دەيىت لە بىر كىردنەۋە و بىدەنگى و دور كەۋتنەۋە و ئەمەش دەيىتە ھۇى پىچراى
سىلسىلە يىرى پىيا و بىزار بوون و توۋرە بوون و ئالۇز بوونى كارەكان.

بۇچى ژن و مىرد گومان لە خوشەويستى يەكتەرە دەگەن:

بەبى تىگەيشتن لەو بارە سۆزدارىيەى پىيا لە كاتىكىتدا پىدا تىپەر بوۋە، ئەۋە زۆر
ئاسانە گومانى ژن و پىيا لە خوشەويستى يەكتى. بەلى بە بى زانىنى ھۆكارى راستەقىنە
دەتوانىن تىبەگەين لە گومانى مونته ھاي خىزان لە خوشەويستى پىياۋەكەى ياسر. ياسر
بەبى تىپەر بوون بەو قۇناغەدا، دوو دلى و خۇ بە دورە پەرىزى و دەگىرت و دور
دەكەۋىتەۋە، ئەۋا ئەۋ تىناگات لە ھەستى خوشەويستى و ئارەزۋى بەرامبەر خىزانەكەى و
گومانى لىدەكات كە ئەۋىش خۇشى ناۋىت. ئىستا دۋاى زانىستان بەو راستىيە دەتوانىن
بلىن تى پەر بوونى پىيا بەو قۇناغەدا لە كاتىكىتدا دادەنرىت بە قازە كىردنەۋەى ھەست و
سۆز و خوشەويستى بۇ ئافرەت، ئەمە خزمەتە نەك پق لى بوۋنەۋە. ئەگەر ئافرەت ئەم
راستىيە بزانىت، ئەۋا بارودۇخىكى گونجاو بۇ پىياۋەكەى دروست دەكات بۇ ئەۋەى بەم
قۇناغەدا بىرات، زۆر باش دەزانىت كە پىۋىستى پىيەتىبگەرىتەۋە لاي ۋە ئەۋىش ئامادەيە
بۇ پىشۋازى و بە خىرھاتنەۋەى. لەم قۇناغەدا ھەستى ئافرەت سىروشتى دەيىت لەبەر
زانستى پىشۋەختى بۇھۆكارى كىشەكە و ئەۋ پەيۋەندى بەو حالەتەۋە نىيە و لەلاى خۇيەۋە
ھىچ ھەلەيەكى نەكردۋە و لەو كاتەدا نا ترسىت. زۆر باش دەزانىت قۇناغەكە سىروشتىيە
ۋە لەسەرىيەتى قەبولى بگات، بەم شىۋەيە خوشەويستى بۇ پىياۋەكەى كارىگەر نا بىت و نا
يەتە لەرزىن. ھەرۋەھا كاتىك پىيا دەيىنىت تىگەيشتىنى ئافرەت بۇ حالەتەكەى كە ئەۋ
تىيدايە ۋە ھەلسۈكەۋتەكانى بىزىانە - بەتالە لە ترس و دورە لە ھەۋلى پىچرانى بىرەكانى -
ئەۋەش يارمەتى دەدات كە بەو قۇناغەدا بىرات بە ئاشتىانە، ئەۋا خوشەويستى پىيا و پىزى
زىاتر دەكات لەو كاتەدا ژىيانىان باشتر دەيىت زۆرتر لەۋەى كە پىشتەر لەسەرى بوون.
چۇن خانمان خراپ لە پىياۋ تى دەگەن:

زۆر ئاسانە ئافرەت خراپ لە تىگەيشتەنەكانى پىيا بگات كاتىك بىزارى لە راستى و دور
كەۋتنەۋەى سىروشتى لەلاى پىۋان نەكات كە بەسەرىدا دىت بەبى ھۆكار، جا لەلايەن
ھاۋسەرەكەيەۋە يان كەسانىتر بىت. تىكچوون و ئاپوونى لە ھۆكارەكاندالەلاى ئافرەت دىيىتە
ھۇى ساردۋو سىرى پىيا و بىزارى و دور كەۋتنەۋەى لە ئافرەت لە كاتىكدا ئەۋ ئامادەيە و

ئارەزوۋى ئەو دەكات لە پىياو نىزىك بىكەۋىتتەۋە. دەيەۋىت قىسە و ھاۋىيەشى سۆزدارى بىكات پىياۋىش دەيەۋىت پىچەۋانەى ئەمە بىت!! كاتىكى ھەلەيە، ئافرەت لە ھالەتى دەروۋى و ھەست و سۆز ئەو پەرى لوتكەيدايە ئارەزوۋى لە قىسە كىرنە لەگەل پىياو نىزىك بوۋنەۋە لىيەتى، پىياو دەست دەكات بە ھالەتى كىشانەۋە و دوۋرە پەرىزى ۋە ئارەزوۋى بوۋنى ئافرەت و قىسە كىرنە لەگەل ئەو يان كەسى قىردا نا كات لەو كاتەدا!! كاتىكى ھەلە بوۋ خۇزگە پىۋى نەدايە. سىكالاى زۆر و بەردوامى ئافرەت لەم بارودۇخە، بەلى سىكالا دەكات و باۋەرى ۋايە كە پىياو ئىتر گىرنگى پىنادات. ئەگەر نەۋەى ئەم بارودۇخە دوۋبارە بوۋىيەۋە بۇ ئافرەت، ئافرەت دەگاتە ئو بېۋايەى كە پىياو نايەۋىت قىسەى لەگەل بىكات ئەمەش لەبەر ھۆكارىك يان زىاتىر (زىاتىرى ئەو ھۆكارانە لە بىر و باۋەرى ئافرەتدەيە). ئەم بىزىرى و پاشەكشەيەى ئافرەت ماناى ئەو نىيە ئىتر پىياو گىرنگى بە ئافرەت نادات و خۇشەۋىستى خۇى بۇ ئەو لە دەست داۋە، بەلكو بە پىچەۋانەۋە ماناى ئەۋەيە پىياو گىرنگى و خۇشەۋىستى و سۆزى بۇ ئافرەتە بەلام لە ناكاۋدا بەبى ھىچ پىشەكەيە ئەم ھالەتەى بەسەردا ھاتوۋە. دوۋرە پەرىزى و خۇ بەدوۋر گىرتى پىياو ماناى ئەۋە نىيە ھەرگىز پىياو نايەۋىت قىسە لەگەل ئافرەتدا بىكات، دوۋرە پەرىزى ئەو ماناى ئەۋەيە پىۋىستى بە ھەندى كات ھەيە بۇ خانى كىرنەۋەى خودى ھۆى، ئەگەر خۇى بەتال كىردەۋە ھەست دەكات بە تەنھا خۇى بوۋە و ئەگەر چى ئافرەت لە سۈچىكىتىرى مائەكەدا بىت. ھەست بەۋە دەكات خۇى بە تەنھا بوۋە و ئەو بەرپەرس نىيە لە ھىچ كەسىكىتر جگە لە خودى خۇى پىياو پىۋىستى بە كاتىك ھەيە بىر بىكاتەۋە لە چۈنەتەى گىرنگى دان بە خۇى ۋە داۋى ئەو كاتە دەگەپىتتەۋە لاي ئافرەت كە لە چلەپزەي نامادە باشىدا دەبىت بۇ ئافرەت و گوى گىرتن لە قىسەكانى.

لەكاتى ماۋەى ژن و مىردايەتياۋدا پۇچوۋن لە ژيانى پۇژانەياندا ھەندى جار پىياۋ ھەست بە لە دەستدانى خودى خۇى دەكات، لە نىۋان ژيانى پۇژانەى لەگەل ئافرەت لە نىۋان پىنداۋىستى و داخۋازىيەكانى خىزان و لايەنى سۆزدارى و گۇپانكارى پۇژانە و ھەفتانە و مانگانە و سالانە دا، لەلاى پىياو ئەو ھەستە دروست دەبىت لەو كاتەدا و لە خۇيەۋە پىياو دەست دەكات بە پاشەكشى و دوۋرە پەرىزى و ھەموو ئەمانەش كەمكىردنى لايەنى سۆزدارى لەگەلدا دەبىت. پىياو ھىزەكانى پاشەكشە پى دەكات ھەول دەدات ھىسابات و ھەلوستى خۇى ھەل بىسەنگىنەتتەۋە، دواتر ھىزەكانى بلاۋ دەكاتەۋە. دەتۋانن ئەم ھالەتە بشۋەپىننە ھالەتى لىپىرسراۋى سەربازى لە مەيدانى شەردا، لە كاتى شەردا لىپىرسراۋ ھەلدەسىت بە ھەلساندنى باردۇخى شەپ و كىشانەۋەى ھىزەكانى و پاشان دوۋبارە بلاۋيان دەكاتەۋە. ئەم

کردارە، كىشانەمۇي ھىزەكان و ھەل سەنگاندنى ھەلۋىستىيان و پاشان دووبارە بلاۋ كىرگەنمۇي
ھىزەكان ھەرگىز ماناي ئەمە نىيە كە لىپىرسراۋى سەربازى بېرىرى كىشانەمۇ و ئاشكرا كىرگى
شكىست دىت، ھەرگىز بابەتەكە ھەمۇي ماناي دووبارە ھەل سانگاندنى ھەلۋىستەكان
ھەمۇمە سەبارەت بە پىياۋ ھالەتى بىزارى و دوورەپەرىزى و دوور كەوتنەمۇ ئەمە دەرپى
ئەمۇيە كە خۇي بدۇزىتەمۇ و بەردەوام بىت لەپەردەدان بە پەردەمۇي ژيان و ھەل سانگاندنى
ھەلۋىست و ھەستى بەمۇي ھەتا ئىستاش پىياۋى مالا و خاۋەنى بېرىارە. پاشان پىۋىستە
بگەرىتەمۇ بۇلاي ھاسەرەكەي ئەمۇي كەخۇشى دەۋىت ئەمە ھالەتلىكى سىروشتىيە پەۋبەرى
دەبىتەمۇ جا پىيى خۇشەي يان پىيى نا خۇش بىت، ئەمە قەدەرىكە كە پزگار بوون لىي نىيە
لە كاتىكەمۇ بۇ كاتىكىت پىياۋ ھەست بە لە ناۋچون دەكات:

ھەندى جار پىياۋان جىاۋاز دەبن لە ھالەتى بىزارى و دوورە پەرىزى سىروشتى دا،
ھەندىكىان دەلىن (دەمەۋىت خۇم خالى بگەمەمۇ) ھەندىكىتريان دەلىن (پىۋىستىم بەمۇي
ماۋىيە بەيئەمۇ لە نىۋان خۇم و خىزانەكەم دا). بە چاۋ پۇشەن لە قىسانە ۋە ھەلۋەدان بۇ
بىيانو ھىنانەمۇ پىياۋ پاشەكشە دەكات و بە تەنھا دەمىنەتەمۇ لەبەر پىۋىستى و ھەستى
گىرگىدان بە خۇي بۇ ماۋىيەكى دىيارى كراۋ. ھەمۇك پىشتەر باسما كىرە ئەم ھالەت
ھالەتلىكى سىروشتىيە ۋارارەزوۋمەندانە نىيە ۋەكە ھەست كىرە بە بىرسىيەتى و پىۋىستى
خواردن و ھەست كىرە بە تىنۋىيەتى و پىۋىستى خواردنەمۇي ئاۋ يان ھەندىك شەمەنى تر.
شەتلىكى سىروشتىيە، بۇيە دوورەكەوتنەمۇ پاشەكشە كىرەنىش سىروشتىيە. ئەمۇي پىياۋ لە
پىگەيەمۇ دەمەۋىت، گىرەنەمۇي مەمانە بەخۇبۋون ۋەخت كىرە لەمۇي كە بەردەوام لەئاۋ
خىزانەكەدا (پىياۋ) ۋەلەۋپايە ۋە پىزە ھەيىبەتى خۇيى ھەيە.

ۋەنەگەر ئافرەت لەم خالە تىگەيشت، خالى گۇرانى كىتوپر لەپىياۋدا، ئەمۇازۇد
بەدلىيەمۇ دەزانىت چۇن ھەلسۈكەۋتى لەگەلدا دەكات ۋەسۋدى لى ۋەردەگىرت. بىلى
ئافرەت دەتوانىت سوود لە دىيارەيە ۋەرىگىرت.

دوورەكەوتنەمۇ پىياۋ كاتىك ئافرەت دەيەۋىت نىزىك بىيىتەمۇ:

چەندىن لىكۋلىنەمۇ زانىستى لەبارەي پەيۋەندى نىۋان پىياۋ ئافرەتەمۇ ئەمجام دراۋە
تېبىنى كراۋە ژمارەيەكى زۇرى ئافرەتان باس لەمۇ دەكەن كاتىك ئافرەت ئامادەيە ۋە
دەكات لەپەۋى سۆزدارىمۇ لە مىردەكەي نىزىك بىيىتەمۇ ۋەھول دەدات باسلىكى سۆزدارى
لەگەلدا باس بكات، ئەمۇ پىياۋ لەمۇ كاتەدا بەرپەگەي پىچەۋانەدا دەپرات!!

ئافرىتەكە دەيەۋىت نىزىك بېيىتەۋە كەش ۋە ھەۋايەكى شاعىرىيەنە دروست بىكەت كەچى
پىياۋ لىنى دورىدەكەۋىتەۋە پەندەباتە بەر بېدەنگى ۋ خۇ خوارىدەۋە!!!
زۇر پىدەچىت ئەم حالەتە پروودات ھۇكارەكەشى يەككە لەمانەيە:

1- كاتىك ئافرىت تىببىنى ساردىي پىياۋ دەكات (پىش ئەۋكاتە بىت يان لەۋكاتەدا)، ئەۋا بە
پالئەرى نەست ھەۋلەدەت ئەۋ ھەستە سۆزدارىيە بۇ بگىرپىتەۋە كەپپى پاماتوۋە
دەيزانىت وپپى دەلىت (باقسە بىكەين)، ۋەلەبەرئەۋە پىياۋەكە لە حالەتى پاشەكشەي
سروشىدايە كە ئەمەش حالەتتە ئافرىت لىنى تىناكات، بۇيە لەھەۋلەكانىدا بۇ ھاندانى
پىياۋ بۇ قسەكردن ۋ بەشدارىكردىنى سۆزدارانە بەردەۋام دەبىت، ئەنجامى ئەمەش
دورىكەۋىتەۋە زىياترى پىياۋەكەيە لەبرى نىزىك بونەۋە لىنى. بۇيە ئافرىتەكە ۋاي
بۇدەچىت كە چىتر پىياۋەكە ئەمى خوشناۋىت ۋ گرنگى پىنادات وپپىرى داۋە لىنى
دورىكەۋىتەۋە.

2- لەۋانەيە ئامادەيى ئافرىت بۇ بەشدارى كىردىنى سۆزدارانە ۋىژدانىيەنە لەگەل پىياۋدا
ۋئارەزوۋمەندىي بۇ قسەكردن لە بابەتتەكى سۆزدارى ھۇكارىك بىت كە حالەتى
پاشەكشەكردن لەۋ كاتەدا لەۋ پىياۋ دروست دەكات، چۈنكە پىياۋ، پىش ئەۋەى زەنگى
پاشەكشەكردن ۋگۆشەگىربون لەۋ لىبىدات خۇگرتىنىكى دىيارىكراۋى ھەيە بۇ سۆزەكانى
خۇي ۋئەۋانەي لە ئافرىتەۋە ۋەريان دەگىرت، ئەۋ زەنگەي كە ئاگاردارى دەكاتەۋە
كەكاتى ئەۋە ھاتوۋە چاۋ بەبارى خۇي ۋەلەسەنگاندنىك بۇ ھەۋلىستى خۇي بىكەت
ۋەلسەر دوايىن پىشەت ۋپەرەسەندەكان رابوۋەستىت. لەۋانەيە پىياۋ ھەست بەھەۋو
ئەۋانە بىكەت لەكاتىكدا لەۋوتكەي پەيۋەستى سۆزدارى ۋ نىزىكىدايە لەگەل ئافرىت.

لېرەدا ئافرىت توشى سەرسوپمان دەبىت لە پاشەكشەكردىنى پىياۋ خۇدابرىنى، چى
پوۋىداۋە؟ ھەۋلەدەت لە پىياۋەكە نىزىك بېيىتەۋە كەش ۋە ھەۋايەكى سۆزدارانە بخولقىنىت
ۋەست بەقسەكردن بىكەت لەبارەي سۆزۇ خوشەۋىستىيەۋە، لەبەرامبەرا پىياۋ پاشەكشە
دەكات ۋدورىدەكەۋىتەۋە.

شىتتىكى زۇر سەيرە كە ئافرىت ئاتۋانىت پىشېبىنى پروودانى بىكەت مەگەر ھۇكارىكى
ئادۇستانە لەئارادابىت.

لەراستىدا ئەۋەى لېرەدا پروودەت ئەۋەيە كاتىك ئافرىت دەست دەكات بەقسەكردن
لەبارەي سۆزۇ خوشەۋىستىيەۋە، پىياۋ لەپوۋى سۆزدارىيەۋە ۋەلامدانەۋەى دەبىت ۋ پلەي
سۆز لەۋاي زىاد دەبىت تا دەگاتە رادەيەكى گەرە، ۋەكاتىك ئەم پلەي سۆزە دەگاتە

پاده‌یه‌کی دیاریکراو پیاو ناتوانیت له‌وه زیاتر خوی رابگریت بویه هه‌ست به‌پنویستی
دورکه‌وتنه‌وه و نه‌پنویستی قسه‌ی ئافره‌ت ده‌کات، وه ئه‌م هه‌لسوکه‌وته‌ش شتیکی
سروشتیوه مانای ئه‌وه نیه که پیاو برپاری به‌جیه‌یشتنی ئافره‌ته‌که‌ی داوه و نایه‌وین
گوینبیستی بییت و له‌گه‌لیدا بژی.

لیره‌دا قسه‌کانمان هه‌رگیز مانای ئه‌وه ناگه‌یه‌نن که هه‌رکاتیک ئافره‌ت ویستی له‌پیاو
نزیک بییت‌وه گفتوگویه‌کی سۆزدارانه‌ی له‌گه‌لیدا بکات ئه‌و حاله‌ته له‌پیاو پرووده‌دات، نه‌خیز
هه‌ستی گشتی پیاو به‌شداریکردن و وه‌لامدانه‌وه‌ی سۆزدارانه‌یه له‌گه‌ل ئافره‌تدا به‌لام نه‌ر
هه‌سته‌ی پیشتر باسمان کرد حاله‌تیکی ریزه‌په‌ره و هه‌نیک جار پرووده‌دات، ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ش
پرویدا پینویسته له‌سه‌ر ئافره‌ت له‌و راستیه تیبگات که پیشتر باسمان کرد و له‌وه تیبگان
ئه‌وه‌ی له‌وکاته‌دا له‌پیاو پرووده‌دات له‌بهر هۆکاریکی سروشتیه نه‌ک دوژمنکارانه، وه پیاو
به‌رده‌وام خوشیده‌وین و هه‌ز به‌پیکه‌وه بوون و ژیان ده‌کات له‌گه‌لیدا، وه ئه‌وه‌ی ئه‌و هه‌ست
شاراوه‌یه لای پیاو ده‌روژینیت، قسه‌کردنی ئافره‌ته له‌سۆزو خوشه‌ویستی له‌کاتیکدا پیاو
ئاماده‌یی ده‌روونی نیه بۆ قبول کردنی.

که‌ی ئافره‌ت له‌گه‌ل پیاو‌دا قسه ده‌کات:

کاتیک پیاو به‌و حاله‌ته‌ی پیشه‌وه‌دا ده‌روات و هه‌ز به‌گۆشه‌گیری و بی‌ده‌نگی ده‌کات
و نایه‌وین له‌وکاته‌دا قسه له‌گه‌ل که‌سدا بکات، پینویسته له‌سه‌ر ئافره‌ت باش بزانیته که
ئه‌وکاته دژوارترین کاته بۆ قسه‌کردن له‌گه‌لیدا، وه له‌سه‌ریه‌تی که به‌ته‌نهایی به‌جینی به‌یلت
وهه‌رگیز هه‌ول نه‌دات کاریک بکات که‌له‌لای پیاو به (دوژمنکارانه) دابنریت.

پیاو بۆ ماوه‌یه‌کی دیاریکراو دورده‌که‌وینته‌وه و بی‌ده‌نگ ده‌بیته، له‌وانه‌یه زۆرینیت یان
که‌م، به‌لام دوا‌ی ئه‌وه بی‌گومان به‌ حاله‌تیکی ده‌روونی نایابه‌وه ده‌گه‌ریتته‌وه بۆلای ئافره‌ت.
به‌دلیکی پرله سۆزو خوشه‌ویستی‌وه ده‌گه‌ریتته‌وه و ئاماده‌یه کاری مه‌حال له‌پیناوی ئه‌و
خوشبه‌ختی ئه‌و‌دا نه‌جام بدات، له‌وه گرنگ‌تریش بۆ ئافره‌ت ئه‌وه‌یه له‌وکاته‌دا پیاو ئاماده‌یه
بۆ قسه‌کردن و گوینگرتن له‌ هه‌موو ئه‌وه‌ی ئافره‌ت ده‌یلت.

به‌لام گرفت له‌ هه‌لو‌یستی ئافره‌ت و باری ده‌روونی‌دایه کاتیک پیاو له‌ حاله‌ته‌ی دینه‌ ده‌ره‌وه
به‌باریکی ده‌روونی و معنوی به‌رزوه‌وه ده‌گه‌ریتته‌وه. به‌ئێ، به‌راستی کاره‌ساته، چونکه ئافره‌ت
له‌وکاته‌دا له‌ حاله‌تیکی ووریایی زۆر توندایه له‌پیاو و نایه‌وین هیچ قسه‌و به‌شداریه‌کی
له‌گه‌لیدا بکات، ئه‌مه‌ش له‌بهر چه‌ند هۆکاریکه گرنگ‌ترینیان ئه‌مانه‌یه:

1- ئافرەت لە قەسەکردن لە گەل پیاو دەترسیت چونکە کوئاجار کاتیک ویستی قەسە لە گەل بکات ئەو لینی دوورکەوتەو بەوێ بەهەلە _ واگومانى برد که پیاو که گرنگی پی نادات و نایەوێت قەسە لە گەلدا بکات.

2- ئافرەت واگومان دەکات که دوورکەوتنەو پیاو که لینی بەهۆی تورپەبوونیەو یەتی لینی، بۆیە چاوەڕپی دەکات تاوێ کو هیۆر بییتەو دەست بکات بە قەسەکردن لە بارەى ئەو کێشە یەى که تورپەى کردووه و بوەتەهۆى ئەو دوورکەوتنەو و بیژەنگیە. بەگوێری بیرکردنەو یەى سروشتیى ئافرەت و شیوازی لەژیان، ئەگەر ئەو (ئافرەت) بریارى دوورکەوتنەو لە پیاو بدات ئەو بیگومان ھۆکارەکەى بوونی کێشە یەکە، و ئەگەر بریارى گەڕانەو بەدات بۆ لای پیاو ئەو سەرەتا پیویستە گفتوگۆ لە کێشەکەو چارەسەرەکەى بکات پاشان گیرانەو یەى سۆز و گەڕانەو بۆ بارى سروشتی. لە سەر بنەمای ئەو بیرکردنەو یەى ش، ئافرەت بەردەوام چاوەڕپی دەکات که پیاو دەست بە قەسەکردن بکات لە گەلدا، ئەمەش ھەلە یەکى گەرە یە، چونکە پیاو کاتیک لە و حالەتەى پیشتر باسما ن کرد پزگارى دەبیّت و دەگەریتەو بارى ئاسایى خۆى ئەو بەگوێرەى بیرکردنەو یەى، لە بنەپەتدا ھەستى بەبوونی کێشە یەک نەکردووه بۆیە پیویستى بە ھىچ گفتوگۆکردنیک نیه لەو بارە یەو.

3- ئافرەت ھەست بە بیئا قەتەى و بیزارى یەکى زۆر دەکات کاتیک پیاو دەچیتە قوئاغى پاشەکشى و گوێشەگیرى و بۆیە دەکریت ئەویش بیژەنگى ھەلبریت. ھەلویستەکە بەم جوړە دەمینیتەو تاوێ کو پیاو دەگەریتەو بۆ بارى سروشتیى خۆى، کاتیکیش دەگەریتەو بارى ئاسایى ھەلئەدات قەسە لە گەل ئافرەتەکەدا بکات، لەو کاتەدا ئەویش لە حالەتیکى تورپى و کولاندا یە، بۆیە لە ترسى تەقینەو و دەربیرى خراپى بارى دەروونى ئافرەتەکە - کہ ھەر پیاو که خۆى ھۆکارى دروست کردنى بووه - بەردەوام دەبیّت لە بیژەنگى، لەوانە یە ئەمەش بییتەهۆى ئالۆزتر کردنى ھەلویستەکەو گەرەتر کردنى کێشەکە. بۆ ماوێەک ئافرەتەکەش بیژەنگ دەبیّت پاش ئەو پرسىار لە پیاو که دەکات لە بارەى بارى دەروونى و ھەستى و، وە لە بەرئەو یەى که پیاو که لە بنەپەتدا ھەستى بە ھىچ تورپى و گوێشە یە نەکردووه لە ھەستیدا، بۆیە ھىچ شتیک نادۆزیتەو کہ بە ئافرەتەکەى بلێت تەنھا ئەو نەبیّت کہ بلێت (باشە). بیگومان لێرەدا ئافرەتەکە باوێر بە قەسەى پیاو که ناکات چونکە باوێر وایە بیژەنگى و پاشەکشى پیاو که سروشتى نەبووه و ھۆکارى لێرە پشتمەو بووه کہ ئەم دە یەوێت بیزانیت و قەسە

له بارهوه بکات بوتهوهی لئی دهر باز ببیت و پراستی بکاتهوه، بویه پئی وایه که پیاوهی
دهیریت کارهکان بگه پرنیتتهوه باری ناسایی خویان به بی نهوهی قسه لهسر بناغی
کیشه که بکات بو نهو بکات. لیره دا نیمه نابیت له بیتا قهتی و توپهیی و بی متمانهیی
نافرته که له وه لای پیاوه که سهرمان سور بیمینیت چونکه هر له سهره تاوه نهو به بی
هیچ بیانوریه که دهستی کرد به پاشه کشه کردن و نیستا دهیه ویت بگه پرنیتتهوه وه نهوهی
که هیچ پروینه دابیت!!

چونیه تی راکیشانی پیاو بو قسه کردن؛

کاتی که نافرهت دهست دهکات بهوهی حمز به قسه کردن و نریک بوونهوه دهکات له پیاو،
پیویسته نهو دهست پیشخه ری بکات له قسه کردن و چاره ری نهکات پیاو نهو کاره بکات.
پیویسته له سهری قسه بکات و بهر دهوام بیت ته نانهت نهگه ههستیش بکات که پیاوه که کم
قسهیه، چونکه له وانهیه قسه کردنه که ی ناره زوی قسه کردن له لای پیاو دروست بکات.
له سروشتی پیاو نهوهیه ته نانهت کاتیکیش که باری دهر و نیی ناسو و ده بیت و
ناماده بیت بو هه لسو که وت کردن له گه ل نافرهتدا به که می قسه دهکات، نهوه سروشتی پیاوه
له ناو مالدا.

نهوهی نافرهت له باره ی پیاوه و نایزانییت نهوهیه پیاو کاتی که دهست به قسه کردن دهکات
که هوکاریک هه بیت بو قسه کردن. چونکه پیاو ته نها بو قسه کردن قسه ناکات، به لام نهگه
نافرهت دهستی به قسه کردن کرد و بهر دهوام بوو تییدا، له وانهیه پیاو له قسه کانیدا شتی که
بدوزیتتهوه که شایه نی قسه له سهر کردن بیت، نهو کاته نهویش دهست دهکات به قسه کردن.
بو نمونه: نهگه نافرهت دهست بکات به قسه کردن له باره ی هه ندیک لهو کیشانه ی له کاردا
پرو به پرویان ده بیتتهوه له وانهیه پیاویش دهست بکات به باس کردنی نهو کیشانه ی که
کاره که یدا پرو به پروی ده بیتتهوه. وه نهگه نافرهت دهستی کرد به قسه کردن له باره ی
منداله کانه وه ویستی هه ندیک ورده کاری له باره ی هه ریه کیکیانه وه باس بکات، له وانهیه
پیاویش به شداری بکات و دهست بکات به قسه کردن له باره ی هه مان بابته وه. (لیره داو لهو
دو نمونه یی سهره ودا پیویستی دور که وتنه وهی نافرهت یان ناماره کردن به سهره نشت
نه کردنی پیاو، یاد ده خهینه وه).

فشاری نافرهت له سهر پیاوو ناچار کردنی بو قسه کردن؛

نافرهت به شداری پیاو دهکات له باس کردنی هه ندیک بیرو که وهستدا که یارمه تی بدات
وهانی بدات له سهر قسه کردن، به لام کاتی که پیاو دهست دهکات نافرهت هه ولده دات فشاری

سابك زله باي زده پياو

بخاته سهر و ناچاری بکات قسه بکات، نهوا بیرکردنه وهی پهرش و بلاو ده بیئت و ته رکیزی نامینیت و هیچ شتیکی نابیت که بیلیت و له قسه کردن دهو سستی. ته نانهت نه گهر پیاو شتیکیشی هه بیئت که بیلیت نهوا له نه جامی فشاری نافرته که له سهری دهرینا بریت، بویه فشاری نافرته هه سستی بهرگری و پرت کردنه وه له لای پیاو دروست دهکات.

خالیکیتر ههیه لهو بواره دا که ده مانه ویئت باسی بکهین، نهویش نهو هیه سهخته له سهر پیاو که درینژد ادپی بکات له قسه کردندا، کاتیک گومان دهکات له وهی نافرته دهیه ویئت لپرسینه وهی له گه لدا بکات، نه مه له باری ناساییدا و له کاتیکدا له حالته تی دهرونی سروشتی ناسووده ییدا بیئت، به لام نه گهر پیاو له باریکی دهرونی ناسایی و ناسووده ییدا بیئت نهوا مه سهلهی درینژد ادپی له قسه کردندا زور زه حمه ترو له وانیه مه حالیش بیئت.

رئسایه کی گشتی له لای نافرته ههیه که باسی دهکین، زور جار نافرته هه ولده دات پیاو رابکیشتی بوقسه کردن و حمز له بییدنگ بوونی ناکات، چونکه بییدنگ بوونی لای نهو کاریکی ناسروشتیه و له سهر پیاوه که قسهی له گه لدا بکات. له وانیه لهو بیرکردنه وهیه شیدا لهو دوورتر بپروات، قسه کردنی پیاو به شداری کردن له گه لیدا نیشانهی نهو هیه که خوشی دهویت وه بییدنگی و ناره زوونه کردنی بوقسه کردن نیشانهی پیچه وانیهی نهو هیه.

نهو رئسایه بوقیه پیاو هرگیز راست نیو کاریگری نه گه تیقی ده بیئت له سهری، چونکه پیاو کاتیک قسه دهکات که هه ست بکات حمز له قسه کردن دهکات یان کاتیک بابه تیک هه بیئت شایه نی گفتوگوو قسه له سهر کردن بیئت. به لام جگه لهو دوو حالته نهوا دروشمی پیاو بییدنگیه. نهو پیاوه نهو پیکهاته که یه تی، وه چاره پی دهکات نافرته قبولی بکات وه که نهو هیه که ههیه و حمز ناکات نافرته هیچ فشاریکی بخاته سهر یان ناچاری بکات که قسه بکات، خو نه گهر نافرته نهو هیه کرد نهوا قبولی ناکات و وه لامدانه وهی نابیت.

لیره دا ده بیین نافرته توپه ده بیئت له پرتکردنه وهی پیاو له به شداری کردن و قسه کردن له گه لیدا، نهو هه لسوکه و تهی نافرته تیش توپه یی پیاری لی ده که ویتنه وه و ده بیته وهی سازدانی کی شهیه که پیویست نیه، هوکاره که شی جیاوازی سروشتی نیوان پیاو نافرته. پیویسته له سهر نافرته که نهو راستیه له سهر پیاو بزانیئت و هه ولده دات لیکدانه وهی خراپی بوقیه بکات، مه روه ها پیویسته له سهر پیوایش نهو بزانیئت که نافرته به سروشتی خوی حمزی له قسه کردن و گومانی نهو نهکات که دهیه ویت لیکو لینه وه لپرسینه وهی له گه لدا دهکات، نهو سهر وشتی نافرته.

چونیه تی کردنه وهی دمرگای گفتوگو له گه ل پیاو دا :

هرچنده نافرته همونه کانی چر بکاته وه بو ناچارکردنی پیاو له سهر قسه کردن، نه ونه نده نکولیکردنی پیاو و بهرگریکردنی زیاده دکات. هه له یه شیوازی راسته وخوی له گه لدا بگریته بهر بو ناچارکردنی له قسه کردن به تاییه تی له حاله تی دوورکه وتنه وه و چونه وه بهر و گوشه گیریدا.

لیره دا له بری نه وهی نافرته پرسیار له وه بکات که چوون واله پیاو بکات ده می بکاته وه قسه بکات، پیویسته پرسیار بکات (چوون ده توانیت نامانجی له یه ک نریک بوونه وه و کردنه وهی دمرگای گفتوگو و وتویژ بیکیکیت؟)، به لی نه مه نه و پرسیاره یه که باشترا وایه نافرته بیکات. نه گهر نافرته هستیکرد په یوه ندی نیوان خوی وپیاو پیویستی به قسه کردن وگفتوگوی زیاتره - بیگومان زوړینه ی نافرته تان هه میشه وا هه ست ده کهن - پیویسته له سهری سروشتی پیاو له بهرچاو بگریته له وهی که حه زی له که م قسه کردنه وه هه ندیک جاریش به ته وای قسه کردن رته ده کاته وه و په نا ده باته بهر بیده نگي، له و کاته دا نافرته هه ولده دات دمرگای وتویژ بکاته وه و پیاو رابکیشیت بو قسه کردن.

وه نه گهر نافرته نه وهی کردو تیبینی نه وهی کرد پیاو که به جهسته و مینشک له لایه تی. نه وه مانای وایه که ناماده یه بو گوینگرتن لینی و قسه کردن له گه لیدا. لیره دا پیویسته له سهر نافرته به ته وای دوورکه ویتنه وه له پرسیارکردن یان له کردنی کو مه له پرسیارو ده ست کردن به لیکولینه وه پاشان چاوه پروانی وه لای نه و پرسیارانه بیت له پیاو. چونکه بیگومان نه نجامه که ی نیگه تیف ده بیت، چونکه پیاو په ناده باته بهر بیده نگي و ته نانه ت بهرگریکردن و توره ییش.

پیویسته نافرته به ووردی بابه ته که هه لبریزیت که هیچ نامارزه یه کی لیکولینه وه کردنی تیدا نه بیت و خالی بیت له ههر سهرزه نشت کردن و تومه تبارکردنیکی پیاو. پیویسته بابه تیک هه لبریزیت که پیشبینی نه وه بکات پیاو به دلایه تی، نه وکاته پیاو ده ست دکات به گوینگرتن و وورده وورده قسه کردن.

وا باشتريشه که نافرته بابه تیکی هه لبرارد ده ستپیشخه ری بکات له قسه کردن و وابکات له پیاو که گوینگر بیت، به هیمنی قسه بکات و هه ول بدات که ش و هه وایه کی هیمن و دوستانه بخولقینیت و وا له پیاو که بگه یه نیت که به راستی خوشحاله به گوینگرتن لینی و هه ول نه دات که ناچاری بکات به قسه کردن.

بۆنمونه دهكرنت (فاتن) به مېرده كېي (نهمه) بليت دهكرنت كه مينك گويم لي بگريست؟
نهمو كاره كم زور سهخت و پر كيشه بوو و ده مويته له سر نهوه قسه ت له گه لدا بكم.
پاشان دهست بكات به قسه كردن.

ليزهدا پيوسته له سر (فاتن) ناگاداري بارودوخى مېرده كېي و حاله تي دمووني بيته،
نهگر چمن نيشانه يه كي به ديكرد كه وايان ده گه ياند ناماده يي تيدا نيه بؤ و تويز كردن،
پيوسته دهست به جي بوه ستيت. به لام نهگر تيبيني كرد هه نديك ناماده يي هيه نهوا
دهتوانيت به ردهوام بيته، و زور گرنگه كه (فاتن) هه ولبدا ت مېرده كېي تينگه يه نيت كه
گوينگرتن لي ناسووده ي دهكات و كيشه كېي له سر سووك دهكات.

نهم قسه يه ي فاتن مېرده كېي هانده دات له سر گوينگرتن و به ردهوام بوون لي نى وه به ي
نهم هاندانه له وانه يه مېرده كېي نارهنزوي گوينگرتن نه بيت و دهست به ناپيوستى
گوينگرتن بكات له كيشه ي زياتر.

خانمى خوشه ويست، بيگومان تو به سروشتى خوت نارهنزوت له گوينگرتنه له قسه ي
كهسانيترو گرنگيان پنده دهيت و ده ياننرخينيت به لام له يادت بيت كه پياو به سروشتى خوى
به پينچه وانه ي نه موه يه. به لي نهو زورجار گوينگرتن رت دهكات وه و نايه ويته گوينگر بيت
به تايست نهگر بابته كه به لايه وه بي كه لك بوو په يوه ندى به وه وه نه بوو. وه بؤ نه وه ي نه مه له
پياودا بگوپين و واى لي بكه ين گوينگرينكى باش بيت، پيوسته له سر نهوه رايبه ينين نهم
راهيانه ش پيوستى به كاتيكى دياريكراو هيه له وانه يه كورت بيت يان درينژ به لام
راستيه كېي نه وه يه هرگيز ناتوانيت له ماره ي شهو و پوزيكد و له پياو بكرنت بيته
به گوينگرينكى باش. هرگيز، به لكو پيوستى به راهيانه ينى باشه كه هه نديك كات و خوگرى
دهوى ليت، نه يني نه وه ي پياو بكرنته گوينگرينكى باش دهست كردنيه تي به ريزگرتنت بؤ
نهو ههول و كوششه ي له پيناوى تودا دهيدات، نهو ريزگرتنه ي تو تاكه شتيكه كه هاني پياو
دهدات له سر گوينگرتن، وه نهگر پياو توانى گوى له نافرته بگريست، نهوا پاش نهوه دهست
دهكات به په ي بردن به گرنگى قسه كردن له نيوان پياو و نافرته تدا. نهوه ي كه زور گرنگه
هه ليزدني كاتى گونجاو و باشتين شيوازه.

كاتيك پياو قسه ناكات:

پوزنيكيان و به شينويه كي كتوپر (نامينه) برياريدا داواي جيا بوونه وه له مېرده كېي
(حميد) بكات كه ماره ي زياتر له بيست ساله هاوسه ريه تي! به لي. كار به راده يك گه بشت كه
چيتر تواناي نه ماو برياريدا كه مه حاله بتوانيت ژيان له گه ل (حميد) به سر به ريت، وه

جيا بوننه و باشتين هوكاره بو جيبه جيكردن شه. نامينه زياتر له بيست سالي به سر
برد بهير كرده و خوي - له نيش و نازارو قالي چشتن به هوي ميره كه يه وه نه نيتا
كاتي شه هاتوه كه شه نازار چشتنه كوتايي پي بهير نيت.

هوكاري سره كي شه نازارو چرمه سره به هوي بهرده وامي كه مي ناره زوي حميده
بوو بو قسه كردن له گه ليدا. كاتيك نامينه هوليده دا وينه يه كي پووني ههست و نازاره كاني
به هوي هوليستى ميره كه يه وه باس بكات ده يوت: (چون حميد ده توانيت بليت ناموزوم له
جيا بوننه و نه؟! چون ده توانيت بليت ده مويت له گه لي بريم؟! شه مني خوش ناويت و هيچ
هستى كي نه له بهرام بهرم، هر كاتيك هونم داييت قسه ي له گه ل بكه دور كه وتوه ته و
وازي لي هينام!! شه ههست و سوزي بهرام بهرم به من له دهست داوه. زياتر له بيست سالي
هسته كاني لي شاردومه ته و پيم ناليت چي له ناخيدايه. به لي زياتر له بيست سالي يان
بينه نكه يان به كورتى و هلام ده اته و، من دلم بو شه كردومه ته و هه موو شتيكي ناخي
خوم پيووتوه به لام شه دل و ده مي له من داخستوه و پرياري بينه نكي ته و او ي داوه. ناتوانم
هر گيز شه له ياد بكه يان هر گيز لي بيورم و ناتوانم بهم شيويه بهرده و ام به. وه من
دنيام جيا بوننه و تاكه چاره سره بو ناسو و ده يي من و شه و يش. به راستى هيلاك بووم له
نوري هه لدا نم بو شه و دلي خوييم بو بكاتوه و كيشه كه ييم پي بلي تا و كو بتوانم
ياره متي بدهم).

به داخوه خوينه ري به ريز، شه چيروكيكي راسته قينه يه كه به سر يه كي له خانم كاندا
هاتوه، شه قسانه ي سره و ده شي له يه كي له سهر دانه كاندا بو يه كي له پزيشكه
هرونيه كان كردوه.

نيتا وه پاش شه وى كه سروشته جيا وازه كاني نيوان پياو و نافرتمان زاني و پاش
شه وى كه بينه نكي پياو و هوكاره كاني و شيوازي نفونه يي هه لسو كه وت كردني نافرمت
له گه ليمان زاني، ده توانم بليم نيتا ده توانين راستي شه وى پرويداوه بزاني كه برتتبه له
بينه نكي سروشتي ميره كه ي و نا پووني شه بينه نكيه له لاي هاوسه ره كه ي، وه هه و هه
هه لدا نه بوله وى نا چاري بكات كه قسه بكات.

پيوست بوو له سر نامينه له ماوه زياتر له بيست سالدا شه بزانييت كه حميد له
جيهانيكيتره، به لي جيهانيكيتر كه به جيهاني پياوان ناسراوه وه شه جيهانه ش جيا وازه له
جيهانه كه ي شه كه به جيهاني نافرمتان ناسراوه، وه سروشتي شه پياوانه زور جيا وازه له
سروشتي نافرمتان، جيا وازي سايكولوژي و سروشتي.

پيويست بوو له سهر نامينه هر له سهره تاوه بيزانيايه كه جياوازيه كي فراوان هيه له نيوان تيروانيي پياوو نافرته بو چه مكي ووتويژو قسه كردن.

وله ليره دا ده توانين هه مو مافيك بدهين به نامينه بو تورهي و كه سهرى له هه موو نهو ساله دوروريزانه ي له ناره حه تي و مهينه تدا به سهرى بردووه، نه گهر ميژدكه ي له جيهاني نافرته تان بوايه نهوكاته هه لسوكه و ته كه ي هه له ده بوو وه مافي نهوه ي نه ده بوو كه به كورتي وه لامي هاوسهره كه ي بداته وه يان بيدهنگ بيت و دورريكه ويته وه. به لام نهو لهو جيهانه نه بووه، بهلكو له جيهانيكي ته واو جياوازا دا بووه، جيهاني پياوان، نهو پياوه و سروشتيكي جياوازي هيه.

ليزه دا نهوه زياد ده كه ين كه دادوهرانه نيه بليين تاوانه كه ته نها تاواني نامينه يان حميد بووه، بهلكو نهوه بهرپرسياريه تي و هه له يه كي هاوبهش بووه كه ههردووكيان تيي كه ووتون هوكاري نهوهش نهزانيي نامينه بووه به سروشتي پياوانه ي حميد، وه ههروه ها نهزانيي حميد بووه به سروشتي ژنانه ي نامينه، نهزاني له جياوازي سايكولوجيه تدا.

نه گهر نامينه هر له سهره تاوه بيزانيايه كه پياو به سروشتي خوي كم قسه يه و قسه ناكات مه گهر له كاتيكا نه بيت كه ههست به پيويستي قسه كردن بكات، نهو نايه ويته له گفتوگويه كي گشتيدا پوچييت كه ماناي نه بيت و نه جامي له پشته وه نه بيت، وه هر ماوه ناماوه يهك توشي حاله تيكي (پاشه كشه و دوركه و تنه وه) ده بيت. نه گهر نهوه ي بيزانيايه نهو هه موو هه وله ي نه ده دا بو نهوه ي حميد به ينيته قسه كردن. نهو هه ولدانه ي كه كاره كاني زياترو زياتر ئالوزتر كرد. نه گهر سروشتي حميدي زانبا نهوا له كاتي خويدا هه لي ته واوي پينده دا بو دوركه و تنه وه ي كه دواتر به سوزو خوشه ويستيه كي زوره وه ده گهرايه وه لاي. نهو كاته بارودوخه كه هيو ده بوو وه هر دووكيان ئاسوده ده بوون.

ههروه ها نه گهر حميد هر له سهره تاوه بيزانيايه كه نافرته به سروشتي خوي له ناو مالدا نور قسه دهكات و قسه له باره ي هه موو شتيكي ناو مال و دهروه ي مال دهكات، وه نه گهر بيزانيايه قسه كردن بو نامينه هوكاريكه بو ده بريني خوشه ويستي و په يوهست بووني به هاوسهره كه يه وه، نهوا قسه ي له گهل ده كردو ئاسوده ي ده كرد. وه نه گهر بيزانيايه بيدهنگي و پاشه كشه كردني كتوپري خوي وهك مه ته ليك وايه بو نامينه و ترس و بيم له دهرونييدا سروسر دهكات، نهوا راستيي نهوه ي پي ده گوت و له گهرايه وه ي بولاي دلنباي ده كرده وه. نامينه به پزيشكه دهرونيه كه ي ووتبوو كه (كه ماندوو بووه له زوري هه ولدانيي بو نهوه ي وا بكات له حميد نهوه ي دوودلي دهكات له ناخيدا به مي بليته بو نهوه ي يارمه تي

بدات، لیتره‌دا پزیشکه‌که داوای له ٲامینه کردبوو نمونه‌یه‌کی ساده‌ی ٲه و هه‌و‌لدانه‌ی بو
باس بکات، نه‌ویش به‌م شینویه‌ی خواره‌وه ٲه و شینوازه‌ی په‌پره‌وی کردوه ٲوون ده‌کاته‌وه:

نامینه: چۆن ئەمرۆت بەسەربرد لە کاردا؟

حمید: گوئی مہ دھری۔

ٺاڻينہ: لہوئ چي پرويدا؟

حمید: فاسایی، وەك پوژانی قە.

ٲا مینه: ھز دھکیت پوڑی ههینی داھاتوو چی بکھین؟

حمید: گرنگ نیه چی دکهین، تو بریار بده.

ثامینه: حمزہ کھنچے چند ہاورپیہ ک بانگہشت بکھین بو نانی نیوہرو؟

حمید: نازانم، شوینی چه کوشه که نازانیت؟

نامینه: (له وه لآمه کانی حمید توپړه ده بیټ وده لیټ): یو قسم له گڼل ناکه مټ؟

حمید: (له کاردانه وهی ئامینه توره دهیئت و هیچ شتیك نالیئت).

ئاممىتە: قۇبۇراستى مەنت خۇش دەرىت؟

حمید: بیگومان خوشم دەویتی، ئەی بۆچی تۆم کردووە بە ھاوسەری خۆم؟

ئامىنە: چۈن دەكرىت خۇشت بويىم؟ ئىمە قسە لەگەل يەكترى ناكەين، تو چۈن دەتوانيت

به دريژاي کات دابنيشيت و بئ دنگ بيت؟ تو به پراستي گرنگي به من وبه هسته گانم
دهدیت!!!

لهو کاته دا حمید توږه ده بښت له ووتو ږه ی له نیوان خو ی و خیزانه که یدا پو ویدا و

ماله که به جیده هیلیت، پاش ماوهیه که دهگه پیتته وه بۆ مال وهک نه وهی که هیچ پووینه دابیت.

نامینه‌ش هه‌ولده‌دات به پڕوخساریکی سروشتیه‌وه خۆی دهربخات هه‌رچه‌ند ناخیشی له‌کولاندایه، هه‌ز ده‌کات خوشه‌ویستی خۆی بو‌ه‌اوسه‌ره‌که‌ی دهربخات ولیی نزیك بیهته‌وه هه‌رچه‌نده هه‌سته‌کانی ناوه‌وه‌ی وای لی‌ده‌که‌ن که دووربکه‌ویته‌وه.

نهم حاله ته بؤماو ديه كي كورت بهرده وام ده بئيت پاشان ئامينه بؤجاري دووم ههولده دات
قسه له گهل حميد بكات وله راستيي ههسته كاني بزانيئ پاش هه موو نه وهي كه پوویدا له
نيوانياندا.

نهم هملوستانه (کیشانه) که ماوهی بیست سال بمرده وام بووه، وای له ثامینه کردروه داوای جیابوونه بکات، ئایا چاره سدری نمونهی چیه؟

سكالا كوردنى نامينه له بئىدەنگىي بىر دەرەوامى حميد و ھەولدانى بەبەر دەرەوامى بۆلەۋەي
 ۋاي لىنكات قىسە بىكات، ھەر لەسەرە تاۋە ھەلەيەكى گەرە بوۋە، ئەو ھەولانەي ئەو بىرەر
 پىنگايەكى داخراۋ پۇيشتوۋە چونكە ئەو ھەولانە بىرىتى بوۋە لە زىياد كوردنى كىشەكان و
 بىردىنى ھەلۋىستەكان بىرەر ۋە خراپتر ۋە ئەۋەي دۋاي ھەموو ئەو سالانە پىرويداۋە كەلەكە بوۋى
 ئەو كىشانە بوۋە تاۋاي لى ھاتوۋە ھەريەكەيان بوۋە بەچىايەك و لەتەنىشت ئەۋى تردا
 رەستاوۋە، ۋە دۋاي ئەۋە پەيوەندىكردن لەنيۋانىاندا مەھال بوۋە و ھىچ يەككىيان ھەولنى
 لا بىردىنى ئەو چىايانەيان نەداۋە. بەلى بئىدەنگى حميد كە توپەيى نامينه ي وروژاندوۋە و
 قىسەكردن ۋە ھەولدانى نامينه بۆ پراكىششانى حميد بۆ قىسەكردن قورەكەي خەست تر
 كىرەتەۋە ۋاي كىرەۋە ژيان لەنيۋانىاندا مەھال بىت تاۋەكو كار بەرادەيەك گەيشتوۋە كە
 لەتوانادا نەماۋە، بۆيە جىابوۋنەۋە بەلای نامينه ۋە باشتىن چارەسەر بوۋە.

خانمى بەرىز، بىگومان سىروشتى پىياۋ جىاۋازە لە سىروشتى تۆ، ھەولبەدە ھەمىشە نەۋەت
 لەيادىيىت، پىياۋ زۆر قىسە ناكات ۋەك ئەۋەي ئافرەت دەيكات بەتايىبەت لەمالەۋە وپاش ئەۋەي
 لەكار دەگەرپىتەۋە. بەلى، ئەو ژيانەي پىياۋ لەدەرەۋەي مال بەسەرى دەبات بەتايىبەت لەبۋارى
 كارد، مەملانى و تىكۈشانىكى زۆرە بەدرىژايى كات ناۋەستىت، ئەو لەو كاتەدا ھەول
 و كۈششىكى زۆر بەخەرج دەدات. بۆيە كاتىك دەگەرپىتەۋە مال بەتەۋاۋى ھىلاك و شەكەتەۋ
 پىۋىستى بە ھىمنى و پىشۋودان ھەيە. پىۋىستى بەكاتى تەۋاۋ ھەيە بۆ ھىۋىر بونەۋە
 ھەسانەۋەي. دەكرىت بلىن كاتىك پىياۋ دەگەرپىتەۋە بۆ مالەۋە پاش پۇژىكى درىژى
 كار كىردن ۋەكو سەربازىكە لە جەنگ گەراپىتەۋە ياخود ۋەك زۆرانبازيكە كەلەگەل دۈرمنىكى
 سەرسەخت زۆرانبازي كىرەۋە.

بەلى پىياۋ كاتىكى پىۋىستە تىيىدا بىھويتەۋە، لەو كاتەدا نايەۋىت بەشدارى
 لەھىرشتىكدا بىكات كە پىۋىستى بەھەولدانىكى ھىزى يان جەستەيى ھەيىت، لەم ماۋەيەدا
 زۆرترىن شتىك كە پىياۋ بىتوانىت پىشكەشى بىكات گويگرتنە، بەلى گويگرتنىك كە زۆر
 لەسەرى بە گران ناكەۋىت، تەنانەت ئەو گويگرتنەش ھەندىك جار ئاسۋودەي ناكات و
 بىزىرى و سەرنىشەي بۆ دروست دەكات، بۆيە بئىدەنگى تەۋاۋى پى باشتە.

لەۋانەيە پىياۋ ۋە لامدانەۋەي بۆ ئافرەت ھەيىت وگويى لى بگىرىت، ۋە ئەگەر ئەۋەي كىرد
 ھەيىت ئافرەت بزانىت كە ئەو پىياۋە خوشى دەۋىت وپىزى دەگىرىت و دۇخەكە ئاسايىيە

له‌نیوانیاندا، له‌گه‌ل‌ئوه‌شدا هه‌له‌یه‌کی گه‌وره‌یه ئافره‌ت چاره‌ری به‌شداریکردنی پیاو بکات له‌قسه‌کردندا یان هه‌ولبدات رایبکیشتی بۆ قسه‌کردن.

ئه‌گه‌ر پیاو له‌کاتی ئاساییدا وه‌لامدانه‌وه‌ی هه‌بوو بۆ ئافره‌ت و ده‌ستی کرد به‌گوییگرتن لێ، ئه‌وا پێویسته ئافره‌ت له‌سه‌ر ئه‌و باره‌ خۆی رابه‌ینیت، دوا‌ی ئه‌وه‌و پاش ماوه‌یه‌کی کورت پیاو له‌سه‌ر گوییگرتن رادیت و گوییگرتن به‌لایه‌وه‌ ده‌بیته‌ شتیکی سروشتی. کاتیکیش پیاو تیبینی ده‌کات ئافره‌ت ئه‌و بارودۆخه‌ی قبوله‌و گوییگرتنه‌که‌ی ده‌نرخینیت له‌په‌روی ده‌روونی‌وه‌ ئاسووده‌ ده‌بیته‌ وه‌ولده‌دات رێگایه‌ک بدۆزیته‌وه‌ که‌ خوشی وشادی بخاته‌ دلی ئافره‌ته‌وه‌، دواتریش هه‌لویستی ده‌گۆریت و ده‌ست ده‌کات به‌ قسه‌کردن.

تۆ ئه‌ی پیاوی به‌رێز، بێگومان کاته‌کانی کارکردن سه‌خت وه‌ماندوکه‌ره‌ و تۆ هه‌ول و کوششیکی زۆری تیدا به‌خه‌رج ده‌ده‌یت، وه‌بێگومان که‌ ده‌گه‌ریته‌وه‌ ماله‌وه‌ مینشت مانه‌وه‌و پێویستت به‌ حه‌وانه‌وه‌ هه‌یه‌ بۆنه‌وه‌ی چالاکی بۆ بگه‌ریته‌وه‌، به‌لام پێویسته ئه‌وه‌ت له‌یاد بیت که‌ هاوسه‌ره‌که‌ت له‌جیهانیکیته‌وه‌ له‌جیهانی تۆ نه‌یه‌، ئه‌و له‌جیهانی ئافره‌تانه‌و سروشتی جیاوازه‌ له‌ سروشتی تۆ، ئه‌و به‌پێچه‌وانه‌ی تۆوه‌ له‌کاتی گه‌رانه‌وه‌یدا بۆ ماله‌وه‌ هه‌ولده‌دات قسه‌ بکات، هه‌ولده‌دات قسه‌ له‌پۆژی کارکردنی بکات که‌ چۆن به‌سه‌ری بردووه‌، هه‌ولده‌دات په‌رسیارت لێ بکات له‌ پۆژی کارکردنت که‌ چۆن بووه‌ هه‌روه‌ها له‌باره‌ی شتی تهره‌وه‌.

پیاوی به‌رێز ئه‌وه‌ بزانه‌ که‌ ئه‌و هه‌لسوکه‌وته‌ی ئافره‌ت کاریکی سروشتیه‌ به‌لای ئه‌وه‌وه‌ و به‌لگه‌ی خوشویستنی تۆیه‌ وه‌ هه‌رگیز وانه‌زانه‌ که‌ هه‌ولده‌دات بیزارت بکات یان ژیا‌نت لێ بکات به‌ جهمه‌ننه‌م یان نیازی وایه‌ بته‌نیریت بۆ نه‌خوشخانه‌ی نه‌خوشیه‌ ئه‌قلیه‌کان. پێکه‌وه‌ بوونی به‌رده‌وام و جیا‌نه‌بوونه‌وه‌:

چه‌ند له‌هاوسه‌ره‌ نوێیه‌کان ده‌که‌ونه‌ ئه‌م ته‌له‌ نه‌فره‌ت لێکراوه‌وه‌؟ کاتیکی کورێکی کچیک ده‌ناسیت و خوشه‌ویستی و سۆز له‌نیوانیاندا دروست ده‌بیته‌ و ده‌بنه‌ هاوسه‌ری یه‌ک، ده‌بینین هه‌ریه‌که‌یان ئه‌وه‌ی مه‌حال بیت له‌پیناوی خوشبه‌خت کردنی یه‌کتیدا ده‌یکه‌ن، له‌مانگی هه‌گه‌وینیدا خوشترین کات به‌سه‌رده‌بن له‌گه‌ل یه‌کتیدا وه‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ هه‌ولده‌دن خوشی و حه‌وانه‌وه‌ بۆ یه‌کتی به‌ده‌ست بینن.

له‌وه‌ هه‌له‌ گه‌ورانه‌ی که‌ بۆک و زاوا تینی ده‌که‌ون پێکه‌وه‌ بوونی به‌رده‌وامه‌، به‌ئێ ئه‌وه‌ هه‌له‌یه‌کی گه‌وره‌یه‌ که‌ کیشه‌و کاره‌سات به‌دوا‌ی خۆیدا ده‌هینیت.

ۋەلىدى لاۋ بېرىرى دابوۋ كە زەماۋەند لەگەل سعاد بىكات كە پىنشت ناسىبۋى، ۋەكو بوك ۋزاۋايەكى نۆى شارەزايىەكى زۆرىان لەژيان نەبوو، ۋلىد دەيوست ھەموو ھەولنىكى خۇى لەپىناۋ بەختەۋەرىى ھاۋسەرەكەيدا بخاتەكار، ھاۋسەرەكەشى بەھەمان شىۋە، چەند سەرەتايەكى جوان بوو.

ۋلىد بۇماۋەى دووسالى بەردەوام ھەولنى دەدا كە ھەمىشە لەگەل ھاۋسەرەكەيدا بىنت، گومانى ۋابوۋ ئەۋە ھەلسوكەتتىكى دروستە ۋ پىۋىستە ھەموو مىردىك پەپرەۋى بىكات، ۋە نە ھەلسوكەتە خۇشخالى بۇ ھاۋسەرەكەى دەھىنىت.

ۋە لەۋ ماۋەيەدا ھاۋسەرەكەى (سعاد) بەھەمان شىۋە ھەلسوكەۋتى دەكرد، ھەمىشە لەگەل مىردەكەيدا بوو ۋەبۇ ھىچ شۆينىك بەبى ئەۋ نەدەپۇشت.

پاش تىپەربوونى دووسال بەسەر ئەم بارەدا، سعاد تىبىنى شتىكى سەرسۈپھىنەرى كرد كە ھەرگىز لىنى تىنەدەگەشت ۋەۋكارەكەى نەدەزانى، شتىك كە توشى پەشۋكاۋى كردو گومانى خستە دلىەۋە، تىبىنى ھەندىك گۇپرانكارى كرد لە مىردەكەيدا، پاش دووسال بەخشندەىى ۋخۇشەۋىستى ۋپىكەۋەبوون. تىبىنى كرد ۋلىد بوەتە كەسىكى تەمەل ۋ ھەزناكات ھىچ كارىك بىكات. پاشان بىنى كرد كە بارى دەروونى مىردەكەشى گۇپراۋە، پاش نە ھەموو خۇشەۋىستى ۋ خۇپراگرىە ھەروەھا خۇگرى بەخىراىى نەدەماۋ دەمارەكانى سەرى توند بوون ۋدواتر گۇشەگىر دەبوو قسەى نەدەكرد ۋبويۋە كەسىكى خۇن سارد.

كاتىك سعاد تىبىنى ئەمەى كرد ۋىستى بەرىگەى تايبەتىى خۇى چارەسەرى بىكات، ئەۋ رىگايەى كە ھەقىقەتى پىاۋ ناسىت، بەلى سعاد پىنشت بەم ئەزمونەدا تىنەپەربوۋ ھىچ زانىارەكىشى لەبارەى سروشتى پىاۋەۋە نەبوو، ۋايدەزانى شىۋازى خۇى بۇ چارەسەركردنى كىشەكان لەسەر پىاۋان ئەنجامى باشى دەبىت ھەروەك چۇن ئەنجامى باشى ھەبوۋە لەكاتى بەكارھىنانىدا لەگەل ھاۋپى كچەكانىدا.

سعاد ھەولیدا كە مىردەكەى بگىرپتەۋە بۇ بارى سروشتىى خۇى ۋ بۇ كاتى پىنشۋى ۋ چەند كارىكى جىاۋازى كرد لەۋ پىناۋەدا، ۋەك قسەكردن ۋ پىاھەلەدان ۋدروست كردنى چەندىن بابەت بۇئەۋەى رايىكىشىت بۇ قسەكردن ۋ بەشدارىكردن، بەلام ئەۋ ھەموو ھەولەدە ناسانجى خۇى نەپىكاۋ ھەلۋىستەكە بەرەۋ خوارەۋە داكشاۋ خراپتر بوو. پاشان كار گەشتە ناكۋكى بەردەوامى نىۋانىان. بەيانىان دەپۇشتن بۇ كار ۋدراى گەرەنەۋەيان نانىان دەخوارد پاشان ھەرىەكەيان بەتەنھا خۇى بەكارىكەۋە سەرقال دەكرد سعاد دەپۇشتە چىشتخانەكەۋ

خۇي بەپاكىرىدەنمەۋەيەمۇ سەرقال دەكرىد بەلام وليد خۇي بەسەيركىردنى تەلەفرىۋنەمۇ
سەرقال دەكرىد، يان سعاد دەستى دەكرىد بەخوئىندەمۇ گۇقار يان كىتېيىك بەلام وليد
بەگرىگىدان بەباخچەي مائەكەمۇ خۇي سەرقال دەكرىد. بەم شىۋەيە بەردەوام دەبوون تاكاتى
خەوتن دەمات. ژيانىك كە ماناي دلتەنگى و سكالاي بەردەوام بوو. ھەردووكيان گىز
بوو بوون ونھىنى كىشەكەيان نەدەزانى، پاش ئەمۇ بېرىيارىندا كە سوود لە شارەزايى يەك
لە پزىشكە دەروونىەكان وەرېگرن، پاش ئەمۇ ھەردووكيان بارودۇخەكەيان بۇ پزىشكە
پوونكرىدەمۇ دەرگەوت كە ھۆكارەكەي (بەردەوام پىكەۋەبوون و لەيەك دانەپرانە)، بەراستى
ئەمۇ ھەلەيەكى گەرەيە كە ژن ومىرد پاش ھاوسەرگىرى تىيى دەكەون، بەلى ئەمۇ بەردەوام
پىكەمۇ بوونە ھەلەيەو باشتەر وايە كە ھەريەك لە ژن ومىرد كاتىكيان ھەيىت كە بەتەنھا لەوى
تر بەسەرى بەرن.

كاتىك پىياو بەردەوام لەگەل ئافرەتدايە ھەلى ئەمۇ نىيە كە لىيى دوورېكەۋىتەمۇ بەتەنھا
بىت، بىگومان چەند گۇرانكارىەكى بەسەردا دىت گرنگىرنيان تەمەلى وتەۋەزەلى، گۇپانى
بارى دەروونى، نەمانى خۇگىرى پاشان نىشانەي توپەيى لەقسەكرىندا لىيى دەردەكەۋىت.
ۋەكو بۇمبايەكى تەۋقیتكراۋى لىدیت كەمەر دەست لىدانىك دەبىتەمۇ تەقىنەمۇ. ئەمۇ
ھەلەيە كە ھەرلەسەرتاۋە وليد تىيى كەوت ئەۋەبوو كە لەسەرتاۋە بەھەموو پاكى ونىت
پاكي خۇيەۋە بېرىيارىدaboو بەردەوام لەگەل سعاد بىت ۋە گومانى وابوو كە ئەمۇ
ھەلسوكەۋتەي ھەلسوكەۋتېكى دروستەو خۇشى وشادى دەخاتە دلى ھاوسەرەكەيەمۇ وای
دەزانى ھاوسەرگىرى برىتيە لە(بەشدارى كردن لە ھەموو شىتیدا) ۋە ئەمۇ بەردەوام
پىكەۋەبوونە ھەلى بەشدارى كردنى زياترو زياترى دەداتى!!

سعادىش بەھەلە واگومانى دەبرد كە پىگەي نمونەيى ژيانى ھاوسەرىي خۇشەخت
برىتيە لە بەشدارىكردنى گشتى، ۋەلەلەيەن خۇيەۋە ھەلى ئەمۇ نەدەدا لەمىردەكەي
دوورېكەۋىتەۋە ئەۋەك ھەست وسۆزىي ئازارېدات. لەميانەي قسەكرىندا لەگەل پزىشكە
دەروونىەكە سعاد ووتى كە جارىكيان پۇيشتوۋە بۇ بازار ۋە كاتىك گەراۋەتەمۇ بۇ مال
بىنيويەتى مىردەكەي لە بارىكى دەروونىي نالەباردايە بۇيە ھەستى بەپەشىمانى كردوۋە
لەكرىدەكەيى وداخى بۇ مىردەكەي خواردوۋە.

لەو كاتەدا وليد ھەستارەتە سەرىپو ووتويەتى (من ئەمۇ پۇژەم بەباشى لەيادە، ۋەتەن
نىستاش لەيادەدا ماۋەتەمۇ، ئەۋكاتە من بارى دەروونىم لەمەرچوونى تۇ بۇ بازار خراب
نەبوو بوو بەلكو بەمۇ ئەۋە بوو كە ھەندىك پارەم لەدەست چوۋبوو بەمۇ كارەكەمۇ،

هەرگیز ئەو پوژەم لەیاد ناچیت. چۆنە دەرەوێ تۆ ئەو پوژە بەتەنها یەكەم جار بوو لەو تەقە
زەماوەندمان کردوو کە هەستم کرد لە مالهو بەتەنها و بەپراسستی زۆر خوشحال
و ئاسوودەبووم بەو. هۆکاری ئەوەش کە ئەمەم پێی نەوتوویت لەبەر دڵ و هەستی تۆ بوو،
بەئێ هەرگیز ئەو پوژەم لەیاد ناچیت).
سەرەخۆیی زیاتر:

پاش ئەو سەردانە بۆلای پزیشکی دەروونی سعاد هەستی بەگرنگی ئەو کرد کە
پێوست نە بەردەوام لەبارە بۆ مێردەکە یەو پاپا بێت، سەرەخۆیی ولید لە چۆنە دەرەویدا
بەتەنهاو داپرانیان لەیەکتەری بۆ ماوێهەکی کورت لەپوژدا و پێکەوێهەبوونیان یارمەتیەکی
زۆری سعاد دا لەوێ کە لەناو مالدە هەست بەسەرەخۆیی بکات و دەستی کرد بەگرنگیدان
بەخۆیی و کارەکانی مالهو زیاتر لەجاران. هەرەها دەستی کرد بەپێکخستنی مالهەکی
بەنارەزووی خۆی و هەستی بە ئازادیەکی زیاتر دەکرد لەچۆنە دەرەو لەمال لەگەڵ
هەرپێکانیدا بۆ نان خواردن یان بۆ بینینی شانۆگەری.

هەرەها سعاد دەرکی بە سروشتی پیاو و حەزکردنی لەمانەو بەتەنهاو خۆدایەری کرد،
هەرەها ئەو بێروایە بۆ دروست بوو گەڕانەوێ پیاو بۆلای ئافەرەت پاش ئەو حالەتە
هەردەبێت بێت. هەرەها سعاد بەشداری کردنی بۆ مەبەستی خۆی بۆ دەرکەوت لە
گەرەکردنی کێشەکەدا بەمانەوێ بەردەوامی لەگەڵ هاوسەرەکەیدا.

پاش ماوێهەکی کەم لەو سەردانە زۆر گرنگە بۆ پزیشکە دەروونیهە بارودۆخی خێزانی
هەردوو هاوسەرەکە گۆڕانی بەسەردا هات و خوشی و شادی شوێنی خەمباری و بۆ ئومیدی
گرتەو، وە پەییوەندی ئێوانیان گۆڕانی بەسەردا هات و ژيان لەلایان چێژ و واتایەکی قری
هەبوو. ولید کە پیشتر کەسیکی تەمەل و خۆنەگر بوو بویە کەسیکی چالاک و دەستی کرد بە
گرنگی دان بەهاوسەرەکە، ئەمەش پاش ئەو بوو کە هەستیکرد سەرەخۆیی و ئازادی
بەدەست هێناو و چیتەر کۆتوبەند نەکراو و هەستیکرد کە بەردەوام پیاوی مالهو پلەو پایە
پارێزراو.

لەگەرەخستە بەردەم خولی میهرەبانی و پێکەوێهەبوونەجان:
دوو پێگا هەیه کە هەندێک جار ئافەرەت هەپەمەکیانەو بیتاوانانە دەیانگرتەبەر کە
لەبێتەهۆی تەگەرە دروست کردن لەبەردەم خولی میهرەبانی لەلای پیاو. یەكەمیان
شوێنکەوتنی پیاو کاتێک ئەو دەیهوێت دووبەکەوێتەو و دووهمیان پەتکردنەوێهەتی کاتێک
دەیهوێت بگەرێتەو. باچاوێک بگێڕین بەهەردوو پێگا کەداو بە درێژی لێکیانبدینەو:

۱- شۈيىن كەۋىتىنى پىياۋ كاتىك ھەۋلەدەدات دورىكەۋىتتەۋە: چەند پىڭگايەكى باۋ ھەن كە ئافرەت دەيانگىرتەبەرۈ دەيەۋىت پىڭگىرى لەپىياۋ بىكات لەۋ دورىكەۋىتتەۋە سىرۋىشتىيەى كە ھەر ماۋە ناماۋەيەك پروۋدەدات، پىنى وايە ئەۋ شۈيىنكەۋىتتە پىياۋەكەى لى نىزىك دەكاتەۋەۋ خۇشۋىستىنى بۇى زىياد دەكات، پىڭگاكانىش ئەمانەن:

۱- شۈيىنكەۋىتىنى جەستەيى: ئەمەش شۈيىنكەۋىتىنى ئافرەتە بۇ پىياۋ بۇ ھەر جىڭگايەك بىروات. پىياۋ ھەۋلەدەدات بىرواتە ژوۋرى دانىشتىن بۇئەۋەى پىشۋو بدات يان پۇژنامەيەك يان كىتەبىكى بەكەك بىخۈيىتتەۋە، لەپىر دەبىيىت ھاۋسەرەكەى لەسەر كورسىيەكەى تەنىشتى دانىشتۋەۋ. ھەۋلەدەدات بىروات بۇ باخچەكە بۇئەۋەى ھەۋايەكەى پاك ھەلمۇزىت ۋچىژ لەسەير كىردى گولوگولزار ۋەربىگىرت يان تەنھا بۇ بىر كىردىنەۋە، ھاۋسەرەكەى شۈيىنى دەكەۋىت ۋلەتەنىشتىيەۋە دەۋەستىت ۋدەست دەكات بەقسەكىردىن لەگەلىدا. دەيەۋىت بە تەلەفۇن پەيۋەندى بىكات بە يەككە لە ھاۋپىڭكەنىيەۋە، دەبىيىت ھاۋسەرەكەى لەبەردەمىدا ۋەستارە ۋەك ئەۋەى كە بىيەۋىت گۈيىگىرت لەۋەى كە دەيلىت. بەكورتى بەردەۋام لەگەلىدايەۋ بۇھەر شۈيىنكە بىروات لى جىيانايتتەۋە.

ب- شۈيىنكەۋىتىنى ھەستى (شەۋرى): كاتىك پىياۋ ھەۋلەدەدات لە ئافرەت دورىكەۋىتتەۋە ۋخۇى بەتەنھايىت، ئافرەتەكە دەست دەكات بە خەم بۇخواردىنى بەچەندىن شىۋە ھەۋلەدەدات يارمەتى بدات ۋلەۋ بارە دەروۋىيە دەربىيىت. ۋە ئەگەر شىكسىتى ھىنا - كەزۇرجار شىكست دەھىيىت - دەبىيىن تۈپە دەبىت ۋپەست دەبىت بۇ ۋەلامنەدانەۋەى پىياۋ (سۈرۋىۋى لەسەر دورىكەۋىتتەۋەۋ خۇدابىرىن).

ج- شۈيىنكەۋىتىنى ھىزى (زەھنى): كاتىك پىياۋ دورىكەۋىتتەۋە لە ئافرەت، ئافرەتەكە ھەۋلەدەدات شۈيىنى بىكەۋىت ۋ چەندىن پىرسىيارى لى بىكات كە لايەنى سەرزەنش كىردى ۋنارەزايى ۋتۆمەتبار كىردى پىياۋ بەكەمتەرخەمى تىدايە، بىگومان ئامانچ لەم شۈيىنكەۋىتتە گىرەنەۋەى پىياۋە بۇ بارى ئاسايى. لە نەمۇنەى ئەۋ پىرسىيارانەش (چۇن پىڭگايەكەۋىت دەدەيت بەۋ شىۋە تۈندە ھەلسۈكەۋىت لەگەل بىكەيت؟) يان (چىت لىقەۋماۋە؟) يان (نازانى دورىكەۋىتتەۋەت ئازارم دەدات؟).

پىڭگايەكى قىرىش ھەيەكە ھەندىك جاز ئافرەت پەنای بۇ دەبات ۋلىيەۋە ھەۋلەدەدات پىياۋەكە بىگەپىنىتتەۋە بۇ لاي نەۋىش ھەۋلەدانىيەتى بۇ پارىز كىردىنى پىياۋەكە. لەۋ كاتەدا ھەۋلەدەدات ئافرەتتىكى نەمۇنەى بىت ۋھىچ ھەلەيەك نەكات كە بىيىتەۋەى بىزار كىردىنى پىياۋەكەۋى لى بىكات بىدەنگ بىيىت ۋدورىكەۋىتتەۋە. ھەۋلەدەدات ھەرشتىك بىكات كە

پیاوکه رازی بکات تەنانەت ھەندیک شتیش کە ئافرەتە کە لەبارى ئاساییدا ھەزناکات
بیەکات.

2- رەتکردنەوێ دەى ئافرەت بۆ پیاو کاتیك پیاو دەگەریتەوێ بۆلای: چەند پینگایەك ھەبە
ئافرەت دەیانگرتەبەر کاتیك ھەول دەدات پیاو کە رەت بکاتەوێ پاش ئەوێ دەگەریتەوێ
بۆلای، وە ھەموو ئەم پینگایانەش تەگەرە دەخاتە بەردەم گەڕانەوێ پیاو و دواتریش
کیشەى لى دەگەریتەوێ، لەگرتن گرتین ئەو پینگایانەش:

1- رەت کردنەوێ جەستەیی: ھەندیک جار ئافرەت پیاو رەت دەکاتەوێ و لێى
دوور دەگەریتەوێ یاخود ھەندیک جار ئافرەت ھەر جۆرە بەریەك کەوتنیکی جەستەیی
لەگەڵ پیاو رەت دەکاتەوێ تەنانەت ھەول دەدات پیاو بۆ نزیك بونەوێش، بۆ دەربڕینی ئەو
رەتکردنەوێش ھەندیک جار پەنا دەباتەبەر بەرزکردنەوێ دەنگى یاخود نواندنى
جۆرێك لە توندوتیژى وەك شکاندنى ھەندیک قاپ و قاچاخى ئاواز چیشتخانە.

ئەم جۆرە رەتکردنەوێ زۆر بەمەترسیدار دادەنریت و ئەنجامى نادیارى لى دەگەریتەوێ
چونکە توپەیی و دەمارگیرى و رەتکردنەوێ ئافرەت بۆ پیاو وە پیاو کە دەکات ترسى لە
دوورکەوتنەوێ ھەبیت لە داھاتوودا ئەمەش کەم و کۆریەکی گەرە لە خولى دوورکەوتنەوێ
سروشستی پیاو دا دروست دەکات و ئەگەر پیاویش پووبەپووی ئەو خولە سروشتیە
بیتەوێ رینگى بکات لە پوودانى ئەوا ئەنجامە کەى ئەو دەبیت کە لەبابەتى (پینگەو بوونی
بەردەوام و جیانەبوونەوێ) باسما ن کرد. واتە تەمەل بوونی پیاو و خۆنەگرى و توپەیی لەبەر
ئەو ھۆکارانەى لە پێشەوێ باسما ن کردن، دواتریش کیشە دروست دەبیت. یان ھەندیک جار
رەتکردنەوێ پیاو لەلایەن ئافرەتەوێ ھەستى توپەیی لەلای پیاو دروست دەکات و وای
لێدەکات ئارەزووی گەڕانەوێ نەکات بۆلای ئافرەتە کە. وە ئەگەر ئەمەش دووبارە بیتەوێ ئەوا
لەوانەى پیاویش بپاری دوورکەوتنەوێ بەردوام بدات لە ئافرەتە کە.

ب- رەت کردنەوێ ھەستى: پاش ئەوێ پیاو بە خولى دوورکەوتنەوێ خۆدا بپارێت دەپوات
و دووبارە دەگەریتەوێ، لەو کاتەدا ئافرەت خەمبارە بەھۆى ئەو دوورکەوتنەوێ و
دەست دەکات بە سەرزەنش کردن و گەلەیی کردن. وە ناتوانیت لێى ببوریت بەھۆى ئەو
کردەوێ، ئەو کردەوێ کە نیشانەى فەرامۆش کردن و گۆنەدان بوو بە
ھەستەکانى. وە ھەرچەندە پیاو ھەول بدات، ناتوانیت لەو کاتەدا رازی بکات و دلفۆشى
بکات چونکە ئەو سوورە لەسەر نەرمى نەواندن و وازنەھێنان لە ھەلوێستى خۆى.

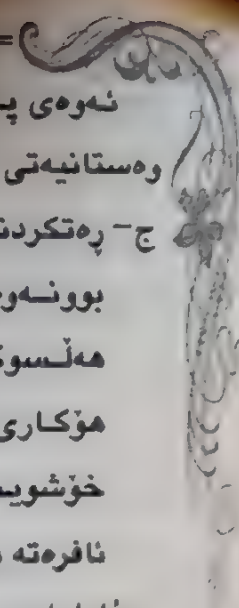
ئەوێ پاش ئەو پوودەدات ناومێدی پیاو کە یە لە پازیکردنی ئافرەتە کە، دواتریش
وستانێتی لە هەولدان و بابەتە کە وەکو خۆی بە جێدەهێڵیت بە ساردو سپری و بیباکی.

ج- پەتکردنەوێ هەزری: لە کاتی گەڕانەوێ پیاو لە دوورکەوتنەوێ کە، ئافرەت نزیك
بوونەوێ بە شدارێ کردنی سۆزداری لە گەڵیدا پەت دەکاتەوێ. زۆر بە ساردو سپری
هەلسوکهوتی لە گەڵدا دەکات و تەنانت قسەکردنیش لە گەڵیدا پەت دەکاتەوێ، وە
هۆکاری ئەمەش دروست بوونی هەستی بێتەمانەییە لە لای ئافرەتە کە بەرامبەر بە
خۆشویستن و گەرنگی پێدانی پیاو کە بۆی. وە لێرەدا بە داخەوێ ئەنجامە کە هەندانی
ئافرەتە بۆنەوێ پیاو لێی دووربکەوێتەوێ.

ئایا رابردووی پیاو هیچ کاریگەریەکی هەیە؟

زۆر پێدەچێت کە رابردووی پیاو کاریگەریەکی گەورە هەیە بێت لە سەر ژیاانی و پەییوەندی
و هەلسوکهوتی لە گەڵ ئافرەتدا هەروەها لە هەستی سۆزو دۆستایەتییدا بەرامبەر ئافرەت.
پاش هاوسەرگیری، پیاو هەولەدات لە هاوسەرە کە ی دوورنەکەوێتەوێ خۆی ناچار
دەکات بە مانەوێ لە گەڵیدا. هۆکاری ئەوەش رابردوویەتی، چونکە کاتیك منداڵ بوو
کاردانەوێ نیکەتیقی دایکی بەرامبەر باوکی لە یاده کاتیك باوکی پاش دوورکەوتنەوێ
سروشتی دەگەرایەوێ بۆ لای. ئەم پیاو کە لە مێشکیدا ئەو یادەوێریانە هەلگرتووە
نازانیت کە پێویستی بە دوورکەوتنەوێ سروشتیە، بۆیە ئەوێ پوودەدات لەو پیاو -
پاش ئەوێ پێگری ئارەزوو پێویستی بۆ دوورکەوتنەوێ دەکات - ئەوێ کە لە ڕێگە
نەستیەوێ دەست دەکات بە سازدانی کێشەو گرفت بۆ ئەوێ هەلی دوورکەوتنەوێ لە
ئافرەت بۆ پەرخسێت.

وە لایەنی مێنەیی لەم جۆرە پیاوانەدا لە سەر حسابی لایەنی پیاوێتی گەشەدەکات، وە
پیاوی لەم جۆرەش زۆر هەستیاری دەبێت و هەمیشە هەولەدات نەرم و نیاانی لە گەڵ ئافرەتدا
بنوینیت و خوشحالی بکات وە هەمیشە هەولەدات لە گەڵ ئافرەتدا بێت و لێی دانەبڕیت، لەم
کاتەدا هەندیک لە هەستکردنی بە پیاوێتی لە دەست دەدات. ئەم نەرم و نیاانی
و پێکەوێ بوونە ی لە گەڵ ئافرەت وای لێدەکەن بۆ ئارەزووی و هەست نەکردن بە بەهێزی لە
دروست بێت هەروەها هەست نەکردن بە خوشەوێستیش، کە دواتر ئەم پیاو دەبێت
پیاویکی تەمەل و تەوێزەل و پێشت بە کەسانێتر دەبەستێت وە بەم شیوەیە ئەو خوشەوێستی
لەناو دەچێت و ژیاان بەرەو دۆخێک دەچێت کە لە توانادا نەبێت.

ئەو پاش ئەو پۈۋەدەت ئاۋمىدى پياۋەكەيە لە پازىكردى ئافرەتەكە، دواترىش
 ۋەستانىەتى لە ھەلەدان ۋەبەتەكە ۋەكو خۇي بەجىدەھىلىت بە ساردو سېرى ۋىيىباكى.

ج- پەتكردەئەو ھەزرى: لەكاتى گەپانەو ھەي پياو لە دوركەوتنەو ھەكەي، ئافرەت نەزىك
 بوونەو بەشدارى كرىنى سۆزدارى لەگەلىدا پەت دەكاتەو. زۆر بەساردوسېرى
 ھەلسوكەوتى لەگەلدا دەكات ۋە تەنەت قەسەكرىنىش لەگەلىدا پەت دەكاتەو، ۋە
 ھۆكارى ئەمەش دروست بوونى ھەستى بىتمەنەيە لەلای ئافرەتەكە بەرامبەر بە
 خۆشويستى ۋەكرنگى پىدانى پياۋەكە بۆي. ۋە لىرەدا بەداخەو ئەنجامەكەي ھاندانى
 ئافرەتە بۆنەو ھەي پياو لىي دورىكەوتنەو.

ئايا رابردوۋى پياو ھىچ كاريگەرەكەي ھەيە؟

زۆر پىدەچىت كە رابردوۋى پياو كاريگەرەكەي گەرەي ھەبىت لەسەر ژيانى ۋەپەيوەندى
 ۋەلسوكەوتى لەگەل ئافرەتدا ھەرەھا لەھەستى سۆزو دۇستايەتتىدا بەرامبەر ئافرەت.
 پاش ھاوسەرگىرى، پياو ھەلەدەدات لە ھاوسەرەكەي دورنەكەوتنەو خۇي ئاچار
 دەكات بەمانەو لەگەلىدا. ھۆكارى ئەو ھەش رابردوۋىەتى، چونكە كاتىك منداڭ بۈرە
 كاردانەو ھەي نىگەتىقى دايكى بەرامبەر باۋكى لەيادە كاتىك باۋكى پاش دوركەوتنەو ھەي
 سىروشتى دەگەرەپەو بۆلای. ئەم پياۋەكە لە مىشكىدا ئەو يادە ۋەمىرەنەي ھەلگرتۈرە
 ئازانىت كە پىۋىستى بەو دوركەوتنەو سىروشتىەيە، بۆيە ئەو ھەي پۈۋەدەت لەو پياۋە-
 پاش ئەو ھەي رىگرى ئارەزو پىۋىستى بۆ دوركەوتنەو دەكات- ئەو ھەي كە لە رىنگەي
 نەستىەو دەست دەكات بە سازدانى كىشەو گرفت بۆنەو ھەي ھەلى دوركەوتنەو لە
 ئافرەت بۆ پەخسىت.

ۋەلەيەنى مەينەيى لەم جۆرە پياۋانەدا لەسەر حسابى لایەنى پياۋەتى گەشەدەكات، ۋە
 پياۋى لەم جۆرەش زۆر ھەستىار دەبىت ۋە ھەمىشە ھەلەدەدات نەرم ونيانى لەگەل ئافرەتدا
 بنوینىت ۋەخۇشخالى بكات ۋە ھەمىشە ھەلەدەدات لەگەل ئافرەتدا بىت ولىي دانەبىرەت، لەم
 كاتەدا ھەندىك لە ھەستكردى بە پياۋەتى لەدەست دەدات. ئەم نەرم ونيانى
 ۋەپىكەو ھەي لەگەل ئافرەت ۋەي لىدەكەن بى ئارەزوۋىي ۋە ھەست نەكرىن بەبەھىزى لەلا
 دروست بىت ھەرەھا ھەست نەكرىن بەخۇشەويستىش، كە دواتر ئەم پياۋە دەبىتە
 پياۋىكى تەمەل ۋە ھەزەل ۋەپشت بەكەسانىتەر دەبەستىت ۋە بەم شىۋەيە ئەو خۇشەويستى
 لەناو دەچىت ۋەزىان بەرەو دۇخىك دەچىت كە لەتوانادا نەبىت.

ۋە زۇرچار دەيىنىن ئەو جۆرە پياۋە لە تەنھايى و گۆشەگىرى دەترسىت، ۋە ئەم ترسەشى لەترسى لە دەستدانى خۆشەويستىيە ۋە سەرچاۋە دەگرىت، ئەو لە مەنداللىدا بىنيويەتى كە دايكى چۆن گەرەنەۋى باۋكى لە گۆشەگىرى پەتكردۈتەۋە.

مەندىك لە پياۋان چۆنىيەتى پاشەكشەكردن و دووركەۋتنەۋە نازانن، مەندىكىترىشيان نازانن چۆن لەو پاشەكشەيە بگەرېنەۋە. ئەو پياۋانەى كەبە بوپر ناسراۋن پاشەكشەكردن لەايان كاريكى سادە ۋە ئاسانە پيويستى بەھىچ ھەول يان پاساۋىك نىيە. بەلام كىشە لەلای ئەم جۆرە پياۋانە چۆنىيەتى گەرەنەۋىيە، چونكە لەناخيدا ۋەھست دەكات كە شايستەى خۆشەويستى نىيە بۆيە لەنزىكەۋتنەۋە لە ئافرەت وگرنگى پيدانى دەترسىت.

پيويستە لەسەر ئەم پياۋە كە بزانيىت ئافرەت زۆر شادمان دەبيىت كاتىك بىيىنىت ھاسەرەكەى لىيى نرىك دەبيىتەۋە وگرنگى پيدەدات، ئامۇزگارى بۇ ئەو پياۋە نەترسانىيەتى لەنزىك بوۋنەۋە لە ئافرەت.

لە راستيدا ئەو دوو جۆرە پياۋانە، ئەۋانەى كە زۆر ھەستىيارن ۋەۋانەشى كە بوپرن، ديدو تىپروانىنى ئاشكراۋ ئەزمونيان نىيە لەۋەى كە پىيى دەلىين خولى دۇستايەتى سىروشتى. زانىنى خولى دۇستايەتى سىروشتى لەلای پياۋ زۆر گرنگە چ بۇپياۋ بىت يان ئافرەت، مەندىك لەپياۋان لە حالەتى پاشەكشەكردن و دووركەۋتنەۋە لە ئافرەت ھەست بەتاۋان ۋشلەژان دەكەن، مەندىك جارىش -بەھەلە- ۋەھست دەكەن كە كەم و كورتىيەك لەھەلسوكەۋتياندا ھەيە و سىروشتى نىن، نەخىر ھەرگىز، ئەم پاشەكشەۋ گۆشەگىرىيە ھەلسوكەۋتىكى سىروشتىيە ۋەنجامى كاريكى سىروشتىيە لە پىكھاتەى پياۋدا.

پياۋى ژىرو ئافرەتى ژىر:

بەشىۋەكى گشتى پياۋان پادەى كاريگەرىيى پاشەكشەكردنى كىتوپرو وبيدەنگيان و دواتر گەرەنەۋەيان بۇلای ئافرەتان نازانن. پىيان ۋايە ئافرەتان دەزانن كە ئەو پاشەكشەكردنە سىروشتىيە نەك ئارەزوۋمەندانە. پاش ئەۋەى كاريگەرى ئەو پاشەكشەكردنەمان زانى لەسەر ئافرەتان، دەكرىت پياۋى ژىر دەرەك بە گرنگىي گويگرتن بۇ ئافرەت بكات كاتىك قسە دەكات چونكە دەزانيىت ئافرەت ئارەزوۋى ئەۋە دەكات پياۋ بەبەردەۋامى خۆشى بوپت و گرنگى پىيىدات بۆيە پىزى ئەو ئارەزوۋە دەگرىت.

پياۋى ژىر لە حالەتى سىروشتى و دوورنەكەۋتنەۋەدا ھەلەدەدات دەست پىشخەربىت لە گىفتوگۇكردنى دۇستانەدا، ۋەنەگەر كاتىش گونجاۋ نەبوو بۇ گىفتوگۇكردنى دۇستانە ۋاباشترە ھەر پياۋ دەست پىشخەرى بكات تەنەنەت ئەگەر قسەكردنىكى گىشتىش بىت

چونکه پیاو به قسه‌کردن ئافرهت ئاسوده دهکات ههستی خوشه‌ویستی و دۆستایهتی دهکات تیدا دروست دهکات.

له‌سه‌ر پیاوی ژیر پیویسته کاتیک ههست به پیویستی دوورکه‌وتنه‌وه و خودا پیران دهکات بۆ ئافرهتی دورپات بکاته‌وه که به‌رده‌وام خوشی دهوینت و پرتزی ده‌گریخت وه پیویستی به‌کاتیکه بۆ ته‌نها بوون.

وه دواي ئه‌وه گومانى تیدانییه که ده‌بیئت بگه‌ریتته‌وه بۆ لای هاوسه‌ره‌که‌ی به‌ شینوه‌یه‌ک باشت له‌وه‌ی پیشووتر له‌سه‌ری بوون. ئه‌م پاشه‌کشه‌ کردنه‌ کاریکى سروشتیه و هیچ پیویست به‌ دوودلی ناکات. دواي پاشه‌کشه‌ی پیاو و خو‌حه‌شاردان و چوونه‌وه‌ نیوکه‌سینتی خو‌یه‌وه، دواي تیپه‌راندنی ئه‌وماوه‌یه ده‌گه‌ریتته‌وه بۆ لای ئافرهت، لی‌ره‌دا ئافرهت هه‌ولده‌دات بپرسیت له‌م پاشه‌کشه‌یه و هۆکاره‌که‌ی بزانیئت. له‌سه‌ر پیاوی ژیر پیویسته پوونی بکاته‌وه ئافرهت و تیی بگه‌یه‌نیئت که ئه‌م پاشه‌کشه‌یه کاریکى سروشتیه و نه‌وه هه‌لبه‌زاردن پیاو نییه و به‌ ویستی خۆی نه‌بووه و نیستا گه‌راوه‌ته‌وه بۆ لای و به‌ ده‌روونیکی په‌سه‌نده‌وه و له‌و پهری ئاماده‌ باشی دایه بۆ چاودی‌ری و گرنگی دانى پیتی. ئافرهتی ژیر پیویسته باش تیپگات که‌پیاو که‌م قسه‌ ده‌کات له‌ ماله‌وه و بنه‌مای قسه‌ کردن به‌زۆری له‌لایه‌ن ئافرهته‌وه‌یه. پیویسته له‌سه‌ر ئافرهت چۆن کاتیکى گونجاو هه‌لده‌بژیریت بۆ قسه‌کردن و جۆری قسه‌کان، پاشان ده‌ست به‌ قسه‌کردن بکات وه هه‌روه‌ها پیویسته له‌سه‌ر ئافرهتی ژیر هه‌ول نه‌دات به‌زۆر قسه‌ به‌ پیاو بکات، وه گوی گرتنی پیاو بۆ ئه‌و به‌لگه‌یه له‌سه‌ر خوشه‌ویستی و گرنگیدانی پیاو پیتی، سوور نه‌بوونی ئافرهت له‌سه‌ر به‌زۆر به‌شدارى پیکردنی پیاو له‌ گفتوگۆکاندا کاریکه‌ری پۆزه‌تیفی ده‌بیئت له‌سه‌ر ده‌روونی پیاو.

لی‌ره‌دا ئافرهت ده‌توانیئت قسه‌ بکات و خوشه‌ویستی و هه‌ست و خوشبه‌ختی خۆی بۆ پیاو ده‌ربهریت، هه‌موو له‌مانه‌ دوور بیئت له‌ زۆر کردن له‌ پیاو داخوازی هاوبه‌شی کردنی قسه‌کان بکات. ئافرهتی ژیر قسه‌ ده‌کات و پیشبیینی ئه‌وه له‌ پیاو ده‌کات به‌ شینوه‌ی پله‌ به‌ پله‌ پیاو هاوبه‌شی له‌ قسه‌کانیدا بکات و هه‌ست و سۆزی خۆی به‌رامبه‌ری ده‌ر به‌ریت.

ئافرهتی ژیر هه‌ول ئادات سزای پیاو بدات له‌سه‌ر بیده‌نگی و پاشه‌کشه‌کردنی، وه هه‌ول ئادات شوینی بکه‌وینت، بزانه‌ ئه‌ی ئافرهت ئه‌مه‌ حاله‌تیکی سروشتیه له‌لای پیاو، ئه‌ویش دوور که‌وتنه‌وه و پاشه‌کشه‌کردن، وه هه‌روه‌ها ده‌زانیئت که دواي تی پهراندنی ئه‌و ماوه‌یه پیاو ده‌گه‌ریتته‌وه‌ی بۆ لای به‌ نه‌فسیه‌تیکی زۆر باشت له‌پیشوو، ده‌گه‌ریتته‌وه بۆ لای له‌ ته‌واوی

سابقه‌ها و پناه
ناماده باشیدا به بؤگونیگرتن له‌ئافره‌ت و قسه‌کردن له‌گه‌لی و جینه‌جینکردنی داخوارییه‌کانی،
بزانه ئافره‌ت هم دیارده‌یه سروشتیه.

پرسیار لیره‌دا شه‌ویه: چهند له ئافره‌تان بهم راستیه‌ی پیاوان ده‌زانن و هه‌لسوکه‌وت
نمک‌ن له‌و لۆژیکه‌وه !!!؟؟؟

بہشتی جہنم

باری دہروونی نافرہ تان

بسم الله الرحمن الرحيم

نەمىشى پەردەدە باسى نەرمەمان گەرد كە گۆزەن بەسەر باری سۆزداری پەردەدە نەمىش
مەدەنخار پەردە لە باری سۆزداریدا و گۆتەر بەمى هیچ ھۆكارىكى ئاشكرا دە بەمى هیچ
پەنەمىكە دەمىنن تووشى داخران و پاشەكەشى دەمىت لەگەل نەو نافرەتەى خوشى دەمىت
دوای نەو دەچىتە پەناگەيەكەو و حەز ناكات كەسى تری لەگەلدا نەمىت

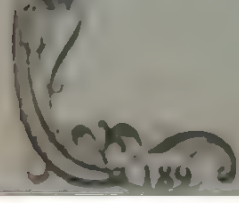
دوای نەو پاشەكەشى و داخرانە دەچىتەرە باری ئاسایی خوی ھەروەكو چۆن بەمى هیچ
ھۆكارىكە گۆزانی بەسەرەدا ھات بەھەمان شىوہ دەگەریتەرە باری ئاسایی خوی و دەگەریتەرە
بۆلای ھاوسەرەكەى و جواترین ھەستى پەنەمىكەش نەكات ئامادەيە خوشى بۆریت و ھەموو
پەنەمىستى يەكەنى بۆ دىن نەكات

ئایا نەم گۆزەنە تەنھا تووشى پەردە دەن، ياخود ژنیش بەھەمان شىوہ تووشى دەمىت
دەلەم تەنھا پەردە تووشى نەمىت بەلەكو ژنیش تووشى گۆزانی باری سۆزداری دەمىت بەلەم
شىوہ و ھۆكارەكەنى لای ھەرىكەيان جىوازە. با گۆزەن و ھۆكارەن لەلای نافرەتان بزانى
ژنەن و ھۆكارەن پەردە؛

باشترین لىكچوونى باری سۆزداری لەلای ژنان و گۆزەنكەرىكەنى برىتییە لە شەپۆلى
دەردا. ژن ھاوشىوہى شەپۆلى دەردا يە كاتىك ھەستىكرد خوش وىستەرە نەو ھەستى
مەنەوى بەرز دەمىتەرە.

لەسەر پوخسارى زەردەخەنەى بەردەوام دەمىنن، باری دەرونى نەكاتە لوتكە. بەلەم
شەپۆلكە دوای نەم بەرز بۆنەوہى نەز دەمىتەرە. لە كاتىكدا شەپۆلكە لە لوتكەدا يە
نافرەتان دلخوش و شادمان، دوای نەوہى كە باری دەرونى تىك دەچىت و شەپۆلكەن
تىكەشكەن نەمەش كاتىيە و دوای نەم تىكەشكەندە و گەشتىنى شەپۆلى دەردا بە قولايى
دەمىنن و باری دەرونى بەردەوامى دەچىت دووبارە زەردەخەنە دەگەریتەرە سەر پوخسارى
شەپۆلكە بە شىوہى بەرچا و بەرز دەمىتەرە و كاتىك نەم شەپۆلە بەرز دەمىتەرە خانمان
ھەست نەكەن كە خوشەويستى و سۆزى زۆريان ھەيە و حەز نەكەن نەو خوشەويستى و
سۆزە بىخەش بە كەسەك كە خوشيان دەمىت.

كاتىك كە نەو شەپۆلە نەز دەمىتەرە نافرەتان لە كۆتايدا ھەست بە بۆشايەك نەكەن. لەم
كاتەدا پەنەمىستە پەردە نەو بۆشايەى بۆ پەر بكاتەرە بە خوشەويستى و سۆز. نەم قوناغە ناو
نەمىت بە (قوناغى پاكەردەنەوى سۆز لای نافرەتان).

كاتيك شەپۈلەكە بەرز دەبىتتەۋە ئافرىتان ھەست بە دل خوشى دەكەن و دەست دەكەن بە بەخشىنى خوشەويستى زۆر بە بەخشندەي.

پاش ماۋەيەك ئەم شەپۈلە نزم دەبىتتەۋە لە ئەنجامى ئەم نزم بوونەۋەيە ھەستىك لاي ئافرىتان دروست دەبىت كە ۋەكو ھەستى تۆلە سەندەۋە لە پۈرى سۆزدارىيەۋە لە ناخىدا ھەرنى پىشكىنىنى خۇي دەدات بۇ دۈزىنەۋەي پىداۋىستى و داۋاكارىيەكانى لەو كاتەدا ئافرىت زۆر پىۋىستى بە قسە كىرەن ھەيە لەسەر كىشەكانى، دەست دەكات بە سكالاي بىر كۆتاي، بەدۋاي كەسىنكەدا دەگەرىت كە كۆنى بۇ بگىرىت لە سكالاکانى و لەو كەسەيى سكالاي لىدەكات.

لە لىكۆلىنەۋەيەكەدا سەبارەت بەم بابەتە خانىك پۈرى كىردەۋەتەۋە كە ئەم نزم بوونەۋەي شەپۈلە لەلای ئافرىتان ۋەكو ئەۋە وايە (بەكەيتە بىرىكى تارىكەۋە) كاتيك ئافرىت دەگەرىت ئەم بىرە تارىكەۋە نوقمى بى ئاگايى دەبىت و بىر كىردەۋەي پىچر پىچر دەبىت و لەو كاتەدا ئافرىت ھەست بە نا ئومىدى و تەنھاي و نەبوونى پىشتىگىرى دەكات، لەم كاتەدا بارى دەروونى زۆر خراپ دەبىت.

لە كاتى گەيشتىنى بە قولاي بىرەكە ئەگەر ھەستى كىرد كەسىكى لەگەندايە و پىشتىگىرى دەكات ئەۋا زۆر خىرا دەگەرىتەۋە بارى ئاسايى خۇي و دىسان ھەست بە دلخوشى دەكات لەو كاتەدا و دەبىتە سەرچاۋەي دلخوشى بۇ دەۋر بەرەكەي.

ئافرىتان لە بەخشىن و چۈنە پىشەۋە لە بەخشىنى خوشەويستى پىشت دەبەستىت بە چۈنەيتى ھەستىكەن بەخۇي، بەۋاتايەكى تىر پىشت دەبەستىت بە چۈنەيتى ھەل سەنگاندنى خۇي، كاتيك ئافرىت ھەلسەنگاندەكەي بۇ خۇي ھەلسەنگاندنىكى خراپ بىت، ئەۋا لەو كاتەدا ئامادەنىيە بۇ بەخشىن و پىشۋازى لە خوشەويستى و سۆز، چۈنكە لە بارىكى دەروونى ئاپرەتەدەيە ۋە ئەۋەي پىۋىستىيەتە ھەست كىردە بە سۆز و خوشەويستى لەلەين پىاۋە ۋە زۆر گىرنگە پىاۋ بزانىت لەم كاتەدا ھاسەرەكەي پىۋىستى زۆرى بە نەرمى ئەۋ ھەيە ۋە ھەلسوۋكەوتى باش بكات لەگەلى و سۆز و خوشەويستى پى بدات چۈنكە ئەۋ تامەرزۇي ئەم سۆز و خوشەويستىيە و زۆر پىۋىستى پىيەتەي، پىاۋ دەبىت ئەۋە بزانى ھەستىكەندىن ئاپرەتەتەي ۋاتە دلخوشى دەۋر و بەرەكەي، ۋە ھەست كىردە بە خەمۇكى و دلئەنگى و

كاتىك پىياو لە خوشەويستىدايە لەگەل ھاوسەرەكەي ئەو نوقمى خوشەويستى وسۆز دەيىت لە نازو نىعمەت و دلخۇشىدا دەيىت و دونيا لە بەرچاوى ئەو ھەمووى گول و گولزارە وا ھەست دەكات كە ئەو ژنە سەرچاوى پوناكى و خوشەويستى بەردەوامە. لەم كاتەدا پىياو وا ھەست دەكات بەم شىۋەيە لەم خوشەويستى و سۆزەدا بەردەوام دەمىنىتەو و لەناو ئاچىت و ھىچ كارى تىناكات، بەلام لە راستىدا وانىيە، مانەو لەسەر ئەم بارودۇخە كاريكى ئاستەمە، چونكە مانەو لەسەر ئەم بارە وەكوئەو وايە كەش و ھەوا لەيەك باردا بىمىنىتەو و نەگۆرپىت بەلام كەش و ھەوا لەھەموو وەرزەكاندا دەگۆرپىت و ھەمووى بەستراو بە پلەي گەرمارە، مانەو لەم حالەدا وەكو مانەوى خۆر وايە بە بەردەوامى، بەلام خۆرىش شەوان ئاوا دەيىت.

لەبەرە بەيانى پۇرۇكىتەدا ھەلدەتەو، ھەروەھا لەوانىيە ھەندى پۇرۇ ئاسمان سامال بىت و بە ئاسانى خۆر بىيىن و ھەندى پۇرۇ تر ئاسمان ھەور و ھەلابىت و بە ھىچ شىۋەيەك خۆر نەبىن.

ھەروەكو چۆن ئەم گۇپرانكارىيە لە دەورو بەرماندا پوو دەدەن لە بارىكەو بۇ بارىكىت، بە ھەمان شىۋە پەيوەندى نىوان ژن و پىياو ئەم گۇپرانانەي بەسەردادىت، پىياو دوور دەكەويىتەو و پاشە كشى لە ژنان دەكات و قەسيان لەگەل ئاكات و ھەز دەكات گۆشە گىرپىت، پاشان كوتوپر دەگەپىتەو بارى ئاساى خۇي و لە جارانىش باشتر دەيىت.

بەھەمان شىۋە دەبىنن ژنان لەبارى دەروونى زۆرباشدان و وورەيان زۆربەرزە و ئامادەشن بۇ پىشكەش كەردن و ھەرگرتنى خوشەويستى، دواي ئەو دەيان بىنن كە بارىكى دەروونى نۆر خراپيان ھەيە و وورەيان پوخاوە و ئامادەي خوشەويستى و ھەست وسۆز ھەرگرتن و پىشكەش كەردن بىان نىيە.

لىرەدا پىرسىار ئەوھەيە، ئايا پىياو ھەست بە ھىچ بەرپىرسىارىيەك دەكات بەرامبەر بەم گۇپرانكارىيە ژن؟ بەواتايەكىت ئاياپىياو ھەست بەھىچ بەرپىرسىيەك دەكات بەرامبەر دلخۇشى و دلەنگى ژن؟ ئايا سەرزەنشتى خۇي دەكات كاتىك كە دلەنگ و ئارەھەتە؟ ئايا شانازى بە خۇيەو دەكات كاتىك دەبىنن ئەكەي دلخۇشە؟

و ئەم: بەلى، پىياو وا دەزانىت كە ئەو بەرپىرسە بەرامبەر ئەو گۇپرانكارىيە كوتوپرەي كە لەلاي ئەكەي پوودەدا و كاردەكاتە سەر بارى دەروونى. كاتىك ژن دلخۇشە پىياو وا دەزانىت لە ئەنجامى ھەلسوكەوتى باشى ئەو ھەيە كە ئەنجامى داوہ لەگەل ھاوسەرەكەيدا، بىگومان

نۆز راستە، كاتىك ئىن لە بارى دەروونى خراپ و ماندوودايە پياو وا ھەست دەكات ئەمە لە
ئەنجامى ھەلسوگەوتى ھەلەى ئەو ھەلسەرەكەى واى لىھاتووە، لەبەرئەو پياو ھەلەدات
ھۆكارى ئەو ماندوو بونەى بارى دەروونى ژنەكەى بزانىت بۆ ئەو ھەى لەو بارە دەروونىيە
خراپە پزگارى بكات و دلخۆشى بكات. تاكار دەگاتە ئەو ھەى پياو ھەموو تواناى بخاتە گەپو
بۆ ئەو پزگارى بكات، ئەم سوور بوونەى پياو دەبىتە ھۆى بىزارى ئىن و دروست بوونى
كىشە. لە ھەردوو بارەكەدا لە كاتى دلخۆشى و دلناخۆشى پياو وا ھەست دەكات كە ئەو
بەرپرسە.

كاتىك ئىن دلخۆش و وورە بەرزە و لە بارى دەروونى باشدايە پياو ھەست بە دلخۆشى
دەكات، پاش چەند خولەكەى بەبى ھىچ ھۆكارىكى پوون و ئاشكرا بارى دەروونى دەگۆرنت
و وورەى نامىنىت و دەموچاوى گۆرژدەبىت. لىرەدا پياو توشى شۆك و پامان ولەرزىن دەبىت.
چى پوويدا؟ ھۆكاي ئەم گۆرژانە كوت و پەرە چى بوو؟ لىرەدا پياو ھەموو پووداوەكان بە بىرى
خۆى دىنىتەو ھەى ھۆكارەكەى بدۆزىتەو، ئايا ئەم گۆرژانە كوت و پەرە ھۆكارەكەى
ئەو بوو؟ ئايا كارىكى كردووە كە ژنەكەى بىزار بىت و بىتە ھۆى ئەمە؟ ئايا شتىكى وتووە
كە ژنەكەى ھەزى نەكردبىت بى بىستى و بىتە ھۆى ئەم گۆرژانەكەى پياو دەست دەكات
بەم ھەلەنە ھەتا بىزار دەبىت و خۆى دەدات بە دەستەو.

ھەولەى چاگسازى مەدە:

با سەرنج بەدەينە پووداوى نىوان دوو ھاوسەر (خالد + ياسەمەن)، پاش ئەو ھەى خالد
ياسەمەنى ئاسى بوو بە ھاوسەرى ماو ھەى سى سال پىكەو ژیان، لە ماو ھەى ئەم سى سالەدا
خالد سەرنجى ياسەمەنى دەدا، لە كاتى (شەپۆلە) كەدا لە ماو ھەى كەو ھەى بۆ ماو ھەى كەو گۆرژان
بەسەربارى دەروونى و ھەلسوگەوتىدا دەھات، لەو كاتەدا خالد ھەولیدەدا ھۆكارى
راستەقىنەى خەمۆكى ھاوسەرەكەى بزانىت.

لەسەرەتاو ھەى دەزانی كە ئەو ھۆكارى ئەمەى و كارىكى نەشیاوى كردووە بوو ھەى ھۆى
توورە بوونى ژنەكەى ياخۆد شتىكى وتووە كە جى سەرنجى ژنەكەى نەبوو. بەرەوام
ھەولە دەدا ھۆكارەكەى بزانىت بۆ ئەو ھەى ژنەكەى لەو بارە دەروونىيە دەركات و بىتەو بارى
ئاساى خۆى. ھەندى جار سەرزەنشى خۆى دەكرد و وا گومانى دەكرد ئەو ھەى پىش كەمەك
ئەنجامىدا جى سەرنجى ژنەكەى نەبوو ياخۆد ئەو قسەىيەى كە كردى ھۆكارى ئەو تىنچوونە
بووبىت، نۆز ھەولە دەدا كە ئەم ھەلسوگەوتانە دووبارە نەكاتەو.

سەرە پای ئەو ھەموو گۆرانی لە ژبانی خۆیدا کردی بەلام ھیچ گۆرانیك لە ژبانی ژنەكیدا
پووی نەدا. بەلام خالد لە پووی نە زانیی ئەو شەپۆلە ی که لە ژناندا ھەبە - ھەركاتیك
یاسەمینی ژنی دەبینی لەو بارە دەروونیە خراپەدا بوو ھەولێ (چاکی ساری ھەلسوکی و تێ)
ئەدا بە ھیوای گەڕانەوێ خوشی و زەردە خەنە بۆ ژنەکی که خوشی دەوێت، ھەولێ دەدا
لەگەڵی ھەركاتی باری دەروونی خراپ بیست، وە لەو پوانگەوێ که خوشی دەوێت ھەول دەدا
ئارامی بکاتەو و تێی بگەییەنیت که ھیچ شتیکی وا پووی نەداوێ که ئەو ناپەھت و دل
گران بیست.

بەلام ئەو تێکۆشان و ھەولەکانی خالد بوو ئەو ھۆی زیاتر ماندوو بوون و تێکچونی
باری دەروونی یاسەمەن، واتە ھەولێ چاکی ساریە که ئەنجامی پێچەوانەیی ھەبووێ که
چاوەڕوان نەکراو و نەوێستراو. سەرەپای ئەو پاش ماوێیەکی بە ھەمان باری دەروونیدا
تێدەپەڕیست!!! بەم شێوەیە خالد گەییشتووە ئەو ئەنجامی که ژنەکی نەخوشی دەروونی
ھەبە و ھەولەکانی ھیچ سودیکی نییە.

ھەولەکانی خالد زیاتر یاسەمەنی ناپەھت کردبوو وای لێکردبوو ھەست بکات که خالد
لێی تێناگات و لە راستی ھەست و سۆزی ئەو بێئاگایە. بێگومان خالد بە نیتیکی باشووە
ھەولێ (چاکی ساری) و یارمەتی یاسەمەنی ھاوسەری داو بۆ پزگار بوونی لەو ھۆکارانی که
بوونە ھۆی ناپەھت و گەڕانەوێ بۆ باری سڕوشتی خۆی.

بەلام لە راستیدا خالد بەم ھەلانی زیانیکی زۆری لە یاسەمەن داو چونکە پزگاریو لە
بەردەمیدا بۆ گەڕانەوێ باری سڕوشتی خۆی. کاتیك ژن لەو بێرەدا بیست پێویستە پیاویش
ئەو بزانیت که گرنترین شت ژن پێویستیەتی لەو کاتەدا ئەوێ که پیاو بەردەوام لەگەڵی
دەبێت و بەردەوام بیست لە بەخشینی خوشەوێستی پێی و پالپشتی بیست و بەبێ ھیچ مەرجیک،
بێی دەبێت بەخشندەبیست لە خوشەوێستیدا. دەبێت پیاو ئەو بزانیت که ھیچ ھۆکاری
لەرمەکی کاری نەکردووە سەر باری دەروونی ژنەکی، ھیچ کێشەیک کاریگری نەبوو لەسەر
ئەو گۆرانی، ئەو کێشەیک چارەسەر بکریست و بگەڕیتەو بۆ باری سڕوشتی خۆی.

خالد ووتی: (من ناتوانم لە یاسەمەنی ھاوسەرم تێ بگەم، چەند ھەفتەیکە باری دەروونی
نەزەبەش و وەری بەرزە، دڵخۆشەو دەوروو بەرەکی دڵخۆش دەکات، بەردەوام زەردەخەنە
لەسەر لێوێتی، بەخشندەییەکی بۆ خوشەوێستی سنووری نییە، لە دەوروو بەرەکی
تێدەگات، وە لە لوتکەکی خوشترین کردن دایە ھەتائەو پادەیی که ئەو کردووە بە ھاوسەرم،
من وامەست دەکەم لە ھەموو کەسیك خاوەن بەختم زۆر دەترسم بێم بە چاوەوێ. بەلام کوتوپر

به‌بنی پیشه‌کی و به‌بنی هیچ هویه‌ک به (180) پله پیچه‌وانه ده‌بیت‌وه. باری ده‌روونی ده‌گوزیت و به‌رو خوار دانه‌به‌زیت و توو‌په ده‌بیت به‌رگه‌ی هیچ ناگرتیت، به هموو شتیک توو‌په ده‌بیت و زورجار نارهمزایی ده‌رده‌پریت و ده‌نگی به‌رزه‌کاته‌وه، گله‌یی له هموو نه‌وشتانه‌ش ده‌کات که پیشتر به‌لایه‌وه ئاسایی بووه، ته‌نانه‌ت نه‌گهر شتیک ئاسایی و ئارام بیت، نه‌هست به ئارامی ناکات و به داوای شتیکدا ده‌گه‌پریت که نه‌و سکا‌لای لیبکات، له سکا‌ل کردن ناوه‌ستیت، بیگومان هه‌له‌ی من بوو، به‌لی، هه‌له‌ی من بوو، له‌گه‌ل هموو نه‌مانده‌ا به‌رده‌وام هه‌ولم داوه بۆی پوون بکه‌مه‌وه که من هیچ هه‌له‌یه‌کم نه‌کردوه نه‌و نا پرده‌ت بکات و بگاته نه‌و باره ده‌روونییه، به‌رده‌وام هه‌ول دده‌م یارمه‌تی بده‌م بۆ پزگار بوون له‌و هه‌سته‌و گه‌رانه‌وه‌ی بۆ باری سروشتی خو‌ی، به‌لی به‌رده‌وام به‌م کاره هه‌لساوم، چۆن وانه‌که‌م که نه‌و هاوسهرمه و خوشم ده‌ویت نه‌وه‌ی ئازاری نه‌و بدات ئازاره بۆ من، به‌لام به‌داخه‌وه هه‌میشه نه‌نجامی پیچه‌وانه‌ی بووه!!! نه‌و زیاتر نارده‌ت و بیزاره و سکا‌لای زیاتر ده‌بیت که‌م جار کو‌تای به‌مه هاتووه و کیشه‌یه‌ک زیاد نه‌کات بۆ لیستی سکا‌لکان).

خالد وه‌کو پیاوانیتر نه‌یده‌زانی که هه‌وله به‌رده‌وامه‌کانی بۆ زانینی هو‌کاری نه‌و گۆزانه سوور بوونی نه‌مه له پیناو (چاکسازی له هه‌لو‌یستیدا) و چاره‌سهری کیشه‌که، نه‌ی ده‌زانی که به‌ره‌و لایه‌کی هه‌له‌ی ده‌بات، به‌لی به‌ره‌و لایه‌کی پیچه‌وانه‌ی نه‌مه‌ی ده‌بات و نه‌م هه‌لسوکه‌وته‌ی ده‌بیته‌ پرنگریک له نزم بونه‌وه و به‌ره‌و قولایی چوونی شه‌پوله‌کان، نه‌و شه‌پوله‌ی که ده‌بیت نزم بیت‌وه و بگاته قولایی، بۆ نه‌وه‌ی جارێکیتر به‌رز بیت‌وه ده‌بیت یه‌که‌م جار بگاته قولایی.

خالد هه‌ولده‌دات (به بۆچوونی خو‌ی) بۆ پزگارکردنی یاسه‌مه‌نی هاوسهری له‌وه‌ی که تینیدایه بۆ نه‌م مه‌به‌سته هه‌وله‌کانی چر ده‌کاته‌وه بۆ پزگار کردنی، به‌لام له راستیدا زیان له ژنه‌که‌ی ده‌دات و یارمه‌تی نادات، وه خالد هه‌رچه‌نده نیتی باشه به‌لام پرنگره له دابه‌زینی نه‌و شه‌پوله، چۆن شه‌پۆل به‌رز ده‌بیت‌وه پیش نه‌وه‌ی گه‌یشته‌بیت‌وه قولایی؟ کاتیک که یاسه‌مه‌نی هاوسهری له پرنگه‌ی نزم بوونه‌وه و داکشاندابوو ده‌بوایه گو‌یتی بۆ یاسه‌مه‌ن و سکا‌لکانی بگرتایه و خوشه‌ویستی خو‌ی بۆ دو‌بات بگردایه‌ته‌وه و پالپشتی بگردایه، هه‌ولێ نه‌دا یارمه‌تی بدات له پرنگه‌ی باوه‌ر پینکردنی که هموو شتیک ئاساییه و به‌و شیوه‌یه و پیوست به‌ خو‌ناره‌ت کردن ناکات وای ده‌زانی به‌م شیوه‌یه ده‌گه‌پریت‌وه باری ئاسای خو‌ی.

ئەمە شىنوازيكى ھەلەيە لەو كاتەدا و ئەوھى كە ئافرەت دەيەوينت كاتىك دەيەوينت دابەزىتە
نىو قولايى ئەوھىيە كە كەسيكىترى لەگەلدابىت گوى بۇخۇي و سكالاکانى بگرتت و لە راستى
ھەستى ئەو تىبگات، ئەمە ھەموو ئەو شتەيە كە خانمان لەو كاتەدا دەيانەوينت.

ليرەدا لەسەر پياوى شارەزا پىويستە ئەوھى پىشكەشى ھاسەرەكەي بگات كە دەيەوينت،
دوور بگەويتەوھ لە گرتگيدان بە ھاسەرەكەي بەو شىوھ باوھى ھەيە، بەئى بە قۇناغىكى
تايبەتدا تىدەپەرىت، خراپ بوونى بارى دەروونى لە ئەنجامى ھىچ ھەلسوكەوتىكى ھەلەي
پياو يان كەسيكىتر نىيە، ئەوھى ھالەتتىكى ئاسايىيە لاي ھەموو ئافرەتانى جىھان پوودەدات،
لەبەر ئەوھى دەيىت پياو لە جىياتى ئەو ھول و تىكۇشانە، ئەوھى پىويستە پياو پىشكەشى
ژنەكەي بگات بىرىتىيە لە خوشەويستى و سۆز و سەرپەرشتى و گرتكى پىندان و ئارام گرتن
و تىگەيشتىنى سكالاکانى، پىويستە پياو ئەمە ئەنجام بدات تەنانت ئەگەر بە بۇچوونى ئەو
ھىچ ھۆكاريك نەبىت بۇ ئەو گۆرپانەي ھەست و سۆزى ھاسەرەكەي.

رامان (دۇشامان) پياو:

دواي ئەوھى خالدا راستى (سووپى ھەستى) ژنى زانى، بەئى سووپى دابەزىن بەرھو خوار
و بۇ قولايى و پاشان بەرز بوونەوھى، ھەولنى جىيەجىكردنى ئەمەيدا لەگەل ياسەمەن و خالدا
سوور بوو لەسەر ئەوھى كەسەر كەوتوو بىت لە كارەكەيدا، ئەمەي بە كارىكى زۆر گرتگ
دەزانی بۇ ھەردوولايان. خالدا دەستىكرد بە چاودىرى كردنى بارى دەروونى ھاسەرەكەي.
بۆژىكيان ھەستى بە گۆرپان كرد و بىزاري و ئارامى و سكالای دەكرد، خالدا ئەوھى زانى
دابەزىتە بىرەكەوھ، ليرەدا خالدا ھەولیدا كەوا ھەلسوكەوت بگات بە گويزەي پىنمايىيەكان،
ھەولیدا كە گويزەيلىكى باش بىت، دەستىكرد بە گوى گرتن لە ھاسەرەكەي و سكالاکانى و
ھەمووشتىك كەدەيگوت. ھەستى لىك تىگەيشتن و پىكەوھ ژيان و چاودىرى و خوشەويستى
و سۆزى تىدا بەدى دەكرا، بە ھەموو شىوھەيەك لە (چاكسازى) دوور دەكەوتەوھ، ئەو
چاكسازىيەي كە زۆر جار دەبىتە ھەولدان بۇ زانىنى ھۆكار يان ھەولنى ئارام كردنەوھى ژن.

ئەم ھەلسوكەوتەي خالدا ھەلسوكەوتىكى باش و لەوپەپى چىكەت و ژىرىدا بوو، بەلام
ئەنجامەكەي بەلای ئەوھى شۆك و كارەسات بوو. داوى ئەو ھەموو ماندوو بوونە خالدا
چاوەپروانى ئەوھى دەكرد ياسەمەن لە ئاۋ بىرەكەي بىتە دەرەوھ، وا چاوەپروانى دەكرد كە
بارى دەروونى بگۆرپىت و باش بىت بگەپىتەوھ بارى ئاساى خۇي، لەو كاتەدا واى دەزانی كە
دان جىر كردنەوھى نامىنىت و زەردە خەنەيەك دەكەويتە سەر پوومەتى و دەگەپىتەوھ بارى
ئاساى خۇي، واى چاوەپروان دەكرد كە ھاسەرەكەي وەك جارەن بە گالتە و گەپ و

گفتوگو کردن ببینیت، به‌لام سهره‌رای نه‌مه همووی هاوسهره‌که‌ی هر باری دهرونی
تیکچوو بوو، داوی بیست خولک تووړه بوو و بریاریدا له نه‌نجامدانی نه‌و کاره بوه‌ستیت،
دلنیاوو که له کاره‌کیدا سهرکه‌وتوو نه‌بووه، خالد وا تیکه‌یشت که داوی نه‌و تیکوشانه
زوره له‌گهل ژنه‌کیدا سهرنجیدا له کاتی گوینگرتن بو ژنه‌که‌ی سکالا زیاتر ده‌کات و زیاتر
سهره‌ستی و مرده‌گرتن بو دهربرینی سکالا‌کانی به‌بی وه‌ستان هر قسه ده‌کات و باری
دهرونی له (کاتی پیش گوی گرتنه‌که) خراب تر بووه.

سهرنجیدا که زیاتر گوی بو ژنه‌که‌ی و سکالا‌کانی بگرتن زیاتر سکالا ده‌کات و بیزاری
دهره‌پریت، لیره‌دا خالد نارامی نه‌ماو هه‌ولیدا ژنه‌که‌ی تی بگه‌یه‌نیت که پیویست به سکالا
دهربرین ناکات و نه‌وانه‌ی نه‌و سکالای لیده‌کات راست نییه و کاروباری ناو ماله‌که‌ی زور
ناساییه، بینگومان ته‌ناشتیک که سروشتی نییه‌له‌ماله‌دا ژنه‌که‌یه‌تی و باری دهرونی‌که‌یه‌تی
که بی توانایه، پاشان نه‌مه سهره‌کیشتی بو زیاتر خوش کردنی ناگری نیوانیان، کیشی
تازه سهری هه‌لدا.

له راستیدا هرچه‌نده خالد هه‌ولیدا گوی بو هاوسهره‌که‌ی و سکالا‌کانی بگرتن، به‌لام نه‌و
هه‌ولی چاکسازی داوه، نه‌و چاکسازی‌ه‌ی که ژن هرگیز پیویستی پینی نییه. نه‌ی خالد هیچ
کیشیه‌ک نییه وه هیچ شتی‌ک نییه تو به‌ویت هه‌ولی چاکردنی بده‌ی، به‌لی هیچ گرفتیک
نییه، بینگومان که خالد راستی سوپی ژنی زانی و لیی تیکه‌یشت، به‌لام به شیوه‌یه‌کی
ته‌وانه، خالد له راستی نه‌و سوپه تیکه‌یشتوو و هه‌روه‌ها ده‌زانی‌ت چون هه‌لسوکوت بکات
له‌گه‌لیدا و دووربکه‌ویت له چاکسازی و ته‌نا به‌گویی گرتن و پیشکesh کردنی خوشه‌ویستی
و سهره‌رشتی زیاتر نه‌مانه‌ی همووی ده‌زانی به‌لام نه‌وه‌ی نه‌ ده‌زانی که بریتی بوو له
چونیه‌تی دابه‌زینی ژن بو خواره‌وه نه‌و ماوه‌یه‌ی که ده‌یخایه‌نیت له‌و دابه‌زینه‌دا، خالد وای
ده‌زانی که ته‌نا به‌ گوینگرتن و دوور که‌وتنه‌وه له چاکسازی به شیوه‌ی زور خیرا ده‌گه‌رینه‌وه
بو باری ناسای خوی.

نه‌وه‌ی که خالد نه‌یده‌زانی کاتیک ژنه‌که‌ی دابه‌زیه‌ی ناو بیره‌که‌وه نه‌و پیویست نییه زور به
خیرایی بیته سهره‌وه ته‌نانه‌ت نه‌گمر یه‌کینکیش هه‌بیت گویی بو بگرتن و به سۆز و
خوشه‌ویستی دایپوشیت، نه‌وه‌ی که خالد نه‌یده‌زانی نه‌وه بوو که به‌و هه‌لویسته‌ی زیاتر
هه‌ستی ژنه‌که‌ی ماندور و نارحمت ده‌کات و وای لیده‌کات که زیاتر سکالا بکات، زور سهره
نه‌مه به‌لگه‌یه له‌سهر سهرکه‌وتوو پیاو له کاره‌کیدا!! به‌لی پیاو زور سهرکه‌وتوو بوو له
کاره‌کیدا و زور یارمه‌تی ژنه‌کیدا!!!

كاتىك دەلنن ئەمە بەلگەي سەركەوتوۋى پىاۋە لە كارەكەيدا و شىكردنەۋەي زانستى بۇ ئەمە ئەۋەيە كە پىاۋسەركەوتوۋ بوۋە لە گەياندنى ھاۋسەركەي بە قولايى بىرەكە بە شىۋەيەكى خىزا (كە ئەۋ پەرى گرتبوۋ بەرەۋ ئەۋ قولايىيە و گەياندىيە قولايىيەكە)، ئەگەر خوت بە تەنھا بولتايە و ھىچ كەست لەگەل نەبوايە ئەۋا ماۋەيەكى زىاترت دەۋىست بۇ ئەۋەي بەگەشتايەتە ئەۋ قولايىيە و ماۋەكە كورت كراۋەتەۋە لەم قۇناغەي سوۋى ھەست و سۆزى ژن، پاش گەيشتنى بەۋ قولايىيە دووبارە دەست بەكات بە بەرز بوۋنەۋە و دەگاتە سەرەۋە، خالىكى زۆر گرنگ ئەۋەيە كە دەيىت ئەۋ شەپۆلە بەگاتە قولايىيە و بۇ ئەۋەي جارىكىتر بتوانىت بەز بىتەۋە، ئەمە راستى يەكى نە گۆرە و تايىبەتە بەۋ سوۋرە، خالدا پەشۇكا كاتىك سەرنجىدايە ژنەكەي و سكالاكانى، ئەۋەۋلە زۆرەي كەدای ھەموۋى ئىرا بەدەم باۋە و ھىچ سوۋدى نەبوۋ، سەرنجىدا كە ژنەكەي زىاتر بەرەۋ خوار دەچىت لە جىياتى ئەۋەي بەرەۋ سەرىت، بارى دەرونى خراپتر بوۋ لە جىياتى ئەۋەي باشتىر بىت، سكالاكانى زۆر لە جاران زىاتر بوۋن، ۋاي زانى ئەم شىۋازەي ئەۋ ھەلە بوۋە و ياسەمەنەي ژنى دەيەۋىت ئەۋ ھەلە بقۇزىتەۋە و ھەل دەدات سكالاي زىاتر بەكات لەبەر ھۆيەك، ھۆيەك كە بتوانى لە پىشتىۋە كارىكى شاراۋە بەكات.

بۇئەۋەي ئەم پەشۇكاۋىيە نەبىنن پىۋىستە پىاۋ ئەۋەي يىرى خۇي بىننىتەۋە كە پال- پىشتىكەي ئەۋ ھۆكارى سەركەي بوۋ بۇ چوۋنى ھاۋسەركەي بۇ ئاۋ قولايىيە بىرەكە كە نەبوۋ پىنى بەگەشتايە، گەيشتن بەۋ قولايىيە كارىكە دەيىت ھەر پروۋدات و مەجالى گفتوگۇكردنى تىدانىيە ھىچ عەبقەرىيەك لەسەر زەۋىدا ناتوانىت بىگۆرپىت، ئەم پال پىشتىيە بۇ ژنەكەي كارىكى سەركەوتوۋ بوۋ و گرنگ بوۋ بۇ ھەردوۋلايان چونكە كات و كارەي سكالاكانى كورت كىرەۋە. ۋەكو دەزانىن پاش گەيشتنى ژن بە قولايىيە بىرەكە دەيىت جارىكىتر بەرز بىتەۋە و بىتە سەرەۋە، لەسەر پۇشنایى ئەمە دەبىنن پالپىشتى پىاۋە كە سەركەوتوۋ بوۋە ھەرچەندە سكالو گازندەي زىاتركرد، ئەۋ زىاد بوۋنە ئاراستەي تەقىنەۋە و زوۋ گەيشتنى بە قولايىيە و كورت كىرەۋەي ماۋەي پىۋىستە بۇ چوۋنە نىۋ قولايىيەكە.

دووبارەي بەكەينەۋە كە ھاتتەدەرەۋەتتەيە لەئارۋەۋ بىرەقۇلەدا ھەتتا ئافرەت نەگاتە قولايىيەكەي لە كاتىكدا پىاۋ دەيىت پالپىشتى ژنەكەي بەكات و تەنھا شتىك پىۋىست بىت بەكات بىرىيە لە ئارام گرتن و بىزار نەكردنى، بەلى ئارام گرتنىك كە پىشتىر نەي دەزانى، لىرەدا شتىكىتر ھەيە يىرى دىننەۋە، پىۋىستە ئەۋە بزانىت كە خىراي دابەزىنى ژن بۇ ئاۋ ئەۋ بىرە ماۋەي مانەۋەي لە بارىكەرە بۇ بارىكىتر دەگۆرپىت، ۋە ئەۋە ھەلەيە نەگەر ۋابزانىت ھەموۋ جارىك ھەمان ماۋە ئەخايەننىت، بەلى كاتەكە دەگۆرپىت ھەندى جار زۆر ئەخايەننىت و ھەندى جار كەم.

چى روودەدات پاش ھاتنە دەرۋەى ژنەكە:

پاش نزم بوونەۋەى شەپۆلەكە لەلای ژن و گەيشتنە قولایى پاشان دەگەرپتەۋە سەرۋە،
لەركاتەدا ژنەكە دەگەرپتەۋە بارى ئاسايى خۇى و ھەست بە خوشەۋىستى و بەشدارىكرن
دەكات. لەبەر ئەۋەى پياۋ ھىچ زانىارى نىيە لەسەر دابەزىنى ئەۋ شەپۆلە لەلای ژن، كاتىك
ژن توشى ئەۋ گۆرپانە دەبىت لە بارى دەرۋىنىدا پياۋ لەۋ كاتەدا توشى پەشۋكاۋى دەبىت،
لەبەرئەۋە ھەول دەدات و تىدەكۆشىت بۇ زانىنى ھۆكارەكەى و گەرپانەۋەى بۇ بارى سروشى
خۇى، ۋەك زانىمان ئەم ھەولانە سەرکەرتوۋ بوون و ئەنجاميان نەبوۋ، پياۋ لەۋە توشى
پەشۋكاۋى دەبىت كاتىك ژنەكەى لە بىرەكە دىتە دەرۋە و دەگەرپتەۋە بارى سروشى
خۇى، دلخۇشە و ئامادە باشە بۇبەخشىنى خوشەۋىستى خۇى، لىرەدا پياۋ بە تەۋاى
توشى پەشۋكاۋى دەبىت ۋەھولەدات ھۇى ئەمە بزانىت.

پياۋ ئەۋە نازانىت كە دابەزىنى بۇ ناۋبىرەكە سروشىتتە، ھەرۋەھا نازانىت كە گۆرپىنى
بارى دەرۋىنى سروشىتتە، بەھمان شىۋە ھاتنە دەرۋەى و گەرپانەۋەى بۇ بارى دەرۋىنى
ئاساى كارىكى سروشىتتە. بەھۇى ئەم نەزانىنەۋەى پياۋەۋە كە ۋا گومانى دەبرد دەرۋىنى
ھاۋسەرەكەى گۆرپاۋە و ھىماى بىزارى پىۋە ديارە - دابەزىنى بۇ بىرەكە - ۋاى زانى
ھۆكارەكەى كىشەيەكە كە ژنەكەى نەۋىستوۋە لەسەرى گفتوگۇ بكن. ۋادەردەكەرىت
كىشەكە نەماۋە و گەرپاۋەتەۋە بارى ئاسايى خۇى. بى گومان ئەم بۇچوونەى پياۋ ھەلەبە
ھىچ راستىيەكى تىدانىيە، تەنھا ئەمە خەيالى پياۋەكەيە و ئەۋ ھۆكارەى كە يەكەم جارە
بوۋە ھۇى گۆرپىنى بارى دەرۋىنى ھاۋسەرەكەى ديسان دووبارە دەبىتەۋە.

ئەۋەى كە پياۋى ھەژار بىرى لىدەكاتەۋە ئەۋەيە كە كىشەيەك پرويداۋە و بوۋە ھۇى
گۆرپىنى بارى دەرۋىنى ھاۋسەرەكەى و كاتىك كە كىشەكە نەما گەرپايەۋە بۇ بارى ئاساى
خۇى، ئەۋ كىشەيە چىيە دووبارە دەبىتەۋە و ھاۋسەرەكەى بىزار دەكات؟ بە بى تىگەيشتنى
سروشى ئافرەتان زۆر زەھمەتە لەم راستىيە بگەين، ئەگەر ئەۋ راستىيەيەى نەزانى ئەۋە
زۆر زەھمەتە ئەۋەى پىۋىستە پىشكەشى ھاۋسەرەكەى بكات و پالپىشتى بىت و
خوشەۋىستى خۇى بۇ دووپات بكاتەۋە، ئەۋەى كە روودەدات پىچەۋانەى ئەمەيە، كاتىك
پياۋ ئەۋ گۆرپانە دەبىنيت لە بارى دەرۋىنى ژنەكەيدا و ھىچ ھۇيەكى دروست نىيە بۇ ئەۋ
گۆرپانە (بە بۇچوونى پياۋەكە)، نىتر لەۋ كاتەدا پياۋ دان بە خۇيدا ناگرىت ھەرچى بە دەمىدا
بىت دەلىت و نازانى ھەست و سۆزى ژنەكەى برىندار دەكات ئەمە كىشەى نىۋانىان زياتر
دەكات و پياۋ دەلىت:

• ئایا ئەم ژنە ئەمەى لە نێو چاوان نوسراوە؟
• پێشتر ئەم شتانەم بیستوو (مەبەستى سکاڵاكانى ژنەكەيەتى).
• وام زانى ئەم ئاوازه كۆنانە كۆتاييان هاتوو.
• كەى واز دىنى لە باسكردنى ئەم هەموو گرفتانه؟
• نامەوێت دووبارە هەلسوكەوت بكەم لەگەلچ ئەمەدا.
• ئەمە شیتى ئەمە هەردووكمان باسى يەك كیشە دەكەين؟ تۆ دۆژمنايەتى دەكەى ئایا شیت بووى؟

• بۆچى ئیم هەموو كیشەيەت هەيە؟ چیت توش بوو؟
• جا گوى بگرە، نامەوێت لە دەرەو لە دۆزەخدا بژیم و لە مالهەش بە هەمان شێو هەر لە دۆزەخ! تنها غەم و خەفەتى كارەكەم بەسمە!
• ئایا دەتەوێت مال بە جى بهێلم و بپۆمە دەرەو؟
• وا دەرەكەوێت كە ئەمە سوودی نەبێت من دەچمە دەرەو!
• كاتێك لە سكاڵا كردن تەواو بووى يەكێك بنێرە با خەبەرم بداتى، من دەچم بۆ چاىخانەيەك بە مەبەستى كەمێك حەوانەو و بۆ ئووى گویم لە سكاڵاكانى تۆ نەبێت!
چەند نیشانەيەك لە دابەزینی ژن بۆ ناو بێرەكە دەخەینە روو:

پیش ئەوێ ژن دابەزیتە نێو بێرەكەو لە بارێكى زۆر ئاسايدايە و هەلسوكەوتى لەگەل دەور بەرەكەيدا بە هەمان شێوێ پوژانى پێشوو، لەسەر ئەم بارە سروشتییە بەردەوامە تا كاتى دابەزینی بۆ ناو بێرەتاریكەكە. لێرەدا دەست دەكات بە گۆرانیكارى، بارى دەروونى تێك ئەچێت و خراپ دەبێت و زۆر هەستیارە و سكاڵای زۆر دەبێت، لەوكاتەدا ژن لە پێگەى دابەزین دایە و پێویستى بە پالپشتى پیاو هەيە. پیاوى ژیر لە پێگەى قسە كردن لەگەل هاوسەرەكەى لەو قیبتگات، بۆ ئەوێ ئەمە زیاتر پوون بكەینەو هەندى لەو قسانە دەخەینە روو كە ئافرەت لە كاتى تووڕە بوون و سكاڵاكانیدا دەيكات و هەروەها بارى دەروونى ئەو پیشان دەدات لەو كاتەدا:

بارى دەروونى ئەكەى:

قسەكانى ئافرەت،

1- داخ لە دەلە.

1- كاركۆتای نایەت دەبێت من هەرخەریكى كار كردن بـ.

2- هەست بە ئارامى ناكات.

2- من زیاتر پێویستم بە....

3- دلتهنگە.

3- من هەموو كارەكان دەكەم.

4- بەلام چى...

5- من تى ناگەم نازانم بۆچى.

6- من ناتوانم ھىچ كاريكىتر بگەم...

7- نازانم چى بگەم...

8- بەلاى مەنۈرە گىرگى نىيە چى دەكەى بىكە...

9- پىنويستە تۆ...

10- من نامەۋى...

11- مەبەستت لەو قىسەيە چىيە...

12- باشە ئەۋەت كىرد...

13- چۆن يىرت دەچى...

4- را را يە.

5- شلە ژاۋە.

6- ماندوۋە.

7- بى ھىۋايە.

8- (غیر عابئە) نالەبار نىيە.

9- داۋاكارى ھەيە.

10- دورر دەكەۋىتەۋە.

11- مەمانەى نەماۋە.

12- زالە.

13- رازى نەبون.

لەكاتى ئەم ھەلۋىستاندا ھەتا ژن زىاتر ھەست بە پالپىشتى پياۋ بىكەت ئەۋە زىاتر مەمانەى بەو پياۋە دەبىت، باۋەرى بە پەيۋەندى نىۋانىيان زىاتر دەبىت، ۋە لەو كاتەدا ھەست بە سەربەستى و ئازادى و ھىمنى زىاتر دەكەت و لەكاتى چۈۋنە نىۋىيەرەكە و ھاتتە دەۋرەۋەيدا. ھەست دەكەت دەتوانىت بچىتە نىۋىيەرەكەۋە بىتە دەۋرەۋە بەبى ھىچ گىرگىتەك و بەبى تىكچۈۋنى پەيۋەندى لەگەل پياۋەكەى لە ژيانى پۇژانەيدا. ئەمە يەكەكە لە بەخشىنەكانى پەيۋەندىكە بىيات نىرايىت لەسەر خۇشەۋىستى و رىز و لە يەك گەيشتن، بەم شىۋەيە كاتىكە ژن دادەبەزىتە ناۋىيەرەكە و تىدا دەمىنىتەۋە و ھەست دەكەت پياۋ لە ئەۋ تىگەيشتۈۋە دەبىنىت كە ھاۋسەرەكەى پالپىشتىتى و گىرگى پىدەدات و خۇشى دەۋىت و ھاۋسەرەكەى ھەركىز ئەم چاكەۋ پياۋەتەي پياۋەكەى لە يىرناچىت و زىاتر خۇشى دەۋىت. سەرۋەرى ئەۋەى ئەم تىگەيشتەنەى پياۋ يارمەتى ھاۋسەرەكەى دەدات كە پىزگارى بىت لەۋ گىرۋ دەۋىنىيەنى كە لە پەردوۋا ھەيۋە، ئەگەر لە قۇناغى مەندالىدەبىت يان لە تەمەنى لاۋىدا بوبىت. لە كۇتايدا كاتىكە كە ژن دىنباۋو كە پياۋەكەى پالپىشتى دەكەت و خۇشى دەۋىت لىنى تىدەكەت لە كاتى ئەۋ بارە سىرۋىشتىيە كە بەسەرىدا دىت لە كاتىكەۋە بۇ كاتىكىت، ۋە لە داھاتوۋدا ھەر كاتىكە چۈۋە ناۋىيەرەكە لە بارىكى دەۋىنىيە باشتردا دەبىت بە بەرۋەدە لەگەل ئەۋ كاتانەى كە پياۋەكەى لىنى تىنەگەيشت. ئارەھەت بوۋن و دەۋىنىيە كىشەى كەم دەبىتەۋە، ئەۋەندە كەم دەبىتەۋە ھەتا ۋاى لىدىت كە ھەر نەمىنىت يىخود كارنەكەتە سەر پۈۋالەتى ئافىرەتان و ھەلسۈكۈتى گىشتى، پىزگارى دەبىت لەۋ ھەستە نالەبارە، ۋە ئەۋانەى لە دەۋىيەرىدان دەخەۋىنەۋە، ھەۋانەۋە بۇ ھەمەۋان.

له کورنۍ زانستیدا، یهکیک له بهشدار بوان ووتی: با ناوی بنین (محمد) کاتیک که چاوم کهوت به کچیک با ناوی بنین (عالیه) و خوی و هلسوکوتیم زور بهدل بوو، دواي ماوهیهک بریاریندا بېن به هاوسهري یهکتری، ههرواش بوو بوون به هاوسهري یهکتری و پیکهوه ژبان. عالیه لهسرهتادا باری دهروونی زور باش و ووره بهرز بوو، زور دلخوش و چالاک و زیرهک بوو سهراچاوهی بهخشیننی خوشهویستی بوو بوو دهورو بهرهکي، پاش ماوهیهک ههندی نیشانهی پیوه دهکهوت که زور پیچهوانهی ئەم نیشانانهی پیشوو بوو، له ناکاو نیشانهی پاپایی و ناارامی دهکهوت، له راستیدا شتیکی وانهبوو که شایهنی ئەمه بیت، ههموو کارهکانی زور باش و ئاسایی بوو. پاش ئەم ههسته نا ئاساییهی کهبهسهريدات داواکاری و پیوستیهکانی زور بوون لهوهی که چارهپوان دهکرا؟ لهسهرتادا محمد ویستی یارمهتی عالیهی خیزانی بدات و له ریگهی دهربرینی خوشهویستی و گرنگی پیگهی هاوسهرهکي له ژبانیدا. دواي ئەوهی محمد ئەم ههستهی خوی بوو دهربري، سهرنجیدا هاوسهرهکي نارام و هیور بوویهوه، گهپایهوه باری ئاسایی خوی، بهم شیویه بهردهوام بوو نریکهی مانگیک دیسان محمد سهرنجیدا ههمان شت دووباره بویهوه، سهرنجیدا دووباره باری دهروونی هاوسهرهکي تیکچوو، ههستی بهپاپای و ناارامی دهکرد ههروهه داواکاری زوری ههبوو؟ ههروهکو ئەوهی قسهکانی جاری پیشوی محمدی نهبیستبیت وه یان لیی تینهگهیشتبیت، کاتیک محمد سهرنجیدا دووباره باری دهروونی هاوسهرهکي تیکچوو، تووپه و بیزار بوو کیشهیهکی گهوره له نیوانیاندا پوویدا. دواي ئەوهی محمد بهم پروداوه کوتایی به باسهکي هینا، سهرنجیدا زوربهی نامانهبوان دهستیانکرد به باسکردنی چهندین پروداوی هاوشیویه ئەمه که لهگهل هاوسهرهکانیاندا پوویداوه. راستیهکي ئەوهیه یهکهه جار محمد چاوی به عالیه کهوت و لهو کاتهدا شهپولهکي پوو لهبهرز بوونهوه بوو بهرهو سهروهه، ههر بویه نیشانهی دلخوشی پیوه دیار بوو له باری دهروونی باشدا بوو. بهم شیویه بهردهوام بوو ههتا دواي بوو به هاوسهري، پاش ئەوهی شهپولهکه گهیشته لوتکه دهیت دووباره نزم بیتوه، ههر بویه عالیه ههستی بهپاپای و ناارامی کرد و داواکاریهکانی زور بوون و ئەمهش سهرمای دابهزینی شهپولهکيه لهلای عالیه، لیرهدا پیاوهکه لهم گۆپانه کوت وپرهی باری دهروونی لای ژنهکي تینهگهیشته، بهلام دواي ئەوهی قسهی لهگهل کردوو بوی بوون کردهوه که خوشی دهیت و له ژبانیدا زور گرنکه، عالیه ههستی بهخوشیهکي زور کردوو

درونی زور نارام بوویه و له بیره که هاته دهره و گه پرایه و بۆ سهره و، پاشان محمد و
هستی کرد کیشیه یه پرویداوه (هوی نه گۆپانکاریه کوت و پرهی نه ده زانی).

به لام دواي نه وای پرویدا عالیه خان پاش تیپه پروونی نریکه ی مانگیك گه پرایه و بۆ
باری دروونی پیشووی هستی به نامویی کرد، هستی پاری و نامویی و دواکاری زوری
نه نه نیشانه ی نزم بونه وای شه پوله کانه له لای هاوسهره که ی محمد و نه ویش لیان بیناگایه
لیزه دا محمد هستی به بیزاری و توپره بوون و دوودلی کرد و هستی کرد هاوسهره که ی
سوکایه تی پی ده کات. چون هاوسهره که ی ده توانیت بگه پرتوه بۆ نه و هستی که محمد
پنی وتبو خوشم دهوینیت و جیگایه کی گرنگت هیه له ژیانمدا؟ لیزه دا له سوچیکتره و
سهری نه بابته ده کات، و ده زانیت ژنه که ی باوه پی به قسه کانی نه کردوه باوه پی پنی
نییه نه بارودوخه کوتای هات به کیشیه یه کی تازه و.

گه راندنه وی متمانده :

پاش نه وای محمد راستی نه و شه پوله ی زانی که له هاوسهره که یدا هیه و دنیا بوو که
گۆزانی جاری دووم که له هاوسهره که یدا پرویدا و هستی به ناره حه تی و نا نارامی و
سکالا دهر برین کرد کاریکی زور ناسایی بوو و ده بییت نه و هر پروو بدات. و ده دنیا بووه که
نه هسته هستیکی کاتییه و به خیرای کوتای دیت، ده زانی چهند ساویلکه و نه زان بووه
کاتیک وای زانی جاریکیتر هاوسهره که ی دانا به زیته ناو نه و بیره تاریکه و هروها باری
درونی تیك ناچیتوه و سکالا ناکات به تایبه تی دواي نه وای بۆی پروون کرده و که
چنده خوشی دهوینیت و نه وای به لاه و ده گرنگه له ژیانیدا.

پاش نه وای محمد نه راستییه ی زانی، راستی گۆزانی سروشتی که له هاوسهره که یدا
پرویدا و زور یارمه تی محمدیدا بۆ داهاتووی ژیان، کاتیک عالییه ی ژنی دهستی به دابه زین
کرد نه و له گۆزانه سروشتیه تیگه یشت، هر بویه که باری درووی تیكچوو و دهستی به
سکالا و بیزاری دهر برین کرد، له جیاتی نه وای که ژنه که ی نارام بکاته و و تیی بگه یه نیت
که هیچ پروینه داوه و پیویست به خو ناره حه ت کردن ناکات، یان له جیاتی بیزار بوون نه و
باره دروونیه و له کاته دا محمد له پال هاوسهره که یدا راده و هستی و ناماده ی و پشتگیری
خوی بۆ دووپات ده کاته و بۆ دابه زین و مانه و و پاشان به رز بوونه وای به نارامی. نه وای
که محمد هان بدات بۆ به رده وای ژیان له گه ل ژنه که ی به ناشتی و به دروونیک ی نارامه و
نه و بوو که نه سى راستیه ی بۆ دهر که وت :

1- خوشەويستى و پالپىشتى پياو بۇ ژنەكەي ناتوانىت كىشەكە چارەسەر بىكات و بارى دەروونى ھاوسەرەكەي بگۆرپىت بەلام خوشەويستى و پالپىشتى و يارمەتى وای لىدەكات لەكاتى دابەزىن و بەرزبونەوہى بۇ ناوبىرەكە ھەست بە ئارامى بىكات. ئەوہ ساويلكەيىيە كە چاوەپروانى خوشەويستىيەكى بەردەوام و بى داپران بىكەي لەلايەن ژنەوہ، دەبىت لە كاتىكەوہ بۇ كاتىكىتر سىستى و خاوبونەوہ لە ھەستى ژاندا پروودات ئەمە كارىكى سروشتىيە و دەبىت ھەر پروودات، كاتىك پياو ئەم راستيانەي زانى ئەوا وورەي بەرز دەبىتەوہ و زياتر ئامادە باشى تىدايە بۇ يارمەتى دانى ژنەكەي كاتىك لەوبارو دۇخەدايە.

2- دابەزىنى ژن بۇ ناو بىرەكە و گۆپرانى بارى دەروونى بۇ بارىكى خراپ ھىچ پەيوەندى بە ھەلسوكەوتى پياوہوہ نىيە، پەيوەندى بە ھىچ ھەلەيەكەوہ نىيە پياوہكە كرديبىتى وە پەيوەندى نىيە بە سەرنەكەوتوى ھەلسوكەوتى پياوہكە لەگەل ھاوسەرەكەيد. ھەرەھا يارمەتيدان و پالپىشتى پياوہكەي بۇ ھاوسەرەكەي خوى ناتوانىت رىگريپىت لە دابەزىنى ھاوسەرەكەي بۇ ناو بىرەكە، پياوہكە ھەرچەند ھەول بىكات ژنەكە ھەر بەردەوامە بۇ ئەوہى بگاتە قولايى بىرەكە (بەرز بوونەوہى نىيە ھەتا نەگاتە قولايىي) ئەوہى پياو دەتوانىت بىكات لەم كاتە نارەحەتەدا ئەوہىيە كە يارمەتى ھاوسەرەكەي بىكات لەم كاتە نارەحەتەدا.

3- پاش دابەزىنى ژن بۇ ناو قولايى بىرەكە و گەيشتنى بە نزم ترين خال دواتر تواناي بەرز بوونەوہى ھەيە، لىرەدا پىويست ناكات پياو ھەولنى (چاكسازى) بىكات چۈنكە ھىچ شكان و لە كاركەوتنىك نىيە پياو چاكى بىكاتەوہ ئەوہى لەم كاتەدا لە پياو داوا كراوہ تەنھا خوشەويستى و تىگەيشتن و ئارام گرتنە. كاتىك كە ژن ھەست بە ئارامى ناكات لە ناو بىرەكەدا:

زۆر گرنگە كە ژن ھەست بە ئارامى بىكات كاتىك بەم خولەدا دەپرات، خولى دابەزىن بۇ ناو بىرەكە و گەيشتنى بە قولايى و پاشان بەرز بوونەوہى، ئەمە زۆر گرنگە و ھەوانەوہىيە بۇ ھەموان، ئەگەر وانەبىت ئەوہ ھەولەدەدات راستى ھەستى خوى بشارىتەوہ و خوى بە شىوہىيەكىتر پىشان بىكات كەوا ھەموو شتىك ئاسايىيە و ھىچ گۆپرانىك لە بارى دەروونىدا پىويىنەداوہ. ھەركاتى ژن ھەستى بە ئارامى كرد لە كاتى دابەزىنى بۇ ناو بىرەكە، ئەوا ھەول دەدات راستى ھەستى خوى بشارىتەوہ، ئەوپياوہى لاپەسەندىيە كە ناتوانىت لە بارى دەروونى ئەو بگات بۆيە يەككە لەم پىگايانە ھەل دەبىزىت:

۱- دوور كەوتنەمەي جەستەي لە پیاوھەكەي

ب- زال بوون و شارنەمەي ئەو جەستەي بە خۆ پامەنەن یان زیاد لە پادەي خۆی خواردن
یان کاری بەردەوام سەرەرای ئەمە لە پینگەي ئەو شتانەمە دەیهوینت راستی جەستی
خۆی بشارنەمە بەلام هەر بەین نا بەینیک دەینت بچیتە ئەو بیرە و بیتە دەرمە، ئن
هەتا ماوەیەك دەتوانیت زال بێت بەسەر جەستی خۆیدا، خۆی بەشیوەیەکی تر پیشان
بدات بەلام ناتوانیت لەسەر ئەمە بەردەوام بێت هەتا عەقل و ژیری خۆی لە دەست
نەدات و توورە دەینت و هەلەچیت و دەهەزیت لەم کاتەدا زۆر زۆر ناپرەختە زال بێت
بەسەر خۆیدا

زۆرچیرۆك دەبیستین كە پیاو بە ناشتی و هینمی لەگەڵ ژنەكانیان ژیاون، پاش ماوەیەکی
دووردریژ بەیەكەمە ژیان، كوتوپرەمژان و هەلچوونی ئن دەبینریت و پاشان دواي
جیاپوونەمە دەكات لە زۆربەي ئەم پروداوانەدا هۆكاری سەرکی ئەوە بوو كە ئن ئەو
جەستەخرایەي خۆی شارنەتەرە، ئەو لەمەموو كاتێكدا كە دادەبەزیتە ناو ئەو بیرە تاریكە
جەستی راستەقینەي خۆی دەرەدەخست بۆ ئەوەي گێرگرفت پوونەدات، دەروون و ژیری
خۆی بەم شێوە بۆ ماوەیەکی دوور و درێژ ناچار دەكات هەتا توشی باریك دەینت دەتوانی
پینی بلین (سەرپوونی سۆز و جەست نەكردن بە خوشەوێستی)، كاتێك مەزۆفە هەلەدات كە
جەستە خراپەكانی ناچاربكات و بیانشارنەتەرە و كەبتیان بكات بە بەردەوامی نەمەكارەكان
سەر جەستە باشە كانی، لە ئەنجامی ئەمەدا جەستی خوشەوێستی لەلای سیس دەینت و
لەبەر یەك هەلەدەوێشی و پاشان دەهەزیت، گومانێ تێدانییە كە دوور كەوتنەمە لە گێرگرفت
و حالەتێكی زۆر باشە، ژیانێكی زۆر خوش بەسەر دەبەین كە دوور بێت لە گرفت كە لەسەر
جەستی دەروون و جەستەكانمان نەبیت، پێویستە جەست و دەروونمان چۆنە وەكو خۆی
پیشانی بدەین، بەهێج شێوەیەك نابیت جەست و دەروونی خۆمان بەم شێوەیە ناچار بكەین
و بە شێوەیەكیتر نیشانی بدەین چونكە کاریگەری ئەمە زۆر لەسەر مەزۆفە زۆر لە کاریگەری
كێشەكە زیاترە (لەبەشی داهاوودا هەول دەدەین گەفتوگۆ بكەین لەسەر چۆنیەتی دوور
كەوتنەمە لە دوور و بەر بەی ئەوەي پەنا بەردەمەر شارنەمەي راستی جەستەكان).

سۆزە خراپەكان كاردەكاتە سەر سۆزە باشەكان:

كاتێك شەپۆلەكان لەلای ئن دادەبەزیت و تێك دەشكێت لەو كاتەدا ئن نامادەییە بۆ خاوەن
كردنەمە و پاكژ كرنەمەي سۆزی خۆی نەكەر ئن هەولی ئەو پاككردنەمەییە ئەدا ئەوا پە
بەپەلە بەخشینی خوشەوێستی یان وەرگرتنی لەلایەن پیاووە لە دەست دەدات وە لە

نەنجامى ھەولەكانى ژن بۇ شاردنەۋەى ھەست و سۆزى راستەقىنەى خۇى ئەۋا سىروشتى
شەپۈلەكە لەپوۋى دابەزىن و بەرز بوۋنەۋە كارى تىدەكات و دەبىتە پىنگر، پاش ماۋەيە پەلە
بە پەلە ساردى پوۋ دەكاتە ھەستى و ھەتاۋەكو ھەست و سۆزى لە دەست دەدات.

ھەموو ژنان بەبى جىاۋازى پىۋىستىيان ھەيە بە دابەزىن بۇ ناۋ ئەۋ بىرە، چۈن ژنى مائەۋە
پىۋىستى ھەيە بە دابەزىن بۇ ناۋ ئەۋ بىرە بە ھەمان شىۋە ژنى كرىكار و سەركەۋتوۋ لە
كارەكەيدا كە لەۋانەيە بەرپىرسى كۆمپانىيەكى گەرە بىت كە دەيان و سەدان كرىكار لە ژىر
دەستىدايىت، ۋەيا توۋىژەر يا پىزىشك يا ئەندازىار يان ھەر بۈۋارىكىتەر، بەلى ھەموو ژنىك لە
جىھاندا پىۋىستى بەۋ دابەزىنە ھەيە بۇ ناۋ بىرەكە، لىرەدا زۆر پىاۋ دەكەۋنە ھەلەۋە، كاتىك
پىاۋ ئافرەتلىك دەكاتە ھاۋسەرى و لەكارەكەيدا لە دەرەۋەى مال سەركەۋتوۋە و بەشىۋەيەكى
بەھىز و لىپران زالە بەسەر كارەكەيدا ۋا دەزانى بەۋ قۇناغە تى ناپەرېت، قۇناغى پىۋىستى
بەسۆز، چۈن پىۋىستى بەسۆزە كەئەۋسەرپەرسى پىۋىستى پىۋىستى گەرە دەكات و لە بەرپوۋە-
بەرايەتەكەيدا ژمارەيەكى زۆر كرىكار كارەكەن لە ژنان و پىاۋان، ژنىك بەم شىۋەيە بىت
پىۋىستى بە سۆز نىيە! چۈنكە ژنىكى ئاسنىنە پىۋىستى بە سۆز نىيە، ئەمە بۇچۈنكى
ھەلەيە و پىچەۋانى راستىيە. ژن ھەر ژنە ئەگەر ژنى مائەۋە بىت يان كرىكار يان فەرمانبەر،
چۈنكە سىروشتى خۇى پىۋىستى بەسۆزە. زىادەلەمەش ئەۋژنەى لە دەرەۋەيە زىاتەر پىۋىستى
بە سۆزە لەۋەى كە زۆرەيى كات لە مائەۋە بەسەر دەبات.

بەلى ژنى كرىكار زىاتەر توشى ماندوۋ بوۋن و پىس بوۋنى سۆزى دەبىت بۇيە زىاتەر
پىۋىستى بە پاكردەۋەى سۆزى ھەيە، بە ھەمان شىۋەى پىاۋ چۈن زۆرەيى كاتى لەسەر كار
بەسەر دەبات و توۋشى ماندوۋ بوۋنى زۆر دەبىت لە كارەكەيدا و كارەكاتە سەر دەروۋنى و
ماندوۋى دەكات، پاشان كە دەگەرېتەۋە مائەۋە زۆر پىۋىستى بە ھەۋانەۋە و ئارامى دەروۋنى
ھەيە، لىرەدا پىرسىياريكى گىرنگ دىت بەبىردا، پىرسىيارەكە ئەمەيە: (ئاي دابەزىنى ژن بۇ ناۋ ئەۋ
بىرە و پوۋدانى ئەۋ گۆرۈنە لە سۆزىدا كار دەكاتە سەر شىۋەى ھەلسۈكەۋت كىردى لەگەل
كەسانىتەر لە كارەكەيدا؟) كاتىك بەيانىيان كە ژن لە خەۋ ھەلدەسىت و جلوبەرگى كارەكەى لەبەر
دەكات ۋەكو خۇى ئامادە دەكات بۇ ئەۋ پۆژە بە خەيال و دەروۋنى خۇى ئامادە دەكات بۇ كار
ۋ ھەول دەدات بەشى ھەست و سۆز و خۇشەۋىستى لە كار بخت.

ئافىرمى كارا لە كار كىردىدا ۋاى لىدىت لە پوانگەى كارەكەيەۋەۋەۋەى پىۋىستە لەسەرى
سەيىرى كارى و كاريگەرەكانى بىكات، دۈۋر لە ھەست و سۆزى خۇى ھەول دەدات لەگەل
كارەكەى بىروات و ئەۋەى پىۋىستە نەنجامى بدات جىبەجىنى بىكات. كاتىك كارەكەى تەۋاۋ

دەكات و دەگەرتتەمە مائەمە ئەمە زۆر پىنويستى بە سۆز و خوشەويستى و پالپىشتى مەي
لەلەيەن پىياۋەكەيەمە، ھەر بۇيە پىنويست نىيە ئەمە گۆرەنە سۆزدارىيە كار بىكاتە سەر كارەكەي
و ھەرۋەما كار بىكاتە سەر شىنۋازى ھەلسوكەۋتى لەگەل كەسانىتەر.

ھەرۋەكو باسماڭكرد كە بەيانىيان پىش ئەمە مال بە جى بەيلىت دەروونى خۇي نامە
دەكات بۇ كارى ئەمە پۇرۋە دور لە ھەموو ھەست و سۆزىك، باش يان خراپ، كاتىك دەچىت
بۇ كارەكەي ۋا سەيرى كارەكەي دەكات و ھەلسوكەۋتى لەگەل دەكات بە ھەلسوكەۋتىكى
سروشنى كە بگونجىت لەگەل پىنويستى كارەكەيدا.

كارىگەرى سەرەكى بۇ ئەمە گۆرەنە سۆز زۆر ئاشكرايە لە ئاۋ مائەدا و لەگەل ئەمەكەسانەي
كە خوشى دەرىت و پىنويستى پىيانە، ۋە بى گۆمان پىياۋ لە پىش ھەمويانەمەيە.
پىياۋ چۆن يارمەتى ژن دەدات لە بىرگەرنەمەيدا:

پىياۋ زىرەك كە چ كارىك زەحمەت بىت ئەنجامى بدات بۇ يارمەتىدان وژن و ھەست كرىن
بە ئارامى و كاتى گۆرەنە ھەست و سۆزدا، ئەگەر ئەمەي زانى ئەمە يارمەتى دەدات كە
پەيۋەندىك دروست بىكات كە پىرىت لە خوشەويستى و دلخوشى و سۆز ھىمىنى و ھەمەنەمە
بەدەرىزىي تەمەنىيان.

پىياۋ پەيۋەپەۋى گۆرەنەكى گەرە دەيىتەۋە لەبارى دەروونى ژندا كە ۋەكو گىزەلۈكە و
ھەرۋەرسكە ۋايە لەھەمان كاتدا ھەست بە فشارىكى زۆر تەزوۋىك بەلەشىدادىت و دەيىت
بۇلەيەكىتەر، بۇلەي كىشەۋ ئازار بەلام كەمىك ئارام گرتن پالپىشتى و يارمەتىدان ئەنجامەكان
گەرەۋ گونجاۋ دەبن، ۋەخۇي و خىزانەكەي دورەكەيىتەۋە لە گىرو گرت و سەرنىشەۋ
ژيانىكى ئارام و دەروونىكى ھىمىنىيان دەيىت.

بەلام ئەمە پىياۋنەي گىرنگى ئادەن بە ھەست و سۆزى ژن و خۇيان بى ئاگادەكەن لە بابەتى
دەبەزىنى ژن بۇئاۋ بىرو گۆرەنە سۆزدارى كەلە ژندا پەۋدەدات ۋە ھەمەنەدەن لەگەل بىر
ۋپالپىشتى بىكەن و لەۋ شتەدا كە پىنويستىيەتى يارمەتى بدەن، لەمە كاتەدا بەم خۇگىل كىرەي
كارەكان ئالۇزەكات و دەيىتە پالپىشتى راستەۋخۇ لە دروست كىرەي كىشەي زىاتەر ۋە
دەيىتەۋى ئازار ئاپرەھەتى و نەمانى ھەمەنەۋە بۇ ژنەكەۋ ئەندامانى خىزانەكە ئەم
نەزانىنەي پىياۋ كارەكەتە سەر پەيۋەندى ژن و مىرد، ۋە خوشەويستى لاۋاز دەيىت قا
دەكات پەلەي نەمانى خوشەويستى و پاشان پەلە بەپەلە دلتەنگى جىنگاي دلخوشى دەگەرتتەۋە
ژيانىيان لى قال دەيىت.

زاید و پێحانه، ههروهك وهه موو بووك و زاوايهك له سه ره تاوه ژيانى كيان به سه ره ده برد پرپوو له دلخوشى شادمانى و زه رده خه نه، تاماوه يهك بهم شيوه يه مانه وه پاشان ناره حهت بوون به موى نهو گوڤانه سروسشتيه ي كه له هه ر دوو كياندا پوویدا، كاتيك زاید خوى دوور ده گریت و گوشه گر ده بێت، پێحانه لهم پاشه كشه يه ناره حهت ده بێت و نازانیت كه بۆچى پوو ده دات، له بهرام بهر نه مه دا كاتيك كه پێحانه داده به زیتته ناو بیره تاريكه كه وه، بارى دهروونى ده گوڤیت و خراپ ده بێت، زاید به مه ناره حهت ده بێت و زۆر شپه ره ده بێت. نه وه ي كه نه وانى ئاسووده كرد نهو سه ر دانه يان بوو بۆ لای پزیشكى دهروونى، دواى نه وه ژيانىان زۆر باشت بوو. زاید و وتى: نه وه ي كه پزیشكه دهروونيه كه پێى و وتین هه موویم جيبه جیكه رد و نه نجامه كانى مه زن و دلخوشكه ربوون من و پێحانه ي هاوسه رم له جاران زیاتر له يهك نريك بووینه وه، وام هه ست ده كرد كه له ناو به هه شتدا ده ژیم، به لام كتوپر به بى هیچ پيشه كيهك هاوسه ره كه م سكا لا ده كات و تووڤه ده بێت له وه ي كه سه يری ته له فزیو ن ده كه م، به شيوه يهك هه ل سو كه و تم له گه لده كات كه من مندا ل بم دواى نه مه چه له حانى له نیوانماندا پوویدا و بوه موى دوژمنایه تی، نازانم چى پوویدا؟ پيش نه وه له بارودوخى كى زۆر باشدا بووین به لام كتوپر بارودوخه كه گوڤا. نمونه ي پابردو نه وه يه كه هاوكات له گه ل دابه زینى ئافه رت بۆ ناو بیر كردنه وه و گوڤانى بارى دهروونى، به هه مان شیوه پیاو تووشى پاشه كشه و دووركه و تنه و ده بێت. نه م هاوكات بوونه ترسناكه كه پوو ده دات له نیوانیاندا و ده بێته موى كاره سات. كیشه كه لیڤه دا گه وریه و ناتوانین به ئاسانى به بى زانست وزانین هه ل سو كه و تى له گه لدا بكه یین. باتیشك بخه یینه سه ر پوو داوى نیوان نه م دوو هاوسه ره :

زاید له پێگه ي سه ر دانه وه بۆ لای پزیشكى دهروونى نهو گوڤانه دهروونى و سۆزیه سروسشتیه ي كه له ژندا پوو ده دات زانى كه و وتمان هاوشیوه ي دابه زینه بۆ بیر كردنه وه، وه هه روه ها نه وه ي زانى كه پێویسته له وكاته داچى بكات، له راستیدا زاید له م هه ولیدا سه ركه و وتوو بوو. كاتيك پێحانه دابه زیه ناو بیر كردنه وه وه، زاید هه موو زانیاریه كانى پزیشكه دهروونيه كه ي بیركه و ته وه وجیبه جیى كرد، له م هه ولیدا سه ركه و وتوو بوو چونكه پێحانه سه رنجیدا زاید سه ره ره شتى ده كات و گرنگی پێده دات وه هه ستى به خوشه و یستى و سۆزو ئارامیكه رد نه مه ش هانیدا كه به سه ره به ستى بیترس و پارایی دابه زیتته بیره كه وه و مه لى تیندا بكات، وه دواى نه مه دووباره به رز بوویه وه بۆ سه ره وه. له م كاته دا له لووتكه ي ناماده باشیدا بوو بۆ پيشكه ش كردنى خوشه و یستى و وه رگرتنى، وه زاید به هه مان شیوه له و په رى

دلخوشیدا بوو، همدووکیان هستیانکرد به‌گورینه‌وهی خوشه‌ویستی و دلخوشی له
نیوانیاندا، بهم شیوه‌یه بۆ ماوه‌ی مانگیك پەردەوام بوون. ئەوه‌ی که دوا‌ی ئەمە پەوریدا
بریتی بوو له‌هاوکات بوونی گۆرانی هه‌ست و سۆز له‌لای همدووکیان.

شەویکیان له‌مانه‌وه‌ زاید هه‌ستیکرد پێویستی به‌ پاشه‌کشەو دووره‌ پەریزی و گۆشه‌گیری
هه‌یه و بێده‌نگی هه‌لبەزارد، بۆیه‌ پۆیشتە ژووری دانیشتن بۆ حه‌وانه‌وه‌و خا‌بوونه‌وه‌ و
هه‌ولیدا که خۆی به‌سه‌یرکردنی ته‌له‌فزیۆنه‌وه‌ سه‌رقال بکات دوور له‌ هاوسه‌ره‌که‌ی.

له‌م کاته‌دا شه‌پۆله‌که‌ له‌لای رێخانه‌ له‌ رینگه‌دا بوو به‌ره‌وه‌ خواره‌وه‌، بۆیه‌ ئەم هه‌لوێسته‌ی
پیاوه‌که‌ کاری تیکردو هه‌ستی به‌نازارو دلتەنگیکرد، هه‌ستیکرد که‌ ئەم پاشه‌کشەو دوور-
که‌وته‌وه‌یه‌ وه‌کو کۆتایی شیرینترین و جوانترین مانگه‌ که‌ به‌یه‌که‌وه‌ به‌سه‌ریانبردووه‌، وه‌ ئەم
ژیانه‌ له‌ ده‌ست ده‌دات، ئەو ژیا‌نه‌ جوانه‌ی که‌ وه‌کو خه‌ویکی پەردەوام بوو که‌ له‌ منداڵیه‌وه‌
خواستی بووه‌، پاشه‌کشە‌ی زاید وه‌کو پاچه‌نینیکی توند وابوو بۆ رێخانه‌، وه‌کو به‌خشینی
پارچه‌یه‌ک شیرینی وابوو به‌ منداڵیک که‌ پاشان لێی وه‌رگیرێته‌وه‌ یاخود وه‌کو لیسه‌ندنه‌وه‌ی
جلیکی نوێ بوو بۆ منداڵیک که‌ پێشتر بۆ جه‌ژن بۆی کرابێت پاش ئەوه‌ی که‌ بۆ پۆژی جه‌ژن
له‌به‌ری بکات و دایی پینی خوش بێت.

بیانوی زایدو رێخانه‌ بۆ هه‌سه‌که‌وته‌که‌یان؛

زۆر ئەسته‌مه‌ که‌ رێخانه‌ له‌ هه‌ستی زاید تی‌بگات کاتیك که‌ پشتگوێی ده‌خات و ده‌چیت
ژووری دانیشتن بۆ ته‌ماشاکردنی ته‌له‌فزیۆن، رێخانه‌ له‌م هه‌لسوکه‌وته‌ توورپه‌وو رینگه‌وو
لێی، هه‌موو ئەمانه‌ هۆکاره‌که‌ی له‌لای زاید شاراو و نادیاربوو. به‌گۆیره‌ی قسه‌و بیروبو‌چوونی
زاید ماوه‌ی مانگیك زۆر گرنگی و سه‌ره‌پرشتی هاوسه‌ره‌که‌ی کردووه‌ له‌به‌ر ئەوه‌ پێویستی به‌
حەوانه‌وه‌و هیمنی هه‌یه، له‌ماوه‌ی مانگی پابردوودا زاید هه‌موو هه‌ولیکی خۆی داوه‌
بۆ ئەوه‌ی بۆ هاوسه‌ره‌که‌ی به‌سه‌لمینینت که‌ تا چه‌ند خوشی ده‌وێت و پێویست نا‌کات خۆی
نا‌ره‌حەت بکات، ته‌نها شتیك که‌ زاید ویستبوی پاش ئەم ماندوو بوونه‌ی و حه‌وانه‌وه‌ی
هاوسه‌ره‌که‌ی و نا‌رام کردنه‌وه‌ی ده‌یویست که‌مێك به‌هویته‌وه‌، به‌لێ ده‌یویست خۆی به‌ته‌نها
بیت و بچیته‌ سووچیکی ژووره‌که‌ بۆ سه‌یرکردنی ته‌له‌فزیۆن، ئایا ئەمە تاوان و حه‌رامه‌؟
ئه‌گەر وایه‌ که‌ی ئەم یاسایه‌ ده‌رچوووه‌ که‌س نا‌گاداری نه‌کردووه‌؟ ئەمە قسه‌و بیانوی زاید
پابردوو خوشترین و جوانترین کات بوو که‌ به‌سه‌ری برد، له‌و ماوه‌یه‌دا ژیا‌نیکی به‌سه‌ربرد که‌
هه‌رگیز له‌یاد نا‌چیت و نا‌واته‌خوازه‌ که‌ ژیا‌نی له‌م شیوه‌یه‌ به‌سه‌ر به‌ریت، له‌ماوه‌ی مانگی

پايدوودا پړخانه ههستی به دلخوښی وئارامی دهکرد تارادهی نهووی که نهویش هه موو
سوزو خوشهویستی خووی پنبهخشی، له بهرنهوه نابیت زاید بهو شیوهیه هه لسوکووتی
لهگه لدا بکات. ئایا پاداشتی چاکه هه چاکه نیه؟ نهووی که زاید کردی بهرامبر بهو وهکو
نهوه وابوو که به تووندی زللهیهکی لیبدات بهبی هیچ هویهک.

واپسسته که زایدی هاوسهری زیاتر خوښی بویت و زیاتر گرنگی پیبدات نهوهکو کتوپر
لئی دوریکه ویتوه، ئایا زاید دهیویت یاری بکات به ههست وسوزی؟ ئایا تا نهو رادهیه
ههستی نه ماوهو تنگاو بووه؟ ئایا بو نهوه نهه ژنهی هیناوه که دهروونی تیک بشکینیت؟
نهه قسمو بیانوی پړخانهیه.

ئایا پابردهوی مړوۍ کاردهکاته سهر هه لسوکووتی؟

وهلام: بهبی هیچ گومانیک (بهئی)یه، هه موو لیکوئینهوه زانستیهکان دهریانخستوه کهوا
پابردهوی مړوۍ کاریگهری گهوهی هیه لهسهر هه لسوکووتی له نیستادا و داهاتودا.

کاتیک زاید هاوسهرهکی به جیهیشت و چوه ژوره که بو سهرکردنی تهلهفریون،
هاوسهرهکی تووره بوو دهنگی بهرز کردهوهو دهستی کرد به نواندن توندوتیژی و وهکو
مندال هه لسوکووتی لهگه لدهکرد، کاردانهوهی پړخانه په یوهندیهکی بههیزو راستهوخوی
هه بوو به پووداوهکانی ژیانی پړخانهوه. له مندالیدا پړخانه سهرنجی باوکی خووی دهه که
هه موو کات سهرقال بوو گرنگی بهم نهدهه. نهه دیاردهیهکی ئازارویه لهلای پړخانه و له
نستیدا چه سپیوه.

که سهرنجی زایدی دا کهوا کتوپر دور دهکویتوهو گرنگی پینادات کاتیک که چوه
ژورنیکتر بوبینینی تهلهفریون وه نهه به تهنها بهجی هیشت که له بهخشینی خوشهویستییدا
بوو، وای چاوهپی دهکرد که نهویش خوشهویستی لهگه لدا بگوریتوه.

لهم کاته دههستی بهخهبر هاتوو پووداوهکانی مندالیی وهبر هاتوه کاتیک که باوکی
بیناگا بوو لئی و گرنگی پینهدهه، بویه کاردانهوهی ژور بههیز بوو، نهگهر کرانهوهی نهستی
نه بوویه وه نهگولزرایهتهوه بو نهستی نهه ژور گونجاوو ئاسان بوو بو پړخانه که له
هه لسوکووتی هاوسهرهکی تیپگات و ماوهیهکی تهوای بداتی بو بینینی تهلهفریون وه
هه لهنهچیت وشهپول نههات و دنیا ویران نهکات. بهکورتی نهه کاردانهوانه هه ندیک جار له
نهجامی چه نهپووداویکی گرنگ کهله پابردهویدا پووداوه دیرست دهیبت که شوینهولرکهکی
له نهست دا نیشتهوه و ماوهتهوه، لیره دا خالیکتر پوون دهکینهوه نهویش کاردانهوهی
زاید بهرامبر بهم هه لچوونهی پړخانهی هاوسهری، نهگهر زاید ههولی بدایه پړخانهی هیزو

بگردایه‌توه به شیوه‌یه‌کی راست و چاک و دورکه‌وتایه‌توه له تووربه‌بوون و چه‌له‌حانی کردن له‌گم‌لیدا وه نه‌گمر دانی به‌خویدا بگرتایه‌و هیمن بویه نه‌وا هوکاری نه‌مه‌ی ده‌زانی، به‌ئی، پاش هیور بوونه‌وه‌ی هاوسره‌که‌ی و گه‌پانه‌وه‌ی بۆ باری ئاسایی خو‌ی ده‌توانیت هوکاره‌که‌ی بزانیته، نه‌گمر هوکاره‌که‌ی بزانیایه نه‌وا سه‌رسوپرمانه‌که‌ی نه‌ده‌ما.

نهم هه‌لسوکه‌وته‌ی زاید یارمه‌تی پێخانه ده‌دات له خولی سوژداری سروشتیدا، یارمه‌تی ده‌دات بۆ دابه‌زینه ناو بیره تاریکه‌که به هیمنی وله‌سه‌رخۆ به‌بی پوودانی گه‌روگرفت.

پێخانه ده‌چیته ناو بیره‌که‌و دیته ده‌ره‌وه به ئاسانی و به‌بی تیگچوونی ده‌روونی وه هه‌رکاتیک هاته‌وه سه‌ره‌وه بیگومان زه‌رده‌خه‌نه ده‌گه‌ریته‌وه سه‌رپووی و ده‌بیته‌وه سه‌رچاوه‌ی سوژو خوشه‌ویستی. نه‌گمر زاید به ژیری و زانیی هه‌لسوکه‌وتی بگردایه نه‌وا یارمه‌تی پێخانه‌ی ده‌دا که له‌راستی پاشه‌کشه‌و دورکه‌وته‌وه‌ی هاوسره‌که‌ی تیگات که به‌لای نه‌وه‌وه نه‌و دورکه‌وته‌وه‌یه پیرۆزه. نه‌گمر به دانایی هه‌لسوکه‌وتی بگردایه نه‌وا یارمه‌تی هاوسره‌که‌ی ده‌دا که تیگات و بزانیته که پیاو دوا‌ی نه‌و پاشه‌کشه‌یه دیسان ده‌گه‌ریته‌وه. که‌ی هه‌ست بریندار ده‌بیته؟

کاتیک زاید هاوسره‌که‌ی به‌جیه‌نشت و پویشته ژوره‌که‌ی تر بۆ سه‌یرکردنی ته‌له‌فریون پێخانه به‌مه زۆرنازاری چه‌شت و ده‌ستیکرد به هیرش کردنه‌سه‌ری له‌سه‌ره‌نهم هه‌لسوکه‌وته‌ی، زاید به‌مه هه‌لسوکه‌وته نه‌شیاه سه‌رسام بوو چونکه نهم هه‌لسوکه‌وته لای نه‌و قبول کراو نه‌یه وه یه‌که‌م شت که ووتی نه‌مه بوو (بۆچی نا‌ره‌خت و تووربه ده‌بیته؟ پێویست به‌وه ناکات)، نهم پرسته‌یه ناگری له‌ناخی پێخانه به‌ردا و وای ده‌زانی که قیامه‌ت هه‌لساوه، نه‌مه سه‌ره‌تای کیشه‌کان بوو دوا‌ینه‌وه زاید به هاوسره‌که‌ی ووت: (نه‌وه نا‌ره‌خت ترین شته که پیاویک به ئافره‌تیک هه‌ست برینداری بلیته). نهم جو‌ره قسانه به شیوه‌یه‌کی ترسناک نازاری ژن ده‌دات، وه‌کو نه‌وه وایه که هه‌ندیک خو‌ی بکریته‌سه‌ر برینیک قوول و به‌و شیوه‌یه به‌سه‌رتنه، نه‌مه زۆر نازاری ژن ده‌دات کاتیک که هه‌ستی بریندار ده‌بیته، له قسه‌کانیدا واده‌رده‌که‌ویت که ده‌یه‌ویت سه‌ره‌نشستی پیاو بکات، کاتیک پیاو هه‌لده‌دات نه‌وه بۆ هاوسره‌که‌ی پوون بکاته‌وه که پێویست به نا‌ره‌خت بوون ناکات - به‌ده‌ر برینیکتر واته نه‌و هه‌له‌یه - هیچ کاریکی وای نه‌کردوه که شایسته‌ی نه‌و توندو تیریه بیته، له‌م کاته‌دا کیشه‌که گه‌وره‌تر ده‌بیته کاره‌کانیان له خراپه‌وه به‌ره‌و خراپتر ده‌چیت. ئافره‌تی هه‌ست بریندارو هه‌لچو‌ره به‌سوژداری و نازاره‌وه ده‌مینیه‌وه، نه‌وه‌ی که ده‌یه‌ویت و پێویستیه‌تی نه‌وه‌یه که پیاو له

پراستی ههستی ئەو تینبگات. ئەو پراستیەیی که ئەو ئازاردەدات و پێویستی بە دل دانەوێ
پیاو هەیه ترسی کەم بکاتەو، ئەمە هەموو ئەو شتەیه که ئەو داوای دەکات و پێویستیەتی.
دوژنایەتی ژن و پیاو؛

زاید بە خراپی لە کاردانەوێ پێخانەیی هاوسەری گەیشتبوو، زاید واتیکەیشتبوو که
پێخانە پێگەیی نادات سەیری تەلەفریۆن بکات وە داوای لێدەکات که سەیری تەلەفریۆن
نەکات، بەلام ئەوێ پێخانەیی هاندا (سەیرکردنی تەلەفریۆن نەبوو بەلکو پۆیشتنی بوو لە
ژووریکەو بۆ ژووریکتر)، بەلێ پێخانە پێگر نەبوو بۆ ئەوێ هاوسەرەکی سەیری
تەلەفریۆن بکات چونکە ئەوێ کارێکی ئاسایی و ئاسانەو پێویست بە ناپەزایی و سکالاکات،
بەلام بەجێ هێشتنی و گۆی پێنەدانی و پۆیشتنی بۆ شوێنیکتر که دووربێت لێ، ئەو
کارێکی ئازارووییەو ناتوانێت قبوڵی بکات و پازی بێت لەسەری. ئەمە خالی سەرەکی
تورەبوون و هەلچوونەکی بوو، پەيامی پێخانە بۆ هاوسەرەکی ئەمە بوو (ئەو ناپەختەو
نەپەختی مێردەکی لەو تینبگات).

سروشتی ئافرەت وایە باوەری بە پیاو هەیه وە بواری دەدات بە هەموو گۆران و چاکسازیک
کاتیک هەست بکات پێزی لێدەگیرێت و گۆی بۆ سکالاکانی دەگیرێت.

کاتیک پێخانە بێزار دەبێت و ئازار دەچێژێت تەنها پێویستی بەوێه که زایدی هاوسەری
گۆنی لێ بگرێت و باوەری بۆ بگێڕێتەو و خوشی بویت و گرنگی پێدات، وە کاتیک سەیری
تەلەفریۆن دەکات مانای ئەوێه که تەلەفریۆنی لە پێخانە بەلاوێ گرنگ تره، وە مانای
ئەوێه که سەیرکردنی تەلەفریۆن و بەجێهێشتنی ئەو بە تەنهایی بەلاوێ باشتره، هەرکاتیک
لەمانەو بێت بەمەهەندەسێت و ئەمە کاریەتی. بەم شیوێ تازەیه ژبانی سۆزداریان هەلەوێهێت.

گومانیتیدانیە که زاید مافی خۆیەتی سەیری تەلەفریۆن بکات، بە هەمان شیوێ
گومانیتیدانیە که پێخانە مافی خۆیەتی هەستی خۆی دەرپێت بە خوشی و ناخوشی، وە
نەگەر ناپەخت بوو مافی خۆیەتی که زاید گۆنی بۆ بگرێت و لە هەستی تینبگات و جارێکتر
خۆشەویستی و گرنگی پێدانی خۆی بۆ دووبارە بکاتەو، زاید هیچ هەلەیهکی نەکردبوو
کاتیک ویستی سەیری تەلەفریۆن بکات هەروەها پێخانە هەلەیهکی نەکردوو که هەستی
خۆی دەرپێوێ لەو کاتەدا، هەلەکه لە تینگەیشتن و هەلسوکهوتی هەردووکیاندا بوو.

مشتومپی پیاو بۆ دەست کەوتنی سەربەستیهو مشتو مپی ئافرەت بۆ بە دەست هێنانی
مافی بێزاربوونە: ئەوێ پیاو دەیهوێت تەنها ئەوێه که ماوێهێک هەبێت لەنیوان ئەو
هاوسەرەکید، وە ئافرەتیش دەیهوێت که پیاو لە هەستی ئەو تینبگات، ئەمە بناغەیی سەرەکی

بمیوه‌ندی میوان ژن و پیاره کاتیک رنخانه سمرنجیدا که زاید نوری به‌جینه‌نشت و چوره ژور و بکتر بو بینینی تله‌فرزون مملو و مور توورده بووه، وه کاتیک که زاید سمرنجی نم توورده بوومیدا هستیکرد که نم کاردانمویه زیاده‌موری تیدایمو پره له سستم و نکولیکریں هوکاری سمره‌کی بو نم هسته‌ی زاید نمرانینیمتی بو راستی شه‌پول له‌ای نافرهت وای زاسی که ماق نمره‌ی هیه خوی بیناگا بکات له هستی رنخانه و بروت و سمیری تله‌فرزون بکات هرچنده رو و خمار ی رنخانه نازار و بیزاری پینوه دیاره.

کاتیک رنخانه همستی خوی نهربری به توورده‌بوون وتوندو تیزی، نمویش توورده بوو
هملچوو بوورده‌بووی بویموه و بووه‌موی ده‌مه‌قالوو ده‌مه‌ده‌می زاید وای زانی هونکاری
هملچوونی رنخانه بوو رنگرتنی بووه له سه‌یرکردنی تله‌فریون و هملی داوه بوو نه‌وی
نهربره‌وامی له‌گه‌لیدا به‌مینیت‌موه وگرنگی پنبیدات لهو کاته‌دا واهه‌ستی نهرکرد که
سه‌ریه‌ستی نه‌ماوه له هملسوگموت کردن له ناو مالد، نهو کارنکی ساده‌ی کریوه که
هاوسره‌که‌ی رنگری لیکریوه، که سه‌یری تله‌فریونی کردووه، وای زانی که رنخانه
هملده‌دات زال بینت به‌سهریداو سه‌ریه‌ستی نهو سنوردار بکات، بویه ده‌بوو هملچینت
بوورده‌بووی بینتموه تینی بگیمینت که نهو سه‌ریه‌ستهو کووت نه‌کراوهو نه‌وپیری سه‌ریه‌ستی
همیه له‌سه‌یرکردنی تله‌فریوندا له‌ههرکاتینکدا بینت، له‌کاتینکدا راستیه‌که‌ی وانیه، بلی
کاردا‌ده‌موی رنخانه به‌رامبه‌ر زاید ته‌نها هملیک بووه بوو به‌ده‌ست هینانی مافی نهربرینی
همستی خوی، راستی نه‌وی پیده‌لینت که توورده‌یهو داوا له میرده‌که‌ی دمکات که له‌وه
تینیگات رنخانه مه‌به‌ستی نه‌وه نه‌بوو که سه‌ریه‌ستی زاید سنوردار بکات و ناچاری بکات که
سه‌یری تله‌فریون نه‌کات. سه‌یرکردنی تله‌فریون که سه‌رچاوه‌ی نه‌م کیشیه‌یه نه‌بوو همرگیز
به‌لکو نابته‌که پدیوه‌ندی به‌به‌جینه‌شتنی زایده‌ره هملوو بوو ژووریکتر که له رنخانه‌وه
نوورینت، نه‌مه ناوهرۆکی کیشمه‌که‌یه.

بیگومان چندین کارو نمونهی ترهیه که پرویدات له نیوان ژن و پیاردا که بره
کیشته سرنیشمیان بهبات. هوکاری سهرهکیی هم کیشانهش لمیک نهگیشته. بهلو
لمیک نهگیشته له مایست و هلسوکتدا

چارمەرى جىلۋازىيە كان لە دېڭەي لىيەك كەيشتەۋە:

ژیانی هاوسمری نیوان زایدو پرنحانه که ماره که ی ده سانه چمن دین کیشمو گرو گرفت
تیدا همبووه. پاش نهوی که سمردانی پزیشکی دمر و نیان گرو جوری کیشمکانیانی بو
هون کریموه. پزیمیه کی شیاوی بودانان بو چونیمتی هلمسو کموت کرسن لهگل

ئەگىشەنەدا، پاش ئەۋەي ئامۇڭگار يەكەنى پزىشكەكەيان تاقى كىردەۋە و جىنەجىيانى كىرد
گۇڭدانكار يەكەنى سەيرىيان ھەست پىكىرد، ژيانىيان گۇڭدانى بەسەردا ھاتو لە جاران زىاتىر
دەخۇشتىر و كامەرانتىربوون، بەم شىۋەيە بەردەۋام بوون بۇماۋەي مانگىك پاشان دىسان
كىشەيەكى تر سەرى ھەلدا.

زايد گومانى خراپى بىردوئەم گۇڭدانى بارى دەروونى پىنچانە ھەربە شىۋەيە دەمىنىتەۋە
ۋىناگەپىتەۋە بارى جارانى، ۋاي زانى كە بەماۋەي مانگىك لە دەخۇشتى خوشەۋىستى
ۋەست و سۆز دەتوانىت ھەستى گوى پىنەدان ۋىبىزارى بگۇڭدانى كە لەماۋەي دەسانى
پايرىۋو پىا تىپەپىۋە. ۋە ھەروەھا ئەۋە ساۋىلكەيە كە پىنچانە ۋاچاۋەپى بىكات كەلەلەين
زايدەۋە سۆز خوشەۋىستى ۋەسەپەرشىتى بەردەۋام دەبىت ۋ ھەركىزلىنى دورىناكەۋىتەۋە و
پىنەنگى ھەلنا بىر تىرت، كاتىك سەرنجىدا كە زايد چوۋە ژوورىكىتر بۇسەيركىردى تەلەفزىۋن.
شەپۇلەكە لەلەي جولۇ دەستى بە نىزم بوونەۋە كىرد.

كاردانەۋەي پىنچانە لەو كاتەدا تەنھا پەيۋەندى بەر دورىكەۋىتەۋەيە نەبوو. بەلكى
كاردانەۋەي بىرىتى بوو لە تىكەلەيەك لە كارەسات ۋېروداۋى پىنشوتىر كە لەماۋەي دە سانى
پايرىۋودا پوۋىداۋە، مشتومىر لەنىۋانىاندا دروست بوو تا گەشىتە دەنگ بەر زىكرىنەۋە
توۋپەبوون قەسەبەيەكتىر ۋوتىن و دوزمنايەتى ۋ قەسەلەگەل يەك نەكردىن.

ھەرىكەيان دەچىتە سوۋچىكى مەلەكەۋ پىرە لە بارگەيەك لە توۋپەبوون و تىكچوونى
دەروونى. پىرارىياندا كە بىچنە سەردانى پزىشكى دەروونى بۇ زانىنى ئەۋەي كە لەنىۋانىاندا
پوۋىدا، پزىشكە دەروونىيەكە پاستى پوۋداۋەكەي بۇ پوۋونكىردەۋە، ۋە كاردانەۋەي
ھەربىۋەي پوۋونكىردەۋە ۋ پىنى ۋوتىن كە ھەرىكەيان دەبۋايە چىپى بگىردايە.

دۋاي ئەۋە توانىيان كىشەكەيان بە شىۋەيەكى باش چارەسەر بىكەن ۋژيانىيان بەھىمنى
ۋناشتى بەسەر بەرن، زايد لەۋە تىگەشىت كاتىك دەستىكىرد بە دورىكەۋىتەۋە لە پىنچانەي
ھاۋسەرى و چوۋە ژوورىكىتر ئەمە بوۋە ھۇي سەرتەي ۋورۇڭدانى سۆز لەلەي پىنچانەۋە
ھەستىكىرد كە پىۋىستى بە قەسەۋدەپىرىنى ھەست ۋسۆزىيەتى ۋە پىۋىستى بەۋە نىيە كە پىنى
بوۋتىرت تۆ ھەلەيت، تەنھا ۋىستى چەند زانىيارىيەكى سادە بگەيەنىتە زايدى مىزدى نەۋىش
لەۋىە كە ناپەھەتەۋ توۋپەيە.

ئەسەردانەي زايد ھانىدا تۋاناۋ لىپران لەلەي بەھىزىيىت كاتىك زانى كە پىنچانە ھەلنادات
خۇي سەپىنىت بەسەرىدا ۋسەرىستىي كەم ناكاتەۋە ۋپىنگىر ناكات بۇ سەيركىردى
تەلەفزىۋن. بەلكى مشتومىر ھەل ۋداۋاي لەزايد تەنھا گۈنگرتە لە پاستى ھەست ۋسۆزى،

نایا شتیك ههیه بهناوی پیداویستی سۆزدارى؟ وه ئهگەر ههیه نایا لهلای پیاو و ئافرهت وهكو يهك وایه؟ یان ههریه که یان پیداویستی سۆزدارى تایبەت بهخۆیان ههیه؟
لەم بهشەى ئەم کتیبەدا هەول دەدەین که لەمە بکۆلینهوه و تیشکی بخەینه سەر.

وهلامى ئەم پرسىارهى سەر وهمان (بهلى يه) وه بهبى هیچ گومانىك ژن و پیاو يهك دهبيت پیداویستی سۆزدارى ههبيت، لهژن و پیاو دا ههست و سۆز ههیه وهکار دهکاته سەر ههسوکهوتیان. وه کارکردنىكى زۆر له سەر بنه ماى ئەم ههسوکهوت کردنه بنیات ده نریت.

بهلام پیداویستییه سۆزداریه کان لهلای ژن به تهواوهتى جیاوازن له پیداویستییه سۆزداریه کانى پیاو، بهلام به داخه وه زۆربهى ژنان و پیاوان له راستى ئەم جیاوازییه نیناگەن، له ئه نجامى نه زانینى ئەم پیداویستییهکانهش ناتوان و نازانن که به چ پرێگه یهکى باش له بهکتر تیبگەن و یارمهتى و پالپشتى پێشکەشی بهکتر بکەن و دوور بکه و نه وه له کێشه و بهکتر تینه گه یشتن، کاتیک پیاو ههول ده دات کاریک بکات بۆ دلخۆشکردنى هاوسهره کهى، نه و شتیكى پێشکەش دهکات که پیاو يهکى تر پێویستییهتى نهک نه و شتهى که ژن پێویستییهتى.

ههروهها کاتیک که ژن کاریک دهکات وه بهبستى نه وه یه دلى مێرده کهى خوش بکات نه وه ی پێشکەش دهکات که ژن يهکتر پێویستییهتى نهک نه وه ی که پیاو پێویستییهتى، لێره دا به ههله ههريک له ژن و پیاو وادهزانن که پیداویستی بهرامبه ره که یان وهكو پیداویستییهکانى خۆیان وایه. پیاو ههول ده دات که پیداویستییهکانى ئافرهت داين بکات له روانگه ی پیداویستییهکانى خۆیه وه، ههروهها ژن پیداویستییه سۆزداریه کانى ده زانی و ده یه ویت نه و پیداویستییهکانى بۆ داين بکات له روانگه ی پیداویستییهکانى خۆیه وه! له ئه نجامى ئەم پرێزگرتنه ههله یه وه، ده بینین له برى دلخۆشى چاوه پوانکراو ههردوولا دلخۆش نین، ده بینین ههله چوون و توڕه بوون یان پێوه بياره. لێره دا به گۆيره ی بیر کردنه وه ی پیاو، واههست دهکات که سهره پای نه و ههول و تیکۆشانه ی که داویهتى له پیناو دلخۆش کردنى هاوسهره کهى که خوشى ده ویت هیچ نه نجامىكى باشى نه بووه وه هه موو ههوله کانى بى ئاکام بووه.

به هه مان شێوه به گۆيره ی بیر کردنه وه ی ژن، نه و ههولى داوه و قوربانى زۆریدا وه له پیناو دلخۆش کردنى مێرده کهى، که خوشى ده ویت، بهلام نه و هیچ پرێزى نه و قوربانیدانه ی نه وى نه گرتوه وه هه موو ههوله کانى به فێر و چووه، نه نجامه که شى نهکولى کردنه له لایهن ههردوولا وه! له راستیدا ژن و پیاو به نیهتى باشه وه ههله سن به پێشکەش کردنى خوشه و یستی سۆز و نهرم و نیاى و یارمهتى و پالپشتى بهلام به شێوه یهکى ههله، به پرێگه یهک که هه موو ههوله کان

بین به پشیمانی و تنگ پینه‌لچنین بۆلایه‌که‌ی بهرام‌بهر، وه‌هه‌ندیك جار واده‌زانن که نهم
تنگ پینه‌لچینه به نه‌نقه‌سته. کاتیک که ژن می‌رده‌که‌ی ده‌بینیت له‌باریک‌ی ده‌روونی
خراپدایه و ناسووده نیه له‌پوانگه‌ی یارمه‌تی و پشتگیری - به‌بۆچوونی نه‌و - هه‌لده‌سیت به
پیشکەش کردنی چەندین پرسیار له‌پیاوه‌که‌ی وه‌ه‌لده‌دات له‌رینگه‌ی نهم پرسیارانه‌وه دلی
پیاوه‌که‌ی بداته‌وه و ده‌روونی نارام بکاته‌وه.

وه‌کو پیشتر باسما‌نکرد کاتیک پیاو له‌باری دوورکه‌وته‌وه و بی‌ده‌نگیدا‌بیت، نه‌و کاته‌ژن
کۆمه‌له‌ پرسیاریک‌ی لی ده‌کات که بیزار ده‌بیت و زیاتر کار ده‌کاته‌ سهر ده‌روونی، پیاویش وا
هه‌ست ده‌کات که هاوسهره‌که‌ی ده‌یه‌ویت خۆی زال بکات به‌سهریدا، ده‌بینین به‌شیوه‌یه‌کی
راسته‌وخۆ زیاتر لیتی دوور ده‌که‌ویتته‌وه له‌جاران زیاتر، لی‌رده‌دا ژن ده‌سته‌وسان ده‌بیت
ونا‌زانیت چی پووده‌دات و چی بکات؟

خۆی ده‌خاته‌ جینگه‌ی نه‌و و اگومان ده‌بات که نه‌گهر بیزاربوایه و له‌باری ده‌روونی پاراییدا
بوایه، وه‌کو نه‌و باره‌ی پیاوی تیدایه له‌و کاته‌دا، له‌همه‌مان کاته‌دا نه‌گهر پیاو به‌همه‌مان شیواز
دلنه‌وایی بکردایه (شیوازی قسه‌کردن و پرسیار لیک‌کردن) ئایا چی پوویده‌دا؟ بی‌گومان
ده‌روونی نارام و ناسووده ده‌بوو ده‌گه‌راپه‌وه باری سروشتی خۆی، نه‌ی به‌چی پیاو تووشی
کاره‌سات بوو؟ نه‌وه‌ی که‌بیرت لی ده‌کرده‌وه به‌ته‌واوی کردت به‌لام نه‌نجامه‌که‌ی پیچه‌وانه
بوو، پیاو زیاتر توورپه‌ بوو و زیاتر دوورکه‌وته‌وه، تووشی چی بوو؟ بۆچی به‌لایه‌نی که‌مه‌وه
ریزی هه‌ول و تیک‌وشانه‌کانی نه‌گرت له‌کاتیک‌دا که نه‌و هه‌ولیده‌دا پالپشتی بکات و
له‌گه‌لیدا‌بیت؟ نهم نکۆلی کردنه‌ بۆچی؟ هه‌مان شت سه‌باره‌ت به‌ پیاو، کاتیک سه‌رنج ده‌دات
که ژن بیزاره‌و ده‌روونی خراپ بووه، پیاو له‌ پوانگه‌ی خوشه‌ویستی و گرنگی پندان و
سه‌ره‌رشتی هه‌لده‌سیت به‌ده‌ربیرینی کۆمه‌له‌ده‌سته‌واژه‌یه‌کی سیحری، کۆمه‌له‌ده‌سته‌واژه‌یه‌ک
که پیاو واده‌زانیت کاریگه‌ری سه‌یری هه‌یه و بی‌گومان ژن نارام ده‌کاته‌وه و یارمه‌تی ده‌دات
که له‌و ناله‌باریه‌ پرزگاری بکات و بی‌خاته‌ دنیا‌یه‌کی تره‌وه، دنیا‌ی خوشی و شادی، پیاو
هه‌لده‌دات که‌بیری هاوسهره‌که‌ی باش بکات له‌ رینگه‌ی بچووک کردنه‌وه‌ی نه‌و کیشه‌یه‌ی که
ژن پیه‌ی ده‌نالینیت. ده‌لینت: (گوئی مه‌ده‌ری، بابه‌ته‌که‌ نه‌وه‌نده‌ گرنگ نیه‌ که‌وا تو ژۆد
گهره‌ت کردووه).

یاخود پیاو هه‌ول ده‌دات خۆی لی بی‌ئاگا بکات و خۆی له‌باری ژنه‌که‌ی بی‌ ئاگا بکات و
واده‌زانیت که ژن پیویستی به‌ هه‌ندیك کات هه‌یه بۆ نه‌وه‌ی که خۆی به‌ته‌نها بیت پاشان
نارام ده‌بیته‌وه و ده‌گه‌ریتته‌وه باری سروشتی خۆی، به‌م هه‌لسوکه‌وته‌ی پیاو ژنه‌که‌ زیاتر

تورپه ده بېت ودهروونی تېك ده چیت و واده زانیت پياو گرنگی بهوو به ههسته کانی نادات و پرنی ناگرنیت، لیږدها له بری نه وهی که ژن تهنگی پینه لچنری به هوئی تهنها بهک کیشه وه، کیشه کانی دهبن به دووان، کیشه سهره کیه کی خوی که نارپه حتی ده کردو کیشه یه کی تریش نهویش نهو یه که واده زانیت میږده کی خوی لی بیئاگا دهکات.

بیگومان نیمه ده زانین که مه بهستی پياو لهم هه لسوکه وتهی تهواو پیچه وانهی تیگه یشتنی هاوسره کی بوو، به لی لیږدها پياو له پروانگی بری خویهره هه لسوکه وتیکرد که چوڼ بتوانیت یارمه تی بدات وباری سهرشانی سووک بکات نه گهر نهو له جیگه ی نه ودا بووایه. نه وهی که پياو ده یه ویت کاتیک که تهنگی پینه لچنری یاخود کاتی کیشه یه کی هیه ده یه ویت خوی به تهنها بیت بو بیرکردنه وه هه ولدان بو دوزینه وهی چاره سهریک بو کیشه که، یان واده زانیت کیشه که نه وده گه وره نییه که نهو تیگه یشتوه، بهمه پياو ده حه ویت وه، بویه ده بینین لهم پروانگیه وه هه لسوکه وت له گهل هاوسره کی دهکات. به بی تیگه یشتنی راسته قینه بو جیاوازی له پیداویستی سوزداریه کان له نیوان ژن و پياودا، هرگیز ناتوانن یه کتری خوشه خت بکه ن.

جوړه کانی خوشه ویستی:

پیداویستی سوزداریه کانی ژن وپياو زور نالوژن و زورچار له که سینکه وه بو که سیکتر جیاوازیان هیه، به لام چهند پیداویستی کی سهره کی هیه بو هه مووان که ده توانین بلین ناومړکی زوربه یان خوشه ویستی. ده توانین بلین که بو ههریک له ژن وپياو شمش پیداویستی تایبه تمه ند هیه بو خوشه ویستی، نه م پیداویستیانه ش له بره گرنگیدا یه کسانن. پیداویستی سهره کیه کان بریتین له (متمان، قبول کردن، ریز، سهرسوپمان، پازی بوون وه هاندان).

به لام پیداویستی سهره کیه کان له لای ژن بریتین له: (سهرپرشتی و گرنگی پندان، تیگه یشتن، ریزگرتن، تهرخانکردنی ژیان بوی، بهراست زانین وله گهل بوونی، دوپاتکردنه وه و متمان)، زانینی پیداویستی کانی خوشه ویستی کاریکی گران وسه خته و ناتوانریت بهناسانی پیداویستی کان بزانریت و نهجامی نه م کاره زور زحمه ته، به لام نه م شاراوه یی و نارپه حتی نامینیت وله ناو ده چیت له پرنگی زانینمان بو جوړه کانی خوشه ویستی له لای ههروولا، بویه له خواره وه لیستی پیداویستی کانی ههروو پرگه ز پوون دهکینه وه.

بەگەرەنەۋەمان بۇ ئەۋلىيىستە دەتۈنلەن زۇر بە ئاسانى ھۆكۈرى پازى نەبۈۋى لايەنى
بەرامبەر بزانلەن كاتىك كارىك ئەنجام دەنەن مەبەستمان يارمەتى دانە بۇ پزگار بۈۋەن لەۋ بارە
دەروۋىيە خراپەۋ گەرەنەۋە بۇ بارى سۈرۈشتى.

بەھەمان شىۋە ئەۋلىيىستە ئەۋلىيىگە راستەمان بۇ پۈۋەن دەكاتەۋە كە دەتۈنلەن بېگىرەنەبەر
بۇ پەرەپىدانى پەيۋەندىيەكانمان لەگەل يەكترو دوركەۋتەۋە لەيەك تىنەگەيشتى.

1- ھەبۈۋى مەمانە.

2- پازى بۈۋەن بەۋەى كە ئەۋلىيى تىدايە.

3- رېزگرتەن لەۋەى دەيكات.

4- سەر سۈرمان پىنى.

5- پازى بۈۋەن بەكارەكانى.

6- ھاندانى.

ئەۋەى كە ئۇن پىۋىستىيەتى:

1- سەرپەرشتى گىرنگى پىدان.

2- لى تىگەيشتى.

3- رېزگرتەن.

4- پىياۋ ژيانى خۇى بۇ تەرخان بىكات.

5- راستى بەخشىن پىنى وپىنى نەۋترىت كە تۇ ھەلەيت.

6- دوۋپاتكردنەۋەى پىياۋ لەۋەى كە بەردەۋامى خۇشى دەۋىت.

بىنگومان ئۇن وپىياۋ پىۋىستىيان بەم جۆرە خۇشەۋىستىيانە ھەيە، زانلىنى ئەم شەش
خۇشەۋىستىيە سەرەكىيە لەلەى ئۇن ماناى وانىيە كە پىياۋ پىۋىستى پىنى نىيە، بەھەمان شىۋە
پىياۋىش پىۋىستى بەسەرپەرشتى وگىرنگى پىدان لى تىگەيشتى وپىزگرتەن و تەرخانكردنى
ژيانى ئۇن بۇى ولەگەل بۈۋەنى و دوۋپاتكردنەۋەى ئۇن بۇى كە خۇشى دەۋىت و دەۋىرپىنى
ھەست و سۆز بۇى.

مەبەست لە (پىداۋىستىيە سەرەكىيەكانى خۇشەۋىستى) بىرىتيە لە بەدەست ھىنانى
پىداۋىستى سەرەكى داۋاكرائو پىش ئەۋەى مروۋە جۆرەكانى ترى خۇشەۋىستى دەست بىكەۋىت.
بەبى بۈۋەنى شەش پىداۋىستىيە سەرەكىيەكە بۇ ئۇن يان پىياۋ ماناى وايە كە ھەرىكەمىيان
بەبى ئەۋلىيى تر ناتۋانىت بىكاتە لوتكەى وەلام دانەۋەۋە رېزگرتەن.

یه کهم جار به دهست هیئانی پیداو یستی سهره کی داواکراو؛
سابقه زیاده و بیاه

پیار دهگاته لوتکه ی وهلام دانه وه و ریزگرتن بو شش پیداو یستی سهره کیه کی
خوشه ویستی ژن که نه مانه بوون: (سهره پرشتی و گرنگی پیدان، تیگه یشتن، ریزگرتن، تهرخان
کردن، متمانه بوون، دووپا تکر دنه وه ی بهرده وام)، کاتیک که هست دهکات شش پیداو یستی
سهره کیه کی به دهست هیئاوه. له بهرامهر نه مه دا ژن به هه مان شیوه دهگاته لوتکه ی وهلام
دانه وه و ریزگرتن بو شش پیداو یستی سهره کیه کی خوشه ویستی پیار که نه مانه:
(باوه بوون، قبول کردن، ریزگرتن، سهر سوپمان، رازی بوون، هاندان)، کاتیک که هست دهکات
شش پیداو یستی سهره کیه کی خوشه ویستی به دهست هیئاوه له بواری په یوندی نیوان ژن
وپیار به هیژترین نهینی بو گه شه سه ندنی په یوندی بریتیه له زانینی جوړه سهره کیه کی
خوشه ویستی که لایه نی بهرامهر پیو یستی تی. به بی زانینی نه پیداو یستیانه هه مو وه ولیک
که ده ریت و هه مو نیت باشیه که له لایه ن لایه نی بهرامهر وه پیشوازی لی ناکریت وه کو
پیوست و هیچ بهروبومی نیه.

به لای ژنه وه ناسانه که نه وه ی خوی له وه لو یسته دا پیو یستی هه مان شت پیشه کی
پیاو بکات، له وه بی ناگایه که نه وه ی پیاو پیو یستی زورجیا وازه له وه ی که ژن پیو یستی تی.
به هه مان شیوه له بهرامهر نه مه دا نه وه ی که ژن پیو یستی تی به لای پیار وه ناسانه.
به ده هیئانی پیو یستی به نه رته کهان کهم داواکارییه:

پیار دهگاته چله پویه دابین کردنی پیو یستی کهان که بنه مان بو خوشه ویستی له لای
نافرته تان، نهویش نه واننه که پیشتر باسمان کردوون: (چاودیری و گرنکیدان، تیگه یشتن،
ریزگرتن، ریزلینان، بهراست زانین، جه ختکر دنه وه ی بهرده وام). کاتیک که هست دهکات
پیو یستی کهانی جیبه جیکر دوه ئایا نه مه بنه مای خوشه ویستی نییه؟

له بهرامهر یشتا لوتکه ی به دهنگه وه هاتن و ریزگرتنی پیداو یستی کهان ئایا نه مه بنه مای
خوشه ویستی نییه له لای پیوان، وه کو نه وه ی باسمان کرد: (بپروا بوون، رازی بوون، ریزلینگرتن،
سهر سام بوون، بپروا هیئان و هه لنان)، کاتیک پیار که هست دهکات پیو یستی کهانی به دی هاتوره
ئایا نه مه بنه مایه که نییه بو خوشه ویستی.

نه وه بواری په یوه ندی نیوان پیار و نافرته و به هیژترین نهینی به به ره و پیش بردنی نه وه
په یوه ندیانه بریتیه له زانینی جوړه کی خوشه ویستی به نه رته که لایه نه کیتر پیو یستی
نییه تی. به بی زانینی نه پیداو یستیانه نه وه ول و تیکو شان و نیتی باش له لای لایه نه کیتر
کاریگری نابیت بهر شیوه ی پیو یسته و به ره میشی نابیت.

زور ئاسانه ئافرهت داواي پيداويستيه كانى خوى بكات له پياو لهم جوړه بارودوخانه دار
له كاتيكدا بيريشى نه بېت نه وهى كه نه و هكو ئافرهت پيوستيه ته به تهاوه تى جياوازه له
پيداويستيه كانى پياو. له بهرام بهر يشدا زور ئاسانه بو پياوان پيداويستيه كانى خويان پيشكش
به ئافره تان بكن به لام له كاتيكى ته واو و گونجاو نه وهى كه پياوان پيوستيه ته به تهاوى
جياوازه له پيداويستى خانمان.

هه لسوكه وت له گه ل يه كترى ده كين له سهر نه و بنه مايه ي له هه مان ره گزين وه
پيداويستيه كانمان ليكچوون و هاوشيوه ي يه كترين !!!

به هيزترين و بلاوترين پوخسارى نه م تيگه يشتنه تازه يه ي خوشه ويستى برتتبه له بوونى
نه م جوړه جياوازيانه ي پيداويستيه بنه رتبه كانى خوشه ويستى كه دوو لايه نه يه له لاي پياوان
و ئافره تان، كاتيك پياو هه ولده دات چاوديرى و گرنگى و تيگه يشتنى خوى بو ئافره ت
دهر برت، له و كاته دا ئافره ت هه ر له خووه له بهرام بهر نه و هه لويستيه ي پياوه كهيدا بر و بوون
رازي بوون بهرام بهر نه و حاله ته ي پياو دهر دهر برت. نه م جوړه وه لامدانه وه يه پيداويستيه ي
بنه رتبه بو خوشه ويستى له لاي پياو.

هه ولده دهرين له م شهش خاله ي داويدا دوانزده جوړ خوشه ويستى بخينه روو به شيوازيك
كردارى گوڤينه وهى سروشتى له نيوانياندا هه بېت:

1- ئافره ت پيوستى به چاوديرى و گرنگيدان هه يه و پياويش به بر و بوون ينى:

كاتيك پياويك ئاره زوى خوى دهر دهر برت سه باره ت به ئافره ت و هه ستى نه و، له و كاته دا
ئافره ت هه ست به گرنگيدانى پياو ده كات به نه و نه گهر پياو تيگه ياندى و بر و باي به ئافره ت
شارده وه و ئاشكراي نه كرد كه نه و ئافره ته شوينيكي ديارى كراوى هه يه له ژيانى تايبه تى
نه م، له و كاته دا پياو سه ركه وتوو بووه له به ديھيناي يه كه م پيداويستى ئافره ت بو
خوشه ويستى. داوى نه وهى ئافره ت يه كه م پيداويستى بنه رتبه ي بو خوشه ويستى به ده ست
هينا، كه نه و يش هه ستردى نه وه به گرنگى پيدانى پياو به و و چاوديرى كردنيه تى، له لاي
ئافره ت هه ستى بر و بوون به و پياوه دروست ده بېت. كاتيك ئافره ت بر و باي به پياو ده كات
پاشان زياتر ئامانه باشى تيدا ده بېت بو به ده نگه وه هاتنى و هاوكاري كردنى. ئافره ت زور
وه لامدانه وهى ده بېت بو نه م جوړه پياوه و هاوكارى ده كات، نه م هاوكاري كردنه له لاي پياو
هه ستى باوه بر و بوون به خوى و توانا كانى له سهر خوشه ويستى و به خشين و خوشه بخت
كردنى خانمان پهيدا ده كات.

له‌ای نهو زیاتر ده‌کات. هه‌رچه‌نده توانی دهربرین له‌ای ئافرهت زیاتر بیت و هه‌رچه‌نده مستی به گوی گرتنی پیاو کرد بو نهو تیگه‌یشتنی پیاو له قسه‌کانی نهو. نه‌گه‌ر ئافرهت گه‌شته نه‌م بپروایه نه‌وا دوا‌ی نه‌وه ده‌توانیت پیاو خوشبه‌خت بکات و پیداو‌یستی‌ه‌کانی بپه‌یه‌یه‌نی.

هونه‌ری سه‌رپشک کردنی دسه‌لاتی پیاو:

هه‌روه‌کو چۆن پیاو پئو‌یستی به‌ فی‌ربووی هونه‌ری گوی گرتن هه‌یه له ئافرهت نه‌مه‌ش بۆنه‌وی بتوانیت پیداو‌یستی‌ه‌ بئه‌ره‌تی‌ه‌کانی خوشه‌ویستی ئافرهت پر بکاته‌وه پاشانیش خوش به‌ختی پێبه‌خشیت، هه‌روه‌ها ئافره‌تیش پئو‌یستی به‌ فی‌ربوونی هونه‌ری سه‌رپشک کردنی دسه‌لاتی پیاو هه‌یه.

کاتی‌ک ئافرهت هه‌موو وزه و توانا‌کانی کۆده‌کاته‌وه له پیناوی هاوکاری کردنی پیاودا به‌م هاوکاریه‌ واله پیاو ده‌کات هه‌ست بکات پیاوی ماله. کاتی‌ک پیاو هه‌ست ده‌کات ئافرهت بپروای پێه‌تی و به‌وشیوه‌ی که هه‌یه پنی رازییه و هه‌ول و ماندوبوونی پیاوه‌که‌ی دهنرخینیت له پیناو نه‌وو خوشبه‌ختیدا و سه‌رسامی خوی بو پیاوه‌که‌ی دهربریت و هانی بدات له‌سه‌ر کاره‌که‌ی و لایه‌نگری و هاوکاری بکات. لی‌ره‌دا ده‌لێن به‌ خانمان ئاگاداری هه‌ر هه‌ولێک که‌ه‌یه‌یت بو نه‌جامدانی هه‌رگۆرانی‌ک یان پێشخستنی‌ک له پیاوه‌که‌تدا به‌لکو نه‌مه هه‌ست و گه‌ره‌ی پیاو ئازار ددات، له‌وانه‌یه بپیته‌ هوی لاواز کردنی و لاواز کردنی هی‌زو توانای و وا هه‌ست بکات توی ئافرهت بپروات به‌ پیاوه‌که‌ت نییه و به‌و رازی نیت به‌و شیوه‌ی که هه‌یه، هه‌روه‌ها نه‌م هه‌ولێ ئافرهت وا له پیاو ده‌کات پیداو‌یستی‌ه‌ بئه‌ره‌تی‌ه‌کانی خوشه‌ویستی ئافرهت له ده‌ست بدات.

هه‌رگیز نه‌یه‌نی سه‌رپشک کردنی دسه‌لاتی پیاو خوی له هه‌ولێ گۆڕین یان پێشخستنی پیاودا هه‌شارنه‌داوه، له‌وانه‌یه ئافرهت هه‌ست به‌ پئو‌یستی نه‌جامدانی هه‌ندی گۆران یان پێشخستن له پووکاری دهره‌وه‌ی پیاو یان له شی‌وازی پیاو له ژياندا، به‌لام پئو‌یسته له‌سه‌ری له‌م کاره‌ دوور بکه‌ویت‌وه. به‌لێ دوور که‌وتنه‌وه‌ی ته‌واوو هه‌ول نه‌دان ته‌نها له کاتی‌کدا نه‌بیت که پیاو خوی داخوازی له ئافرهت بکات. نه‌گه‌ر پیاو خوی داوا‌ی نه‌مه‌یکرد له ئافرهت نه‌مه‌ مانای نه‌وه‌یه له پووی دهره‌وه‌یه‌وه ناماده‌یه بو نه‌جامدانی نه‌و گۆرانکارییانه.

به‌خشینی بپروا به‌ پیاو له جیاتی نامۆزگاری کردنی:

نامۆزگاری کردن له دونیای ئافره‌تاندا به‌لگه‌یه له‌سه‌رنیه‌ت باشی و خوشه‌ویستی ئافرهت له‌به‌ر نه‌وه ده‌بینین که ئافرهت پارێزگاری ناکات له پێشکه‌ش کردنی نامۆزگاری، به‌لام نه‌م

بابەتە بە تەۋاۋەتى جىياۋزە لە دونىاي پىاۋدا، پىاۋ ئامۇزگارى پىشكەش ناكات مەگەر
كەسنىڭ راستەوخۇ داۋاي ئەۋەى لى بىكات. داۋاي ئامۇزگارى پىاۋنىڭ لە پىاۋىكىتەر ماناي رىزى
و خوشەۋىستى و بېرواي بەر كەسە ھەيە كە ئامۇزگارىيەكەى لى داۋا كراۋە. لەم لۆزىكەۋە ۋا
باشترە ئافرەت ئامۇزگارى بەلاش و بىپارە پىشكەش بە پىاۋ نەكات، بەلى ھىچ ئامۇزگارىيەك
پىشكەش نەكات مەگەر راستەوخۇ پىاۋ خۇى داۋاي ئەۋەى لى بىكات.

پىشكەش نەكردنى ئامۇزگارى لەلايەن خانمانەۋە بۇ پىاۋان ھەرگىز ماناي ئەۋە نىيە
ئافرەت لايەنى بىندەنگى ھەلېزىرتىت و ھەستى خۇى لە ناخى خۇيدا بىكۆزىت و ۋاخۇى پىشان
بدات كە ھەموۋىشتەكان بەر شىۋەيەيە كە خۇى دەيەۋىت. ھەرگىز، كىشە نىيە ئافرەت ھەست
بە بىزىرى و ئارازى بوون و تەننەت توۋرەش دەيىت، بەلام زۆر پىۋىستە ئافرەت زىرانە
ھەلسۈكەۋەت بىكات و ئەم توۋرە بوۋنەى خۇى بە شىۋەيەكى زىرەكانە بەتال بىكاتەۋە ۋ ھەرگىز
ھەلى پىشكەش كىردنى ئامۇزگارى نەدات بۇ پىاۋ.

خاننى بەرىز و ئازىز بىرت بىتەۋە ھەر ھەلەدانىڭ بۇ گۆزىنى پىاۋ دادەنرىت بە ھەلەيك
كە سزاكەى خوش نىيە، بۇيە پىۋىستە لەو كارە دورر بىكەۋىتەۋە.

لەو كارانەى كە ئافرەت خۇى بە دەستەرە داۋە تىيدا ئەۋەيە كە ئافرەت بە سىروشتى خۇى
كاتىك ھەست بە خوشەۋىستى پىاۋ نەكات، ئارەزۋىيەكى لەلا دروست دەيىت بۇ باش كىردن و
پىشخىستىنى ئەۋ پەيۋەندىيە، پەيۋەندى بەر پىاۋە ۋە، دەست نەكات بە ھەلەدانى جۆر بەجۆر
بۇ بەدەيىنەنى ئەۋ مەبەستە ھەندى جار ھەلەسەيت بە ھەلى جىبەجىنكىردن بە شىۋازىكى پە
بەندى بەر ھىۋايەى پىاۋ بىگەرىتەۋە ئەۋ بارودۇخەى كە ئافرەت ھەلى بۇ نەدات.
كاتىك پىاۋ گۆران رەتەدەكاتەۋە:

ئافرەت ھەلەدەدات بە زۆر رىگەۋ شىۋاز، شىۋازى زانستى و ئا زانستى، بۇ گۆران و
پىشخىستىنى پىاۋى ئالوز و ئەم ھەلەلەشى بەلگەى خوشەۋىستى ئافرەتە بۇ پىاۋ.
بەلام ئەۋەى پىاۋ بېرواي پىيەتى ئەۋەيە كە ئافرەت ھەلە نەدات كۆتۈرۈلى ئەۋ بىكات ۋە بە
پىاۋ پازى نىيە بەر شىۋەيە كە ھەيە، لە ئەنجامى ئەم ھەستە پىاۋ گومان لە خوشەۋىستى
خىزانەكەى نەكات بۇ ئەۋ. بۇيە دواتر ئافرەت و ھەموۋ پىشنىيار و ھەلەكانى رەتەدەكاتەۋە.
بە پىۋى بىرۈكەى پىاۋ ئافرەت بەر پازى نىيە و بەر شىۋازە نەماۋە كە لەسەرى بوۋە و
لەبەرامبەرىشدا پىاۋىش ئافرەت و ھەموۋ پىشنىيارەكانى رەتەدەكاتەۋە!

بابەتە خرايە بوو و ماۋەى گىفتوگۇ كىردن زۆر بوو. لە ئەنجامدا كۆنەنگى پىاۋان لەسەرى بەر

راستى بو، ئەۋىش ئەۋە بوو پىياۋ بە دۇنيايىيەۋە ھەموو ھەۋلىكى ئافرەت بۇ گۇپرانكارى يان ھەموار كىرەن پەتدە كاتەۋە. پىياۋ ئاتۋانئىت ئەۋە لە ئافرەت قەبۇل بىكات ھەرچەندە ئافرەت ھەۋلەكانى خۇى چىرتىر بىكاتەۋە پىياۋىش ئەۋەند پەقەبەرايەتى و پەتكرىدەۋەى زىياتر بىكات. بابەتى ھەۋلى ئافرەت بۇ گۇپرانكارى يان ھەموار كىرەن لە پىياۋدا بابەتتىكى زىندەۋە خەرىكە ھەموو ئافرەت بىگىرتەۋە، نەھامەتى ئەۋەيە كاتىك پىياۋ ئەم ھەۋلانى ئافرەت پەتدە كاتەۋە، ئەۋا ئافرەت توۋرە دەبىت! بەھۋى ئەم توۋرە بوۋنەى ئافرەت نەك بەھۋى پەتكرىدەۋەى پىياۋ بۇ ھەۋلەكانى ئەۋ، ھەرگىز... ئەۋە سەرچاۋە دەگىرت لە بىرو باۋەرى ئافرەتەۋە كە پىياۋ خۇشى ئاۋىت بەۋ شىۋەيەى كە شايستەيەتى. بەلى ئەمە بۇچوۋنى ئافرەتە لەبەرەمبەر پەتكرىدەۋەى پىياۋ، ھەموو ھەۋلەكانى ئافرەت و ئافرەتتىش توۋرە دەبىت كە لە راستىدا لە ئەنجامى پەتكرىدەۋەى پىياۋەۋە نەبوو بەلام بەھۋى خراپ تىگەيشتى ئافرەتەۋە لە ھەست و ھەۋلىستى پىياۋ.

دەكو ئەنجامىك بۇ پەتكرىدەۋەى پىياۋ بۇ ھەۋلەكانى ئافرەت و پاشانىش بىزار كىردى، دەيىن لە ئاكاۋ دەكەۋىنە بەردەم كىشەيەكى تازە.

كاتىك پىياۋ ھەست دەكات كە ئافرەت ھەۋلەدات زالىبىت بەسەرىدا ئەۋا پىياۋىش بەۋ ھالەى كە ئەۋ لەسەرىيەتى رازى ئابىت و ھەۋلەدات گۇپرانكارى تىدا دروست بىكات، دەيىن پىياۋ بەمە رازى ئابىت و پەتدە كاتەۋە. بەلام ئەگەر پىياۋ ھەستى بە بىروا بوۋنى ھاسەركەى كىرە بە ئەۋ لەۋانەيە رازى بىت لەسەر جىبەجى كىردى ئەۋ گۇپرانكارىيەنى ئافرەت داخۋازى دەكات. بابەتەكە ھەموۋى پەيۋەستە بە ھەستى پىياۋە و تىپروانىنى لە نىيەتەكانى ئافرەت و ئەر ھۇكارانەى كە پالى پىۋە دەنن بۇ ئەم گۇپرانكارىيە.

ئوۋ جۇر لە پىياۋ بەلام يەك ھەلسوكەۋت؛

كاتىك ئافرەت ھەۋلەدات ھەستىت بەنەنجامدانى گۇپرانكارى يان ھەموار كىرەن - پىشخىستى بەيىنى بۇچوۋنى خۇى - پەرچە كىردارى پىياۋ يان پەتكرىدەۋەى پەھا و بىرگىرى كىردىكى تروند لە خۇى دەبىت يان رازى بوۋنىكى كاتى كە زۇر دىۋرە ئاكيشتى.

ھەلسوكەۋتى يەكەم بىرىتىيە لە پەتكرىدەۋەى پەھا و لەگەل بىرگىرى تروند لە خۇى دەبىت و بە ئاشكرا و بى دوۋدى بە ئافرەت دەلىت كە وازىيىت لە ھەۋلەكانى. ئەۋە ۋەلامىكى راشكاۋ بى پەردەيە و پىياۋ ئامادە نىيە سازش لەسەر ئەمە بىكات و بىگەنە چارەسەرىكى ئاۋەندى، ئەۋە پەتكرىدەۋەىكى راشكاۋە و قابىلى گىتوگۇ كىردى نىيە لەسەرى. بەلام ھەلسوكەۋتى دوۋم بىرىتىيە لە رازى بوۋنى كاتى، ئەمە ماناى ئەۋە نىيە پىياۋ بەردەۋام رازى

بیت بهر گۆرانکارییه. نهوه پازى بوونىكى كاتيه و دهبيت پياو بگهريتهوه حالهتى سروشنى
خوى. حالهتى سروشنى سهبارت به پياو نهويه كه پيشتر لهسهرى بووه، بهلى دهگريتهوه
بۇ نهوه و ههموو داخوازيهكانى ئافرهتى له بير دهچيت و دهگريتهوه دواوه، بهم شيوهيه پياو
بير دهكاتوه و ههلسوكهوت دهكات بهرامبهردا داخوازيهكانى ئافرهت لهبارهى ئهجامدانى
گۆرانكارى له خودى خويىدا.

كاتيك پياو ههست به خوشهويستى تهواوى ئافرهت ناكات بۇ خوى نهوا له ريگى ههست
يان نهستيهوه ههمان ههلسوكهوت دهكات كه ئافرهت پيى پازى نيه و پرخنهى ليگرت و
ههولى گۆرانيدا. ههست به پالنانىكى نيوخوى بههيز دهكات كه پالى پيوه دهيت بۇ نه
ههلسوكهوت، ههچنده ههست بكات ئافرهت خوشى ناويت نهونده بهردهوام دهبيت لهسر
نه ههلسوكهوت و بهو شيوازهى كه لهسهرىهتى پازى نابيت.

بۇ نهوهى پياو پازى بيت بۇ ئهجامدانى ههر گۆرانىك يان پيشخستنيك له پروكارى
دهروهى خويىدا يان له ههلسوكهوتهكانيدا يهكهه جار پياو پيوستى بهويه كه ئافرهت به
پازى بيت بهو حالهى كه هيه وه بهپچهوانهى نهمه پياو بهربهركانيى دهكات و لى پازى
نابيت و بهرگرى له خودى خوى دهكات واته دهمينيتهوه لهسهر نهو حالهى كه لهسهرىهتى
پياو يهكهه جار پيوستى بهويه ئافرهت نهو قهبول بكات بهو شيوهى كه هيه پاشان
ههرله خويهوه ههولدهدات ريگيهكه يان چهند ريگيهكه بدوزيتهوه بۇ ئهجامدانى نه
گۆرانكاريه. پياو له سهركتا و كوتاييدا مامهله لهگهل نهو ئافرهتهدا دهكات كه خوشى دهويت
و دهيهويت خوشبهختى بۇ بهينيته دى، بهلى خوشبهختى پياو له خوشبهختى ئافرهتهوه.
پياو نارهزووى گۆرانكارى ناكات:

كاتيك ئافرهت بيزار دهبيت و بارى دهروونى خراب دهبيت، پياو بهريگه تاييهتى خوى
ههولدهدات يارمهتى بدات، دهست دهكات به پروونكردهوهى ههلوستى ئافرهت نهمش به
باسكردى بابتهكه و سهرنجدان لهسهرى ولهم ريگيهوه دهيهويت بگاتهخاليكى گرنگ نايا نهوش
بهوتيكى ساكار نيه، نهوهى پيوست لهسهر ئافرهت برىتييه له دلنپايى و هيوورى. ههروكه
نهوهى پياو ههول دهكات بهم كار ههستيت، دهبينين ئافرهت پراو بوجوونى خوى سهبارت
و ههلسوكهوتهكانيهوه، ههولدهدات ههلمكان بخاته پرو و داوا له پياوبكات بييان گۆريت.
به شيوهيكى گشتى پياو دونيا دهبينيت له چاويلكهى پياوانهى خويهوه، دروشمى پياو
له ژياندا برىتييه له: (مادام نهو شته كار دهكات پيوست به چاكردهوه ناكات)، له بهر نهوه

دهيئين كئافرهت ههولده دات ههركوړانك يان هه مواريك بكات له پووخسار و هه لسوكه وتيدا،
ئوهي پياو ليى تيده گات له و كاته دا ئهويه كه ههلهيه كي كردوه له خودى خوئ يان له
هه لسوكه وته كانيدا و ئافرهت دهيه ويئت ئهه ههلهيه چاك بكاتوه.

ئهم هه لسوكه وتهى ئافرهت زور ئازارى ههستى پياو ددات و واى ليده كات هه لگه پيټه وه
لهو شتانه ئافرهت داواى ليده كات، گوړانكارى له پووخسار و هه لسوكه وته كانى و بهرده وام
دهيئت له سهر ئهم ره تكدردنه وهيه. ليړه دا پياو ههست به خوشه ويستى ئافرهت ناكات و بهويش
پازى تا بيت.

ئوهي پياو پيوستيه تى ئهويه ئافرهت ئهه قهبول بكات بهو شيوه ي كه هيه. خودى
پياو ئهه ناتواويانه ي كه له پياودا هيه. بهلى پازى بوون به ناتواويه كانى پياو كارى كي
ناسان نيه به تايبه تى ئه گهر ئافرهت ههستى كرد ريگه يهك يان چهند ريگه يهك هه بؤ گوړين و
پيشخستنى ئهه ناتواويانه. باشترين ريگه بؤ هه لسوكه ت كردن له گهل ئهم بابته دا بريتيه له
داخواى نه كردنى راسته خو. بهلى داخواى نه كردن له پياو به شيوه يه كي راسته خو بؤ
ئهنجامدانى گوړانكارى جا له پووخساريدا بيت يان له هه لسوكه وته كانى.

شيوه يه كي نمونه يى هيه ئافرهت له ريگه يه وه ده توانيئت ئهه شتانه به دهست بهيئيئت كه
خوئ دهيه ويئت دور له ره تكدردنه وه و دروست كردنى بيژارى و ناكوكى ئهه ئهنجامانه ي كه
سزايه كي باش چاوه پروانى ناكات.

له خواروه هه ندى پيشنيار و ناموژگارى دهخه ينه پوو ئافرهت ده توانيئت له ريگه يانه وه
يارمه تى پياو بدات بؤ ئهنجامدانى گوړانكارى. ئافرهت ده توانيئت شوينى ئهم ناموژگاريانه
بكويئت كه يارمه تى ددات له به دهسته ينانى ئوهي كه دهيه ويئت بهدى بهيئيئت له پياودا.

ئوهي پيوسته له سهر ئافرهت بيري بيټه وه:

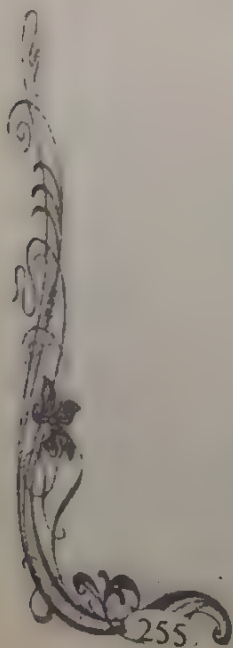
1- بيري بيټه وه: كاتي ك پياو له حاله تى بيژارى و دهروونى نا ناراميدا بيت پرسيارى زورى
لى نه كات، له بهر ئوهي پرسيار كردنى زور وا له پياو ده كات كه ههست بكات تو ده ته ويئت
زالبيت به سهر ئه ودا.

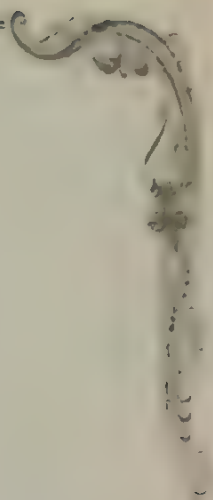
2- بيري بيټه وه: ئه گهر به ته واوى دور بگه ويټه وه له ئهنجامدانى هه مواركردن يان گوړانكارى
له پياودا، هه موو ئوهي پياو پيوستيه تى ئهويه تو خوشه ويستيت بؤى مه بيت و بهو
پازى بيت.

بہرہ رور

بەشى نۆيەم

بەربەرەكانى و ئەنجامەكانى

ناستہ می زور گہورہ دیتے بہرہم پہیوہندیہ سوزدارییہ کانمان، یہ کیلک لہ گہورہ ترین ٹو
ناستہ مانہ بریتیہ لہ مامہ لہ کردن لہ گہل جیاوازیہ کانی نیوان پیاو و نافرہت، بہلی ٹہ گہر ژن
و پیاو جیاوازی ہہو لہ قسہ و باسہ کانیاندا ٹہو ٹہو گفتوگوئیہ دہ گوریت بؤ بہرہ رسانی و
پاشانیش دہ بیٹہ ہوی دروست بوونی نا کوکی، لہ نا کاودا ہر دوولا لہ قسہ کردن دہوہستن و
ناخیان پرہ لہ بیزاری و تووہی، ٹہ گہر یہ کیکیان ہولیدا قسہ لہ گہل ٹہوہی تریان بکات،
ٹہو قسہ کردن کھی جوریک لہ ناہقی و ہولئی بریندار کردن یان سہرزنشت یان سکالا و
توہتبار کردنی تیدا دہ بیٹ، لہو کاتہدا حالہ تہک لہ گفتوگو کردنہوہ دہ گوریت بؤ تووہ
بوون و جہہ نمینکی گرگرتوو، کاروبارہ کان خراپتر دہ بیٹ و سہر دہ کیشت بؤ زیاتر لہمہ و
کوٹاییہ کھی دہ بیٹہ نہ مامہ تیہ کی گہورہ.

بہرہ رسانی کا نیا نیا پیاو و نافرہت بہم شیوہیہ تہنہا ہستی ٹہو دوو کسہ بریندار ناکات،
ہلکو گاریگہریہ کی زور گہورہی دہ بیٹ لہ سہر پہیوہندی نیوانیان، ہروہکو چؤن گفتوگو
کرن بہ ہیزترین رہ گہرہ لہ پہیوہندی نیوان پیاو و نافرہت، ہروہا بہرہ رسانی بہ ہمان
شیوہ بہ ہیزترین رہ گہری لہ بہریہک ہلٹہ کاندنی ٹہو پہیوہندیہ نیوانیانہ.

پاستیک ہہیہ دہ لیٹ ٹہو بہرہ رسانیہی لہ نیوان پیاو و نافرہتدا پرو دہدات ٹہ نجامہ کھی
خراپتر دہ بیٹ لہوہی ٹہ گہر ٹہو نا کوکیہ لہ نیوان پیاو و نافرہتیکتر جگہ لہ خیزانہ کھی
خویدا پروہدات، یان لہ نیوان نافرہت و پیاویکیتر جگہ لہ پیاوہ کھی خوئی لہ ہر ہواریکی
ژانداہیت، وہکو لہ کار کردن یان لہ سہر پینگا یان لہ ہرشوینیکتر دور لہ ژانی ہاوسہریتی.
بہرہ رسانی کا نیا نیا ژن و پیاو سہرشتیکی جیاوازی دہ بیٹ لہوہی ک لہ نیوان دوو کسدا
پروہدات ک پہیوہندی ہاوسہری پینکیانہوہ نا بہستیت، ہوکارہ کشی دہ گہریتہوہ بؤٹہوہی
ہریہک لہ ژن و پیاو بابہ تہک بہ شیوازی کھی وہرہ گرن.

ناموزگاریہک کدہ توانین بہ ژن و پیاوی بلین بہ شیوہیہ کی تابہت بریتیہ لہ دور کدہ وٹنہوہ
لہ بہرہ رسانی کردنی یہ کتری، بہلی دور کدہ وٹنہوہ لہ بہرہ رسانی و خوراہیان لہ سہر
گفتوگوئی لہ سہرخو و ہیمن و دروستکار، لہ جیاتی ٹہوہی گفتوگو لہ سہر کاروبارہ کان بکھن
بہ شیوازیکی سادہ و بہوپہری ہئوریہوہ، ٹہ گہر ہستت کرد ناتوانی بہرہوام بیت لہ گفتوگو
کرنندا و ہستت کرد ٹہو گفتوگوئیہ دہ بیٹہ ہوی بہرہ رسانی و نا کوکی و تووہ بوون، لہو
کاتہدا پیویستہ بوہستیت لہ گفتوگو کردن، مروئی ژیر ٹہو مروقیہ ک توانای خوئی دہ زانیت
لہ سہر گفتوگو کردنیکی ہئورانہی ہونیدنہر، وہ ہروہا ٹہو شیوازش شارمزیہ ک ٹہم

جۆره گفئوگۆیهی پیده کات، ههروهه دهتوانیت هیوری خوی کۆنترۆل بکات لهکاتی
گفئوگۆکاندا و بهوشیوهیه بمینیتهوه پووبه پوی شیوازی بهربهه کانی و تووپه بوون و نا
ئارامی بههستیتهوه.

ئارامى بۈەستىتەۋە.
چەند جۇرىك پەيۋەندى خىزانى ھەيە، دەبىنن ھەندى لە ژن و مېردەكان لە حالەتى
بەربەرەكانى و ئاكوڭى بەردەوامدان سەرەنجامى ئەمەش ئەو خۆشەويستىيە لە نيوانياندايە
بە تىپەر بوونى كات كەم دەكات. كەم دەكات ھەتا واى لىدىت لاواز دەبىت و پاشانىش لەئار
دەچىت و دەمرىت. جۇرىكىتر ھەيە لە پەيۋەندى خىزانى ئەۋەيە ھەريەك لە ژن و پياو
سەرپاي بوونى جياوازي نيوانيان، بەلام ھەردوولايان ھەلەدەدەن ئارامى نيوانيان بيارژن و
خۇيان رابەيتن لەسەر ھيورى و وا خۇيان پيشانبدەن كە ھەموو شتەكان بە دلى ئەوانە ھېچ
كىشەيان نىيە. لە ئەنجامى ئەم پەستانە لەلايەن ھەريەك لە ژن و پياو لەسەر ھيورى خۇيان
كرديان بە تىپەر بوونى كات ھەستى خۆشەويستى لە دەست دەدەن و چىژى لى وەرناگرن.
ھەردو جۆرەكە لە حالەتى شەرىكى بەردەوامدا دەرژىن، جۇرى يەكەم لە حالەتى شەرى
گەردا دەرژى لە كاتىكدا جۇرى دووم لە حالەتى شەرى سارد دا دەرژى. ھەردوو حالەتەكە
ئەنجامەكەى دلخۆشكەر نابىت بۇيان.

کاتیڭ ئافەرت بېزار دەبیّت، ھەندىجار ھەولەدات ھەستى خۇى بشارىتەو ە قسە لەگەل
پیاودا بکات لە لۆژىكى ژیرى (ئەمە شیوازی گشتى پیاو ە قسە کردندا). لیژەدا بەبى گومان
ئافەرت دەکەویتە نیو بەر بەرکانیەو ە لەگەل پیاودا، لەوکاتەدا و بەبى ئەو ەى ئافەرت خۇى
ھەست بکات بەرپىز و ئەدەبەو ە قسە دەکات.

ئەم شىۋازە تەنھا پىياۋ توۋرە ناكات بەلكو ۋاي لىدەكات ھەست بىكات كەسىك ھەرشى لىدەكات ئەگەر ئافرەت شۈينى ئەم شىۋازە بىكەۋىت لە قسەكردندا ئەۋا پىياۋ ھەست دەكات ئافرەت ئامادەيى تىدانىيە بۇ گۈيگرتن لە بىر و بۇ چۈنەكانى، ھەست بەۋە دەكات كە ئافرەت ھەموو ئەۋ شتانەى ئەۋى رەتكردۋتەرە تەنانەت ئەۋەى كە پىياۋ دەيەۋىت بىللىت پىش ئەۋەى بىللىت.

ئافرهت هندی جار بهم شیوازده ههڵدهسیټ و گومانی وایه پیاو ئهم شیوازدهی پێ خوشه،
 بهلام راستی تهواو پیچهوانه‌ی ئهمه‌یه ئهم شیوازده زۆر پیاو بیزار دهکات و ده‌یترسیټ و وای
 لیده‌کات هیزش بکاته‌سه‌ر ئافرهت و قسه‌ی وای پێبکات که ئافرهت و ههستی ئه‌وبریندار بکات.

سابقہ اور نیا

نهگر نهه روویدا له لایهن پیاوړه لهو کاته دا ثافرت ناچار دهیټ بهرگریه کی تووند له
خوږی بکات که قسه ی نا شایسته ی له گه لدا بیټ، لیره دا هم قسانه ی ثافرت چه مانه ویه کی
تازه دروست دهکات و ووته نازار به خشه کان له نیوان هر دوولایان زیاتر دهیټ.

بەزۆرى و زۆر بە ساكارى گفتوگۆى ھيورى نيوان پياو ئافرىت دەگۆپىت بۇ حالەتى
بەربەرەكانى، ھۆكارى ئەو ھەش بەھەموو ساكارىيەك ئەو ھەيە كە ژن و پياو لە پىريان دەچىت كە
ئەو دووانە لە يەكتىرى جياواژن ئەوان بەسروشىتى جياواژى خۇيان كە ھەريەكەيان دەگەپىتەو
بۇ دۇنيەيەكى جياواژ لەو ھى تىريان، لە پىريان دەچىت جياواژى سايكۆلۇژى نيوانيان، ئەم
بەربەرەكانىيە تەنھا يەكلان ئازار ئادات بەلكو ھەردوولايان ئازار دەدات، ئافرىت و پياو،
باشتىن پىنگە بۇ دور كەوتنەو لە بەربەرەكانى ئەو ھەيە گفتوگۆكردن و پىز و خۆشەويستى و
پاراستنى ئارامى و پەچاوكردنى خالى جياواژى نيوان خۇيان. گومانى تىدانىيە بەربەرەكانى
و ئاكۆكى و جياواژى تىپوانىن و ئەو ھۆكارانەى بوو ھۆى ئەم بەربەرەكانىيە ھەريەك لە
پياو ئافرىت ئازار دەدات، بەلام ئەو ھى كە لەمە زياتر ئازاريان پى دەگەيەنىت برىتتە لە
شىواژى قسەكردن كە ھەريەكە لە پياو ئافرىت كە پىادەى دەكەن لە دەربىرىنى بىرو
بۆچۈنەكان و ھەلوئىستەكانى خۇياندا لە كاتى ئاكۆكىيەكەدا. بەلى شىواژى قسە كردن ئەو ھەيە
كە سەدايەكى گەورەى ھەبە لە بەربەرەكانى كردن و ئەو ھى بە ھۆى ئەو ھە دىروست بوو.

ئەگەر ھەردەيىت بەربەرەكانى پۈۋىدات، ئەۋا پىۋىست نىيە ناكۈكيەكە ئازار بەخش و
كارىگىرى نىگەتيفانەي ھەيىت بەلكو پىۋىستە لە شىۋازى گىفتوگۈزى ھىۋرانە و لەسەر خۇي
بابەتيانەدا يىت دور لە ھەرشتيك بىيئە ھۇي تىكدانى ھىۋرى و ھەريەكە لە ژن و پىياو
ھولبىدات بۇچوۋنى خۇي بخاتەپو و ھۆكارى باۋەر نەبوۋنى ھەريەكىيان بە بۇچوۋنى
ئەۋەي تريان. ئەگەر بېروانىنە ئەۋ ناكۈكيە توندو تىرەي لەنىۋان ژن و پىاۋدا پۈۋىدات كە
دەيىتە ھۇي تىكدانى ھىۋرى و دروست بوۋنى ناكۈكى و تەئانەت سەرھەلدانى شەپرىكى
توند، دەيىنن ژن و پىياو گىفتوگۈكەيان لەسەر بابەتيك دەيىت لە سەرھەتادا، پاش تىپەر بوۋنى
ھاۋەيەكى كورت كە لە پىنج دەقىقە زياتر نابىت گىفتوگۈكەيان دەگۈپىت بۇ ناكۈكيەكى توند و
پاشان ئەمەش ناكۈكيەكە دەگۈپىت بۇ ھالەتى پىكدادان لەپىگەي قەسەردن بە يەكترى لە
كانى ئەۋ گىفتوگۈيانەدا. پىياو بەبى ھىچ ھۇيەك دەست دەكات بە ئازاردانى ھاۋسەرەكەي و بە
ھەمان شىۋەش ئافرەت بە بى ھىچ ھۆكارىك ئازارى پىاۋەكەي دەدات ئەۋ ناكۈكيەكى كە
سەرھەتا بچوك بوۋ ۋاي لىدەت ئاستەم يىت كۈتۈرۈل بىرەت و چارەسەرىكى ئاشتىانەي بۇ

بدوزرینه وه، دهبینن تینه گه یشتن و بهرزبوونه وهی ناکۆکیه کان هه تاده کاته پادهی توو پهبوونی
هردولا و دروست بوونی شهریکی گه وره له نیوان هردوو پرگه زدا.

هه ریه که له پیاو نافرته به پاو بۆچوونی لایه نه که ی تریان پازی نابیت و یان ته نانه
نایه بیت لیشی تیپگات نه مهش به هوی نهو شیوازی هه ریه که له دوانه دهیخاته پوو له
دهر برینی بیرو بۆچونه کانیدا، نهو ریگهیهی که به تاله له په چاو کردنی جیاوازی سایکولۆژی
نیوان پیاو نافرته.

بۆ نه وهی بتوانین دور بکهوینه وه له بهر بهر هکانی نهوا پیویسته له بیرو بۆچوونی لایه نی
بهرام بهرمان تی بگهین، نه وهی یارمه تیمان ده دات بۆ به ده ست هیثانی نهامانجه بریتیه له
ههست بهرینز و نرخاندنی لایه نه که ی تره بۆ کاره کانمان. به لام نه گهر لایه نه که یتر نهامهسته
دهر نه خست نهوا توانا دهر و نیه کانمان لهو کاته دا داده به زیت و ناتوانین گوی له هیچ بیرو
بۆچوونیکی کهسانیت بگرین، لیژدها پیویسته پیزگرتنی بهرام بهر هه بیت.

ههروه کو پیشتر باسمان کرد ناکۆکی نیوان ژن و پیاو زۆر به تینتر ده بیت له دهر و نماندا له
ناکۆکی نیوان دوو که سیت که په یوه ندی هاوسه ری پیکه وه یان نه به ستیته وه. هه رچه نه پلهی
نزیکی له نیوان ژن و پیاو دا زیاتریت نه وه نه د ناسته م تر ده بیت بیرو بۆچوونی لایه نه که ی
تریان وه ر بگرن به بی نه وهی هیچ په رچه کرداریکی نیگه تیف پوودات. نه گهر وا دابنن
ناکۆکیه پوو بدات پیاو ه کهش پازی بیت له سه ر بیرو بۆچوونی لایه نی بهرام بهری، ده بینن
نهو پازیبوون به پووبه پوو بوونه وه و به ره له ستی تییدا پوویداوه، پازی بوون مانای بهروای
تهواوی ناشتیانه نییه.

بۆچی ناکۆکی نازار به خشه؟

له کاتی پوودانی هه ر ناکۆکیه گومانن تیدانییه نهو ناکۆکیه نازاری ده بیت بۆ
ههردو لایان، به لام نه وهی زیاتر نازار به خشه بریتیه له شیوازی به کار هیثراو له قسه کردندا
نه که ته نها قسه کردنه که. نه وهی که پوونه بۆ ئیمه له حاله تی ناکۆکی پیاو ههست ده کات
نافرته بهر په رچی نهو ده داته وه، له بهر نه وه ته رکیزی پیاو لهو کاته دا له سه ر نه وهی که نهو
پاسته و له سه ر مافی خویه تی، نه مه هه موو شتیکی پیاو بیرو لیده کاته وه له کاتی ناکۆکی له گه ل
نافرته دا و گرنگی به لایه نی ههست و سۆز نادات، له بیرو ده چیته وه نهو نافرته ی که ناکۆکی
ههیه له گه لی نهو نافرته یه که پیشتر خو شی ویستبوو، هه موو شتیکی که پیاو هه ولی بۆ
ده دات نه وه یه که خوی له سه ر هه قه به سه ر نهام بهر ه نگاریه دا که له نافرته وه دهر ده چیته.

لەم چىركە ساتقاندا تۈۋانكانى پياۋ لەسەر قىسە كىردىن ۋە شىۋازى چاۋدىرى ۋە خوشەۋىستى ۋە رىزى ۋە سۆز لە خۇۋە دەگىرىت ۋە سەداي قىسەكانى ھىچ بايەخىك بۇ ھەست ۋە گىرىكى ۋە رىزى ئافرىت دانانىت ۋە نازانىت چ نازارىك بە ئافرىت دەكات.

لە كاتى دروست بوۋنى ئەمەدا ھەر جياۋازىيەكى بچوك لە نىۋان ژن ۋە پياۋدا لەلاي پياۋ ۋە مىرشىكى ھەر ئاسا دروست دەبىت، ھەرۋەھا ھەر داخۋازىيەك چەندە ساكارىش بىت لەلايەن ئافرىتەۋە پياۋ ۋە دەبىنىت ئەۋە كارىكى گەۋرەيە ۋە بەشىۋەيەكى دروست ۋەلامى ئادەتەۋە.

ئەۋە سىروشتىيە ئافرىت لەم جۆرە ھەلۋىستاندا ھەستى بەرگىرى لەلاي ئەۋە دروست بىت لىمەر ئەۋە شىۋازەي پياۋ دەگىرىتە بەر. بەرگىرى بىنەۋەتى ئەۋە شىۋازە پەسەند نەكرەۋەي پياۋ لەلاي ئافرىت، ۋە ھەرۋەھا تانەدان لە بىرۋە بۇچۋونى پياۋ تەنەت ئەگەر جۆرىك لە ژىرىشى تىدانىت ۋە ئافرىتەش پىي پازى بىت، ئافرىت رەتى دەكاتەۋە ۋە بەرھەلىستى دەكات لەئەنجامى ئەۋە شىۋازەي كەپياۋ بەكارى دەھىنىت.

لە خالەتى پىۋە پىۋە بوۋنەۋەدا دەبىنىن پياۋ بەبى ھىچ مەبەستىك دەستدەكات بە قىسەكىن بە شىۋازىكى تۈۋند ۋە دور لە ھەر ھىمايەك كە ئەۋە خوشەۋىستىيە پىشان بەدات كە ئەۋە ئافرىتە شارۋىيەتەۋە ۋە دورە لە ھىچ سۆز ۋە چاۋدىرى ۋە گىرىكى پىدانىك. شىۋازى تۈۋند كە رەقى ۋە بىرىندارى ۋە گىرىكى نەدان بە ھەست ۋە سۆزى ئافرىت، زۆر نا باۋە لە داۋى ئەم ھەۋۋە ئازار ۋە كىشەۋ گىرىتە دواتر پياۋ داخۋازى لە ئافرىت دەكات كە ئەۋە لە خالەتى تۈۋرەي ۋە ھەلچۈۋنى دەروۋنى داۋە بەھۋى ئەۋەي كە پياۋ پىي ۋەت، پياۋ داۋى لىدەكات بىدەنگى بىپارىزىت ۋە دور بەكەۋىتەۋە لە تۈۋرە بوۋن!! پياۋ بە ھەلە گومان دەكات كە ئافرىت ئازارى داۋە لە رەتەكىنەۋەي بىرۋە بۇچۋونىدا، لە پاستىدا ئەۋەي زىاتر ئافرىتى تۈۋرەكىدە شىۋازى قىسە كىردىنى پياۋ بوۋ نەك خۇدى قىسەكان خۇي.

لىمەر ئەۋەي پياۋ ھەلۋىستى پاستەقىنەي ئافرىت ۋە ھۆكارەكەي نازانىت، دەبىنىن بەردەۋام لىمىت لە قىسە كىردىن ۋە تەركىز لەسەر بىرۋە بۇچۋونى خۇي دەكاتەۋە ۋە ۋادەزانىت ئەۋە لەسەر ھەق، ھەلۋەدات بەر كارە ھەستىت بەبى ئەۋەي ھىچ رەچاۋى ھەستى ئافرىت ۋە ئەۋە شىۋازە پەسەند نەكرەۋە لەلاي ئەۋە بكات.

كاتىك پياۋ ھەلۋەدات گىفتوگۇ لەگەل ئافرىت بكات ۋە بۇ ئەم مەبەستەش شىۋازىكى تۈۋندى كاتىك پياۋ ھەلۋەدات گىفتوگۇ لەگەل ئافرىت بكات ۋە بۇ ئەم مەبەستەش شىۋازىكى تۈۋندى رەق پىزەۋە بكات، ئەۋە لەر كاتەدا نازانىت لەسەرەتاي دروست بوۋنى ناكۆكىدايە ۋە ھەلۋەسىت

به برگری کردن له یرو بوجوونی خوی له کاتیکدا نافرتهیش به همان شیوه برگری له خودی به برگری کردن له یرو بوجوونی خوی له کاتیکدا نافرتهیش به همان شیوه برگری له خودی

خوی دهکات له دزی نمو دستواره دهقانهی که نازاری هستهکانی دهکات. کاتیک پیاو گوی به هستی نافرته نادات و مالی خوی پینادات لهوی که بیزاره - لیمبر لهوی موزکاریکی برهوا بهخش نابینیت بو نهوه - لهوی له راستیدا پیاو پینی هلمهسینت تمنا دهیتته هوی زیاتر بیزاری و نازار بو نافرته له جیاتی نهوی نارامی پی بهخشیت و

دور بکمرینتهوه له کیشیه بهلکو کیشهکان نالوز تر و زیاتر دهکات. لهو کاتیدا زور ناستم دهیت پیاو له نازار و ناخوشی و نهامهتیهکانی نافرته تی بکات. لیمبر لهوی بیناگا بو لهوی که خوی ووتی، وه له نافرته نمو دستوارههی بهو شیوهی که خوی به لهوی ووت نهیست، دستوارههی بیزری و گرنگی پینهدان و نرخ بو دلمان و تینهگیشتن هیچی وای له نافرتهوه نه بیست. لیمبر لهوی پیاو قهبارهی نازار و ناخوشی نافرته نازانیت دهینین نافرته هلمهسینت که دان بهخویدا بگریت و نارام بیتتهوه بو لهوی دور بکمرینتهوه له کیشیه و گرفت، هلمهسینت به هلمنانی و پراکیشانی بو قسه کردن.

لهلایهکی ترموه کاتیک نافرته تووره دهیت و دست دهکاته هیرش بردن بو پیاو دستوارههی وا دهیت که دهلیتلهتی تومهتبار کردنی پیاو به کم و کورتی و نهچوون ژنرباری بهرپرسیاریهتی، نمو نهونازانیت قهبارهی راستهقینهی نمو نازارهی به پیاو گمیشتوه. نازاری دموونی که لایهنی شاراهوی پیاو دوسوتینیت لهو کاتیدا.

وه به پیچهوانهی پیاوه وه کاتیک نافرته هست به بهرههستی دهکات لهلایه پیاوه وه نمو سهدای دهنگی نافرته دهگوریت و وا دهردهخت که باوهری پینی نیمو پاشان پیاومکی رتدهکاتمه. نم جوړه له رتهکردنوه لهلایه نافرتهوه کاریگهریهکی زوری هیه لیمبر پیاو زور نازای پینهگمینهیت، هیزو قینی نمو نازاره زیاتر دهیت کاتیک بهراستی هست بکات نمو نافرتههی خوش دهویت.

ناساییه نافرته دست به پوبهرو بوونهوه دهکات و پاشان گهرمتر دهیت لهسمری بهتاییه کاتیک سکا له هلمسوکهوتنهکانی پیاومکی دهکات، دواي کوتایی هاتنی له سکا لکانی و پوبهرو بوونهومکی نافرته هلمهسینت ناموزگاریه بهلاشهکانی پینشکمش بکات، نمو له حالتهی تووره بوندایه و هلمهسینت بارودوخهکه هیزو بکاتمه نهامش به نازارسته کردن ناماده نییه بو و مرگرتنی نم هینمایانه لیمبر نهوه پهرچهکرداری پیاو پیچهوانهی نهوه دهیت

دەبىنن پىاو ھەلسوگەوتىكى نىگەتەفانە دەگرتتە بەر و ھەلامى نايىت
 ھەم ھىمانايانەى كە ئافرەت ئاراستەى دەكات لىزەدا ئافرەت سەرسام دەوستىت لەم
 ھەلسوگەوتەى پىاو نازانىت چى بكات؟ سەرسام دەبىت لە كاوبارى خۇيدا

بۇ نەوى دور بگەوتەو ھە پوبەرو بوونەو ھە كىشە پىويستە لەسەرمان بىر بگەوتەو ھە
 تەرى بوونە راستيانەى كە يەكەك لەلايەنەكان پىشكەشى دەكات، ئەو تەنھا بۇ نەوى نىيەكە
 ھەمەكەى تەبەلىت. بەلكو بۇ ئەو شىوازەى بەكارى ھىناو ھە قسەكانىدا گومانى تىدانىيە
 نەوى كە دەبىنن گەنگە، بەلام گەنگەر لەو ئەو شىوازەى كە لە قسە كردندا بەكارى دەبىنن.
 گومانى تىدا نىيە بابەتى پوبەرو بوونەو پىويستە بەلايەنى كەمەو ھە دوو كەس ھەمە،
 ھەمە دەستانىنى ئەم پوبەرو بوونەو پىويستە بە كەسەك ھەمە، باشتىن پىگا بۇ دەستانى
 ئەم پوبەرو بوونەو ھەمە كە پۈنەچىن تىيدا، كاتىك مەوۋە دەبىنن گەتوگۈكەى خەرىكە
 دەگرتتە بۇ پوبەرو بوونەو ئەو پىويستە يەكسەر بوەستىت لەو گەتوگۈ كردنە و دىرژەى
 پىنەت. ئەو دەتوانىت بۇ ماوەيەك بوەستىت جا ئەو ماوەيە دىرژ بىت يان كورت، دەتوانىت
 سەرتەر بگەرتەو بۇ گەتوگۈ كردن لە شىوازىكى تازە، شىوازى دەستانە و سۆزدارانە و
 ئۆزىكانە لەگەل پەچاۋ كردنى جىاوازىيە سەروشتىەكانى نىوان پىاو ئافرەت، جىاوازى
 پىلەستىيە بىنەرتىەكان بۇ خۆشەويستى لەلايەن ھەريەكەك لەوان.

چوار پىگا بۇ دور خستەو ھە پوبەرو بوونەو:

ئەو ئاشكارايە بە زۆرى پوبەرو بوونەو لە نىوان پىاو ئافرەت ھۆكارەكەى توورە بوونى
 ھەرونى و قسەى ناخۆشە، ھەستى يەكەكىيان يان ھەردووكيان بىرىندار دەكات پاشان دەبىتە
 ئەزى دىروست بوونى كىشەيەكى گەرە تر لەو كىشەيەى كە گەتوگۈيان لەسەر دەكرد.

چوار پىگەى سەرەكى ھەمە ھەريەك لە پىاو ئافرەت لە كاتى گەتوگۈ كردندا دەيگەنەبەر
 بۇ دور كەوتەو ھەمە نازارانەى كە توشى يەكەك يان ھەردووكيان دەبىت لە كاتى پوبەرو
 بوونەو. ئەو چوار پىگەيەش ئەمانەن: دەنگەدەنگ، شەر، پەفتارىكى دىروستكراۋ، پىنچانەو
 پىش ئەو ھەمە دەست بە پوونكرەنەو ھەم چوار پىگەيەكەم دەمەوت بلىم ئەم پەفتارە
 بىرىتە لە پەفتارىكى ھەمە پىويستە لەسەر ھەريەك لە پىاو ئافرەت دور بگەوتەو لىنى و
 پىانەى نەكەن.

خەپراھىنان لەسەر يەكەك لەم پىگانە وا لەشوين كەوتووكار دەكات سەربگەوتەى لەو پوبەرو
 بوونەو ھەمە، ھەندىجار يەكەكىيان وا پىشېبىنى دەكات لەم خولەى گەتوگۈكان سەركەوتوور
 بوو ھەمە لايمەكەيتەر شەكستى ھىناو، ئەم پىشېبىنە ھەلوئىستىكى گشتى دىروست دەكات، بەلام

پاستی پیچ‌وانه‌ی نه‌مه‌یه. نه‌و سهرکه‌وتنه‌ی که یه‌کینک له‌لایه‌نه‌کان به ده‌ستیان هیناوه میچ نییه جگه له سهرکه‌وتنیک‌ی کاتی و ماوه کورت. ده‌توانین بلیین نه‌م سهرکه‌وتنه له‌مه‌ودایه‌کی دورتردا میچ نییه جگه له شکست و له داهاتوودا کاریگه‌ریه‌کی نیگه‌تیفانه‌ی ده‌بیت له‌سهر په‌یوه‌ندی نیوان لایه‌نی سهرکه‌وتوو و لایه‌نه‌که‌یتر. به‌لی شکست هیئان نه‌ک سهرکه‌وتن. بو نه‌وه‌ی تیشک بخه‌ینه سهر نه‌م چوارخاله:

1- ده‌نگه ده‌نگ: به‌زوری نه‌م جوړه ره‌فتاره پیاو پیی هه‌لده‌سیټ، کاتیک پوه‌پرو بوونه‌وه‌ی ده‌گوریت له شینوازی له‌سهر خوو دۆستانه‌وه بو گهرم بوون و گرژ بوونی هه‌لوسته‌کان. ده‌بینین هه‌ندی له پیاوان شینوازیکی تازه‌ده‌گرنه‌به‌ر نه‌ویش بریتیه له ده‌نگ به‌رزکردنه‌وه. کاتیک ژنی ده‌نگه‌کانیان ده‌گوریت، له‌گه‌لیدا شینوازی قسه‌کردنیشیان به هه‌مان شینوه ده‌گوریت. له‌و کاته‌دا هه‌لوسته‌یان ده‌گوریت بو حاله‌تی هیرشکردن و دروشمیان له‌و کاته‌دا نه‌مه‌یه: (هیرشینکی تووند باشتین نامرازه بو به‌رگریکردن). ده‌ست ده‌کن به هیرش کردن و نه‌مه‌ش له ریگه‌ی سهرزه‌نشست کردنی ئافره‌ته‌وه و پرخنه‌گرتن لیئان و هه‌لده‌ن مهرچی که‌م و کوپی و هه‌له و نات‌ه‌واوی هه‌یه ده‌یخه‌نه پال ئافره‌تان، بو ده‌برینی توپه‌یی پیاو ده‌ست ده‌کات به‌ه‌وارکردن و ده‌نگ به‌رزکردنه‌وه به‌مه‌ستی بلاو کردنه‌وه‌ی ترس له ده‌روونی ئافره‌ت‌دا!!

کاتیک پیاو هه‌ست به‌پاشه‌کشی ئافره‌ت و گه‌رانه‌وه‌ی بو دواوه و خاوبوونه‌وه و ده‌ستانی له قسه‌کردن ده‌کات، گومان وایه نه‌و خوله‌ناکوکیه‌که سهرکه‌وتوو بوو بیت! به‌لام پاستی و دروستی به‌ته‌واوی پیچ‌وانه‌ی نه‌مه‌یه، به‌لی، نه‌و پیاوه هه‌زارانه‌له‌م خوله‌ی ناکوکیه‌کانیاندا شکستینکی گه‌وره‌یان هیئا، هوکاره‌که‌شی نه‌وه‌یه شینوازی ترساندن به‌شینوه‌یه‌کی گشتی به‌روا بوون به‌په‌یوه‌ندی نیوان ژن و پیاو لاواز ده‌کات، نه‌گهر نه‌م شینوازه دووباره بوویه‌وه له‌لایه‌ن پیاوه‌وه نه‌نجامه‌که‌ی ته‌نها لاوازی‌بوونی به‌روای نیوان خو‌ی و خیزانه‌که‌ی نییه به‌لکو نه‌و به‌روا بوونه‌به‌ره و له ناوچوون ده‌بات، نه‌گهر بارودووخه‌که‌گه‌شته له‌گه‌ل پیاوه توپه‌ و بیزاره‌که‌یدا نه‌کات. کاتیک پیاو قو‌لی خو‌ی هه‌لده‌مالیت بو نه‌وه‌ی مه‌به‌سته‌کانی بینیت‌دی له هه‌مانکاته‌دا به‌قسه‌هیرش ده‌کاته سهر ئافره‌تی هه‌زار، به‌م گرته‌به‌ری شینوازی ده‌نگه ده‌نگ که‌ پال به‌ ژن و پیاوه‌وه ده‌نیت نه‌توانن له یه‌کتری نزیك ببه‌نوه له کاتی ده‌نگه ده‌نگدا و نه‌وه‌ی پیاو له‌و کاته‌دا بیرى لیده‌کاته‌وه بریتیه له هیرش

کردنه سهر ئو ئافرهته ئەمەش لەبەر ئەوەی کە خۆی پیشان بدات بە شیوازیکی شایسته و
بوخساری کەم و کورتی و هەلە. لیژەدا ئافرهت ناچار دەبێت خاوبیتهوه و پاشەکشە بکات،
پاشان دەست دەکات بە بەرگریکردن لە خۆی، لەم چرکە ساتانەدا هەستی خوشەویستی و
سۆز پەناگەیان نابێت بۆ ئەوەی پەنای بۆ ببەن و توورپی و شلەژان و هێرش کردن و بەرگری
کردن شۆینی دەگریتهوه.

هەركاتی کە دەنگە دەنگ پرووبدات ئەوا ئەم هەسته دووبارە دەبیتهوه لەلای هەردوولا،
هێرش کردنی پیاو داخستنی بیری خۆی لە بیرکردنی خوشەویستی و چاودیتری کردنی
ئافرهت، لە بەرامبەر ئەوەدا ئافرهتیش هەولێدەدات بەرگری لە خۆی بکات. دواي ئەمە پلە بە
پلە هەستی خوشەویستی لە نیاوانیاندا کەم دەبیتهوه و دوور کەوتنهوه لە پەيوەندی
سۆنداری نیاوان ژن و پیاو شۆینی دەگریتهوه. هەرچەندە دەنگە دەنگ دووبارە بیتهوه
ئەندە نزیك بوونهوه کەم دەبیتهوه و دوور کەوتنهوه زیاد دەبیت.

2- شەرکردن: ئەم شیوازه بە زۆری لەلایەن پیاوانەوه پەپرەوی دەکریت. بۆ ئەوەی پیاو دوور
بکەوێتهوه لە پوبەرپو بوونهوهی ئافرهت بێدەنگی هەلێدە بژێریت و قسە ناکات، ئەم
بارودۆخە وەکو شەری سارد وایە. کاتی کە پیاو بێدەنگی هەلێدەبژێریت دواتر ئافرهتیش بە
هەمان شیوه بێدەنگ دەبیت و هەردووکیان پازی نابن قسە لەگەڵ یەکتای بکەن
بابەتەکش بە هەلواسراوی دەمیتهوه.

ئەم جۆرە لە بێدەنگی بە تەواوەتی جیاوازه لەو بێدەنگیە کە باسمانکرد و ئاماژەمان
پێی کرد لە کاتی قسە کردنماندا لە هەولێ دووبارە نەکردنەوهی پوبەرپو بوونهوه و ناکۆکی.
بێدەنگی لیژەدا هەولێ پراکردنی پیاو لە پوبەرپو بوونهوهی ئو بارودۆخە کە تێیدا،
ئەمەش لە ترسی ئەوەی ئاگری شەر هەلێدەگیرسێت و بارودۆخە کە زیاتر تێک نەچیت. پیاو بە
تەواوەتی لە قسەکردن دەووستی و لە هیچ بابەتێک قسە ناکات، جا ئەگەر ئو بابەتە
پەيوەندی بەوکیشهوه هەبێت کە گفتوگۆی لەسەردەکەن یان نا، وەستان لە قسەکردن هاوکات
دەبێت لەگەڵ بێزاری و دوورە پەریژیدا.

هەندێ لە پیاوان دەووستن لە قسەکردن لەسەر کێشه و جیاوازیەکانیان و شیوازی
هەلسوکهوتیان لەگەڵ هەندیکێتردا بریتیە لە هەولێ سزادانی لایەنەکەیتەر لە پێگەی وەستا لە
پێشکەش کردنی خوشەویستی بۆ لایەنی بەرامبەر. پەيوەست دەبن بە لایەنی بێدەنگی و
بەرامبەر دەبن لەسەر ئو شیوازه و ئازاری لایەنی بەرامبەریان دەدەن ئەمەش بە بێبەشکردنی

لهو خوشه ویستیهی که ماف خویهتی، نهم شیوازه بهتهنها ئافرهتان ناگریتهوه بهلکوپیاوانیش

هممان شیوازه دهگرته بهر.

نهموی له نهنجامی شوین کهوتنی نهم شیوازه پرودهدات بریتیه له بهدیهنانی ناشتی و نارامی کاتی که بهردهوام نابیت. نهمو کیشیهیهی که چاره سهرنابیت و گفتوگوی لسه رناگریته به دلتیاییموه گاریگری دهیت و نهم کاریگریهش لسه ر په یوهندی نیوان ژن و پیاو ږمنگ دوداتهوه و لاوازی دهکات. دواي نهموی په یوهندی نیوان پیاو و ئافرهت لاواز بوو هره کیک لهوان هملدهدات شیوازیك بدوزیتوه و لهو ږنگیهوه بتوانیت له ژیان بهردهوام بیت لهکمن کیشیه نازار بهخش و سهرکه شهکاندا.

3- ردهقاری دروست گراو: نهم شیوازه به زوری ئافرهتان دهیگرته بهر، بو نهموی ئافرهت خوی دور بخاتهوه له نازار و نارده تهیهکان که له نهنجامی پوبه پرو بونهوه توشی بووه، هملدهدات خوی وا دهر بخت ههموو شتهکان بهو شیوهیه که نهمو خهونی پیوه دهیینی و هیچ کیشیهیه یان ناؤمیديه که له نارادا نییه. ئافرهت زهرده خه نه دهخاته سهر پرومته و خوشه بختی خوی پیشان ددهات بو نهموانهی له چواره وریدان.

نهموی که به تیپه پروونی کات پرودهدات بریتیه له دروست بوونی ههستی بیزاری و ناؤمیديه له لای ئافرهتان، وا ههست دهکات تهنها بهردهوام نهمو پیډاویستیهکان ده بهخشیت پیاو له بهرامبردا نهموی که خوی پیویستیهتی به دهستی ناهینیت. نهم ناؤمیديه ئافرت بییهش دهکات وای لیدهکات ههستی پی نهکات. نه نیتر ههست به خوشه ویستی دهکات و نه خوشه ویستی پی ده بهخشیت. له ژیاندا بی هیوا دهیت و چیژی لیوه رناگریته، له حالته ردهقار دروست کردندا جا له لایه ن پیاوهوه بیت یان ئافرهت نهمو هردووکیان دهرسن له ناشکرا بوونی ههستی راسته قینهی خویان، هردووکیان ده یانه ویت نهمو بارودوخه نازار بهخشیه یان له میر بچیتوه و واخویان پیشان ددهن که ههموو شتیك به دلی نهموانه، نه گهر پرسیار له یه کیکیان بگریته له بارهی نهمو بارودوخهی که نهموی تیډا دهژی نهمو لهوه لاند دهنی: (ههموو شتیك باشه و بهو شیوهیه که من ناواتم بو خواست بوو).

کاتیک پیاو نهمو وهلامه ی پیشوو به کار دینیت له راستیدا له ناخی خویدا ده لیت: (ههموو شتیك باشه و بهو شیوهیه که من ناواتم بو خواست بوو نهمهش له بهر نهموی خوم به تنها باش دمرانم دهیت چی بکه).

به پیچ‌و‌انده‌ی نافره‌توره کاتیک هم ده‌سته‌واژه‌یه به کاردینیت شهوا به لگه‌ی شهویه
نافره‌ت هه‌لده‌دات دورر بکه‌ویتته‌وه له پوبه‌رو بوونه‌وه و ناکوکی و کیشه که له نه‌نجامی
شه‌وه سهر هه‌لده‌دات.

سه‌بارت به نافره‌ت کاتیک هه‌لده‌دات ره‌فتاری دروست کراو بنوینی به‌وه‌ی که هه‌موو
شینک به دلی شه سهره‌پای بوونی کیشه له نیوان خوی و پیاوه‌که‌یدا شهوا له راستیدا
هه‌لده‌دات به‌رگری بکات له پروودانی هه‌لکشان و داکشان شه‌پوله سروشتیه‌کانی خوی،
لیره‌دا نافره‌ت هه‌لده‌دات پروا به خوی بهینی که هه‌موو شته‌کان به دلی خویه‌تی، به‌لام له
راستیدا بهر شیه‌یه نییه. لهو کاته‌دا نافره‌ت هه‌لده‌دات جوریک له فیداکاری پینشک‌ش بکات
و پینداویشته به‌ره‌تیه‌کان و هه‌ست و سوزی خوی له بیربکات له ترسی شه‌وه‌ی نه‌بادا کیشه
و گرفت دروست ببیت. هم ره‌فتاره ترسناکه که مه‌ترسی له‌سهر نافره‌ت خوی و ته‌ندروستی
هه‌رونی و جه‌سته‌ی ده‌گه‌یه‌نیت.

4- پیچانه‌وه: مه‌به‌ستمان له پیچانه‌وه واته خویه‌ده‌سته‌وه‌دان، هم هه‌لسوکه‌وته به‌زوری
له‌ایه‌ن نافره‌توره ده‌بیت له جیاتی شه‌وه‌ی بجیتته نیو پوبه‌رو بوونه‌وه‌ی دورر و دریزه‌وه،
که نه‌م‌ش ده‌بیتته هوی دروست بوونی کیشه‌ی گه‌وره‌تر له نیوان ژن و پیاودا بویه نافره‌ت
خوی به‌ده‌سته‌وه‌دات. نافره‌ت هه‌لسوکه‌وته‌کانی پیاوو تووپه بوون و تووندیه‌کانی
وهره‌گرفت و خوی به‌ده‌سته‌وه‌دات و ته‌نانه‌ت به‌رگریش له خودی خوی ناکات.

شه‌وه‌ی لهم جور هه‌لسوکه‌وته‌تانه‌وه دروست ده‌بیت پیتی ده‌وتریت چاره‌سهری کاتی، دورر
خسته‌شه‌وه‌ی کیشه لهو کاته‌دا. لیره‌دا ده‌لین وینه‌ی هم ره‌فتارانه گومانی تیدانییه به‌رگری
بکات له سهره‌لانی کیشه‌ی تازه و پهره ده‌دات به‌سهر کیشه کونه‌که‌دا له نیوان ژن و
پیاودا، به‌لام هم ره‌فتاره ترسناکه و ره‌نگدانه‌وه‌ی نینگه‌تیقی ده‌بیت له‌سهر نافره‌ت خوی و
به‌یومندی نیوان خوی و پیاوه‌که‌ی. له ماوه‌یه‌کی دریزخایه‌ندا نافره‌ت خود و بوونی خوی له
هه‌ست ده‌دات.

با تیشک بخه‌ینه سهر هم بارودوخه: یه‌کیک له پیاوه‌کان سکا‌لی خوی کرد له‌ای
پزیشکیکی ده‌رونی له خیزانه‌که‌ی و ووتی: (من به راستی خیزانه‌که‌ی خوم خوش ده‌ویت
هیچ لوا ناکه‌ویت له‌وه‌ی من داوای لیده‌که‌م، ته‌نها کیشه‌ی من له‌گه‌لیدا شه‌وه‌یه که به‌ره‌موام
له‌ر ماندووه و نازام هۆکاری ماندوو بوونی ژنه‌که‌م چیه؟!)

کیشه‌ی سهره‌کی خیزانه‌که‌ی شه‌وه‌یه بۆ ماوه‌ی نزیکه‌ی بیست سال له‌گه‌ل پیاوه‌که‌ی ژیاوه
و لهو ماوه‌یه‌دا خوی و هه‌موو ئاره‌زوو پینداویشته‌ی‌کانی خوی له‌بیرکردووه له پیناوی

خوشبهختی پیاوه کهیدا به درینژای هه موو ئەم سالانه هیچ کیشیهک له نیوانیاندا پووی نه دابوو. کاتیک پزیشکی دهروونی پرسپاری له ژنه که کرد وهلامی دایهوه و ووتی: (من و پیاوه کهم په یوه ندیه کی گه وره پیکه وه ده به ستیتته وه و پیاوه کهم منی زور خوش دهویت. به لام تمنها کیشیهک هه یه نه ویش حاله تی دهروونیه من هه میشه هه ست به ماندوویه تی و بیژاری ده کهم تازانم نهینی نه وه چیه؟)

نهینی بیژاری و ماندوو بونه کهی خوی له وه دا حه شار دابوو که ماوهی نهو بیست ساله نهو نافرته خودی خوی و پیداو یستیه بنه پرتیه کانی خوی له بیر کردبوو له ترسی نهوهی کیشه و گرفت دروست نه بیست. ماوهی بیست سالی تیپه راند به پازی بوون له وهی ک پیاوه کهی نارهمزوویده کات و ده یلیت. له ماوهی نهو بیست ساله هه ولینه دا ههستی راسته قین و نارهمزوه کانی خوی دهر بریت، خوی وا داپشته وه و له قالبدا که پیاو خوشی به داخوازیه کانی نهوه دهات، به لام نرخه نهوه گه وره و گران بوو، هوکاری ماندوو بوونی خوی و له بیر چوونه وه و مردنی ههسته کانی خوی بوو.

خوینهری نازیز و به ریز، خوتان ده بیننه وه لهو حالاتانهی نمونهی پیشه وه یان زیاتر له یه کیك لهو حالاتانه دا، هه لهاتن له پوهه پرو بوونه وهی راسته قینه و په نا بردن بو شینوازیکی نادرست که هیچ سوودیکی نییه و له وانه یه نهنجامی ترسناکی هه بیست، له وانه یه دهوایه کی سه رکه وتوو بیت لهو چرکه ساتانه دا له وانه یه له شه ری پوهه پرو بوونه وه و ئالوز کردنی بارودوخه که بت پاریزیت، به لام پاشان ده بیته سه رچاوهی پهرت بوون و ماندوو بوونی به رده وام.

ئهرکی سه رشانمان نهوه یه هه لئه یه یین له پوهه پرو بوونه وهی راستیه کان و په نا نه به یین بو ئەم شینوازانه بو چاره سه ر کردنی هه لئو یسته کان، پیویسته له سه رمان کیشه کان بزانی و به شینوازیکی دروست ده ست نیشان و چاره سه ریان بکه یین. پیویسته له سه رمان فیژی شینوازی دروست یین بو گفتوگوکانمان له کاتی که ده ست ده که یین گفتوگوکانمان خه ریکه بگو ریت بو پوهه پرو بوونه وه. وه ستانی ژیرانه که یارمه تی ئارامی و هیوریمان ده دات و وامان لیده کات بکه رینه وه بو گفتوگو کردن به حاله تیکی دهروونی باشتر وه له پیشتر بهو هیوایه کی که خوشبهختی بو هه مووان به دی به یینیت. بو چی گفتوگو بکه یین؟

نور کاروبار هه یه له نیوان پیاوو نافرته دا پوو ده دات و پیویستی به گفتوگو کردن هه یه دواتر نهو گفتوگو یه ده گو ریت بو پوهه پرو بوونه وه. به زوری گفتوگوکان په یوه ندی به کاروباری

داراییه وه هیه یان بریار وەرگرتنیک که په یوهندی به خیزان یان کیشهکانی مندالان یان
برپرسیاریهتی کاروباری نیو مال یان ته نانهت ژبیانی سینکسی خو یان.
گفتوگوانی پیاو و ژن له سهر هم بابته تانه به زوری که دهگوریت بو پوبهرو بوونه وهیه کی

مازاراوی و دوزمنایه تی، هوکاری هم پوبهرو بوونه وهیه نه وهیه لایه نیکیان هست به
خوشه ویستی تهواوی نهو لایه نه که یان ناکات، جا ژن بو پیاو یان به پیچه وانه وه پیاو که بو
نه که خوی. له بهر نه وهی دنیای پیاوان جیاوازه له دنیای نافرته تان. نافرته به سروشتی
خوی دهر که بهو پیداویستیانه ناکات که پیاو پیویستیته تی بو نه وهی بتوانیت به سهر که وتووی
هلسوکه وتی له گهلدا بکات، ههروه کو پیشتتر باسمانکرد پوبهرو بوونه وهی نیوان پیاو
نافرته زور ناسته ده بیته وه نه نجامه که شی ناسته تر ده بیته کاتیک په یوهندی ژن و میردی
نر دوو که سه پیکه وه ببه ستیتته وه پیکه وه. پوبهرو بوونه وهی پیاو له گهل نافرته تیکیترا که متر
گورتینی ده بیته، وه ههروه ها پوبهرو بوونه وهی نافرته له گهل پیاو ییکیترا به هه مان شیوه
کتر گورتینی ده بیته وه که له پوبهرو بوونه وهی پیاو ژن کاتیک په یوهندی هاوسهری
پیکیانوه گری بدات. له بهر نه وهی کاتیک نافرته سهر سامی خوی به هر کاریک لهو کارانه ی
که پیاو که ی پنی هه لده ستیت دهر نابریته لهو کاته ی پیاو هم هه لو یستته ی به شیوه ی که سی
وهر دگریت و هم ره خنه یه راسته وخو له لایه ن خیزانه که یه وه ناراسته ی که سایه تی نهو کراوه
نک ناراسته ی نهو کاره ی که نه و پنی هه ستاوه، لهو کاته دا هست به خوشه ویستی خیزانه که ی
ناکات بو خوی.

پیاو له لوتکه ی ناماده باشیدا ده بیته بو ههلسوکه وت کردن له گهل کیشه و جیاوازیه کاند
کاتیک هست دهکات پیداویستیته بنه پرتیهکانی خوشه ویستی به دهسته ییناوه. به لام کاتیک
پیاو هست دهکات بینهش بووه له دهست که وتنی پیداویستیته بنه پرتیهکانی خوشه ویستی
نوا شینوازی ههلسوکه وت کردن کیشه و جیاوازیه کان به تهواوتهی دهگوریت و ده بینین
په یوهست ده بیته به بهرگری کردن له خوی و نافرته تیش لایه نیکیتری که تینیدایه ناشکرا
دهکات. لیره دا سیفه تی ناماده باشی بو کوشت و کوشتار به دیارده که ویت.

به شیوه یه کی گشتی پیاو وا دهرده که ویت وه کو نه وهی گفتوگو له سهر بابته تی دارای یان
برپرسیاریه تی خیزان یان نه وهی نمونه ی نه مانیه دهکات، به لکو هوکاری راسته قیه نه ی
پوبهرو بوونه وهی پیاو نه وهی که پالی پیوه ده نیت که سینتی خوی دهر بخت نه وهیه هست به
خوشه ویستی تهواوی نافرته ناکات لهو کاته دا. پوبهرو بوونه وهی پیاو وا دیاره جیاوازه
له وهی که شار دوویه تیه وه له ناخیدا وه له وهی که گومانی لی دهکات لهو کاته دا وه لهو

ھۆكارانە پائى پىنومنا بۇ ئەم پويىرو بوونەۋەيە. ئەمە راستىيەكى جىگىرە ناتوانىن نكولى
لىيىكەين. لە خوارەۋە باسى لايەنى كەمى ئەو ھۆكارانە دەكەين كە پال بە پىارەۋە دەينىن
بۇپويىرو بوونەۋەيە، لەۋانەيە ھۆكارىكى راستەقىيەنە ۋا لە پىياو بىكات بىكەۋىتە ھالەتى پويىرو
بوونەۋە بۇيە ھەندى ئامۇزگارىش دەخەينە پرو كە پىياو دەيىت ھەستى پى بىكات.
ھۆكارە شارۋەكان:

1- تووپە بوونى ئافرەت و بىزاي ئەو سەبارەت بەو كارە بى نرخانەى من پىنى ھەلدەستم يان
پىشتىگۈنى دەخەم لەو كاتەدا ھەست دەكەم پەخەنە لە من دەگرىت و بەمن پازى نىيە.

2- ھىچ سەرسام ناكات رېنمونيەكانى و ئامۇزگارىيەكانى ئافرەت دەربارەى چۈنيەتى
ھەلسوكەوت كىردن لەگەل شتەكاندا. ھەست دەكەم ئەو بە من سەرسام نىيە ۋە ۋا ھەست
دەكەم مامەلەى مندا لەگەل مندا دەكات.

3- ئەوتۈمەتەنەى ئافرەت ئاراستەى من دەكات بەلامەۋە گرنگ نىيە و سەرزەنشەكانىشى
لەسەر ئەۋەى من ھۆكارى ماندوو بوون و ئانارامى ئەوم بە ھەمان شىۋە بەلامەۋە گرنگ
نىيە. ئەۋە ھانى من نادات كە سوار چاكى بەدەيھىنانى خەۋنەكانى بىم.

4- سەرسام ئابىم بەو كارە زۆرانەى ئافرەت دەيكات و ھەرۋەھاپىشېيىنى ئەو سەبارەت بە
نەنرخاندنى كارەكانى ئەو. ئەمە ۋام لىدەكات ھەست بىكەم ئەۋىش نرخی ئەو كارانەى من
ئازانىت بۇ خوشبەخى ئەو پىنى ھەلدەسم.

5- دوو دلى ئافرەت بەلاۋە گرنگ نىيە لەسەر ئەو كارانەى كە خۇم پىيان ھەلدەسم. ئەم دوو
دلىيە ئەو ۋام لىدەكات بىروام بە خۇم و تواناكانم نەمىيىت.

6- سەرسام بوونى ئافرەت بەلاۋە گرنگ نىيە كاتىك ئارەزوۋى قسە كىردن دەكات. يان
ھەلدەسم بە كىردنى كاتىك ھەركاتىك داۋاي ئەۋەم لى بىكات. ھەست دەكەم پىزى من
ئاگرىت و بە من پازى نىيە.

7- ھەستىارى لە رادەبەدەرى ئافرەت سەبارەت بەۋەى من دەيلىم بەلامەۋە گرنگ نىيە.
ھەست دەكەم باۋەپى بە من نىيە ۋە لە من تىناكات و ۋام لى دەكات لى دوور بىكەۋەۋە.

8- پىشېيىنى ئافرەت سەبارەت بەۋەى من دەتوانم بىرەكانى ئەو بخوئىنەۋە سەرسام ناكات.
من ناتوانم ئەۋە بىكەم. ھەست بە بىزاري و بىتواناي دەكەم.
ئەۋەى پىياو پىنويستە ھەستى پى بىكات:

1- پىياو پىنويستى بەۋەيە ھەست بىكات ئافرەت بەو شىۋەيەى كە ھەيە پىنى پازىيە. بەلامەۋە
ئەۋەى پىياو ھەستى پى دەكات ھەۋلى ئافرەتە بۇ بەھىز كىردن و چاكىردنى ئەو.

- 2- پیاو پیویستی بهویه هست بکات ئافرهت پیی سهرسامه، بهلام ئهوی هستی پیدهکات پی هیوایی ئافرهته سهبارت بهو.
- 3- پیاو پیویستی به هستی ههئنان و پیا ههئنان هیه، بهلام ئهوی هستی پیدهکات بریتیه لهبر یه ههئنهکان و خوبه دهستهوه دان.
- 4- پیاو پیویستی به هستی ئافرهت هیه سهبارت بهوی ئهو پیشکeshی ئافرهتی دهکات. بهلام ئهوی هستی پیدهکات نه نر خاندنی ههولی ئهوه له لایه ن ئافرهتهوه و سه رزه نشت کردنیته و ههروه ها هست به لاوازی و کهم ژیری دهکات.
- 5- پیاو پیویستی به هستی باوه پوو نی ئافرهت هیه سهبارت بهو پاریزگارییه و بهرگرییه که ئهو له ئافرهتی دهکات. بهلام ئهوی پیاو هستی پیدهکات که ئهو بهرپرسه سهبارت بهو ترس و له رزانه ی که ئافرهت ده ریده بریت.
- 6- پیاو پیویستی بهویه هست بکات ئافرهت بهو پازییه بهو شیوه و بارودوخه ی که هیه. بهلام ئهوی پیاو هستی پیدهکات نهویه ئافرهت کۆنترۆلی ئهوی کردوو پیویستی کردوو له سهری قسه بکات یان ههندی کار بکات، که ئهه هست دهکات بهروای به بوونی ئهو کارانه نییه.
- 7- پیاو پیویستی به پازی بوون و باوه پوو نی ئافرهت هیه به خودی پیاو. بهلام ئهوی پیاو هستی پی دهکات بریتیه له پهتکردنهوی پیاو له لایه ن ئافرهت و چاوپۆشی نهکردن لئی.
- 8- پیاو پیویستی به پانیشتی ئافرهت و لایهنگری نهویه. بهلام ئهوی هستی پی دهکات له لایه ن ئافرهتهوه بو پیاو نهویه که مروئینی شکست خواردوو.
- ئهوی یارمهتی پیاو دهوات دور بکهوئتهوه له ههنگرساندن پوهپو بوونهوی دریز و نازار بهخش نهویه که هست بکات پیویستییه به پهرتیه سۆزداریهکانی به دهست هیناوه. کاتیک پیاو هست دهکات ئهوی به دهست هیناوه ئهوا لهو کاته دا ئامادهیه گوی له ئافرهت بگریت و قسه ی له گه ل بکات به شیوازی دۆستانه ی ناسک و به تیگه یشتن و گرنگی پێدان و چاودیری تاییهتی بو ئهو.
- کاتیک ئهوه بهدی دیت دهتوانین له پووی گفتوگۆی هیورانه و دۆستانهوه سهرفکهوین به سهر ههموو ئاسته مهکان و کیشهکان چاره سهر بکهین و تیگهین له تهروانینی جیاواز و گه یشتن به وشکانی به هوی ئهو که شتیوه له جینگه ی پوهپو بوونهوه و ههنگرسانی ئاگری ناکۆکی. ههروهکو چۆن پیاو به شداری دهکات له خراپ کردنی بارودوخه کهدا به هه مان شیوه

نافرمتیش به شداری دهکات له گه‌وره کردنی قه‌باره‌ی کیشته‌کان و پیش‌خستی هه‌لویسته‌کان بۆ گه‌یاندنی به‌ناکوکی و ده‌نگه‌ده‌نگ، نه‌مه‌له‌کاتی‌کدا سه‌رتا له‌گفتوگۆیه‌کی هی‌وران‌ه‌وه‌ ده‌ستی‌ان پینکرد. نافرمت وا ده‌رده‌که‌وینت که به‌ره‌ه‌لستی پیاو ده‌کات له‌کاروباره‌گشتیه‌کاندا، وه‌کو لایه‌نی دارای یان به‌رپرسیاریه‌تی ماله‌وه‌ و یان هه‌ر شتی‌کیتر. نه‌وه‌ هو‌کاری شاراو‌یه‌ و نافرمت له‌و کاته‌دا هه‌ستی پیده‌کات له‌ناخی خویدا. هو‌کاره‌ دیاره‌کان پال به‌نافرته‌وه‌ ده‌نین بۆ گفتوگۆکردن و هه‌ول‌دان بۆ چه‌سپاندنی بیرو بۆچوونی خو‌ی و سه‌لماندنی نه‌وه‌ی که خو‌ی له‌سه‌ره‌قه، به‌لام هو‌کاره‌ شاراو‌ه‌کان پال به‌نافرته‌وه‌ده‌نین بۆ ئالۆزکردنی بارودۆخی و گو‌پینی گفتوگۆکان بۆ ناکوکی و روبه‌رو بوونه‌وه‌.

لیره‌دا وورده‌کاری نه‌وه‌ی له‌وانه‌یه‌ هو‌کاری راسته‌قینه‌ بیت که نافرمت له‌ پیناویدا به‌ره‌ره‌کانی ده‌کات، هه‌ندی ئامۆژگاری ده‌خه‌ینه‌ پروو بۆ نه‌وه‌ی نافرمت هه‌ستی پی‌بکات و له‌ یادی بیت.

هو‌کاره‌ شاراو‌ه‌کان:

1- به‌لای منه‌وه‌ گرنگ نییه‌ که‌م کردنه‌وه‌ی هه‌ست و داواکاریه‌کانم له‌لایه‌ن پیاوه‌وه‌، هه‌ست ده‌که‌م من گرنگ نیم له‌ ژبانی نه‌ودا.

2- سه‌رسام ناکات له‌بیرکردنی داخو‌ازیه‌کانم له‌لایه‌ن پیاوه‌وه‌ که‌ پیشتر پیم وتیوو. کاتی‌ک داخو‌ازیه‌کانم دووباره‌ ده‌که‌مه‌وه‌ خو‌م وه‌کو لیستی‌کی پر له‌ داواکاری پیشان ده‌دم، هه‌ست ده‌که‌م به‌دی ده‌هینم و سو‌زی یارمه‌تی دانی بۆ خو‌م را ده‌کی‌شم.

3- قسه‌ کردنی پیاو له‌سه‌ر ماندوو بوونی من خراپ بوونی باری ده‌روونیم به‌لاوه‌ گرنگ نییه‌. هه‌ست ده‌که‌م ئه‌رکی منه‌ که‌ که‌سی‌کی ته‌واو بم بۆ نه‌وه‌ی خو‌شه‌ویستی پیاوه‌که‌م به‌ده‌ست به‌ینم، من که‌سی‌کی ته‌واو نیم.

4- ده‌نگی به‌رزو تووند من سه‌رسام ناکات و خستنه‌ پرووی لیستی‌کی دوور و درێژ له‌ هو‌کار بۆ نه‌وه‌ی پالپشتی نه‌و بکه‌ن که‌ له‌سه‌ر هه‌قه‌، وا هه‌ست ده‌که‌م من هه‌له‌بم و پیاوه‌که‌م به‌ شینوه‌ی گشتی گرنگی به‌ تی‌پروانی‌نی من نادات.

5- تو‌وره‌یی و توندو تیژی نه‌و به‌لای منه‌وه‌ گرنگ نییه‌ کاتی‌ک هه‌ندی پرسپاری لیده‌که‌م که‌ په‌یوه‌سته‌ به‌ به‌ریاره‌ گرنگه‌کانه‌وه‌ که‌ پی‌ویسته‌ له‌سه‌رمان لی‌یان وورد به‌ینه‌وه‌. وا هه‌ست ده‌که‌م ئاسته‌نگی‌کی گه‌وره‌ له‌سه‌ری یان من هه‌ول‌ده‌دم کاتی به‌ فی‌رۆ بده‌م.

6- بی ده‌نگی و وه‌لام نه‌دانه‌وه‌ی پرسپار و تی‌ بینیه‌کانی من سه‌رسام ناکات. وا هه‌ست ده‌که‌م که‌ هه‌ر بوونیان نه‌بووه‌.

7- نهو به لگانه ی پیاو دهییئیتیه وه به وهی که من مافی دهرپرینی ههستی راسته قینه ی نیگه تیغانه ی خۆم نییه له کاتی ئازار یان توورپه بوون یان دوو دلی. ههست دهکهم پیاوه که یارمه تیم نادات و مافی من خوراه.

8- پیش بینی و داخواری پیاوه کهم بۆ دورکه و تنه وهی بهرده وامی من له نهو به لای منه وه بایه خی نییه، وا ههست دهکهم من هه له بيم یان ههستی خوشه و یستی لای من به لگه یه له سر لاوازیم.

نهوهی ئافرهت پیویستیه تی ههستی پی بکات:

1- ئافرهت پیویسته ههست به وه بکات مافی ههیه ههست و سۆزی خۆی دهرپریت و شوین و پله و پایه یه کی به رزی ههیه له لای پیاو، به لام نهوهی ئافرهت ههستی پی دهکات پشت گوی خستنی پیاوه بۆ نهو.

2- ئافرهت پیویستی به وهیه که ههست بکات که پیاو پریزی دهگریت و بهرده وام بیر له وه دهکاته وه. به لام نهوهی ئافرهت ههستی پی دهکات پشت گوی خستنی پیاوه بۆ نهوهی که ناوی له کوتای لیسته که ی لای پیاوه.

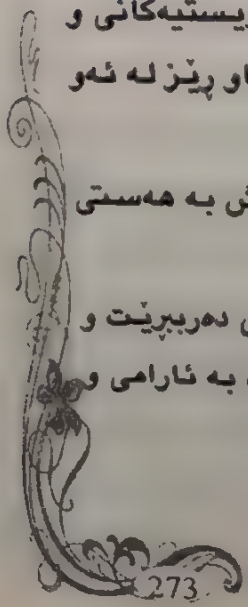
3- ئافرهت پیویستی به وهیه که پیاو تیبگات له ماندوو بوونی و سۆز و خوشه و یستی خۆی بۆ دووباره بکاته وه. وه ههروه ها پیویسته له سر پیاو نهوه بۆ ئافرهت پوون بکاته وه که تنه ا خوی پهروه ردگار کامله و هیچ که سیتز جگه له نهو کامل نییه. به لام نهوهی ئافرهت ههستی پی دهکات بریتییه له دوو دلی و به روا نه هیان.

4- ئافرهت پیویسته له پرین و تیگه یشتنی پیاو بگات بۆ نهو. به لام نهوهی ئافرهت ههستی پیده کات بریتییه له وهی که پیاو نهو پشت گوی ده خات و گوی بۆ قسه کانی ناگریت.

5- ئافرهت پیویستی به وه ههیه ههست بکات که پیاو پرین له خۆی و پیداویستیه کانی و داخواریه کانی دهگریت. به لام نهوهی ئافرهت ههستی پیده کات نهوهیه که پیاو پرین له نهو و پیداویستیه کانی ناگریت.

6- ئافرهت پیویستی به وهیه که گویی له وه بیت پیاو گرنگی به و ده دات و نه مهش به ههستی بیستنی خۆی بیستیت له کاتی گفتوگو کردندا.

7- ئافرهت پیویستی به وه ههیه که مافی خۆیه تی ههستی نیگه تیغانه ی خۆی دهرپریت و پیاویش له م ههسته تی بکات. به لام نهوهی ههستی پی دهکات که ههست به نارامی و پارینزگاری پیاو ناکات بۆ خۆی.

8- نافرت پیوستی به‌وهیه هست بکات که به‌ریزه و شان و شه‌وکه‌وتیکی هیه له‌ای پیاو و به‌تایبه‌تی کاتیک هه‌لده‌دات به‌شداری له‌هه‌ستی پیاو‌که‌یدا بکات. به‌لام نه‌وی نافرت هه‌ستی پی‌ده‌کات بریتیه له‌دنیا نه‌بوون و پاریزگاری نه‌کردن له‌ایه‌ن پیاو‌وه بو‌نه‌و.

سه‌ره‌رای بوونی مافی خوی و دروستی له‌م هه‌موو هه‌ستانه‌یدا و پی‌داو‌یستیه نازار به‌خشه‌کانی، به‌لام به‌داخه‌وه هه‌لسوکه‌وتی له‌گه‌لدا ناکریت به‌شیوه‌ی راسته‌وخو و ده‌ست به‌جی. نه‌وی که‌ پروده‌دات بریتیه له‌دوباره‌ بوونه‌وه‌ی نه‌م هه‌سته نازار به‌خشه و که‌له‌ی بوونی بو‌ماهیه‌کی دور و دریز، دای نه‌م هه‌ست به‌ته‌قینه‌وه‌ی بارودوخه‌که‌ ده‌کین و نه‌م هه‌موو هه‌ست و سۆزانه له‌یه‌ک کاتدا ده‌رده‌چیت و له‌و کاته‌دا زۆر ئاسته‌م ده‌بیت به‌سه‌ریدا سه‌ریکه‌وین یان ئارامی بکه‌ینه‌وه.

نه‌وی هه‌ریه‌ک له‌پیاو نافرت پیوستیان پییه‌تی نه‌وه‌یه که‌ له‌یه‌کتری تیبه‌گن و پیکه‌وه له‌گه‌ل کاروباره‌کان هه‌لسوکه‌وت بکه‌ن، به‌همان هه‌سته‌وه به‌شیوه‌ی خیرا و به‌بی‌دواکه‌وتن. پیوسته له‌سه‌ر هه‌ریه‌کینکیان هه‌لسوکه‌وت بکه‌ن له‌گه‌ل نه‌و کیشه‌یه‌دا نه‌مه‌ش له‌پنگی خسته‌ بووی بیر خوی و گه‌توگوو کردن له‌سه‌ری به‌شیوه‌ی بابته‌ی و له‌گه‌ل ره‌چاو کردنی هه‌ستی لایه‌نه‌که‌ی تر‌دا.

نه‌گه‌رنه‌مه به‌م شیوازه‌ پۆشت نه‌وا پویه‌رو بوونه‌وه و ناکۆکیه‌کان ده‌گۆریت بو‌گه‌توگوویه‌کی هیورانه و دور له‌تورپه‌ بوون و هه‌لچوونی ده‌روونی و کیشه‌ دروست کردن. کاتیک ده‌توانین چاره‌سه‌ری نه‌م هه‌موو کیشه‌نه به‌شیوازی ئاشتیانه و به‌و شیوه‌یه‌ی هه‌ردوولا پازین بکه‌یت واته‌ دیوه‌زه‌ی ئالۆز بوونی کاروباره‌کانمان لێیان دور خسته‌وه‌ته‌وه. لێک‌دانه‌وه‌ی پویه‌رو بوونه‌وه؛

به‌زۆری بابته‌یک یان کیشه‌یه‌ک هیه که‌ ژن و پیاو گه‌توگووی له‌بارمه‌ ده‌کهن دای ماوه‌یه‌کی کورت له‌گه‌توگوو کردن کاروباره‌کان ئالۆز ده‌بیت و نه‌م گه‌توگوو هیوره‌ ده‌گۆریت بو‌ ناکۆکی و پویه‌رو بوونه‌وه.

له‌وکاته‌دا ژن و پیاو نازانن هۆکاری نه‌م پویه‌رو بوونه‌وه‌یه چی بووه، پیاو هه‌لده‌دات سه‌ره‌نشتی نافرت بکات، نافرتیش هه‌لده‌دات به‌رگری له‌خوی و هه‌لو‌یستی خوی بکات. وه‌کو نه‌وی هه‌ریه‌ک له‌وان له‌تێروانیی تایبه‌تی خویانه‌وه‌ قسه‌ بکه‌ن و پیش بیی گه‌یشته‌ن به‌م حاله‌ نه‌کهن، دای گه‌شتن به‌م حاله‌ هه‌ریه‌کیک له‌وان گومان ده‌کهن له‌سه‌ر هه‌قن وه‌لایه‌نی دووم هه‌لیه‌ و نه‌و هۆکاری گه‌یاندنی کاروباره‌کان بوو به‌م حاله‌ته.

بە شىۋەيەكى گىشى لىكدانەۋەيەكى لۆژىكى و بىنەرەتى ھەيە بۇ ھەموو ئاكوۋىيەكى ئازار
بەخش و تال. ئەم نەمۇنەۋەيە خوارەۋە لە راستىدا وورد و درشتى ئەو پروداۋانەمان بۇ پوون
دەكاتەۋە كە لە نىۋان پىاۋو ئافرەتدا پرودەدات.

پۇژنىكىان فوناد لەگەل خىزانەكەى فرىال پىكەۋە كەمىك پىاسەيانكرد بۇ ئەۋەى كەمىك
ئارامى بىبەخش بە خەيالات و جستەى خۇيان پاش كۇتايى ھاتنى كارە قورس و
نارەحتەكەيان، ھەموو شىك بەو شىۋەيە بوو كە ئەوان ئاۋاتە خواز بوون لە نىۋانىاندا. دواى
كۇتاي ھاتنى خواردن فوناد دەستىكرد بە قسە كردن لەگەل خىزانەكەيدا فرىال، ئەو
دەشتەۋانەى كە فوناد باسى كرد: (بىرى چوونە نىۋ پروژەيەكى ۋەبەرھىنانى قازانچ بەخش،
ئەو پروژەى كە داھاتىكى باش بۇ ھەردوۋلايان دەستەبەر دەكات).

داۋى ئەۋەى فوناد كۇتاي بە قسەكانى ھىنا سەبارەت ئەو پروژەيە لەسەر پوخسارى
خىزانەكەى فرىال نىشانەى توۋپەى دەردەكەوت ووتى: چۇن دەتۋانى خۇت پوبەپروى ئەم
مەترسە بەگىتەۋە؟

فوناد سەرسام بوو لە ۋەلام دانەۋەى خىزانەكەى فرىال لەبەر ئەۋەى بابەتەكە (لە تىپروانى
ئەۋە) تەنھا بىرىك بوو نە زىاتر. بەلى، بىرىك لەسەتاكانى داۋە و دەست بە جىبەجىكردنى
نەكراۋە. بەلام ئەۋەى فرىال بىست بووى و تىگەشت بوو (بەھۋى سروسى ئافرەتەنى خۇى)
ئەۋەيە كەفوناد بىرى لەۋبابەتە كردوۋەتەۋە و نىتى ھىناۋە بەرەوپىش بچىت لەجىبەجىكردنى
بەلى ۋەرگرتنى پاي ئەو و پراۋىژ كردن لەگەلى.

كاتىك فوناد توۋپە بوونى خىزانەكەى دەبىنىت لە ئەو، ھىۋرى تىك دەچىت و توۋپە دەبىت
ئەرىش و دەچىتە نىۋ پوبەپرو بوونەۋەيەكى دوور و درىژ كە بە ئاكوۋى و بىزاي كۇتاي دىت و
چەند پۇژنىك دەخايەنىت.

فوناد ۋا گومانى دەكرد توۋپە بوون و بىزاري فرىال خانم بەھۋى بېرا نەھىنانى ئەۋەۋەيە
سەبارەت بە پروژە ۋەبەرھىنانەكەى لەبەر ئەو ھۋىە زىاتر ھەلىدا بىرى پروژە قازانچ
مەندەكەى بۇ خىزانەكەى پروتېر بىكاتەۋە (ئەۋە بەلگە نەۋىستە ھەۋلەكانى فوناد ھاۋكات بوو
لەگەل شەپۋلى توۋپەى و نا ئارامى و تىكچوونى ھىۋرى خىزانەكەى).

ۋا دىارە فرىال پوبەپروى بىرى ۋەبەرھىنانەكە دەۋەستىتەۋە و ئەو ترسە گەرەيەى كە
لەگەلىدايە ئەمەش دەبىتە ھۋى زەرەرنىكى گەرە بۇ ھەردوۋكىان. ئەمە ھۆكارى ئاشكارايە
بەلام ھۆكارى راستەقىنە كە كارىگەرى ھەبوو لەسەر فرىال و ھىۋرى تىكدا و پانى پىۋە نا بۇ

پەتكرىدەنە و پوبەرو بوونەو ئەوئەيە كە ھاوسەرەكەي يىرى لەم وەبەرەيتانە كىرىدەوئەو و
 ھىچ بايەخى بە پراو بۇچوونى ئەو ئەدا، وە ھەرۋەھا پىزى لە مافى تووپە بوونى ئەو ئەگرت.
 فوناد دەنگى بەرز كىردەو و دەستىكرى بە قىسەكرىد و بەرگرى كىردن لە خۇي و لە يىرى
 پىرۋەكەي و ئەو قازانجەي كە چاۋەپروانى دەكات بە دەستى بەيئىت. فوناد ئاگاي لە ھۆكارى
 راستەقىيەنەي تووپە بوونى فرىال نەبوو كە كاروبارەكانى گەيانە ئەو ھالەي ئىستا
 لەسەرەتەي. لە كۆتايدا فرىال داۋاي لى بووردنى كىرد لە خراپ تىگەيشتن و پىروا نەبوونى
 پىنى و پاشان ھەردووكيان ھىور بوونەو و كاروبارەكان گەپانەو بارودۇخى سىروشتى خۇي.
 داۋاي ھىور بوونەو بارودۇخەكە و ئارام بوونەو ھەردوولايان فرىال پىرسىياري كىرد لە
 پىاۋەكەي خۇي و ووتى: (لەم جۆرە پوبەرو بوونەوانە لە نىوانماندا لە پابىردوودا پىوئىداۋە، لە
 ھەموو پىوئىداۋەكاندا مەن تووپە بووم لەبەر ھۆكارىك يان چەند ھۆكارىكىتر پاشان تۆ تووپە
 بووى لە تووپە بوونەكەي مەن و دواتر مەنىش داۋاي لى بووردنم لە تۆ دەكرىد كە تووپەم
 كىردووى، باۋەرم وايە شتىك ھەيە دىار نىيە. دەمەۋىت ئەگەر بۇ جارىكىش بىت تۆ داۋاي لى
 بووردن لە مەن بىكەي لەبەر ئەوئەي كە مەن تووپە دەكەي).

لىرەدا پىاۋ دەپروانىتە قىسەي خىزانەكەي فرىال و ناۋەپۇكى قىسەكانى و ترسەكانى، پىنىش
 بىنى داۋاي لى بووردنى بەردەوامى ئافرەت ئارەۋايىيە بە مافەكانى ئەو، بە تايىبەتەي ئەگەر پىاۋ
 خۇي خىزانەكەي تووپە كىردىت. با ھەول بەدىن قۇناغەكانى گىفتوگۇ يەك بىخەين كە دەگۇرنت
 بۇ پوبەرو بوونەو، ئەو ھۆكارانەي يارمەتىمان دەدات لەۋەدا:

- 1- ئافرەت تووپەي و بىزاري خۇي دەردەبىرت بە ھۆي بىرىك كە پىاۋ دەيخاتە پىو (ۋەكو
 يىرى ۋەبەرەيتان كە فوناد ھەوليدا پىروا بە فرىالى خىزانى بىنى).
- 2- پىاۋ ھەلدەسىت بە پىون كىردەوئەي بىرەكەي خۇي بۇ ئافرەت بەو ھىوايەي ئافرەت
 سوودى لى بىنى، وە ھەرۋەھا ھەلدەدات ئافرەت پىرواي پى بىنى كە مافى تووپە بوون و
 بىزاري نىيە.
- 3- ئافرەت زىاتر تووپە دەبىت لەبەر ئەوئەي ھەست دەكات پىاۋ ھەلدەدات نىكولى مافەكانى
 بىكات لە دەربىرىنى بىروبوچوونى نىگەتىقانى كە دژ بە پىاۋ يان بىرو بۇ چوونەكانى
 ئەو. تووپەي دووبەرامبەر زىاتر دەكات ئەمەش لەبەر دوو ھۆكار، يەكەم ئەو بابەتەي كە
 تەۋەرى گىفتوگۇ كىردنە لەسەرى، دووم نىكولى كىردنى پىاۋ بۇ مافى ئافرەت لە دەربىرىنى
 ھەست و سۆزى خۇي.

4- پىياۋ توۋرە دەپىت لەبەر ئەۋەدى ھەست دەكات ئافرەت پالپىشتى ناكات، پاشان ھەلدەسىت بەسەر زەنشەت كىردى ئافرەت و چاۋەپوانى داۋاي لى بووردن دەكات لە ئافرەت.

5- لەۋانەيە ئافرەت داۋاي لى بووردن بىكات و بەلەيەۋە سەير بىت ئەۋەدى كە پرويداۋە، يان توۋرە بوۋنى زىاد بىكات و بارودۇخەكە زىاتر ئالۇزتر بىت و كۆتايىيەكى ئازار بەخشى ھەبىت بۇ ھەردوۋلايان.

ئەگەر تىشكىكى پىشكىنەرەنە بىخەينە سەر ئەۋرەپرو بوۋنەۋەيانە دەمانتوانى بە ئاسانى چارەسەرى بىكەين نەۋەنى ئەم كىشانە بە شىۋازى كىردارى و دروست. ئەگەر پىياۋ گىرنگى بە خالى (جىياۋازى سىروشتى نىۋان ژن و پىياۋ) بەدەيە ئەۋا لەۋ كاتەدا دەيتوانى خۇگىر بىت و ھەلى نەۋەدا توۋرە خۇى بىخاتە ئەستۋى ئافرەت. بەلى ئەمەش زۇر يارمەتى ئالۇز نەكردى كىشەكانى دەدا. ھەرۋەھا لە جىياتى ئەۋەدى پىياۋ سەرزەنشەت ئافرەت بىكات لەسەر توۋرە بوۋنى خۇى دەيتوانى باش گوى بگىرت بۇ ئافرەت لە كاتى گىتوگۇكاندا و ھۇكارى راستەقىنەي ئارازى بوۋنى ئافرەت بزانىت لەسەر بىر و بۇچوۋنەكانى خۇى، پاشان دەيتوانى چاۋدىرى و گىرنگى خۇى بۇ ئافرەت دەر بىخستايە. ئەگەر چى پىياۋ خاۋەن ماف بىت و ئافرەت بە ھەلە لە تىپروانىنن و بابەتەكەي ئەۋرەگەيشىتەيت، پىياۋ دەتوانىت بەشىۋەي ھىۋرانە ھەلىۋىستى خۇى پوۋن بىكاتەۋە دور لە تىكدانى ئارامى و ھەرۋەھا دەتوانىت جۇرىك لە داۋاي لى بووردن پىشكەش بىكات ئەمەش لەبەر ئەۋەدى كە نەى تۋانى بە شىۋەيەكى دروست لە سەرەتاۋەبىرە باۋەرى خۇى بىخاتە پوۋ كە سەرەنجام بوۋە ھۇى توۋرە بوۋنى ئافرەت.

ئالۇزبوۋنى بارودۇخەكە و گۆپىنى گىتوگۇكان بۇ پوۋەپرو بوۋنەۋە و ئاكوۋكى ھۇكارى دروست بوۋنى ئافرەت نەۋەۋە و نە پىۋىستى و نە ئارەزوۋى دروست بوۋنى ئەۋە دەكات، ھەمۇ ئەۋەدى پرويدا ھەلەيەك بوۋ پىياۋ كىردى لە شىۋازى خىستە پوى بابەتەكەدا، ھەلە تىگەيشەن لەلەيەن ئافرەتەۋە و ھەردوۋ ھەلەكە بەرمەي جىياۋازى سىروشتى ئافرەت و سىروشتى پىياۋە.

ھەندى كات زۇر ئاستەمە پىياۋ داۋاي لىبووردن بىكات لە ئافرەت لە كاتى گىتوگۇ كىردىدا يان پوۋەپرو بوۋنەۋە بەتايىبەتى ئەگەر ھەستىكىرد خۇى لەسەر ھەقە و ئافرەت ھەلەيە. ئەۋەدى پىياۋ دەتوانىت پىنى ھەستىت لە پىناۋى دور كەۋتەۋە لە كىشە ئەۋەيە بوۋستىت لە قىسە كىردن و دان بەخۇيدا بگىرت و لەۋ كاتەدا خۇى بىخاتەشۋىن ئافرەت و پىش بىنى ھەستى ئافرەت بىكات، ھۇكەكان بزانىت كە بوۋە ھۇى ئالۇز كىردى بارودۇخەكە لە پوۋى بىر و

بۆ چوونی ئافرەتەوه، وە دواتر بێت من داوای لێ بووردن دەکەم لە تۆ سەبارەت بە تووڕە بوونت.

گومانێ تێدا نییه ئەم قەسە بە لگەیهکی پاشکاو نییه لەسەر داوای لێ بووردنی پیاو بۆ ئافرەت، بەلام هێمایهکی ئاشکرا و پاشکاوه بۆ ئافرەت کە مانای گەرنگی دانی پیاو بە ئافرەت و هەست و ئارەزووەکانی ئەو، ئەم هێمایه ئارامی دەبەخشێتە ئافرەت و یارمەتی دەدات لەسەر گەڕانەوهی بۆ بارودۆخی سڕوشتی خۆی.

بە شێوهیهکی گشتی، پیاو زۆر بەکەمی پۆزش بۆ ئافرەت دینێتەوه، پێشکەش کردنی پۆزش سەبارەت بە پیاو مانای ئەوهیه کە پیاو هەلهیهکی کردووه لە بابەتیکدا وە بەداخهوهیه لەسەر کردنی ئەو هەلهیه.

لە کاتی کدا داوای لێ بووردن لە لایەن ئافرەتەوه مانایهکی تری ههیه، کاتی ک ئافرەت دەتێت (من داوای لێبووردن دەکەم) ئەم داوای لێبووردنە هاتوای ئەو قەسەتی (من بە راستی گەرنگی بەهەستی تۆ دەدەم)، مانای ئەوه نییه کە ئافرەت داوای لێبووردنی لەبەر هەلهیه کردبێت.

لە پووی زانستمان بهو جیاوازییه گه‌وره‌یه‌ی لە مانای داوای لێبووردن کردن سەبارەت بە ژن و پیاو، پیاو دەتوانی سوودێکی گه‌وره‌ی لێ ببینێت بەتایبه‌تی سەبارەت بە پیاو کە رقی له پۆزش هێنانەوه‌یه بۆ ئافرەت. لەبەر ئەوه‌ی مانای داوای لێبووردن لەلای ئافرەت واته گەرنگی دان بە هەستی لایەنکەتر ئەک داوای لێبووردن لەو کارانە‌ی کە پێی هه‌ستاو. پیاو دەتوانێت ئەو خاله‌ به‌کار به‌ی‌نێت و په‌یره‌ی له‌و شێوازه‌بکات. ده‌توانی ب‌ئ‌ی: (من داوای لێبووردن دەکەم)، ئەم قەسە به‌رگیز مانای پۆزش هێنانەوه‌ی نییه بۆ ئافرەت له‌وه‌ی کە کردووه‌تی به‌ئ‌کو مانای گەرنگی داته‌ به‌هەستی ئافرەت و به‌خودی ئافرەت خۆی، به‌م شێوه‌یه پیاو ده‌توانێت پارێزگاری له‌ هه‌لوێستی خۆی و ئافرەت د‌خ‌وش بکات له‌ هه‌مان کاتدا و‌ه‌کو زانیمان کە گفتوگو کردن له‌ زۆربه‌ی کاته‌کاندا ده‌گ‌ورێت بۆ پ‌و‌به‌رو بوونه‌وه و ئال‌و‌ز‌بوونی کێشه‌کان به‌وه‌ی خۆگری پیاو به‌ه‌لوێسته‌کانی خۆی و هه‌روه‌ها ماف نه‌دان به‌ ئافرەت بۆ به‌رگری کردن له‌ هه‌سته‌کانی خۆی و نه‌هه‌ش وا له‌ ئافرەت ده‌کات کە په‌رچه‌کرداریکی نینگه‌تی‌فانه‌ی هه‌بێت له‌گه‌ڵ پیاو‌دا. پ‌ی‌و‌یسته له‌سەر پیاو ماف ئەوه‌ بدات به‌ ئافرەت به‌رگری له‌ هه‌ستی خۆی بکات بۆ ئەوه‌ی ر‌ی‌گر ب‌ی‌ت له‌ پ‌و‌ودانی کێشه‌و‌گ‌رفته‌کان. چون‌ه‌ ناو ک‌ر‌ز‌کی باب‌ه‌ته‌که‌ و دوور که‌وته‌وه‌ له‌ پ‌ا‌ل‌پ‌ه‌شتی نه‌کردنی پیاو.

نعم جزوه تازه یی هملسو کهوت کردن له داهاتوودا یارمه تی کهم کردنه وی پویه پوبونه وه
ناکوکی و کیشنه ده دات.

چون ناپیکانه پیاو دست دهکات به رویه رویوندهوه؛

لەر پىنگايانى كە زۇ باۋە و پىياۋ ھەلدەسىت بە ئالۇز كىردى ھەلۋىستەكان و ورۇزاندنى
 بىرەر بوۋنەرە برىتپىيە لە بايەخ دانەنان بۇ ھەستى ئافرەت و تىپروانىنەكانى. پىياۋ دەلىت بەر
 ئافرەتى كە بىرەر كىشەيەك بوۋەتەرە و لەر كاتەدا دوو دلە و لە بارودۇخى دىروونى
 خراپدايە (ئانا ھ لە دەستى تۇ گىرنگى بەمە مەدە). ئەم دەستەواژەيە پىياۋ دەتوانىت بە
 پىارىكىتى بلى كە بەجوۋرە بارودۇخەدا بىروات، ۋە گارىگىرىيەكى پۈزەتىقانى دەپىت لەلەي
 پىارەكىتر. ووتنى ئەم دەستەواژەيە لەلەين پىاۋەرە بۇ گەياندنى خوشبەختى و ئارامى بوۋە
 بە ھەست و دىروونى پىاۋەكەي تر بەلگەي ھارپىيەتى و ئامادە باشى بوۋە بۇ يارمەتى دانى
 ئەرە پىاۋەتر، بەلام كاتىك پىياۋ ئەرە دەلىت بە ئافرەتلىك كە پەيوەندىەكى بەھىز لە نىوانياندا
 ھەب ئەرە ئەر دەستەواژەيە ماناى (ئاھ گىرنگى بەرە مەدە) ئەرە پىچەوانى ئەرەيە كە پىياۋ
 بىتۋارى مەبەستىتى. بەلى نىۋنەي ئەم قەسەيە سەبارەت بە ئافرەت ماناى ئەرەيە كە پىياۋ
 گىرنگى بە ھەست و سۆزى ئافرەت نادات (تۇ ماقى دوو دلەيت نىيە) ئەرەش سىروشتىيە ئافرەت
 لەر كاتەدا ئازارى پىدەمكات و توۋرە دەپىت.

پیاو ههولدهدات ئهو ههلوێسته لهسهر ئافرهت سووك بكات و دهلیت: (ئهو كیشهیهكی سرکش نییه) دواتر چارهسهری كردارهكی دهخاته پوو بۆ سهركهوتن بهسهر كیشهكهدا، پاشان پیاو پێش بینی ئافرهت هیور بێتهوه و ههست به خوشبهختی بكات! پاك و بیگمردی بۆخوا لهسهر ههله تنگههشتن كه له جهاوازی سایكوژی تیوان ژن و پیاوه سهرچاوه دهگرن.

حالتیکی بآز هیه پیاو دیگریته بهر به بیته وهی بزانیته نافرته راده کیشتیه تاو بو بهرو
 بونوره کاتیک پیاو همدسته سیت به کاریک که به لای نافرته وه گرنگ نیمه نهوا نافرته لهم کاره
 بیزار له میت و دست به قسه کردن و توو به بون دهکات لیته دا پیاو به پنی زانستی خوی
 همره همدات له زمانی مهتر سیه گانی نافرته بکات و نارامی بکاته وه نه مهش بهروون کردن وهی
 له وهی پنی ههستاره و دهو نه وهی زور ناسان بیت و پیویست به دوو دلی نافرته نهکات بو
 نافرتهی بون دهکاته وه نهو کاره ی که نه پنی ههستاره بهر هکاری ژیری و لوزیکی و به میز
 بو و بویه نهو کاره ی کردوه .

لیردا پیاو کاریگری هم موله نیگه تیغه نازانیت له سر نافرت و دبرونی شو، دبرونی همستی
وا هست نکات که پیاو مولدهات مافه کانی لیور گریتوه له دبرینی همستی

بە مېشكىدا دىت دەمەۋىت بۇچۇنى تۆى خوشەۋىست و ھاۋكارى ژيانم لەبارەيەۋە
 ۋە مېگرم، ئەۋە تەنھابىرىكە. بەلى تەنھا بىرىكە شاينەنى ئەۋەيە دەست پىيىكەين يان گۆرۈنكارى
 تىدا بىكەين يان مەلى بوۋە شىننەۋە، بىرىك لەۋانەيە سوۋدىكى گەۋرەى تىدا بىت بۇ خۇمان
 يان لەۋانەيە زەرەرى تىدا بىكەين بەۋ پىيەى تۆ خوشەۋىست و ھاۋبەشى ژيانمى و پاي تۆ
 مەيشە بەلای مەۋە گىرگ بوۋە بۇيە پىش ھەموو شتىك دەمەۋىت و پىت پراگەيەنم دەمەۋىت
 گىتوگۇى ئەۋ بابەتەت لەگەل بىكەم). لىرەدا ئەۋ بىرەى لە مېشكىدا بوۋ خستىە پوۋ بۇ
 خىزانەكەى. ۋە لە كاتى قسەكانىدا بەردەۋام ئەم قسەيەيى دەۋتەۋە: لە بىرت نەچى ئەۋە
 تەنھا بىرىكە و ھىچ بوۋنىكى نىيە لە ئەرزى واقع دا واتە (بەكردار).

دراى ئەۋەى پىاۋەكە كۆتاي ھىنا لە خستەنە پوۋى بىرەكەى خۆى خىزانەكەى بەشدارىيەكى
 باشى كىر لەگىتوگۇ كىردن لەسەر بىر و بارودۇخى گىشتى دۆستانە و دوۋر بوۋ لە ھەلچوۋن و
 توۋپەى، پاشان لەسەر يەك بۇچوۋن ۋەستان و بەردەۋام بوۋن لەسەر چىژ ۋەرگىرتن لەۋ ئىۋارە
 خوانە جوانە. ئەم چىرۆكە راستەقىنەيە بەسەر خۇمدا ھات من ئەۋ پىاۋە بوۋم كە پىشتر
 باسكىرد.

چۇن ئارىكانە ئافرەت دەست دەكات بەرۋەپرو بوۋنەۋە:

لەر شىۋازانەى كە زۆر بلاۋن و ئافرەت لە رىگەيانەۋە ھەلدەسىت بە توۋپە كىردنى
 پىاۋەكەى و پاكىشانى بۇ پوۋپرو بوۋنەۋە بىرىتييە لە (بەشدارى نەكردن) ئەمەش لە كاتى قسە
 كىردنى لەگەل پىاۋدا. لە جىياتى ئەۋەى ئافرەت توۋپەيى يان رقى خۆى يان ترسى خۆى يان
 بى ھىۋايى بە شىۋەى راستەۋخۇ و ئاشكرا دەرىپىت، لە جىيى ئەۋەى پىرسىارى توند و تىژ
 بختە پوۋ، بزانىت يان نە زانىت ئافرەت نامەيەك بۇ پىاۋ دەنىرىت ئاۋمپۆكەكەى ئەۋەى كە
 پالېشتى پىاۋەكەى ئاكات.

نەگىر تەننەت ئافرەت مەبەستى ئاردنى ئەم نامەيە نەبىت، بەلام ئەۋەى پىاۋ لىنى تىدەكات
 ئەرنامەيەيە. بۇ نمونە كاتىك پىاۋ لە دەرەۋە دوا دەكەۋىت لەۋانەيە ئافرەت ھەست بە ئارامى
 نەكات لە چارەپروانى گەرەنەۋەى يان لەۋانەيە ھەست بە دوۋدىلى بىكات سەبارەت بەۋ.
 ھەرچاۋەپروان دەكات و كاتىك پىاۋ دەگەپتەۋە مالاۋە لە جىياتى ئەۋەى بۇچۇنى خۆى بلىت
 بە پىاۋەكەى كە ھەستى بە ئارامى يان دوۋدىلى كىردىۋو لە چارەپروانى ئەۋدا، ئافرەت ھەندى
 پىرسىارى لىدەكات ھىما بىت بۇ توۋپە كىردنى پىاۋەكەى، ۋەكو ئەۋ قسەيەى (چۇن دەتۋانى
 ئاۋا دوا بىكەۋى؟) يان (من پىۋىستە بىۋا بەچى بىكەم كاتى تۆ دوا دەكەۋىت؟) يان (بۇچى
 ھەۋالت بە من نەدا كە تۆ دوا دەكەۋى؟).

گومانی تیدانییه پرسپاری ئافرهت له پیاو (بوچی هه‌والت به من نه‌دا که تو دوا ده‌کوی؟) ئه‌وه قه‌بول ده‌کرت ئه‌گه‌ر مه‌به‌ستی ئافرهت له زانیینی ئه‌و هۆکاره‌بیئت که بووه هوی دواخستنی پیاوه‌که‌ی، به‌لام تو‌نه‌کانی ده‌نگی تو‌په‌یی ئافرهت له کاتی قسه‌کردنیدا هینمای سوور بوونی ئه‌و نییه له‌سه‌ر زانیینی هۆکاری دواکه‌وتنه‌که، به‌لکو هینمایه له‌سه‌ر تو‌په‌ی ئافرهت و ئارازی بوونی له‌سه‌ر ئه‌و دواکه‌وتنه و ئه‌و ڕینگه نادات له داها‌تو‌دا به‌م جو‌ره دواکه‌وتنه.

کاتیک پیاو گوینی له‌و پرسپاره ده‌بیئت: (چۆت ده‌توانی دوا بکه‌وی؟) یان (بوچی هه‌والت پینه‌دام که تو دوا ده‌کوی؟) پیاو له‌م بارودۆخانه‌دا گوئی به‌هه‌ستی ئافرهت نادات و به‌لکو ته‌نها گوئی له‌ ئارازی بوونی ئه‌و ده‌بیئت له‌سه‌ر دوا که‌وتنه‌که‌ی. گوینی له‌ئاره‌زووی مندا‌لانی ئه‌و ده‌بیئت که هیچ پاساویکی بو یارمه‌تی دانی نییه بو ئه‌وه‌ی زیاتر به‌رگه‌ی به‌رپرسپاریه‌تی بگرت، هه‌ست به‌ هیرشی ئافرهت ده‌کات بو سهر ئه‌و و له‌و کاته‌دا لایه‌نی به‌رگری کردن بیده‌نگی هه‌له‌به‌ژیریت.

به‌لام سه‌بارهت به‌ ئافرهت هیچ زانستی نییه به‌وه‌ی چی به‌سه‌ر ده‌روونی پیاو‌دا ها‌تو‌وه، له‌و کاته‌دا مه‌ودای ئه‌و ئازاره ئازانیئت که ئه‌م هۆکاری دروست بوونیه‌تی له‌لای پیاو له‌ نه‌جامی ئه‌و ره‌فتاره‌ی که کردی.

وه‌کو ئه‌وه‌ی چۆن ئافرهت پیویستی به‌ به‌رگری کردن له‌ مافه‌کانی خوی هه‌یه له‌ ده‌رپرسی هه‌ستی پۆزه‌تیف و نیگه‌تیف، هه‌روه‌ها پیاویش پیویستی به‌ لایه‌نگری و پالپشتی ئافرهت هه‌یه. به‌هه‌یه‌ک هه‌یه ده‌لیت: هه‌رچه‌نده خوشه‌ویستی پیاو پمیه‌هست بوون به‌ ئافره‌ته‌وه زیادیئت، ئه‌وه‌نده له‌به‌رامبه‌ردا پیویسته ئافرهت لایه‌نگری له‌ پیاوه‌که‌ی بکات.

ئه‌م هه‌ستی لایه‌نگریه و پالپشتی له‌لای پیاو بوونی هه‌یه له‌ سه‌ره‌تای پمیه‌هندی به‌ ئافره‌ته‌وه و له‌مه‌ش له‌ ڕینگه‌ی ئافرهت خۆیه‌وه هینا ده‌به‌خشیه‌ پیاو که به‌لگه‌ بیئت له‌سه‌ر ئه‌و پالپشتی کردنه و لایه‌نگریه، وه پیاو هه‌ست به‌ به‌روایه‌کی به‌رز ده‌کات له‌ ناخی خۆیدا و ده‌توانیئت ئه‌و پالپشتی و لایه‌نگریه له‌ خۆبگرت. له‌ هه‌ردوو باره‌که‌دا هه‌ستی لایه‌نگری و پالپشتی بوونی هه‌یه و به‌دی ها‌تو‌وه.

ئافرهت ده‌توانی فیر بیئت چۆن ئارازی بیئت له‌سه‌ر هه‌ندی له‌ داخو‌ازیه‌کانی پیاو له‌ هه‌مان کاتدا ئه‌و لایه‌نگریه ده‌به‌خشیه‌ پیاو که پیویستی پیه‌تی. بو ئه‌وه‌ی پیاو هه‌ست به‌ خوشه‌ویستی ئافرهت بکات بو خوی ئه‌وا یه‌که‌م جار پیویسته هه‌ست بکات ئافرهت پالپشتی لیده‌کات ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر ره‌خنه‌ی هه‌بیئت له‌ هه‌ندی له‌ ره‌فتاره‌کانی پیاوه‌که‌ی.

نذر به پیاوان هست به شهرمزاری دهکن له راگه‌یاندنی چندی پتوستان به پالپشتی ثافرت، وه هندی له پیاوان هولددهن که گرنگی بهم لایه‌نگیری و پشتگیری به ثافرت نادهن.

هنگر نهه راستی بیت و کاروباره‌کان بهم شیوازه بیت بوچی کاتیک هه‌لسوکه‌وته‌کانی ثافرت ده‌گوریت و حاله‌تی ساردوو سری یان دورکه‌وته‌وه له ثافرت یان په‌تا بو به‌رگری کردن له خودی خوتان ده‌به‌ن له هست کردن به له ده‌سدانی نهو پالپشتیه‌ی ثافرت؟! وه‌لامی راسته‌قینه نه‌وه‌یه که نه‌وان نهو لایه‌نگیری و پالپشتیه‌یان بو خویان به‌ده‌ست نه‌مینابوو.

هنگر په‌یوه‌ندی له‌سهره‌تادا له نیوان ژن و پیادا به هیز بوو بیت نه‌وا یه‌کیک له هوکاره به‌میزه‌کانی نهو په‌یوه‌ندیه بریتیه له هستی پیاو به لایه‌نگیر کردنی ثافرت بو نه‌وه و هتا نیشتاش شوینیکی به‌رزی همیه له تیروانیی ثافره‌تدا، هتا نیشتاش سوارچاکی به بیبنانی خونه‌کانیه‌تی و پیاوکی باشه به‌لای نه‌وه‌وه. به‌لام نه‌گه‌رپیاو دوا‌ی نه‌وه ده‌ستیکرد به دور که‌وته‌وه لهو شیوازه‌ی ثافرت له‌سهری راهاتبوو و ده‌ستیکرد به زور بو‌مینان و بیزار کردنی، نه‌وا پیاو لهو شوینه به‌رزه‌ی که له‌لای ثافرت هه‌یبوو ده‌که‌ویته خواره‌وه و پال پشتی ثافرت له ده‌ست ده‌دات، لی‌روه کی‌شه‌ی نیوان هردو‌لا ده‌ست پینه‌کات.

پیاو ده‌توانی بری وه‌لسوکه‌وت بکات له‌گه‌ل تو‌وره‌ی گشتی ثافره‌تدا، به‌لام نه‌گه‌ر هستی به‌نازاریکی قول کرد کاتیک ثافرت هستی خوی بهو شیوازه ده‌ربری هیما‌بیت له پال پشتی نه‌کردنی ثافرت بو نه‌وه.

لهو شیوازه بلا‌وانه‌ی که ثافرت به‌کاری ده‌مینیت کاتیک پیاو هه‌لسوکه‌وته‌کانی خراب نمیت له به‌راستیه‌ی ثافرت هه‌لد‌بیت به پرسیارکردن و نه‌مه‌ش هاوکات ده‌بیت له‌گه‌ل گزانی ده‌نگه‌ریه‌کانی که هیما‌ی لایه‌نگیری نه‌کردنی پیاری تیدا به‌دی ده‌کریت. ثافرت نه‌م شیوازه ده‌گرفته‌بهر گومانی وایه که نه‌مه وانه‌یه‌ک فیری پیاو ده‌کات که هرگیز له بیری نه‌چیت‌وه و بهو هیوا‌یه‌ی که جاریک‌تر پیاو نه‌م هه‌لسوکه‌وته دو‌باره نه‌کاته‌وه. نه‌م گومانی ثافرت هه‌له‌یه و دروره له راستیه‌وه، نه‌وه‌ی له نه‌جامی شیوازی ثافرت‌وه ده‌بینین بریتیه له بلا‌و کردنه‌وه‌ی ترس و له‌رزو نا‌ثومیدی له دلی پیادا، به‌شیوه‌ی پله به پله هست و سوزی له ده‌ست ده‌دات و تاره‌زو‌ویشی به همان شیوه له ده‌ست ده‌دات. نه‌جامه‌که پیچه‌وانه ده‌بیت‌وه نه‌ک پوزه‌تی‌فانه بی‌تته‌وه و با‌شتره ثافرت له‌م جو‌ره شیوازه‌انه دور بکه‌ویتته‌وه.

توپرە بوون و پەتكەردنەو و شىۋى بىزارى سوودى نايىت لەگەل پىاودا و ھىچ سوودىكى بۇ ئافرەت نايىت يان بۇ پەيوەندى نىوانيان.

بۇ ئەوئى ئافرەت بتوانى لايەنگىرى پىياو بىكات پىئويستە بەتەنھا سەيرى ھەمان كىردارى پىياو نەكەن بەلگە پىئويستە لەسەرى سەيرى ئەو ھۆكارانە بىكات كە وای لە پىياو كىرد ئەو كارە بىكات. تەننەت ئەگەر پىياو تەمبەل و كەم ھەست بە بەرپىر سىيارىەتى بىكات يان تەننەت ئەگەر كەسىكى داخراویش يىت لە قسە كىردندا، ئەوا ئافرەت بەراستى خۇشى دەوئىت و ھەندى تايبەت مەندى باشىتەندايە كە بەھۇيەو و ئافرەت لايەنگىرى خۇى بۇ پىياو دووپات بىكاتەو.

ھەلسوكەوت كىردنى پىياو بەو شىۋەيەى كە ھىچ سىفەتەتەكى باشى تىدا نىيە و سوود لە كاروبارەكانىدا نىيە ماناى وايە ئافرەت لايەنگىرى لە پىياو ناكات. بىبەش كىردنى پىياو لەو لايەنگىرىە كە ئافرەت پىشكەشى دەكات لەسەرەتاي پەيوەندىياندا. پىئويستە لەسەر ئافرەت بىرى بىتەو دەتوانىت لايەنگىرى خۇى بۇ پىياو دەربىر پىت تەننەت ئەگەر لەسەر ئەو كارەى كە ئافرەت پازى نىيە پىياو بىكات.

دوو خالى بىنەرتى ھەيە دادەنرىن بە سەرچاۋەى پوبەرو بوونەو، ئەوانىش:

1- كاتىك پىياو ھەست بە لايەنگىرى نەكەردنى ئافرەت دەكات بۇ راو بۇچوونى خۇى.

2- كاتىك ئافرەت ھەست دەكات شىۋازى قسەكەردنى پىياو پىز و ئەدەبى تىدانىيە ئەوا لايەنگىرى خۇى لە پىياو دەكشىنەتەو.

كەى پىياو زۇر پىئويستى بە لايەنگىرى ئافرەت ھەيە؟

بەزۇرى لەوانەيە پوبەرو بوونەو و ناكۇكى پوونەدات بەھۇى بوونى دوو كەسى جىاواز لە بىرو بۇچووندا يان لە بابەتەكدا، بەلام ھۆكارى راستەقىنە لە پوبەرو بوونەو و ناكۇكىدا ئەوئە ھەستى پىياو بە لايەنگىرى نەكەردنى ئافرەت بۇ بىرو بۇچوونى خۇى، ھەست كىردنى ئافرەت بە بىزارى و توپرە بوون لەبەرامبەر شىۋازى قسەكەردنى پىياو لەگەل ئەودا. كىشەى سەرەكى لىرەدا دەگۇرپىت نەك تەنھا بۇ جىاوازى لە بىرو بۇچووندا، بەلگە ھەستەكى نارخۇيە بۇ ھەرىكەت لەوان لە بەرامبەر ئەوئە تىريان. بەزۇرى ئافرەت بىزارى و ئاپازى بوونى خۇى دەردەبىرپىت كاتىك ھەست بە گىرنگى نەدانى پىياو دەكات بە بىرو بۇچوونەكانى يان ھەست نەكەردنى بە گىرنگى دانى پىياو بەھۇى ئافرەت لە كاتى قسەكەردندا.

خۇيدا و كاتىك ئافرەتەش قىرى شىۋازى بەخشىنى ماف بە ئافرەت لە دەربىرىنى ھەست و سۆزى كاتەدە

هاتينك مۆكارىك نىيە بۇ دروست بوونى ئاكۆكى و پوبەپرو بوونەو. بەلى ئەلتەرناتىقى پوبەپرو بوونەو و ئاكۆكى برىتتىيە لە گفتوگۆيەكى لەسەرخۇ و بابەتيانە.

كاتىك پىاو ھەلە دەكات يان لە بىرى دەچىت كارىك بكات يان كەم و كورتى دەكات لە ئەرکەكان و بەر پىرسىيارىيەتەكانى، ئافرەت لەم بارودۇخەدا ھەست بە ھەستىارى پىاو ئاكات. پىاو زۆر ھەستىاردەبىت سەبارەت ھەوى كە كردوويەتى يان نەى كردووە و لەم بارودۇخانەدا زۆر پىويستى بە خوشەويستى ئافرەت ھەيە، بەلام ئەگەر ئافرەت خوشەويستى و پشت گىرى خۇى لە پىاو ھەرگرتەو و بى بەشى كەرد بە ھۆكارى ئەو ئەوا ئەم بىبەش كەردنە دادەنرىت بە پوخاندن و وىران كەردنى پىاو ھەست و سۆزەكانى. لەوانەيە ئافرەت لەم حالەتەدا ھەست بەر ئازارە نەكات كە تووشى پىاو دىت و تەنھا وا گومان دەكات ئەم كارەى برىتتىيە لە ھەربىنى ھەست و سۆزى خۇى و ئاپازى بوون و بى ھىوا بوونى لە پىاو، بەلام ئەو ھەوى پىاو ھەستى پىكرد زۆر زىاترە لەمە، ھەستى بە بى بەشكردن و ھەرگرتەو ھەوى لايەنگرى ئافرەت كەرد بۇ خۇى، ئەو لايەنگىرىيەى كە بەردەوام پىاو پىويستى پىيەتى.

شىوازىكىتر ھەيە كە ئافرەت لە رىنگەيەو ئاپازى بوون و لايەنگىرى نەكەردنى بۇ پىاو ھەردەبىت ئەوش ھەربىنەكانى پوخسار و ژىيەكانى دەنگىەتى. لەوانەيە ئافرەت ھەست بەم شىوازەى كە پەپەرەو ھەوى دەكات لە ئاوخۇيدا نەكات بەلام ھەستى پىدەكات لە پەوى زانىنى ھەستى راستەقىنەى ئافرەتەو. لەوانەيە ئافرەت ھەستەواژەى وورد و يەك لە دواى يەك بە كار بەينى بۇ ئەو ھەوى بارودۇخەكە زىاتر ئالۇز نەكات و پوبەپرو و ئاكۆكى دروست نەبىت، بەلام ھەربىنەكانى پوخسارى و دەنگە ژىيەكانى نامەيەكى زۆر ئاشكرا ئاراستەى پىاو دەكات، نامەيەك ھىماى ھەستى راستەقىنەى ئافرەت پىشانەدات ئەويش تووپەى و بىزارى و ئاپازى بوونە. لىرەدا پىاو ھەلدەسىت بە ھەرگىرى كەردن لە خۇى و ھەلوئىستى خۇى و ھەلدەدات وا لە ئافرەت بگەيەنىت ئەو ھەلەيە.

كاتىك پىاو ھەلەيەك دەكات يان ھەلدەسىت بە تووپە كەردنى ئەو ئافرەتەى خوشى دەويت ئەوا لەو كاتەدا ئارەزووى پوبەپرو بوونەو و ئاكۆكى دەكات، ئەمە سەروشتى پىاو و كاتىك پىاو ھەست بە بى ھىوايى ئافرەت سەبارەت بەخۇى دەكات ھەلدەدات ئەو ھەلوئىستەى بۇ پەون بكاتەو بەو نىيەتەى كە ئافرەت پىويست ئاكات تووپە و بىزار بىت و لەبەر ئەو بىروايەى كە خۇى ھەيەتى بەو پەونكەردنەو ھەى پىشتەردىبوى بۇ ئافرەت و ئەمەش يارمەتى ئافرەت ھەدات لەسەر ھىور بوونەو و گەپانەو ھەى بۇ بارودۇخى ئاسايى خۇى. بەلام ئەو ھەوى كە پىاو ئايزانىت ئەو ھەيە كە ئەم ھەول و لىكەدانەو ھەى تووپەى ئافرەت زىاد دەكات، ئەو ھەوى ئافرەت

پىيۇستى پىيەتى لەم بارودۇخاندا بىرىتىيە لە گوى گرتنى پىياو بۇ ئەو ماف پىندانى لە
دەرىزى ھەست و سۆزى نىگەتپانەى خۇى.

ئەى پىياو بەرىز، ئايا تىگەشتى لەم خالە گىرگە؟ ھەولى بەلگە ھىنانەو و پوونكرىنەو
مەدە، پىيۇستە لەسەرت بوەستى لە قسە كردن و بوار بدەيتە ئافرەت بۇ ئەو ھەست و
سۆزى خۇى دەرىزىت. بەلى، ئەمە يارمەتى دەدات ئارام بىتەو پزگارى بىت لەو توورە
بوونەى كە لە تاخىدا پەنگى خواردووتەو.

گفتوگو كردنى جىاوازيەكان بە نارامى و بە بى پوپەرو بوونەو:

گفتوگو كردنى جىاوازيەكانى نىوان پىاوونافرەت بەكارىكى زۆرگىرگ دادەرنىت بە
تايبەتى ئەگەر بە شىوازيكى شارەزى و ئاگايى كرا. كىشە لەو دايە ئىمە ناتوانىن ھونەى
گفتوگوى دروست فىزىن لە دايك و باوكمانەو لەبەر ئەو ھەست و ھەموو ئەو شتانەى كە بىنيمان
لەسەردەمى لاوياندا پرويدا لە نىوان باوك و دايكياندا زۆر بەخىراى دەگويا بۆپوپەرو بوونەو
و ئاكۆكى. ئەمە لە دايك و باوكمان فىز بووين و پەرورە دەبووين لەسەرى و بووبەرىزى زىانمان.
پوونكرىنەو شىوازي گفتوگوى خوارەو و چۆنىەتى بەرەوپىش چوونى و بەرز
بوونەو ھەلوستەكان كە بەبى لىكۆلىنەو يان مەبەست لەلايەن پىياو يان ئافرەتەو بىت.
ھەرەھا ئەو سەرەتا دروستەكانەى كە خۇمان لە شەپرى پوپەرو بوونەو و ئاكۆكى پى
دەپارىزىن. لەو پوپەرو بونەواندا دەستەواژەى وا دەبىنن كە ئافرەت دەلىت، لەبەرامبەرىشدا
پىياو بە پىنى سىروشتى پىاوانەى خۇى لىيان تىدەگات. دواتر پىياو ھەول دەدات بەلگە بۇ
ھەلوستەكانى خۇى بەيىتەو، لەبەرامبەر ئەمەشدا ئافرەت بە پىنى سىروشتى ئافرەتەو
خۇى وا لىنى تىدەگات، لە كۇتايدا ھەندىك ئامۇزگارى كە يارمەتى ژن و پىياو دەدات دوور
بەكونەو لە شەپرى پوپەرو بوونەو و ئاكۆكى.

1- كاتىك پىياو لە گەرەنەو بۇ مائەو دوا دەكەوت:

ا- ئەو ھەست ئافرەت دەلىت و توورە.

- بۇچى دوا كەوتى؟ يان دەلىت:

- بۇچى پىشتەر ھەوالت پىنەدام كە دوا دەكەوى؟

ب- ئەو ھەست پىياو دەبىستى و لىنى تىدەگات:

- ھىچ ھۆكارىك يان بەلگەيەك نىيە بۇنەم دواكەوتنە. تۇ كەسىكى ھەست بە بەرپىسايەت:

ناكەيت. مەن باشترم لە تۇ لەبەر ئەو ھەست دوا ناكەوم.

ج- ئەو ھەست پىياو دەلىت:

رېنگا زۆر قەرزە باغ بوو. يان لەۋانە يە بىلىت:

- كاروبارەكان ھەندى جار بە پىي ئارەزوى ئىمە تى ئاپەرن.

- يان: ئايا ئەۋە ژىرانە يە تۆ پىش بىنى بگەى من دوا نەكەوم!

- ئەۋەى ئافرەت دەيبىستى و لىي تىدەگات:

پىيىست ناكات تووپە بىت بۆ ئەم دواكەوتنەم دواى ئەۋەى ھۆكارى ئەۋەم بۆ باسكردى.

مەر چۆنىك بىت كارەكەى من گرنگترە لە تۆ چونكە تۆ مەۋىكى لەسەر شت زۆر دەپۆيت.

تەكات لىدەكەم نەگەر جارنىكىتر دوا كەۋتى پىش ۋەخت ھەۋالەم پىي بەدەيت.

- ئەۋەى پىيىستە لەسەر پىياۋ بىلى:

- من دوا كەرتەم بەراستى داۋاى لىي بوردن دەكەم، (زۆر گرنگە پىياۋ گوى بۆ ئافرەت

بگرت و ھەول بەدات ھاۋبەشى ھەست و سۆزى بكات).

2- كاتىك پىياۋ لە بىرى دەچىت كارىك بكات:

1- چۆن توانىت لە بىرى بگەى؟

- يان: كەى بىرت دىتەۋە؟

- يان: چۆن من بتوانم پىشت بە تۆ بىستەم؟

ب- ئەۋەى پىياۋ دەيبىستى و لىي تىدەگات:

- ھىچ ھۆكارىك يان پۆزىشك نىيە بۆ لە بىر چوونەۋەت. تۆ مەۋىكى كەم ەقلىت و من

ئاتوانم بېوا بە تۆ بگەم. ئەۋە منم تەنھا دەبەخشم و فېداكارى دەكەم لە پىناۋى مانەۋە و

بىرەۋام بوونى ئەم پەيۋەندى ھاۋسەرىيەتە.

ج- ئەۋەى پىياۋ دەيلىت:

- لەيىم چوۋ لەبەر ئەۋەى زۆر سەرقال بووم. ھەندى جار ئەم جۆرە كارانە پوو دەدات

- يان: بابەتەكە بەم قەبارەيە نىيە، ئەمە ماناى ئەۋە نىيە من مەۋىكىم گرنگى نادەم بە

شتەكان.

د- ئەۋەى ئافرەت گوىي لىدەبىت و لىي تىدەگات:

- پىيىست ناكات خۆت بشىۋىنى و تووپە بىت بەم شىۋازە بابەتەكە بىي نەرخە و شايمى

مەۋى ئەمەى نىيە. تۆ مەۋىكى زۆر ھەستىارى و ئەم تووپە بوونەۋەت دوورە لە ژىرىيەۋە

مەۋىيە زۆر ۋاقىي بىت و دوور بگەۋەرەۋە لە جىھانى خەۋن و خەيال.

ه- ئەۋەى پىيىستە ئافرەت بىلى:

- من خۆشم لەم لە بىر چوونەى تۆ نايەت.

- يان ئافرەت دەتوانى شىۋازىكىتر بگرىتە بەر كە خوشەويستى و سۆز لەخۇ بگرىت.

دەتوانى چاۋ بېۋىشەت لەو لە بىر چوونەي و جارىكىتر داخۋازىيەكەي دووبارە بىكاتەۋە.

لېرەدا بە دۇنيايىيەۋە پىياۋ بىرى دىتەۋە كە ئافرەت پىشتەر داخۋازى ئەۋەي لىكرد بوو و ئەو لە بىرى چووبوۋىيەۋە.

و- ئەۋەي پىۋىستە لەسەر پىياۋ بىلى:

- بەراستى لە بىرم چوۋ ئەۋە بىكەم (ھەرشتىك بىت). ئايا تۆ لە من توۋرە بوى؟

لېرەدا پىۋىستە لەسەر پىياۋ بىدەنگ بىت و بوار بىكاتەۋە بۇ ئافرەت بۇ قسەكردن و دەرېنى ھەستى خۇي. كاتىك ئافرەت قسە دەكات و ھەستى خۇي دەرەبىت ئەۋا دواي ئەۋە ھەست دەكات كەسىك ھەيە گۈيى بۇ دەگرىت. دواي قسەكردن ئافرەت ھىۋر دەبىتەۋە و پىز و خوشەويستى زىاد دەكات بۇ پىياۋ.

3- كاتىك پىياۋ لە حالەتى تەناھايى دەگەرپتەۋە (صومعتە):

1- ئەۋەي ئافرەت دەيلىت و توۋرەيە:

- تۆ چۆن دەتوانى بەم شىۋەيە سارد و سىر بىت؟

- يان: چۆن دەبىت سۆزى تۆ بەو شىۋەيە مردبىت؟

- يان: گومانى تۆ چىيە من ئىستا چالاكم؟

- يان: من چۆن دەتوانم ئەۋەي لە ناخى تۆدايە بىزانم؟

ب- ئەۋەي پىياۋ گۈيى لىدەبىت و لىي تىدەكات:

- ھىچ پۇزىشك نىيە بۇ دوور كەۋتەۋەت لە من. تۆ مروڧىكى دل پەقىت و خوشەويستى لە دەست داۋە. تۆ پىياۋىكى گونجاۋ نىت بۇ من. بەراستى زۆر ئازارت دام.

ج- ئەۋەي پىياۋ دەيلىت:

- من پىۋىستىم بە ماۋەيەك ھەبوو بۇ ئەۋەي بە تەنھا خۇم بىم. ئەگەر ھەستت بەۋە كەرد چاۋەۋانى سۆز مەبە لەلايەن مەۋە. تۆ مروڧىكى ھەزەت ئەۋەيە كۈنترۆلى من بىكەي. ھەرچى بىمەۋىت دەيكەم و ھەست و سۆزى تۆ بەلاي مەۋە گىرنگى نىيە.

د- ئەۋەي لەسەر ئافرەت پىۋىستە بىلىت:

- من دىزانم ھەندى كات تۆ پىۋىستت بە ماۋەيەك ھەيە بۇ ئەۋەي بە تەنھا خۇت بىت، بەلام ئەۋە نازارى من دەدات. من مەبەستىم نىيە تۆ ھەلەبىت بەلكو ھەز دەكەم ھەستى خۇم دەرېچىم.

ھ- ئەۋەي پىۋىستە لەسەر پىياۋ بىلى:

۱- مەزەنم ئەم مانەۋەي مەن بەتەنھا ئازارى تۆ دەدات، گومانىيىتىدانييە كە تۆ زۆر ئازار دەدات. ئايا پىنت خۇشە قسە دەربارەي ئەۋە بگەين؟ (لېرەدا زۆر ئاسان دەيىت ئافرەت پارى پىنت پىياۋ بەتەنھا بۇ خۇي بىمىنىتەۋە لەبەر ئەۋەي ھەست دەكات پىياۋ پىزى دەگرىت و ئەمەدەيە گوي بۇ خۇي و سكالاکانى بگرىت).

۲- كاتىك پىياۋ ئافرەت بى ھىوا دەكات:

۱- كاتىك ئافرەت قسە دەكات و تورپەيە:

- تۆ چۆن دەتۈانى ئەۋە بگەي؟

- يان: پىم نەۋتى تۆ ئەۋە دەكەي؟

- يان: بە بەلئىنەكانى خۇتەۋە پەيۋەست نابىت؟

- يان: كەي فېر دەيىت؟

ب- ئەۋەي پىياۋ گويى لىدەيىت و لىنى تىدەكات:

- ھىچ بەلگەيەك نىيە بۇ بى ھىوا بوونت. تۆ كەسىكى بى ەقلى ناتۈانى ھىچ كارىك بگەي بە شىۋەيەكى دروست. مەن ماناي خۇشەختى ئازانم ئەگەر گۆرەنگارى بەسەر خۇتدا نەيىت.

ج- ئەۋەي پىياۋ دەيىت:

- ئەنجامەكەي باشتر دەيىت لە كاتى داھاتودا:

- يان: بابەتەكە بەم ئەندازەيە يان گرنگىيە نىيە.

- يان: كىشە ئەۋەيە مەن بەتەۋاۋى لە مەبەستى تۆ نەگەيشتەم.

د- ئەۋەي ئافرەت دەيىستى و لىنى تىدەكات:

- ئەگەر تۆ تورپەيت ئەۋە تەنھا كىشەي خۇتە. پىۋىستە خۇت واپا ھېنى زۆر ئاسانكار بىت. تۆ مانى تورپە بوونت نىيە و ھىچ شتىك نىيە بۇ ئەۋەي ئامۇرگارىت بگەم.

ە- ئەۋەي پىۋىست بوو لەسەر ئافرەت بى ۋوتايە:

- بى ھىۋايى بەلاي مەۋە گرنگ نىيە، ۋا گومانمكرد تۆ پىشۋەخت لە بارەي دۈاكەتتەۋە ھەرلەم پىدەدەيت. ھەرچۈنك بىت ھەموو ئەۋەي مەن دەمەۋىت بىلەم ئەۋەيە تۆ بزانى مەست بەچى ئەكەم كاتى دۈا ئەكەۋىت.

ۋ- ئەۋەي پىۋىستە لەسەر پىياۋ بىلى:

- مەزەنم تۆم بى ھىوا كىردۈۋە. با پىكەۋە لەم بابەتە قسە بگەين. (زۆر گرنگە پىياۋ لە بىنى نەچىت پىۋىستە لەسەرى بۈار بىكاتەۋە بۇ ئافرەت سەبارەت بەۋەي ھەست و سۆزى

خۇي دەرپىرىت و قەسەكانى پىنەپرېت و بەلگە نە ھىيىتەۋە بۇ كارەكانى خۇي. ئەم شىۋازە زۇر ئافرەت دىلخۇش دەكات و يارمەتى دەدات بۇ ھىۋر بوۋنەۋەي).

دوای كۇتاي ھاتنى پىياۋ ئافرەت لە قەسەكردن لە بارەي بابەتيك پىياۋ دەتوانى پىرسىيار لە ئافرەت بىكات سەبارەت بە ھەست و بارودۇخى دەرۋونى ئەۋ.

5-كاتىك پىياۋ ھەستى ئافرەت بىرىندار دەكات و پىزى ناگرىت:

1-ئەۋەي ئافرەت دەيلىت و كاتىك توۋرەيە:

- چۇن دەتوانى ئەۋە بىلىت؟

- يان: چۇن دەتوانى بەم شىۋازە پەفتارم لەگەل بىكەي؟

- يان: بۇچى گويى ناگرى بۇ ئەۋەي من دەيلىم؟

- يان: ئايا بە راستى گىرنگى بە من و ھەستەكانم دەدەيت؟

- يان: ئايا منىش بەم شىۋەيە پەفتار لەگەل تۇ بىكەم؟

ب-ئەۋەي پىياۋ گويى لىدەبىت و لىي تىدەكات:

-تۇ مۇقىنكى قىزەۋن و سەرزەشت كراۋى. من زىاتر لە تۇ خۇشەۋىستى و سۆزم ھەيە.

لەو كارەي كە كردت لىت نا بوۋرم. ئەۋەي كە پوۋيدا ھەموۋى بە ھۇي تۆۋە بوۋ.

ج-ئەۋەي پىياۋ دەيلىت:

- باش گويىم لى بگرە. ئەۋە ھەبەستى من نەبوۋە.

- يان: من گويى دەگرم بۇ ئەۋەي تۇ دەيلىت و بەلگەش لەسەر ئەمە ئەۋەي ئىستا گويىم گرتوۋە.

- يان: من ھەمىشە تۇم لەيىر نەكردوۋە.

- يان: من نەگالتەت پىدەكەم و نە پىت پىدەكەم.

د-ئەۋەي ئافرەت دەيىستى و لىي تىدەكات:

- مافت نىيە توۋرەبىت. ئەم پەفتارەي تۇماناي نىيە. تۇزۇر زىاترلە پىۋىست ھەستىارىت.

كەم و كوپى تۇ ئەۋەيە ھەموو قورسايىەكان دەخەيتە ئەستۆي من.

ه-ئەۋەي پىۋىست بوۋ ئافرەت بىلى:

- شىۋازى قەسە كردنت سەرسام ناكات كاتى قەسەم لەگەل دەكەي. تىكا دەكەم بوۋستە لەۋ

شىۋازە.

- يان: ئەم پىنگەيەلەر شىۋازە نىيە كە من حمز دەكەم گىفتوگويى پى بىكەين. با لە سەرتاۋم

دەست پى بىكەينەۋە.

سايگە ۋالەتباغ ۋە پىياۋ
- يان: مەن شايسىتەي ئەۋە نىم بەم شىۋازە پەقتارم لەگەل بىكەي. با بوۋەستىن لە قسە
كەرن لەسر ئەۋ بابەتە.

- يان: ئايا دەتوانى گوينم بۇ بگىرى بە بى ئەۋەي قسەكانم پى بىرى؟
- ئەۋەي پىۋىست بوۋ لەسر پىياۋ بىلى:

- مەن داۋاي لىبوردن دەكەم باشتر واپوۋ بەم شىۋازە پەقتارم لەگەل نەكردىتايە.

لە داۋاي ئەۋەۋە پىياۋ دەروانىتە خۇدى خۇي و بوار بۇ ئافرەت دەكاتەۋە بۇ دەربىرىنى
مىست و سۆزى خۇي. لىرەدا ئافرەت دەلىت تۆھەرگىز گوينت بۇ ئەۋەي مەن ووتومە نەگرتوۋە.
داۋاي كۈتايى ھاتنى ئافرەت لەقسەكانى پىياۋدەتوانى بلى: تۇپراستى و لەسرماق (ھەقىت)
مەنى جارىش گوي ناگىرى بۇ ئەۋەي دەيلىم. مەن داۋاي لىبوردن دەكەم تۇ شايسىتەي ئەۋە
نەبۇرى. ۋاز بىنە با لە سەرەتاۋە دەست پى بىكەينەۋە.

دەست پىنكردنەۋەي گىفتوگۇكان لەسەرەتاۋە كاريكى نايابە و كاريگەرىيەكى گەۋرەي ھەيە
لەسر دروست نەبۇرنى كىشە و ئالۇز نەكردنى بارودۇخەكە.

۱- كاتىك پىياۋ پەلە دەكات لە كاروبارەكانىدا و ئافرەتتىش خۇشى بەۋە نايەت:

۲- كاتىك ئافرەت قسە دەكات و توۋرەيە:

- بۇچى ئىمە بەردەۋام پەلە دەكەين لە كاروبارەكانماندا؟

- يان: بۇچى بەردەۋام پەلە كردن؟

بەنەۋەي پىياۋ دەيىستى و لىي تىدەكات:

- ھىچ ھۇكاريك نىيە بۇ ئەم پەلە كردنە. تۇ ھەرگىز نازانى چۇن خۇشەبەم بىكەي. ھىچ
شەك نىيە بىتوانى ئەم سىروشتەي تۇ بگۇرپىت. تۇ كەسىكى شايسىتەنىت و زۇر ئاشكرايە
بايەخ بە مەن ئادەي.

۳- ئەۋەي پىياۋ دەيلىت:

- بابەتەكە بەم رادەيەش نىيە.

- يان: بەردەۋام ئەمە رىگەي مەنە.

- يان: ئىستى ھىچ شەك نىيە بىكەين و ئىمەش لەبەردەم ئەم بارودۇخەداين.

- يان: بەم شىۋەيە دوۋ دل مەبە ھەموو كاروبارەكان زۇر ئاسان دەيىت.

دەنەۋەي ئافرەت دەيىستى و لىي تىدەكات:

- تۇ مان ئەم سىكالايت نىيە. پىۋىست بوۋ تۇ سوپاسى ئەۋ خىز و بىرە بىكەي كە تىنى

كەرتۇرى و سىكالانەكەي. تۇ مۇقىكى تۋانى ھەموۋان لەناۋ دەبەي.

۵-ئەۋەي پىنويست بوو لەسەر ئافرەت بىلى:

- كىشە نىيە لە پەلە كردندا بەلام بەلاي منەۋە گىرنگ نىيە. ۋا ھەست دەكەم بەردەوام پەلە

دەكەين.

- يان: چەندە بەلامەۋە گىرنگە لەسەر خۇيىن لە جىياتى ئەۋەي پەلە بىكەين، لە راستىدا من ھەندى جار رەقەم لە پەلە كردنە. ئايا دەتوانىن لە جارى داھاتوو كەمىك پىش بىنى كاتى زىاتىر نەكەين بۇ ئەۋەي پەلە نەكەين.

ۋ-ئەۋەي پىنويستە لەسەر پىياۋ بىلى:

- مەنىش ھەردەما رەقەم لە پەلە كردنە ئاۋاتەخۋازم بەمان تۈانىبا لەسەر خۇيىن بەلام بابەتەي ۋا ھەردەكەۋىت خىرا بىت. (لەم جۈرە قىسانە پىياۋ دەتۈانى بىكات ۋ ھاۋكات ئافرەتىش تىگەشىستى دەبىت بۇ بابەتەكە لەر كاتەدا). دواتر ئافرەت ھىۋر دەبىتەۋە ئەگەر چى پىياۋ بە سىروشتى خۇيى ھەزى لە پەلە كردىش بىت.

7-كاتىك ئافرەت ھەست بە جۈرىك لە سوۋكايەتى پىكردن دەكات لە كاتى قىسە كردندا:

۱-ئەۋەي ئافرەت دەبىت ۋ توۋرەيە:

- بۇچى ئەۋەت ۋوت؟

- يان: بۇچى بەم شىۋازە قىسەم لەگەل دەكەي؟

- يان: ئايا بەرەستى بايەخ دەۋەي بەۋەي كە دەبىلەم؟

- يان: چۈن زىمانت بەگۈىت دەكات لە كردنى ئەۋ قىسەيەدا؟

ب-ئەۋەي پىياۋ گۈي بىستى دەبىت ۋ لىنى تىدەكات:

-تۇ مانى ئەۋەت نىيە بەم رەقىيە رەفتارم لەگەل بىكەي ۋ تۇ مەنت خۇش ئاۋىت ۋ گىرنگى بە من ئادەي. من زۆر بەخشىۋەر بە تۇ ۋ تۇ كەسىكى ۋەستەۋى نا جۈلىيت.

ج-ئەۋەي پىياۋ دەبىت:

- بەلام قىسەكانى تۇ ھىچ ماناي نەبوو.

- يان: ھەموو ئەم شتەنەم بىستىۋور پىشتىر.

- يان: لەم قىسەيەم نەكردۈۋە.

د-ئەۋەي ئافرەت گۈي بىستى دەبىت ۋ لىنى تىدەكات:

- مانى ئەۋەت نىيە توۋرەم بىكەي، تۇ مەۋقەيى گۈنجاۋ نىت. من باش دەزانم جىۋالەيى

نىۋان راست ۋ ھەلە. من لە تۇ زىاتىر تىگەشىستىم ھەيە ۋ تۇ ھۆكارى دروست بوۋنى ئەم پويىچىم بونىرەيەيت.

- ئەرەبى دەپىلىت بەلاموۋە گرنگ نىيە. ۋا ھەست دەكەم فەرمانى خوت بەدى بەسەر مندا
مىكلاپمە. من شايشتەي ئەۋە نىم. داۋات لىدەكەم لە من تىبگە.
- يان: ئافرەت دەتۋانى ھەلۋىستى پىياۋ پشت گۈي بخت ۋ داۋاي ئەۋە بكات كە خۇي
دەپرىت ۋ بلى: من لە بارودۇخى دەروۋنى ماندوۋ دام ئايا دەتۋانى گويم لى بگرى؟
پىياۋ پىئويستى بە زياتر ھەلنان ھەيە، ئەم شىۋازە شىۋازى ھەلنانە.
ئەرەبى پىئويستە لەسەر پىياۋ بىلى:

- من داۋاي لى بووردن دەكەم تۆم خوشبەخت نەكردوۋە. چى تىگەيشتى لە قسەكانم؟
لېزەدا پىياۋ ھەلۋەدات بواريك بكاتەۋە بۇئافرەت بۇئەۋەي ھەست ۋ سۆزى خۇي دەپرىت.
بۋاي ئەرەبى ئافرەت ھەستى خۇي دەپرىي، پىياۋدەتۋانى بلى: من داۋاي لىبووردن دەكەم
لەسەر ئەۋە. ئىستاتىدەگەم لە ھۆكارى نا ئارامىيەكەت.

پىئويستە لەسەر پىياۋ دوور بگەۋىتەۋە لە تىكچوۋنى ھىۋورى ۋ پونكردنەۋەي مەبەستى
ستەقىمىنى خۇي بۇ ئافرەت. بۇ ئەۋەي پىياۋ بتۋانى چارەسەرى ھەر ھەلۋىستىك بكات
مىكلا ئافرەتدا، پىئويستە لەسەرى ماۋەيە بدات بە ئافرەت ھەست ۋ سۆزى خۇي دەپرىت.
پىشكەش كەردى يارمەتى لە كاتى ئارەجەتيدا:

زىانى ئىن ۋ مىردى كاتى خوش ۋ ناخۇشى تىدايە. ئەۋ كاتە ناخۇشانەش پۈۋ دەدەن
لەسەر ھۆكارى جۇر بە جۇر لەۋانە: نەخۇشى يان مردى ئەندامىكى خىزان يان خزمەكان يان
لەست دانى كار يان ھەر شتىكىتر. ئەۋ كارەي كە زۆر بەلای ئافرەت ۋ پىياۋەۋە گرنگە لە
نەۋەي ئەم ھەلۋىستانە دابرىتىيە لە گەتوگۇ كەردن لەگەل يەكتىرى بە شىۋازى خوشەۋىستى ۋ
سۆز ۋ لايەنگىر ۋ چاۋدىرى. سەرەپاي ئەۋەش ئىمە پىئويستە تىبگەين لە خالىكى گرنگ
نەۋىش ئەۋەيە كە ھەريەكىك لە پىياۋ ئىن دوورن لە سيفەتى كامىل بوون، لەبەر ئەۋەي تەنھا
خۇي پەرموردگارە سيفەتى كامىلى ھەيە ۋ مەۋقەكان دوورن لەۋ سيفەتە. كەۋاتە فىزى
شىۋازى گەتوگۇ ئاشتىيانە بووين لە كاتى پەۋدانى كىشەي ساكارد، لەۋانەيەبتۋانين
گەتوگۇ لەگەل يەكتىرى بگەين لەكاتى پەۋدانى كارەسات ۋ نەھامەتى گەۋرەدا.

لېزەدا ديسان ئەمەۋىت ئامارە بۇ ئەۋە بگەم تەنھا ھەلۋەردىنى شىۋازىكى نەۋەيى لە
گەتوگۇ كەردن بەس نىيە بەلكو قسەكەردن بە ھەست ۋ سۆزى پاستەقىيەنى پاست ۋ دوست
ئەسكەردن ۋ ھەستكەردن پىكەۋە ھىمايەكى پەۋن دەبەخشىتە بەرامبەر بۇ پاستىك كە
مەبەستىنى. بۇ ئەۋەي بىرى بىتەۋە مەۋقە گۈي دەگرى ۋ ھەست دەكات لە ھەمان كاتدا، نەگەر

پیاوینک به ئافرهت بلی کاتیک له حاله‌تی توو‌په‌یی دایه: (من به‌پراستی خوشم ده‌ویتی)، ئه‌وا
چاو‌پروان مه‌که له ئافرهت ئهم قسه‌یه‌ت به‌پراست بزانی. یان ئه‌گهر ئه‌وه به ئافرهت بلی له
ئهنجای پرو‌داوینکی نازار به‌خشه‌وه که به‌سهریدا هاتووه و هه‌ول بدات بلی: (من به‌پراستی
داوای لی‌بووردن ده‌کم له‌وه‌ی که پرویداوه)، ئه‌مه بلیت و زه‌رده‌خه‌نه‌ش له‌سهر پرومه‌تی بیت
هینمای نارامی و خوشبه‌ختی ئه‌و بگه‌یه‌نیت، چاو‌پروان مه‌که ئافرهت بر‌وا به قسه‌که‌ت بکات.
یان ئه‌گهر پیاو داوای له ئافرهت کرد کاریک بکات، وه ئافره‌تیش وه‌لامی دایه‌وه و ووتی:
(باشه ئه‌و کاره جینه‌جینه‌که‌م) و بیزار بیت و توو‌په‌ی له‌سهر پرومه‌تی به دیار بکه‌ویت، بویه
چاو‌پروان به‌مه پیاو به‌و وه‌لامی تو بر‌وا بکات له جینه‌جیکردنی کاره‌که‌دا. زور نمونه‌ی تر
هه‌یه له‌سهر ئهم بابته.

له‌وانه‌یه شوین که‌رتنی شیوازیکی باش له کاتی گفتوگو کردندا و خورا هینان له‌سهری له
نیوان پیاو و ئافرهت له‌سهرتاوه ئاسته‌م بیت، به‌لام به‌هوی زاهینانی به‌رده‌وام و پیاو
کردنیه‌وه ئاسان ده‌بیت. زور ئاسان ده‌بیت هه‌رچه‌نده ماوه‌ی خورا هینان در‌یژ‌تر بیت، وه پاش
تیپه‌ر بوونی ماوه‌یه‌ک له کات ئهم شیوازه سروشتی گشتیمان ده‌بیت له هه‌لسوکه‌وت
کردنماندا و شیوازه کۆنه‌که‌مان له‌بیر ده‌چیت.

با هه‌ول بده‌ین بو جینه‌جیکردنی به‌ نیه‌تیکی راستگۆیان‌ه‌وه و بابته‌که زور به‌هه‌ند
وهر‌بگه‌رن و یارمه‌تی یه‌کتری بده‌ین. هه‌روه‌کو ووتراوه: (ماوه‌ی دووری میلیک به هه‌نگاری
یه‌که‌م ده‌ست پیده‌کات).

گفتوگۆی دوستانه، پویه‌پویه‌وه و ناکۆکیمان لی‌ دوور ده‌خاته‌وه:

ئه‌گهر توانیمان پید‌اویستی لایه‌نه‌که‌یتر بزانی و هه‌ستاین به‌داین کردنی ئه‌وپید‌اویستیانه
ئه‌وا توانیومانه پویه‌پو بوونه‌وه و ناکۆکی دووربخه‌ینه‌وه. وه‌رن با پیکه‌وه ئهم چیرۆکه
بخوینینه‌وه که کرۆکی ئه‌و بابته پوون ده‌کاته‌وه که ده‌مانه‌ویت باسی لی‌وه بکه‌ین:

هه‌یفا! هه‌ستان به‌ گه‌شتیک بو دهره‌وه‌ی پارێزگا‌که‌یان، به‌ریاریاندا به‌رۆن بو ناوچه‌یه‌کی لادینی
نارام بو تیپه‌راندنی کاتیک خوش و هیور هه‌تاوه‌کو بتوانن خوشبه‌ختی و هیوری بو
دروونی خویان بگه‌رنه‌وه.

خه‌لیل ده‌ستیکرد به‌ لی‌خوورینی سه‌یاره‌که و هه‌موو هیواو ئامانجیککی ئه‌وه بوو هه‌یفای
خیزانی که‌مینک هیور بیت‌ه‌وه. پاش تیپه‌ر بوونی نزیکه‌ی (10) ده‌ ده‌قیقه له لی‌خوورین له‌سهر
پووخساری هه‌یفای خیزانی هیما‌ی وا دهرکه‌وت که بیزار و نا نارامه، وه له‌ناکاودا ووتی:

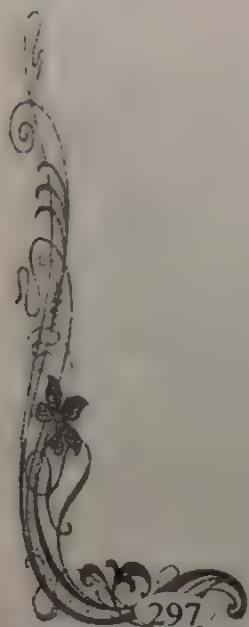
سایکولوجیا ڈیپارٹمنٹ

(وامهست دهكهم ژيانم هه مووی سزا و ئازاریکی بهردهوامه). لیژده دا خهلیل سهرنجی دایه
 نهوهی که ههیفا ووتی وهکو نهوهی ههلسوکه وتهکهی پر بیټ له ژیری و تیگه یشتن بو ههستی
 نافرته، خهلیل بهردهوام بوو له سهر بیدهنگی بو ماوهیهکی کورت و دواي نهوه به دهنگیکی
 نارامه ووتی: (من دهزانم مه به سست نهوهیه که ههردوو کمان بهر پرسین له کارکردن و
 خهریکه کار ناخرین دلویی خوینمان بمژی)، ئهم دهشته اژهی خهلیل وهکو نهوه وا بوو که
 بارچه قوماشیک بگوشیت و هیچ ناوی تیدا نه هیلی.

ماق خۇيەتى ھەست و سۆزى خۇي دەرىپىت. پاش ھىنور بوونەۋەي ھەيڧا و ھەست كىردنى بە
ئارامى لە ناخى خۇيدا بەرەۋباشتر پۇشت زىياتر پەيۋەست بوو بە مېردەكەيەۋە.
دو پوۋدای لىكچوۋ بوون بەلام ئەنجامەكانى جىاۋازە! ھۆكارى راستەقىنەي ئەو
جىاۋازىيە چىيە؟ گومانى تىدا نىيە شىۋازى راست و دروستى گفتوگو كىردنە.
خۇنەرى خوشەۋىست و ئەزىز، با ھەۋلى خۇيىندەۋە و فېر بوون و پاشان ئارەزوۋىيەكى
راستەقىنە بۇ جىيەجىكردن بەدەين. گومانى تىدانىيە جىيەجىكردن ئاسان نىيە لە سەرەتارە،
بەلى، ئەۋەي لە ماۋەي سالانىكى دور و درىژ لەسەرى پراھاتوۋىن ئاتۋانين لە ماۋەيەكى
كورت تىنى پەرىنن و لەبىرى خۇمانى بەرىن بە خىراي تىشك. بەلى، ئەمە كاتىكى پىۋىستە
ۋانەيە كورت يان درىژ بىت، ھەموو ئەمانە پۇشت دەبەستىت بە خوشەۋىستى راستەقىنە و
ئارەزوۋمان بۇ پزگار بوون لە كىشە و گىروگرفت.

بہشتی ہشتہم

ژمارہی خالہ ہاوبہ شہ کانی نیوان ژن و پیاو

سەرژمێر و تۆماری خالەکان لە گەل ڕەگەزی تر پیاو و اهەست دەکات (بە خەیاڵ) زۆر خانی بە دەست هیناوه لە کاتی کدا که زۆر بەخشیشی پیشکەش بە ئافرەت کردوو، وەك کەرنی سەیارە یەك، یان پێکخستنی گەشتیک بۆ دەرەوی شار، یان کەرنی مایکی تازە، یان پارچە یەك گەوهەری گران بەها و هەر شتیکیتر و بە مانایەکیتر، ژمارە ی ئه‌و خالانە ی پیاو دەستی خۆی خستوو پشت بەوه دەبەستیت که قەبارە ی ئه‌و بەخششە یە که پیشکەشی ئافرەتی کردوو، وە قەبارە ی ئه‌و فیداکارییە ی که پیاو داویتی لە پیناوی ئافرەتدا. پیاو واگومان دەبات ژمارە خالە تۆمار کراوەکان بۆی که مەترە لەوه ی لە بەرژەوهندی نووسراوه بەلام ئه‌و بەخششانە ی که ئافرەت دەیبەخشیت بە پیاو زۆر که مەترە یان نرخەکی بی بەهایە، وەك کەرنی کارتییکی پیروزیایی بۆ ژن یان قسە یەکی خوش لە گەل پیاو، و هەر وهه ژمارە ی خالە تۆمار کراوەکان لە بەرژەوهندی ئه‌و لە کاتی کدا قەبارە ی فیداکارییە که مەترە.

پیاو باوەری وایە بە راستی ژمارە ی ئه‌و خالانە ی تۆماری کردوو لە بەرژەوهندی خۆی پشت دەبەستیت بەوه ی پیشکەشی کردوو و لە پیناویدا فیداکاری بۆ ژنەکی کردوو. واتە لەویدا پێککەوتنیک هەیه لە هەر باری کدا قەبارە ی فیداکاری یان نرخ ی بەخششە که برامبەر خالە تۆمار کراوەکان.

لەم پوانگە یه‌وه دەبینین پی داگرتنی پیاو لەوه تە ی که ژنەکی خوشی دەوینت بە زۆری بەکاری باش و پیشکەش کردنی بەخششیکی گران بەها، وە لەو پیناوه‌دا که ژنەکی دلخۆش بێت بەوه ی که پیاو که دەیکات.

ئە ی پیاوی بەرێز بە داخه‌وه که پیت دەلیم سەرژمێرییە که تەم شیوه یە زۆر هەلە یە، بە راستی تۆ لە خەیاڵدا دەسووڕییتەوه، ئەمە یە هەموو بیرکردنەوه و سەرژمێریتە تۆ وەك پیاو، بەلام بیرکردنەوه لای ژنان زۆر جیاوازه.

بیرکردنەوه و سەرژمێری لە لای ئافرەت هەر بەخششیکی گەوره بێت یان بچوک نرخ ی کهم دەبێت یان بەرز و زۆر؟ لە خالیک لە بەرژەوهندی تۆ، هەر بەخششیکی یەك خال بۆ ژن، قەبارە و نرخ هیچ مانایەکی نییه، ئە ی پیاوی بەرێز لەم پوهه‌وه بۆچوونت چیه؟ لەبارە ی تۆوه شتیکی سەیر و ژیرانە نییه، تۆ هەرگیز ناتوانیت لە گەلی پێک بکەویت، بە داخیک زۆره‌وه لە لای ئافرەت شتیکی زۆره سەلمینراوه و راستییە که زۆر پیاو هەستی پی ناکات ئەگەر نەلیم هەموویان.

بە هەلە پیاو وا گومان دەبات کاتی ک دیارییەکی بچوک دەداتە ئافرەت ئەبێت خالیک ی گەره ی دەست بکەویت، که ئەوه تەنها خالیک و بەس، بەلام ئەگەر ئافرەت دیارییەکی

گرانیه‌ها بخت و کیشیشی مه‌بخت له هه‌مان کاتدا چهند خالی ده‌ست ده‌کویت سی خال به‌لای
که‌مه‌وه، به‌وه‌ی کار و شینوه‌ی بیرکردنه‌وه‌ی نافره‌ت نازانیت، وه شینوه‌کاری سمرژمیری
خاله‌کان له‌وا ده‌بینیت که پی داده‌گرت. دیاری به‌خشین یه‌ک دانه یان دوو که قه‌باره‌ی مه‌زن
(گرانیه‌ها) دوا‌ی نه‌وه دینه‌ دواوه بو ماوه‌یه‌ک ده‌وستیت و پیاو په‌ی به‌و راستیه‌ نابات.
نه‌وه شینوه بیرکردنه‌وه‌ی نافره‌ته نه‌و راستیه‌ی که ده‌لیت کاره ساده‌کان که پیاو ده‌یکات
له‌پیناو نافره‌تدا بو کامه‌رانی یان نه‌و دیارییه زور بچووکه‌ی ده‌ینه‌خشیت به ژن هه‌مان
گرنگی نه‌و کارانه‌ی هه‌یه که پیاو ده‌یکات، بو کامه‌رانی ژن یان نه‌و دیارییه گرانانه‌ی پیاو
ده‌یدات به ژن.

به شینوه‌یه‌کیر به‌خشینی پارچه گولیک له‌لایه‌ن پیاوه‌وه هه‌مان کاری ده‌بخت له‌وه‌ی
ده‌روونا‌سییه‌وه له‌لای ژن.

به‌وه‌ی تینه‌گه‌یشتن له راستیه‌کان له‌لایه‌ن پیاوه‌وه ئیمه زور جار له هه‌له‌یه‌کی گه‌وره‌تر
له‌وه گه‌یشتووین له‌باره‌ی په‌یوه‌ندی ژن و پیاوه، نه‌وه‌ی که ده‌بخت هه‌ی ده‌مه‌قانی و هه‌را و
دژایه‌تی و گرفت که سنووری نییه.

لیمان گه‌ری با بخوینینه‌وه بزانی چو پوویداوه له نیوان نه‌حمه‌د وه پیاو له‌نیا وه‌کو
ژن، نه‌ویش له‌کاتی دانیشتنیک له‌گه‌ل زانایه‌کی کو‌مه‌لناسی، له‌و کاته‌دا ده‌رکه‌وت به جوانی
شینوه‌ی تو‌مارکردنی خاله‌کان به‌گویره‌ی هه‌ر یه‌ک له پیاو و ژن، له‌نیا ده‌ستیکرد به قسه‌ له
کاتیکدا زور تو‌په و بیزاربوو ووتی: منم نه‌وه‌ی هه‌رده‌م کار ده‌کم و زور شت ده‌به‌خشم و
کار بو میرده‌کم ده‌کم، به‌لام نه‌حمه‌د هه‌رده‌م پشت گویم ده‌خات و گرنگی به کاری خو‌ی
ده‌دات.

نه‌حمه‌د ووتی به‌لام نه‌م کاره سهرچاره‌ی ژیانمانه هه‌ر نه‌وه‌یه مه‌به‌ستمان به‌ده‌ستی
به‌نین له‌و پیناوه‌دا که به‌وه‌یه‌وه ده‌توانین کری خانووه‌که بده‌ین و جلو‌به‌رگ بکیرن و
خواردن و هه‌موو شته‌کانیتر. نه‌بوو له‌نیا هه‌ست به کامه‌رانی بکات نه‌ک قسه‌ی ناخوش و
مونی و شکاتکردن.

له‌نیا وا وه‌لامی دایه‌وه، زور گرنگی به‌ خواردن و جل په‌یداکردن ناهه‌م، یان کری دان
گرنگ له‌لای من، نه‌وه‌گرنگه خوشه‌ریستی ده‌ست بگرت به‌سهر هه‌موو خیزانه‌که‌دا.

نه‌حمه‌د ووتی: وا له کاره‌که‌ره‌که‌ت گوايه شتیک ده‌ده‌نه خیزانه‌که زیاده له‌وه‌ی که
ده‌به‌خشم، له‌نیا ووتی: به‌لی نه‌مه‌یه که پوویداوه من زور ده‌به‌خشم به به‌رده‌وامی. من جل

دەشمۇم و خواردن نامادە دەكەم و مائەوە پاك دەكەمەو و كارەكانى تىر بەلام ئەوہى تۆ
دەببەخشىت تەنھا پۆشتەنە بۆ ئىش كە پالپىشتىمان دەكات لە دارايىدا.

بەم بۆنەيەوە كارى مېردەكەم ئەحمەد پىزىشكىكى سەرگەوتووە لە يەككە لە
نەخۆشخانەكاندا، كارەكانى پىويستى بە چەندەها كات دەوئەت لە ھەمان كاتدا داھاتەكەشى
نەرمەنە زۆرە، بەلام ئەحمەدى پىزىشك نەيدەزانى ھۆى پازى نەبوونى ژنى لەنيا چيە.

لەگەل ئەوہى داھاتى مانگانەكەى لە ئاستىكى باشدابوو ژيانيان خوش بوو، لەگەل
نەرمەندا مۆنى و ئائۆمىدى دەم وچاوى لەنياى داگير كردبوو ھەر كە لە ئىش دەگەرايەو،
بەلام ئەحمەد و بىرگەردنەوہى، بە راستى مۆچەى مانگانە چاكەكەى كە دەستى دەكەوت
كانى كارى دەكرد لە نەخۆشخانە مافى خۆى بوو چونكە كاتىكى زۆرى بەسەر دەبرد لە
نەرمەدى مال، ئەحمەد وا گومانى دەبرد كە ئەو مانگانە چاكەى ھەرى دەگرت كۆتايى
مانگ بۆى تۆمار دەكرا بەلاى كەمەو سى خال، دواى ئەوكاتەى كە پىزىشكەكە لە
نەخۆشخانە بەسەرى دەبرد دواى ئەو ئەحمەدى پىزىشك ھەولیدا لە نەرمەو نەخۆش بىيىت
و چارەيان بكات، ئيتەر ئەم پىزىشكە كاتى زياترى دەوئەت وئىشى زياتر دەكات، دواى ئەمە
لەرايى مانگانەى زيادى كرد و دواى ئەو چەندە دئخۆش بوو وە چەندە خوشى خستە دلى
نەحمەدى پىزىشكەو و وا گومانى برد (بەخەيال) گوايە ئەم پىشكەوتنە و دارايى زيادبوونە
سەرمەك دەداتە دارايى، ھەموو ئەوانە شەست خالى بۆ تۆمار دەگرت بەلاى كەمەو چۆن
بە شىوہە داھاتى مانگانەى زيادى كردووە، پىزىشكەكە نەيدەزانى كە بە دارايى
كەركەى مانگانەى تەنھا يەك خالى بۆ دەنووسرئەت، وە زۆرى بوونى پارەى مانگانە
گۆرانكارى ناكات واتە خالى تۆماركراو لە بەرژەوہەندى نەگۆرا، ئەم پىزىشكە داماوہ
(ئەحمەد) نەيزانى بۆچوونى ژنەكەى لەنيا تەواو جياوازە لەم كارەدا زيادبوونى پارەى
مانگانە كاتىك لە نەرمەو نەخۆش دەبىيەت، ناتەواوى ھيئا نەك قازانچ. نەھامەتى بوو بۆ
ژنەكە چونكە كەردنەوہى شوئىنيكىتر بۆ بىيىنى نەخۆش واتە دەبىت دكتۆر زياتر
نەرمەوئەتەو لە ژنەكەى و زياتر لەگەل نەخۆش بىت.

ئەمە لە پەروەكەو، وە لەلايەكى ترەو مانەوہى كاكى پىزىشك لە نەرمەوہى نەخۆشخانە و
زيادبوونى نەخۆش و زيادكردنى ماوہى مانەوہى و زۆربوونى لىپرسراوئەتى لەنيا زياتر
دەكات لىرە بەدواو دەبىت ھەستىت بە ھەموو كارەكانى مائەو بەتەنھا و بەبى يارمەتى
مېردەكەى. ھەنگرتنى لىپرسراوئەتى مال و ئەنجامدانى كارەكانى بەتەنھا لەلايەن لەنيا
خۆيەرە بەتەنھا بەبى يارمەتى كەس لەبەرژەوہەندى ئەو و خالى زۆر بۆ ھەيە. ھەستىكرد

بهرآستی مانگانه شهستی بو نووسراوه که له به‌رژه‌وه‌ندییه‌تی به‌رام‌بهر یه‌ک خال بو
نه‌حمه.

ئه‌مه وایکرد که تووشی حاله‌تی که‌بتی و موئی و گرژی بکات و بکه‌ویته سکا‌لا‌کردن،
ئه‌وه‌ی له‌نیا مه‌ستی پیکرد زور ده‌به‌خشیت به‌لام به‌رام‌بهره‌که‌ی که‌م و هه‌ست ده‌کات که بو
خیزانه‌که‌ی زور ده‌به‌خشیت و بو‌ئه‌و په‌یوه‌ندییه‌ خیزانییه زور زوره به‌لام که‌می ده‌ست
ده‌که‌ویت.

به‌لای له‌نیاوه وایه که فیداکاری زور ده‌دات و دکتور نه‌حمه‌دیش واده‌زانیست که زور
ده‌به‌خشیت و هه‌ر له سه‌ره‌تاوه زور ماندوو ده‌بیست و داهاتی مانگانه‌شی باشه ئه‌مه‌ش
وایکردوه که باری گوزه‌رانیاں باش بیست.

دوای ئه‌وه به‌خشنده‌یی دکتور زیادیکرد وداوای کردنه‌وه‌ی دوکانی نه‌خوش بینینی له
دوره‌وه‌کرد چونکه داهاتی مانگانه‌ی زیادی کردبوو، ئه‌م داهاته باشه له‌سه‌ر کاتی خوی و
حه‌وانه‌وه‌ی خوی ده‌که‌وت.

لی‌ره‌دا به‌رزبوونه‌وه‌ی ناستی دارایی شه‌ست خالی بو زیاد ده‌کات به‌هوی زیادبوونی
له‌کاردا. که‌واته له‌سه‌ر له‌نیا به زور به‌به‌خشیت دوای ئه‌وه‌ی که باری داراییان زیادی کرد
لین‌پرسراویتی له‌نیاش له‌گه‌لیدا زیادی کردوو زور خوی ماندوو ده‌کرد که‌وا هه‌ردووکیان
جی ده‌ستیان وه‌ک یه‌ک دیاربوو، دکتور نه‌حمه‌د به‌کاری خوی زور پازی بوو و ئه‌مه‌ش
خوشحالی ده‌کرد به‌لام له‌نیا به‌کاره‌که‌ی خوی ناپازی بوو که ده‌بووه هوی دل‌گران‌بوونی،
چونکه نه‌حمه‌د زور هه‌لیده‌دا و داهاتی باشبوو به‌رام‌بهر ماندوو بوونه‌که‌ی له‌نیا که له
مانه‌وه تووشی ده‌بوو هاوتابوو، ئه‌مه وایکرد له‌نیای ژن تووره‌ بیست و بو هه‌میشه‌ش ئه‌م
توره‌بوونه‌ی پێوه دیاربیت سه‌ره‌پای خوش بوونی باری ژیا‌نیا‌ن.

په‌نابردنی ئه‌م ژن و پیاوه بو‌لای پسپو‌پی ده‌روون ناسی دوا بوو بو‌پزگار‌بوونیان
له‌و باره‌ پزگیشه‌یه چونکه له‌سه‌ر جیا‌بوونه‌وه و وازه‌ی‌نان له‌یه‌کتر رێکه‌وتبوون نه‌گه‌ر
پسپو‌پی ده‌روون ناسیه‌که گرفته‌که‌ی چاره‌سه‌ر نه‌کرد.

پسپو‌په‌که گه‌یشته ئه‌وه‌ی که راستی گرفته‌که و لیک‌دانه‌وه‌ی هه‌لو‌یست، به‌به‌خشینی
چه‌ند نام‌زگارییه‌ک یارمه‌تیان بدات بو مه‌به‌ستی درێژدان به‌ژیا‌نیا‌ن، پاش ئه‌وه‌ی که
تیگه‌یشتن که نه‌ینییه‌که له‌تۆمارکردنی خال‌دایه له‌نیوان ژن و پیاوه‌که‌دا نیتر شیوه‌ی
کارکردنیاں له‌گه‌ل یه‌ک‌تردا گۆ‌پا و نیتر دوای ئه‌وه له‌یه‌کتر گه‌یشتن و چوونه‌ ناو بواریکی‌تری
ژیا‌نه‌وه و توانیاں به‌سه‌ر سه‌رجه‌م گرفته‌کاندا سه‌رکه‌ون.

له حمده فیری نهوه بوو که گرنگی بدات بهو کاره سادانه ی که پیو یست ناکات له گهل
خیرانه کیدا بیکات چونکه په یوه ندی خیزانی له وه گوره تره.

پاشان هر دوولا له سمر نهو شیوه ژيانه بهر دهوام بوون به لام نه حمده پینی سهیر بوو که
هر کاره سادانه چنده کاری کردو ته سمر ژيانیان و چهند ژيانی گوړیون بهر و چاکبوون،
به شیوه توانیان ناستیکی بهر له گونجاندن به دهست بهینن به تایبه تی لهو کاتانه ی که
ژور له مانه ودا ده مانه وه.

نه حمده بوی دهرکوت که پیو یسته له سمر پیار زیاتر کار بکات بو دلخوشکردنی ژنه که ی،
بوشی پرونبووه که چهند هله یه پیار گرنگی ته نها به بواریک بدات.

خال تو مار کردن له لای ژن جیاوازه وه که له لای پیار، هر کاریک که پیار دهیکات خالیکی
هینت باشه بهرامبر بهوه ژنه که هر کاریک دهیکات خالیکی هینت، با بو هر دوولا خالیک
هینت بو هر کاریک که دهیکه و دهی گوی نه دهنه قه باره و نرخ ی کاره که.

بم تیگمشته تازه یه وه ژيانی نه حمده و له نیا باشتو بوو له جاران، وای لیهات نه حمده
له تامه زوی له نیا بوو هتا بگه ریته وه بو مال، جاران گرفته کان دهوری ده بوو و ژور به ی
کرمان چواشی کردبوو و مونی ژنه که ته و او دهر وونی تیگ دابوو جاران مال بو نه حمده
واته گرتن و داخ و خهفت.

هندي شتی بچوک هیه مانای ژوره، ژور پیگه هیه پیار بپوای هیه خالی ژور تو مار
هکات بهی نه وه ی ژور ماندوو بیټ. نه وه ی ژور له سمر پیاره کاره که یه تی و ووزه
مکار نه هینانه و گرنگی دانه به وه ی پوژانه کاری له سمر دهکات ژور پیار هیه هندي
زنیاریان هیه به کاره ساده کان که واکاری باش دهکاته سمر دهر وونی ژنه کانیان به لام
بداخه گونی پیناده و به ژوری نازانن گرنگی به کاره مزنه کان دهدهن.

نمک بیان زانیایه نهو کاره سادانه چهند کار دهکاته سمر دهر وونی ژنه کانیان پشت
کونیان نه ده خست و یه کسهر پینی هله دهسان، گرنگ نه وه نیه دیارییه که چهند به نرخ و
بقتباریه. گرنگ نه وه یه نهو شتانه چنده جوانه که ژنه که له لایه ن پیاره که وه پیشکه شی
نمکرنن، یان چنده پاره ی تیچووه گرنگ نه وه یه پیاره که چنده گرنگی به ژنه که ی ددات و
کونی لیده گرنت له سمر په یوه ندییه کی سمره تاییدا له نیوان ژن و میردا گرنگ نه وه یه چهند
سمر ددات ژنه که ی دلخوش بکات.

له شوننی خویدا پیو یستییه کانی دهر دهکات، هه موو کاریکی بچوک و گوره دهکات،
ببینن په یوه ندییه که بهر دهوام گه شه دهکات نیوانیان خوش ده بیټ. نه وه ی که پروده دات

ئەۋەيە پىۋەكە دۋاي ماۋەيەك گىرنگى دەدات بە كارە گەۋرەكان و واز لە بچوۋكەكان دىنىت.
ئەۋەي بەلای ژنەكەۋە گىرنگە ئەمەيە ئەمەبەتە يەككە لەۋانەي پەيۋەندىيەكە دەمرىنىت.
ئەۋەي پىۋىستە پىۋا لىيى بگات ئەۋەيە كە ژن چەندپىۋىستى بە پىۋا ھەيە و چى
دەرىت، ئەك ئەۋەي پىۋەكە ۋا دەبىنىت كە چى شىۋو پىۋىستە، ۋە كارە بچوۋكەكان پشت
گۈي دەخات، ئەو كارانەي لاي ئافرەت بەھەندە.

پىۋىستى ژن و پىۋا زۆر جىۋازن، پىۋا ئەكرى گىرنگى بەم لايە دەدات، پىۋىستى
ھەردۈلا پىنگاي تۆماركردنى خالەكان لەلای ژن ئەۋەندىيە چى بویت بۆي ھەراھەم بگەين، ژن
پىۋىستى بە ھەندى كار و دەربىرىن ھەيە، ئەكرىت پىۋا پىيى ھەستىت، كارەكان و
دەربىرىنەكان بەلگەيە لەسەر خوشەۋىستى پىۋا بۆ ژنەكەي، ۋە بەۋەنەۋە بە كارىك يان
دەربىرىنەك يان ھەردۈوكيان بەسە بۆ دلخۇش بوۋنى ژنەكە، بەلى ئەۋە بەسە تەننەت ئەگر
قەبارە و نىرخى ماددى گەۋرەشى نەبىت، بى گومان ئەم تىگەيشتەنە شازەيە زۆر نامۇيە لەلای
پىۋا ئاكرىت بۆي و لىيى تىناگات، بەلام نىزىكبوۋنەۋە لەو بىرۋەكەيە زۆر نىزىكان دەكاتەۋە
ئەتۈنەن بلىن سىپاردە بەخشى ھەيە پىر لە خوشەۋىستى ۋەك سىپاردەي بەنزىن بۆنەۋەي
بتۈنەن ئۆتۈمبىل لىبىخۈپىن، ئەكرىت سىپاردەكەي پىركەين لە بەنزىن بە بەردەۋامى ھەكە
بەنزىن كەم بوو ئەبى پىرى بگەين جارىكەيتىر.

ئەينى پىركىرنەكە لە بەنزىن و ۋەزەي ژنەكە خوشەۋىستىيە لە پىۋاۋەۋە بۆ ژنەكەي
ئەۋىش كارە سادەكانە. كەۋاتە كىردنى ئەو كارە سادانە خالى زۆرى بۆ دەنۋوسرىت كاتىك
ژنەكە ھەست دەكات گىرنگى پىدراۋە و كامەران دەبىت، لەۋكاتە ژنەكە چى لىداۋا بگىرت
ئامادەيە.

لىرەدا ھەندى كار ھەيە كە پىۋا دەتۈنەيت پىيى ھەستىت بۆ دلخۇشكردنى ژنەكەي و
سىپاردەكەشى پىركات لە خوشەۋىستى و زۆر خال تۆمار بگات لە بەرژەۋەندى خۆي، لەۋانە:
1- لەكاتى گەرانەۋەي پىۋا لە كارەكەي ھەول دەدات ژنەكەي بىيىنىت و ھەستى بۆ
بجۈۋلىنىت (ۋاتە پۈۋ خوشى و سۆزى).

2- پىۋا بۆنەۋەي گىرنگى بە ژنەكە بدات و ھەست و سۆزى پراگىر بگات، ئەو پۆژە چى
پۈۋىدايىت بۆي دەگىرپتەۋە، ژن ھەست وگىرنگى پىۋەكەي پىخۇشە.

3- پىۋەكە ھەل دەدات گۈي بگىرت بۆ ژنەكەي ھەندى پىرسىيىرى شىۋاۋى بخاتە بەردەم كە
گىرنگ بىت بۆ ژنەكە بەلام ئەو پىرسىيارانە نەبىت كە تۈۋپەي دەكات و دەمارى
دەئاۋسىنىت.

4- كاتىك ژەنەكە لە باری ناسروشتىدايە يان گرفتى ھەيە و سكالای ھەيە، دەبىت پىياۋەكە بەرگە بگرىت و حمزەكانىشى پەچاوبكات و ھەندى پرسىيار بۇ چارەسەر كىردن بختە بەردەم و بە ھەموو سۆز و خوشەويستىيەكەرە گوى بگرىت، لەسەرىيەتى گوى بگرىت و ئەسەي پى نەبىرىت، يان ووتارىك بدات و گرفتەكان چارەسەر بكات.

5- پىۋستە پىياۋ كات تەرخان بكات بۇ ژەنەكەي، تايبەت بىت بە ژەنەكەرە، بىرىن و خۇمەلقورتاندىنى تىادا نەبىت. ھەر پىياۋەكە زۆر جوان گوىى بۇ بگرىت ھەول نەدات گرىنگى بە شتىر بدات، ۋەك خويندەنەو و سەيرى تەلەفرىۋن و گوىگرتن لە رادىۋ، بەلكو كاتەكە تەنھا بۇ ژەنەكە بىت.

6- پىار ھەردەم ھەولبدات كاتە خوشەكانى نىۋانىيان ياد بكاتەرە، جارجار دىيارى بداتە ژەنەكەي، پىاۋى بەرپىز دىيارى مەرج نىيە گەرەبىت و بەنرخ بىت، مەرج ئەوھەيە وانىيە تىدا بىت لەكاتى بۇنەدا بىت، گرىنگ قەبارە و نرخی نىيە.

7- پىار ھەول بدات پىش ۋەخت نەخشە بكىشىت بۇ پۆژى ھەينى شتىكى كىۋىر بكات لە كۆتايى ھەفتەكەدا.

8- نەگر پىياۋەكە ۋا ھەستىكىرد خىزانەكەي ماندوۋە و تواناي ئامادەكردنى خواردنى نىيە، دەبىت پىياۋەكەي ۋا دەر بخت ئامادەيى ھەيە يارمەتى بدات و لەجىياتى ئەو كارەكان بكات.

9- دەبىت ۋا نىشان بدات ھەروەك خواردن دروست دەكات، بە سروشتى خۇي حمزى بە نەست خوشى و پىاھەلدان ھەيە، بە تايبەت ئەو خواردنانەي كە ئەو ئامادەي دەكرد، حمز دەكات خۇي قسەي پىياۋەكەي بىيىستىت و ئەو پىاھەلدانە دلخۇش دەكات و ھانى ئەدات لەسەر زىاتر پىشكەش كردن.

10- كاركاتىك ژەنەكە دل ناپەحەت و دل تەنگ و مۇن بوو پىۋىستە دلنەوايى بكات و دلى بداتەرە و يادەوھرىيە خوشەكان باس بكات.

11- ھەركات زانرا ناتوانىت كارەكان بكات نەكرىت يارمەتى بدات و ئامادەيى بۇ دەرپرئ ھەتا ھەندى لە نەھا مەتییەكانى كەم بكاتەرە.

12- كاتىك وىستىيان بەرەو سەيران و گەشت بپۆن با پىياۋەكە پەلە نەكات.

13- باش وایە ھەركات پىياۋەكە نەگر لەكاتى گەرەنەو زانرا دوا دەكەرىت با پەيوەندى بكات بە ژەنەكەيەو بە ھەر ھۆيەك بوو، بۇ ئەوھى چاۋەرۋانى نەكات.

14- نه‌گەر ژنه‌که داوای یارمه‌تی کرد له پیاوه‌که جینه‌جیی بکات نه‌گهرنا به شیوه‌یه‌کی جوان و شیاو بیسه‌لمینیت که توانای نییه نه‌وه جینه‌جیی بکات، نه‌قیرینیت و نه‌نگ به‌رز نه‌کاته‌وه و ده‌ری نه‌بریت که ژنه‌که بی‌توانا و بی‌ده‌سه‌لاته.

15- کاتیک له‌رووی ژنه‌که‌دا و ده‌ده‌که‌وینت که دل‌گران و مونه، له‌سه‌ر پیاوه و ده‌ری بخات گرنگی پیده‌دات و هه‌ستی راده‌گرینت و هه‌ول ده‌دات پوزشی بو به‌یینیت‌وه و له‌وه‌ودوا هه‌ندی بیده‌نگ بێت هه‌تا بو‌ار بدات به ژنه‌که مه‌به‌ستی بێت که گرنگی پیده‌دات.

زورجار هه‌ندی پیاو هه‌ول ناده‌ن هه‌ندی چاره‌سه‌ر بخاته‌پوو بو چاره‌سه‌ر و وا پیشان بدات به شیوه‌یه‌ک شایسته‌ی ژنه‌که بێت یان هه‌ول‌بدات ژنه‌که والیبکات نه‌وه‌ی پیوه‌ی ده‌ن‌الینیت هه‌که‌ی خویه‌تی نه‌و به‌رپرسی نییه.

16- کاتیک پیاو هه‌ستیکرد پیویستی به ته‌نهایی هه‌یه له‌سه‌ر پیاوه به هه‌رشیوه‌یه‌ک ژنه‌که تیب‌گه‌یه‌نیت پینشر که پیویستی به هه‌ندی کات هه‌یه که هه‌ز ده‌کات به ته‌نیا بێت و که ته‌واویش بوو ناگاداری بکاته‌وه.

17- کاتیک پیاو پاشه‌کشی ده‌کات له ژنه‌که و هه‌ول ده‌دات کار له‌سه‌ر گرفتیک بکات یان کوتایی به کارکردن له‌گه‌ل گرفتیک بکات بگه‌ریت‌وه بو ژنه‌که‌ی له‌سه‌ریتی ژنه‌که ناگادار بکات له‌وه‌ی پیوه‌ی گیرۆه ده‌بیت و ته‌نگی پی‌هه‌لچنیوه، له‌سه‌رخو قسه‌ی له‌سه‌ر بکات و به‌ریز و نه‌ده‌به‌وه سه‌ره‌زنشتی ژنه‌که نه‌کات، نه‌کریت ژنه‌که له‌وه ناگادار بکات.

18- کاتیک ژنه‌که قسه بو پیاوه‌که ده‌کات پیویسته گوینی لی بگریت و گرنگی پینبدات نه‌ک پوزنامه بخوینیت‌وه، یان سه‌ری بابات، با سه‌یری نه‌و بکات نه‌ک ته‌له‌فریون، با وا برانیت گوینی له‌وه و هه‌چیت.

19- نه‌گەر ژنه‌که قاپ و قاچاغی ده‌شت، هه‌چ گونا‌ه نییه پیاوه‌که وا ده‌ربخات نه‌ویش نه‌کریت هه‌ستی به شتنی قاپه‌کان به تایبه‌ت پوزانی نه‌خوشتی و ماندوو‌بوونی ژنه‌که.

20- له‌پوزانی زور سارددا له‌سه‌ر پیاوه که خوی زور ماندوو بکات بو گهرم کردنه‌وه‌ی مال.

21- نه‌گەر ئافره‌ته‌که ده‌روونی ته‌واو نه‌بوو یان توو‌په‌ بوو، با پیاوه‌که پرسپاری لی بکات، نه‌کریت پیاوه‌که په‌چاوی باری ده‌روونی و ته‌ندروستی بکات، وا خوی ده‌ربخات که یارمه‌تی ده‌دات.

22- کاتیک پیاو ده‌چیته ده‌ره‌وه با له ژنه‌که‌ی به‌رستیت چ پیویسته له‌ماله‌وه هه‌تا له‌گه‌ل خوی به‌یینیت.

با رنهكەى بزانىت كهى پياوهكه دهچيته دهرهوه، له مال نهچيته دهرهوه بهى نهوهى
رنهكه بزانىت، ژن نهو لهناكاويانهى پى خوش نيبه، ههتا نهگمر ويستى ههنديك
بخهريت يان له شوينيك بمينيتهوه با رنهكه ناگادار بىت.

با پياو له رنهكهى نزيك بىتهوه له پوژدا زياتر له جارنك بو نهوهى پوژيش نزيكى بىت
نك ههه شو.

كاتيك پياو خهريكى نيشه نهكرىت پهيوههندى پيوه بكات ههه چون بىت له شتيكدا
بهشارى بكات.

كاتيك پياوهكه خهريكى نيشه نهكرىت پهيوههندى بكات به رنهكهيهوه بهتلهفون،
خوشهويستى و سوزى بو دهربريت.

نايىت له ژوورهوه به تهنها بهجى بهيلىت و ژوورى شپهزهى ههبيت، نهكرىت
بههكهوههه هههدهم.

كاتيك رنهكهى دهيهوهيت جل بشورىت ناكرىت جلهكان به فرىدراوى يان كراسهكهى
ميشتا لهبهريدا بىت.

كاتيك پياوهكه دهبينىت سهبهتهى زبلهكه پهيوهه نهكرىت پياوهكه ههستى به رشتنى.

كاتيك پياوهكه گهشت دهكات بو دهرهوهى شار دهبيت ژمارهى تهلهفون بهجى بهيلىت بو
ناگاداركرنهوه له شوينى پيوههستدا، وه لهدواى گهشتهكه و گهيشتن به شوينى
مههست باش وايه پهيوههندى پيوه بكات بو دلىيى گهشتن.

نهگه پياوهكه راهاتوه لهسهه شتنى سهيارهكهى، با سهيارهى رنهكهشى بشورىت.

نهگه پياوهكه پلانى دانا كه رنهكه بگهيهنيتته شوينيك مافى پاك و خاوينى ناو
نوتومبىلى نيبه، تهنها پاك و خاوينى دهرهوهى لهسهه.

لهسهه پياوهكهيه پاك و خاوينى خوى رابگرىت پيش نهوهى بجيته سهه جىگا لهگهل
رنهكهيدا، بوينيكى خوش له خوى بدات.

له كاتى گرژى و ئالوزى له نيوان رنهكه و كهسيكىتردا لهسهه پياوهكهيه هاوكارى
رنهكهى بكات به سنورىكى ژيرانه.

لهسهه پياوهكهيه هاوكارى رنهكهى بكات زور به نهرمى و نهوينانه به تاييهتى له كاتى
شهيدا.

كاتيك رنهكه قسه دهكات لهگهل پياوهكهدا هههدهدات يارمهتى بدات له هههه پيوهوه
يان لهههوى سوزداريهوه نهكرىت پياوهكه گرنگى خوى پيشان بدات به قسهو

ئامادەش بىت گۈنى بۇ بگرىت، لەسەر پىاۋەكەيە دور بىت لە سەرزەنشەت و كەم جىقلىدانەيى ۋەك ئۆف ئۆف كىردن يان سەيرى كاترەمىرەكەي يان خۇي خەرىك بىكات بە شتى ترەۋە.

37- كاتىك پىاۋەكە لەگەل ۋەكەيدا دادەنىشىت بۇ سەيرى تەلەفرىۋن با لەخۇيەرە نەيگۈرىت، ئەكرىت رەچارى ھەستى خىزانەكەي بىكات.

38- ئەكرىت پىاۋەكە خۇشەويستى خۇي خىزانەكەي دەرىكات لە ھەموو شويىنىكدا تايىبەتى و گىشتى (رەچارى كىردنى سنورى ئەدەبى كۆمەلگا).

39- ئەگەر ۋن و پىاۋەستىيان لەناو دەستى يەكداۋو بەبى رەزامەندى ئەو دەستى دەرنەمىنىت ئەبىتە ھۇي زويىرى.

40- با پىاۋ ھەول بىكات خىزانەكەي ھەزى لە چ جۈرە ساردىيەكە با بەدلى ئەو بىيىنىت لە كاتى چۈنەدەرەۋە ۋ ئاھەنگدا.

41- كاتىك بىرپار دەدەن كە بچەنە دەرەۋە بۇ نان خواردن باش وايە پىاۋەكە ناۋى چەند چىشتخانەيەك بلىت بۇ ئەۋەي ۋەكەي ئازادىيت بۇ ھەلپىزاردنى چىشتخانەيەك.

42- با ھەول بىكات پىاۋەكە بۆنەيەك بدۆزىتەۋە بۇ ئەۋەي ھەردوۋىيان بىتۈان جىلو بەرگى جوانى خۇيان لەبەر بىكەن.

43- لەسەر پىاۋەكەيە لە نىۋان كاتىك و كاتىكىتردا ۋەكەي بەرىت بۇ شويىنىك بۇ بىنىنى فىلىمى سىنەمايى.

44- كاتىك ھەردوۋىيان دەيانەۋىت لە مائەۋە بچن بۇ شويىنىكىتر، ئەگەر ۋەكەيە ۋىستى شويىنەكە بگۈرىت يان جەكان بگۈرىت با پىاۋەكە ھۆگىرىت و مۇنى دەرنەبىرىت.

45- لە شويىنە گىشتىيەكاندا پىۋىستە پىاۋ دورىت لە سەيركىردنى خەلكىتر و ۋەكەي پىشت گۈي بىكات بە تايىبەتى سەيركىردنى ۋنى جوان.

46- ئەگەر مىندال ھەبوۋ لەناو خىزانەكەدا پىۋىستە پىاۋەكە گىرنگى تايىبەت بە ۋەكەي بىكات لە ۋىانىدا پىلەي ئافىرەتەكە لە سەرەۋە بىت لە رىزدا ھەتا مىندالەكان.

47- ھەردەم پىاۋەكە ھەول بىكات دىيارى بگىرىت بۇ ۋەكەي ئەگەر بچوۋكىش بىت ۋەك شوشەي بۇن كە ھەزى لىيەتى.

48- پىاۋەكە ھەول بىكات جارە جارە كىفلىكى جوانى ۋنانە بۇ ۋەكەي بگىرىت.

49- ھەردەم پىاۋەكە ھەول بىكات ۋىنەي جوانى ۋەكەي بگىرىت لە بۆنە و جەرنەكاندا و لە كاسىتدا تۆمارى بىكات.

سابقہ اور باقی

50- مول بدات له گهل ژنه كه یدا بچنه سهیرانگا.

51- نه گهر له گهل ژنه كهيدا چوونه دهره وه بو كه شتيك با سهاره كه خوي ليني بخوړنيت نهك ژنه كه ي.

52- کاتیک پیاوه که سه یاره که لی نه خووپیت و ژنه که ی له گه لدایه با له سه رخو لیخووپیت
بو نه وه ی به ناشتی برۆن و په له نه کات جووله ی فره فره نه کات یان کاری مندالان به ره و
ترسناکی بیان بات.

۵۵- هر دم پیاو ناگای له باری قه ندروستی ژنه که ی بیټ و باش وایه پرسیار له کاری روزانه ی بکات.

54- نه‌گهر پیاوه‌که پلانی دانیت بو چوونه‌دهره‌وه له‌گه‌ل ژنه‌که‌یدا بو ههر شوینیک نه‌بیت پیاوه‌که ناو‌نیشان‌ه‌که بزانی‌ت و به‌ته‌واوی پشت به ژنه‌که‌ی نه‌به‌ستیت و له‌سهر نه‌خشه بروت.

۵۵- دواي گواستنه‌وهی ژن نه‌کړیت پیاوړه‌که واکه لږ نه‌که‌یدا بکات واکه پيش
گواستنه‌وهی.

56- نېټ پیاره که هندیك چاکسازی له مالوه بکات به گویره ی توانا.

٥٧- له سهر پياوه كه يه ناگاي له ماله وه بښت، نه و چاكسازيه ي كه پيوسته نه يكات
گوړانكارى به سهر نه و شتانه دا بينيت كه كوڼ بووه و جوانسازى بكات و تاريخي
نه منلنت.

38- نهگر پياوه که ههوالیکی بیست یان راپورتیکی خویندهوه کامهی گرنگ بوو به ژنهکهی بلیت با همول بدات ژنهکهی رابکیشیتته ناو نهو بابتهوه تا ههوالهکه بیستیت.

۵۹- پیوسته پیاو گرنگی به گهرماوی مال بدات و پاكوخاوينی رابگريت.

60- كاتىك پياو و ژن كه دهچنه سمر ئوتومبىل با پياوهكه دەرگاى سەيارەكه بۇژنەكەى
بكاتەرە.

61- با پیاوکه خوئی شته کان مه لېگریټ له ئوتومبیله کهوه بۆ مالهره.

62- پیاوه که ما خور، سینه قه قه، سهکان، هه لنگریت یو دهرهوه و ناوهره ی بیات.

63- کاتنک که بدان چاه زده اند، به گورستان که با جانتاکان خوی هلی بگریخت.

کاتیک که ژنه که قسه ده کات له گهل پیاوه که دا با سهیری ناو چاوی بکات به تایبتهی چاوی.

65- با پیماو جار جاره له کاتی قسه کردندا با دوست له ژنه که ی بدات.

66- كاتىك ۋەكە قىسە دەكەت با پىياۋەكە جوان گۈنى بۇ بىگىنت و ھەندى ووشەى جوان

جوانىشى لى بىتە دەروە ۋەك ناھ، بەلى.

67- با پىياۋ ھەول بەت جارجار لە ھەست و شعورى ۋەكەى بگات.

68- نەگەر ۋەكە لە نەخۇشپەك بىزگارى بوو با پىياۋەكە پىرسىارى لى بگات لە تەندروستى و

نەروى كە ھەست بە چى دەكەت.

69- نەگەر ۋەكە لە بارىكى نا سىروشتى يان ماندوو يان نەخۇش بوو با پىياۋەكە چاى بۇ

نامادە بگات

70- باش واىە كاتى چوونە سەر جىگە و خەوتنى پىياۋەكە لە ھەمان كاتى ۋەكەدا بىت

71- باش واىە پىياۋەكە سەرسام بىت بە پەند و قىسە نەستەقەكانى ۋەكەى.

72- با پىياۋەكە خۇى رابەينىت لەسەر ووشەى سوپاس كاتىك ۋەكە ھەلدەستىت بو

نیشىكى جوان بۇ خىزانەكەى.

73- با پىياۋەكە ھەول بەت دىمەنىكى ھونەريانە دروست بگات بۇ دۇخىكى خۇش.

74- با پىياۋەكە ھەول بەت نارەناۋ لەگەل ۋەكەيدا بەيەكەۋە پىنكەون بەبى مندالەكانيان.

75- لەكاتى دوركەوتنەۋەى پىياۋ لە خىزانەكەى باش واىە ھەستى بۇ پوون بگاتەۋە و تىنى

بگەيەنىت كە بىرى كىردوۋە واى ئەزانى لەبىرى كىردوۋە.

76- كاتىك پىياۋەكە ھەلدەستىت بە نامادەكىدى ھەر لىستىك، لەسەر پىياۋەكەيە پىرسىار لە

خىزانەكەى بگات و بزانىت شتى تىرى پىويست نىيە.

77- نەگەر ئافرەتەكە ھەر ئەۋ ھەردەم ئوتومبىلەكەى لىدەخوۋرى باش واىە پىياۋەكەش

جارجارە بەۋ كارە ھەستى، ئەم كارە سادانە كارىگەرييەكى سەيرى ھەيە.

لاكىردنەۋەيەكى جوانە بۇ پىياۋ لەلاى ۋەكەيدا.

ئەمانەى كە باسماكىرد پىياۋ ئەتوانىت بە ئاسانى پىنى ھەستىت، لەگەل نەۋەى كە

سادەيە كارىگەرى سەيرى ھەيە كارىگەرى پۈزەتيفانە لەسەر ۋەكە و جەستەكەى كاتىك كە

پىياۋ ھەلدەستىت بەۋە پارىزگارى بىر كىردنەۋەى لە سپاردەى خۇشەويستى لەلاى ۋەكە،

ھەروەھا پارىزگارى لە ھاۋكىشەى خالە تۆمار كىراۋەكان دەكەت. كاتىك خالە تۆمار كىراۋەكانى

نىۋان ۋەكە و مىرد ھاۋقا دەبنەۋە، كاتىك ۋەكە ھەست دەكەت پىياۋەكەى خۇشى دەۋىت، نىتر

ۋەكە بەرامبەر خۇشەويستىەكانى بى سىۋور پىشكەش بە مىردەكەى دەكەت.

كاتىك ۋەكە ھەست دەكەت پىياۋەكەى خۇشى دەۋىت نىتر ۋەكە خۇشەويستىەكى بى

سىۋور دەبەخشىت بە پىياۋەكەى بى دودلى كاتىك پىياۋ تىبىنى كامەرانى و دلخۇشى

ژنه‌کەى ده‌کات ئيت‌ر يه‌ک‌سەر پياوه‌که هه‌ست ده‌کات به‌ کامه‌رانی و دلخووشی، هين‌ز و کارگره‌يه‌که ده‌بيت ئاره‌زووی زيات‌ر به‌خشیني ديارى هه‌يه، ژيانى ژن و مي‌رد به‌شداری کردنه و خوشه‌ويستی به‌خشیني به‌رام‌به‌ره به‌يه‌ک‌تر.

سەر‌نه‌جام و دلخووشی هه‌موانه چى له‌سەر ژنه‌ په‌چاوی بکات، هه‌رچه‌نده له‌سەر پياوه که هه‌ستی به‌و کاره سادانه بو سپارده‌ی پرکات له‌ خوشه‌ويستی، هه‌روه‌ها کامه‌رانی بکات، هه‌روه‌ها له‌سەر ژنه و ورىابیت‌ه‌وه بو خالیکی گ‌رنگ نه‌ویش نه‌وه‌يه ده‌رب‌رینی سوپاس و پ‌نز و پ‌وخووشی بو پياوه‌که‌ی که نه‌و کارانه‌ی کردووه.

نه‌ک‌ریت ئاف‌ره‌ت نه‌مه ده‌رب‌ریت به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌ی راست‌گويا‌نه یان وشه‌ی سوپاش یان جووله‌يه‌که که نه‌وه بگه‌يه‌نیّت، نه‌گ‌ر ئاف‌ره‌ته‌که نه‌مه‌ی کرد چه‌ند خالیکی بو ده‌نوس‌ریت که واده‌کات هه‌لى بنی له‌سەر زیاد‌کردن.

نه‌بی پياوه‌که وا هه‌ست بکات که نه‌و ماندووبوونه‌ی نه‌و کردوويه‌تی له‌پیناوی ژنه‌که‌یدا به‌ه‌وادا نه‌پ‌وشتوو و نه‌توانیت خيزانه‌که‌ی دلخووش بکات. به‌لام ژنه‌که ماندووبوونی مي‌زده‌که‌ی هه‌لنه‌سه‌نگاند ئيت‌ر پياوه‌که تووشی نا‌ئوم‌یدی ده‌بيت و هه‌ست به‌وه ده‌کات که پ‌نزی ناگ‌یری و جاریکی دی شتيك نيه‌ه پالی پ‌یوه بنیت هيج به‌خشی و کارى ت‌ریش بکات، ده‌بين ئيت‌ر له‌ به‌خشین و ديارى ده‌وه‌ستیت.

کاتیک پياوه‌که هه‌لده‌ستی به‌ نه‌جامدانی هه‌ندى کار له‌پینا و ژنه‌که‌یدا که دلخووش و کامه‌ران بیت، نه‌وه ناگه‌يه‌نیّت که نه‌وه کو‌تاييه و هيج گرفتیک نه‌ماوه، نه‌گ‌ر پياوه‌که به‌لوعه‌يه‌کی شکاوی چاک کرده‌وه مانای نه‌وه نيه‌ه که ئيت‌ر گرفت نه‌ما یان هه‌موو گرفته‌کانی چاک کردووه، نه‌وه‌ی لی‌ره پ‌یويسته نابیت ژنه‌که نه‌وه‌ی پياوه‌که پشت گوی بخات، نه‌ک‌ریت ژنه‌که به‌پ‌نزمه‌وه سه‌یری کارى پياوه‌که‌ی بکات، نه‌گ‌ر نه‌وه‌ی ده‌ست که‌وت ئيت‌ر هه‌ستی له‌پ‌راوکی و تو‌په‌یی هين‌ور ده‌بيته‌وه و وورده وورده ده‌پ‌ه‌ويته‌وه، وه دواى نه‌وه‌ی کاره‌که هين‌ور بووه‌وه له‌يه‌که تی ده‌گه‌ن، خوشه‌ويستی له‌ نيوانیاندا دروست ده‌بيت و له‌ گرفته‌کان دوورده‌که‌ونه‌وه و پ‌نزانینی ژنه‌که به‌ کارى پياوه‌که‌ی و سوپاس بو‌ی هه‌ردوولا به‌ره‌و پاشه‌پ‌وژیکى گه‌شاوه ده‌بات، نه‌ک‌ریت ژنه‌که ناگاداری سروشتی پياوه‌که‌ی و جو‌ری ب‌یرکردنه‌وه‌که‌ی بیت، پياو سروشتی وایه گ‌رنگی به‌ کاره گه‌وره‌کان ده‌دات و ساده‌کان له‌ب‌یرده‌کات و گو‌ییان پ‌ی نادات.

نه‌مه سروشتی پياوه و شی‌وه‌ی ب‌یرکردنه‌وه‌يه‌تی، گ‌رنگ نه‌وه‌يه که سروشتی پياو بناسیت و ناگای له‌ نيه‌ته جوانه‌کانی بیت که پياو گوی به‌ کاره ساده‌کان نادات نه‌وه

ناگه‌یه‌نیت که مه‌به‌ستیتی که ژنه‌که پشت گوی بخات، سروشتی وایه، به‌لگه‌ش نه‌وه‌یه نه‌و
مه‌موو کاره گه‌وره‌یه ده‌کات له‌پیناو ژنه‌که‌دا تیگه‌یشتی ژنه‌که بو نه‌م خاله گرنگه، نه‌وکات
ناره‌زوو و گومان و نه‌هامه‌تییه‌کانی ژن که‌م ده‌کاته‌وه نافرته به‌ماندوو نه‌بوون و کاری
جوان و خوراکری زال ده‌بیت به‌سهر گرفته‌کاندا.

ژن ده‌توانیت پیاوه‌که‌ی والیبکات که کاره ساده‌کان بکات، کاتیك ژنه‌که سوپاسی
پیاوه‌که‌ی ده‌کات و پرزی بو داده‌نیت. نه‌گه‌ر له‌دواییدا پیاوه‌که شتیکی له‌بیرچوو با ژنه‌که
بیری بخاته‌وه نه‌مه نه‌وه ناگه‌یه‌نیت که پیاوه‌که گرنگی پینادات و خوشی ناویت و لینی
تووره‌یه، نه‌مه نه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که پیاوه‌که چووته‌وه سهر سروشتی سهره‌کی خوی
باریکتر له‌جینی نه‌وه‌ی ژنه‌که تووره‌بیت و سزای پیاوه‌که بدات له‌سهر نه‌وه‌ی مه‌ندی شتی
له‌بیرچوو، چاک وایه پیاوه‌که یاد بخاته‌وه و هه‌لی بنیت له‌سهر به‌شداری کردن که داوای
یارمه‌تی لیبکات هاوده‌نگ بیت له‌گه‌لی له‌پیناو به‌ده‌ست خستنی ئامانجه‌کانی په‌یوه‌ندی و
خوشه‌ویستی و سوژ و کامه‌رانی، به‌ده‌ست خوشی ژن و پرز و پیزانیینی و چاودیری
کردنی ژنه‌که، پیاو وورده وورده فییری نه‌وه ده‌بیت که جویری کاره ساده‌کان بکات.

خوشه‌که‌تکردنی پیاو له‌کاردا:

پیاو پوژانه کاتیکی زور به‌سهر ده‌بات له‌کاردا، کاتیك ده‌گه‌پرته‌وه له‌باریکی ماندوو
شه‌که‌تیدایه که بی سنووره، نه‌و شه‌که‌تییه وا ده‌کات بگه‌پریت به‌دوای حه‌وانه‌وه‌دا جیگه‌ی
نه‌و ماندوو‌بوونه بکاته‌وه که وونی کردوو، نه‌نجامه‌که‌ی نه‌وه‌یه که پیاوه‌که له‌ژنه‌که
دوو‌ده‌که‌ویته‌وه له‌کاتی نیش کردندا، دوور له‌مال به‌ته‌نها خه‌وتن و حه‌وانه‌وه، چهنده
پیاوه بچینه دهره‌وه بو‌ئیشی زور و بو‌ده‌ست که‌وتنی دارایی باش.

به‌رزکردنه‌وه‌ی باری دارایی خیزانه‌که کاتیك دوورکه‌وته‌وه له‌خیزانه‌که‌ی هاو‌کیشه‌یه‌کی
سه‌خته بو ژنه‌که چونکه دوورکه‌وته‌وه‌ی پیاوه له‌ژنه‌که‌ی خوش نییه، لی‌ره‌دا ژنه‌که مه‌ست
به‌پشت گوی خستن ده‌کات و خوشه‌ویستی که‌م ده‌بیت‌وه، نه‌م گرفته سه‌خته، پیاوی ژیر
ده‌توانیت سهرکه‌وینت به‌سهر گرفته‌که‌دا نه‌ویش نه‌وه‌یه که کاتی زیاتر له‌گه‌ل ژنه‌که‌ی
بباته‌سهر.

نه‌کریت پزیشکه‌که له‌جیاتی یانزه نه‌خوش ببینیت له‌پوژیکدا با ده‌نه‌خوش ببینیت له
پوژیکدا، با نه‌وکاته‌ی بو ژنه‌که‌ی دابنیت له‌جیاتی نه‌خوش چونکه خوشی ده‌وینت و مه‌ستی
بو‌ده‌جوشینت، پا وا دابنی ژنه‌که‌شی نه‌خوشی‌که که پیو‌یستی به‌چاودیری و کاتی
زیاتره‌یه.

کاتیک پیاوه که کاتی نیشکردنی کهم بکاتهوه کاریگه‌ری زوری ده‌بیت له‌سه‌ری باری
ده‌رونی له‌کاتی گه‌رانه‌وه‌ی بۆ ماله‌وه، خو شه‌که‌تکردن هر که کاتی نیشکردن درین
بویوه ماندوو بون زیاد ده‌بیت، له‌گه‌ل باری ده‌رونی چاکتر ده‌بیت ناماده‌یی ده‌بیت که
هاوکاری بکات له‌گه‌ل خیزانه‌که‌ی. پوزش هینانه‌وه له‌کاره‌کاندا جوانترین ینگه‌یه بۆ پیکه‌وه
ژیان. بی گومان هه‌تا کار زیاتر بکه‌ین و زیاتر خومان ماندوو بکه‌ین داهاتی مانگانه‌ی باشر
ده‌بیت، نه‌گه‌ر دارایی زیادی کرد باری ژیان‌یان باش ده‌بیت، له‌جیاتی سواری نوتومبیلی
کۆن بیت تازه ده‌کریت، ده‌توانیت پیوستیه‌کانی ناومال بکرت و تازه‌ی بکاته‌وه و
گشت بۆ ده‌روه بکات نه‌بیت پیاوه‌که‌ی نه‌وه بزانیت نه‌م داراییه‌ گه‌وره‌یه نه‌هه‌مه‌تی گه‌وره‌ی
به‌راویه نه‌ویش خوشه‌ویستی ژنه‌که‌ی له‌ده‌ستدا که‌ هاوکاری ژیانیتی.

ژنه‌که‌ی ده‌توانیت یارمه‌تیه‌کی چاکی پیاوه‌که‌ی بدات به‌رامبه‌ر به‌و ده‌ستکه‌وته مزنه‌ له
یارمه‌تی دانی می‌ده‌که‌ی له‌و بواره‌دا، نه‌ویش پالپشتی پیاوه‌که‌ی بکات و هه‌لبیت
له‌گه‌لیدا بیت له‌و ئومید و مه‌به‌ستانه‌ی که‌ هه‌یه‌تی پیاوه‌که‌ش به‌رامبه‌ر نه‌وه‌ی ماندوو
ده‌بیت. هه‌ست و سۆزی وا ده‌رپریت به‌رامبه‌ر به‌هیمنی و نه‌رم و نیانی که‌ نه‌هه‌مه‌تیه‌کانی
پیاو که‌م بکاته‌وه که‌ کاریگه‌ری ده‌بیت له‌ کاروباری خیزانی، نه‌کریت ژنه‌که‌ی یارمه‌تی
پیاوه‌که‌ی بدات به‌وه‌ی خوشه‌ویستی بۆ ده‌ربخات و پرزی ماندوو بونه‌که‌ی بکرت له‌وه‌ی
که‌ پیاوه‌که‌ پنی هه‌لده‌سیت له‌کاره‌ سادەکان که‌ به‌ مه‌به‌ستی دلخوشکردنی ژنه‌که‌یه‌تی.
نامانج له‌مه‌ وورده‌ وورده‌ بۆ پیاوه‌که‌ ده‌رده‌که‌ویت که‌ نه‌و کاره‌ سادانه‌ چهند پیوسته‌ بۆ
ژنه‌که‌ی و کاریگه‌ری هه‌یه‌ له‌سه‌ر ده‌رونی و نه‌و ده‌ست ده‌کات به‌کردنی نه‌و کارانه‌.

ژماره‌ی خاله‌کان له‌لای نافره‌ت:

سروشتی نافره‌ت و تایبه‌تی توانای سروشتیان له‌سه‌ر ووریا بونه‌وه و گرنگی دان و
پرزدان بۆ کاره‌ سادەکان وه‌ک چۆن بۆ کاره‌ گه‌وره‌ پرز دانه‌نین. نه‌م جو‌ره‌ کارانه‌ له‌لای پیاو
جینگه‌ی پرزه‌، پیاو هه‌موو بیرکردنه‌وه‌یه‌کیان به‌پرژیتته‌ سه‌ر نه‌وه‌ی چۆن کاریک بکه‌ن بنندی
به‌ن به‌ خیزانه‌کیان و به‌رزی بکه‌نه‌وه و ناستی گوزمه‌ران‌یان له‌ پیوستدا بیت، وا گومان
له‌به‌ن به‌مه‌ خوشه‌ویستیان زیاد ده‌کات، نه‌مه‌ راست نییه‌ له‌گه‌ل ژیاندا ناگونجی، چونکه‌
به‌ته‌نها کردنی هه‌ندی کاری سادە نه‌وه‌ دروست نابیت چونکه‌ نه‌و کاره‌ سادانه‌ زوری
تیناچیت، نه‌وانه‌ نابیتته‌ هۆی خوشه‌ویستی ژن و کامه‌ران کردنی، کامه‌رانی نه‌وه‌یه‌ که‌
خوشه‌ویستی له‌ ژنه‌وه‌ ده‌رچیت بۆ پیاو، ژن ده‌توانیت یارمه‌تی پیاو بدات له‌ پرزگار بون له‌و
بیرکردنه‌وه‌ لاساییانه‌ له‌ چۆنیته‌ به‌ده‌ست خستنی خوشه‌ویستی ژن، نه‌ویش به‌هۆی پرز

دانان لهو کاره سادانه که ژن دهیکات، دهست کهوتنی خوشه‌ویستی و پیزدان به‌لای پیاوه‌وه زور گرنگه چونکه نه‌وه مه‌لی ده‌نیت و هانی ده‌دات بو به‌خشش و دیاری به‌خشینی به‌ردوام، نه‌مه راستیه که نه‌گریت ژن له پیاوه‌وه فی‌ری بی‌یت و کاری له‌سمر بکات، له‌بیری نه‌کات نه‌گمر له باریکی ده‌روونی تووره و داته‌پیودا بی‌ت.

چاره‌ی باری ره‌شبینی له‌لای نافره‌ت:

سروشتی نافره‌ت وایه ریز لهو کاره سادانه ده‌گریت که پیاو پی‌ی مه‌لده‌سیت، به‌لام جیاوازی مه‌یه لهو ده‌ستووره‌دا، لهو جیاوازییه نافره‌ت نه‌وه هه‌ست ناکات پیاو چه‌ند حز ده‌کات گونی لهو ریز و پیزانیانه بی‌ت، و کاتی‌ک ژنه‌که هه‌ست ده‌کات که هه‌ندی خالی تو‌مارکردوه و هاوکی‌شه‌ی نیوان خوی و پیاوه‌که گو‌پاوه، یان به‌شیوه‌یه‌کی تر کاتی ژنه‌که هه‌ست ده‌کات ده‌ست مایه‌ی ژنه‌که به‌رزه و جیاوازی مه‌یه له ده‌ست مایه‌ی پیاوه‌که، نه‌وکاته ناسان نییه ژنه‌که بتوانیت پیاوه‌که راست بکاته‌وه به تایبته کاتی‌ک هه‌ست بکات پشت گوی خراوه له‌لایه‌ن پیاوه‌وه و خوشه‌ویستی نییه له‌لای پیاو، نه‌وکاته ژن هه‌ست ده‌کات به‌ نا‌نومیدی و پسان، هو‌که‌ی دیاری و به‌خشینی زوره به‌لام پیاوه‌که‌ی نه‌یتوانی له‌خوی بگریت، ئیتر مونی پووی تی‌کرد و پیاوه‌که ته‌مه‌لی پووی تی‌کرد و هه‌ستیکرد بینرخه.

نهم بی‌نومیدی و ره‌شبینیه و له ژنه‌که ده‌کات ریز و خوشه‌ویستی بو پیاوه‌که‌ی نامینیت ته‌نانه‌ت بو کاره سادانه‌کانیش که پیش‌که‌شی ده‌کات یان پیاوه‌که ده‌یکات بو خیزانه‌که‌ی، نه‌وه ره‌شبینیه‌ی ژنه‌که دیارده‌یه‌کی نادرسته نه‌گریت بل‌یین ره‌شبینی ژنه‌که و ه‌کوسرما لیداره یان نه‌نفلو‌زای بالنده‌یه.

کاتی‌ک نهم نه‌خوشی ره‌شبینیه ده‌دات له ژنه‌که ئیتر دان نانیت به‌شته جوانه‌کاندا، هه‌رچی پیاو پیش‌که‌شی کردوه پیشتر به‌خرابی ده‌زانیت، هو‌که‌ی ری‌گی تو‌مارکردنی خاله‌کانه، و هه‌ست ده‌کات له پیاوه‌که‌ی زیاتری به‌خشیه.

کاتی‌ک ژنه‌که هه‌ست به‌ره‌شبینی و مونی ده‌کات ده‌ست مایه‌ی زور به‌رزه و خالی تو‌مارکراوی (40) خاله و خالی پیاوه‌که (10) خاله، له‌م باره‌دا ژنه‌که هه‌ل‌سو‌که‌وتی زور نامویه و پیاوه‌که هه‌ست ده‌کات و ه‌ک جارن نییه، ژنه‌که هه‌ر له‌خووه به‌بی‌ئاگایی نه‌وه هاوکی‌شه بیرکاریانه ده‌که‌رینیت‌وه له شیوه‌ی جارانی زور جیاوازه.

لیزه‌دا مه‌لده‌ستین به‌باکردنی خاله تازه تو‌مارکراوه‌کانی هه‌ردوولا، به‌جیاوازی له (40) خال بو ژنه‌که و (10) خال بو پیاوه‌که، ئیستا هاوکی‌شه تازه‌که (30) خال بو ژن و (0) بو

پىيا. ئىستى دەست مایە پىياۋەكەى لى دەردەكەىن لەۋەى پىياۋەكە تۆمارى كردوۋە لە دەست مایە و خالى ژنەكە، ئىستا (10) خالى پىياۋەكە لە دەست مایە بىنەپەتتەكەى ژنەكە دەردەكەىن كە (40) خالە، كەۋاتە دەست مایەى ژنەكە (30) خالە لە بەرژەۋەندى ژنەكەى. لەروۋى بىركارىيەۋە ئەنجام باشە و پەسەندە، لەروۋى پەيوەندى ژن و پىياۋەۋە ناپەسەندە و ژىرانە نىيە.

كاتىك ژنەكە دەست مایەى پىياۋەكەى لەۋەى خۆى دەركرد و دەست مایەى پىياۋەكەى (0) سىر بو، لەسەر ئەم سەرژمىرىيەى ژنەكە، كە پىياۋى ھەژار دەگەرپتەۋە مائەۋە ژنەكەى سىر شتى نىيە و دەنگى ژن ئاۋازەكەى جىياۋازە، دەلىت بە پىياۋەكەى خالەكانى تۆ (0) سىرە نەك زىاتراتە ئەۋەى كە پىياۋەكە كر دوۋىيەتى ھىچە و بەتالە، وا كارو ھەلسوكەوت لەگەل مىردەكەى دەكات كە ھىچى نەكردىت.

لە راستىشدا وا نىيە پىياۋەكە شتى كردوۋە ھۆكارەكەى كە پالى بە ژنەكەۋە ناۋە خالەكانە و وا ھەست دەكات پىياۋەكە خۆشەۋىستى نەماۋە بۆى، ۋە ھەروەھا ئەۋ جىياۋازە لە ژمارەى خالەكاندا، ۋە ھەستكردنى بەلای پىياۋەكەۋە زۆر گرنگ نىە كاتىك كار گەيشتە ئەم سىرە لە نىۋان ژن و پىياۋدا كارەكە كار دەكات لە نىۋان ژن و پىياۋدا چونكە پىياۋەكە ھەست دەكات ماندروبوۋنەكەى ئەنجامى نىە و باسى ناكرىت ئەۋ كاتە پىياۋەكە دەستخوشى نىە لەۋ كاتەئىتر ئافرەتەكە توۋشى ئەنفلۇئانزاي بالە دەبىت كە پەش بىن يىە، كاتىك ژنەكە پىياۋەكە بەم بارە تازەيەۋە دەبىنيت كە پەش بىن يىە و بەرە بەرە زىاد دەكات، ھەستى پەش بىن يىە ۋاى لە نىۋانىانكرد كە بگاتە بارى دەمارگىرى و گرژبۋون، پەيوەندىيەكە مرد، ھەلوئىستەكە لە نىۋانىاندا زىاد دەكات، كە بارەكە ئەنجامەكەى زۆرى تىكەدەچىت.

ئەۋەى كە پىۋىستەژنەكەى بىكات بۆ سەر كەۋتن بەسەر گىرقتەكاندا، ئەبىت بىزانىن كە دوو نىزەھىيە و بە جوانى سەيرىيان بگەىن و لىيان بگەىن، سىر شتى پىياۋىپىۋىستى بە پىز و پىزانىن ھەيە لەگەل ئەۋەشدا ئافرەت پىۋىستى بە پىشتگىرى و پالپىشتى ھەيە، ئەگەر كۆن بوو بە يەككە لەۋانە كۆن دەبىت، ھاۋكىشەى ھاۋسەنگى كە دەرنىجام دۇران و نەخوشى و بارى شىتى، ئەكرىت ژن ئەركى گەۋرە بىبىنيت و سەر كەۋتن بەسەر پەش بىن يىەكەدا بەدەست بىنيت ئەۋىش بە ئارام گىرتن و ھەست كردن بە لىپىرسراۋى، مەبەست لەۋە ئارام گىرتن و بىرگەگىرتنى باش و ھەلگىرتنى لىپىرسراۋىتتە، چونكە خۆى بەشك بوۋە لەۋ كىشەيە چونكە ھەر بەخشندە بوۋە و فىداكارى كردوۋە ھەتا ئەۋەى دەست مایەى زۆر بەرز بوۋە چونكە لە نىۋان دەست مایە و خالى ئەۋە مىردەكەيدا بۆشايى و جىياۋازى زۆرى ھەبو.

نه توانین له یك چركه دا (100) سهه مهتری برپوه به لام پیاوه كه (10) ده مهتری برپوه،
نه كرنه ژنه كه دیاری و به خشنده ییكه كه كم بكاته وه هتا بوار بدات پیاوه كه ی دهست
مایه ی خوی بهر بكا ته وه.

خالینكی گرنه هیه په یوه ندی به ژنه وه هیه كاتیک ژنه كه كاتیک ههستی كړد به په شیبینی
كه به خشین دوه ستیت له ویدا بواړی باشه بو پیاو ههستی به كاری خوی و دهست مایه ی
خوی بهر بكا ته وه، ژنه كه ده توانیت بو شایی ههردوولا پر بكا ته وه، نه گهر پیاوه كه كاری كړد
دهست خوشی لینكات، به لام نهو خوی لی گیل دهكات و هیچ خالینكیتر بو پیاوه كه تومار
ناكات و پیاوه كه خاله كانی وهك جارن ده مینیت ته وه، نه مه یه كیکه له سروشته كانی ژن كه
ههركا به پووی پیاو دا دانه خات و بوار نادات پیاو خال تومار بكات، نه كرنه ژن نهو
بزانیت نهو لیپر سراوه له راستیدا له راست كړدنه وهی هاو كیشنه كان چونكه نهو به خشنده
بووه به لام ناگادار نهو چهن دیتی به یه كه ی پیاو هتا زور كه كوتایی پی ده مینا ناو میدی
و په شیبینی دهی گرنه و تووړه ده بوو، بریاریده دا كه بوار به پیاو نه دات و تهرازوو و
میزانه كه ی راست نه كړدنه وه تا بگه ریت ته وه دؤخی جارانی.

دواي زانیاریمان به وهی باسكرا له سهری ژنه كه ئیتر سهرزه نشتی پیاو نهكات چونكه بوو
به هو ی نهو باره ی ههردوولای تیدایه، با لاپه پره یه كه تازه بكاته وه و كاره كانی پینشو
له بیرخو بهریت ته وه و تازه دهست پی بكات، بوارنك بدات به پیاو هتا خوی چاك بكات له
پوانگه ی تیگه یشتنی گرفت و هو كاره كان.

نه وهی له سهر پیاوه كه بیكات كاتیک پیاو ههست دهكات ژن دهست خوشی و پرتزی بو
دانانی لهو كاته دا پیاو پشتگیری و یارمه تی راده گرنه له ژنه كه، زور پیویسته كه بزانیت زور
نهسته مه ژن دان بنیت بهو كارانه ی كه دهیكات و پیشكهشی دهكات، یان ژماردنی نهو
خالانه ی توماری دهكات له بهرزه ونندی خوی، له كاتیکدا كه دلگران و په شیبینه كاتیک ژن
دلگران و په شیبینه و سروشتی وایه هیچ خالینك بو پیاو نه ژمار ناكات نه گهر كاری باشیش
بكات و هرچی پیاو بو ی بكات پشت گوینی ده خات، نه مه ههلسوكه وتنه ی ژن پیاو نا نارام
دهكات و دهینته هو ی گوزانكاری دهروونی و ههستی نه مه كرده كاته ههستی پیاوه كه و بهو
هویه ههلسوكه وتی پیاوه كه ده كوریت بهرام بهری.

پیاو ده توانیت لهو ناله باریه پزگاری بییت نهویش به هو ی تیگه یشتنی له سروشتی
بیر كړدنه وه ی ژن، پیویسته پیاو بزانیت كه ژن توشبووی نه نقلو نزا و تووړه ییه و مه بهست
نه خوشی نه نقلو نزا ی ناو میدی و په شیبینییه، ئیتر وه لامی داواكار ییه كان ناداته وه به جوانی

و ھەر کارىڭ پىاۋەكە بۇى بىكات، ئەكرىت پىاۋەكە زىاتر لە كارىڭ بىكات ھەتا وىژدانى ژنەكە
 بىجولنىڭ جارىڭىتەر ھەتا بىت بەدەم داۋاكارىيەكانىيەۋە ئەۋىش، لە يەكەم كارەۋەكە پىاۋ
 لەپىناۋىدا دەيكات بۇ دلخۇش كىردى، ئەكرىت پىاۋ كارىڭ بىكات كە وىژدانى بىجولنىڭ و
 بىت بەدەم داۋاكارىيەكانەۋە بە چاكى، ئەمە سىروشتى ژنە و لەسەر پىاۋە ھەول بەدات چەندە
 جار بى مىۋا و بى ئومىد نەبىت لە كار كىردن و ھەولیدا، ئەكرىت دان بەخۇدا بىگىرت و
 بىرەۋام بىت لە ھەولدان، بىگومان دىت بەدەم داۋاكارىيەكانەۋە و دەگەرپىتەۋە بارى
 سىروشتى خۇى.

لەكاتى ھەولەكاندا دەبىت پىاۋ ئەۋەى لەيادبىت ئەم ژنە خىزانىتى و خوشى دەۋىت و
 ھارەشى ژيانىتەتى و لەسەرىتەتى چارەى ناكۆكى نىۋانىان بىكات، شتىكىتەر لەسەر ئەۋىش
 ئەۋە ھەردەم دەبىت پىاۋەكە لەيادى بىت ھەر پىاۋ خۇى ھۇى مۇنى و گىرژى ژنە و خۇى
 دىروستى كىردۈۋە، ئەكرىت ھەموو كارەكان ھۆكەى پىاۋەكەيە يان قىسەيەك بوو ئەم
 ووتوبەتى، بەم بۇچۈنە تازەۋە ئەكرىت پىاۋ ھەردەم لە ھەولدا بىت و بەخشىنى پىزى بۇ
 ژنەكە بىرەۋام بىت ھەتا ۋەلامى لەلەيەن ژنەكەۋە دەست دەكەۋىت جارىڭىتەر زەرەخەنە
 دەگەرپىتەۋە بۇ ژنەكەى و لەو گىرقتە پىزگارىيان دەبىت و ھاۋسەنگى دەگەرپىتەۋە نىۋانىان.
 بەخشى پىاۋ بۇكەمە؟

بە دەگەن پىاۋ ھەبىت ئەۋەى دەبەخشىت بەكەمتر پازى بىت، پىاۋ باۋەپى بە دادۋەرى
 ھەبە لەگەل ئەۋەشدا لە ژيانى ژن و مىردىدا كەم دەبەخشىت، زۆرى سىكالای ژن لە پىاۋ لە
 سەرەتاي مارەكىردنەۋە دەبەخشىت بەلام دواى گواستىنەۋە وورە وورە كەم دەكات ھەتا
 لەگاتە پەلى خەمۆكى و تەمەلى بەلام سىكالای پىاۋ لە ژنەكەى ئەۋەى بە دادپەرۋەرەنە كارى
 لەگەلدا ناكات لە سەرەتاۋە ژنەكە ھەموو شتىك بە فىداكارى پىاۋەكەى دەكات بەلام ئەۋە
 وورە وورە خۇى ھەندى جارگىل و پىشت گوى دەخات، دواى ئەۋە خۇگىل كىردن و گوى
 پى ئەدان، ئىتەر پىاۋ داۋاى فىداكارى و دىارىيەكان دەست پىدەكات.

خۇ ئەگەر پىاۋ چەندە بەخشىش و فىداكارى ھەبىت، بەلام ھەر ئافرەتەكە پىز و پىزانىنى
 نىيە ھەرجى دەكات بە ھەوا نەپرات، ئەلى ھىچ پىۋى نەداۋە لەم گىرقت و ئالۋىيە ناكەمىن،
 مەگەر لە جىاۋازى تۆمارى خالەكان بگەين بۇ ژن و پىاۋەكە و ھەردوۋ پىنگە جىاۋازەكەيان.
 لىرەدا پىنج پىنگە ھەبەكە پىنج ھۇى سەرەكىيە لەسەر ھەلۋىست لەسەر دىارى و
 بەخشىن و ھۆكارەكان:

۱- باومرى پياو به داد په رومرى:

هموو پوزنك پياو ده چيت بؤ كار هموو توانايه كى خوى ده خاته گهړ و وا هست
دهكات كه (50) خالى له بهر ژه وهندى خوى تومار كړدوه وهك سروشتى ژيانى ژن و ميردى
بونا نهو هموو هملوى كه نهو هارپييه دهيدات به چاكى بوى نهگه پيټه وه و بؤ ژنه كى
نه بيت چاكه زور و پيك و مزنه سهرى مانگ وهى دهگريټ، له سهر نه م بؤچوونه پياوه كى
دراى گهرانه وه بؤ ماله وه پاشه كشي دهكات و دهو ستيټ له به خشين پشت نه ستوپه بهر وى
گوايا ژماره ي تومار كړاوى زوره له بهر ژه وهندى نهو.

گرفت به موه ناو ستيټ به لكو له وه دوور تر دېوات، پياوه كه له م كاته دا وا چاو مېوان
دهكات كه ژنه كى ه ستيټ به كارنك هارتاى كارى پياوه كى بيت، نهو كاته ژنه كه (50)
خال ده ستي خوى ده خات، لير هدا هردو ولا (50) خاليان بؤ نوو سراوه، نهو هى لير هدا
سهره نهو هيه پياوه كه نهو هموو كار هى كړدوه تهنه يهك خالى بؤ نوو سراوه، نهو هيه
بېر كړدنه وهى ژن له كاتى ژمار دنى خاله كاندا، ئيستا به لاي ژنه كه وه نهو هى پياو كړدو وى
تهنه يهك خاله.

كه واته سروشتى بېر كړدنه وهى نافر ته له تومار كړدنى خاله كاندا كه بوو بى هيو و بى
نوميدى كردم دؤر اندنكى گه وريه بؤ پياو، نهو پياوه ي وا گومان دهبات كه په نجا خالى
تومار كړدوه بهرام بهر نهو هموو ماندو و بوونه ي كه دا وىستى وا گومان دهبات ده سپينكى
به رزى هميه ده ست مايه ي باشه بارام بهر به كار هكان و چاو مېوانى سهر فرازيه و داوا له
ژنه كه دهكات نهو يش كارنكى وا بكات، له ناكاو ده بيت خوى له نيوان ژمار دنىكى ناداد
دايه كه ژماره ي خاله كانى زور كه م بهرام بهر ماندو و بوونى.

پياوه كه به بېر كړدنه وهى خوى (50) خال وه له سهر ژنه كه يه كار بكات و پيش بكموت
هتا (50) خال ده ست ده خات به لام به داخه وه به خه يالى خوى و بېر كړدنه وهى پياوه كه
تهنه يهك خالى تومار كړدوه، بؤشى نييه نهو ته ملى و ته وه زه لييه، به لام نه كريت كار بكات
و هملبدات و ژماره ي زور تومار بكات له بهر ژه وهندى خوى، زور ناسانه كه پياوه كه وا
بېر كاته وه كه ترازوى دادكارى خوى نه كړدوه واته چه سپيوه، له م پوانگه يه وه گرفتى
دا دپه رومرى نه كريت كار يگه رى باشى ه بيت و كارا بيت نهو يش نهو هيه به ناگادارى پياو
شيوه هلسوكه وتى زانينى ژنه كه له شيوه ي ژمار دن و تومار كړدنى خاله كان، بؤ نهو هى ژن و
پياو بگنه تهنه بارنك بؤنه وهى هردووك دلخوشين نه بى پياوه كه نهو ه بزانيت كه هملوى
زور و كه م و به خششى كه م و زور و بچووك و گه وړه هموو هريهك ده ست مايه ي له خاله

نوسراوه كاندا له لای ژنه كهي، هموو دياربیه کی خوشه ویستی گوره و بچوك پنیوېسته
له لای ژنه كه كهواته له سسر پیاوه كهیه كه هموو بیركردنه وهیه کی تنها له سسر كاره گوره كان
مینت و كاره بچوكه كان واز لیبهینیت بهلكو گرنگی به همدوولا بدات، با بهر دهمام بیت له
كازه ساده كان چونكه کاریگری باشی هیه له سسر ژنه كه، ژنه كه پنیوېستی به كاره
گوره كان هیه و همدوولا ساده كانیش هموو کاریگری هیه له سسر، له سسر ژنه كهیه نه وه
مزیست بیركردنه وهی پیاو له بیركردنه وهی نه و ژور جیاوازه، پیاوه كه ژور هسستیار نییه به
كرداره ساده كان، به كه می گهرم وگورپی پیاو به و كارانه نه وه ناگهیه نیت ژنه كهی خوش
تاریت. موی نه وه له لای پیاوه كه نه وه بوو كه به بر وای پیاوه كه گوايه خانی زوری بو
موسراوه له نه جامی تنها کاریك و تای تهرانووه كهی قورسه.

له سسر ژنه كهیه به بهر دهمامی هانی پیاوه كهی بدات له سسر به خشین و چاوه پروانی نه كات،
نه وه بكات كه پلهیه كه به ده ست بهینیت و په نا بهریت كه داوای یارمه تی و پشتگیری له
پیاوه كهی بكات. له سسر ژنه كه نییه كه داوا له پیاوه كهی بكات كه کاریك بكات بهلكو هانی
بدات نه و كاره بكات.

2- باوړی نافرته به خوشه ویستی بی مهرج:

نافرته همدوم پیی خوشه بهر دهمام به خشی و نه وه سستی، به پیی سروشتی ژنانه ی
خوی ناگای له كاره كان بیت بچوك بن یان گوره، به لام كاتیک هه ست به بوشایی ده كات له
ناخیدا ده ست ده كات به كار كردن له سسر ژماره ی خاله كان و تومار كردنیان بو همدوولا،
لنگل نه وه شدا توماره كه دادپه روه رانه نییه چونكه ژورتر نووسراوه بو نه و تا پیاوه كه.

له جیاوازییه سروشتیه كانی ژن و پیاو نه وهیه كه ژن په یوه ندی له سسر بناغی ژماره ی
خال نابه سستیت، چونكه ژن وا نازانیت بسو نیکی هیه، همدوولا وایه له لای پیاو، ژن
همدومینت به به خشینی خورایی به بی ژماردن، ژن به همدان شیوه له پیاو چاوه پروان ده كات
كه پیشكه ش بكات، نافرته نه وهی له توانا یدایه ده یبه خشیت به بی مهرج و به ند، به لام پیاو
وانییه له به خشیت به خورایی كاتیک ژنه كه هه ست ده كات ده ست مایه ی همدوولا وه كه یه كن
و هاوتان، به لام همدوولا زانی به خششی همدوولا ژماره یان وه كه یه كن نییه و هاوتا نییه
له گهر نه وه بو به خشین وه به خشینی نافرته ته كه كه م ده بیته وه. همدوم پیاو به خشنده و
كوناچه، مبه ست له وه ژماره ی خالی ژور تومار بكات، دواي نه وه نارامییه کی ده ست
له كمریت، همدی مونی داوا ده كات و چاوه پروان ده كات بو نه وهی همدی شت پیشكه ش
بكات بو هاوتا بینه وه له ده ست مایه و خالی تومار كراودا.

ئەو کارانەیی پیاو توورە و بێ ئارام دەکات زۆر داواکاری ژنە لە کاتی کدا دەزانیت کە...
ئافەرەتە کە چۆن بۆی مەیه داوای بەخشیش بکات لە پیاوێک کە پێویستە ژنە کە هەستێت بە
بەخشین، پیاوێک لەم کاتەدا وا هەست دەکات کە ژنە کە هەول دەدات بیدۆزێتەوێ یان گالتە
بە ئازایەتی بکات، ئەوانەیی وای لە پیاوێک کە کردووێ کە هەست بکات کە تەرازوێک
لاریووتەوێ هەلسووکەوتی ژنە کە یە لەگەڵیدا و لەگەڵ باری دەروونی کاتی ک ژنە کە
زەردەخەنە دەکات پیاوێک و دەزانیت نیت لێی رازییە چونکە وا دەزانێ زۆری پیشەکش
کردووێ و هەول دەدات زیاتر بکات بۆ ئەوێ خالی هەردوولا پرێک بێتەوێ.

لێرەدا ئەبێت ئەوێ بزانین سروشتی ئافەرەت بەخشین و پیشەکش کردنە، لەگەڵ ئەوەشدا
هەست دەکات هاوتا نییە ئەگەر هەست بکات کە ئەوێ ئەو بەخشییوێتی زۆر لە پیاوێک
زیاترە و ئەوێ پیاوێک کە مەترە، ژنە کە بەردەوامە لە بەخشین بۆ ئەوێ دەست مایە
خالەکانی 20-30 بێت بۆ ژنە کە، ئەم هەلە تیگەیشتنە ئەبێتە هۆی گرفت لەنیوان ژن و
پیاو، کاتی ک ژنە کە کاریک بۆ پیاوێک دەکات لە پیاوێدا زەردەخەنە دەردەکەوێت و
دەروونی زۆر ئارامە، پیاوێک و گومان دەبات دەست مایە لە خالەکاندا لە ژنە کە بەرزترە.

لەسەر ئەوێ ئەگەر ژنە کە شتیکی لێ داوا بکات بەلایەوێ زۆر قورس و گرانە و توورە دەبێت،
لێرەدا دەبێت پیاوێک ئەوێ بزانیت کاتی ک ژنە کە لەبەر پیاوێک پیشەکش دەکات پیاوێ زۆر
گەشە بەلام ئەوێ ناگەیهێنێت دەست مایە بەرزە لە خالدا ئەگەر هاوتاش بێت ژنە کە
دەبەخشیت، ئەکریت ژنە کە ئەوێ بزانیت و بەخششەکانی پێرە لە زەردەخەنە و دەروونی زۆر
ئارام و وەرەیی بەرز و بێندە و هەموو ئەوانە ئامازەییە بۆ پیاوێک کە وا تیگیات ژنە کە بەو
کارانە دەیهوێت دەست مایە بەرزبێتەوێ یان هاوتای پیاوێک بێتەوێ ئەگەر ژنە کە ویستی
پیاوێک هەلبێت لەسەر پیشەخستن ئەبێ خۆی کەمی بکاتەوێ یان هیواش بێت لە بەخشینا،
ئەبێت ژنە کە بوار بداتە پیاوێک هەتا پیشە کەوێت و هەستی بە هەندی کار و پیاو هەلبێت
بە کردنی هەندی کار، با سوپاس و سەرسۆرمانی بۆ کاری پیاوێک هەبێت کە دەیکات،
چونکە مەلنان و دەست خوشی لەلایەن ژنەوێ بۆ پیاو کاری چاکی دەبێت.

3- پیاو هەرکات لێی داوا بکەیت دەبەخشیت؛

لە بەلگەکانی شانازی و سەرفرازی پیاو ئەوێ کە پشت بەخۆبەستە پێویستی بە کەس
نییە چونکە هەردەم سەرکەوتووێ داوای یارمەتی لە کەس ناکاس، مەگەر کاریک پێویستی بە
ژن هەبێت. لەم پوانگەییەوێ سروشتی پیاو وایە یارمەتی پیشەکشێ کەس ناکات مەگەر
کەسێکیتر پێویستی پێی هەبێت، ئەمە یاسایە لەلای پیاو، بەلام لەلای ژن زۆر جیاوازه، ژن

کەشەرخەمی ناکات لە بەخشین بە لکو دەبەخشیت داوای لێبکرنیت یان داوای لێ نەکرنیت،
نەخش سەروشتی ئافەرەقانە.

لەگەڵ نەوێشدا ژن دیاری دەبەخشیتە میژدەکەی داوا بکات یان داوا نەکات، هەرکە
خۆشەویستی ژنەکە زیاد بکات بۆ پیاوێکە دیاری دەبەخشیتە میژدەکەی هەر دیارییەکانی
بە خۆرای بوو بۆ میژدەکەی.

ئەم جیاوازییە سەروشتی ژن و پیاو گەرفتی زۆر و بەبێ سنوور دروست دەکات لە نێوان
ژن و پیاو، گەرفتمەکان بەرەوێش دەبێت پێشت دەبەستیت بە ماوەی ئەو کاتەی ژن و پیاوێکە
چەند کات بەیەکەوە دەبەنەسەر، وە چەند گەرفت لە نێوانیان پوودەدات، هەریەکە و بە
سەروشتی خۆی هەلسوکهوت دەکات، دوو سەروشتی لەیەک جیاوازی بەرەوامی پووداوەکان و
نەجاسەکەی زۆرجار باش نابێت، دەبێتە هۆی گەرفت و نەهامەتی لە کۆتایییدا دژایەتی و
دەهەڵە لەگەڵ نەوێش هەردوولایەن و مەبەستیان باشە.

کاتێک ژنەکە پێویستی بە یارمەتی هەیە و داوای ناکات و پیاوێکە هەڵناسیت بەو
یارمەتیە مەگەر داوای لێبکرنیت، لەوکاتەدا ژنەکە وا هەست دەکات کە گوايا پیاوێکە
خۆشی ناوێت، لەسەر ئەم بۆچوونە ژنەکە پەنا دەباتە بەر تاقی کردنەوێش پیاوێکە
خۆشەویستیەکی بۆی.

بەرەوام دەبێت داوای یارمەتی نەکات هەردەم چاوەڕوانە و دەیهوێت پیاوێکە لەخۆیەوه
هەستی بەو کارە، هەر چاوەڕوانە و چاوەڕوانە پیاوێکەش بیدەنگ و ناجوونیت، کاتێک
ژنەکە هەست دەکات پیاوێکە یارمەتی نادات و لە مەبەستیشیدا نییە یارمەتی بدات، لێرەدا
ژنەکە وورە بەرەدات و ئارامی نامینیت و وورە وورە ئازار و تووڕەبوونی بە قسەکانیدا
لەڕەگەزیت و قسەکانی پیاوێکە لەخۆشی ناکات، ژنەکە هەندێ کارەدات کە گوايا بۆنی
نەوێش لێبیت کە پیاوێکە خۆشی ناوێت، خوا خۆی دەزانیت ئەنجام چی دەبێت.

پەستیەک کە ژنەکە نایزانیت ئەویش ئەوێکە کە پیاوێکە ئامادەییە یارمەتی بدات ئەگەر
لێی داوا بکرنیت، وەک پێشتر باسمانکرد مانەوێ خاڵە تۆمارکراوەکان بە هاوسەنگی و
پێکی نەزەرگە بۆ پیاو کاتی پیاو هەستیکرد دەست مایە لە ژنەکە بەرزترە، دەبینین بە
سەروشتی پیاوێکە داواکاری پیاوێکە زیاد دەکات، پیاوێکە بە ماڵ خۆی دەزانیت ئەو
داوايانە لەسەر ژنەکە ئەو داوايانە جێبەجێ بکات چونکە دەست مایە پیاوێکە بەرزترە
لە ژنەکە، قایا دادومرانی نییە هەردوولا هاوتابێن لە خزمەتگوزارییەکاندا، لەلایەن هەردوولاوه،
کاتێک پیاوێکە هەستیکرد دەست مایە لەو بەرزترە و خزمەتەکانی ژنەکە زیاترە

له‌وه‌ی پیاوه‌که. لیره نه‌وه‌ی پیاوه‌که بیر لیده‌کاته‌وه، نه‌بی هستی به خزمه‌ت کردنی پیاوه‌که بیگومان پیاوه‌که له داواکاریه‌کان ده‌وستیت و هه‌لده‌دات ریگایه‌کیتر بگریته‌بهر هه‌تا له‌وینه یارمه‌تی بدات بۆ ده‌ست خستنی خال، لیره‌دا خالیکی هه‌ستیار هه‌یه کاتیک ژن له داواکاری ده‌وستیت بۆ پیاوه‌که بۆ پیشکesh کردنی یارمه‌تی یان هه‌ندی خزمه‌تگوزاری پیاوه‌که وا گومان ده‌بات به هه‌له‌ی ژنه‌کهو به‌هوی به‌رزی ده‌ست مایه‌وه دارای خالی به‌رتر یان هیچ نه‌بیت هاوتان. پیاوه‌که وا نازانیت که به سروشتی خوی چاوه‌پوانه پیشنیاریک بکات یان هه‌ندی یارمه‌تی پیشکesh بکات له خویه‌وه نه‌وه‌ی زۆر ژنه‌که دلخۆش ده‌کات نه‌ر پیشنیاره‌ی پیاوه‌که‌یه یان یارمه‌تی پیشکesh کردنه بۆ.

به هه‌له تیگه‌یشتن له‌یه‌کتر کاریگه‌ری خراپی ده‌بیت له په‌یوه‌ندی نیوان ژن و پیاو. له‌سهر ژنه نه‌وه بزانیته که سروشتی خوی وه‌هایه ده‌یه‌ویت هه‌لیک بدۆزیتته‌وه که زیاتر یارمه‌تی پیاوه‌که‌ی بدات، به‌لام چاوه‌پوانی نه‌وه‌یه لینی داوا بکات، پیاو هه‌رله‌خویه‌وه به خۆپایی هیچ شتیک پیشکesh ناکات مه‌گه‌ر لینی داوا بکریته، نه‌گه‌ر ژنه‌که داوا بکارد به چاکی به‌رده‌وامه. نه‌بیت پیاوه‌که هه‌ست بکات که نه‌بیت یارمه‌تی ژنه‌که بدات، به‌لام بیگومان خوی له هه‌ندی کاری ساده گیل ده‌کات و پی دانه‌گریته له‌سهر کاره‌کانی ده‌روه چونکه ده‌زانیت دارایی زۆر ژن دلخۆش ده‌کات، پیاوه‌که به‌رده‌وام ده‌بیت له‌سهر نه‌م باره، مه‌گه‌ر ژنه‌که‌پروونکردنه‌وه‌ی بۆ بکات که ژنه‌که حز ده‌کات که پیاوه‌که هه‌ندی کاری تری لاوه‌کی هه‌یه بیکات.

نه‌بی پیاو بزانیته ژن داوا ناکات نه‌گه‌ر پیوستیشی هه‌بیت، چونکه وا ده‌بینیت پیشنیاره‌که له پیاوه‌وه بیت چونکه خوشی ده‌ویت، نه‌گه‌ر پیاوه‌که له‌خویه‌وه یارمه‌تی ژنه‌که بدات به‌بی داواکاری ژنه‌که‌ی خوشه‌ویستی زیاد ده‌کات له دلی ژنه‌که‌یدا (نه‌مه سروشتی بیرکردنه‌وه‌ی ژنه).

نه‌کری پیاو له‌وه ناگادار بیت له هه‌ندی کاری ساده و کاریان له‌سهر بکات به به‌رده‌وامی، نه‌بیت له‌خویه‌وه بیکات و چاوه‌پوانی داوا ژنه‌که نه‌کات، نه‌بیت خوی رابه‌ینیت له‌سهری چونکه ژنه‌که به‌وه دلخۆش ده‌بیت، ناسووده‌یی له ده‌روونیدا ده‌روانیت و خوشه‌ویستی پیاوه بۆ.

4- نامادیمی ژنه‌که بۆ به‌خشین نه‌گه‌ر ده‌ست مایه‌کانیش هاوتا نه‌بن؛

پیاو نه‌وه نازانیت که ژن سروشتی وایه که ده‌به‌خشنی و ده‌به‌خشنی و به‌رده‌وامه له به‌خشین نه‌گه‌ر ده‌ست مایه‌کesh هاوتا نه‌بیت له خاله تۆمارکراوه‌کاندا، چونکه ژنه‌که سروشتی وایه پشتگیری پیاو ده‌کات و پنی ده‌به‌خشیت چهنده بتوانیت.

يېزىكەي تۆمار كىردى خال لىرەدا بوونى نىيە لەلەي ژنەكە بەلام دەبىت زۆر زۆر وورىا
بىت لە داواكارىدا كاتىك ژنەكە ھەست دەكات ھەردەم ئەو دىارى دەبەخشىت و پىشكەش
دەكات ئەركاتە پىاوەكە دەكەوئتە خەيالەوہ لە كارى خوى، ئەنجامەكەي بىنگومان لەلەي
تەك ئەو دەروست دەبىت كە بۆچوونەكە خراپە و كارى تى دەكات و كارەكە دەگۆرئت و
دەبىت.

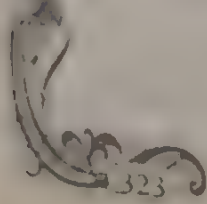
پىاوە بە ھەلە گومان دەبات كە ژنەكە ھەردەم پازىە لەسەر بەخشىنى و دىت بە دەم
پىاوە بەلگەيە لەسەر ھاوتايى لە خزمەتە پىشكەش كراوەكاندا لە ھەردوولاوہ و نىوانيان
دەرياشە، زۆر ھەلەيە گەر پىاوە بەمە بخەتت.

با سەبرى (سەلمان) و ژنەكەي (يسرا) بکەين، سەلمان خوى بەوہوہ گرتبوو لەسەرەتاي
سو سالى ژن و مىردىدا ژنەكەي دەبردە دەرەوہ بۆ سىنەما و فېلمە تازەكان، وايدەزانى ئەوہ
ژيانى پۆتىنى دەشكىنئت و چوونە دەرەوہ لەگەل ژنەكەي دەروونى نارام دەكات و يارمەتى
دەبات بۆ خوشەويستى و بە ھىز كىردنى ژيانى ژن و مىردى.

بۆچوونەكەي باشە و كىردەوہكەي ژىرانەيە، بەلام پۆژىك لە پىنگاي سىنەمادا ژنەكەي
پششىنى خوى دەربەرى و ووتى: (من ھەردەم ھەلەستەم بە بەجىھتەناني پىويستىيەكانت
بەلام ئارەزووہكانى من بوونيان نىيە).

پىاوەكە (سەلمان) ئەم قەسەيەي ژنەكە (يسرا) پىنى سەيربوو ئەمەي لى چاوەروان
نەكرد چى پوویدا؟ ئەم شوپشە چى بوو و ھۆكارەكەي كامەيە؟ ئەوہي پىاوەكە دەيكر
نەرمبوو كە ژنەكە لە ژيانى پۆتىنى بەرئەدەر و دلخۆشى بكات بە بردنى بۆ سىنەما و
لەخۆش كىردنى و داىين كىردى كامەرانىي بۆ ژنەكەي، ئەويش ھەردەم ئەمەي پى خوش بوو،
بەلام ئەمە چ شوپشەكە پوویداوہ؟

سەلمان ھەلەيدا بزائىت ھۆكارى ئەم بى ئومىدييە چىيە؟ بەبى ئەوہي پرسىار لە ژنەكە
بكات ھەلەيدا پوویداوہكان بىنئتەرە يادى خوى كە تىپەر بوو، بەلام ھەستى نەكرد كە شتىك
مەبىت ئەم ژنەي توورە و ناھەموار كىردووە بەلام ھاوہە يادى لە پىنگادا، ژنەكەي ووتىيەتى
بابچىن بۆ شانۆ بۆ بىنئىنى شانۆگەرى بەلام نەچىن بۆ سىنەما، بەلام پىاوەكە گوينى بىو
پىشنىارەي ژنەكەي نەداوہ، ھۆكەش ئەو پىشنىارە بوو و ژنەكەي پىنى دانەگرتووە لەسەرى
نەكزىت توورەيەكەي ئەو ھۆيە بووبىت؟

سلمان به دوری زانی که توورده یی ژنه که نه مه بیست چونکه ژنه که هردهم رازی بووه بو چون بو سینه ما و هردهم زهرده خنه ی هه بووه، پیی دانه گرتووه بو چون بو شانو و نه مه پیشنیار بووه نهک داوا.

نه مه نه یه ی که سلمان تیی که وتبوو نه وه بوو که وای لیکن داوه ته وه که ژنه که ی پیشنیاری کردووه که گوایه نارهنزوویه کی به میژ نه بوو، به لگهش له سهر نه وه زور پیی دانه گرتووه پیی باش بووه بچین بو سینه ما، په شیما نه بووه ته وه له پیشنیاره که، چونکه سلمان نه یزانیوه که به ده مه وه نه هاتنی داوا که ی کاریگری هه بووه له سهر دهرونی یسرا و حمزی کردووه به جی بهیتریت، وای هه ست کردووه که سلمان خوشی ناویت، که گوایه سلمان خویرهسته و نایه ویت ناوا ته کانی یسرا بییته دی، چونکه یسرا به شیوه یه کی نهرم و نیان و مستوویه تی نارهنزووه کانی بگه یه نیت.

له سهر پیاوه که نه وه یاد بکات که رازی بوونی ژنه که ی به بهرده وامی بو جیبه جیکردنی داواکارییه کانی نه وه ناگه یه نیت ده ست مایه ی بهر زتره، نه مه هه نه یه. نه مه سروشتی پیاوه که زور له ژن جیاوازه، رازی بوونی ژن له سهر به جییه نانی داواکاری پیاو له لایه ن ژنه وه به لگه نییه که نارهنزووی هیه له سهر نه وه، له سهر پیاوانه داواکاری پروونکردنه وه و لیتیکه یشتن بکات له ژن له نارهنزووه چی ده ویت، له سهر ژنه که یه نه وه ی له یاد بیست رازی بوونی له سهر هه موو کاریکی بی مهرج نارهنزووی پیاوه، ناواژه به پیاو بدات که گوایه ده ست مایه ی له خاله کاندای بهرزه و پیاوه که خالی زورتره، وه یان پیاوه که زوری به خشویه بو ژنه که وه یان دلخوشه و پی ده زانییت وه یان ده ست مایه ی هاوتایه و به وه دلخوشه.

وه له سهر ژنه له به خشین بووه ستیت کاتیک هه ست ده کات پیاوه که ی کهم ده به خشیت و هه ول بدات به شیوه یه کی جوان و ژیرانه داوای به خشین و به خششی لیکات بو بهرده وامی ژن و میردی و پرگه نه دات گرفت دروست بیست و ناوه مواری دهریکه ویت.

5- پیاوه که سزا ده سه پیییت:

ژنه که بی ناگایه له وه ی که پیاوه که سزای به سهر دا ده سه پیییت و کاتی هه ستیکرد ژنه که ی خوشی ناویت و له به خشین وه ستاوه، وه کاتیک ژنه که وای هه لسوکه وتی له گه لدا ده کات که گوایه خوشی ناویت و پیی باش نییه، متعانه ی پیی نه ماوه و چاکه کانی هه لئاسه نگینیت، نه وکاته ی که سزاکه ی سه پاند ده ست مایه که ی خراپه و پرزه له خالی خراپ.

کاتیک ماهر هه ستیکرد ژنه که ی خدیجه خوشی ناویت و پرز بو ماندو و بوونه کانی دانانیت، نه وکاته لیتر پیویست بوو له سهر ماهر هه ندی کهم بکاته وه و بیر له دادپهروهری

بکانه له بهرزه و هندی خیزانه که ی، دهست مایه ی ژنه که ی (10) ده بیټ، نهو ده خاله
سراکه سه ختره و دهست مایه ی خدیجه خراپه و (-10) یه، بو نمونه نهو کاته خدیجه (10)
نمره قمرزاري ماهر ده بیټ.

پیش چند چرکه یه که دهست مایه ی خدیجه (+10) ده بوو به چاوی داوا دیار بوو به لام
بموی توورپه یی ماهره وه دهست مایه که بوو به (-10)، لیزه دا ده بیټ قمرزه که ی بداته وه نه که
هر نه مه به لکو دهست مایه ی ژنه که له وه دابه زی، که واته قه باره ی سزا و که مپورنه وه ی
خاله کان له سر نه وه وه ستاوه چند پیاوه که ههست به نازایه تی بکات له وه ی ژنه که کردی
بهرامبر پیاوه که ی.

نه مه بوچورنه و سه پاندنی سزا له لای پیاو زور سروشتیه، به لام سزا زور ژن سرسام
بکات و دهیخاته گومانه وه و ماندووی دهکات، نهو ژنه که هه ستاوه به خرزه تکرده ی
پیاوه که ی (30) خالی تو مار کردو وه له بهرزه و هندی خوی که توورپه ده بیټ پیش پیاوه که
هه مو خاله کان له دهست ده دات و دهست مایه که ی ده بیټه (0) وه نه وه وایټ هیچی
نه کردیټ بو پیاو.

بگورنه ی بیر کردنه وه ی پیاو دوا ی سه پاندنی دهست مایه ی ژنه که که یه کسانه به (0)
سفریان که متر و ژنه که قمرزازه و ده بیټ بیبرژیریت، نه کریت پیاوه که بووه ستیټ و
نبه خشیت، بهر دهوام بیټ له وه وه ستانه و نه چیټه پیش هه تا ژنه که دهست مایه ی
بهرزه بیټه وه و خالی تازه کو ده کاته وه.

له کاتیکدا ژنه که بی ناگایه له سه پاندنی سزا و له کاتی خاله کان، له کاتی توورپه بوونی
پیاوه که نه بیټ ژنه که نه وه بزانیټ قمرزاري پیاوه وله سهریه تی هه ول و کوشش بکات و
ببه خشیت، ژن سر سو پرده میټی و راده میټی و نازانی چی پوویدا وه و چی له بی
پیاوه که دایه.

سه پاندنی سزا له بیرو که ی پیاو دا ترسناکه و کاریگری له سر په یوهندی ژن و میرد
میټی، پیاو وا دهریدمخات که پیز له وه ناگریت که نافرته کردوویه تی، بو وای لیدیټ تمهل
و تهرمه له و نابه خشیت ټیتر پیاوه که بیر له وه دهکاته وه و هه مو هه لو نیسته کانی ژنه که ی
پشت گوی خست و هه مو نه وانه شه که کردوویه تی بو خیزانه که ی، چونکه تمنا کاریک که
بوته موی نه وه ی که پیاوه که توورپه بیټ و پیاو هوشیاری خوی له دهست ده دات و بو دوا وه
بیټ و وا دهرده که میټ که شایسته ی پیاو نه بیټ، نه م کاره زور کاریگری له سر ژبانی ژن و

میردایه تی. نه بی پیاو نه وه بزانیّت که سه پاندنی سزا هیچ بوونیکی نییه، کاتیك پیاوه که هست دهکات که ژنه که ی خوشی ناویت یان هستی بریندار دهکات، ده بیّت پیاوه که بواری بدات به ژنه که ی دیاری و به خششه که جوانی بکات نهک سزای بدات، له سهر پیاوه که داواله ژنه که ی بکات پشتگیری بکات و هاروه لویستی بیّت به بی گومان له وه ی که ژنه که ده بکات له سهر پیاوه به شیوه یه کی جوان و له سهر خو ژنه که ی بدوینی و بوی پوون بکاته وه که چهنده نازاری داوه و باسی به خششده یه کانی بکات و بواری پوزش هیئانه وه بدات، دوا ی نه وه کاریکن له سهر چاکسازی.

بیروکه ی سزادان گرفته کان چار ناکات به لکو گریداری دهکات و هه لویستی پیاوه که توند دهکات، ده بیّت پیاو بزانیّت شیوه ی بیرکردنه وه ی پیاو و ژن جیاواژن، شتیکی سروشتیه، له سهر نه وه ژن نازانیّت که زور نازاری پیاو ده دات، نه بی ژن نه وه بزانیّت که پیاو زور سزاده دات.

نه کریت ژن به سهر نه و گرفته نه دا سه رکه ویت به دوو ریگا:

ریگای یه که م: کاتیك زانی پیاوه که ی هه موو خاله کانی به تال کردو ته وه که تواماری کردوون له وه و پیش له سهر نه و کرده وه چاکانه ی کردو ویه تی نه و کاره دادپه روه رانه نه بوو، به لام نه کریت ژنه که به شیوه یه کی هیور و له سهر خو بوی پوون بکاته وه و به پیاوه که ی بلیت که کاره که ی زور نادادپه روه رانه یه و شایسته ی نه و سزایه نییه، چونکه کاری کردو ته سهر دهرونی.

ریگای دووم: نه کریت ژنه که بزانیّت سزاکه لابات و پیاوه که ی بهیئیته وه سهر دوخی هیمنی و خوشه ویستی خوی بو پیاوه که ی دهر بخت و پشتگیری پیاوه که ی بکات و هاردهنگ بیّت له گه لی، نه کریت ژن له پیاو بگات و بزانیّت ناره زوو پیویستی چیه، نه و ده توانیت پیکدانه که کهم بکاته وه چونکه به هه له له یه که گه یشتبوون، ژنه که ده توانیت پیاوه که له بریندار کردنی هستی دوور بخته وه کاتیك ژنه که زانی که هستی پیاوه که لیّل بووه به هوی کاریک که کردو ویه تی نه بیّت ژنه که پوزش بهیئیته وه و خوشه ویستی خوی بو دهر بخت. نه و شیوه هه لسوکه و ته له کات و شویندا ده گوړیت، لیړه دا ژنه که ده توانیت فیربیت که هوی توپه بوونی پیاو چیه، سروشتی پیاو وایه زور جار نه و بیډهنگه و قسه ی له سهر ناکات که وه لام بو نه وه ی ژن، هه و لبدات له شیوه ی بیرکردنه وه ی پیاو بگات و چی پیخوشه و پنی ناخوشه، نه ویش قسه کردنی بهر دهوام و نه وین و ژبانی پوزانه فیړده بیّت.

ئەر پىياگىيەى كە پىياو خالى پى دەبە خشىت جىياوۋە لەۋەى كە ژن دەيگىرىتەبەر، كاتىك پىياو كارىك دەكات ۋە ژنەكەى پىي سەيرە ۋ پىزى دەگىرىت ۋ ھەست دەكات ژنەكەى خوشى دەرىت، يەكسەر خالىك دەداتە ژنەكەى لەسەر ئەر ھەلۋىستەى، پىياو كار دەكات بەلام ژن خال ۋە دەگىرىت لەبەر ژەۋەندى خوى.

ھاۋكىشەكە نامۇيە، راستىيەكە ۋ بۇماۋەيىيە لەلاى پىياو بۇ خال بەخشىن بە ژن چونكە پىشت بىرە دەبەستى ۋەلامى ھەستى ژنى داۋەتەۋە ژن كە خوشحالى دەرىپىۋە بۇ ئەر كارەى كە كىرۋىتەى.

ئەر ھۇيەى دەستمايەى ھاۋتاكرىدۋە لە پەيۋەندى ژن ۋ مىردىدا ئەۋەيە پىياو ھەست بىكات ژنەكەى خوشى دەۋىت، ژن بى ئاگايە لەۋەى ئەر ھىزە راستىيە چىيە ۋ چەندە كارىگەى ھەيە لە خوشەۋىستىيەكەى بۇ پىياو، دەبىنىن ھەندى ژن كارى زۇر دەكەن بۇ نەۋى خوشەۋىستى پىياو بەدەست بىنن.

پىياو ھەندى خوشەۋىستى ژنى دەست دەكەۋىت كاتىك سەير دەكات پىزى بۇ دادەنرىت ۋ كارەكانى باس دەكرىن كەلەپىئاۋ ئافرەتدا كىرۋىتەى بۇ ئەرەى كامەران بىت.

نەۋت لەبىر بىت پىۋىستىيەكانى پىياو كە شەرت نىيە خوشەۋىستى بىت لە ئەندازەگىرىدا بۇ پىزى بۇدانانە. پىياو پىي باشە پۇژنە ژنەكە ھاۋكارى بىكات لە كاردا بەلام نەگەر ژن كارەكانى ھەنەسەنگاند ئەۋكاتە ھەست دەكات بەخشىنەكانى ھىچ مانايەكى نامىنىت ۋ گىرگىيان نابى بۇ يەكتەر. گىرگى پىزى ژنە بۇ پىياۋەكەى لە شتىر كە بىكات.

لەلايەكى ترەۋە بە راستى كاتىك ژن پىزى بۇ كارەكانى پىياو دانانىت كە زۇر بە سەختى بۇى كراۋە كەچى پىزى بۇ كارە سادەكانىش دانانىت. بەشدارى ۋ ئەنجامدانى كارە ماددىەكان لەلايەن پىياۋەۋە ئارەزۋەكانى ژن تىردەكات ۋ ۋاى لىدەكات كە ھەست بەگىرگى پىدان بىكات لەلايەن پىياۋەۋە چونكە پىزى ۋ گىرگى پىداۋە.

چاۋگەى خوشەۋىستى لەلاى پىياو سەيركىردنى ژنە بۇكارەكانى پىياۋ ھەنەسەنگاندەكانى بۇ پىياو، بارىك خوشەۋىستىيە ھەروەك لەلاى ئافرەتىش ۋايە.

ئەر پىياگىيەى ھەگبەى پىياو پىردەكات لە خوشەۋىستى جىايە لەۋەى كە ھەگبەى ژن پىردەكات، ئەۋەى ھەگبەى پىياو پىردەكات لە خوشەۋىستى ژن پىزانىن ۋ ھەستى ژنە بۇ پىياو. كاتىك ژنەكە خواردىك نامادە دەكات ۋ پىشكەشى پىياۋى دەكات، دە خال لەلايەن پىياۋەۋە ۋەرمەگىرىت، ژمارەى خال لەسەر ئەرە ۋەسقا كە چەندە ژنەكە ھەستى پىياۋەكە پادەگىرىت.

ئەو ژەنى كە خوارىن ئامادە دەكات و دەيداتە پىياو بەلام لە باری توۋرەيىدايە و شەئراۋە،
لەم كاتەدا نەرى بەرز وەرناگرتت بەلكو دەست مایەكەى (0) سفر دەبىت و خراپ دەبىت.
نەننىيەكەى لەو دەدايە دلخۇشبوۋنى پىياۋكە لەو دەويە كە ئافرەتەكە فېرى چۆنىتى و
شىۋەى جوان دەرىپىن بۇ خوشەويستى پىياۋكەى، چونكە شىۋەى جوان ھەست پراگرتن و
سۆز پاراستنە نەك كار كەردنى چاك.

لەپروى ھەلسەفەيە، كاتىك ژن ھەست بە خوشەويستى بكات كارو كەردەۋەشى دەگۆرت
ئەگەر ئاگادارى سۆز و خوشەويستى بىت، ھەلسو كەوتى جىگەى سەرەنج دەبىت، بەلام
پىياۋكاتىك ھەندى ھەلسو كەوت دەردەپىت بەلگەن لەسەر ھەست و خوشەويستى، چونكە ھەر
لە خۇۋە بەردەوام دەبىت لەو خوشەويستى ەوای ئەو ھەستە زىاد دەكات، ئەگرت
پىياۋكە ھەندى كارى جوانبكات بۇ ژەكەى ئەگەر لەو كاتەشدا خوشەويستى بۇى نەبىت، خۇ
ئەگەر ژەكە رىزو پىزانىنى دەرىپى بۇ پىياۋكە و بەو كارانە ھەستى بە خوشەويستى لەلای
پىياۋكە ەكرد، جارىكتىر دىتەۋە.

لەم بارەيەۋە سىروشتى ژن و پىياۋ جىاۋازە، ئەگەر ژەكە ھەستىكرد كە پىياۋكەى خوشى
ئاۋىت، ئەۋىش ھۆكەى ئەۋەيە كە پىياۋكە گىرنگى پىنادات و لىنى تىناگات و رىزى
بۇدانانىت. كەردنى ھەندى كار بۇ پىياۋكە كە يارمەتى نادات ھەقا ئامادەيى تىدائىت كە
ھەستى خوشەويستى دروست بىت بۇ ژەكەى، كەۋاتە خراپ دەيدۋىتى.

ئەمە زىاترەبىتە ھۆى توۋەيى و پەشېيىنى، لەم بارەدا چاك ۋايە ژن بچىتە ئاۋ گىرتەكەۋە
كە بۇتە ھۆى ئەو ھەستە و ھەول بىدات سەرىكەۋىت بەسەرىدا. ئەگرت ژن بەخشىن و
خىزەت كەردنى پىياۋكە پراگرتت. لەسەر پىياۋ كە گىرنگى بىدات بە ھەلسو كەوتى سۆزدارى
خىزانەكەى بە ھۆى ژەكەيدا، ئەۋكاتە بىگومان پىۋىستىيە سۆزدارىيەكانى ژەكەى
تېرەكات، ئەگەر ئەۋەى دەستكەۋت ژەكە دلى دەكاتەۋە بۇ پىياۋكەى و پىياۋكەش
خوشەويستى دەرىژىت بەسەرىدا. ئەۋەى پىياۋ كامەران دەكات كامەرانى ژەكەيەتى كە لە
گەردنى دايە، كەۋاتە لەسەر ژەكەيە ھەموو سۆز و ھەلۋىستىكى بىداتە پىياۋكە بۇئەۋەى
لايەنە سۆزدارىيەكەى پىياۋكە تىرىكات، ھەركات پىياۋكە ئەمەى لە ژەكەيەۋە دى، ھەلى
دەنيت و سوردەبىت لەسەر بەخشىن. بەخشىنى پىياۋ بۇ ژەكەى دلى دەكاتەۋە ھەركات
ھەستىكرد ژەكەى دىت بەدەم داۋاكانىيەۋە. ژن ھەندى جار نازانى ئەو بۇنانە كامانەن كە
پىياۋ پىۋىستى بە خوشەويستى ھەيە تىايدا و ئەو بۇنانەى كە ژەكە دەتۋانىت خال تۇمار
بكات لە بەرژەۋەندى خۇى.

مەندى لەر بۇنانەۋ ژمارەى ئەو خالانەى پىياۋ دەيىبەخشى بە ژنەكەى باسەدەكەين:

1- زۇدجار پىياۋەكە لەمەر مەسەلەيەكدا (10-20) پىت ھەلە دەكات، ژنەكە دلى ناداتەۋە و چارپۇشى لىناكات، ۋەك ئەۋەى بلى (پىم نەۋوتى)، يان پىياۋەكە ھەلە دەكات بەلام ژنەكە مۇزىگارى ناكات.

2- پىياۋەكە لە ژنەكە دوردەكەۋىتەۋە (10-20) ژنەكە گومان دەبات و سزاي نادات.

3- كاتىك ئۇتۇمۇيىل لىدەخوپى بەلام پراستى ناكاتەۋە دادەنىشىنى (10-20).

4- كاتىك پىياۋەكە لەكاتى لىخوپىنى ئۇتۇمۇيىل پىگە وون دەكات. ژنە لايەنى باش دەيىنى لەركاتەدا دەلىت ئەگەر پىگەپراستەكەمان بىگرتايە ئەم دىمەنە جوانانەمان نەندەى (20-30).

5- كاتىك پىياۋەكە لەيىرى دەچىت كارىك بكات ژنەكە دەلىت قەيناكات و ئەكرىت بۇ جارىكىترى (10-20).

6- پىياۋەكە ديسان لەيىرى دەچىت كارەكە بكات بەلام زۇر خۇگرە و زۇر پەشىمانە وداۋا دەكات جارىكى دىكە بىكات (20-30).

7- ژنەكە ھەستى پىياۋەكە بىرىندار دەكات بەلام دواى ئەۋە پۇزشى بۇ دەمىنىتەۋە تىدەكات كە ھەلى كىردۈۋە (10-40).

8- ژنەكە توۋرەيى دەرناپرىت كاتىك داۋالەپىياۋەكە دەكات جارىكى بۇ ئەنجام بدات بەلام پىياۋەكە داۋاكە پەت دەكاتەۋە، بەلام ژنەكە ھەر بەھىزەۋ گومانى وايە ھەركارەكە دەكات و دواناكەۋىت. لەسەرئەمە ژن پىياۋ پىشتگوى ناخات و توۋرەنايىت لەسەرئەۋەلىسوكەۋتە (20-30).

9- جارىكىتر ژنەكە داۋاى يارمەتى دەكات بەلام پىياۋەكە پەتى دەكاتەۋە. ھەرژنەكە توۋرەنايىت (20-30).

10- ژنەكە بەشىۋەى ئەۋىن و نەرم و نىان داۋاى يارمەتى دەكات لەپىياۋەكەى لەركاتەدا پىياۋەكە ھەست دەكات خالە تۇماركراۋە كان ھاۋتان (1-5).

11- ژنەكە داۋا دەكات بەشىۋەى ئەۋىن و نەرم و نىان لە پىياۋەكەى لەگەل توۋرەيى و لەگەل نەۋە پىياۋەكە ھەست دەكات كە دەست مايەى لە دەست مايەى ژنەكەى بەرزترە (10-30).

12- كاتىك پىياۋەكە دەكشىتەۋە و دەچىتە قۇزاخى خۇى، ژنەكە ھىچ كارىك ناكات ھەتا پىياۋەكە ھەست بەگوناۋ بكات (10-30).

13- كاتىك پىياۋەكە لەقۇزاخە دېتەدەرەۋە ۋە دەگەرېتەۋە لاي ژنەكەي، ژنەكەي پېشۋازى لىدەكات بەجۋانى ۋە ھول نادات سزاي بدات ۋە پەتى بىكاتەۋە (10-20).

14- پىياۋەكە پۈزۈشى دەھىنەيەۋە بۇ ژنەكەي لەۋەي كىرۋىيەتى. ۋە ژنەكەش ئەۋ پۈزۈشى ۋەردەگىرت ۋە بۋار بەپىياۋەكە دەدات، ژمارەي خالەكان لەم كاتەدا لەسەر ھەلەي ئەنجام ئىراۋ ۋەستەۋە (10-50).

15- پىياۋەكە داۋا لەژنەكەي دەكات كە ھەندى كارىكات بەلام ژنەكە پۈزۈش دەھىنەيەۋە بەشىۋەي نەرم ۋە نىيان، بەلام خۇي دوورەگىرىت باسى ئىشىكى درىژ بىكات كە نەيتۋانى ئەۋ داۋايە ئەنجام بدات (10-10).

16- پىياۋەكە داۋا لەژنەكەي دەكات كارىبك بىكات ژنەكە بەسنىگىكى فراۋەنەۋە پەسەندى دەكات.

17- دۋاي ئەۋەي ماۋەيەك ناكۈكى دەكەۋىتەنىۋان ژن ۋە پىياۋەۋە، پىياۋ ھەۋلەدەدات لە ژنەكەي نىزىك بېتەۋە بەۋەي ھەندى كارى سادە دەكات ژنەكە پىي پەسەندە ۋە پىزى بۇ دادەنى.

18- دۋاي گەرەنەۋەي پىياۋەكە لەئىش يان لەدەرەۋەي مال، ژنەكە دلخۇشى خۇي بۇ دەردەبىرت (10-20).

19- ھەر كە ژنەكە توۋرەبۇ، ھول دەدات ژۋرەكە بەجى بەيلى ۋە بچىتە ژۋرىكىتر بۇ ئەۋەي پقى ھەلمىزىتەۋە، دۋاي ئەۋە بەدەرونىكى باشتەرەۋە دېتەۋە (10-30).

20- لە بۇنەكاندا ژنەكە ھەۋلەدا چاۋ لەۋ ھەلەنە بېۋۇشى كە پىياۋەكە دەيكات ۋە پىي ناخۇشە (20-40).

21- زۇرجار ژنەكە لە پىياۋەكەي گۈي بېستى لەقسەي نابەجى ۋە زىيان بەخشە (10-40).

22- زۇرجار پىياۋ لە بىرى دەچىت كە شتىكى لە شوينىكىدا دانەۋە. ژنەكە ھەۋلەدا بە ناگادار كىرەنەۋەي كە مۇقىنەكە شايستەي لىپىرسراۋىتى نىيە (10-20).

23- ژنەكە بە شىۋەيەكى جوان دەربىر دەكات لەسەر ئەۋەي كە ئەگەر لەزەت لە چىشتخانە يان سىنەماۋەرنەگىرىت (10-20).

24- ژن كاتىك نوتومبىل لىدەخوپىت ئامادەنىيە بەخۇپايى ئامۇزگارى بىرىت، دۋاي ئەۋەي گەشىتە شوينەكە خۇشى خۇي دەردەبىرت (10-20).

25- ژنەكە داۋاي يارمەتى لە پىياۋ دەكات كە كارىك بىكات بەبى گۈيدان بەۋەلەنەي كە پىشتەر كىرۋىيەتى (10-20).

26- ژنه که به شداری پیاو دهکات لههست ناخوشتی و نازارهکانیدا بهبی ئهوهی سه‌رزه‌نشستی بکات و ره‌تی بکاته‌وه (10-40).

له نمونه‌کانی سه‌روهه جیاوازیه‌کی زۆر هه‌یه له ژماره‌ی خاله‌کانی ژن و می‌رددا. سه‌روشتیه که ژن له سه‌ری پیو‌یست نییه که پابه‌ندبیت به‌وهی سه‌روهه. به‌لام نه‌کریت نه‌وه ب‌لین که به‌راستی پیاو له‌هه‌موو هه‌لو‌یسته‌کاندا له‌و په‌ری هه‌ستیاریدایه، وه دوودلیه‌ی کانی ژن گرنگی خوی هه‌یه و کاری گه‌ری باشیشی هه‌یه له‌سه‌ر پیاوه‌که. به‌لام هه‌ردوو کاردا نه‌وه چاکه‌کانی ژنه‌که کاریگه‌ری ته‌واویان هه‌یه و ده‌نگ جوانی ده‌بیت و په‌وداوی خو‌ش له‌سه‌ر د‌لی دروست ده‌کات. له‌سه‌ر نه‌وه پیاوه‌که ژنه‌که قه‌ده‌غه ده‌کات که ژماره‌یتر تو‌مار بکات بو ده‌ست مایه‌که‌ی.

له‌په‌شت‌را با سه‌کرا که به‌راستی شیاوی ژنه‌که له‌کاتی هه‌لو‌یست وه‌رگرتن زۆر نه‌سته‌م بوو که‌خو‌شه‌ویستی به‌خشی‌ت، زۆر جیاواز بوو وه‌ک شه‌پۆلی ده‌ریا. هه‌رکات شیاوی ژنه‌که زیادی بکرایه، به‌خشی‌نی نه‌ویش له‌کاتی ب‌لندی و به‌رزی شه‌پۆله‌که‌دا بووه. ئیتر نه‌و کاته زۆرباش بوو بو ژنه‌که که گه‌وره‌ترین خال تو‌ماربکات. له‌گه‌ل نه‌وهی شیاوی ئا‌فره‌ت بو به‌خشی‌نی خو‌شه‌ویستی جیاوازی هه‌یه.

له‌نمونه‌کانی پی‌شه‌وه ده‌رده‌که‌و‌یت له‌راستیدا ژماره‌ی ته‌واونیه و دیاری نییه که پیاو له‌یه‌به‌خشی‌ته ژنه‌که‌ی. کاتی‌ک پیاوه‌که خو‌شه‌ویستی زیادی‌کرد نه‌و کاته ژماره‌ی خاله تو‌مار کراوه‌کان بو ژنه‌که زیاد ده‌کات. بو نمونه کاتی‌ک پیاو هه‌له ده‌کات له‌و کاته‌دا هه‌ست به‌داغ و ناخوشتی ده‌کات، له‌وکاته‌دا پیو‌یستی به‌خو‌شه‌ویتی هه‌یه. نه‌گه‌ر ده‌ستی که‌وت ژماره‌یه‌ک خال ده‌داته ژنه‌که، هه‌ر که هه‌له‌ی زۆری‌کرد ژماره‌ی خالی ژنه‌که زیاد ده‌کات. به‌لام له‌وکاته‌دا پیاو سزا ده‌سه‌پین‌ی به‌سه‌ر ژنه‌که‌دا کاتی‌ک ژنه‌که وه‌لامی خراپ ده‌داته‌وه، وه قه‌باره‌ی سزا‌که‌ش له‌سه‌ر پیو‌یستی پیاوه‌که‌ی به‌ خو‌شه‌ویستی ژن که‌وت‌وه له‌و کاته‌دا، نه‌گه‌ر پیاوه‌که هه‌له‌یکرده‌به‌لام ژنه‌که په‌تی‌ک‌رده‌وه و پینی پازی نه‌بوو، نه‌وکاته پیاوه‌که به‌ریاری سزای سه‌خت ده‌دا به‌گ‌و‌یره‌ی کینشی قورس له‌سه‌ر ژنه‌که.

چی‌واله له‌پیاو ده‌کات به‌رگ‌ری له‌خوی بکات:

نه‌گه‌ر پیاو هه‌له‌یک‌ردو ژن تو‌وه‌و ئالۆز‌بوو، نه‌وکاته پیاوه‌که زیاتر تو‌وه‌و و ئالۆز ده‌بیت به‌همان قه‌باره‌و کینش که‌هه‌له‌ی کرد‌وه. هه‌له‌ی ساده پیاو و الی‌ده‌کات به‌رگ‌ری له‌خوی بکات به‌لام نه‌گه‌ر هه‌له‌ گه‌وره بوو پیاوه که په‌نا ده‌باته به‌رگ‌ری به‌میز و تووند، ژن زۆر سه‌ر‌سام

دەپنەت بەرگەرى پىياو پىرسىار دەكات: بۇ پىياو ھەولنادات پۈزۈش بېنىتتە ۋە تاگرفتەكى كۈتايى بېنىت؟

ۋە ئەمەكى ئەۋەپ پىياۋكە لەۋە دەترسى كە ژنەكە پۈزۈشى ۋەرنەگىت يان بوارنەدات پىياۋكە. لەسەر ئەۋە ئەۋور پىياۋكە پۈزۈش بېنىتتە ۋە لەۋ ھەلەيەكى كە كىردۈيەتى، بەلام زىياتر تۈرەدەپت، كە ژنەكەش توۋرەپە لەۋكاتەدا ۋە سزاي بەسەردا دەسەپىنى. كارەكە جىگەكى پىكەننە ۋە ھەمان كاتدا زویراۋىيە.

كاتىك پىياو توۋرەپە باش ۋايە ژنەكە بى دەنگ بىت تا ھىۋر دەپتتە ۋە ئەۋ تۈرەپە ۋەك رەشەبايە چۈنكە دىت ۋە دەپرات. ئىتردىتە ۋە بارى سىروشتى خۇي. ئەگەر ژنەكە ئەم رىگەيەكى گىرتەبەر يارمەتى پىياۋكە دەدات ھەتا خۇي خالىبىكاتە ۋە لەۋ تۈرەپەيەكى ۋە ھىۋر دەپتتە ۋە، دۋاي ھىۋر بوۋنە ۋە گەپانەۋە پىياو بۇ بارى سىروشتى خۇي، دەستگىرتنى ژنەكەيە بە ھىۋرى يەۋە.

دۋاي ئەۋە پىياۋكە ئەۋ ھەلۈيىستەكى ژنەكە دەنرخىنى ۋە بەژىرى دادەنى چەند خالىكى دەداتى بەلام ئەگەر ژنەكە دەستىكرد بەدەمەدەمە ۋە ئەۋىش دەمارى ھەستا ۋە گىرژىۋو ۋە ھەلۈيەدا دەمەقالى بىكات ۋە پىياۋكە سەرزەنش بىكات، ئەم شىۋە كارىكردنە ۋە لەپىياۋكە دەكات بەرگىرى بىكات ۋە زۆر بەتۈندى سەرزەنشى دەكات ۋە ئەنجامىكى خراپى لىچاۋەپوان دەگىرت.

كىشەكى دەستگىرتنى ئافرەت بە ھىۋرى ۋە ئارامىيە ۋە دەمەقالى نەكردن، كارىكى ئاسان نىيە، چۈنكە ژن بە سىروشتى ژنانەكى خۇي كاتىك كە كەسىكى تۈرە ۋە ئارام توۋشى دەپنەت خۇي ئاگىرت ۋە ھەلدەچىت يان يارمەتى دەدات لە رىگەكى ئەۋەكى كە بىزانىت بۇچى تۈرە بوۋە ۋە دەكەۋىت قەسەكردن لەگەلىدا بۇ ئەۋەكى يارمەتى بىدات بۇ سەركەۋىتن بە سەر ئەۋگرفتەدا. كاتىك كە ژنەكە دەپەۋىت بىكەۋىتە قەسەكردن لەگەلىدا بۇ ئەۋەنىيە توۋرە بوۋنەكەكى زىاد بىكات بەلكو يارمەتىدەنىيەتى. ئەۋكارەكى كە ژنەكە دەيكات بۇلابردنى گىرفتەكەيە، ئەمە سىروشتى ژنانەكى تايىبەت بەۋ، بەلام لەلای پىياو بىر كىردنەۋەيەكى سەيرە. كەكى پىياو سزا دەسە پىنىت؟

ئەۋەكى كە يارمەتى پىياو دەدات كە بەكامەرانى بۇنى ئەۋەپە كە ژن لەۋە بىكات بىرۈكەكى سزا لەلای پىياۋ، كە ئەم بىرۈكەيە لەلای ژن شتىكى سەيرە. پىياو ۋە لە ژن دەكات كە ئارام بىت بەتايىبەتى كاتىك كە ھەست ۋە تۈرەپەكى خۇي دەردەپىرت. بىگومان ژيان زۆر جوان ۋە شەنگە، ئەگەر پىياو بىزانىيە كە بىرۈكەكى سەپاندنى سزا بىرۈكەيەكى سەمكارانەيە ۋە ھىچ

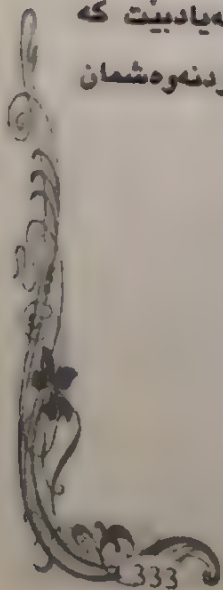
جۆزە دادوهرییەکی تیادانیە! پەییوەندی نێوان ژن و میژد هەردەس پێدیننیت و دەییوەستیننیت.
بەلام کاتیک کە زانی فییری ئەوە بووبوو کە بەراستی گۆرانکاری کاتی دەوینت ئەگەر کورت
یان درێژ بێت.

ئەوەی ژن دڵخۆش و ئارام دەکات ئەوەیە کە بزانی کاتیک کە پیاو سزا دەسەپیننیت ئەو
بە هەلویستی جوانیی و ئارامیی و ژیرانەیی خۆی ئەو سزایە لە خۆی دوور دەخاتەو و هەر
بە زوویی لەسەر خۆی لادەبات.

کێشە سەپاندنی سزا لەلای پیاو هەستی ژنە کە توپە و پەشبین دەکات، وە کاتیک کە
وامەزانن ئەو هەموو هەول و کۆششەیی کە دەیدات کەچی پاداشت و بەرامبەرەکی سزا و
نەزانن بوو، ژن لەم بارەدا وای پێشینیاردەکات کە گواهی دەستمایەیی بەرزە و چەندین پلە لە
سەر پیاو کە یەو. ئەو کاتە پاکانە بۆ پیاو کە دەکریت کە پیاو کە هەست بکات دەروونی
ژنە کە دەرماوە ئەکرێ هەولبەدات کە لەو پرزگاری بکات، بەخشندەیی و خۆشەویستی بدات.
کاتیک کە پیاو کە سزا دەسەپینن ئەکرێ ژنە کە ئەو بزانی کە پیاو کە دەروونی
پوخواوە و ئەبێت کە ژنە کە لەو بگات و هەولبەدات یارمەتی بدات تاوێ کۆپیکەو هەردووکیان
بەسەر ئەو کۆسپەدا زالب، ئەویش بەهۆی یارمەتیدانی یەکتری و دلدانەو و دڵخۆشکردنی
یەکتری. کاتیک کە پیاو کە لەمە دەگات پیاو کە چەند کاتیک بە ژنە کە دەبەخشینت کە دەست
مایە زیاد دەکات و ئەو دەست مایەیی هەردوولا هاوتا دەبێ.

لەتێگەشتنمان لەشیوە و پەفتاری ژن و میژد لە ژماردنی خالەکاندا. هەندێ گرفتمان
کەم نەبێتەو و پەییوەندی شەمان بەهێز دەبێت، کاتیک خۆشتر دەبەنەسەر لە جارێ و ئەو کاتە
ژیانمان شیرین تر و بەتام ترە لە جارێ.

لەمەموی گەرنەتر ئەوەیە لەم بارەدا کە بزانی بەژن و پیاو ئەوەمان لەیادبێت کە
چەند جیاوازی و شیوەی جیا جیا و سۆر و شەیمان هەیه تەنانهت جیاوازی بیرکردنەو شەمان
ئەو یاسای ژیاوە و پاکردن لێی مەحاله.

161

بہشی یانزہ ہم

داوای یارمہ تی کردن و چو نیہ تی یارمہ تی دان

داوای یارمه تیکردن بریتیه له کاریکی بنه پرتی له هره پیه وندیکی ژن و میرددا، نه گهر
هریک له ژن و پیاو یارمه تی نه درین یاخود سنگیان فراوان نه بیټ له ناست پرسیار و
داواکاریه کاندایان له شیوه ی پرسیار لیکردنه که یاخود هله کردن له داواکردنه که دا. گرنه
داوای یارمه تی دانه که ده گیرنه وه نه گهر نه وه ی یارمه تی بدریت یان پرسیار بکات یان
داوا بکات.

بیکومان هردوو په گهز که داواکردن یان به لاره نه ستمه به لام له لای ژن زور نه ستمه تره
تاره کو پیاو چونکه خویندنه وه ی ژن و پیاو بو نه و مه به ستمه جیاواز تره، نه مه واده کات که
یارمه تی پیاو بدات بو جوان کارکردن له گه لیدا که به سروشتی پیاو واده کات که باش تره
لاره بکات و له گرفته کانی بکات.

لیره ده نه مه ویت پرووداویک باس بکه م و له بیرم نه چیت، بهر له ده سال پوژیک ماموستایه ک
پیه وندی پیه و کردم، که نه ویش باری ماسود بو و جیگری سر وکی ده زگا بو که خو م
له ی کارمه کرد له گه ل نه وه شدا په یوه وندی خیزانیمان هه بوون.

پیه وندی پیه و کردم و بانگه یشتی کردم بو نانخواردن له مالی خو یان له ولاتی بنتیلفانیا
به بونه ی چند نیسته روه (جهړنیکه که پوژناواییه کان هه موو ساری سالیک ده یگیرن) به
زمانی عره بیی (جهړنی دواپوژو) بونه که ش مانگی نیسانی هه موو سالیک بوو.

له پوژي دیاریکراودا پوژتم بو نه و، له و ماموستا باری دانیشتبوو خه ریک بوو به
خویندنه وه ی پوژنامه وه له پالیدا تایلوری کوپی که ته مهنی دوو سالن بوو، چوومه ماله وه و
سلاوم لیکرد و همدیک تایلورم دواند و چووم بو ژورری نانخواردن بو نه وه ی که سلاو بکه م
له خیزانه که ی پوبن که خه ریکی لینانی مریشکی پوسی بوو له پاش سلاو گه پامه وه ژوری
دانیشتن، بو قسه کردن و دواندن تایلور هیل.

نزیکه ی چاره که سه عاتیک له و ماینه وه و پاشان ژنه که هاته وه بو ژورری دانیشتن و
به میرمه که ی ووت به دهنگیکی نزمه وه و به شیوه یه کی زور خوش: نایا ده توانیت هه یندیک
لهو شتانه م بو به ریته دهره وه؟ یتیر کاته وختی چوونه ناو باغچه ی ماله وه بوو له و کاته دا
ماموستا چای بریپوه پوژنامه ی نه و پوژه که لیکدانه وه ی له سر بابه تیک ده کرد و منیش
هاوکاریم نه کرد، کاتیک که داوای ژنه که ی بیست و ولامی دایه وه و ووتی: (به سرچاو)
نمیش چای له سر پوژنامه که بهر نه کردنه وه و هره وک خوی مایه وه.

سهرکردنی پوژنامه که و مانه وه ی له ژورری دانیشتن و قسه کردن له سر باسه که و
پاگوړینه وه هر بهر دهوام بوو. به لام ژنه که له ژورری چیشیت لینان هر مایه وه به ونیازه ی که

گوايه مڙدهڪي بيت و يارمهي بدات و شتهڪاني بڙ بگويڙيتهوه بڙ دهرهوهي مال و لهدواي
نيو کاتڙمڙ ڙنهڪي پوين هاتهوه بڙ ڙووري دانيشتن و بهدهنگيڪي بهرز ڪه توڙهه پنيوه
ديار بوو: (مهگر من داوام نهڪرد ڪه ٺه بگويڙنهوه بڙ دهرهوهي مال؟).

ليڙهه داپياوهڪه وه لامي دامهوه به دهنگيڪ ديار بوو ڪه توڙهه بووه و پئي خوش نهبوو: (پيم
ووتي دهی نيتر بهو ڪاره هلدستم). کاتيڪ ڪه ڙنهڪه ليڙهوه وه گهرايهوه بڙ ڙووري نان
دروستڪردن ديار بوو ڪه بهو ڀهفتاره نارازي بووه و پئي خوش نهبوو له هلسو ڪهوتي
مڙدهڪي.

ٺايا پيارهڪه داواڪاري ڙنهڪي به جي هينا؟ شتهڪاني بڙ گواستهوه بڙ دهرهوهي مال؟
ٺايا رازي بوو بهوهي ڪه پنيويسته شتهڪان بهريته دهرهوهي مالوه؟ ٺايا مهبهستي بوو ڪه
شتهڪاني بڙ بهريته دهرهوه بهر لهوهي ڪه ٺه دواوي ليڙڪات؟

لهسر ٺه پرسياره ههولدهدين ڪه بيان ناسينهوه، دواي ٺهوهي ڪه پوين بڙ
چيشتهخانهڪي چوهوه داوايڪرد له ماموستا باري ڪه چهنده رازيهه شتهڪاني بڙ بگواڙيتهوه
بڙ دهرهوه، ٺهويش وه لاههڪي ٺهوه بوو ڪه دهيويست ڪارهڪي بڙ بڪات پيشنهوهي ڪهوا
خيرانهڪي دواوي ليڙڪات.

من وا گومانم دهڪرد ڪه ماموستا باري له شويني خوي دهجولييت و هلدستيت و
شتهڪان دهبات به تايهت ڪهمن ٺاماده بووم يارمهي بدهم بهلڪو ٺهانه هيچي پوينه داو ٺهوه
هه دانيشتبوو و دهخويندهوه و قسهي لهسر دهڪرد.

مهراوه و چاوڊيريم دهڪرد تاوهڪو بزانه ڪه چي پرودهدات؟

- پيم نهوتي ٺهوه شتانهم بڙ بگويڙهروه؟

- ڪردت؟ ٺهيهوي بيڪهين؟

- ڪه له شويني خوت دهجولييت و ٺهوشته قورسانم بڙ هلدهگريت من نايانتوانم،
پاشان مڙدهڪي پڙڙنامهڪي لادا و ههنديڪ لاربوهوه و له ناوچاويده توڙهه پنيوه دباري و
بههنگي بهرز ووتي: پيم ووتي هلدستم، ٺهه چيهه بڙچي ڪولناهيت و ٺهه بهه
پهلهت له چيهه؟

- گرڙي نيوانيان ناخوش بوو، بههه موو دلپاڪي و نيتهت پاڪيهوه لهسر ٺهوه ناڪوڪيهي
نيوان ٺهوه دوو ڀهگزه بهرياري يارمه تيمدا و ووت من ٺهوه ڪاره دهڪم.

ٺهوهي ڪه پويده له خه يالي هيچ ڪه سيڪدا نهبوو، ههردولا بهتيان ڪردهوه و ڙنهڪه ووتي:
تو ميواني نابيت هيچ ڪاريڪ بڪهيت له شويني خوت نهجولييت. ٺههه پويده پوداوهڪاني

زىيانە و بەردەوام ئافرىدەتان بەردەوام داۋا دەكەن ئەبىت زوو بچىت بە دەميانەۋە بەبى ئەۋەى
بەرونى پىياۋ بخوئىننەۋە. ئەمە بەلایە نەك لەسەر توۋ دۋاى توۋىكىتر بارەكە دەگەرپىتەۋە
سروشى جاران.

برای خوئىنەر نامەۋىت بچمەناۋباسەكەۋە بەدرىژى، بەلام ئەۋەى فېربوۋىن و خوئىندمانەۋە
جىاۋازىەكى تەۋاۋە لەنىۋان سروشى ژن و پىاۋدا. دۋاى خوئىندنەۋەى ووشەكانى تىرى ئەم
باسە. مەلەكان دەردەكەون بەچ شىۋەيەك مەلسۈكەۋتى لەگەل بگەين؟

مۆى پرسىيائەكەردنى ژنەكە ئەۋ مەلە گەۋرەيەيە ژن تىيى دەكەۋىت، باۋەپى واىە مەر كە
پىۋىستى بەيارمەتى مەبوۋ لەلایەن پىاۋەۋە، ئەبىت يەكسەر پىاۋبچىت بەدەميەۋەى يارەمەتى
بدات. ژن بەسروشى ژنانەى خۆى پىۋىستى بەيارمەتى خەلكىتر مەيە، چونكە خۆى زۆر
نامادەيە يارمەتى خەلكى بدات پىش ئەۋەى پرسىيائى لىبكرىت، سروشى ژن واىە.

بەلام سروشى پىياۋ زۆرجىاۋازە لەسروشى ژن، چونكە پىياۋ گومانى واىە كەس
يارەمەتى نادات مەگەر داۋابكات. لىرەدا ژنەكە شتەكان تىكەل دەكات. ژن زۆر مەلەيە ئەگەر
ۋابزانىت بىر كەردنەۋەى پىياۋ واىە چونكە ژن مەر داۋات لىكرد يەكسەر مەلدەستى. ئەمە ئەۋ
مەلە تىكەل كەردنەيە لەلای ژن. ئەمە جىاۋازى ژن و پىاۋە و بەھۋيەۋە مەلە دروست دەبىت
نەرىش جىاۋازى سروشىيائەيە.

كاتىك ژنەكە توۋشى خۆشەۋىستى پىاۋدەبىت بەھۋى خەزى ژنانەۋە، لەسەر تا
خۆشەۋىستى دەبەخشى بەپىياۋ كە ئىتر لەۋپەپى خۆشى و كامەرانىدايە. دۋاى ئەۋە لەزۆر
پىگاۋە دەستدەكات بە بەخشىنى خۆشەۋىستى جۇراۋجۇر و سۆزى سەيروسەمەرە كە تەنھا
سروشى ژن مەيەتى. يەككە لە دروشمەكانى ژنان لەم جىيەنەدا ئەۋەيە داۋانەكەردنى
خۆشەۋىستى بەھىچ شىۋەيەك.

پىشكەشكەردنى خۆشەۋىستى بەبى داۋاكەردن شتىكى سروشىيە لەم جىيەنەدا، چونكە
داۋاى يارمەتى لەجىيەنى ژندا ئەبىت لەخۆۋە بىت و سروشى بىت. پىۋىستى بەداۋاكەردن
نىيە. يارمەتىدانى پىۋىستىشى بە داۋاكەردن نىيە. ۋەك دىيارە دروشمى ژن ئەۋەيە
داۋانەكەردن بەخۆشەۋىستى. ۋا باۋەپدەكات ئەۋ پىاۋەى كە خۆشەۋىستى دەۋىت دەبىت
مەمۇ يارمەتى و پىۋىستىيەكى ئەۋ داۋىن بكات بەپىيى ئەۋەى خۆى داۋاى ئەكات. ئەمە
سروشى بىر كەردنەۋەى ژنەۋ ئەبى دەستى بگەۋىت. ژن لەۋە زىياتر بىردەكاتەۋە، چونكە
ژنەكە خۆشەۋىستى پىاۋەكە تاقىدەكاتەۋە. كاتىك ژنەكە پىشنىيائى شتىك دەكات چاۋدىرى
مەلسۈكەۋتى پىاۋەكەى دەكات تابزانىت نايە پىاۋەكە يارمەتى پىشكەش دەكات مەر

له خوږه وه پيش نه وهی داوا بکات؟ نایا پیاوه که کاره که دهکات له خوږه وه، یان پيش نه وهی له خوږه وه پيش نه وهی داوا بکات، کاره که له سر مه لسوکه وتی پیاوه که وه ستاوه چی بریار ده دا؟

به لام پیاوه که نه و تاقیکړنه وهی ده باته وه و هر دم باوه پری وایه یارمه تی ژنه که ده دات و نه زانی که پیوستی به و یارمه تیه هیه و یارمه تیشی ده دات. ده بیټ وا کار بکات نه گینا ده که ریټ له و تاقیکړنه وهی ده و نایا باته وه و نه نجامه که ی خراب ده بیټ.

نم شیوه مه لسوکه وتی ژن له گهل پیاو دا بیسووده و بیبڼه مایه، چونکه جیهانی پیاو جیایه له جیهانی ژن. جیهانی پیاو زور ساده یه چونکه سروشتی پیاو وایه نه گهر که سینک همیه زور نه داره با داوا بکات، که چی پی نادات هتا داوانه کات، پیاو سروشتی وایه هیچ نابخشش مه گهر داوای لینکه ی. نم کاره ی پیاو ژنی سرسارم کردوه. نایا داوای یارمه تی لینکات یان نا؟ نایا ژنه که بی دنگ بیټ پیاوه که یارمه تی ده دات؟ ژنه که ده ترس چی چونکه نه گهر داوا بکات و کاتی نه بیټ کیشه دروست ده بیټ. چی بکات؟ ژن سرسام مه که!

له سره تاوه په یوه ندی نیوان ژن و میړد نه وهی نه گهر ژنه که هه موو شته کانی بو نه کات، پیاوه که وا گومان دهکات که هه مووی ته واو کردوه، نه وهی نه کرابیټ تیر پیاوه که ناتوانیټ به وهی که دهستی نه که وتووه بکات. هر ژنه که بهر ده وام ده بیټ له دیاری و بهخشش دان، چونکه به و نومیږدی که نه مړ یان سبه ی پیاوه که دیاری و بهخشش زیاده کات. نه مه لای ژن وایه، به لام له لای پیاو نا.

پیاو له سره تایی ژن و میړد یه وه پیوستییه کانی ژن دابین دهکات. نه گهر زانی نه وهی له سرینتی کردویه تی تیر ده وهستی. وا گومان دهکات که ژنه که بهسیه تی و پازی بووه و دلخوښه به کاره کان. پینگش نه وهی نه که بهر ده وام ده بهخشش و پیاوه که گومان دهکات که ژنه که ی چاوه پروانی پیشکه شکردنی دیاری و بهخشینه، چونکه وا گوماندهکات نه گهر بهیټ داوادهکات. خالی دووه نه وهی نه گهر ژنه که پازی نه بووه نه ی بوچی هر بهر ده وامه له بهخشش و دیاریدان؟ نه گهر واش بهر ده وام نه ده بوو یان ده وهستا؟

بزانه برای پیاو جیهانی ژن زور جیاوازه له جیهانی تو، چونکه ژن وا گومان دهکات که زیاتر دیاری بهخشیت به لکو وا گوماندهکات هر له خوږه به بی نه وهی نه و داوا بکات تو بهخشیت. گرفته که نه مه یه که پیاو سروشتی وایه له خوږه هیچ کاریک ناکات داوای لینه کریټ که واته داوا بکه.

ژنه که وا چاوه پروانیده کرد که ههستی به و کاره و شتی پیشکه ش بکردایه، به لام نایکات. ژنه که هر دم چاوه پروان ده بیټ هه تاتوانای چاوه پروانی نامینی و له پیشکه شکردن نا وهستی.

ژنه‌ک زوری پیشکەشی پیاوکه کردوو ئەمەوای کردبوو که توپەری بکات و خوشەوێستی بۆ پیاوکه ئەمێنێ، کاتیکی ژنه‌کە پرسێار لەپیاوکه دەکات لەوپەڕی توپەرییدا وا هەست دەکات که ئەوەی دەیکات زیاتر لەپرسێاریکە، وا هەست دەکات که داوا لەپیاوکه دەکات که کار بکات. ژن ئەم جوړه پەفتارانەیی بەم شیوەیە پێ خوش نییە، ژن بەسروشتی ئەم شیوە داواکردنەیی پێباشترە، چونکه بەم پەپەرەوانە دوور دەکەونەو لەپیاو. حەزێان بەوەنییە که پیاوکه خۆی شتیان پیشکەش بکات. بەمانایەکیتر، پیاو لەخۆوە نابەخشیت، بەئکو چارەوان دەکات ژن داوای لێبکات لەکاتیکیدا که پیاو لەخۆوە شت پیشکەش ناکات و ناچاری نافەرەتیش بۆ داواکردن، لەگەڵ پازیبوونی پیاو بەپیشکەش کردن بۆ یارمەتی، بەلام ژن نایەوێت ئەو یارمەتییه بەو پێگایە. ئەگەر پیاوکه‌کەشی بەخۆبەخشانه کاردەکات، ژنه‌کە وایەستیکردووە لامدانەوێ پیاوکه بۆ داواکەیی پیشکەشکردنی یارمەتییه که ئەنجامی داوای نەبوو و پێشنیارەکه باشی نەبوو پیاوان سروشتیان وایە بەجوانی وەلامی ژنان نەنەو لەخۆیەو بەچاکی ئەگەر پێداگری ژنه‌کە زۆر داواکردن و پەشینی ژنه‌کە. ئەگەر پیاوکه نامادەیی تێدا بێت بەلام پەتی دەکاتەو و یارەمەتییه که نادات. کاتیکی هەست دەکات ژنه‌کە زۆر داوا دەکات و پێدا دەگریت یان توپەو نابەجێیە.

ژن داوای دەکات ناو چاوی بەردی لێدەبارێ، زۆر داواکردنی ژن پیاو توپە دەکات لەسەر مەوشتی، قورسە کاتیکی ژن داواکاری زوری دەبێت وادیت کهم دەبێتەو و داوای نامینیت چونکه بەگۆیی ناکات. پیاو زۆر جار بەنارەزوو ئەو داواکارییانە پشتگوێ دەخات، چونکه داواکان زۆرن.

بێژکەیی بۆچوونی پیاو وایە ئەوەی پێویستە بەخشیویەتی، زۆرتر داوانەکردنی ژن جێگەیی سەرسامی ژنه‌کەیه که دەستووریک هەیه نایزانێ ئەویش ئەوەیه که پیاو دەیزانی. لەکەل ئەوەی ئەم گەرفته بەناستەم چارە دەکریت بەلام ئەتوانین چارەیی بکەین ئەویش ئەوەیه ژنه‌کە بزانیت جیهانی بێکردنەوێ پیاو و ژن جیاوازن لەیه‌کتر. ئەگەر ئەو یادبکات ئەکری بزانیت هەندێ پێگای تازە بدۆزیتەو لەوێوە زیاتر دەستی خۆی بخاتە ئەوەی دەیهوێت.

چەند پێگایەکی تازە و زۆر کاریگەر:

سێ پێگا هەیه ژن دەتوانیت بێگریته‌بەر و زۆرتری دەستدەکەوێت لەلایەن پیاووە بەناشتی و مینمی. ئەم پێگایەیان هەر بەپێزو مەژوێ داواکردنی شتەکان که دەستی ژن دەکریت شیوەی چاک گرتەبەر و پراختن لەسەر داواکردنی شتەکان. کەشتی دەستدەکەوێت

بموی پابه‌ندبونی به شینوی جوان بۆ زۆر نه‌گەر ئافرهت زانی، پیاوه‌که ره‌تیده‌کاته‌وه
دواتر ده‌بیت به‌رگری له‌خوی بکات. لیره‌دا هه‌ولده‌دین نه‌و پینگایانه به‌دریژی باس بکه‌ین.
یه‌که‌م: شینوی راست گرتنه‌به‌ر که ژن ده‌ستی ده‌که‌وێت له‌بنه‌ره‌تدا

هه‌نگاوی یه‌که‌م: بۆ فیربونی زیاترین ده‌ستکه‌وت بۆ ژن له‌لایه‌ن پیاوه‌وه له‌کاتی ژبانی
ژن و میردیدا نه‌ویش شروقه‌کردن له‌سه‌ر داوای نه‌وشتانه‌که‌ ده‌ستی که‌وتوو زووتره. له‌سه‌ر
ژنه‌که‌یه نه‌وشتانه‌بزانیت و بیزمیریت که ده‌یبه‌خشیت پیاوه‌که‌ی له‌ساده‌کان. له‌وانه
هه‌نگرتنی سندوق و هه‌ندی چاکسازی له‌ماله‌وه یان پاگردنه‌وه‌ی شوین له‌ماله‌وه یان
هه‌رشتینکی دی که‌خوی پنی هه‌ستابیت. به‌شی گرنگی نه‌م قوناغه نه‌وه‌یه داوای ژنه له
پیاوه‌که هه‌ستی به‌هه‌ندی کاری ساده که پیاو له‌بناغه‌دا ده‌یکات. داوای نه‌وه‌ی پیاوه‌که
کردی با ژنه‌که‌ش هه‌ندی کاری ساده‌بکات و پیزو پیزانی بۆ ده‌ربخات.

له‌م قوناغه‌دا که ژنه‌که وچه‌پوان نه‌کات که پیاوه‌که کاره‌کان بکات به‌خوێری. گرنه
نه‌وه‌یه ژن شتی زۆر نه‌کات. با داوای شتی نه‌کات له‌وه‌ی پیاوه‌که له‌سه‌ری راهاتوو. نه‌کری
ژنه‌که پیناگرێ له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که پیاو پینشکه‌شی ده‌کات له‌بناغه‌دا، له‌سه‌ر ژنه که بوار بدات
پیاو هه‌تا خوی رابه‌نینت بۆ گوێگرتن له‌سه‌ر داواکاریه‌کانی به به‌رده‌وامی. ده‌بیت ژنه‌که
بزانیت که‌وا له‌پیاو نه‌کات که ناچاری بکات وه‌کو نه‌وه وابکات هه‌رئه‌بیت پیاوه‌که بیکات
پیاو نه‌و داواکارییه‌ ده‌بیستی که ژنه‌که داوایانده‌کات، به‌لام نه‌وه‌ی ده‌یداته ژنه‌که به‌شی
ناکات و جینی دلخوشتی نییه. ژنه‌که به‌رده‌وام داوای زیاتر ده‌کات. پیاوه‌که لیره‌دا په‌ناده‌بات
به‌ر به‌خشینی له‌سه‌ر نه‌وه‌ش ده‌روات هه‌تا ژنه‌که له‌داواکردن ده‌که‌وێت. ژنه‌که پیز له‌و شتانه
داننه‌ی که پیاوه‌که‌ی ده‌یبه‌خشی.

زۆرجار وه‌لام نه‌دانه‌وه‌ی پیاو بۆ داواکاری ژنه‌که له‌سه‌ر نه‌وه‌یه که هه‌ندی شینوی
داواکردن هه‌له‌یه که ژنه‌که ده‌یگرته‌به‌ر له‌داواکردندا، یان نه‌کری جوهره په‌وشتیک هه‌یه
له‌پیاوه‌که‌دا بۆ ماوه‌یه‌یه‌ هه‌ر له‌منداڵیه‌وه له‌داکییه‌وه یان له‌باوکییه‌وه بۆی ماوه‌ته‌وه.

نه‌کری ژنه‌که‌هه‌ولی جوان و شینوه په‌فتاری ژیرانه بگریته‌به‌ر بۆ نه‌وه‌ی (نا) بگوێی بۆ
(به‌لی) هه‌ر که پیاوه‌که زانی نه‌وه‌ی داویه‌تی به‌ژنه‌که‌ی پنی ده‌زانی و نه‌مدازه‌ی ده‌گری،
هه‌ست به‌کامرانی ده‌کات له‌سه‌ر نه‌و پینشکه‌شکردنه. کاتی که پیاوه‌که گوێا به‌شینویه‌که بۆ
وه‌لامدانه‌وه‌ی داواکاری ژنه‌که‌ی، نه‌گه‌ر له‌توانایدا هه‌بیت جینه‌جینی بکات، نه‌و کاته پیاوه‌که
له‌خووه ده‌ست ده‌کات به‌ یارمه‌تیدانی ژنه‌که‌ی. ئی لیره‌دا هه‌یت هه‌یه که‌وای کردبیت و پانی
نابیت به‌ژنه‌که‌وه داوا له‌پیاوه‌که بکات یارمه‌تی بدات، نه‌و یارمه‌تیانه که پیاو له‌سه‌ری

باماتوره، دهبيت ژنه که بئ گومانبيت که گوايه شيوهی داواکردنه که ی ژیرانه و تهواو بيت و نهکری پياوه که به جوانی گویی لينگيريت و به دژه که ی وه لامي نه داته وه.

ليزه دا پينج نهيني ههيه له سهر چونه تي داواکردنی ژن بويارمه تي له پياوه که ی به شيوهی چاکو شياو. پشتگوي خستنی نه مانه و ناگانه بوون لييان نهو کاته پياو به لايه وه گرنگ نيه و زور جار پياو توپه دهکات و رهقی دهکاته وه. نهو پينج نهينيه نه مانه:

۱- کاتي شياو: نهبيت ژنه که وريای نه وه بيت که پياوه که کاريکی ههيه بهرنامه و نه خشي پيشتر بو داناوه. نه گهر ژنه که کاتيک داواي شته کان بکات پياوه که شتيکيتري داناوه که دهسکاري شيوهی خانوه و پرزگار بوون له ههندی پيسي و زباله ی ماله وهيه، نهوکات رهتی دهکاته وه و وه لامي دژي دهبيت.

۲- داوانه کردن: بزانه ژنی خوشه ويست بهراستی داوا جياوازه له داواکردن نه گهر داواکردن زور پيداگرتنی تيداييت نهو کاته پياوه که ههسته دکات رهچاوی مافي نهو نهکراوه و رهتیده کاته وه نه گهر قسه ی نهرم و نيانیش بيت.

۳- بهکورتی داواکردن: ههر که ژنه که داوا له پياوه که دهکات که يارمه تي بدات، دهبيت دورکه ويته وه له پرکردنه وهی ليستيکی گه وره که گوايه پياوه که تيگهيه ني که گوايه دهبيت پيشکesh بکات. نه مه شيوهيه کی هه ليه و به خراپ وه لام دهريته وه و پياوه که گويی بو ناگري. بزانه تا داواکه ی زياد بکات پياوه که زياتر رهتی دهکاته وه چونکه وا له پياوه که دهکات... نه وهی که هه ليه له لای ژن که گوايه نهو ليسته ی که داوي تي پنيسته و دهبيت جي به جي بکريت. ژنه که وا گومان دهکات نهو شيوه رهفتاره يارمه تي پياوه که بدات له راستيه کان بگات و هه لی ده نييت که يارمه تي بدات، به لام وانبيه نهو هه موو هويه ژنه که باسی دهکات سه رسه ختي پياوه که زياد دهکات. ليزه دا پرسياريك ههيه: نایا نه وه مانای واپه هوی چيه که ژنه که باسی ناکات له هه موو بواره کاند؟ وه لام: نهکری ژنه که باسی يهک هوکار بکات يان زياتر نه گهر پياوه که هه ليدا باسی ليکدانه وهی هوکاره کان بکات. نهکری ژنه که بهکورتی و دريژه ی پينه دات. نهکری ژنه که باوه پی تهواوی ههبيت به پياوه که نه وهی که داواي دهکات له توانای پياوه که دا ههيه.

۴- راسته وخو: نه وهی راسته وخو به خراپی کارده کاته نيوان ژن و ميرد نهويه ژن راسته وخو قسه له گهل پياوه که دا نهکات، نه نجامه که ی خراپ دهبيت. زور کهس پتي باشه که بوار نه دريت به ناوه پروکی نهو جوړه قسه و رهفتارانه چونکه نه گهر گرنگيش بيت نهکريت چونکه ههستی بهرامبر بريندار دهکات. نه گهر مه بهستی باشيشي ههبيت

بەخراپ دەشكىتتە. با سەيركەين چى پرويدا لەنىوان رىياز و سەكىنە كاتىك رىياز لەئورەكەى خۇى خەرىكى كىتېيىك بوو سەكىنە پىنى ووت: ئەللى چى ئەمىرۇ فاسۇلىا بىكەين. رىياز تىگەيشت كە ژنەكەى حەزى لەفاسۇلىايە. بەو پرسىيارانە رىياز تىگەيشت كە ژنەكەى دەزانىت مىردەكەى دلسۆزەو خۇشى دەوئەت و وتى: بەسەرچاۋ... تۆ چۆنت پى باشە. وەلامى پازى تەواو خىزانە والىنەكرد كە متمانە بە وەلامەكەى مەبىت بەلكو ژنەكەى وای زانى تەنھا رىياز دواندىك بوو و بەس چونكە جارىك دووبارەى كرده. تۆ بەراستى حەزت لەفاسۇلىايە؟ لىرەدا ژنەكە پرسىيارەكەى شوئىنى خۇى نەبوو، چونكە رىيازى توورەكرد چونكە رىياز وايزانى ھەولەدا بۆچوونەكەى بگۆرى. پىاوەكە زۆر توورە بوو چونكە ژنەكە زۆرتيا نەو سەتاو و لەسەر بىرپارو قسەيەك ناو سەتئ بۆيە وتى: بۆ لەسەر بۆچوونى خۆت ئارام ناگرى؟ بۆ بىرناكەيتەو ئىنجا ئاگادارم بىكەيتەو؟ تۆ ھەردەم وای... تۆ دەتەوئەت بىمخەيتە نەخۇشخانەى دەروونىيەو؟

5- كاتىك خىزانە دەلى من پىويستەم بە يارمەتتە دەتوانىت پىشكەشم بىكەيت؟ ھەست دەكەم خىزانە سەرزەنشتم دەكات وادەزانە ھىوا بىراو بووم، لە گومانىدا و لە پىشتەر لەو كاتەدا وا ھەست ناكەم، ئەو كاتە دەتوانم بوونى خۆم سەلمىنم كە مىردىكى چاك بۆ ئەو ژنەى دەتوانئ و ھەولەدا دلخۇشى بىكات، كاتئ دەبىستەم ژنەكەم دەلى (ئەو ت كردهو تەكا دەكەم؟) لەو كاتەدا ھەست دەكەم كە پىويستى بە يارمەتتە لە من داوا دەكات بوارى باشە كە ھەستى خۆم دەربىرەم و خۇشەويستى خۆمى پى بلىم و لەو كاتەدا وەلامە پازى بوونە.

6- ھەر ژنەكەم دەلى: دەتوانى جەلكانى (ئەحمەد)ى كورمان بگۆرى؟ لە ناخدا دەلىم: بى گومان دەتوانم. من بەتوانام بۆ ئەو گۆرىنى جلى ئەو مئالە بچكۆلە ئاسانە، كاتىك ھەست دەكات كە پىم خۇش نىيە كە ھەستەم بەو كارەو بەلام ئەگەر بىيستم كە دەلىت: نەدەبوو ئەو كارە بىكەيت تەكايە؟ لەو كاتە دەلىم: بەلى كارەكە جى بەجى دەكەم، لەو كاتەدا پىم خۇشە بەشدارى بىكەم، بەشدارى بىكەم دلخۇشم دەكات يارمەتى دانى كورەكەمان پىنگەياندى ئەحمەد پىنى دلخۇشم من ئارەزوم لە يارمەتتە.

7- لەوى چوار گۆرىنى پىرە لە سەوزە لەناو سىيارەكەدايە من زۆر پىويستەم پىنەتتى بۆ ئەو ھى خواردن دروست بىكەم. دەتوانىت بۆم بىننى؟ قسەكە درىژەى ھەيە نا راستەوخۇيە وە بەكارمىنراوایە دەتوانىت؟

8- کاتیک دهرچیت به‌لای سوپه‌رماکیت‌ه‌که‌دا تیپه‌رده‌بیت، نه‌حمه‌دی کوپمان قوتیه‌ک شیریه‌ریت، من ناتوانم جاری‌کی که دهرچمه‌وه من زور ماندوم له پوژدا کاره‌که ماندوی کردوم، ده‌توانیت هه‌رکه هاتیت‌ه‌وه قوتویه‌ک شیریم بۆ بهینیت؟ دریزه‌وه ناراسته‌وخویه به‌کارهینانی ووشه بۆت ده‌کریت؟

9- نه‌حمه‌د پیویستی به‌وه‌یه که یه‌کیک بیهینیت‌ه‌وه له قوتابخانه من نه‌وه ناتوانم، تو ده‌توانیت بیهینیت‌ه‌وه، دریزه‌وه ناراسته‌وخویه به‌کارهینانی بۆت ده‌کریت؟

10- وا دهرده‌که‌ویت سه‌گه‌که نه‌خوشه‌وه پیویستی به‌چاره‌سه‌ره، ده‌توانیت بیبه‌یت بۆ لای پزیشکی ئازهل و پی‌ت خوشه؟ ناراسته‌وخویه پرسیاره‌که.

11- به‌راستی زور ماندوم نه‌م شه‌وه ناتوانم خواردن ئاماده‌بکه‌م، له چیشتخانه نان ناخوین ماوه‌یه‌کی زوره، نه‌ی ده‌توانیت به‌مانبه‌یت بۆ چیشتخانه‌یه‌کیتر هه‌تا نانی شیوان بخوین؟ دریزه‌وه ناراسته‌وخویه ووشه‌ی به‌کارهینان ده‌توانیت؟

12- پیویستیم به‌یارمه‌تیت هه‌یه، ده‌توانیت یارمه‌تیم بده‌یت سه‌یاره‌که‌م به‌رزکه‌یت‌ه‌وه، ناراسته‌وخویه به‌کارهینانی ئایا ده‌توانیت؟

13- ئاوو هه‌وا زور سارد بوو. ده‌توانیت نه‌م شه‌وه سوپایه‌ک ئاماده‌بکه‌یت؟ ناراسته‌وخو به‌کارهینانی ده‌توانیت؟

14- ده‌تویت نه‌م هه‌فته‌یه‌ بچیت بۆ سینه‌ما؟ ناراسته‌وخویه.

15- نازانم چی له نیوانماندا پرووده‌دات؟ له‌م باره‌یه‌وه قسه‌مان نه‌کردوه، ماوه‌یه‌که و من له‌م‌ه‌وی بزانه‌که چی ده‌کات؟ دریزه‌وه ناراسته‌وخویه.

نافرمانی خوشه‌ویست:

دوای نمونه‌هینانه‌وه دریزه‌ پیدانی نه‌کری نه‌وت بۆ پوون بوو بیت‌ه‌وه به‌جوانی رنگه‌ی پرسیار کردن له پیاو جیاوازه‌ له‌و پینگایه‌ی که‌له نافرته‌تیکیت‌ری ده‌که‌ین. نه‌وه‌ی پیاو نه‌بیستیت، دوو جیهانی جیاوازن. ده‌بی‌ت له‌سه‌ر نه‌وه رابیی‌ت که‌ه پاسیکرا بۆ کارو هه‌لسوکه‌وتت. داواکاری بۆ هه‌ر شتیک له‌گه‌ل پیاو کاره‌که به‌و شیوه‌یه‌ ناسان نییه‌ له‌گه‌ل له‌مه‌شدا کاریک نییه‌ که‌ نه‌کری، نه‌وه هه‌موو نه‌وه‌ی مرو‌ف ده‌ویت کار له‌سه‌ر کردن و خه‌را‌هینانه، دوای نه‌وه‌ی ژن نه‌م قوناغه‌ی بری ده‌توانیت بچیت قوناغیکیت.

پىئويستە ژىئانيە گىشتىيەكان لەسەر پىرسىياري داواي يارمەتى:

زۆر ژن ھەيە پەخنە دەگرىت لەسەر بابەتى داواي يارمەتى لە پىياو، پەخنەي زۆر ھەيە لە خوارەو ھەندىكيان باس دەكەين و لە ھەمان كاتدا ھۆ زانستىيەكەي باسدەكەين و وەلامى ژىرانە دەدەينەو لەسەر ئەو پەخنانە.

1- ژن پەخنە لەو دەگرىت و دەلىت: لەسەرم پىئويست نەبوو كە داواي يارمەتى بكەم لە پىياو بەلام خۆم يارمەتى ئەو ئەدەم پىش ئەوھى داوام لىبكات، بەبى داواكردن، خوشكى ئافرەت ئەو بزانەكە پىياو لەجىھانيكدايە جياوازە لەجىھانى تۆ ئەگەر ئەم راستىيە بچەسپىنى ئەوھى دەتەوى دىنەدى. بەلام ئەگەر ئەم راستىيە پەت كەيتەو ھەر چەندە ھەلەبەدى كەبىگۆرپىت و لەگەنباژىت ئەو ھەر بەردەوام زياتر سەرکەوتر دەبىت و ھەر ھەل بەدى پەتى دەكاتەو. ئەو راستىيەكەيە، ھەر چۆن ئىمە ناتوانىن ژن بگۆرپىن وەك پىياو كاربكات. ھەر بەو شىوھەش ناتوانىت پىياو بگۆرپىت وەك تۆ كاربكات. دەربارەي داواكردنى يارمەتى شتىكى باو لەلای جىھان ژنان، كارىكى سروشتىيە بەلام دەتوانىت لە پىاودا كاري لەسەر بكەيت ھىچ دابەزىن نىيە لەلایەن تۆو و سروشتىيە بۆ تۆ، بزانە جياوازي بىرەو لە نىوان دوو شىكرەوى جياوازدا ئەكرى، ژن ئەو راستىيە بزانىت ھەركە پىياو ھەستى بە خوشەويستى ژن كردو پىزى بۆ دانا ئىتر لە خۆو وورە وورە ئارەزووى يارمەتى دانى لەلا دروست دەبىت بۆ ژن بەم شىوھە پىئويستىت بەداواي يارمەتى نامىنىت ھەربەخۆبەخشانە كارت بۆ دەكات.

2- زۆر پەخنە دەگرىت و دەلىت: بۆچى لەسەر منە پىزى پىزانىن بۆ پىياو؟ لەگەل ئەوھەشدا من كاري تىرىش دەكەم. لىرەدا دەمەوى يادى ژن بچەمەو ئەوھى سروشتى پىاوە ھەركە ھەستى كرد ژن پىزى بۆي نىيە ئىتر وورە وورە يارمەتى و بەخششەكانى كەم دەبىتەو. ئەگەر ژن ويستى پىياو زياتر ببەخشىت بۆي كەواتە دەكرىت پىزى زياترى بۆدەبىت. ئەوھى پال بە پىاوەو دەنىت بۆ بەخشىن پىزى زياترە لەلایەن ژنەو. بى شك لەسەر ژن زۆر ئاستەمە پىزى پىزانىن بۆ پىاوەكەي دەربىر كاتىك لە بارى دەرونى ناسروشتى دايە چونكە گومانى وايە بەخشىنى ئەو لە پىاوەكە زۆرتەر، لىرە ژنەكە قەلەدەدا بەرووى خوش و نەرم و نىان بەخششەكانى كەم كاتەو بۆ ئەوھى ھەردوولا ھەوسەنگ بكات لە بەخشىندا، ئەگەر ئەو سەرىگرت ئەو كاتە ژنەكە پىزانىن دەردەبىر بۆ پىاوەكە لەوھى كە دەيكات.

گرتبیری ژن نهم په پیرهوه تازه یارمه‌تی پیاو نادات به هه‌ست کردن به خوشه‌ویستی و به‌ش. به‌لکو یارمه‌تی ژنه‌که ده‌دات هه‌تا یارمه‌تی زیاتری ده‌ست که‌ویت له‌لایه‌ن پیاوه‌وه، ده‌ست گرتنی ژن به‌میره‌وه ژن به‌وه یارمه‌تی پیاو نادات بۆ هه‌ست کردن به خوشه‌ویستی و به‌ش به‌لکو ده‌بیته هوی ده‌ست که‌وتنی یارمه‌تی پیاو بۆت و زیادو شیوه‌ی پیشوو.

3- زۆر جار ژن په‌خنه له‌وه ده‌گری و ده‌لنیت: کاتیک داوای یارمه‌تی ده‌کم له پیاو وا هه‌ست ده‌کات که چاکه‌ی به‌سهرمه‌وه هه‌یه. نهمه بئ گومان وانیه، پیاو هه‌ست به‌وه ده‌کات. یارمه‌تی خوشه‌ویستی وا دانه‌نی که‌منه‌ته، کاتیک پیاو هه‌ست ده‌کات که منه‌تی به‌سهر ژنه‌وه کردووه بئ گومان پیشکه‌ش کردنی له‌و کاته‌دا وا دانه‌نی له ناخی دلیه‌وه هه‌لقولاوه، ژنی نازیز نه‌وه بزانه که به‌راستی پیاو له تو زۆر جیاواز تره له ژماره کردنی خال و جیاوازی‌شه له‌و ریگایه‌ی تو، کاتیک پیاو هه‌ستی تو تا‌قی ده‌کاته‌وه ده‌بیت به‌خشنده‌یه‌که‌ی و پیشکه‌ش کردنی پیویسته و نه‌بئ هر بیکات و له‌سهریه‌تی، نیتروای نه‌وه پیاوه‌که به‌خشنده‌کانی که‌م ده‌کاته‌وه، نه‌مه‌ش بۆ تو نه‌هامه‌تی و خراپه.

4- زۆر جار ژنه‌که په‌خنه ده‌گریته ده‌لنیت: نه‌گهر پیاو منی خوش ده‌ویت بۆچی به‌ناره‌زوو یارمه‌تیم نادات به‌بئ ناچاری بۆ پرسیارکردن لینی؟ دیسان لیره‌دا ده‌لنن بئ گومان جیهانی پیاو جیاپه له جیهانی ژن، له‌سهر نهم جیاوازی‌یه کاره‌کان و ده‌ربهرینه‌کانیان له‌نیو هه‌ردوو په‌گه‌زه‌که‌دا جیاوازن پیاو به‌سروشتی خوی چاره‌پروانی ژنه داوای یارمه‌تی لیبکات ئینجا یارمه‌تیه‌کانی پینش که‌ش ده‌کات. جیا له‌و چاره‌پروانیه‌ی به چاوی جاران که به‌کارت ده‌مینا بۆ داواکردن. نه‌گهر پیاوه‌که منی خوش ده‌ویت بۆ له‌خووه یارمه‌تیم نادات به‌بئ ناچاری پرسیار کردن لینی، نه‌وه له یادی خۆت دابنی و بیکه چاره‌پروانگی تازه‌ت بلنی: (نه‌گهر پیاو له جیهانی ژنان بیت نه‌وسا یارمه‌تی ده‌دات هر له‌ خووه، وه نه‌وه بزانه که له جیهانی ژنان نییه).

نهمه راستیه‌کی نه‌گۆره، کاتیک ژن نهم راستیه‌ی پئ باشه نه‌و جیاوازی‌یه‌ی نینوان هه‌ردوو په‌گه‌زه‌که نیتروای خوی پاده‌مینن له‌سهر پینکه‌وه ژیان له‌گه‌ل نه‌وه‌دا، به‌راستی له‌لای پیاو ناره‌زوویی‌یه‌کی راستگۆیانه له دایک ده‌بیت به پیشکه‌شکردنی یارمه‌تی، نیتروا وورده وورده پیاوه‌که ده‌ستیکرد به پیشاندانی یارمه‌تیه‌که‌ی بۆ ژنه‌که بئ نه‌وه‌ی پیویست بکات به پرسیار.

5- په‌خنه له‌وه ده‌گریته و ژنه‌که ده‌لنیت: نه‌گهر من له‌سهرمه که داوای شته‌کان بکم که له‌مه‌ویت له پیاو، نیتروا کاته نه‌وه‌ی نه‌و پینش که‌شی ده‌کات زۆر له‌وه‌ی من زۆر تره

له شهوی من دهیکم ئیتر لهو کاته دا وا دهزانی و بیر دهکاته وه که ئیتر پیویست ناکات زیاد پیکهشی بکات. سروشتی پیاو وایه خوی زور به بهریز و خاوهن بهخشنده دهزانی کاتیک ههست دهکات لهسهر پیویست نهماوه که پیش کهش و بهخشینی بدات لهگهل شهوی کاتیک دهییستی.

ئهو راستیه دهییستی لهو داوایه و بۆ یارمهتیدانی ژنه که. ئیتر لهو کاته دا پیاوه که واگومان نابات که بهخشینی ژنه که له هی ئه و که تربیت، بهپیچه وانه وه واگومان ده بات پیاوه که بهراستی بهخشینی ژنه که که هی ئه و زیاتره که متر نییه یان هیچ نه بیست وه که یهکن، وه ههروه ها ژنه شه که ت نابیت له داواکردن.

6- ژنه که زور په خه ده گریت کاتیک داوای یارمه تی ده که م بهراستی ده ترسم کورتی بکاته وه نه مه وی ئه وه پروونبکه مه وه هوی پیویستیم به و یارمه تیه له هه مانکات دا نامه وی پیاوه که ههست بکات زور داواکارم.

جاریکیت ده لێن کاتیک پیاوه که دهییستی که داوای شتیکی لیده کات، وا گومان ده بات لهو کاته دا هویه کی گه وه هیه که پال به ژنه که وه بنیت بۆ ئه و داوایه. نه گهر ژنه که داوای هه ر شتیکی کرد له پیاوه که و هه ستا به دروست کردنی لیستیکی درێژ لهو هویانه پشتگیری و پالپشتی ژنه که ده کات لهو داوایانه، کاتیک پیاوه که ههستی کرد رازیبوونه که ی به سه ریا سه پیتره وه، پیاوه که ی ناتوانیت پازی نه بیست، ئیتر ههست ده کات ژنه که هه ولده دا بیسه پیننی و ناچاری بکات له سه ر پازی بوون. له کاتی پازی نه بوونی پیاوه که دا بی گومان سروشتی پیاوه که پرسیار له هۆکان ده کات لهو کاته دا، خراپ نییه نه گهر ژنه که هویه ک باس بکات یان زیاتر (به لام ووریای باسکردن بیت)، وه نه گهر پیاوه که داوای له ژنه که کرد بۆ پوونکردنه وه ی هۆکاره کان ده بیست بهستیکی پان و درێژی بلی، له سه ر ژنه که یه هویه ک به جوانی بلی به لای که م دوو هۆ نه گهر پیاوه که پازی نه بوو. له سه ر شه وه که پیاوه که داوای زیاتر زانیاری ده کات و به رده وام ده بیست بۆ ده ست که وتنی زانیاری ژیا نی، نه بیست ژنه که بتوانی هۆکاری تر باسبکات و ووریا بیت له باشی باسکردنه که و یادخستنه وه که.

دووم: له به رده وام بوون له سه ر داوای زیاتر هه تا نه گهر ژنه که برانیت که پیاوه که ده تی ده کاته وه:

له سه ر ژنه که یه پیش شه وی هه ولی شه وه بدات که داوای زیاتر له دیاری و به خشین بکات له پیاوه که، نه بیست بی گومان بیت له پیاوه که و دنیا بوه شه وی پیشکهشی ده کات به ژنه که جینگه ی برزو پیزانینه له لای. کاتیک ژنه که به رده وام ده بیست له زیاتر داوا کردن له به خشین له پیاوه که

لهگل پيشهاتهكه پيشووی كه بهراستی پياوه كه زياتر لهوهی جاران ده به خشیته. ئیتر لهو
کاتهوه پياوه كه هست دهکات له بهر ژنه که یهوه پیزی لیگیراوه و پیی باشه و لئی رازییه.
پیشتر کاتیک پياوه كه له ژنه که ییست كه داوای یارمهتی و به خشیته بئ سنوری لیدهکات،
ئیتر هست به خوشه ویستی ژنه که دهکات بوی، ئیتر پیویست نییه هیچ گورانکاریه کیت بکات
بۆ دهست خستنی خوشه ویستی له ژنه که. لهو به خشیته دیاریکراوه دهستی کهوتوو. لیره دا
ژنه که ههول دهات داوای یارمهتی زیاتر بکات به شیوه یه که نه که یه نیته كه نهوهی پياوه که
کردیهتی بهس نییه و پهسه ندنییه، لهم قوناغه دا له سه ره ژنه که یه که داوا له پياوه که بکات كه
هست بکات پیاو مافی خویهتی كه پهسه ند نه کرن هه لیر ژیرت. وه ههتا نه گهر پهتی کردهوه
کارناکاته سه ره خوشه ویستی و کهمی نا که ته وه و ناگوړیت.

کاتیک پياوه که هست دهکات که می هه یه پهتی داوای ژنه که بکاته وه و زیاتر پیشکه شی
نه کاته وه. ئیتر له لای پياوه که نه وه هسته دروست ده بیته كه نازاد پهسه ند بکات یان پهتی
بکاته وه، پیمان باشه نه وه بلین. كه به راستی پیاو له سروشتیدا به زۆر به لای پهسه ند
هه رات به قایبهت کاتیک هست بکات كه نه نازاده له هه لیر ژاردنی پهت کردنه وه یان
پهسه ند کردن. نه وه گرنگه له لای ژنه که كه نه وه فیژ بوو بیته كه چۆن داوای صارمهتی دهکات
و خوگرو هه مار سارد بیته و زۆر نارام بیته كه پياوه که داواکان پهت دهکاته وه.

زۆر جار ژنه که سروشتی نییه و هستی سهیره که پهت کردن له پياوه که ده بیستی. نهو
هه توانیته به سروشتی ژنانه ی خوی نهو وه لایه ی پیاوی پی سهیره بئ پیش نهوهی
داوا بکات نهوهی كه ده یه ویت. کاتیک نهو ههستی کرد كه داواکه پهت دهکاته وه ده بیته ئیتر
داوا ناکات. هۆکه شی نهوهی كه دور بیته لهو پهت کردنه ی پياوه که كه بۆی ده بوو وایته.

لیره دا ده لێن بیر کردنه وهی ژنه که و بۆچونه که ی و داوا نه کردنه که ی هه ر دووکیان
بۆچوون و بیر ژنه که یان هه ژاندوو و پياوه بهم کاره نازانی، نهوهی پووی داوه له خه یانی
ژنه که دا به ده میا نه هاته وه نه کری پياوه که گوئی لیبته، پياوه که بئ ناگایه که له میشکی
ژنه که دایه، نه کری ژنه به رده و امیته له داوا له پياوه که ی به بئ گومان و دهه پراوکی.
بایه رده وام داوا یکات نه گهر به ژانته که پياوه که پهتی دهکاته وه. ههتا نه گهر بئ گومان بیته
له پهته کانی پیشوو. بۆ پوون کردنه وه نهه حاله و له خواره وه نمونه که دهه نیینه وه:

نۆر جار ژنه که سه ره پیچه په سیار له پياوه که ی دهکات، (که مال) خه ریکه به ته ماشا کردنی
زه جیره ی ته له فریونییه وه و دهلی: (خۆزگه به ژشتیتایه بۆ بازار و هه ندی سه وزهت به یئنایه بۆ
نهوهی خواردنی خواره وه ناماده بکه م. نهو کاته ی ژنه که نهه داوا یه دهکات له پياوه که خوی

ئامادە كىردۈرۈپ كەلمىگەن پەتى بىكەتتە ۋە گۈنى لىيىگىرىت. مىزدەكەي (كەمال) پادە چەككى
كەزىنەكەي نەم جۈرە كارە دەكەت بەم شىۋەيە چۈنكە جاران ھەرگىز پىنى نەپرىۋە. لىزەدا
پىياۋەكە خۇي ئامادە دەكەت بۇ نەۋەي بىتۈنلىك پۈزۈش بېيىنىتتەۋە كە داۋاكەي جىيەجى
نەكردۈرۈپ دەلى: (ئابىت مەن خەرىكە بەسەير كىردىنى زەنجىرەي تەلەفزىۋىيەۋە بىزۋە وازم
لىيىننە بۇ نەۋەي لەۋ شىتەگىرنگانە بىگەم).

بىيگومان نەم ۋەلامە ۋەكە تۈرە دەكەت پىنى خۇشە جارىكى دۈۋبارەي كاتەۋە بلى چۈنە
خۇم بىزۋەم بىيگەم ھەروەك چۈن ھەموۋ كارەكان دەكەم لەم مالدەدا. سەيرىيە مەن ۋەك
كارەكەرىك ھەردەم ئامادەم، دەبىت يارمەتەيم بەدەيت).

ئايلا نەۋە داۋاكراۋە لە ۋەكە لەۋ ئاستەدا؟ لەراستىدا نە، داۋاكراۋە نەۋەيە خۇي
ئامادە بىكەت بۇ بىيىستىنى نەۋ جۈرە ۋەلامانە ۋەلامى پەتەكردنەۋە. ۋە لەسەر ۋەكەيە خۇي
ئامادە بىكەت بۇ دۈبارە بىكەتتەۋە بلى: (زۆرباشە، خراپ نىيە) نەگەر ۋەكە بىيىستى
ۋەلامەكەي زىياتر كاريگەر بىت نەكەرى بلى: (زۆرچاكە گىرەت نىيە) نەم جۈرە ۋەلامانە
كاريگەرى لەسەر پىياۋەكە دەبىت ۋەك كاريگەرى مۇسسىقاكەي محمد عبدالوھابى مەزىنە.

زۆرگىرنگە كە ۋە ھەستىت بە ۋەلامى پىياۋەكەي ۋە پىياۋ ۋەلامى ئادەتتە، ھەست بە
نارەھەتى ۋە تۈرەيى نەكەت. بەلام ۋە ۋەكە نەم ھەستەي لادروست بىت نەگەر بارى
دەرونى ئاجىگىر بۈۋ، خۇ نەگەر دەرونى ۋە ئاجىگىر ۋەلەق بۈۋ نەۋا پىيۈستە بە دۈۋرىت
لە مەارەسەي نەم شىۋازە ۋە پىيۈستە تۈرەيىكەي بىخواتەۋە ۋە لەكەتى نارەھەتى ۋە
ماندۈرىيەتى داۋا لە پىياۋەكەت ۋە نەم داۋايەي دۈۋا بىخات، چۈنكە نەگەر داۋاكەي راستەۋخۇ
لەكەتتەدا بىكەت نەۋا كاردانەۋەي پىياۋەكە دەست بەجى پۈتەدات ۋە كىشەي نۆي لادروست
نەكەت.

ھەندى ھەلۈنىست كە تىيىدا ۋە داۋا نەكەت ۋە پىياۋ قىۋلى ئاكەت ۋە ۋە كاردانەۋەي نەبىت:
پىياۋ سەرقال بۈۋ بەكارىكەۋە ۋە ۋەكەي داۋاي لىئەكەت بىيىت بۇ قوتابىخانە بۇ كاروبارى
كۈرەكەيان (ئەمەد) ۋە بېيىنىتتەۋە بۇمال. ھەندى جار پىياۋ نەگەر پىتەۋە بۇ مالدەۋە ۋە ئازەنى نان
ئامادەيە ۋە ۋەكە نەبەۋىت يارمەتى پىياۋەكەي ۋە بىگىرىت بەلام لە ترسى پەفزى پىياۋەكە نەۋ
داۋاي يارمەتى ئاكەت.

داۋاي نان خۈاردن پىياۋ سەيرى تەلەفزىۋىن نەكەت ۋە ۋە قاپ ۋە پاقاچ نەشۋات بەلام لەبەر
نەۋەي پىياۋ ھەم بەم كارە ئاكەت ۋەكە داۋاي يارمەتى لىئەكەت. ۋە ۋە پىياۋ پىيەكەۋە نەچنە
دەردەۋە، پىياۋ بۇ سىنەما ۋە ۋە ۋەكە سەردانى خىزانىك بىكەت بەلام لەبەر ترسى پەفزى

پىياۋەكەي ئەو داۋايە ناكات. پىياۋ ۋىن ھەر دوۋكىيان ماندون! ۋىنەكە ھەست ئەكات پىياۋەكە ماندوۋە ئەو داۋايە ناكات. پىياۋ سەرقالى پىرۋىيەكە ۋ ۋىن نايەۋىت دابىرىت لەكارەكەي ھەر چىنە پىيۋىستى بە راۋىژو شورەتتىكى گىرنگە بۇ بابەتتىك، بۇيە ۋىنەكە داۋاكەي ئەخاتە كاتىكىت. پىياۋ سەرقالە، سەييارەي ۋىنەكەي لاي فىتەر چاكىراۋەتەۋە پىيۋىستى بە يارمەتى پىياۋە بۇ ھىنانەۋەي، بەلام ۋىنەكە توقع ئەكات پىياۋەكەي داۋاكەي رەفزى بىكات.

ھالەتى داۋاي ۋىن ۋە رەفزى پىياۋ:

ۋىن ئەلىت: (ئەرى ئەھمەدەت ھىناۋە لە قوناخانە؟) خۇئەگەر ۋەلامى پىياۋ رەفزى پىيۋىستە ۋىن قىۋىلى بىكات ۋ تۈرە نەبىت.

ۋىن ئەلىت: (يەلا يارمەتيم بە بۇ بىرىنى گۆشت)، ئەگەر پىياۋەكە رەفزىكرى ۋىن ئەبىت ئارام بىگىرت ۋ كاردانەۋەي سىلى نەبىت.

ۋىن ئەلىت: (ئەرى يارمەتيم ئەدەي بۇ شۇردىنى ئەو قاپانە؟) يان (ئەرى قاپەكانت نامەكرىۋە لە ژورى نان خواردن؟) ئەگەر ۋەلام رەفزى بو پىيۋىستە ۋىن ئارام بىگىرت ۋ تۈرە نەبىت.

ۋىن ئەلىت: (ئەرى بىچىن بۇ سەردانى فلان خىزان؟) ئەگەر ۋەلامى پىياۋ رەفزى بو پىيۋىستە ۋىنەكە قىۋىلى بىكات ۋ تۈرە نەبىت.

ۋىن ئەلىت: (ئەرى گۈيىم بۇ ئەگرى بۇ ماۋەيەكى كورت؟) ئەگەر ۋەلامى پىياۋ رەفزى بو ئەۋا پىيۋىستە ۋىنەكە ئارام بىگىرت ۋ تۈرە نەبىت.

ۋىن ئەلىت: (ئەرى ئەمگەيەنىتە لاي ۋەرشەكە كە سەييارەكەي لى چاكىراۋەتەۋە بۇئەۋەي سىيىنمەۋە؟) ئەگەر ۋەلامى پىياۋ رەفزى بو ئەۋا پىيۋىستە ۋىن ھەست بەبىزارى نەكات ۋ قىۋىلىبىكات.

لە ھەمو ئەو نەۋانەي پىشودا پىيۋىستە ۋىن خۇي نامادە بىكات بۇ رەفزىكرى داۋاكەي لەلەين پىياۋەۋە ۋ پىيۋىستە ئەۋ رەت كىردنەۋەيە بە ئارام گىرتنەۋە قىۋىلى بىكات، لەلەيەكى تىرەۋە داۋاكىرىن بۇ ھاۋكارى بەشىۋازىكى نەرم ۋىيان ۋا لە پىياۋ ۋەكات زىياترت پىنبەخشىت ۋ ھاۋكارىت بىكات، بەم شىۋەيە پەيۋەندى نىۋان ۋىن ۋ پىياۋ بەھىز دەبىت.

لەنجامدانى جەختكرىدەۋە لەسەر داۋاكىرىيەكان دۋاي ئەۋەي ۋىن گەيشتە قۇناغى دوۋەم ۋ تۈۋانى رەدى پىياۋەكە بەسنگ فراۋانىۋە قىۋىلى بىكات ۋ ھەلنەچىت ۋ تۈرە نەبىت ئەۋا لەتۈۋانىت بىچىتە قۇناغى سىيەمەۋە، پىش ئەۋەي بىچىنە سەر بابەتەكە پىيۋىستە جەخت بىكەمەۋە ئەۋەي كە ۋىن پىيۋىستە چەند جارىك خۇي تاقى بىكاتەۋە پەلە لە كارەكانىدا نەكات

ووریای کاردانهوهی خوی بیت نهگەر پیاوهکهی داواکهی رهفرکرد، کاردانهوهی ناوهکی و نهمرکی له دهرمنجاسی نهو رهفره لهسر دهرن و ههلسوکهوتی، نهگەر سهرنجیدا که کاردانهوهی نهمرکی گونجاره بهلام ههشتا ههندی نازاری دهرنی نهبیت، بهلکو پیویسته بهردهوامبیت لهکارهکانی قوناغی دووم (قوناغی نارام گرتن و قبولی رهفری پیاو) تاکو دهگاته قبولی یهکجاری رهفری پیاو، نینجا پی نهنیته قوناغی سئیهه، وه له قوناغی سئیهه ژن دهست نهکات به داواکردنی یارمهتی له پیاوهکهی و پیاوهکه دهست نهکات به داوای لیبوردن و باسی هۆکارهکانی رهفر کردنی داوای ژنهکه نهکات، وه پیویسته ژنهکه داوای لیبوردن نهبیت به پیاوهکهی (کیشه نیمه-قهیناکه) بهلکو پیویسته ههلسوکهوتی نوئ بکات بهم جوژه (ژن چارمروانی جی بهجی کردنی داواکهی نهکات نههه سهرهتای ههلسوکهوتی نوئیه).

وا دانهبیت پیاو نهچیت بو ژووری نوستن و ژن پیویستی به شیر به خواردنی منالهکهی، ژن نهلیت: (نهری نهچیت بو سوهرمارکیت بو کپینی شیر؟) ژوربهی جار وهلامی پیاو نههیه: (من ماندوم نههوی بخوم)، ههلسوکهوتی ژن نهبیت جیاواز بیت لهم قوناغه و نابیت بهزانهه بیت بهم وهلامه بهلکو پیویسته بهردهوام بیت که بی دهنگ و چاوهپیی وهلام دانههویت ههلوئستی تازه داوای ژن و رهفری پیاوه، وه بیدهنگی ژن لیبههه بهمانای قبولکردن نایه. بهرپهچ نه دانهوهی ژن بهرامهر پیاو بوهر فراوان دهکات له بهردهم پیاویدا بو بهجیهینانی داواکه و نههیشتنی قوناغی سئیهه پهیههههه ژنه بهلایهه بی دهنگی، وه ره دانهوهی پیاو بهلگهیه لهسر نههونی نارهزوو بو جیههههکردنی داواکاریهکان، بویه پیاو دهستههکاته پرتپرت و بولهبول و دههه دههه و ناوچاوگرژکردن، وه سهرقانی پیاوهکه لهو کاتهه نه دانههی کاردانهوهی پیاوهکه نهههستهههه به نه دانههی سهرقانیهوه. واته چهنهیک سهرقانی نههههه زیاتر پههه داوای ژنهکه دهههههه، کهواته پههه پیاو ههچ پهیههههههه به داوای ژنهکههه نهیه.

وه نهوهی که ژن داوای نهکات و پیاو رهفری دهکات هۆکاری سهرقالبونی پیاوهکهیه، نه دانههی رهفر کردنهکه بهههه به نه دانههی سهرقال بوونی پیاوهکههه، وه راست نهه ژنهکه وا تیهکات که پیاوهکهی وهلامی داواکهی نه داوهههه. بهلکو هۆکاریکیتر پالینهوه به پیاوهکههه رهفری داوای ژنهکهی بکات، لهم کاتههه پیاوهکه بیروهووشی مهشغول دهبیت و ههول دههات لهو بابتههی که پیوهی سهرقاله بهرهو داوای ژنهکهی بکات خو نهگەر ژنهکه بیدهنگ بیت له داواکهی نهوا پیاوهکه دهرگاری مینشکی دهکاتهوه بهلام نهگەر ژنهکهی پیداهگری بکات له داواکهی نهوا مینشکی پیاوهکه ژور سهرقال دهبیت لهکاتی بیرکردنهوههه، وه نهو کاتهی

دەرگای مینشکی دمهکاتهوه دهنکه دهنک وژاوه ژاو لهگهل کردنهوه که دادیت، وه کاتیک نهو دهنکه له پیاوهکهوه دهردهچیت پهنگه لهگهل پرچکهی داوای پیاوهکه دا هارپیوهندنهینت. وه نذیک له ژنان همه نازان وه له دهرنهجامی نهزانینی ژن کاردانهوهی خراب بهرامبر پیاوهکهی دهینت که کاردانهوهیهکی سلبی دهینت و نامانجه بنه پرتیهکهی نایهتهدی، وهک له نمونهی پیشودا پون بوویهوه که پیاوهکه نهچوو بو هینانی شیر و داوای لیبورونی کرد. خو مگر لهم کاته دا خراب تیگهیشتن له لایهن ژنهکهوه پروودات و په دی پیاوهکهی بداتهوه بلی: (من خواردنی نیوارهم ناماده کرد و من قاپ و قاچاغم شورد وهمن...). وه هموو نهوستانهش که تو کردووتن تنها خهوو خواردن و سهیکردنی تهله فزیون بووه، لیروهوه توندوتیرژی قسه کردن پروودات و مگر خواخوی بزانت په یوهندی نیوانیان بهرو کوی بهرات. بهلام مگر ژنه که زانی بهجن نهگه یانهی داواکهی له لایهن پیاوهکه یهوه تنها نیشانو دهالتهن له لایهن پیاوهکهوه بو دوزینهوهی رتگه چاره یهک که پیداویستی هر دوولا بهدست بهینیت، لهو کاته دا بی دهنکی ژنه که باشتره، وه بی دهنکی ژنه که دهالته لهسر بونی سبقهی ژنه که به پیاوهکهی که هوول دودات بو بهجن گه یانهی داواکهی له همنگای سهرهتاه چونکه پیاوهکه راسته وخو نه یوتوه ناچم شیرکه بهینم.

ژنی خوشهویست نهوه بزانه هر داوای تازوت پیشکهشکرد هر دم پیاوهکه هوولده دا بیری فراوان بکات بو نهوهی نیوهندی دابن له نیوان داواکه و نارهزوی خوی، کهواته لهسر ژنه که یه رهچاوی هر دوو قوناغمه بکات یهکم و دووم پیش دست پیئکردنی قوناغی سی یم.

راهینانی پیاو لهسر په سهنگردن:

گه رانهوه یهکتر بو نمونهی پیشوومان، ژن و پیاوهکهو کیشهی هینانی شیر، لیرودا دهنیم له نمونهی چیوکی راستیه له یهکیک له سهردانه پزیشکیهکانیدا باسی کردووه. پیاوهکه دهلی: (کاتیک ژنه کهم داوای کرد شیری بو بینم کاته که درهنگ بوو له یادمه دهستیکرد به قرتمو بوله بؤل که دهیسترا بهلام نیتر لهو کاته دا شتی تری نهکرد بن دهنک بوو و هوولی همه دهمی نهده دا یان همه قالی یان سهره قسه وهک همدی زور دهیکن له هیوای نهوهی که پیاوهکانیان داواکانیان جن بهجن بکن، لهکاتی بوله بؤل و نانارامیم دواي نهوه به چند چرکه یهک هر له رتگه داوای بو دهرگای مالهوه دهرچووم بو دهرچوون دواي نهوهی دهرچووم له مال و سواری سمیاره که بووم بو سویمه مارکیت لهگهل نهوهی هر قرتمو بوله بوو، دواي نهوه شتیکی سهیر پرویدا، شتیکه له هموو پیاویک پرووده دا هیچ کات ژن نایزانت، کاتیک

سه یاره کهم لیده خوپی له سوپه رمارکیته که نزیك بوومه وه که له وی شیره که هه بوو له ناو بۆله و
قرته کهم نه ماوه و له بیرم چویه وه. ده ماره کان سارد بویه وه و هه ستمکرد به بیگردنه وهی
خیزانم و خوشه ویستی له لام زور به ئهوین جولا، لیزه هیزی یارمه تیدانی له لام به هیز بوو و
دهستی یارمه تی بۆ دریز بکه م هه ستم کرد ئه وهی ئه یکه م زورباشه که هی نانی شیر.

من میردیکی باشم مافی یارمه تیدانی هه یه، کاتیك چوومه سوپه رمارکیت و سهیری
شیره کهم کرد زور کامهران بووم چونکه مه به سستی خۆم پیکاو کاریکی گهره م کردوه،
کاتیك گهرامه وه بۆ ماله وه ژنه کهم زور دلخۆش بوو ئیتر ده ستی کرد به سوپاسم به وهی
کردومه و پینی هه ستاوم.

پیاره که زیاتر ده لی: (دوای هی نانی شیره که هاتمه وه بۆ ماله وه خۆ ئه گهر خیزانه کهم
خوی لهو کاره م گیل کردایه هر لهو کاته دا هه ستم ده کرد به دلشکاوی و تورده یی). ئه گهر
ژنه کهم لهو کاته دا هه مان کاری لیدا واکردمایه ده ستم ده کرد به بۆله بۆل و قرته قرته. به لام
ئو ئه وهی نه کرد به وشیه وهی و کاره که ی پشت گوئی نه خست و زور دلخۆش و کامهران بوو،
خوشه ویستی و پیزو پیزانی خوی بۆ ده رخستم، لهو کاته دا ده ستم کرد به بیرکردنه وه لهو
بیرکردنه وه جوان و شیرینه ی دوای ئو هه موو به رگریه ی که من ده رم بپی له سه ره تاوه ئو
هه موو بۆله بۆله یاری کردنه م و توپه بونم یاری به گوئی ئه حمه د، ئه بیتم ئو هر دلخۆشه و
به توانایه به رامهر من و به وهی کردومه.

دوای چهند پوژیک ژنه کهم هه مان داوای لی کردم، ده سم کرد به قرته و بۆله به لام ئه م جاره
که م تر بوو له وهی پیشوو ده رچووم و شیره کهم هی نایه وه بۆ ماله وه به لام هه لسوکه وتی ژنه کهم
هر وه ک جاران بوو. به سوپاس و پیزو کامهرانی. له قوناغی سی یه م دا که ژنه کهم هه مان
کاری لیدا واکردم بیکه م هی نانی شیر هه ستم به هیج به رگریه ک نه کرد له ناخه وه، وه هیج
ده نگیک نه ماته ده ره وه. ناو و قرته و بۆله. رازی بووم که هه ستم بهو کاره و چوومه ده ره وه بۆ
هی نانی شیر. دوای هه فته یه ک هه ستم کرد ئو شیریه ی هی ناومه که مه و به شی ناکات، لیزه دا
پرسیارم له خیزانم کرد شیرت ده وی بۆت بینم؟ وه لامی به جوانی و شیرینه دامه وه و روتی
خۆم له پینگام بۆ بازار ده چم ده یه نیم. هه ستم لهو ساته وه ته دا ناکاوی بوو بۆ من، هه ستم به
ئومید و بپروای کرد ویستم بچه ده ره وه شیر به نیم لهو کاته خوشه ویستی و هه لسوکه وتی
جوانی و سوپاس و پیزانی و پایه ننام رازی بم که شیر به نیم.
کاتی نازاراوی و ده تکرار له بیده نگی ناهه ته که:

لە توخمە بىنەپەتتە داواكاراۋەكانى بۇ كارلەسەر كىردى تەۋا لەسەر داۋا كىردى ئەۋ
بىنەنگىيە، داۋا كىردى لەسەر ۋەكەيە كە بۈر بىدات بەپىياۋ بۇ ئەۋەي ھەۋلىدات ھەتتا
سەرگەۋىت بەسەر بەرگىيە ناۋ خۇيىيەكاندا لەلەي، ئەگەر پىياۋ دەستىكىدە قىرتەۋ بۆلەۋ ئاخ و
ئۆف وورىابە وورىابە كەشتىك بلى دەمارى گران بىت و تۈپە بىت. لەسەر ۋەكەيە دەست
لە بىدەنگى بەرنەدات، چەندە ۋەكە بىدەنگى بىگىتتەبەر، ئەۋەندە پازى بوۋى پىياۋ لەسەر
داۋاكارىيەكانى ۋەكە دەستەبەر دەبىت.

ئەگەر ۋەكە شتىك بلى دەمارى پىياۋەكە بورۇشنى لە ھەمان كاتدا پىياۋەكە دەلىت (نە)
داۋاكان رەت دەكاتەۋە. لە ئەم جۆرە ھەلۋىستانە زۆرىنەي ئافرىتان خۇگىرىن و بەداخەۋە
ھەندەچن. ھەندى دەربىرىن دەلىن ھەموۋىكارەكان دەپمىن و بەپىچەۋانەۋە دەشكىنەۋە.
دەربىرىنەكان ۋەكە:

1. ئاخ، بابەتەكە لە بىر خۆت بەرەۋە.
2. نىزىك نىيە ئەۋە بىسەلمىنم تۈنەۋەت دەست دەكەيتەۋە بزانە من زىياتر كاردەكەم لىرە.
3. من داۋا ناكەم بەزۆرى بابەتەكە زىياتر لە دە چىركەي ناۋىت.
4. بەرپاستى بى ئومىد بوم رەتەكەت ئازارم دەدا. ئايا ماناي ئەۋ ھەلسۈكەۋتەنەت
دەست دەكەۋىتەۋە تۈ لەۋى؟
5. بۇ پىت ناكىرى ئەۋە بىكەيت؟ ھەندى تر لەۋ دەربىرىنە.

نەھامەتى گەرە لەم بۈرەدا ئەۋەيە ۋەكە بەھەلە لەۋەنگانە بىكات كە لە پىياۋەۋە
دەردەچىت، ئىتر ۋە لەۋ كاتەدا ھەست بە بەرگىرى دەكات لەلەين پىياۋەۋە. بەلام بۇ ئەۋەي
سەرگەۋىت بەسەر ئەۋ بەرگىيەدا پىۋىستە بەرگىرى لە داۋاكەي خۇي بىكات و پاستى
داۋاكەي بىسەلمىننى و ھەۋلىدات پىياۋەكە پازى بىكات. بەۋ شىۋەيە ۋەكە ھەلدەستى بە
پەلەندى دىۋارى بىدەنگى، ئىتر بەرگىرى دەست پىدەكات، ئەي ۋەنى خۇشەۋىست بىروام پى
بە پروخاندى دىۋارى بىدەنگى نەھامەتى زۆرى بەداۋەيە. گىرتىبەرى ئەم شىۋە پەفتارانە
نەنجامى باشى نابىت. بەلى ئەنجامى باشى نابىت گىرنگى ئەم شىۋە ھەلسۈكەۋتە، ھەندى
ئە پەخنە دەگىن و دەلىن: داۋام لە پىياۋەكەم كىرد كارىك بىكات ھەر كەزەنى دەستىكىدە بە
بۆلە بۆل و قىرتەۋ ئاخ و ئۆف و پوزشى دۈكەلاۋى، بەلام ھەندى ھۆكەرى پىۋىستەم پىدا
لەسەر كارەكە، سەرەنجام لە كارەكە گەشت و جىن بەجىنى كىرد، لەگەل ئەۋە دا لەسەرەتاۋە
نەزىمەتى دەكەرد.

ۋەلام ئەرەبە: بىنگومان پىاۋەكە ئەر كارەيىكرد كە ژنەكەي لىي داۋاكرد، بەلام ھەستان بەكارەكە پازى بوۋنى تەۋاۋى لەسەر نەبوۋ پىشى خوش نەبوۋ، بەلام كارەكەشى كرد لە نەجامى پالەپەستۋى ژنەكە لەسەرى. بۇ داۋاجار پىاۋەكە زىاترەركى دەكات، چەنە پالەپەستۋى ژنەكە زىاد بىكات، نەۋەندەش بەركى پىاۋەكە زىاد دەكات. نەم شىۋەپە نادروستە نەجامەكەي نىگەتېلى زانراۋە. بۇ ئەرەي ژن فرستە بىداتە پىاۋەكەي بۇ ئەرەي مەپەستەكانى پەننىتەرە دەپىت داۋاۋى بىكات، يەكەم جاردۋاۋى ئەۋبىدەنگ بىت باژن لىگەپى پىاۋەكە ئۆف و بۆلە بىكات و ئەرەي دەلى بلى و بازەنى بى دەنگى بگىرتتە بەر، باگوۋى بگىرى ئەرەي دەپىت لە كۆتايىدا زۆرجار پىاۋەكە پازى دەپىت و ئارەزۋى ژنەكە دىتەدى. ژنى خوشەرىست راگومان نەبەيت كە پىاۋەكە ھىچ رقىكت بۇ ھەلناگىرت لە ناخىدا، لەبەرئەرە شىۋەي جوان و دروست دەگىرتتە بەر، ئەر شىۋەپەي دەمە دەمەي تىدا نىيە و قسەي توندى تىدا ناگىرت ئەگەر لەسەرەتاۋە پىاۋەكە ھەندى گرژبوۋنى دىارى تىدا بوۋ داۋاۋى ئەرە ھىۋر دەپىتەرەم ئەر ھەستەي نامىنىت و دەگەپىتەرە بارى سىروشتى خۇي، ھەندى جار ژنەكە پازىبوۋنى پىاۋەكەي دەست گىرناپىت، ھەرگىرە لەسەر پەت كىردنەرە، يان ھەۋل دەدات خۇي لەۋەلابات، ھەندى پىرسىارەخاتەرۋو لىرەدا وورىابەھا ژنەكە خۆت بخەيتە ئەرەھامەتەرە چونكە پىاۋەكە پەنا دەباتە يادخستەنەرەي ھەندى داۋاكارى لەۋكاتەدا بىدەنگە لە خستەنەرۋى ھەندى پىرسىار لەۋانە:

— بۇ تۇ خۆت ھەلناسى ئەرە بىكەيت؟

— كاتم نىيە ھەتا ھەستەم ئەرە بىكەم.

— بۇ تۇ خۆت ھەلناسى بىكەيت؟

— مەن زۆر خەرىكم كاتم نىيە جەنابت بەچىيەرە خەرىكىت؟

— جەنابت بۇ پىنگاۋ سۆپەر ماركىتەكە دەزانىت بۇتۇ خۆت ھەلناسى ئەرەبىكەيت مەن خەرىكم؟

نەم پىرسىارانە كە پىاۋەكە دەيداتە پۈۋ پاستىيەكە پىاۋەكە بەشىۋەي ھونەرمانە. نەرىدەكات ھەۋلەدا ژنەكە ھىۋر بىكاتەرە و خوشى لادات لەۋ داۋاۋىو كارەكە نەكات بەلام وورىابە تۇ نەخەلە تىي بەۋە قسەمەكەر ھىچ مەلى، بى دەنگى بگىرە ئەگەر بىزانىت بەپراستى پىاۋەكە ھەۋلەدا ئەر ھۈپە بىشكىنى كە قەدەغەي كىرد كە ئەرە ئەكەي. زۆرجار پىرسىارى پىاۋەكە ھەۋلىكە بۇ خۇخلىسكانە ئەك لەسەر ھۆكە بوۋستى كە قەدەغەت لىدەكات كە ئەر كارە ئەكەي. بەلام ئەگەر پىرسىارەكە بەپراستى بىت خراپ نىيە ھۆكەي يەكىك باس بىكەين

مۆكەشى بەينى درىژمو لىكدانهوه بىنت دواى باسكردنى ھۆكە ھەستە و داواكە جارنىكىتر
دووبارە كەرەوھە بەپىنداگرتن بە داواكەتەوھ، داوايەكى نەم مزاويە بەلام بەھەستى مشنى نىيە
چونكە پىاوەكە يارمەتى پىنشكەش دەكات و داوا ئەنجام دەدا. ئەگەر پىاوە پرسىيارىكىترى
خستەوور كە ناگات دەكات بەرەتكدەنەوھ، ئەو كاتە ژنەكە بۆى ھەيە ھۆيەكىتر پىنشكەش
بكات ھەول بەدەيت ناگدارى بكەيت كە داواكەت گرنگە. دواى ئەوھ داواكە دووبارە بكەرەوھ.
لیرەدا ھەندى پرسىيار دەخەينە پرو كە لىمانەوھ نزیكو قسەى لەسر دەكەين.

1- كاتى تەواوم نىيە تۆ دەتوانىت ئەوھ بكەيت؟

2- ئەوھ مە نامەوى ئەوھ بكەيت.

3- مە خەرىكم، جەنابت خەرىكى چىت؟

4- نە، نامەوى ئەوھ بكەم، پەتى ژنەكە لەگەل پىنداگىرى لەسر داواكەى.

5- منىش ھەرەوھە كاتم نىيە، تۆ ھەست بكە تكا دەكەم بۆ نايكەى؟

6- بىگومان سوپاست دەكەم تۆ بۆ نايكەيت تكا دەكەم؟

7- منىش خەرىكم، بۆ نايكەيت تكا دەكەم؟

8- منىش ھەرەوھە ئارەزووم نىيە، تۆ بۆ نايكەى تكا دەكەم؟

بى دەنگى دواى ئەوھ لیرەدا كە تىبىنى دەكرىت ژنەكە ھەول نادات پىاوەكە پازى بكات
بۆ ئەوھى ھەستى ئەو كارە بكات، ھەولەدا ئەوھى بۆ پروون بكاتەوھ، ئەوھى دەيىستى لە
مەستان بۆ كاركردن ئەوش ھەرەوھە دەيىستى لە پاپەراندنى كارەكە. ھەز دەكەم لیرەدا لە
شتىك ناگادارتان بكەم، ئەوھى ئەگەر وەلامى پىاوەكە قەدەغەبوو واتە ناتوانى كارەكە بكات.
لەسر ژنەكەيە ئەوھ نەلى كە گوايە منىش لەو ماندووترم. لەراستیدا لەسر پىاوەكەيە
پاپەراندن و يارمەتیت پىنش كەش بكات يان بلى خەرىكم بەشتىكەوھ، باژنەكە ھەول نەدا كە
بە پىاوەكە بلى كە گوايە خەرىكم، يان لىستىكى درىژى بۆ باسبكات.

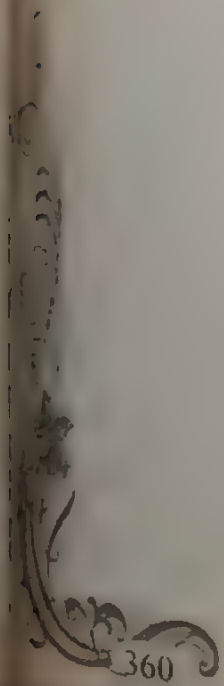
لەسر ئافرەتە دوركەوتنەوھ لە باسكردنى ھۆكارەكان كە گوايە لەو پىگاوە ھەولەدا
پىاوەكە پازى بكات كە گوايە كارەكان بكات ئەكرى ژنەكە ئەوھ بزانىت داوا دەكات لە پىا
لى داوا ناكرىت. لە نىوان ئەو دوو ووشەيەدا جىاوازی ھەيە داواكردن و داوا لەيك كردن.
ئەگەر پىاوەكە ھەر سوور بوو لەسر پەتكدەنەوھ، لەسر ژنەكەيە كەمچىتە قۇناغى دووھەوھ
باژنەكە لەگەلىا بگويزىتەوھ. ژنى خوشەويست بىگومان بە بەراستى پىاوە ئەتوانى خۆى لادا
و كارەكە نەكات بەلام لە قۇناغەكانىتردا سەرکەوتوو نابىت. ئەوھ دەزانىت كە دەيىت و ھەر
دەيىت كارەكە جى بەجى بكات پزگارى نابىت. چى لەلای پىاوەكە پروودەدات لە قۇناغەكەى

تردا که داوا له پیاو دهکین که هستی کاریک بکات؟ نهو کاته هست دهکات تو پیت سیر
نییه پهتهکی بهلکو بهوه پازیت و وه لامیشی نادهیته وه و دهمه دهمه شی له گهل ناکهیت.
کاتیك هم هه لویستهی له لادروست بوو که نهه هه لویستی توپه نهو کاته هه ولدهدا پاداشت
بداته وه و به ئاره زوی خوی کاره که جی به جی دهکات، به زیاتر بهرده و امی به کوئنه دان بو
ژنه که دهر ده که ویت سهر که وتن دواي سهر که وتنی دهست ده که ویت له وهی که له پیاوه که داوا
دهکات، لیره دا نه مه وی یاد ی ژنه که بخه مه وه بهرده و ام جی به جی کردنی نهو شیوهیه قوناغی
سئیه م دیت له سهر بهستی به لام هر دوو قوناغی پیشووی له بیرنه چیت گرنه نهو یه گرنه
به ری شیوهی دروست له داوا کردندا و هر پازی بوون به په تی پیاوه که.

زۆر جار ژنه که هندی شتی پی سهره و پرسیار له خۆیدهکات ئەم ههستیاریه پیاو له چی؟ به تایبەت کاتی که داوای یارمەتی و به دهمهوه بوون له پیاو دهکات. وهلام ئەوه نییه، بابەت ههموو مۆنی و خەفەت و قهپۆسی نییه، بابەتەکه ئەوهیه که پیاوکه پیویستی به وهیه که ههست بکات ژنه که به پیاوکه رازییه و جیگهی سهرسورمانیهتی، ئەوهی که له سهریهتی ئەوهیه ههر پیشنیاریک له لایەن ژنه که وه که په یوهندی به گۆرانکاری پوالتی و ههلسوکهوتی پیاوکه وه یان زیاتر داوا کردنی زیاتر له بهخشین و یارمەتی دانه ههستیکیتر به پیاو دهدات ماناکهی ئەوهیه که به راستی ژنه که رازی نییه به وهی که پیاوکه له سهریهتی. ههروهها ژنیش ههستیاره و ئارهزوو دهکات له پیاوکهی گۆنی بۆگریت و لینی تییگات کاتی که قسهی بۆدهکات و به شداری کردنی ههست و سۆزهکانی پیاویش زۆر ههستیاره له پووی رازی بوونی ژن پیتی به شیوهیه که خۆی له سهریهتی ههرههولیک له لایەن ژنه که وه بۆ دهستکاری کردن یان گۆرینی ههلسوکهوتی پیاو، پیاوکه لینی دهکات که ژنه که بهو شیوهیه رازی نییه.

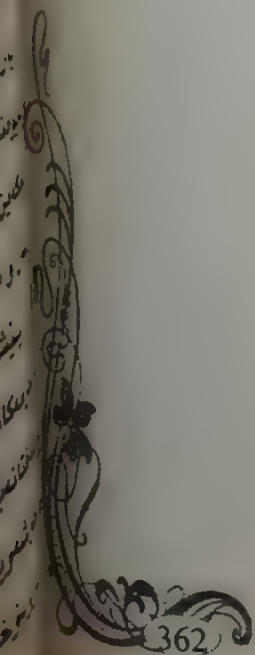
له جيهانی پياودا دروشميك هميه دهليټ: (هيچ شتيك باش نابيت مه گهر له كار بوه ستی)،
له م تيگه يشتنه وه نه وه دهرده كه ويټ همر هوليټك له لايهن ژنه وه بدريټ بو ده ستكاري كردن
يان گوږين له پياودا، پياوه كه واټيده گات كه په قيه كي تيډايه و ژنه كه هوليده دات چاكي
بكات، كاتيټك ژنه كه فيري نه وه بوو چوټ داوا بكات له پياو ئيتر په يوه ندي نيوانيان كه م كه م
گه شه دهكات. نه گهر نه وه بوو ده بينين كامه راني و سهر فرازي بالده كيښي به سهر همر دوولادا
و گرفته كان بارده كن و پاكيټي زياد دهكات. خوشه ويستي بو ژنه كه زياد دهكات يارمه تي و
داواكار به كانی جی به جی ده بيت، هروها پياوه كه هه ست به كامه راني زياتر دهكات و
دلنارامي له ناوياندا دروست ده بيت ئيتر سهر كه وتن و كامه راني ده ست له ملانه بويان. كاتيټك

زنگه نامه فیربوو که شیوهی دروستی هلسوکوته له داوای یارمەتی و بەدەمەوه بوونه
له لایەن پیاووه بی گومان دەستەدات نهوهی که دهیهوینت ههروهه یارمەتی پیاوکهش
دهات له ههست و خوشهویستی و کامههانی بهراستی دهست کهوتیکی کهورهیه بۆ ئۆ و
پیاو، نهم دوو دروستکراوه که جیاوازن له دروست کردن و جیهانی تیگه‌یشتنیان له
کاره‌کان ههروهه له هلسوکوتهیان و کاردانه‌وهیان.

به‌شی دوانزه‌هه‌م

ژیانی سیکسی

چەند دوبارە کرایەووە لەنوسینی ئەم بەندە، خواوە چون بتوانم باسی ئەوەی پێویستە باس بکەم لە پێناو پوونکردنەووە و سوود بەخشین بەخوێنەری بەرێز و لە هەمان کاتدا پێز گرتن لە کۆمەلگا خۆرەلاتی خۆمان و دابونەریستی؟ چون بتوانین باسی وردەکاری بکەین کە باس کردنی دژی تایبەتییەکانی کەسەکانە؟ چون بتوانم بەردەوام بم لەم دووبەرە بەشیوەیە کە بتوانم مافی ماددە کە بەدەم بەبێ ئەوەی باسی شتێک بکەین تەنها بەنوسین بەبێ ئەوەی خەلکی بیخوینن؟ چون بتوانین ئەوە بکەین کاتێک ژبانی سیکسی بوو بە بابەتێک کە باس ناکرێت، نە لە قوتابخانەو نە لە دانیشتنەکاندا.

ماوەیەکی زۆر دوودل بووم و هیچ پێگرتێک نەبوو بەرامبەرم، من خۆم دان بەوەدا دەنیم کە کاتێک هاتوو هەرچەندە بابەتە کە گرنگە بپارم دابوو بە جینی بەیتم و باسی ئەکەم لە بەر زۆری هەستیارییە کە، بەڵا ئەم بابەتە ببوو بە کێشەییە کە و بپروام و نەبوو کە سەرکەوتن بە سەردا شتێکی ئاسانە.

بە راستی ئەو بپارە ئازاریکی زۆری پێ گەیاندەم و ماوەیەکی زۆر بیرم لێدەکردەووە، ئەوەی کە بۆ نووسینەووەی هانی دام تەماشاکردنم بوو بەچەندە هابلۆکراوەدا کە بە زمانی عەرەبی نووسرابوو، ئەم بابلۆکراوانە باسی بابەتی سیکس دەکات و باسی کردەووە بە قوڵی و باسی وردەکاریی بچوکی کردوووە کە من بپروام وانیە هەلەسم بە باسکردنی چونکە ئەم کتێبانە کتێبی پزیشکیی پەتین و باسکردنی ئەم جۆرە بابەتانە بەو شیوە وردەکارییە جۆرێک بوو لە پاکانە کردن، وە لێرەدا بپارمدا بە نووسینی و دواتر بپارمدا کە زۆر وریابم لە قسە کردندا.

یارمەتیم بەرێ ئەو خوێنەری خوشەویست باسی ئەم چارۆکەت بۆ بکەم کە پێوەندییەکی راستەوخۆی هەیە بە ئاوجەرگەیی بابەتە کەووە. ئەم بابەتە کە ئێمە باسی دەکەین، لەمیانەیدا دەبینین خالی جیاوازی تیز لە نیوان پیاو ئافرەت دەربارە سیکسەن و بەداخەووە هەردوولا پێی نازانن، پیاو ئافرەت.

پێش ئەوەی خویندنی زانکۆم تەواوبکەم، لەوکاتەدا بە بەردەوام سەردانی یەکیەکە لە خزمەکانی خۆم دەکرد لە کلێنکی تایبەتی خۆی لە بەغداد و ئەم سەردانانەم بە شیوەیەکی هەفتانەبوو و بە شیوەیەکی بەردەوام، ئەم خزمەتی خۆم خوا لێی خوش بینت وەکو مامێکی خوشەویستی خۆم بوو بە بەردەوامی گفتوگۆم لەگەڵدا دەکرد دەربارە شتێکی زۆری بارودۆخی ژبان و پوناک دەبووم بەو شارەزاییە دور و درێژەیی.

بهائی نمونه یه کی شاز و زور باش بوو و پینشهنگی کی چاک بوو، بهراستی زور سوووم
لینورگرت و سوووم له شاره زاییه کی وهرگرت، لیره دا حمز نه کهم نهوه باسبکه که نه مامه
بهرنزه پله یه کی بهرزی هه بوو له پوشتنبیری و شاره زایی له ژیان و له گهل نهوه شدا
هاوسهرتیکی نمونه یی بوو و باوکیکی باش بوو بو چوار کوپ و یهک کچ، وه توانی
پهروهره یان بکات پهروهره یه کی زور باش.

نهم مامه یه زور زانستی خوشده ویست و هاندهری خویندکاره کانی بوو و هانی هه موو
پوله کانیده دا (نیرومی) وهستا له گهل هه موویان و یارمه تیدان و یارمه تییه کی زور به پاره و
به هاندان ههتا توانیان پروانامه ی خویندنی بهرز وهریگر. مهسه له که لیره من نه مده زانی
بیرکردنه وهی مامه دهریاره ی مهسه له ی (هاوسهریتی) و بوچوونی دهریاره ی ههتا خویندنی
زانکوم تهواوکرد و پروانامه ی به کالوریوسم وهرگرت، لیره دا نه بیته نهوه پوون بکه موه
خوینهری خوشه ویست هه ندیک له پیاوان نه گهر نه لئین هه موویان و له هه موو به شه کانی
جیهان ته ماشای نهوه ده کهن که نیمه پوونی ده کهینه وه له م بهنده دا به یهک ته ماشا، بهائی ریک
ده کهون له سهر نهوه به هو ی سروشتی پیاوانه یان که له سهری هه لچوون.

له یه کی که له سهر دانه کانه باسی نهوه م بو مام کرد که به ته مام ژن بهینم و دامه زیم به
تایبته که من لهو کاته دا فرمان بهر بووم موچه ی مانگانه م وهرگرت و موچه یه کی باش
یارمه تیم ده دات بو پروژهی ژن هینانم. لهوکاته دا مام هه ولیدا قه ناعه تم پیبکات به
دواخستنی ژن هینانم و بهرده وام بم له سهر خویندنی، بهائی هه ولیدا قه ناعه تم پیبکات به
گرنگی ده سته کوتم به پروانامه ی ماسته ر و دواتر دکتورا و دواتر بیر له ژن هینان بکه م.

هه ولی قه ناعه ت کردنی به پای خو ی به چهنده ها ریگه ی زانستی و کرده وه یی، وه
له سهرجه م ووته کانی ژن هینان په یوه سستییه کی گهره یه و پیویستی به شرکیک و کاتیکی
زوری ده بیته که پیاو له وانه یه درژی خویندن بیته، په له ی فرمانه کانی نه بیته، نه ی نه عله ت
لهو پینج ده قیقه یه.

نهو پینج ده قیقه یه، نه مه شوینی به سستی نه سپه که یه (نه مه ناوه روکی باس کردنه که یه)
که ویستم پینی بکه م له میانه ی نه م چیروکی راسته قینه یه ی کورتی خوم پینج ده قیقه یه؟
نه مه یه که هه موو پیاوان له هه موو جیهاندا له سهری ریکه ووتوون، پینج ده قیقه یه چالاکی
سینکسی کوتایی پیدیت به گشتی.

سبحان الله، با پرسیار بکهین له ههر ئافره تی که نه مه زانراوه و وه لامه که ی بیینن، ئایا ریک
ده که ویت له گهلماندا به وه ی نه یلین؟ به دنیاییه وه نه خیر، چونکه ئافره ت به سروشتی خو ی

که جیاوازه له سروشتی پیاو مامه له گه‌ل سی‌کس ناکات بهو پ‌یگه‌یه‌ی پیاو مامه‌ی له‌گه‌ل ناکات، به شیوه‌یه‌کیتر پیاو پیویستی به کاتیکی زور که‌مه بهرام‌بهر بهو کاته‌ی ئافره‌ت پیویستی پنی هیه، داماو‌ی نه‌ی ئافره‌ت نه‌مه هه‌لده‌ستین به باسکردنی له‌م به‌نده به‌شیوه‌یه‌کی وورد.

بیگومان نی‌مه له خۆره‌لات و له سه‌رچاوه‌ی شهرم و حه‌یا ناتوانین پرسیار له ئافره‌ت بکه‌ین ده‌رباره‌ی نه‌م بابه‌ته به‌لام خۆشناوا و له سه‌رچاوه‌ی سروشتی کۆمه‌لگه‌کیان که جیاوازه له کۆمه‌لگه‌کی نی‌مه و به هه‌مان شیوه له سه‌رچاوه‌ی زانست هه‌لسان به جیبه‌جی کردنی توێژینه‌وه و خویندنه‌وه‌ی دوور و درێژ هه‌ولیاندا، له‌م میانه‌یدا زانیینی سروشتی سی‌کس له‌نیوان نه‌م دوو دروستکراوه‌دا، پیاوو ئافره‌ت و ده‌رچوون له نه‌نجامی سه‌رسوڕه‌ینه‌ر و زور گرنگ به شیوه‌یه‌کی سه‌یرو سه‌مه‌ره، کاریگه‌رییه‌کی راسته‌وخۆی هیه به‌سه‌ر سروشتی په‌یوه‌ندی نیوان هه‌ردوولا، پیاوان و ئافره‌ت.

به‌لی خویننه‌ری به‌ریز، نی‌ستا ته‌ماشای ده‌که‌یت له میانه‌ی خویندنت بۆ نه‌م به‌نده که پیاو ئازانی‌ت به سروشتی سیاسی ئافره‌ت که جیاوازه جیاوازییه‌کی زور له سروشتی خۆیان و نه‌م نه‌زانینه هۆکاری پالنانیان به به‌رده‌وام بوونیان به‌سه‌ر نه‌و شته که خۆیانی له‌سه‌ره. نه‌و شته که وایان لیده‌کات که به‌شیوه‌ی خۆیست ده‌رکه‌ویت که بایه‌خ نادات نه به ئافره‌ته‌که و نه به‌هه‌ستی و نه به پێداویستیه سی‌کسی یه‌کانی، نه‌وه هه‌مووی له کۆتاییدا کاریگه‌ری هیه به‌سه‌ریدا کاریگه‌رییه‌کی سه‌له‌بی و وای لیده‌کات تامه‌زه‌و بوون نه‌بی‌ت بۆ سی‌کس و له‌وانه‌یه بگاته نه‌و ئاسته‌ی که ئافره‌ت رقی له سی‌کس بی‌ت هه‌تا بۆ پیاوه‌که‌ی.

به‌لی، له‌وانه‌یه ئافره‌ته‌که بگاته پله‌یه‌ک هه‌ست بکات پیاوه‌که‌ی ریزی لیناگریت و ریز بۆ هه‌سته‌کانی دانانی‌ت، به‌لی له‌وانه‌یه ئافره‌ت بگاته پله‌یه‌ک هه‌ست بکات به‌وه‌ی که پیاوه‌که له‌گه‌لیدا ده‌ژی ته‌نها له‌پێناوی ده‌ستکه‌وتنی به سی‌کس که د‌لخۆشی ده‌کات و هه‌ستی پێداویستیه‌کانی له‌بیرچووه، به‌لی له‌وانه‌یه ئافره‌ت بهو شیوه‌یه بیرو بۆچوونی بی‌ت و رقی له‌و پیاوه ده‌بی‌ت و رقی له سی‌کس کردنه له‌گه‌لیدا.

له‌وانه‌یه نه‌م مه‌سه‌له‌یه ئافره‌ت که زۆری‌نه‌ی کاته‌که‌ی ده‌باته‌سه‌ر به کارکردن و پ‌ی‌ک‌خ‌س‌ت و به‌ری‌وه‌به‌ردنی کاروباری مال و په‌روه‌رده‌کردنی مندا‌ل و هه‌ست کردن به هه‌لاک‌ی، له کۆتایی نه‌م پۆژه له‌وانه‌یه بیگه‌یه‌نی‌ت بۆ نه‌وه‌ی نه‌گه‌ر هاتوو پیاو داوای سی‌کسی کرد له ئافره‌ت نه‌وا ده‌بی‌ت به داواکاری‌تی هه‌لاک‌ه‌ت و بی‌ت تام حه‌زی پی‌ی نه‌کات، له‌وانه‌یه بگاته نه‌و ئاسته حه‌ز به سی‌کس نه‌کات. له‌وانه‌یه نه‌وه ئافره‌ت بیگه‌یه‌نی‌ته نه‌وه‌ی نه‌گه‌ر هات و

چو به دم داواکاری پیاو که به کردنی سینکس له گهله پیاو که ی نهوا له و کاته دا ده بخت
وهکو کردارنک له و کردارانه ی که ده بخت جینه جینی بکات، ههست دهکات که کردنی سینکس
نهرکینکه ده بخت جینه جینی بکات، نهوهکو رابواردن بخت بو خوی و پیاو که ی، سینکس مانای
راسته قینه ی خوی وون دهکات

نهم نهم نهم خوی و له پیاو دهکات که ههست بکات که نافرته که سارنگه له پوری
سینکس مه و ناتوانیت له گهله دا ههلسو که ووت بکات له گهله حهزی جهسته یی سینکسی،
له وانه به ههست بکات که نافرته که نه خوشه و پیویستی به چاوپینکه و تنی دکتوره. وه
له گهله نهوه شدا و له پیاو دهکات که ههست بکات به وه ی که نافرته که ههولده دات رینگربخت
به نهقهست و به رده وام بخت له پیناو که ساس کردنی یان ههولده دانی دهستکه و تنی هه ندیک
داواکاری که سینتی خوی، قورخ کردنی سینکس له پیناوی جینه جینکردنی به رده وه مندی
که سایه تی خوی، گومان و وونبوونیکی زوری تیدایه ههول دهه یین سه ری لاده یین و
شاروه کانی ناشکرا به که یین. له گهله نهوه شدا ته ماشا ده که یین نه ی خوینه ری به ریز نهم نهم
نافرته به سروشتی پیاوی سینکسی، نهم سروشته که جیاوازه له سروشتیان. نهم نهم نهم
نهوه به که را که نافرته که دهکات ته ماشایی پیاو که بکات وهکو دروست کراوینک ترخان
کراوه بو سینکس کردن، وه سینکس به نهم نهم پیاو وهکو بربره کانی پشته بو نه و
په یوه ندیه و نهم په یوه ندیه لاواز ده بخت و نامینیت به بی سینکس.

خوینه ری به ریز جیاوازی له نیوان ژن و پیاو زور زوره له هه موو بواریکدا، نیمه ده زانین
پینکاته ی فسیولوزی پیاو جیاوازه له پینکاته ی نافرته و پینگی پیاو بو وه لام دانموی
سینکس زور جیاوازه له پینگی نافرته، به لی نهوه ی پیاو پیویستی پینی هه بخت له پیناو
وورژاندنی سینکسی شتیکی زور ناساییه، به ریه که و تنی جهسته یی ناسان، قسه کردن
ده باره ی سینکس، ته ماشا کردنی نافرته تیکی جوان، ته ماشای نافرته تیکی هه ندیک له شوینه کانی
جهسته ی پیشان بدات هه تا نه گهر نافرته که ناوه ند بخت له جوانی و له وانه به بگاته نه و ناسته
که بگاته تنها تیپینی وینه ی تایبته؟ به لی وینه ی نافرته ی پروت.

گرنگ نهوه به هه لچوونی سینکسی پیاو پیویستی به نهرکینکی زور نییه، خوی زور خیرایه
به وه لام دانموی بانگه شه ی سینکس و ده بختین خیرایه که ی زور ده بخت له کاتی کردنی
سینکس، نهم کردمویه پیویستی به چهند چرکه یه که و کاره که ی ته واد ده بخت و گهرده لوله که
هینن ده بختمه و ناوه که ده گهر پشته بووری پوری سروشتی خوی، به لام نافرته که ده بختین و
له میانه ی نهم به ند و هاردژی نه و، به لی هاردژی پیاو که به پینگی و له گهله نهویشدا پینگی

پیاو له سینکسدا ئافرهت حمزی پیناکات و تورپی دهکات و بی تاقتی دهکات. بهلی، چونکه ئافرهت حمز بهو سینکسه خیرایه ناکات، چونکه حمز به شیوازیکیتر دهکات، شیوازی میمانه له هه موو قوناغه کان، هیمن له هه لچوونی سینکسی و چالاکی سینکسی، لیڤه دا دهوانین ږنگه ی سینکسی حمز لیږاو له لای پیاو ئافرهت وهسف بکهین، به دوو ئوتومبیل مەرل دهوین ئیشیان پییکهین ئوتومبیلی یه کهم (پیاوه که) به به نرین کار دهکات، به لām ئوتومبیلی دووهم (ژنه که) به گاز کار دهکات، هه موومان دهوانین گهرم کردنه و ه ی ئوتومبیلی به نرین پیویستی به کاتی ژور نییه، به لām ئوتومبیلی گاز گهرم کردنه و ه ی کاتیکی ژور به نرینه نییت، نه مه سروشتی هه ردوو ئومبیله که یه.

یان ده توانین وهسفیان بکهین به دوو یاریزانی ږاکردن یه که میان به شداری کردووه له پینشپرکینی (100) مه تری و نهوی تریان به شداری کردووه له پینشپرکینی ماوه دووره کان. یاریزانی یه کهم (پیاوه که) ئاماده یه بۆ ده رچوون و له کاتی ده رچوون ده بینین پینشپرکینه که به خیرایه کی ژور کو تایی پیدیت، به لām یاریزانی دووهم یاریزانی ماوه دووره کان (ئافرهت که) هیمن ده رچوونی ژور خاوه و به رده وام ده بیئت ماوه یه کی دریژ.

داوا ده کهم نه م دوو نمونه یه هوکارینکی یارمه تیدهر بن بۆ نرین کردنه و ه ی وینه که له بیری خوینده واران. نه و داوای سینکس دهکات و نه ویش داوای پۆمانسیهت دهکات؟ نه م و مزعه وا پیاو ئافرهت پیشان ده دات که هه ر یه کیکیان له جیهانیکی تایبه ته، لیږدان و درکاری له حمز و ږنبازی و ناتوانین ژیانینکی سینکسی ژور باش ده ستمان بکه ویت نه گهر تینه گهیت له جیاوازی سروشتی له نیوان هه ردوو ږه گه زه که.

نۆږبه ی جار ئافرهت به هه له تیده گات له پیاوه که و شیوازی مامه له ی له گه ل سینکسدا و به هه له بۆچوونی ده ږوات که پیاو هه موو داواکار یه کانی سینکسه به لām نازانیت گرنگی باسته قینه ی سینکس له لای پیاو چیه.

له لای نۆږبه ی پیاوان هه سستی خوشه ویستی و سوژ تازه ده بیته وه له لایان له میانه ی کرداری سینکسی، به لی و به تایبهت له کاتیک که له زهت له چالاکی سینکسی و مرده گرن. یاسای زانستی یه کهم ده لیئت: سینکس وا له پیاو دهکات که هه ست به خوشه ویستی دهکات ږه پیویستی به خوشه ویستی، به لām به نسه بت ئافرهت نایه ته که هه لگرته وه به ته واره و ه ی. به لی خوی هه ست دهکات به پیویستی و ئاره زوو مه ندی به کرداری سینکس له میانه ی هه ست که ورتنی به هه سستی خوشه ویستی (پۆمانسی) یه کهم جار، چونکه خوشه ویستی له لایان ئافرهت نه و کلله یه بۆ هه ست کردنی به پیویستی و ئاره زوو بۆ کرداری سینکس.

نمه سروشتی هه‌یه‌که له پیاو نافرته و هیچ مروفینک ناتوانیت بیگوریت، نمه سروشت
خوای گهره بروسیت کردن لهری و حیکمه‌تیکه هیه له‌وه‌دا ده‌بیت نهو یاسایه بزانی و

له‌بیر مان نه‌چیت

که پیاو نافرته یه‌که ده‌گرن هه‌ول ده‌دن بچه باری کردنی سینکس ده‌بینین نافرته‌که
هه‌لوسوکه‌وت ده‌کات به شیوه‌یه‌کی جیاواز له هه‌لوسوکه‌وتی پیاوه‌که، هه‌ول ده‌دات پومانسی
ده‌ست که‌ریت یه‌که‌م جار، وه نم هه‌لوسوکه‌وته زۆریه‌ی جار پیاوه‌که به هه‌له لینی تینه‌کات
وه وا تینه‌کات که نافرته‌که هه‌ول ده‌دات و به نه‌نقه‌ست پرنگرتن له که‌یشتن بو نافرته‌که و
کرداری سینکس له‌گه‌لیدا، داماری شه‌ی نافرته، چه‌نده‌ها پیاو به هه‌له له تو‌تینگه‌یشتن و
چه‌نده‌ها بیر و گومان و تاوان له میشکیدا سوورپاره و توش بی تاوانی له هه‌موو نهو شتانه،
له‌وکاته هاته پینشهره که پیاو پیویسته نه‌وه بزانیته نهو ماده‌یه بو ده‌رچوون به‌لام نهو
(نافرته‌که) به‌هوی سروشتی که جیاوازه له سروشتی پیاوه‌که ناماده نییه، لیره‌دا پیاو
هه‌ست ده‌کات به قایل نه‌بوونی نافرته‌که پیی، سبحان الله نافرته وه‌کو پیاو نییه چونکه
نهو پیویستی به پومانسییه‌ته یه‌که‌م جار و دواي نه‌وه‌ی نه‌مه‌ی بو دابین ده‌کرت هه‌ستی
ده‌جوونیت و له‌وکاته‌دا هه‌ست به هه‌زی خودی ده‌کات یان پیویستی به سینکس.

بو نه‌وه‌ی سه‌رکه‌وتووین له ژبانی سینکسیمان ده‌بیت بایه‌خ بده‌ین به لایمی
خوشه‌ویستی و گفتوگو چونکه نه‌وه هه‌نگاوی به‌ره‌تی یه‌که‌مه، سه‌رکه‌وتنمان له‌وه‌دا مانای
ناسانکاری جیه‌جیکردنی شیوازی راستی له سینکسی به‌له‌زه‌ت، نه‌گه‌ر سه‌رکه‌وتین له ژبانی
سینکسیمان، نه‌وه مانای نه‌وه‌یه به‌بی هیچ گومانیک چاکسازیه‌کی گهره له په‌یوه‌ندی نیوان
هه‌ردو لایه‌نمان ده‌ست که‌وت و حه‌وانه‌وه‌یه‌کی ده‌روونی هه‌ست پی‌ده‌که‌ین، ده‌ست که‌وتنی
پیاو به سینکسی سه‌رکه‌وتوو و به‌له‌زه‌ت یارمه‌تی ده‌دات به هه‌ست کردن به خوشه‌ویستی، و
نم هه‌سته شیواز و پرنگه‌ی مامه‌له‌کردنی له‌گه‌ل نافرته‌دا ده‌گوریت، پشووی ده‌روونی پیاو
یارمه‌تی ده‌دات بو دروستکردنی ناوو هه‌وایه‌که که خوشه‌ویستی و ناشنایی دایپوشیوه و
نم ناوو هه‌وایه بلوو ده‌بیت به‌سهر هه‌موو نه‌ندامانی خیزاندا، نه‌مه یامه‌تی ده‌دات بو نه‌مان
و که‌م کردنه‌وه‌ی ده‌مه‌قیری و کیشه، به‌لی نه‌مه تاقیکردنه‌وه زانستییه‌کان و خویندنه
گۆره‌پانییه‌کان که کۆمه‌لیک له زاناکان و خاوه‌ن پسپۆره‌کان هه‌ستان به جیه‌جیکردنیان،
له‌وه‌دا پانییه‌یان سه‌له‌مانه‌وه. له پیشه‌وه بو‌چوونی نافرته بریتییه له پرکردنه‌وه‌ی
حه‌زماکانی پیاوه، به‌لام نیستا پیشبینی کردنی نافرته به‌نسبه‌تی سینکس جیاوازه و
بو‌چوونه کۆنه‌که وای لینه‌قه‌وو بو‌ه‌وه‌یه‌که و پابردوویه‌کی زۆر کۆن.

بەئى بۆچۈنى كۆن بوو بە بۆچۈننىكى شېر و پزىو و ئىستا ئافرەت حمز دەكات لەزەتى
 راستەقىنەى كردارى سىكس وەرېگىرىت وەكو چۆن پىاو وەرى دەگىرىت. لىرەدا دەبىت بە
 پىاو بلىن پىوئىستە پىداوئىستىيەكانى ئافرەت بزانىت بۆ ئەوئى بىتوانىت پىشكەشى بىكەيت.
 لەوانەىيە ھەندىكەس واپروا بىكەن كە حمزى ئافرەت بە كردارى سىكس كەمترە لە حمزى
 پىاو. بىگومان ئەم قەسەىيە راست نىيە چونكە حمز دەكات بە سىكس و كىرەوئى سىكسى
 وەكو پىاوئەكە بەلام شىوازيان جىاوازه، لەبەرئەوئە پىوئىستە ئەوئە بزانىن و پەچاوى بىكەين و
 ھەول بەدەين بە ھەموو توانايەك بۆ بووژاندەوئەى پەيوەندى نىوانمان و پارىزگارى لەسەر
 خوشەوئىستى و سۆز.

ئەوئەى باوئە كە ھەردوو ھاسەرەكە دواى چەند سالىك دەبىنن يەككە لەو لايەنانە (پىاو
 يان ئافرەت) حمز كىردنى بە كردارى سىكس كەم دەبىتەوئە و لەوانەىيە ئەو لايەنە واپروا كە
 بگاتە خالى وازلىھىنننى گىشتى، لەوانەىيە ھەتتا ھەتايە ئەم دووركەوتنەوئەىيە بەردەوامىت،
 چونكە ھۆكارى راستى ئەوئەىيە ھەلەيەك ھەىيە يان لە شىوازيان لەجىيەجىكرەندا كە دەتوانىن
 سەركەوين بەسەرىدا لەمىانەى زانىنمان بە پىداوئىستىيەكانى بىنەرەتى كردارى سىكس لەلاى
 ھەرىكە لەپىاو و ئافرەت.

بى گومان سىكس و ئارەزووئەكەى خەلاتىكە لەلاى خواى گەرە وە بۆ ھەموو
 دروستكراوئەكانى كە دەژىن لەسەر ھەسارەى زەوى (خواى گەرە ئاگادارە ئەگەر بوونەوئەى
 تر ھەبىت لەسەر ھەسارەكانىتر جگە لە زەوى)، ئەگەر مەوۇ فىرى شىوازي راستى كردارى
 ئەم سىكسە بىت، ئەوئە بى ھىچ گومانىك كارىگەرىيەكى ئىجابى ھەىيە لەسەر ژيانى گىشتى و
 تايىبەت، چونكە رابواردى سىكسى كارەكاتە سەر ھەستى ئافرەتەكە و واى لىدەكات كە
 ھەست بە خوشى و بە خوشەوئىستى پىاو بىكات بۆئەو، بەلام كار كىردنى رابواردى سىكسى
 لەسەر پىاو يارمەتى دەدات بۆ گەرەئەوئەى و پەيوەندى كىردن بە سۆزى و دواتر دەرخستنى
 بۆ ئافرەتەكە. وە ئەگەر ھات و ئەو شتە پروویدا لەلاى ئافرەتەكە، پىاوئەكە لەو كاتەدا ھەست
 لەكات بەوئەى كە ئامانجىكى جىيەجىكرەد و ھەست بە خوشەوئىستى ئافرەتەكە دەكات.

سىكسى راستەقىنە و بەشدارى كىردنى يارمەتى ھەرىكە لە پىاو و ئافرەت دەدات كە بىر لە
 خوشترىن پۆژ بىكەن و دواتر نرىك بوونىان زىاد دەكات و تىگەيشتن لەيەك ئاسانتر دەبىت و
 بىزەيەك وئىنە دەكات لەسەر پروويان. لەوانەىيە ئەم بىزەىيە بەردەوام بىت لە درىژى ئەو پۆژە و
 پۆژى دواى ئەوئە.

خونىنى ئازىز: بەبى تىگە يىشتىنى راستە قىنە لە جىاوازيىە سىروشتىيەكان و پىداويستىيە جىاوازهكان لە نىوان پىاو و ئافرەت، ژيانى سىكىسى دواى تىپەربوونى كات دەبىتە ژيانىكى دونىنى و بىتەم و بىرىقەدارىيەكەى وون دەكات و هىچ كاريگەريەكى ئىجابى نايىت بۇ سەر ژيانىان بەللى ژيان كە بەو شىۋەيەبىت لەوانەيە لەو ناخوشتىيەت، چونكە سىكىس لەوانەيە بىتە ھۆى كىشەى تازە كە لەبىر نەبوويىت، بەلام ئەگەر مېرى شىۋازى راست بىت كە ھەلدەقولىت لە زانىنمان و تىگە يىشتنمان بەو پىداويستىيە جىاوازانە و جىبەجىمان كەرد جىبەجىكرەننىكى زانىستى راست، لەوكاتەدا ئەنجامەكانمان راست دەبىت و پەيوەندى سىكىسى لە نىوان پىاو و ئافرەت دەبىتە ئامانجىك ھەردوولا ھەزى لىدەكەن و دەبىتە پەھمەت ئەك نىقەمەت.

ئەوھى پال بە پىاوو دەنەت و ھانى دەدات بۇ كەردنى سىكىس لەگەل ئافرەت ئەوھى ھەستى بەوھى كە ئافرەتەكە ھەمان ھەستى ھەيە، يان ھەز دەكات بە كەردنى سىكىس لەگەلدا. بەلام ئەگەر ھاتو پىاوو كە ھەستىكەرد بەوھى كە ئافرەتەكە ھەز ناكات بە كەردنى سىكىس لەگەلدا لەوكاتەدا پىاوو كە ھەست بە بىتاقەتەيەكى زۆر و تىكشكاندنىكى ھەروونى دەكات و ھەستى توو پەبوون و ئازارى ھەروونى دەگىرەت. بەھەمان شىۋە ئەوھى پال بە ئافرەتەكەو دەنەت و ھانى دەدات بۇ كەردارى سىكىس ھەمان ئەو شتەيە كە لەلای پىاوو كە ھەيە ئەوئىش ھەز كەردنى بە كەردارى سىكىسە لەگەلدا، بەلام كىلىلى سەرەكى بۇ ئەوھى ھەمووى ئەوھى پەيدا بوونى فېركەردن لەلایەن خوشەويستى و سۆز بۇ يەكەم جار، لە كاتىك ئەم فېربوونە دروست بىت و دلى بىكرىتەو لەوكاتەدا ھەزى راستە قىنەى بە كەردارى سىكىس دەگىرەتەو.

لىرەدا دەبىت ئەوھى باس بىكەين ئافرەت ھەتا ئەگەر ھەست نەكات بەو خوشەويستىيە و فېربوونى لەلایەن سۆز كە پىاوو كە دەيداتى و خوشەويستى پىاوو كەى دەست كەوئىت و لە دواتر دەست بازى كەردن، ئەوھى ھەمووى پالى پىۋە دەنەت بۇ ھەست كەردنى ئارەزووى بە كەردنى سىكىس.

بە شىۋەيەكى گەشتى دەتوانىن باسى ئەوھى يارمەتى پىاو دەدات بۇ وروژاندنى سىكىس بىرىتەيە لە دابىن كەردنى ھەل و دەرفەت و شوئىنى گونجاو، چونكە وروژاندنى سىكىس لەلای پىاو زۆر خىرايە و ئوتوماتىكىيە، چونكە ئەو ھۆرمۇنە كە بەرپەرسە لەو كەردارە كارى دەست پىدەكات بە شىۋەيەكى زۆرخىرا و گورج و گولتر دەبىت زىاتر و زىاتر ھەتا دەگاتە چالاكى فېردان، دواى ئەوھى چالاكى فېردان جىبەجى دەگىرەت چالاكى ئەو ھۆرمۇنە دەوھەستىت و

هه موو شتيك ده گه پيټه وه بؤ شويني سروسشي خو، نهمه به نيسبته پياوه كه. به لام به
نيسبته نافرته كه نهم شيويه جياوازه به تهواوه تي چونكه نهو هومونه كارىگه ري ده ست
له چاو ماوه ي پياوه كه، نهم هومونه چالاكي ناوه ستيت دواي تهواوبووني چالاكي سيكسي
تهواوبووني كرداري سيكسي بهرده وام ده بيت، وه به شيويه كيتر ده لين هه ستى سيكسي
نافرته كه تهواو نابيت راسته وخو دواي تهواوبووني نافرته كه، هه ستى سيكسي نافرته كه
ده مينيت وه و بهرده وام ده بيت دواي شهو هيش، نهمه راستيه كي زانستى جيگيره ده بيت
پياوه كه ناگاداري بيت و بهرچاوي بخت به شيويه كي زانستى راستى ليكولنيردراو، چونكه
كرداري سيكسي له لاي نافرته كه تهواو نه بووه به شيويه كي گشتى.

وورواندننى سيكسي له لاي نافرته كه ده ست پيټه كات به شيويه كي زور خاوو
ماويه كي زورى ده ويت پيش شهوي بيت به پيداويستى. چونكه وورواندننى سيكسي
له لاي نافرته كه وهكو نهو وورواندنن نييه كه له لاي پياوه كه ههيه به هيج جورىك، چونكه
لهوانيه نافرته كه يهك بگريټ له گهل پياوه كه و نهرم و نيان بيت له گهلدا و هه ست ده كات
به نارمزو و به تيكله ي و هاوپريه تي، به لام هه ست كردن به كرداري سيكسي له گهل پياوه كه
لهوانيه ماويه كي زورى پيوست بيت، لهوانيه پورټيك يان دوو پورټ بخايه نيټ.

ليره دا پيوسته بهراووردىك بكهين له نيوان سروسشي نافرته كه و سروسشي پياوه كه،
نهگر هاتوو پياوه كه خو ي يه كي گرت له گهل نافرته كه و نريك بوويه وه له نافرته كه و
هه نى كرد به نارمزو و كردنى، ده بيت هه ستى سيكسي چون بيت ده رياره ي نهم نافرته كه؟
وه لامه كه پوونه و پيوستى به هيج تانه و ته شهريك نييه، هه لچوونى سيكسي راسته وخو و
نارمزو ي كتوپر به كردنى سيكس.

به نيسبته پياو هه لچوونى سيكسي ماناي نووساندنى جه ستيه ي راسته وخو و كردنى
سيكس ده گريته وه. بؤ پوونكر دنه وه ي شهو با بلين پياوه كه ناديار بوو له هاوسره كه ي
ماويه كي ديارى نه كراو، با بلين پورټ بؤ گه شتيك و گه پرايه وه نيستا چيه يه كه م شت كه
بيرى لى نه كاته وه؟ واي بؤ نه چم هه موو پياوه كان ريك نه كه ون له وه لامدانه وه، يه كه م شت
بيرى ليده كاته وه پياوه كه سيكسه.

با ته ماشاي شهو نافرته يكهين كه پياوه كه ي لى دوره و گه پرايه وه چيه يه كه م شت
بيرى لى نه كاته وه؟ نايا وهكو پياوه كه بيرده كاته وه و هه لده دات به پهله به روات بؤ ژوورى

لهوئی پنیویستی پنیییت له قایل بوون و متمانه و بهخشین به چاکه، ههتا نهگهر پیاوهکه ماندوو بیئت بههوی نییشکردن له دهرهوه بهوه ههمووی له بیردهچیتهوه کاتییک تهماشای

نارهزور و تامهزویی هاوسهرهکهی بکات بۆ کردنی سییکس لهگه لیدا. لیره دا ده بیئت نه م چیرۆکه کورته باس بکهین که باس له پیاویک و هاوسهرهکهی دهکات پاش تیپه ربوونی پینچ سال به سهر په یوه ندیان له کاتی شه ویکی خوشیان برده سهر به کردنی سییکسی زۆر به له زهت، پیاوه که ووتی: (سییکسی نه م جار ه مان زۆر به له زهت بوو گه یشته نه م پله یه که بروام وابوو که له زه ته که ی وه کو نه و له زه ته که هه ستمان پیکرد له سهره تای هاوسهریمان)، نافرته که وه لایمی دایه وه به سهر کردنی و ووتی: (بروات وابوو که سییکسی نه م جار ه زۆر به له زه تر بوو له و سییکسه که پیی هه لسان له سهره تای ژبانی هاوسهریمان، نه م نه وه ده گر یته وه که تو منت نه ده ناسی به چاک ی ئیستا من زۆر باش ده ناسیت، نه و لایه نه ده ناسیت که حه زت لی بیئت و نه و لایه نه ی تریش و سهره پای نه وه هه مووی هه ر به ده وام منت خوش ده ویت و حه زم لی ده که ییت و نه م وایکرد که سییکسه که زۆر به له زه ت بیئت). نه م پرسته یه ده لین: نه گهر هاتوو تی که لی که سییکت کرد و شار ه زای بووی شار ه زاییه کی باش و به رده وام بوون له خوشه ویستی و سۆز و هه لو یستی باش له نیوانتان به شیوه یه کی باش، نه م مانای نه وه یه ژبانی سییکسی ده رفه تیکی گه وره ی هیه له گه شه پیدان و به رده وام بوون.

سییکس و سۆز:

کاتی و ونبوونی سۆز و هه لو یست له نیوان پیاوو نافرته له و کاته دا په یوه ندی سییکسی نیوانیان زۆر بیتم و ناسایی ده بیئت، له وانه یه هه ندی پیاو هه ست نه که ن به وه به لام نافرته که ن هه موویان هه ست به وه ده که ن، به لام پیاوو نافرته ده توان ژبانی خوش به رنه سهر و به رده وام بن به در یژایی ماوه ی په یوه ندیان به یه که له میانه ی فی ربوونیان به شیوازی راست بۆ کرداری سییکس (هه ول ده ده یین بۆ چوونیکی باش بده یین یارمه تی بدات).

هه ریه کینکیان له به رچاو خست، پیاو کاتییک له ژور ی نووستن بیئت له گه ل هاوسهره که ی و ده ست بیییت به جه ستهیدا نه م زۆر یارمه تی ده دات بۆ هه لچوونی سییکسی، به لی نه م هه لچوون. وه نه گهر نافرته که ته ماشای کرد سۆزی پیاوه که په نابهریته به ر خه یالی خوی بۆ هه سستی جولاوه، له م کاته دا زۆر دلی پیی خوش ده بیئت و به رده وام ده بیئت به خوشه ویستی

و پیدانی ههستی جهستهیی و سیئکس و به دهره تیکی به بهای دانه نیت بۆیه کگرتن له گهل ئه و پیاوه که خوشیده ویت، وه ئه مهی یارمهتی ده دات بۆ گه یشتن به لوتکهی ههستی نهویش ههستی مییه که له ناخیدا به.

ههندی پیاوان فییری ئه و چونیتییه زانستییه راستییه نین به کرداری سیئکس له گهل ئافرهت، کاتیئک کور گه وره ده بیئت و ده گاته قوناغی هه رزه کاری ده بینین ده ست ده کات به کرداری ده ست پهر. له و کاته دا بۆ چوونی ئه م لاوه ئه وهیه که خۆی توانای ههیه و نامادهیه و شاره زاییه کی باشی ههیه به کرداری سیئکس له گهل ئافرهت دا بیگومان ئه و لاوه ده توانیئت بزانیئت په یوه ندی سیئکسی له گهل کچ دا و چونیتییه مهستی خۆی و ده ست که وتنی ئه و له زه ته که پیتی ده وت ریئت (هه له شهی سیئکسی).

بیگومان هه موو ئه وه ده زانیین، به لام پرسیار ئه وهیه ئایا هه موو شتیئک په یوه ندی به سیئکسه وه ههیه؟ به و تهیه کیت ئایا ئه وهی پیاو دلخۆش ده کات ئافره تیش دلخۆش ده کات له هه مان کاته دا؟ ئایا ئافره ت دلخۆش ده بیئت و ده گاته ئه و لوتکهیهی که پیتی ده وت ریئت هه له شهی سیئکسی؟

گر نه له سه ر زۆربهی زۆری نهی پیاوان بزانی ئه وه چییه دلی ئافره ت خۆش ده کات له ناو جیگا، له بهر ئه وهی پیویسته بزانی به وه! نازام چۆن ئه مه دروست ده بیئت به لام به راستی ئه مه ههیه، چونکه نیئر کاتیئک گه وره ده بیئت و ده بیئت به لاو ئه گهر ئه وه بزانیئت چی ئافره ت دلخۆشه کات له ناو جیگای نووستن! بی گومان ئه م شته ئاسان ده بیئت ئه گهر هاتوو سروشتیان له یهک بجیئت به لام ئه مه وانیه، چونکه هه ردوو سروشتیان جیاوازه و لییره دا پیویسته له سه ر پیاو بزانیئت چی ئافره ت دلخۆش ده کات له جیگای نووستن.

ئه مه راستییه کی زانستییه پیاو له زۆربهی ناوچه کانی جیهان وا ده بینییئت و به پریگی هه له که خۆی هه موو شتیئک ده زانیئت، وا به روا ده کات ئه وهی خۆی دلخۆش ده کات به هه مان شیوه ئافره تیش دلخۆش ده کات له هه مان کاته دا، لییره دا و له کاتی دروست بوونی په یوه ندی سیئکسی له نیوان پیاو و ئافره ت، پیاو ته ماشا ده کات ئافره ته که ئاره زو مه ند نه بووه به وه، پیاو له و کاته دا به روای واده بیئت که موکو پرییه ههیه و شتیئک راست نییه له ئافره ته که و له ههستی، ناتوانیئت بهر له وه بکاته وه که له وانیه هه له هه بیئت له هه لسوکه وتی خۆی که به کاری هیئا له کرداری سیئکس، داماره ئه م پیاوه چونکه نازانیئت ئه وهی یارمه تی ئافره ت ده دات بۆ مهستی به چالاکی سیئکسی جیاوازه به ته واره تی له وهی خۆی یارمه تی ده دات بۆ ئه و کرداره، نازانیئت پیداو یستی ئافره ت جیاوازه به گشتی له پیداو یستییه کانی خۆی، وه

نه‌وی پیاو پیش‌که‌شی نافرته‌که‌ی ده‌کات به مه‌به‌ستی دل‌خوش کردنی هیچ مانایه‌ک نادات به نیسبهت نافرته‌که.

با چارمان بخشینین به کورینکی لاو و کچینکی لاو له شه‌وی گواستنیان، که لی‌ره ده‌بیت بلین هیچ لایه‌نی نه کوره‌که و نه کچه‌که هیچ تاقیکردنه‌ویه‌کی سی‌کسی نییه له پیش‌وویان هیچ خوتندنه‌ویه‌کیان نییه ده‌رباره‌ی و هیچ بیردوژیک ده‌رباره‌ی بابته‌ی سی‌کس. دوی ته‌واو‌بوونی نامه‌نگی گواستنه‌وه هردوو هاوسره‌که چوونه ژووری نووستن و به خیرایی بروسکه پیاره‌که ده‌ستی کرد به گرتنی دم و چاوی نافرته‌که دواتر هله‌ده‌ستیت به ماچکردنی و گوشاندنی بو سنگی ده‌ستی خسته سهر سنگی نافرته‌که، وه لی‌ره هله‌چوونی سی‌کسی دروست بو، نه‌م حالته‌که پالی پیوه‌نا بو داکه‌ندنی جلو‌به‌رگی دواتر په‌نجانندی نافرته‌که به داکه‌ندنی جلو‌به‌رگی‌که‌ی له‌میانه‌ی چهند چرکه‌یه‌ک چالاکی سی‌کسی ته‌واو ده‌بیت هه‌مووی!! چی پرویدا؟ بی‌گومان نی‌مه هه‌موومان ده‌زانین چی پرویدا، به نیسبهت پیاره‌که هه‌موو نه‌و شتانه‌ی که ویستی ده‌ستی کهوت و هیمن بوویه‌وه هه‌ناسه‌دانی، به‌لام پرسیار نه‌ویه چی پرووده‌دات له‌گه‌ل نافرته‌ی داماو؟ نایا نه‌وی ده‌ست کهوت که خوی ویستی؟ نایا هه‌ناسه‌دانی هیمن بوویه‌وه وه‌کو پیاو؟

هه‌ی هاوار له سهره‌تای ته‌نیایی خویان ده‌ست بازی ده‌کرد و هه‌ولی دده‌ا به ده‌ستی و به هه‌موو هیمنیه‌ک و به خاوی ده‌ست به‌ریت به‌سهر هه‌موو لایه‌نه‌کانی جه‌سته‌ی وه‌کو دم و چاو و مل و سنگ و لایه‌نه‌قوله‌کان و هه‌موو به‌شه‌کانی تری جه‌سته‌ی. هه‌ولیده‌ا پینی بلین به شینویه‌کی ناراسته‌وخۆ هه‌ست به چی ده‌کات بو نه‌وی له‌گه‌لیدا بیکات، هه‌ولیده‌ا پینی بلین حه‌ز ده‌کات نه‌ویش ده‌ستی بنیت به‌سهر ناوچه جیاوازه‌کانی جه‌سته‌ی به شینویه‌کی خاو و نه‌ک به خیرایی. هه‌ولیده‌ا پینی بلین نه‌نییه‌کانی نافرته له جیگه‌ی نووستن چیه، هه‌ولیده‌ا پینی بلین سروشتی نافرته جیاوازه له سروشتی پیاو، هه‌ولیده‌ا پینی بلین نه‌وی یارمه‌تی نافرته دده‌ات بو هه‌ستی سی‌کسی نه‌ویه گرنگی په‌یوه‌ندی به لایه‌نی خوشه‌ویستی و سۆز و هه‌ستی یه‌که‌مجار، هه‌ولیده‌ا پینی بلین حه‌ز ده‌کات خوی هه‌ستیت به‌م په‌فتاره به‌بی نه‌وی کهس پینی بلین چونکه دلی خوش ده‌کات و یارمه‌تی دده‌ات بو هه‌لچوونی سی‌کسی.

به‌لی، هه‌ولی نه‌وی دده‌ا به‌لام نه‌م برادره‌مان تی نه‌ده‌گه‌یشته له‌م جموجولانه و گوئی نه‌ده‌ایه و ناگاداری هیچ نه‌بوو، نه‌وی زۆر بایه‌خی پیدابوو هه‌ولی دده‌ا بیگه‌یه‌نیتته نامانجه‌که‌ی و تو‌مارکردنی خالیک به خیراترین توانا.

دوای چهند سالتیک ئهم برادره مان توانی چهند نووسراویکی زانستی نهرباره ی سیکیس
 بخوینیت و بزانییت پیداو یستییه کانی همرهک له پیارو نافرهت چیه، لیره دا گه یشته ئهم
 یستییه که شیوازی لهو شهوه دا و له شهوانی تری دوای شهوه دا شیوازیکی هله بووه و
 خو یستییه کی پوونی پیوه دیار بووه، چونکه شهو سیکیسه ی دهیکرد له گهل هاوسهره کی
 سیکیس یهک لایه نه بووه، بهلی خوی به تنها مهستیار بووه هیچ شهرم مهکه نهی پیای نازین.
 خویندنه وه زانستییه نوییه کان نامارهیان بهوه کرد که نافرهته کان حز لهو جوړه پیاره
 دهکن که دهستی خاویان هیه له کاتی چالاکی سیکیس، شهو پیاوانه که په نه نین، شهو
 پیاوانه که دهستیان دهبن به سهر جهسته ی نافرهته کان به هیمنانه و به وردی و به خاوی و
 به سوز، شهو پیاوانه که ناماده ییان هیه بو دلخوشکردنی نافرهته کان. کاتیک پیاو مهست
 دهکات به وروژاندنی سیکیس دهبینیت دهست پی دهکات به خیرایی و لیره دا به یرگیه
 هله بروای وایه که نافرهته کهیش به هه مان شیوه حز به په له کردن دهکات، ئهم پیاره
 نازانیت ناستی شهو وروژاندنه ی که دروست دهبیت له لای نافرهته که خاوه، نازانیت
 نافرهته که چهند ئاره زوومه ند دهبیت به سیکیس نه گهر په له ی نه کردایه، ناخ له په له و له
 کاریگهره سلبی یه که ی له سهر نافرهته که و له سهر حاله تی دهروونی.

بو شهوی پاو سهر بکه ویت له سیکیسدا پیویسته شاره زایی هه بیت له ئاره زووه کانی
 نافرهت و پیداو یستییه جوړ به جوړه کانی که جیا یه له وهی خوی، چونکه سیکیس جیاوازه له
 نیوان هردو وکیان پیاو حز دهکات به وروژاندنه وهی سیکیس دواتر کرداری سیکیس،
 به لام نافرهت ئاره زووه کانی هاودژی نه مه یه، بهلی ئارمزوی نافرهت له وروژاندنی
 له سهر خو زیاد دهکات و ئارمزوه که ی به گویره ی دریز خایه نی شهو ماوه یه به مانای
 ئارمزوه که ی زیاتر و زیاتر دهبیت کاتیک پیاره که کاتیکی دریزتری هه بیت پیش شهوی
 بگاته چالاکی پیاکردن و تیخستن، به شیوه یه کی تر شهوی نافرهته که دلخوش دهکات زیاتر
 لرنژی ماوه ی ههستی سیکیسه، شهو مهستی بئاغه کراو له سهر شیوازی زانستی راست.

لیره له وانیه خوینهری به ریز پرسیار لهم شیواز و زانستییه راسته بکات، چون و چون
 بنوانیت بی زانیت؟ وه لامی نه مه زور گرانه به هوی شهرمه وه که یرگر دهبیت بهرامهر به
 باسکردنی (هه ندی نووسری عهره هه لسان به دهرخستنی هه ندی ورده کاری به لام من
 نامه تی خویندکاری به ریز ناگرم بی خویندنه وه یان جیه جیی بکن چونکه بریتییه له
 لدره کاری گشتی و به تاله له یرکخستنی راست یان هه تا له کاتی زانستی راست، و ههول

دانی جنبه جیکردنی لهوانه یه بگاته نهجامی هاودن، بهلام خوینهری نازیز ههندی بیروکه م
دایتی و ههندی بیروکه ی قرت دهدهمی که یارمه تیت بدات.

دایتي و هندی بیرونی مرز
زاناكانی خورئاوا ههستان به وورده کاری نهم بابه ته و به هه نديك كتيب كه ههيه له بازار
و ههر مروئتيكي ئاسايي ده توانيت بيكرنت و بيخوينتيته وه، شه وه پيگهيه كه كه خوینهری
بهريز بتوانيت له ميانهيدا نهو شيوازه بزانييت به دهست كه وتنی يه كيک لهو كتيب به بيگانانه،
پيگهيه كيتر ههيه نهو يش به كارهيانانی شيوازی تاقیكردنه وه و ته ماشاكردن، كاتيک پياو
هه لده سينت به ههر بزوتنه وه يهك، وورد ده بيت له و كاته دا له سهر په ده فاعلي ئافره ته كه و
به وه يه وه ده زانييت ئافره ته كه ههز به چي دهكات و ههز به چي ناكات، پيگهيه كي تر ههيه
باشتر و ئاسانتر له پيگهيه پيشوو و پيويست ناكات خوینهری ئاريز گه شتی بو بكات و
ماندوو بيت و فيری زمانی تر بيت. به لي ده توانين، خوینهری ئاريز سهير نه بيت له لات
چونكه هاوسهر سه رچاوه ی زانينه بهو شتانه كه ئافرهت ههزی ليئه كات، پياو ده توانيت
يارمهتی ئافرهت بدات به شكاندنی ديواری ههيا و شهرم و هاندانی به دهرخستنی نه وه ی
ههزی پي دهكات، ئافرهتی ژير نه وه ی بهر ژه وهندی خو ی ده زانييت به شيوه يه كي باش جووت
ده بيت له گه ل پياوه كه و پيی ده ليت ئافرهت چي داوا دهكات له پياو له كاتی كرداری
سكسدا.

گرنگ ئەوێه کتوپر بوو، سستین لە شیوازی کلاسیکی کۆن و ئەو شیوازی که ئەو پەری خۆیستی، چونکه پیاو سوودمەندی گەورە (ئەگەر نەئێین سوودمەندی تاقانە)، بیگومان پیاو هەولەدات دڵخۆشی ئافەرەتە که بکات وەکو چۆن هەولێ دڵخۆشی خۆیەتی بەلام پرسیار ئەوێه چۆن ئەو جیبەجی بکەین؟

وهلامی ئەمە زۆر ئاسانە و پێویستی بە هیچ ئەركێك نییه و دەتوانین جێبەجێی بكهین بە ئاسانی. لێره دا حەز دەكهین بە پیاو بلیین دوو دل نەبێت لە پرسسیار كردنی هاوسەر كهی چونكه ئەمە عەیبە نییه چونكه خۆی پیاوه و دەزانیت پیاو پێویستی بە چیهیە لە كرداری سینكس، بەلام نازانیت ئافرهت چی دەوێت و حەز بەچی دەكات.

چون پياو دهتوانيت شهوه بزانييت لهكاتيكد اشم بابته ناخوينرييت له قوتابخانهكان و ناتوانين باسي بگهين له شوينه گشتييهكان يان تايبهتاييهكان، ئافرهتيش دهبيت به ههمان شيوه شهرم نهكات له تيگهيشتنى هاوسهرهكهى بهوشتهى كه حمزى ليدهكات، دهبيت شهوه بزانيين كه شهو تاقه سهرچاوهيهكه كه پياو بههويهوه فيردهبيت، نهگهر ئافرهتهكه ههر سووربوو لهسهر نهوتنى به پياوهكه له كوټاييدا ههر شهو دوږاوه، بهئى ههر شهو دوږاوه

پیاوه که بهردهوام ده‌بیت له پیدانی کونه‌که‌ی خوی که راهاتوو له‌سهری. لی‌ره‌دا ده‌بیت نه‌وه
 بلین که‌زاناکانی خورثاوا دواي نه‌وه‌موو ساله‌ی خویندن و تویرینه‌وه دان به‌وه‌دا ده‌نین
 که‌ نافرته‌کان هه‌موویان وه‌کو یه‌ک نین و له‌سهر یه‌ک پربازنین، چونکه هه‌ر هه‌موو نافرته‌یک
 پیدایستی خوی هه‌یه که جیاوازه له نافرته‌کانیتر، چونکه هیچ یاسایه‌کی گشتی نییه
 بتوانن جیبه‌جیی بکه‌ین له‌سهر هه‌موویان، وه هه‌تا نافرته‌که خوی له‌وانه‌یه
 پیدایستییه‌کانی و ناره‌زووه‌کانی بگو‌ریت له کاتی‌ک بو کاتیکیتر، نه‌مرو حه‌ز له‌وه ده‌کات و
 دواي ماوه‌یه‌ک ده‌بیته شیوه‌یه‌کیتر، دواي ماوه‌یه‌کیتر ده‌گه‌ریته‌وه بو کونه‌که یان ده‌گو‌یرنه‌وه
 بو شوی‌نیک‌ی نوی، له‌به‌رئه‌وه قسه‌کردن له‌گه‌ل نافرته و پرسیارکردن به به‌ردهوام ده‌رباره‌ی
 ناره‌زووه‌کانیان کاریکی زور گرنگه.

به‌نیسبه‌ت پیاوه‌وه سی‌کس نه‌وه‌یه نه‌نجامی گه‌یشتن به هه‌له‌شه و فریدان. زانست
 ده‌نیت له ناخی جه‌سته‌ی پیاو شله‌مه‌نییه‌ک پی‌که‌اتوو له تو‌وار و له پی‌ست جیا‌کراوه‌ته‌وه و
 ناماده‌یه بو دهردان، به‌لام به‌نیسبه‌ت نافرته مه‌سه‌له‌ی جیا‌کردنه‌وه یاخود دهردانی
 شله‌مه‌نییه‌کان دروست نابیت پیش هه‌لچوونی سی‌کسی. کاتی‌ک پیاو هه‌لده‌چیت له‌پرووی
 سی‌کسیه‌وه له‌وکاته‌دا ناماده‌یه و ده‌گه‌ریت به‌دواي ری‌گه‌یه‌ک بو فریدان، به شیوه‌یه‌کیتر
 هه‌لده‌دات نه‌م تو‌وانه به‌تال بکات که هه‌یه له ناو جه‌سته‌ی و ده‌ستکه‌وتنی نه‌وه هه‌له‌شه‌یه
 به خیرات‌رین کات.

نه‌مه پرو‌ده‌دات کاتی‌ک نافرته‌که هه‌لده‌دات خوی ناماده بکات به مه‌به‌ستی کردنی
 چالاک‌ی سی‌کسی، نافرته ده‌ست پی ده‌کات دواي ته‌واوبوونی پیاوه‌که؟ سبحان الله نه‌م
 جیاوازییه که نافرته‌که تو‌ره ده‌کات پیاو به‌گو‌یره‌ی سروشتی خوی ناماده‌یه و پی‌ویستی به
 هیچ یارمه‌تییه‌کیتر نییه بو نه‌وه‌ی بگاته هه‌له‌شه‌ی سی‌کسی، نه‌وه‌ی پی‌ویستی پی‌ی هه‌یه
 به‌کگرتنی جه‌سته‌یی و فریدانه، به‌لام نافرته‌که پی‌ویستی به پیاوو شاره‌زاییه‌که‌ی له
 جینگای نو‌وستنه بو نه‌وه‌ی هه‌لچیت له پرووی سی‌کسیه‌وه، پی‌ویستی به قسه‌کردنی نه‌رم و
 نیان و گفتو‌گو‌یه‌کی پومانسیه دواي نه‌وه پی‌ویستی به‌ده‌ست به‌سه‌را بردن زور و جو‌ر
 به‌جو‌ره. لی‌ره ده‌توانن نه‌م چالاک‌یانه به‌م شیوه‌یه پیشان بده‌ین. به‌نسبه‌ت پیاو وه‌ک لا‌بردنی
 تو‌یک‌لی پرته‌قاله، چونکه تو‌یک‌لی پرته‌قال یه‌ک چینی هه‌یه، به‌لام به‌نیسبه‌ت نافرته
 چالاک‌یکه وه‌کو لا‌بردنی تو‌یک‌لی پیازه چونکه تو‌یک‌لی پیاز چهند چینیکه و پی‌ویستی
 به‌کاتیکی زور هه‌یه بو لا‌بردنی.

بۇچى پىياو قامەرزۆى سىڭىسە؟ كاتىك پىياو لەگەل ھاوسەرەكەى دەبىت لەژوورى نوستى دەست دەكات بە بەرىكە كەرتنى ئەندامانى لەشى يان شوينى تىرى لەشى لەو كاتەدا ھەست بە لەزەت و رابواردن دەكات، ۋە لەميانەى ئەو بەرىكە كەرتنە، پىياو كە دەتوانىت پەيۋەندى بىكات لەگەل خوشەويستى ۋە نەرمە سۆزىك كە ھەيە لە ناخيدا، ھەلدەسىت بە پەيۋەندى و لە ھەمان كاتدا دەمىنىتەۋە بەسەرى لايەنى پىياو تەيەكەى كە لە ناخيدا ھەيە بىگومان خوشى و نەرمى و سۆزى ھەمووى ھەيەلە ناخى پىياو كە بەلام ئاگادارى دەبىن لەميانەى بەرىكە كەرتنى جەستى لەگەل ئافرەتەكە لەژوورى نوستن و لەكاتى كردارى سىڭىسىدا. ھەلچوونى سىڭىسى و كردارى سىڭىس پەيۋەندى بەھىز دەكات لەلای پىياو بەو سۆزەى كە ھەيەتى زۆر جار دەبىن دواى تەراۋ بوونى كردارى سىڭىس دەردەچىت و تەماشاي جوانى دارو سىروشت يان ھەرشىتىكىر دەكات، دەستدەكات بەتەماشاكردنى ئەۋشتانەى كەلەدەۋرو بەرىكەى بەبىنىنىكى جىياۋان، بىنىنىك پىرە لە سۆز. پىرسىار لىرەدا ئەۋەيە: ئاياپىياۋكە ئەم جوانىيەى نەبىنىۋە لە پىشا؟ ئايا ئەم جوانىيە يەكەم جارە بىبىنى؟ راستى ئەۋەيە ئەم جوانىيەى ھەيە لەمارە يەكى دور بەلام لەبەر ژيان و سەرقالى و خەباتى و بايەخدان بە باردۇخى پۇژانە، ئەۋە ھەمووى بوۋە بەئەركىكى قورس لەسەر پىياۋكە بە پەلەيەك كە خۇى پىچراند لە سۆزەكانى كە ھەيەلە ناخيدا و واى لىھات كە تواناي ئەما ئاگادارى ئەم جوانىيەىت. ئەۋەيە پىۋىدا ئەۋەيە پىياۋكە لە پىڭەى يەككەرتنى ماۋەكەتۋانى دووبارە پەيۋەندى بىكات بە سۆزىۋە و بەۋەيەۋە دەستىكرد بە تەماشاي ئەم جوانىيە بە بىنىنىكىر، بىنىنىك كە تىكەلى سۆز و خوشەويستى بىت.

سىڭىسى راست كارىگەرى زۆرى ھەيە بەسەر مەۋە كارىگەرىكى ئىجابى، لەبەر ئەۋە ئەو پىياۋى كە سەرقالە بەكاركردن دەبىن ھەلدەدا داۋاي كردارى سىڭىس بىكات لەگەل ھاوسەرەكەى بەنىزىكىر دەرفەت چونكە ئەۋەيەمەتى دەدات بە شىۋەيەكى خىرا پەيۋەندى دووبارە بوۋەنەۋەبە لايەنە سۆزى يەۋە بىكات. رىۋاردنى تى خستى:

كاتى ۋەدۇرئاندى سىڭىسى پىياۋكە و پىش كردارى تى خستى، دەبىن پىياۋكە پەرزە و قامەرزۆيە بۇ يەكگرتنى جەستەى لەگەل ئافرەت. لەو كاتەدا زەكەرى ۋەستائە و رەق بوۋە و جەستەى بەھىز بوۋە و ھەلدەدات بىگاتە ئەندامى سىڭىسى ئافرەتەكە، كاتى ئەۋەدەدات پىياۋكە ھەست بەر رابواردىكى زۆردەكات زۆرتەرە لەچاۋ ئەۋەى پىشۋو، زەكەرى پىياۋكە ھەستىارتىر شىۋەكانى لەشى پىياۋ، ئەگەر ھات و بەرىكە كەرتنىك بوۋ بەم ئەندامە، ۋەكو

ئەو يە ھەموو ئەندامانى جەستەي بەريەك كەون، لەوكاتەدا پياو ھەستەكات بەورژاندنى
 سىكسى و شەپۆلىكى گەرە لە رابواردن دەچىت بەناخیدا كە لەكاتى دروست بوونى
 پەيوەندى سىكسى و كردارى تىخستى دروست دەبىت، لەوكاتەدا پياو ھەست دەكات
 گەشتوتە ئامانجى داواكارى خۆى، دواى ئەوھى كردارى فەردان تەواودەبىت ھەست و
 سۆزى پياو كە گەرە دەبىت و سەرئاو دەكەوت.
 چۆن پياو ھەست دەكات كە خۆى خوشەويستە:

دواى تەواو بوونى كردارى سىكس پياو كە ھەستەكات بە پشوو دڵخۆشى، ھوكارى
 ئەو يە پياو كە والەكاتى جىماع پەيوەندى بەھىزكراو لە لايەنى تىريەكەى كە لە ناخیدا يە
 ھەلیدەدا كەردە ھەكەى تەواو بكات، بەلام دواى تەواو بوونى كردارى سىكس پياو كە
 دەگويزىتەو ھە بۆ پەيوەندى لايەنى مېيى كە لە ناخیدا ھەيە و دەست دەكات بە ھەست كردن
 بەخوشەويستى و سۆز، دەگويزىتەو ھە لە لايەنى نىرى ھەو جەنگاوەرەو ھە بۆ لايەنى مېيى
 نەرم و ھەسۆز.

ئەوھى پىخۆشبوونى پياو كە زىاد دەكات لەكاتى كردارى سىكسدا ئەو يە ھەست دەكات
 رابواردنى ئافرەتەكە لەكاتى چالاكەيەكە و گەشتنى بۆ لوتكەى دڵخۆشى و خوشەويستى،
 پياو كە لەوكاتەدا ھەستەكات كە توانىويەتى ئارەزوەكانى خۆى و ئافرەتەكە پەريكاتەو،
 ھەتەيە كىتر توانى ئەر كەكەى جى بەجى بكات بەرپك و پىكى و خوشەويستى ھەردوو لايەنىان
 دروست كرد. بۆ ئەوھى پياو كە بتوانىت بگاتە ئەو ئەنجامە دەبىت ئافرەتەكە يارمەتى بدات
 بۆ گەشتى بۆ لوتكەى لەزەت پىش ئەوھى خۆى بگاتە ئەو لەزەت، بەلى ئافرەت بۆ ئەوھى
 بگاتە ئەو لوتكەيە پىويستى بەكاتىكى درىژە و پىويستىشى بەھوكارىكى ھەركەى يارمەتى
 ھەرى ترە، ئەو پىش پياو كەيە. ھە دواى ئەوھى ئافرەتەكە دەگاتە لوتكەى لەزەت پياو كە
 ھەتوانىت بايەخ بدات بە لايەنى خۆى لە چالاكى بۆ گەشتى بەو لوتكەيە. مەسەلى گەشتنى
 پياو بۆ ئەو خالى (لوتكە) پىويستى بەكاتىكى زۆرنىيە و پىويستى بە ئەر كىكى زۆر نىيە
 چۆنكە خۆى ئامادەيە بەسروشتى خۆى.

سىكسى راستە قىنە وەكو چارەسەر كەردنە:

ھەر نەبونیەك یان ھەر كیشەيەك توشى پياو كە دەبىت لەكاتى پۆژدا ھەتوانىت لای بدات
 و سەربكەوت بەسەرىدا بەرپكەى سىكسى راستى بەلەزەت. بەلى بەنسىبەت پياو ھە ھىچ
 چارەسەرىك باشتەرنىيە ھەوھى باسەنكەرد بەلام بەنسىبەت ئافرەتەكە سىكسى راستى
 بەلەزەت يارمەتى بدات بۆ ھەست كردن بە دڵخۆشى و ژياندە ھەو خوشەويستى و سۆز.

بمبن نهوسينگسه راستيه بهلهزهته بهناساني پياوه که خوشهويستی راستهقينهي نافرتهکهي
لهبردهچيت. لهوانهيه ههلسوکهوتي روزانهي لهگهل نافرتهکه نامارژدهکات به پهروشت و
نهرم ونياني بهلام لهناخوه ههست بهو پهيوهندييه دوستانه قوله لهنيوان خوي و

مەن ئافرىقە، ئەمەلىيەتتە پەيۋەندىيەت ئارقىلىق ئافرىقا بىلەن ئاسىيا ئارىسىدا بىر قانچە ئورمان بېلىق سىلكىسى راستە قىيىنەي بەلەزەت، پىياۋدەست دەكات بەسەرئىچ كىرىش ۋە پاكومان لەسەرھەلگەرەكانى ئافرىقەكە ۋە ھەتتا بچوۋكەكان، ۋە لايەننىكى تازە بەرچاۋى پىياۋكە دەكەۋىت ئەۋىش لايەنە خراپەكانى ئافرىقەكە يە. ۋەكۇ باسما نىكرد پىياۋ ھارپى ئافرىقەكە مەسەلەي پەيۋەندى كىرىش بەلەيەننى سۆزىيەۋە، چۈنكى پەيۋەندى دەكات بەلەيەن لەمىيانەي دەستكەۋىتى بەسلىكس، بەلام ئافرىقەكە پەيۋەندى بەم لايەنەۋەدەكات لە پىنگەي گىفتوگۇز كىرىش نەرم ۋە ھەستەۋەكە لە كۆتايىدا دەكاتە خوشەۋىستى.

[illegible]

كىشىنى ئۆزى پۇرۇنە ئافرىقىگە دورى دەخاتەره و وای ليدەكات كە بىر لەخۇى نەكاتەره و
ھىچ دىرفەتىكى پىنەدات بۇ شادىبون و خۇ بايەخدان و رابواردن بە ژيان. بە لام ئەگەر

ئافرەتەكە ھەستىكردبە ئاگادار كوردنى پياۋەكە بەربايخدانە پىيى و ھەستىكرد كە خۇي سەرقال نىيە بە بايەخدان بە كەسەكان و ھەتا لە شىۋەيەكى كاتى لەو كاتەدا ئاگادارى خۇي دەبىت و دروست دەكات لەو كاتەدا بە بايخدان بە ئارەزوۋەكانى جەستەي، ۋەلىرەۋە ھەزدەكەين بلىن ھەر پياۋىكى ژىر و شارەزا لە دەرونى ئافرەتەكە و جياۋازى نىۋان پياۋو ئافرەت بىت گىرنگە ئاگادارى ئەم بابەتەين، دەبىت ھەستى ئافرەتەكە لەچاۋبگىرەت و كىشە و پىرسەكانى خىزانى پى ھەلنەگىرەت و واى لىبكات كە ژىر ئاۋ بگاتە گۆيكانى لەودەريايە، نەگەر پياۋەكەبەپراستى ھەزىكات بەژيانى سىكس، بەپراستى دىخۇشەدەبىت و مەسەلەي ھەستى ئافرەت لەبەرچاۋ نەگىرەت بۇ ئەۋەي خۇي لەبىر بچىت و ئارەزوۋەكانى جەستەي خۇي لەبىر بچىت، ۋە ئەگەر ھاتوو ئافرەت ژىر ئاۋ كەوت لەم دەريايەي زولم و زۆردارى پياۋ و چاۋەروانى ئەۋە بىت ئافرەتەكە بەخشىنى خەلاتى سىكس پىشكەش بكات، چۆن دەتوانى ئەمە بكات؟

ئەگەر پياۋ بىەۋىت ژيانىكى سىكسى دىخۇشى دەست كەۋىت، دەبىت شىۋازى نمونەيى جىبەجى كوردنى پىداۋىستىيەكانى بنەپەتى سىكس و دواتر شىۋازى پراستەقىنەي داۋاكارى كوردنى سىكس و دەست پىكردن بە سىكس بەرچاۋبكات.

دىخۇشكردنى ئافرەت لە روۋى سىكسەۋە:

شارەزايى ئافرەت بەوسروشتى مىي خۇي جياۋاز لەسروشتى پياۋ كە ھەزدەكات قەبكات و گىفتوگۆ بكات، ۋە لەقبوون بەوقسەكردنەۋە بەتايبەت ئەگەرھاتو پىنگەي پىنەدرا بەشدارى بكات بەشىۋەيەكى پراستەوخۇ لە ناۋجەرگەي باسكردنەكە، زۆربەي جار ۋە لەسەر چاۋەي دۆستانەو خۇشى و ھۆگرى ئافرەتەكە ھەلدەستىت بەگىفتوگۆكردن دەربارەي شتىكى نۆر ھەتا ئاسان دەبىت بەرە بەرە بتوانىت بگاتە دۆزىنەۋەي ئەو بابەتە بنەپەتياۋە كە ھەزىكات گىفتوگۆي لىبكات.

ۋەئەم شىۋازەي ئافرەت بۇ قسەكردن لەيەك دەچىت لەشىۋازەكەي بەكردارى سىكس، چۆنكە ھەزدەكات كردارى سىكس لەگەل ئەۋپياۋەيدا پەلەناكات پىچەك و سوپانەۋە دەكات بەدەستى لە دەۋرەبەرى جەستەي پىش ئەۋەي بگاتە جىبەجى كوردنى (بەرگەۋتن) دواتر كەۋتن بەسەر پىشدا بەبى دەنگ لەجىگا يان دەرچوون و جىيەننانى ئافرەتەكە بەتەنيا؟

ئافرەت ئارەزوۋى ھەيە پياۋەكە لە سەرەتادا ھەلىسەت بە بەرىكە كەۋتن و دەستبازى كوردنى جەستەيى بە ھەموو نەرمى و نىانى و سۆزىك و ھەروەھا دووركەۋتنەۋە لە ھەموو جۆرەپىندەيى و نەزانىنەكەۋە، دەستدەكات بەھەموو ئەو ناۋچانە كەدوون لە ئەندامەكانى

سىنكىسى زۆر ھەستىيار لىزەدا دووبارە دەلىل كە ئەم بابەتە زۆر زۆر گرنگە و پىيويستە لەسر ھەموو پىياويكە شارەزاي ھەبىت و جى بەجى كىردنى بزانىت و پىنگەى ئاسان بۇ زانىنى ئەمە تەنھا پىرسىيار كىردنە لە ئافرەتەكە خۇى.

بەلى پىرسىيارى ئافرەت ۋەھاندانى بۇدەرخستىنى ۋەلام دانەۋە، ئەى باشە چۇن پىياو ئەبىت بزانىت ئافرەت لەنار جىگەدا چى ئەۋىت؟ چۇنكە خۇدى پىياو پىداۋىستىيەكانى جىاۋازە لە پىداۋىستىيەكانى ئافرەتەكە و ناتۋانىت ئەۋە بزانىت، يان ئەۋەتا كىتېبىك بخۋىنىتەۋە دەربارەى ئەم بابەتە ياخۇد ئەۋەتا ئافرەتەكە پىي بلىت، ئەۋكاتە دەبىت ئافرەتەكە ئەۋە بزانىت كە ئەۋەى خۇى پىيويستىيەتى دەستى ناكەۋىت لەناۋجىگە لەگەل پىاۋدا ئەگەر بىتو بەبى شەرم كىردن پىي بلىت.

گرنگ ئەۋەىيە دەست بازى ھەر بەتەنھاخۇى ژنەكە دەگەىيەنىتە رابۋاردن ۋە پۈۋى سىنكىسى يەۋە گەرمى دەكاتەۋە. بۇنمۈۋە ئافرەتەكە ھەزناكات بە ھەلسانى پىاۋەكە و ھىرش كىردن بۇ سەرسىنگى چۇنكە ئەم رەفتارە بە دلى ئافرەتەكە نىيە و ھەلۋىستەى ترسى تىدا دروست دەكات و ۋاى لىدەكات كە لە پىاۋەكە دور بىكەۋىتەۋە. بۇيە پىاۋى ژىر ھەلدەستىت بەدەست بازى كىردن لەگەل ئافرەتەكەدا و دەست بىردنى بۇ نىزىك ئەۋ ناۋچانە لەيەكجار زىاتر، ۋە دواتر دەست دەكات بە نىزىك بوۋنەۋە لىي بەرە بەرە، لىزەدا پىياو دەبىت زۆر بە خەستى داكۋتىن نەكات لەسر يەك ناۋچە دەبىت دەست بەرىت بۇ چەند ناۋچەيەكى جىاۋاز چۇنكە جەستەى ئافرەتەكە ھەموۋى بە تىكرا زۆر ھەستىيارە و گرنگىيەكى زۆرى ھەىە بۇ ۋورۋاندىنى سىنكىسى. ئەمە جىاۋازىيەكى ترە لەنىۋان ژن و پىاۋدا چۇنكە جەستەى پىياو چەند ناۋچەيەكى زۆر كەمى تىدايە كە گرنگى ھەبىت لە كىردارى سىنكىسىدا بەلام ئافرەت سەراپاي ھەستىيار و گرنگە. بۇيە پىيويستە پىياو بۇ زۆرەى شۋىنەكان دەست بگۈنۋىتەۋە بە شىۋەيەكى نەرم و دور لە ھەموو جۆرە پەلەكەردىنىك و دىرندەيەك.

ھەرۋەھا پىيويستە پىياو لەۋكارەدا لەسرخۋىبىت و دەبىت ئەۋە بزانىت ئافرەت ۋەكو پىياو نىيە، چۇنكە پىياو لەسروشىتى خۇيدا ھەزەكات بە ئاراستە كىردنى راستەوخۇ و كۋتايى ھىنان بەكردارەكە، بەلام ئافرەتەكە بەتەۋاۋەتى دژى ئەۋەىيە، ئەۋ ھەز بە دەستبازى و دەست بىردنى نەرم كە دابەش دىكرىت بە سەر ھەموو بەشەكانى جەستەيدا، پىيويستە پىياو بىر لەۋە بىكاتەۋە پىنگەى ھەلچۈۋى سىنكىسى ئافرەتەكە ۋەكو پىنگەى ھەلچۈۋى خۇى نىە، چۇنكە خۇى بە گۈنۋەى سروشىتى خۇى نامادەىيە بۇ تەقاندى جەۋ بۇ دەزگاي سىنكىسى بە ھىرش كىردنى بروسكەىي، بەلام ئافرەتەكە پىيويستى بە كاتىكى زۆر دىرژ و بە شىۋازىكى

تایبیت بۆ ئەوێ بۆتوانیت هەست بە ئارمەزوی خۆی بکات و بە پێویستی کردنی بە سینکس،
شتینکی زۆر گرنگ و هەستیارە.

پیاوی ژیر دەتوانیت رابواردن بە سینکس یارمەتی ئافرەتەکه بدات بە رابواردن لە میانە
پەلەنەکردن و دەست بردنی تاقیکراوە و دور لە هێرش کردن (بارەگای دوژمن راستەوخۆ).
نەرم و نیانی و لەسەر خۆیی و پەلەنەکردن، ئەو پیاوی بەرێز پەلە مەکه؛

پیاوی ژیر دەتوانیت دەست بگریت بەسەر کرداری سینکس، بەنی دەتوانیت دەست
بگریت بەسەر ئەوێ ئەگەر بتوانین دەست بگرین بەسەر ئارمەزۆه هاندەرەکانی سینکس،
پیارەکه دەتوانیت بەر دەوامبیت بە دەست بازی ئافرەتەکه بۆ ماوەیهکی درێژ، وە لەم کاتەدا
ئافرەتەکه دەگاتە ئەوپەری دلخۆشی، وە ئەنجامی ئەم دلخۆشییە ئیجابی دەبێت لەسەر
پیارەکه چونکە هەموومان دەزانین ئەو پەندە که دەلیت: (دوای هەموو پیاویکی مەزن و بلند
ئافرەتیکی مەزن هەیە)، چونکە ئافرەتەکه دەتوانیت پیارەکه دلخۆش بکات یان دەتوانیت
ژیانی وێران بکات، دەبێت بایەخ بدەین بە ئافرەت و بە هەستی و بە پێویستییه
سینکییهکانی.

چەقاندن، ئاسۆی فراوان و چالاکی سینکس؛

لەکاتی چالاکی سینکس دەبێت پیاو زۆر بایەخ نادات بەوێ پێی دەوتریت گەرم
کردنەوه (مەبەست لێره ئەوێه دەست بازی و دەست بردنی جەستەیی و ماچکردن و ئەوێ
لەرە دەچیت)، وە دەبینین کورت دەبێتەوه بەلایەنی گەیشتن بە ئامانج و هۆکاری ئەوێه
سروشتی چەقاندنی. بەلام ئافرەتەکه تەماح دەکات و هیوا دەخوازێت بە رابواردن بە گەرم
کردنەوه، گەرم کردنەوه بەشتینکی زۆر زۆر گرنگە لە چالاکی سینکس، سینکس راستەقینە
نێه بەنی چالاکی گەرم کردنەوهی درێژخایەن، ئەمەیه ئافرەت و سروشتی.

رەبۆرت و توێژنەوهکان دەلێن هەموو ئەوێ پیاو پێویستی پێی بیت لەپێناو گەیشتن بە
ئەوێژاندنی سینکس دوو چرکه یان سێ چرکهیه، بەلام ئافرت پێویستی بە کاتێکی درێژترە
(تیکرای ئەم کاتە هەژدە چرکهیه)، ئەم راستییە زۆر گرنگە و لەسەر هەموومانە بەرچاوی
بەخێن و بایەخی پێ بدەین، چونکە ئافرەت پێویستی بە شەش ئەوەندەو ئەو کاتەیه که
پیاو پێویستی پێهتی، راستییەکی زانستی سەر سوپەینەرە، رات چییە ئەو پیاوی بەرێز؟
ئەگەر هاتوو پیارەکه نەزان بوو لەم راستییە ئاسان دەبێت لەسەری بهوای واییت
ئافرەتەکه ئارمەزوی نێه بەکرداری سینکس و بەلگە لەسەر ئەوێ وەلام ئەدانی ئەوێ ئافرەتەکهیه
بۆ ئەراکاربەهەکی و هۆکاری ئەوێه خۆشی ناوێت یان ساردە لەهروێ سینکسەوه یان

نەخۇشە، ۋە ھەر شىئىك بىت ھۆكارەكەي پىياۋ دىلخۇش ناكات. خالىكىتر ئەۋەيە نەزانىنى پىياۋەكە بەم راستىيە ۋاي لىدەكات نەتوانىت ئەۋ كاتە داين بكات كە ئافرەتەكە پىۋىستى پىنى ھەيە، ۋە ئىمە ئەۋە دەزانىن كە ئافرەتەكە ئارەزۋى نابىت بە سىكسى خىرا بەبى ھىچ دەست بازىيەك.

ۋە ئەگەر ئافرەتەكە پىياۋ نەبۋارد بە چالاكى سىكسى لەۋ كاتەدا دەگۈپىت لە پابۋاردن ۋ بەسەر بردنى كاتىكى خۇش ۋ جوان بۇ بىتاقەتى ۋ ھىلاكەت ۋ ھەراسان كردن. بۇ ئەۋەي ئافرەتەكە پىشترخۇي ئامادەبكات بۇسىكس پىۋىستى بە كاتىكى درىژترە ۋ ھۆكارەكەي دەگەرپىتەۋە بۇ سىروشتى مېنى ئەۋۋ بە فراۋانبۋونى ئاسۋكەي، ۋە ئەگەر ئافرەتەكە نەزان بۋ لەم راستىيە دەربارەي خۇي لەۋانەيە ۋاھىمەبكات بە ھەلە كە خۇي لەۋانەيە عەبىيىكى ھەبىت يان لەۋانەيە ۋاي بۇ بچىت كە خۇي ساردە لەۋۋى سىكسەۋە ۋ ناتوانىت توۋشى ۋورۋاندىن بىت، بەلام راستى ئەۋەيە گەرم كردنەۋەي دەست نەكەۋىت كە پىۋىستى پىيەتى ئەمە داۋايە لە پىياۋەكە كە ئەۋجىاۋازىيە دەبىنىت، لە ھەندىك ھالەت ئافرەتەكە ھەۋلەدات خۇپىشاندىنىكى دەستكرد بۇ ۋورۋاندىنى سىكسى بە مەبەستى پارىكردنى پىياۋەكە ۋ بۇئەۋەي ئەمەبەسەلمىنىت كەخۇي ئافرەتىكى ئاسايىيە، ئەۋخۇپىشانداۋە زىيانىكى زۆرى تىدايە پىۋىستە لەسەرئافرەتەكە بە تەۋايى دوۋرىكەۋىتەۋە لەمە.

سىكس ۋ خۇشەۋىستى :

لە خۇرئاۋا بە سىكسى پابۋاردن دەلىن ۋوشەي (خۇشەۋىستى)، بەلام ئەگەر ھاتۋو چالاكى سىكسى زۆر خىراپىت ۋ بەدلى ئافرەتەكە نەبىت بەۋە دەلىن (كردارى سىكسى). كاتىك ئافرەتەكە دەگەرپىتەۋە بۇ مال ۋ دۋاي ئەۋەي چەند ساتىكى درىژى بىردەسەر بە كاركردن بىگومان ماندۋو دەبىت ۋ ئەۋشتەي كە يىرى لىنەكاتەۋە ئەۋىش كردارى سىكسە. ئەۋەي ئافرەت پىۋىستى پىنى بىت بۇ ئەۋەي ھەست بكات بە ئارەزۋو ئەۋىش دەست بردنى پىياۋەكەيە، دەست بردنىك سۆزى تىداپىت ۋ نەرم ۋ نىانى تىداپىت ھىچ بۇنىكى سىكسى تىدانەبىت، بەلى پىۋىستى بە سۆز ۋ نىانى پىياۋەكەي ھەيە يەكەمجار، ئەۋ سۆزەي كە ھىچ داۋاكارىيەكى سىكسى تىدانىيە، لەمىانەي ئەۋەدا ئافرەتەكە ھەستدەكات بە ئەۋپەرى پشۋو ۋ دىلخۇشى، ئەۋشتە قورسە لەسەر پىياۋەكە كەتېبكات چۈنكە لە فەرەنگىدا ئەم ۋوشانە نىيە.

زۆر گىرنگە پىياۋ تىبكات لەم دىارە مېيىيە لەلاي ئافرەتەكە، چۈنكە دەست بردنى نەرم ۋ نىان ۋ بەرىكە كەۋتنى بەتال لە ھەمۋو داۋاكردنىك لە سىكس، ئافرەتەكە ۋا لىدەكات كە

ههستی پیده کات که ده ژییّت له خوشی به ههشت نهک له سهه زهوی، و ئاساییه نه مه داوای
 کاتیکی زۆر ده کات له پیاوه که، له بهر نه وهی پیاو به سروشتی چه قاندنی ههول ده دات به
 بهردهوام بگاته ئامانجی خوی به کورتترین کات، لیره ده بینین پیاو سهه و خوراگری
 نامینیت و دهووستیت له بهردهوام بوونی به شیلان و رابواردن کردن که بریتیه لهو شته که
 زۆر گرنگه بو پشوو پیدانی ئافره ته که. به لام نه وهی جیاوازی سروشتیه ههیه که له پیاو
 ئافرهت، به لایه کدا که ده بیّت چاره سهه ریکی ناوه ند هه بیّت له نیوانیاندا.
 سیکسی خیرا و رابواردن:

زۆر جار پیاو هه زده کات ئافره ته که دلخوشبکات له ژووری نووستن به موی بهر چاوخستنی
 پیدایستییه کانی، به لام له هه ندی جار هه ست ده که ن به سۆزکردن بو پرنگه سروشتیه که ی
 خوی که زۆر بیّت نهو هه موو ده ست بازیه پێویسته یان پشت گوی خست، شتی که له ناخی
 پیاو ده لیت: بایه خ نه دهیت نه م جار به هیه شتی که، گرنگ نه وه به خیراییه که ی خوی
 بهرچیت و ئامانجی داواکاری خوی جیه جی بکات. نه مه مانای نه وه نییه که پیاوه که بایه خ
 نادات به ههستی ئافره ته که و به پیدایستییه سیکسییه کانی، راستی نه وه به ته نها بیری
 له کهونی خوی کردووه و هه زده کات به کاری بهینیت، نه مه یه سروشتی پیاو که پهروه ده که را
 له سهه ری.

نهو له بهر چاومانه ئافره تی که هه زده کات ئاره زووی ده ست بکه ویت به سیکس له پرنگه ی
 ده ست بازی درێژ خایه نه وه، وه پیاوی که هه زده کات ئاره زووی ده ست بکه ویت به سیکس له
 میانه ی نه وه ی پێی دهوتریت سیکسی خیرا، نه وه ی پێویستی پێی بیّت یان دوو چرکه یه یان
 سێ چرکه به لام ئافره ته که پێویستی به کاتیکی زۆره.

ئافره ته که ده بیّت نه وه بزانیّت که پیاوه که له کاتی که بو کاتیکیتر پێویستی به سیکسی
 خیرایه چونکه نه مه له سروشتی هیه، وه له کاتی که پیاوه که نه م سیکسه خیرایه ی ده ست
 له که ویت ده توانیت به هه موو ئاره زوویه کی دلخوشی بکات له جاره کانیت نه مه یه ههستی
 پیاو. نه وه مان بووون بوویه وه که کرد نه وه ی سیکس جیاوازه له لای پیاو ئافرهت، وه نهو
 په سهاره له خوی ده کات نه وه یه ههستی پیاو چیه له کاتی که سیکسی خیرای ده ست
 له که ویت که ئاره زووی لێی هیه و ههزی لیده کات؟ ئایا پێی پشوو ده دات؟ یان هه ست
 ده کات به نازاری و جوانی؟ په سهاریکیتر نه وه یه نه کهر هاتوو ئافره ته که پرنگه یدا به پیاوه که
 سیکسی خیرا بکات ئایا رادین به وه و له دوا پوژدا پیدایستییه کانی ئافره ته که بهر چاو
 ناگرتن یان ئاره زووه سیکسییه کانی؟

دوو پرسپاری زور گرنګ زور سهرسورمینر که قورسه وهلام داندهویان، ههولیده خوننری نازیز وهلامی نهم دوو پرسپاره بدهروه به شینوازیګ گونجاو بیئت لهگهل بارودوخ و هست و پهیوهندی خوت به هاوسهرهکه، نایا به راستی خوشت دهویت و هستی بهرچاوت دهخیت؟ نایا نارمزوی ههیه له سینکسی خیرا؟ دلخوشت دهکات بهلام بهدلی هاوسهرهکه نییه؟ نایا تو نامادهی دابهزیت له سینکسی خیرا؟ راستی نهویه هیچ وهلامیک نییه بیکهین بهیهک وهلام و بتوانین بهگشتی بیکهین بهوهلام بوههمووی، بهلام چند ناموزگاریهک و چند تهمی کردنیک ههیه دهتوانیت یارمهتیمان بدات لهه بوارهدا.

لهوانیه ریکهوتنیک دروست بیئت له نیوان پیاوو نافرهت و به گویرهی نهم ریکهوتنه دهتوانین جوړی سینکس دهست نیشان بکهین که له ناینده بهکاری بهینین، دانانی پلانیګ هردوولا پیی قایل بن.

با نهمه باس بکهین که چیروکی دوو هاوسهرن نهم بابته دروست بوو له نیوانیان و له کلینکی یهکک له پسپورهکان و دواي گفتوگوپهکی دریز نهم ریکهوتنهیان دروست بوو:

1- له کاتیک بو کاتیکتر پیاوهکه سینکسی خیرای دهست دهکهویت.

2- بهرامبر نهوه و دواي نهوهی پیاوهکه نهوهی دهستهکهویت، ههلهستین به بهرچاوخستنی پیداویستیپهکانی نافرهتهکه و دریزکردنی سینکس یهک جار یان دوو جار له ههفتهیهکدا.

3- له کاتی سینکسی خیرا دهبیئت پیاوهکه چارهپوانی نهوه نهبیئت لهگهل هاوسهرهکهی که ریکهوتنیک سوزی لیدمربکهویت، هوکاری نهویه وهکو زائیمان نافرهت پیویستی به کاتیک زور دریزتره لهوهی پیاوو پیویستی پیی ههیه له چالاکی خو گهرم کردن و ههچوونی سینکسی.

4- لهکاتی سینکسی خیرا پیاوهکه دهتوانیت ههلسیت به باوهش کردن و ماچ کردن هاوسهرهکهی و هستی پی بگهیهنیت به خوشهویستی خوئی نهگهر به شیوهیهکی خیراتر لهوهی داهاتوو لهسهری بیئت.

نهگهر هاتوو هردوولا ریکهوتن لهسهر پلانیکی دیاریکراو نهمه مانای نهویه نافرهتهکه چرای سهرزیدا به پیاوهکه بو دهست کهوتنی سینکسی خیرا و بهبی نهوهی هست بکات به هیچ کلهیی و گازندهیهک، نهمه له راستیدا شتیکی زور زور باشه به نیسبهت پیاوهکه. له نایندهدا پیاوهکه دهتوانیت دواي سینکسی خیرا بکات به شینوازیګ نافرهتهکه لئی تیدهکات

و قایل بووه پیتی له پیشتر، پیاوه که ده توانیت چهند ده سته واژه یك به کار بهینیت ناماره به
داواکارییه که ی بهینیت و پرزگرتن له نافرته که بکات. ده بیت پیاو بلیت چی:
- من به راستی سیکسم هه لچووه بۆ بینیت، با سیکس بکهین.
- بیرم کردی، با هندیك کات بدوزینهوه بۆ کردنهوهی سیکس.
- هندی کاتم.

- مەندى كاتم ھەيە دەتەوئەت پېكەرە كەمىك سىكس بەين.

- ئايا دەتەۋىت بېۋىن بۇ ژوورى نوستن و بۇ ماۋەيەك پېكەۋە بېن؟

- وازمان لیبینه با کاتیڭ دیاری بکهین ئەمڕۆ که میڭ سیکس بکهین.

- نام شهر پیکره سیّکس بکھین.

-پیاوړه هیچ نالیت، سهر دهخاته سهر پشتیه‌کې و دهستی بو لای هاوسره‌کې
برېښه‌کات.

ندوی نافرمت دمیلت :

- نیستا تاقه تی سینکسم نییه به لام ده توانین زور خیرا نهنجامی بدهین.

- اﷲ بیریکی زور باشه به لام من نیستا سمرقالم، ده توانین به شیوه کی خیرا نه جامی

بہمین

- ئەمىرو دەتوانىن بە شىۋەي خىرا سىڭىس ئەنجام بەدىن بەلام بەيانى دەتوانىن كاتىكى

تەراۋ تەرخان بىكەين بۇ ئەنجامدانى ئەۋكارە.

- بوار مەيە بۇ ئەۋەي بەشيۋەيەكى خىرا سىڭىس ئەنجام بەدەين و ئەمەش خوش حاتم

لہکات و پاشان پیکھوہ قسہ دہکھین.

- باشە، ئەمرو كاتى تەواوم نىيە وە تەنانت بارى دەرونىشم بۇ ئەو كارە ئامادە نىيە،

میتوانین به شیوه‌ی کی خیرا سیکس نه‌نجام بدهین. هندی کات حنز دهکم لیت نریک

بملوه، نهگهر جي نامگه به نيته لوٽڪه ي چيڙوهر گرتن.

له راستیدا من قووشی سهر ئیشه یه کی خراپ بووم، له وانه به یانی باش بیتوه و

بِقَوَانِينِ سِيَّكْسِ بَكَمِينِ بِلَامِ سَهَرَهَرَايِ نَوَهْ نِهْمِرُو نِهْتَوَانِينِ كِهْمِيَكْ بِهْ خِيَرَايِ سِيَّكْسِ بَكَمِينِ

خیزانه‌ک‌ی وه‌لام دوداته‌وه و ده‌لیت: نه‌مه شتیکی زور جوانه، به‌لام نه‌مشه وه‌ست و

سۆزۈم ئارمىزى تۆ ناكات. لەمىر بى ئىدەبى يان بۆكەسىكىتەر دەرۋانىت بۆيە ئاغرىت چارى

خوئی ناگرنیت کاتیک پیاوه که ی پنی رازی نه بییت و جوان نه بییت به لایه وه.

نەم كىشەيە دىياردەيەكە كە زۆرىك لە خەلكى پىۋەي دەنالىنن لە ھەموو شىۋىنىكى نەم
دۇنيادەدا. لە دۇنيای پۇر ئاۋادا نەم دىياردەيە بە شىۋەيەكى ئاشكراۋ بەر بلاۋ دەيىنن،
دەگاتە رادەيەك ئافرەتان ناچار دەن نەم قەسەيە بلىن: (تۆ تەنھا دەتوانىت بىيىنىت بەلام
ئاتوانىت ھىچ كارىك بەگى)، واتە دەتوانىت بىروانىتە ئافرەتانىتر بەلام ئاتوانى دەستىان لى
بەدەيت "پاك و بىگەردى بۇ خۋاى گەورە لە ھەلسۈكەۋتى پىياۋ!!"

زۆر گىرنگە ئافرەت بزانىت كە جىياۋازىيەكى گەورە ھەيە لە نىۋان سەرسۈرمانى پىياۋ
ئافرەت. شىۋازى سەرسۈرمانى سىروشتى لەلای پىياۋان بىرىتىيە لە شىۋازى تىپروانىن. كاتىك
پىياۋ ئافرەتتىكى جوان دەيىنىت لەۋ كاتەدا و لە رىگەي تىپروانىنى سىروشتى بۇ ئەۋ ئافرەتە و
ھەموو جوانىەكانى، ئەمە سىروشتىيە. بەلام ئافرەت رىگەي سەرسۈرمانى جىياۋازە لە پىياۋ
نەگەر ئافرەتتىكى پىياۋنىكى جوانى بىنى ئەۋا ئارەزوۋى ئەۋە دەكات بزانىت كىيە، ھەست بە
ھىچ ھەستىكى سىكىسى ئاكات ۋەكو ئەۋەي لەلای پىياۋ بوۋنى ھەيە. ئارەزوۋ دەكات ئەۋ
كەسە بىناسىت، ئەۋەي ئافرەت سەرسام دەكات كەسىتى كەسەكەيە نەك جوانى بەژن و بالاي
پىياۋەكە.

بەزۇرى ئافرەتان بىرىارى ستامكارانەي خۇيان بەسەر پىياۋدا جى بەجىدەكەن و ۋەسفىان
دەكەن و بەكەسىكى سوك و بىنبايەخ و كەم ئەعەقل تۆمەتباريان دەكەن، ئەمەش بەھۋى
سەرنج راكىشانى لەسەرەتاۋە بە جوانى پىياۋ، وا بىر دەكەنەۋە كە جوانى لە بىرى پىياۋدا
بىرىتىيە لە پىۋانەي بىرىارى ئەۋ لەسەر ئەۋ ئافرەتە. ئافرەتان نازانن كە پىياۋىش دەيەۋىت
كەسىتى ئەۋان و شىۋازى بىر كەرنەۋەيان لە ژياندا بزانىت، بەلى تەنھا جوانى وا لە پىياۋى
ژىر ئاكات بىرىاربەدات و خۇي پەيۋەست بكات بەۋ ئافرەتە جوانەۋە، ھەرگىز بابەتەكە بەم
شىۋەيە نىيە، بەلام خالى سەرەتا لەلای پىياۋ بىرىتىيە لە جوانى ئافرەت و پاشان ناسىنى.
دۋاى زانىنى ئەم راستىيە ئايا بۇ سەرسام بىن كە خانمان گىرنگى بە پىۋەكەشى دەرەۋەي
خۇيان و شۋىنى جىۋەرگ و پىشانگا جىھانىەكان بەدن، ھەموو سالىك جۆرىك لە مۇدىلى
ئافرەتەنەي تازەدەيت، بەلام پىياۋان دەيىنن كە ھەموو پىنج يان دەسال جارىك جىۋەرگەكانيان
دەگۈنن. ئەمە زانىسى دەۋونىيە كە زۆر بە باشى لىكۈلىنەۋەي لە بارەۋە كراۋە لە لەلەين
نەۋ كەسانەي كە كارى جىۋەرگ دەكەن لە دۇنيادا. رىگەي ناسىن لەلای پىياۋ لە سەرنجى
و بزانىت كەسىتى چۈنە، ئەمە شىۋازى پىياۋ، بەلام شىۋازى ئافرەت لە سەرسام بوۋن بە
پىياۋ يەكەم جار لە ھەلى ئافرەت بۇ ناسىنى كەسىتى پىياۋ دەست پىدەكات.

لینکۆلینهوهی زۆر دهرباره‌ی نهم بابته کراوه و کهسانی پسیپۆر لهو بواره‌دا زۆر خالی گرنگیان ده‌ست نیشان کردووه و وایان به باش زانیوو که ئافرهت لهو خالانه به ئاگابیت و لێیان دوور بکه‌ویتته‌وه. خاله‌کان زۆرن و هه‌مووشیان گرنگ به‌لام من نه‌متوانی که هه‌موویان باس بکه‌م له‌بهر جیاوازی نیوان سروشتی کۆمه‌لگه‌کان و خوڤه‌وشتیان. به‌لی ته‌نها له‌وانه باس ده‌که‌م که له‌گه‌ل کۆمه‌لگه‌ی پۆژه‌هه‌لاتی خۆماندا ده‌گونجیت، خاله‌کانیش نه‌مان:

1- ئافرهت وا هه‌ئسوكه‌ت ده‌کات وه‌کو نه‌وه‌ی خوشی به‌ سینکس کردن نایه‌ت: هه‌ندیک له‌ ئافره‌تان وا هه‌ئسوكه‌وت له‌گه‌ل پیاوه‌کانیان ده‌که‌ن که پیاو تووڤه‌ببیت و بگاته‌ نه‌و حاله‌ته‌ی که یاری به‌ سینکس کردنه‌وه بکات. باشت‌ترین شتی‌ک باسی بکه‌ین لێره‌دا سه‌رنجی یه‌کی‌ک له‌ پیاوانه‌ که ده‌لیت: هه‌ئسوكه‌وتی خیزانه‌که‌م بیزارم ده‌کات کاتی‌ک هه‌ست ده‌که‌م منه‌تی سینکس به‌سه‌رمندا ده‌کات، بی‌گومان به‌ راشکاوی نه‌وه‌ی نه‌وتوو به‌لام هه‌ئسوكه‌وته‌کانی به‌لگه‌ن له‌سه‌رنه‌وه. هه‌ئسوكه‌وتی وه‌کو نه‌وه‌ی بلی: آاه. باشه با هه‌ندی سینکس پیکه‌وه بکه‌ین و کو‌تایی بی‌ت به‌و هیوایه‌ی بۆ ماوه‌یه‌کی درێژ نیت بیزارم نه‌که‌ی. وه هه‌ندی هه‌ئسوكه‌وتی تر که ئافرهت ده‌لیت و ده‌یکات که هه‌موویان هه‌مان مه‌به‌ست ده‌گه‌یه‌نن، له‌وانه‌ش:

- سه‌رنجه‌ بی‌ ئرخه‌کانی سه‌باره‌ت به‌ سینکس و پیاوه‌کردنی.

- هه‌ندی رینگری ده‌ست پیده‌کات له‌ کاتی نه‌جامدانی کاری سینکسدا.

- هه‌لده‌سیت به‌ ره‌خنه‌ گرتن له‌ پیاو.

- وا خۆی دهرده‌خات که سینکس به‌لایه‌وه گرنگ نییه‌ و ته‌نها بۆ رازی‌کردنی پیاوه‌که‌ به‌و

کاره هه‌لده‌سیت.

2- داخوازی نه‌کردنی ئافره‌ت بۆ سینکس کردن: با نهم پونکردنه‌وه‌یه بخوێنیه‌وه: نه‌وه‌ی که

رقم لێیه‌تی نه‌وه‌ی که خیزانه‌که‌م داوای سینکس کردن ئاکات لێم، هه‌رده‌بی‌ت من نه‌و

داوایه‌ پیشکه‌شی نه‌و بکه‌م. به‌لی ناچار ده‌بم و ده‌ترسم رازی نه‌بی‌ت. زۆر زۆر رقم له‌م

کرداره‌یه. زۆربه‌ی پیاوان ئاره‌زووی نهم شیوازه‌ ئاکه‌ن و هه‌ست ده‌که‌ن هاوسه‌ره‌کانیان

هه‌لده‌دن زالبه‌ن به‌سه‌ریاندا له‌ رینگه‌ی سینکسه‌وه یان هه‌لده‌دن یاری به‌ هه‌ست و

سۆزیان و عه‌سابیانه‌وه بکه‌ن، نه‌مه‌ش ده‌بی‌ته‌ هو‌ی تووڤه‌ بوونی پیاوان و بیزاربوونیان.

3- ئافرهت بېناگایى و ههستى بههیزى خوى له بهدهنى پیاو و ئالهتى زاوژنى پیاوان
بهرهبریت: ئهم ههلسوکهوته دیسان پیاوان بېزار دهکات به شیوازیک ههست به
خوشهویستى ئافرهت و لاشهى نهکهن.

4- ئافرهت پیاو بهرپرس دهکات له گهیشتنى به لوتکهى لهزهت وهرگرتن: ههروهکو پېشتر
باسمانکرد پیاوان ههمیشه ههولدهن ئافرهتان خوش بهخت بکهن له کاتى کردارى
سینکسدا، وه بابەتى گهیاندى ئافرهت بهو لوتکهیه کاریکی گرنکه بهلای پیاوانهوه و
ههنديکیان کردوویانه به پێوهی سهرکهوتن یان ههرهس هیئانی سینکس. کاتیک
ئافرهت ناگاته ئهو خاله دهبینین چیژی پیاو ناتهواودهبیّت و ههنديک ناومیدی پێوه
دیاره. کاتیک به ئافرهت دهئین خهههکانی پیاو زیاتر مهکه و ئهوه بهسه ویرژدانی خوى
نازار دهات، بۆیه پێویست به زیاتر نازاردان یان بهرپرس کردن ناکات لهو بابەتهدا.

5- ئافرهت وهکو پۆلیسى هاتوچو ههلسوکهوت دهکات له نیو جیگهدا: ههنديک له ئافرهتان
جار جار زانیاری دهههه به پیاوهکانیان لهسهر چۆنیهتى دهست کردن به سینکس کردن،
وه بهردهوام دههه لهسهر زانیاری بهخشین له ماوهی کارى سینکسدا. ئافرهت زاله و
ئهویش ئالهتیکه به دهستیوه چۆن بیهویّت و ئارهزووی بکات! سهبارهت به پیاو رقی
له جیهه.

ههوه دهیهویّت، پیاو دهیهویّت و ئافرهتیش ههروهها دهیهویّت، بهو پێیهی ئیعه دوو
کەسى جیاوازين و له دوو پهگهزی جیاوازشین لهبهه ئهوه پێویسته ههندى جیاوازی
پووبدات له کاتى کارى سینکسدا، پیاو ههول دهات کاریک بکات یان ههولدهات دهست له
شوینیکى دیارى کراو بدات له لاشهى ئافرهت وه لهو کاتهدا ئافرهت ئارهزوو ناکات، لهو
کاتانهدا پیاو لهپهپرى ههستیاریدا دهبیّت وه ههندى جار ئافرهت شتیك دهلیت و پیاو تووپه
دهکات و ئاگر له گهوهی و لایهنى شاراهوی دهروونی پیاو بهه دهات، له جیاتی ئهوهی
کاتیکى لهزمتدار ببهه سهر بهلام به پێچهوانهوه بارودۆخهکه دهگۆریت بۆ ناکوکی و
لهوانهیه کاریگهیهکهی چهند پۆژیک بخایهنیّت، له داهاوویدا ئهگهر ئافرهت لهسهر ئهم
ههلسوکهوته بهردهوام بوو، ئهوا کاریگهیهکی نینگهتیفانه دهبیّت لهسهر پیاو به شیوهیهک
ئارهزووی سینکسى دهههستیت لهگهه ئهوا ئافرهتهدا و پاشان بهرپار دهات نزیکی نهکهویتهوه
(خواى گهوه دهزانیت بهوهی که له ئهنجامی ئهوهه سهرچاره دهگرت).

ئافرهت پێویسته زۆر خوى ئامادهکات و ئاگاداریبیّت له کاتى سینکس کردندا لهگهه
پیاوهکهیدا، ئهگهر پیاوهکهی دهستیدا له بهشیك له لاشهى و ئهویش پێی ناخوش بوو، له

جياتى ئەۋەي پياۋ نارازى و توۋرە بىت، پىۋىستە لەسەرى دەستى پياۋ بىگىرت و بگۇرت
بۇ شوئىنىكىتر كە ھەزدەكات پياۋ دەستى لىبىدات و بە دىنبايىۋە ئەۋ كاتە پياۋ لە مەبەستى
ئافرەت دەكات و وا دەكات.

پياۋ لە كاتى كارى سىكسىدا ھەلەدەدات ئافرەت خوشبەختىكات ئەگەر ھەستى بە ھەر
جۆرە راست كۈرەنەۋەيەك كۈرە كە گەۋرەيى و پىۋىزى بىرىندار ئەكات ئەۋا دەست بەجى و بەبى
دراگەۋتن ئەۋە دەكات و بەردەۋام نابىت لەسەر بىزار كۈرەنى ئافرەت.

6- بە دەنگەۋە نەھاتىنى ئافرەت بۇ پياۋەكەي، ۋەكۇ ئەۋە وايە جەستەي ژيانى تىدا نەبىت:
گەر ئافرەت جەستەي يان ھەستى بە دەنگ پياۋەكەيۋە نەھات ئەۋا پياۋەكەي ھەست
بە شىكست ھىنان دەكات، ئەگەر ئەم ھالەتە بەردەۋام بوۋ ئەۋا لە داھاتوۋدا كارىگەرى
دەبىت لەسەر ھەست و سۆز و ئارەزوۋى پياۋ لەگەل ئەۋ ئافرەتەدا.

7- قسە زۆر كۈرەنى ئافرەت لە كاتى سىكس كۈرەندە: بەردەۋامى قسە كۈرەنى ئافرەت لە
كاتى سىكس كۈرەندە كارىگەرى دەبىت لەسەر دەروۋنى پياۋ بە شىۋازىكى نەگەتىفانە،
پياۋان بە شىۋەيەكى گىشتى ھەزىيان لە تەركىزە و خوشيان لە پىچر پىچرى نايەت.

خالىكىتر ئايا كە ئەۋىش ھەستىارى پياۋ نىيە لە ژوۋرى نوستىدا، ئافرەت ھەندى قسە و
باسدەكات كە كارىگەرى نىگەتىفانەي دەبىت لەسەر دەروۋنى پياۋ، لە جياتى ھەلچوۋنى
ئارەزوۋى سىكسى لاي پياۋ تى بىنى دەكەين كە كەم دەبىتەۋە و بە ديار نامىنىت. بەم
شىۋەيە ھاۋسەنگى پياۋتىك دەچىت و ئەۋ شەۋە دەبىتە شەۋىكى خەفەتاۋى لەجياتى
ئەۋەي شەۋى خوش بەختى و فەرەح بىت. لەۋ دەستەۋازانەي ئافرەت دەبىت:

- تۇ كارىكى دروست ناكەي، ئەمە ھەلەيە.

- من ھەزم لەۋە نىيە.

- آآھ. ئەۋە ئازار بەخشە.

- بەم شىۋەيە دەستم لى مەدە.

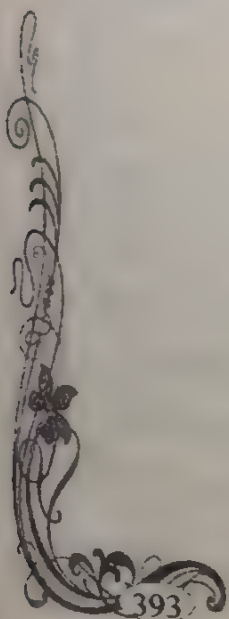
- بەم شىۋەيە پىكەنىم دىت.

- بەم شىۋەيە نا.

- ئەمە تەۋاۋ نابىت.

- لىرە نا.

- من ئامادە نىم، ھەتتا كۆتاي دەستەۋازەكان.

ئەم دەستەواژانە ناخۇشترىن شتە پىياوگوى بىيىتى دەبىت و ووتنى و دووبارە كىرەنەۋەى دەبىتە ھۇى ۋە چەرخان و دابەزىنى بارودۇخى دەروونى پىياو ھالەتى ئاروزوۋى سىكىسى دەگۈپت بۇ ساردووسپرى.

لە نىو جىگەدا بەزۈرى ئامانجى پىياو گەياندىنى خوشىيە بۇ ئافرەت و لەو كاتەدا كە پىياو لەۋپىرى ھەستىاريدايە لەبەرامبەر ئەو پەخنە نەگەتەيقانەى كە ئافرەت ئاراستەى دەكەن. ئەگەر پىياو ھەلەيەكىكرد و گوى بىيىتى پەخنەيەكى ئاشكرائى ئافرەت بوو لەو كاتەدا پىياو نۇرىيە ھەستەكانى بەرامبەر ئافرەت لە دەست دەدات، لىرەدا ئافرەت پىيويستە ئەو راستىيە بزانىت كە ھەستى پىياۋەكەى بىرىندار كىردوۋە و بۇيە پىيويستى بە ماۋەيەك ھەيە بۇ ئەۋەى بگەپتەۋە ھالەتى ئارەزوۋى سىكىسى دووبارە.

بۇ ئەۋەى تىشك بېخىنە سەر ئەۋبارودۇخە، پىياو ئافرەت لە ژوورى ئوستىندان و پىياۋەكە دەستىكرد بە يارى كىردن لەگەل خىزانەكەى و ئەۋىش بە پىياۋەكەى خۇيى ووت: (بەم شىۋەيە نا). ۋە دواتر ووتى: (من حەزم لەۋە نىيە). پاشان ووتى: (ئەمە دەمخاتە پىكەنن). لىرەدا ھالەتى دەروونى پىياو دەگۈپت لە ئارەزوۋى سىكىسىيەۋە بۇ ساردووسپرى ودامركانەۋە. پىياو دەۋەستىت و دەچىتە لايەكى تىرى جىگەكەۋە، لىرەدا خىزانەكەى پىرسىار دەكات (چى پوۋىدا؟) پىياۋەكەى ۋەلامى ناداتەۋە و خۇى بىدەنگ دەكات، پاش چەند چىركەيەك خىزانەكەى دەلىت: (ئايا ئىمە ۋا بىريار نەبوو پىكەۋە سىكىس بگەين؟) پىياۋەكەش ۋەلامى دەداتەۋە (بەلى) لىرەدا خىزانەكەيشى دەلىت: (باشە، ئىمە ئەتۋانن ئەو كىردارە تەۋاۋ بگەين؟) پىياۋەكەى ۋەلامى دەداتەۋە و دەلىت (نا؟) پاشان پىشت لە خىزانەكەى دەكات ۋەكو ھىمايەك بۇ كۇتاي ھاتنى بابەتەكە و ئارەزوۋ نەۋوونى بۇ تەۋاۋ كىردنى ئەو كارە خىرە. بەلاتەۋە سەير نەبىت خۇينەرى خوشەرىست كارىگەرى دەروونى ئەم شەۋە بۇ ژن و

مىرد، كارىگەرى ئەۋشەۋە و پۇژەكەى و پۇژانى دواترىشى، ھۆكارى ئەمە ھەموۋى چى بوو؟ ۋەلامى ئەۋە ئاشكرائە و پىيويست بە دووبارە كىرەنەۋە ناكات. لىرەدا دەمانەۋىت زانىيارى بەسوود پىشكەش بە پىياو بگەين: ئەگەر لەو جۇرە ھەلۋىستە پوۋىدا و توشى ساردى سىكىسى ھاتىت پىيويستە لەسەرت لەو كاتەدا بەسەر ھەستى خۇتدا زال بىت و ھاسەرەكەت بەجىنەھىلىت، ھەول بىدە ھەموو شتىك ۋەكو ئەۋەى خۇت بەتەماى بىت ۋا بىيىنە، ۋە دواتر ھەول بىدە ئەۋە بۇ ھاسەرەكەت پوون بگەيتەۋە كە چەند پقت لەۋپەخانەيە و داۋاي لىنكە كە ئەمەدووبارە نەكاتەۋە. ۋە ئەتۋانى داۋالە ئافرەت بگەى كە بۇچوونى خۇى بە شىۋەيەكى ژىرانە دەربىرپىت بەبى ئەۋەى ھەست و گەۋرەى تۇ بىرىندار بكات.

8-گىرنگى نەدانى ئافرىت بە خۇي: زۆر كاروبار ھەيە كە ئىم بەشە دەيگىرتتەۋە، لىئەدا باسيان دەكەين:

-لانەبردنى ئىو موانەي كە بە ئافرىتەۋەيە و بە تايىبەتى لەو شويئانەي كە پىياو ھەزى لىئاكات.

- گىرنگى نەدانى ئافرىت بە پاك و خاۋىن پراگرتنى بوئى دەمى خۇي.

- لەبەركردنى جلو بەرگىك كەشايستەي ئافرىت نەبىت.

- گىرنگى نەدانى ئافرىت بە پاك و خاۋىنى و بوئى جەستەي خۇي.

- گىرنگى نەدانى ئافرىت بە سىروشتى جەستەي خۇي.

- زۆر مىكىياژ كردن و ھەۋلى ھەلخەتاندنى پىياو لەيەن ئافرىتەۋە.

9-ئافرىت بەردەۋام سىكالا لىپوكارى دەرەۋەي خۇي دەكات: پىياو ھەۋلدەدات خۇشەۋىستى و نەرمى بەكاربەيئىت لەگەل ھاۋسەرەكەيدا ئەمەش لەپىگەي بەكاربەيئاننى دەستەۋاژەي پىياھەلدان و سارسامى بەخىزانەكەي خۇي. بەلام خىزانەكەي ۋەلامى دەداتەۋە ۋەلئىت: (شىۋازى من ئاشىرىنە، بېروانە كىشەم چەندە زىادى كردۋە، سەيركە قىزم شىۋاۋە و زۆر بىتاقەتى كردۋوم و ئازانم چى بىكەم، سەيرى ئاشىرىنى تەنۋورەكەم بىكە) ۋە بەم شىۋەيە. ئەمە كارىگەرەيەكى نىگەتەيخانەي لەسەر پىياو دەبىت بە شىۋازىك كە پىياو بە تىپەر بوونى كات بېروا دىئىت بەۋەي كە ئافرىت دەلئىت، واتە ئاشىرىنى ئافرىت و ئارەزۋو نەكردنى نىزىك بوۋنەۋەي.

10-گىرنگى دانى ئافرىت زىاد لە پادەي خۇي بە پىوكارى دەرەۋەي خۇي: زۆر مىكىياژ كردن، گىرنگى دانى دەرەكى زىادۋ لە پادەبەدەر، زۆر زىپ و زىۋو لە خۇدان، نىنۋكى دىرئى پەنگاۋ پەنگ. ھەموو ئەمانە پال بە پىاۋەۋە دەنئىت بىچىتە دۋاۋە. ۋاي لىدەكات كە ھەست بىكات دەستى لىئەدات و ئەو پىكخستەي ئافرىت تىك نەدات.

11-جىدى بوونى ئافرىت لە ھەموو بۋار و كاتەكاندا: لە كاتىكەۋە بۇ كاتىكىتر پىياو پىۋىستى بەۋە ھەيە كە جۋرىك ھەلسۈكەۋوت بىكات كەمىك لە خۇشى و گالتەۋ گەپى تىدائىت، پىۋىستى بەۋەيە كە ھەست بىكات بە پۇخى مىندالىكى بچوك كە لە ئاخىدايە، پىزگارى بىت لەو بەرپىسىارىيەتە گەۋرەيەي كە لەسەر شانىيەتى. پىۋىستى بەۋەيە كە ئافرىت لەمە بىكات بە ھەستىكى زىرەكانەۋە. جىدى بوونى ئافرىت بە شىۋەي بەردەۋام پىگەي ئەرەي پىنادات و مامۇستاي بىر دەخاتەۋە لە قوتابخانە و زال بوونى دايكى لە كاتى

مندالیدا به بیر دینیهوه. نهمه یه کیکه له هۆکاره سهره کیه کان که پینگره له بهردهم پیاو
و بهرگری لیده کات که نزیك نه بیتهوه لهو ئافرهته.

12- دل پیسی زیاد له پادهی ئافرهت: هندی له ئافرهتان زیادله پادهی خوی دلایان له
پیاوهکانیان پیسه نهمهش جیگه ی پازی بوون نییه، ئافرهت له حالهتی دوو دلی
بهردوامدا دهژی و نهمهش وای لیده کات ههولێ کۆنترۆل کردنی پیاوه کهی بدات و له
کاتیکیتردا تۆمهتباری دهکات به خیانهت کردن یان ههولدانی بۆ نهوه. نهم ههلسوکهوته
له لایه ن ئافرهت هۆکاری دهروونی و کۆمه لایهتی زۆری ههیه و ناتوانین ههموو کهم
وکۆپی و سهرزنشته کان بخهینه نهستۆی نهو (لیره دا بواری نهو قسهیه مان نییه)،
نهوهی که ده مانه ویت لیره دا بیلین نهوهیه که نهم جوړه ههلسوکهوتانه پیاو شیت
دهکات و هیوری تیکده دات و وای لیده کات له ئافرهت دووربکه ویتتهوه و نهیه ویت نزیك
بیتهوه لی.

13- ههلسوکهوتی ساردوسری ئافرهت و نهزانی له قسهکانیدا: گومانێ تیدانییه جوانی
ئافرهت به لای پیاوهوه گرنگه به لام خالیکیتر ههیه به هه مان شیوه به لایهوه گرنگه،
نهویش پۆشنییری گشتی ئافرهته که پیاو حمزده کات له گهل ئافرهتیکدا برژی بهو
شیوهیه بێت و شانازی پێوه بکات له سهر ئاستی پۆشنییری کۆمه لایهتی گشتی،
ئافرهتیک که بتوانی و به شداری بکات له قسه کردندا. لیره داده لێین که کهمیک له گرنگی
دانی به پوخساری دهروهی خوی کهم بکاتهوه و گرنگی به پۆشنییری گشتی بدات

14- تهرکیزی ئافرهت له بارودۆخی مادی پیاو نهک له کهسیتی نهو: ئافرهت ههولده دات و له
پیاو بکات که تهرکیز له سهر حالهتی مادی بکات و ههموو ههولیکێ خوی بۆ به دهست
هینانی مال بێت و نهمهش بیزاری پیاو زیاد دهکات و ههست دهکات که ئافرهت خوشی
ناوێت و پێزی ناگریت و ههموو خهم و خهفه تیکێ نهو تهنها کۆکردنهوهی سهروهت و
سامانه.

15- بیر کردنهوهی ئافرهت له پووداوهکانی پابردوو: نهمه نهو ئافرهتانه دهگریتهوه که پیشتر
شوویان کردبوو، وهکو نهوهی که ئافرهت باس له کاروباری خوش و ناخوش دهکات که
له ژانییدا پووداوه له گهل پیاوه کهی پیشووتریدا. نهم ههلسوکهوته پیاو دهخنکی نیت و
هیوری تیکده دات (له گهر چێ پیاوه پیشووه کهیشی مردوو بێت).

16- له بهرکردنی جلوه برگی ئافرهتانهی ناشایستهی ژیرهوه: کاتیك ئافرهت جلوه برگی کۆنه ی
باله، جلوه برگی پیس، جلوه برگیك که به شیوهی ناپیک دوورابیت وهکو نهوهی زۆرچووک

يان گهوره بېت لهبر دهكات. همدو نهمانه كاريگري د پروني نيگه تيفاني ده بېت
لهسر پياو و دووړي ده خاتمه لهو نافره ته.

چند دسته واژه يه كه پياو ده توانيت به نافره تي بليت؛

له ژوړي نوستن و له كاتي گالتو گپ دا به ژوړي سروشتي پياو حاله تيكي بينه نكيه، نهگر
چي قسمش بكات دهشته واژه يان پرسته يه كي تروا سوود موند ناليت. نهغه سروشتي پياو
لهسر نهغه بنه مايه وابه باشي نهزانيت نافره تيكي نمونه ي دهست بكويت كه زور قسه نهكات.
نوه كيشميه لهسر پياو پيوسته بزانيت نافره ته به سروشتي خوي حمزي له قسم كردنه و
رسته ي سوو د به خش ده ليت بويه پيوسته پياو خوشه ويستي خوي بو هاوسره كي دهر بېريت
لهو كاته دا. بابته كه نهويه پياو لهو چركه ساته هستيارانه دا ده توانيت چي بليت؟ نايا نه تواني
شتيكي بير بيته نه لهو كاته دا كه ته زوي ترس و لهز سرجه م جهسته ي داگرتوه؟ باشتون
شتيك پياو ده توانيت بيليت نهو دهستواژانه يه كه خوشبه ختي نافره زياد بكات و بزوي
سينكسي بچوليني و هست بكات پياو مكي خوشي دهويت و نارمزو دهكات سينكسي لهگل
بكات. بلي زور شت هميه پياوان ده توان بيلين، ليژه دا همدنيكيان باس دهكين:

- تو نافره تيكي زور جواني.

- تو نهو خونه بووي كه هاتيه دي.

- من توم خوش دهويت زور زور.

- من زور خوشحالم تو هاوبه شي ژيانمي.

- كاتي كه ته ماشا دهكهم هست به نارمزوي نزيك بوونه وي جهسته دهكهم.

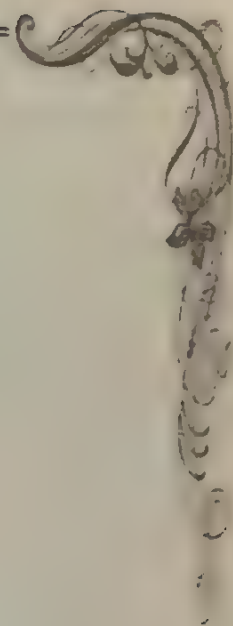
- جلوبه رگه كه زور جوان و ناسكه.

- دههويت بت نوسينم به خومه وه.

- همدو خوشه ويستي من سهروته و ساماني تويه.

- سينكس كردن لهگل تو سه رسام دهكات.

- پياو ده توانيت گوراني به جوانيه كاني نافره و نه دانه كاني جهسته يدا بليت، به ژوړي
نافره چاوهرني بيستني نهغه دهكات له پياوان نهغه ش، واي ليندهكات زياتر باوهرني به
خوي مه بېت. همدو نهغه پرستانه و پرسته كاني تري دهكو نهغه مانه، نافره سه رسام دهكات و
يارمته ي دهكات هست به خوشه ويستي بكات، نهو ههسته ي پال به نافره ته ده بليت كه
په يومندي به سوز و نارمزوي سينكسي خويه وه بكات و پاشانيش كاريگريه كاني له
ژوړي نوستن و له دهره ويده به پوخساريه وه دهر بكويت.

بہشی سیانزدہم

ہلہ ناشکراکان

هله ناشکرا
 زوری خا
 یارمکانیاند
 چاره سوری بک
 خواریکره ک
 برپرسه کی
 اینیت و بهلک
 منی زور
 هلاش کار
 منیک لهو ه
 ا- نافرته
 لهگل بک
 بو نمون
 بهکاری
 پنجهوان
 مردن ه
 بهو پیاو
 اله بیرت
 ب- نایا پاره
 ج- کش و
 د- چمند جا
 ه- خواردن
 لهوی نار
 و- بهیانی
 هلهیه
 نافرته
 بهوای و
 خانمیک

هه نه ناشکراکانی خانمان:

هه نه ناشکراکانی خانمان:

زۆری خانمان ههست به بوونی ناتەواویەك دەكەن له پەيوەندی نیوان خویان و پیاوەکانیاندا بەلام سەرەرای ئەو ههسته ناتوانن چۆنیەتی ئەم ناتەواویە بزانن یان چۆن چارەسەری بکەن. وەکو بەشێك له چاککردنی پەيوەندی نیوان ئافرەت و میژدەکە یان داخوازیکەرەکە یان خوشەویستەکە یان تەنانت باوکی یان خوشکەکە یان بەربەرەکە له کارەکیدا و بەتەنها ناپروانیته هەلسوکەوتەکانی پیاو بۆ ئەوەی بایەخی بۆ دابنیت و بەلکو پیویستە بپروانیته هەلسوکەوتەکانی خوشی.

هەلە زۆر هەیه خانمان له ژبانی پۆژانە ی خویان له گەل میژدەکانیاندا دەیکەن و ئەو هەلەش کار دەکاتە سەر پەيوەندی نیوانیان بە شیوەیەکی نینگەتیفانه. لێرەدا دەمانەوینت هەندیک لەو هەلە باسبکەین:

۱- ئافرەت وا هەلسوکەوت له گەل پیاویدا دەکات وەکو ئەوەی دایکی بیته مامەلە ی مندالی له گەل بکات: گومانێ تێدانییه که زیاده‌پۆیی له هەرشتیکدا ئەنجامی نینگەتیفی دەبیته، بۆ نمونه دەرمان دروست کراوه بۆ یارمەتی دانی مرۆقه‌کان هەتا له کاتی نه‌خوشیدا به‌کاری به‌یئیت و چاک بیته‌وه به‌لام ئەگەر ئەو کەسه زۆری لەو دەرمانه‌ خوارد ئەنجامی پینچەرانه‌ی ده‌بیته‌وه و بگره‌ هەر چاره‌پروانی‌ش نه‌کراوه و هەندی جارێش ده‌بیته‌ هۆی مردن. هەموومان ئەم راستییە دەزانین. خانمی به‌ڕێز بیرت بیته‌وه ئەم ده‌سته‌واژانه‌ی که به‌و پیاوه‌ی خوشت وویست ووت:

۱- له‌ بیرت نه‌چی جزدانی پاره‌کەت له‌گەل خۆت به‌ره‌ پێش ئەوەی له‌ مال بجیتە دەرۆه.

ب- ئایا پاره‌ی پسوله‌ی ئاوو کاره‌باکەتدا.

ج- کەش و هه‌وای دەرۆه زۆر ساردە قەمسەلکەت له‌بیر نه‌چیت.

د- چەند جار پێم ووتی جلۆبەرگه‌ تەرەکانت له‌سەر زه‌وی به‌جی مه‌هیلە!

ه- خواردنی چیشته‌خانه‌کان ته‌ندروست نییه‌ بۆیه‌ پیویسته‌ له‌سەرت لێی دوور بکه‌ویتە‌وه و له‌وی نان نه‌خۆی و بیته‌وه ماله‌وه.

و- به‌یانی ده‌بیته‌ بجیت بۆ فڕۆکه‌خانه و دوانه‌که‌وی له‌ هه‌لفرینی فڕۆکه‌که. ئەمانه‌ کۆمه‌له‌ هەلەیه‌کی زۆر بلاون له‌ نیو خانمادا ئەم هەلەنه‌ ژبانی خۆی و پیاوه‌کە ی تیکه‌دات. ئافرەت وا گومانده‌کات که پیاو ناتوانیت گرنگی به‌خۆی بدات و ژبانی خۆی پرنکبخت. به‌وای وایه‌ که پیاو به‌ تەنها خۆی ناتوانیت به‌م کارانه‌ هه‌ستیت، بۆیه‌ پیویستی به‌ خانمیکه‌ بۆ ئەوەی له‌ ژبانییدا سەرپه‌رشتی بکات و پرنکی بخت.

هه‌ندی جار ئافره‌ت ده‌لیت: ئەمە راستە، ئایا ئەو پیاوێی من که زۆر له‌گه‌ڵیدا بووم هه‌له‌ی نه‌کرد یان شتی زۆر گرنگی له‌ بیر نه‌چوو ئەگەر به‌ ته‌نها به‌جیم به‌یلایه‌ی ئەوا سه‌قفی ماله‌که‌ ده‌روو‌خا به‌سه‌رماندا. له‌به‌ر ئەوه‌ پێویست بوو له‌سه‌ر من به‌شداری بکه‌م و کارو باره‌کان پێکبخه‌م.

له‌وانه‌یه‌ی ئەوه‌ی ئافره‌ت بانگه‌شه‌ی بۆ ده‌کات بنه‌مایه‌کی دروستی هه‌بێت به‌لام ئەمە بواری باسه‌که‌ی ئێمه‌ نییه‌ لی‌ره‌دا، ئەوه‌ی ده‌مانه‌وی‌ت جه‌ختی لی‌بکه‌ینه‌وه‌ و گرنگی و کاریگه‌ری زۆری هه‌یه‌ له‌سه‌ر په‌یوه‌ندی نیوان پیاوو ئافره‌ت ئەمەیه‌ که‌ ده‌ی‌لین: کاتی‌ک ئافره‌ت مامه‌له‌ی مندالی بچوک له‌گه‌ڵ پیاوه‌که‌ی ده‌کات ئەوا ئەویش هه‌لسوکه‌وتی مندالی بچوک ده‌کات. وه‌ ئەگەر به‌ شیوه‌ی ناشایسته‌ مامه‌له‌ی له‌گه‌ڵ بکات ئەوا ئەویش به‌ هه‌مان شیوه‌ مامه‌له‌ی له‌گه‌ڵ ده‌کاته‌وه‌.

پێگه‌و شیوازی زۆر هه‌یه‌ که‌ ئافره‌ت هه‌لسوکه‌وتی دایکانه‌ و مامه‌له‌ی مندال له‌گه‌ڵ پیاوه‌که‌ی ده‌کات، ئەو نمونه‌ی له‌سه‌ر ئەمەن:

ا- شیوه‌یه‌ک ئافره‌ت هه‌ندی کار له‌جێی پیاوه‌که‌ی بکات، ئەو کارانه‌ ده‌کات که‌ پێویست بوو پیاوه‌که‌ی بیکات، وه‌کو ئەوه‌ی به‌ شوێن کراسی پیاوه‌که‌یدا بگه‌ڕێت بۆ ئەوه‌ی له‌به‌ری ئەوی بکات و پیاوه‌که‌شی دانیشتی‌بێت و نه‌ جوتی‌ت، یان وه‌کو ئەوه‌ی پریشی ژێر چه‌ناکه‌ی بۆ چاک بکات و هه‌ندی په‌خنه‌ و پروونکردنه‌وه‌ی بێ بایه‌خ بدات. یان دیاری کردنی ئەو جلوه‌رگانه‌ی که‌ پیاو له‌به‌ری ده‌کات له‌ به‌یانی داها‌توودا و دانانی له‌به‌رده‌م پیاوه‌که‌یدا. ئەم کرداره‌ دووباره‌ ده‌کاته‌وه‌ به‌ شیوه‌یه‌کی به‌رده‌وام.

ب- هه‌ول‌دانی ئافره‌ت بۆ به‌ده‌ست هه‌ینانی هه‌ندی زانیاری ئەمەش له‌ پێگه‌ی گومان و به‌روا بوونه‌وه‌. ئافره‌ت هه‌ول‌ده‌دات به‌وه‌ بزانی‌ت که‌ پیاو ده‌یه‌وی‌ت پێی هه‌ستیت ئەمەش له‌ پێگه‌ی گومان و دور له‌ شیوازی راسته‌وخۆی دروست، وه‌کو ئەوه‌ی بلی: من ده‌زانم تۆ به‌ برسی‌تی ده‌گه‌ڕێته‌وه‌، ئایا فاسو‌لیات یا بسته‌ت ده‌وی‌ت؟ یان فاسو‌لیای سه‌وز له‌گه‌ڵ برنج دا؟ ئایا ئاره‌زوو ده‌که‌ی بجیته‌ چیشته‌خانه‌؟

ج- ئافره‌ت وا بیرده‌کاته‌وه‌ که‌ پیاو هه‌ندی کاروباری گرنگی له‌ بیر چوووه‌ ئەمیش هه‌ول‌ده‌دات بیری بخاته‌وه‌ وه‌کو ئەوه‌ی پێی ده‌لیت:

- له‌ بیرت نه‌چیت ئەم‌رو موع‌دته‌ هه‌یه‌ له‌لای پزیشکی ددان له‌ سه‌عات....

- له‌ بیرت نه‌چیت سه‌رێک له‌ باوکت بده‌ له‌ دوا‌ی کو‌تای هاتنی کاره‌که‌ت پێی ووتیت.

- كاتىك گەرايتەۋە لە كار لە بىرت نەچىت كورسى و تەپلەكەكان بەينە باخچەكە، ئەمىرۇ چەند مىوانىكامان دىن و دەيانەۋىت لە دەرەۋە دابىش.

- لە بىرت نەچىت دەرگاكان دابخە و پۇشنایەكان بكوژىنەۋە پىش ئەۋەى شو بچىت بنويت.

د- توند بوونى ئافرەت بەرامبەر بە پياۋ مامەلە كردنى مندالانە لەگەلى، ۋەكو ئەۋەى ئافرەت بە پياۋ بلىت:

- بۇ كوى پۇشتىت؟ ئايا نازانى كە كەش و ھەۋاى دەرەۋە زۆر ساردە و پىۋىستە جلو بەرگى گەرم لە بەر بگەيت.

- چەند جار پىم ئەۋتى پىۋىستە لە سەرت كە پىش ئەۋەى بخەۋىت و بچىتە ناۋجىگەۋە پۇشنایىەكان بكوژىنەۋە! ئايا نازانى پسولەى كارەباكە زۆر پارەكەى زىاتر دەكات بەھۋى ئەم كەمتەرخەمىيەى جەنابتەۋە!!

- ھىچ بەلاتەۋە سەير نەبىت كە سكت گەۋرە و شوپ دەبىتەۋە و توش ھەرنان دەخۋىت نازانم كەى لە خواردن دەۋەستى؟

- چى بەسەر بىر كەردنەۋە تداھات؟ ئايا نازانى ئەۋەى باسما لىيەۋە كرد دروست نەبو، ئايا بىرت نايەت دۋاى ئەۋە چى پوۋىدا.

ھ- ئافرەت ھەندى كار دەكات ۋا پىۋىست بوو پياۋەكەى بىكات. لە جىتى ئەۋ ھەلسوكەۋت دەكات. دەبىستىن زۆرىك لە ئافرەتان دەلىن:

- ئەگەر من ئەۋ كارەم جىبەجى نە كەردايە تەۋاونە دەبوو من پياۋەكەى خۇم باش دەناسم.

- زىاتر لە جارىك داوام لە پياۋەكەم كرد كە پەيوەندى بكات بە كۆمپانىيائى تەلەفونەكەۋە

بۇ چا كەردنەۋەى ئەۋەى كە پەكى كەۋتەبو، بەۋ كارە ھەلنەساۋ خۇم كردم. لە ئىستەۋە دەست دەكەم بە كارى لەم جۆرە.

- ھەركاتى پياۋەكەم جلو بەرگى مندالەكانى كرى بىت باش نەبوۋە، لە ئىستا بە دۋاۋە خۇم ئەۋ كارە دەكەم ناھىلەم مىردەكەم پىنى ھەستىت.

ۋ- پاست كەردنەۋەى ھەلەكانى پياۋ لەلەين ئافرەتەۋە ۋ ئاراستە كردنى. ۋەكو ئەۋەى ئافرەت دەلىت: ئەگەر پىكەۋە بېۋىن بۇ مالى فلانەكەس لە فلانە پارىزگا من پىۋىستە پىگەى لاۋەكى بگرم لە جىياتى پىگەى گىشتى لەبەرئەۋەى ۋا باش و كورتەرە. ۋە كاتىك كەشتە فلانە خال لە جىياتى ئەۋەى من پىچ بگەمەۋە لىرەۋەتۇش پىۋىستە لەسەرت

بەردەوام بۆ پېشەوەر بېزیت و پاشان لە فلانە خالدا پېنج بکەیتەو. وە نمونەى زۆر زیاتر لەمە هەبە.

ئەم کاروبارانە زۆرەى ئافەرەتان پێى هەندەستى گومانیتىدانىيە کارىگەرى دەنیت لەسەریان بە شىوہەىكى نىگەتیاڤانە. پەرسىار لىرەدا ئەوہە: ئایا ئافەرەت بەم کارانە هەندەستى بۆ توورە کردنى پیاوہکەى و تىگدانى ئارامشى ئەو و دروست کردنى کىشە و گىرگرفت بەشىوہەى بەردەوام! ئەگەر وەلامەکە بە نەخىر بىت (کە وەلامىكى راستە لەبەر ئەوہى خانمان ئارەزووى ئەوہ ناکەن) باشە پالەنەرى راستەقىنە چىيە؟

ئارام و لەسەرخۆ بە پیاوى خوشەوېست، دلتىابە کە ئافەرەتەکە لە خوشەوېستىوہ بۆ تۆ ئەمەولەدەدات بۆ ئەوہى تۆ خوشەبەخت بکات. گومانى تىدا نىيە تۆ خوشت لەم کارانە نایەت کە ئافەرەت پێى هەندەستى، بەلى ئەمە تۆ بىزار دەکات و ئارامشت دەشىوېنى، گومان لەوہدا نىيە بەلام پىوېستە لەسەرت ھۆکارى راستەقىنە بزانى کە پال بە ئافەرەتەوہ دەنیت بۆ ئەم جۆرە کارانە. ئەگەر ھۆکارەکەى دژايەتى کردن بىت ئەوا ھەموو مافىكى توورە بوون و بىزارى و تىکچوونى ئارامش و دوور کەوتنەوہى يەکجاریت دەبىت لەو ئافەرەتە، بۆچى نا ئەو جۆرە ژيانە تەمەنى مەوۆ کەم دەکاتەوہ. بەلام راستى بەم شىوہەى نىيە، کوت و مت بە پىچەوانەوہە! بەلى، ئەم ھەلسوکەوتەى ئافەرەت زۆر ئاسايىيە لە لۆژىكى خوشەوېستىوہ بۆ تۆ دەردەچىت! ئەوہ ھەلسوکەوتىکە کە لەسەرى پەرورەدە بووہ ھەر لە مندالىوہ.

وہرە لەگەڵم با بگەرىنەوہ بۆ سەردەمى مندالى ئەم ئافەرەتە وە تىيى بېروانىن کە مندالىكى بچوکە، ئەم مندالە لە مالىکدا پەرورەدە بوو کە باوک و دايک و لەوانەىيە براو خوشکىشى تىدا بىت. پىشەنگى ئەو لەو مالىدەدا دايكى بووہ و ھەمىشە تىپروانىن و چاودىرى دايكى کردوہ کە گەنگى بە کاروبارى مالىوہ دەدا، گەنگى بە ھەموو ئەندامانى خىزان دەدا و لە نىوانياندا پیاوہکەى، ئەو ھەولیدەدا بەشىوہەىكى بەردەوام کە یارمەتى پىشکەشى ھەمووان بکات. ئەم مندالە بچوکە لەسەر ئەو بىنەما و بەھايانە پەرورەدە بووہ، گومانى دەکرد گەنگى ئەو

لە ژياندا وەکو گەنگى دايكى وایە کە ھەمىشە خوشەبەختى و ئارامشى ھەموو ئەندامانى خىزانەکەى بەلاوہ گەنگ بوو لە نىوانىشياندا مێردەکەى. ئەگەر دايكى لەو جۆرە ئافەرەتانە بوایە کە خودى خۆى لەبىر بکات و بە دواى خوشەبەختى ھەمووانەوہ بوایە بە شىوہەىكى بەردەوام ئەوا ئەم مندالەش ھەولیدەدا نمونەى دايكى بەرجەستە بکات کاتىک کە گەرە بوو وە وای گومان دەکرد ئەو کارانەى لە پىشەوہ باسماکرد کە کارىگەرىيەکى نىگەتياڤانەى لەسەر دەروونى پیاو ھەبووکارگەلىكى ئاسايىن و واباشترە ئەم وەکو دايکىک پىيان

هەستیت. هەموو ئەم هەلسوکەوتانەى لە منداڵیدا لە دایکیمووە فێر بوووە نێست دەبەیت
رەکو ئەبەیت.

ئەى خۆنەمرى خوشەوێست و ئازیز بزانه نمونەى ئەم هەلسوکەوتانە لەلایەن ئافەرەتووە
کارگەرى نینگەتیقانەى دەبیت لەسەر هەردوولا (ژن و پیاو) ئەک تەنها لەسەر یەک لایەن،
بەلى بە تێپەربوونى کات و دووبارە بونەوێ ئەم جۆرە کاروبارنە لە ژيانى پوژانەى پیاو
کارگەرییەکی نینگەتیقانەى لەسەر ئەو دەبیت و وای لێدەکات تووشى حالەتى تێکچوونى
هەروونى و لە دەست دانى ئارامى ببیت پاشان دەگەرێتەووە سەر ئەو حالەتە و دەبیتە
مروڤنیک کە باوەرى بە خۆى نەبیت و لە هەموو و کاروبارنەدا بگەرێتەووە بۆ لای خێزانەکەى
دەبیتە مروڤنیکى تەمبەل و تەوژەل) لە ئەنجامى ئەمەش خوشەوێستى خۆى بەرامبەر ئەو
ئافەرەتە لە دەست دەدات.

سەبارەت بە ئافەرەت بە تێپەربوونى کات دەبێت پیاوێکەى تەمبەل بوو بە ناشکرا
پنیهووە دیارە و لێرەدا پێچەوانە دەبیتەووە و ناخ و داخ بۆ ئەو حالەتە نازار بەخشە هەلەدەکێشیت،
ئەو بارووبۆخەى کە بە بى هیچ هەست پى کردنیک ئەو مۆکارى بە دیهینانى بوو، چ هەژارن
پیاو ئافەرەت! هەندى جار پیاو دەلێت: ئەم قەسەى دروستە بەلام دەبیت مۆکارى تر هەبیت
کە پال بە ئافەرەتووە دەنیت بە شیوەى منداڵ هەلسوکەوتە لەگەڵ بکات. وەلامەکە لێرەدا
بەلێ، ئافەرەت بەم کارانە هەلەدەسیت و بەو شیوەى هەلسوکەوت دەکات کاتیک هەستیکرد
کە پێوێستى بە زیاتر خوشەوێستى پیاو هەیه.

خێزانەکەى (وداد) کە بیست سال زیاتر تێپەربووە بەسەر شووکردنى بە (حسین) دەلێت:
(کاتیک هەست دەکەم خوشەوێستى و چاودێرى ئەواو بە دەست ناهینم لەلایەن پیاوێکەمەووە
دەگەرێتەووە بۆ هەلسوکەوتەکانى دایکم، هەلەدەستم بە ئامادەکردنى ئەو خواربەندەى کە
پیاوێکەم بە باشى دەزانیت، هەلەدەستم بە پرێکخستنى پێداوێستەکانى مال و هەولێنیکى
نۆر دەدم بۆ ئامادە کردنى ئەوێ پیاوێکەم ئارەزووى دەکات. لە راستیدا ئەوێ من ئەو
کاتەدا پێوێستم پێتەتى ئەوێ کە بریتییە لە خوشەوێستى و سۆزى زیاترى پیاوێکەم.
پێوێستم بەوێ زیاتر لێم نزیک بێتەووە، پێوێستم بەوێ هەست بکەم خوشەوێستیشمە ئەک
تەنها مێردمە).

مۆکارى تریش هەیه پال بە ئافەرەتووە دەنیت ئەم هەلسوکەوتە بکات کە ئەویش ترسە،
ترسى ئەوێ پیاو بەجێى بەیلى. ئافەرەت هەلەدەدات کە پیاو وا هەست بکات ناتوانى ژيانى
خۆى بە تەنها بەرپۆهەبەریت ئەگەر بەجێى بەیلى ئەوا لە چوارگۆشەى بەقالدا دەمینیتەووە و

پروو پرووی شه‌پوله‌کانی بیابان ده‌بیت‌وه که زوریک له پیاوانی خوارد. ئەو بیابانه‌ی که ژبانی سوارچاکی مه‌یدانی سهرکه‌شی عه‌تره‌ی بن شدادی له ناوبرد. ئافره‌ت وا گومان ده‌کات بهم هه‌لسوکه‌وتانه‌ی وا له پیاو ده‌کات به‌روای پی به‌ینیت و خودی خوی بسپی‌ریت به ئەو هه‌رگیرانی دور نه‌که‌وێته‌وه.

هه‌کارێکتیریش هه‌یه بۆ هه‌لسوکه‌وت کردنی ئافره‌ت بهم شیوه‌یه نه‌ویش گومانی ئافره‌ت که پینی وایه‌پیاو نه‌مه‌ی پی خوش بیت، ئەم گومانه‌ جۆرێک له راستی تێدا‌یه، ئەو پیاوه‌ی که له‌سهر ده‌ستی دایکی په‌روه‌رده بووه بۆ ماوه‌یه‌کی دور و درێژ ئیستا پرێگر نابیت له ئافره‌ت که گرنگی پی بدات، به تاییه‌تی نه‌گه‌ر دایکی له کاتی مندالیدا که‌م و کوری هه‌بووینت له گرنگیدان پینی.

خانمی به‌رێز و نازین، له‌وانه‌یه ئەم هه‌لسوکه‌وته‌ت هه‌ندی نه‌جامی دروستی هه‌بیت له‌سهرتادا به‌لام هه‌کار و پالنه‌ره‌کان هه‌رچه‌ک بیت بۆ ئەم هه‌لسوکه‌وته، به‌بیگومان کارێگه‌ری ده‌بیت له‌سهر په‌یوه‌ندی تۆ به‌ پیاوه‌که‌ته‌وه به‌ شیوازیکی نیگه‌تیقانه له‌وانه‌یه ئەو په‌یوه‌ندی له‌به‌ر یه‌ک هه‌له‌وشینیت، به‌ئێ له‌وانه‌یه سهر بکیشیت بۆ جیا‌بوونه‌وتان.

له‌وانه‌یه پیاو له‌سهرتاوه ئەم جۆره هه‌لسوکه‌وتانه‌ی پی خوشبیت له‌لایه‌ن ئافره‌ته‌وه به‌لام ئەمه‌ درێژه نا کیشیت بیگومان پیاو ده‌گاته‌ حاله‌تی رازی نه‌بوون به‌و هه‌لسوکه‌وتانه‌و له‌وانه‌یه سهر بکیشیت بۆ رازی نه‌بوون به‌ خوشت، مندال له‌سهرتای ژبانیدا پشت به‌ دایکی ده‌به‌ستیت بۆ هه‌موو شتی‌ک و ته‌ماشای دایکی ده‌کات بۆ ئەوه‌ی یارمه‌تی بدات و کاره‌کانی پرێک‌بخت به‌لام ئەو منداله‌ کاتی‌ک که‌مێک گه‌وره‌ ده‌بیت ده‌ست ده‌کات به‌ بیرکردنه‌وه له‌ سه‌ربه‌خوی و پشت به‌ستن به‌خوی. هه‌موومان تییینی ده‌که‌ین کاتی‌ک مندال گه‌وره‌ ده‌بیت ده‌گاته‌ قوناغیک هه‌ولده‌دات خوی پیلاره‌کانی خوی به‌به‌ستیت و یارمه‌تی دایکی قه‌بول نا‌کات و هه‌ولده‌دات گرنگی بدات به‌هه‌رکه‌شی ده‌ره‌وه‌ی و به‌ هیچ یارمه‌تی‌ه‌کی ده‌ره‌کی رازی نابیت ته‌نانه‌ت له‌لایه‌ن دایکیشیه‌وه که‌ پیشتر له‌سهر ئەمه‌ راها‌تبوو. ئەم کاره‌ی ده‌کرد به‌ بی هه‌لسوکه‌وته تازه‌یه چییه له‌لایه‌ن منداله‌که‌یه‌وه؟ وه‌لام ئەوه‌یه که ئەو منداله‌ گه‌شت‌وه‌ته ده‌دات و پنیوستی به‌ هاوکاری کردنی که‌سانی ده‌ره‌کی نییه. ئەمه‌ سه‌روشتی پیاوه، سه‌ربه‌خوی و گرنگیدان به‌ خودی خوی. له‌به‌ر ئەوه‌ کاتی‌ک هه‌ولده‌ده‌یت ده‌وری دایک بیینیت له‌گه‌ل پیاوه‌که‌تدا نه‌گه‌ر چی به‌ ئاشکرا نا‌پزای بوونی خوی ده‌رنه‌به‌ریت ئەوا پوژیک دیت به‌و

ههلسوکهوته رازی نه بیټ. تهنها لهسهر کات وهستاوه و شتیکیتر نییه. کیشه بهرپوهیه و
پزگار بوون لیی نییه. نهگهر لهم کاروکردارانه نهووستیت نهوا پیټ رازی نابیت. نهمه
راستییهکی جیگیره و پیویسته لهسهر ثافرت نهوه برانیت. پیویسته لهسهری دور
بکهوینتهوه لهم کاروکردارانه، نهگهر دهستی پیکردبوو پیویسته به پهلو بی دواکهوتن
بووهستیت به بی نهوهی کاتی له دهست بجیت.

با سهیریکی نههم چیرۆکه بکهین که یهکیکه له ههزاران چیرۆک که به راستی پرویداوه.
(محاسن) که تهمنی نزیکهی پهنجا سال دهبیټ پوشت بو سهردانی یهکیکه له پزیشکه
دهرونیهکان و پیی ووت: (نزیکهی سی سال بهسهر ژن و میړدی من و (خهلیلی)
هاوسهرمدا تیپهپریوه و نهو تهمنی په نجاوپینج ساله و نیستا بوم دهرکهوتوو په یوهندی
خوشهویستی لهگهڵ سکریتیره کهیدا هیه که تهمنی بیست و ههشت ساله. نازانم چی
بهسهر خهلیلدا هاتوو و چی پائی پیوووه ناوه نهو کاره بکات؟ بهدریژای نهو چند ساله
که ژن و میړد بووین به من رازی بوو هیچ بیزاریهکی باس نهکردوو. بیگومان من زور
هاوکاریم کردوو و هندی له کاروبارهکان له جیاتی نهو من خوم رام په پاندوو هه میسه
هولم داوه که خوشبهختی و نارامشی نهو بم هتا جاریکیان دانی بهودا نا که له ژیان
خویدا نهوده گرنگی و بایهخی پینه دراوه تهنانهت له لایه دایکیشیهوه کاتیک منداڵ بووه.
نیستا پاش هه موو نهو شتانهی من پیم بهخشی دهلیت ههست به خنکان دهکم له ژیاندا
وه من ههست دهکم کهوتوو مه ته دهستی راوچی و دههویت نازادی خوم بگیرمهو. نهگبهتی
لهوه دایه به دریژای ژیان هوسهریمان دهنگی نهکردوو، نازانم چی وای لیکرد؟

پاش چه ندرۆژیک خلیل لهسهر داخوای پزیشکی دهرونی سهردانی عیاده که پزیشکهکی
کردوو قسهی کرد و ووتی: (ههست دهکم کاتی نهوه هاتوو به خهبر بیم لهوهی که خیزانهکم
مه بهستییهتی به خوشهویستی نهو بچوکه تهمن کهمه - مه بهستی سکریتیرهکی بوو - ههست
دهکم پیویسته نازادی خوم بگیرمهوه که له دهستم دابوو لهو ژن هیئانهی پیشوومدا).

تراژیدیایهکی راسته قینه بوو پرویدا لهوانهیه له نیوان په یوهندی هه موو ژن و پیاویدا
پرویدات، (محاسن) وا گومانیکرد نههم ههلسوکهوته دهگه پیتتهوه بو پیاوهکی خلیل و
خوشبهختی و نارامشی پیده بهخشیت بهلام نه نجامهکی پیچهوانهی نهوه بوو که نهو
چاوهروانی دهکرد، بهلی پیچهوانهکی پرویدا.

خانمی بهریز، بهو شیوهیه ههلسوکهوت لهگهڵ هاوسهره که تدا مه که که مروفتیکی ناتاواوه
و هه موو شتهکان خوت پیی ههستیت. دلنیا به نهگهر نهو کارهت کرد و بهردهوام بووی لهسهر

ئەو پىيازە ئەو پىاوەكەت بە تىپەر بوونی كات هەست بە ناتەواوی دەكات و پاشان هەست دەكات توانا دەروونییەكانى گەرى تىبەر بوو و هەلسوكەوت دەكات وەكو كەسىكى ناشایستە و ناتەواو، بەم شىوازەى لىدیت: ئافرەت وا هەلسوكەوت لەگەڵ پىاوەكەى دەكات وەكو ئەوێ كە كەسىكى شایستە نییە، پیاویش هەست دەكات كە هاوتای ئەو نییە هەموو ئەمانە كاتێك پرۆدەدات كە ئافرەت گەرنى بە جىبە جىكردنى هەموو كاروبارەكان دەدات و لەگەڵیشیدا پەرخەى بەردەوام لە پىاوەكەى دەگرت. توانا دەروونییەكانى دادەپەڕى، جۆرە هەلسوكەوتێك دەكات وەكو ئەوێ پىاوەكەى كەسىكى هاوتای خۆى نەبێت، پاشان دەكاتە قوناغێك هەموو ئەم شتانە بەرپەرچ دەداتەو.

ئەمە ترسیكى زۆر گەورەى لەسەر پەيوەندى نىوانیان، پیاو بە سروشتى خۆى هەست بە پىاوەتى و بەهاى خۆى دەكات ئەمەش لەپەروى تواناكانى و ئەو كارانەى كە پێى هەلدەسێت. بەلام كاتێك پیاو هەستى بە قودرەت و توانى خۆى نەكرد زۆر ئاستەم دەبێت پێز و خوشەوىستى هەبێت بۆ خۆدى خۆى و ئەو ئافرەتەى كە لەگەڵیەتى. جەخت كردنى تۆ ئەى خانمى بەرێز لەسەر ئەو شىوازە مامەلە كردنەى پیاو، دڵنیا بە كەپۆژێك بە تۆ پارێزى نابێت و لىت جیادەبێتەو، تەنانت لە داها تودا پێز و خوشەوىستى تۆ بۆ ئەو پىاوە كەم دەكات و سەرزنشتى دەكەى و حەزەت لە تىكە لاوى كردنى نییە.

ئایا چارەسەرێك هەیە؟

و ئەلامەكەى بەلى یە، با پێكو تیشك بخەینەسەر ئەوێ زانایانى دەروونى و پەسپۆرانی بواری خێزان و وتویانە. ئەوانە باسیان كردووە كە ئەو ئافرەتەى هەلسوكەوتى منداڵانە لەگەڵ پىاوەكەى خۆیدا دەكات، دەبینن دواتر پىاوەكەشى بە هەمان شىوازە مامەلەى لەگەڵ دەكات. بەواتایەكى تر پىاوەكەى وەكو دایكى سەیری هاوسەرەكەى دەكات و لەسەر ئەم بێهەمە هەلسوكەوتى لەگەڵ دەكات ئەمەش لەوانەى كاریگەرى هەبێت لەسەر ژيانى سێكسیان و هیچ پیاویك نییە حەز بكات لەگەڵ دایكى خۆیدا لە نێو جیگەدا كۆبێتەو، لەبەر ئەوە تەپۆزانی سێكسى پیاو بۆ خێزانەكەى دەگۆڕێت و ئەو شەوق و زەوقە سێكسیەى جارانیان نامێنێت، بۆیە دواتر هەلەدەدات لەپەروى سێكسییەوێ لێى دوور بكەوێتەو.

پىاوەكەیدا. بەلى چۆن سەرنج پاكێش دەبێت لەپەروى سێكسییەوێ بۆ پیاویك كە نەیتوانیبێت سادەترین كارەكانى خۆى بكات وەكو گەرنىدان بە جلپەرگ و پووكارى دەرەو و شتەكانى تر؟ با لێرەدا خاڵىكى گەرنى بەر خۆمان بەهێنەوێ ئەویش ئەوێ كە ئافرەتان بە

سروشتي خويان پياواني چست و چالاڪ و به توانا سهرنجيان راده ڪيشت، ٺهو پياوهي ڪه
ڪاروباره ڪاني جيٻه جي دهڪات و وا له ٺافرهت دهڪات خوش بهخت بيت همست به دلنياي و
پاريزگاري بڪات.

گوماني تيدانييه ڪه ڪاروباري ماني ڪاريگهرييه ڪي نيگه تيفانهي دهبيت له سر په يوهندي
نيوان پياو ٺافرهت، ههروهه گوماني تيدانييه ڪه پهروهه ڪردني منڊال و گرنگيدان
بهخيران قورساييه ڪي زور دروست دهڪات، بهلام به دلنيايه وه ٺهم ههلهيهي ڪه ٺافرهت
ڪردی، ههلهي مامهله ڪردني پياوهه ڪي وهڪو منڊال، ترسناڪترين ههلهيه له سر په يوهندي
نيوانيان بهلڪو ٺاميڙيڪه ڪه به ته واي ٺهو په يوهنديه تيڪده دات.

ڪه واته ٺافره تان چي بڪهن؟ ليڙهه دهندي پيشنيار باس دهڪين ڪه يارمه تي ٺافرهت
دهدات بو گوراني له دايڪه وه بو زن و خوشه ويست بوئي. ٺهوانه چين؟

1- وازبيته له جيٻه جي ڪردني ٺهو ڪارانهي ڪه پيوسته پياو پنيان ههستيت، گوماني تيدا
نييه ٺهمه ڪاريڪي ٺاسان نييه به تايبه تي به لاي ٺهو ٺافره تانه وه ڪه بهوشيوهيه
راهاتوون، بهلڪو وهڪوئيده مان بوونيان ليها تووه، باشتين چاره سرڪ بو ئيده مان بريتيه
له وهستاني دوست به جي و بهي دواڪه وتن.

ٺهگر پياوهڪهت لهو جورانهيه ڪه له هه موو شتيڪدا پشت به تو دههستيت ٺهوابواري بو
مهڪهروه ڪه واييت. بو نمونه ٺهگر پرسپاري ليڪرديت سهبارهت به ڪليله ڪان پهله مهڪه له
گه ڀان به دوايدا، پني بلي با خوي ههولبدات ٺهو ڪاره باڪات. ٺهگر ويستي جلوه برگ له بهر
بڪات بو ٺهوهي بجيت بو شوينيڪي تايبهت وهڪو ٺاههنگ يان هر شوينيڪيتر پهله مهڪه له
ميناني جلوه برگه ڪاني و پني بلي خوت پرياربه چي له بهرده ڪي و چون خوت ٺاماده
دهڪيت، بهم شيوهيه پياو دهگهريته وه سر سيسته مي دروستي خوي و گرنگي به خوي
دهدات، دهگهريته وه ڪه پشت به خوي بههستيت بو به ٺهجام گهياندي ڪاروباره تايبه ته ڪان،
بواري بو بڪهروه و يارمه تي ده.

ههنديجار ڪيشه و گرفته ڪان له سره ٿاوه پروده دن ٺهمه ش له بهر ٺهوهي پياو نه گه ٿاوه ته وه
بو ٺهم سيسته مه تازهيه بهلام له داهاتوودا بهي گومان دهگهريته وه بو ٺهم سيسته مه
دروسته و خوشي دهويت. به واتايه ڪيتر دهگهريته وه بو گرنگيدان به خودي خوي، بويه
لهبيت ٺهوه يري ٺافرهت بخهينه وه ڪه پريز و حورمه تي پياو بگريت لهو ڪاته دا.

2- ٺافرهت پيوسته وا ههلسوڪهوت له گهل پياوهه ڪي بڪات ڪه ڪه سيڪي بهتوانايه و
نهتوانييت پشتي پي بههستيت. ههول مهده ٺهو شتانه يري پياو بخهينه وه ڪه پيوسته

بەشى چواردەيەم

پاريزگارى لە بەردەوامى خوشەويستى

دەجىتەۋە كە چۈن پىيويستە خۇي خوش بويت و ئەو خوشەويستىيە پەرۋەردە بىكات
ۋەكەسانىتريشى خوش بويت، لەۋانەيە ھەندىكات مروۋ بىگاتە پادەي گومان لەخۇكردن گومان
كردن لە ھاسەرى ژيان و لەھەموو شتىك ھىوا براۋبىيت.

ھەموو ئەۋانە تەنھا بەشىكە لە خولى سىروشتى، بۇيە پىش ئەۋەي بەيانى بىت وخورمان
لى ھەلبىت، پىيويستە تارىكى پىشى بىكەۋىت. بۇئەۋەي مروۋ لە ژيانىداۋ لە پەيوەندىي
ھاسەرىدا سەركەۋوتوۋ بىت پىيويستە لەسەرى لە ھەرچوار ۋەرزەكەي پەيوەندى تىبكات و
قبوليان بىكات.

ھەندىك جار خوشەويستى گەرەيە ھەموو لايەكى مال پىردەكات و لە ھەموو جىگايەك
بوۋنى دەبىت، بەلام لە ھەندىك كاتى تردا لاۋاز دەبىت و بوۋنى كەم دەبىتەۋە ۋەبۇ
بورژاندەۋە بەھىز كىردى، پىيويستە لەسەر پىياۋ يان ئافرەت يان ھەردوگيان كە ھەول
ۋكۆششى بەردەۋام بەخەرج بەدەن.

ھەندىك كات مروۋ ھەست دەكات دلى پىرە لە خوشەويستى، و ھەندىك كاتى تىرىش
ھەست دەكات دلى ئەو خوشەويستىيە تىدا نىە. پىيويستە لەسەر ھەريەكىكمان چاۋەرنى
ئەۋە لە ھاسەرى ژيانمان نەكەين كە ھەمىشە لە بارى ئامادەيى بەردەۋامدا بىت بۇ
پىشكەش كىردى خوشەويستى ۋەرگىرتنى، ۋە ھەرۋەھا پىيويستە ئەۋەي خويندومانەتەۋە
ۋ لىنى تىگەيشتوۋىن بەياد بىننىنەۋە پاشان جىبەجىي بىكەين.

كىردارى فېربوۋن تەنھا پىيويستى بە گويگىرتن و جىبەجىي كىردن نىە، بەلكو پىيويستى ياد
چونەۋە و يادھاتنەۋە و جىبەجىي كىردنى دوۋبارە ھەيە، بەراسىتى مەسەلەيەكى ئاسان نىە.
خوينەرى بەرپىز لە خويندەۋەتدا بۇ ئەم پەرتوۋكە دەبىت شتانىك فېربوۋبىت كە دايك
ۋباۋكت فېربان نەكىردوۋىت چونكە زانىارىيان لەبارەيەۋە نەبوۋە. ئىستى پاش ئەۋەي كە ئەم
شتانە فېربوۋىت، تىكايە لە ھىۋاۋ چاۋەپانىەكانت لە ژيانداۋاقە بىن بە. رىگە بەخوت بەدە كە
ھەلە بىكەيت و چاۋەپوان مەبە كە ھەلسوكەۋتەكانت ھەر لە سەرەتاۋە 100٪ دروست بىن،
لەۋانەيە زۆرشت كە لەم پەرتوۋكەدا فېرى بوۋىت لەيادت بىچىت لە ساتەۋەختىدا كە زۆر
پىيويستت پىيەتى.

بەگويىرەي تىۋرى زانستى مروۋ (پىياۋ ئافرەت) بۇ ئەۋەي فېرى شتىكى نوى بىت ئەۋا
پىيويستە نىزىكەي (200) جار كويى لەۋ شتە نويىيە بىت. بەلى (200) جار. لەبەر پۇشنايى
ئەۋ چەمكەي سەرۋە چاۋەپرى ئاكرىت لە خۇمان يان لەلايەنى بەرامبەر (ھاسەرى ژيان)
ھەموو ئەۋ شتانەي لەم كىتبەدا فېرى دەبىت بىتەۋە ياد بەتەنھا خويندەۋەي بۇ جارىك يان

ووته‌ی کۆتایی

خوینهری به‌پرز وه ک تیبینیت کردوه له خویندنه‌وه‌ی ئەم پەرتووکه‌دا، ئامانجی سەرەکیی بریتیه له ناسینی راسته‌قینه‌ی خۆمان و هاوسهری ژیا‌نمان هه‌روه‌ها ناسینی سروشته جیا‌وازه‌کانمان. هه‌موو ئەمانه‌ش وامان لی ده‌کات توانا‌کانمان باش بکه‌ین له قسه‌کردن له‌گه‌ڵ یه‌کتری و ده‌ست که‌وتنی ئەوه‌ی که ده‌مانه‌وێت و ژیا‌ن به‌ناشتی و خوشه‌ویستی و پرزگار‌بوون له‌و کیشانه‌ی که له پ‌ا‌بردو‌دا گیرۆده‌یا‌ن بووین و پر‌ی‌گه‌ی بروستمان نه‌زانیه‌و بۆ دوورکه‌وتنه‌وه‌و پرزگار‌بوون لیا‌ن.

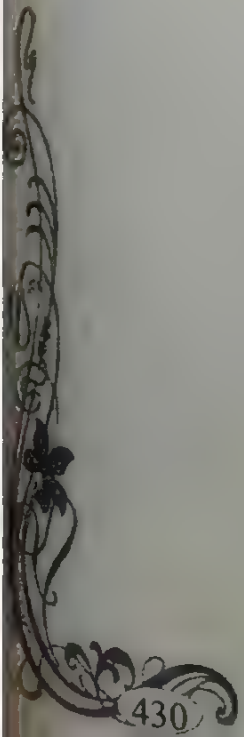
خوینهری به‌پرز، نیستا و پاش ئەوه‌ی له خویندنه‌وه‌ی ئەم پەرتووکه‌ ته‌وا‌و بووین، ده‌کریت بلیم نیستا ئیوه له‌ بوونی په‌یوه‌ندیه‌کی زۆر با‌شتر له‌ پیشوو به‌هره‌مه‌ندن وه‌ م‌زکاری ته‌وا‌وتان هه‌یه بۆ ئەوه‌ی که هه‌ست به‌ ئومید بکه‌ن. هه‌روه‌ها ده‌توانن به‌ سه‌لامه‌تی به‌ گۆ‌پ‌انه‌کانی هه‌رچوار وه‌رزه‌که‌دا تیپه‌ر ببن.

ئ‌وه‌ی ده‌مه‌وێت بلیم ئەوه‌یه که په‌یوه‌ندی به‌چوار وه‌رزی جیا‌وا‌زدا ده‌پ‌وات. له‌ وه‌رزی به‌ه‌اردا ژیا‌ن ئاسان و سازراوه، به‌لام له‌ وه‌رزی هاویندا ژیا‌ن سه‌خته‌و پیویسته ئەوپه‌ری توانای خۆمان وه‌گه‌ر بخه‌ین بۆ ز‌ا‌لب‌وون به‌سه‌ر ئەو سه‌ختیا‌نه‌دا.

له‌ وه‌رزی پای‌زدا هه‌ست به‌ تیر‌بوونی ئاره‌زووه‌کان و به‌خشنده‌یی ده‌که‌ین، به‌لام له‌ وه‌رزی زستاندا هه‌ست به‌ بۆشایی ده‌روونی و ناسه‌لامه‌تی ده‌که‌ین.

له‌وانه‌یه هه‌موو ئەو زانیاریانه‌ی له‌م کتێبه‌دا خویندومه‌انه‌ته‌وه له‌یاد بچیت‌وه که له‌ هه‌موو وه‌رزی‌کا پیویستمان پێیه‌تی. ئەو زانیاریانه‌ی که یارمه‌تیمان ده‌ده‌ات بۆ زانیانی چۆنیه‌تی مه‌ول و کۆشش کردن و کاری دروست له‌ پێنا‌و پ‌است کردنه‌وه‌ی مه‌له‌کان، وه‌ له‌ وه‌رزی زستاندا له‌وانه‌یه ئەو خوشه‌ویستیه‌ی که له‌ وه‌رزی به‌ه‌اردا هه‌ستمان پی کردووه نه‌مینیت و ل‌و‌ن ببیت.

له‌ هاوینی په‌یوه‌ندیدا وه‌ کاتی‌ک کاره‌کان ئ‌ال‌و‌ز ده‌بن مرۆ‌ف ئەو خوشه‌ویستیه‌ی ده‌ست ناکه‌وێت که پیویستیه‌تی، له‌وانه‌یه هه‌موو ئەوه‌ی له‌م کتێبه‌دا خویندویه‌تی‌وه‌و فیری بووه له‌یاد بچیت‌وه، بۆیه ده‌گه‌ریت‌وه بۆ هه‌لسوکه‌وته پیشوو‌ه‌کانی و وه‌کو خوی ج‌ارا‌نی سه‌ره‌نشته‌که ده‌خاته نه‌ستوی لایه‌نی به‌رامبه‌ر (هاوسه‌ری ژیا‌ن) و ئەو شیوا‌زه دروسته‌ی که پیویسته په‌یره‌وه‌ی لی‌ب‌کات بۆ بوژاندنه‌وه‌ی په‌یوه‌ندیه‌کانی نیوان ژن و می‌رد له‌یاد له‌چیت‌وه، ئەمه‌ش له‌کاتی پ‌و‌ودانی کیشه‌یه‌که‌دا ده‌بیت. وه‌ له‌ زستانی په‌یوه‌ندیدا له‌وانه‌یه مرۆ‌ف هه‌ست به‌ بی ئومیدی بکات و ده‌ست بکات به‌ سه‌ره‌نش‌ت کردنی خوی، له‌ یادی

پنویسته یه کتریمان خوش بویت و لیبوردده بین هول نه دهین له حوکم دانمان له گدن
یه کتری ستمکار بین، پنویسته پینش حوکم دانمان له سهر ههرشتیک لیکولینه وهی له باره وه
بکهین. پنویسته نه گمری هله تیگه یشتن له لایهن خومانه وه له بهر چار و بگرین. بهلی نیمه
مروقین و هندیك جار به هله تیده گهین، مروقیش هندیك جار ده پینکیت و هندیك جاریش
هله دهکات، کهسی لیبورددهش بهرینه. له زمانی نینگلیزیدا دهسته وازه یه کی جوان هیه لهو
باره یه وه. دهسته وازه کهش دهلیت (Give the benefit of the doubt)، دهبا هول بدهین
له یه کتری تیگهین وه ههروه ها بوار فراوان بکهین بو نه گمری هله تیگه یشتن و له یه کتری
ببورین و هول بدهین به شیوه یه کی باشت زیان به سهر بهرین.

2- وهرزی هاوین: ئەم وهرزه جياوازه له وهرزی بهار، لەم کاتەدا مروۆ ههست دهکات که خوشه ويسته که ی له پله ی تير و تهواويدانيه وهک پيشتر گومانی دهبرد. دهست دهکات به تيبيني کردنی ههلهکان له ههلسوکهوت و پوخسارو کهسايهتی لایهنی بهرامبهردا، ئەو ههلهکانی که له پله ی کاملی وتيرو تهواوييه وه دهیخاته پلهیهکی خوارتر لهوه. مروۆ دهست دهکات به ههست کردن بهوهی که خوشه ويسته که ی پهری نیه بهلکو وهکو کهسانتر نهویش مروۆه وکهه وکوری ههیه. بهلکو ههنديک جار ههسهکه دهگاته رادهی بیرکردنهوه لهوه که ئەو کهسه سهر به جيهانيکيترو جياوازه له جيهانی نيمه، وه ليره دا ههلسوکهوتی تازه سهرهله دات، ههلسوکهوتی وا که دهبيتتهوی بيزاری و بهمار گزێ و ناو ميدي و سهرهله دانی کيشه.

لەم وهرزه دا پيوسته له سهر پياو و ئافرهت که به دلسۆزی کاربکهن بۆ چاککردنهوهی ههلهکان وههلسوکهوت کردن لهگهلياندا، ههروهکو گزوگياي ناو باخچه، ئەو گزوگيايهی که پيوسته لابریت، وه بوونی دارودهوه نيتر که خهريکه ووشك دهبنهوه و دهمرن و پيوستيان به ئاودان و چاوديرکردن ههیه.

لەم وهرزه دا پيشکهش کردن خوشه ويستی و وهگرتنی بهو شيويه ئاسان نیه که له وهرزی پيشودا ههبوو واته وهرزی بهار. ليره دا ههردوولایه ن دهگه نه ئەو برهوايهی که ئەو خوشه ختيه ی که لێی به ههره مهندين نهزلهی نیه و باریکی فراوان ههیه بۆ خه مباری.

لەم وهرزه دا زۆربه ی ژن و ميتردهکان توشی لیل بينی دهبن و باوهر بهوه ناکه ن که بوره دات. بهراستی شوکیکی گه وره یه، چونکه نهوان له سهره تاوه پيشبینی نهوه یان دهکرد که له بهاریکی بهردهوامدا بن که چی له پیر توشی واقعیکی قال بوون. ئەو واقعی که دهلیت: ژيان بهو شيويه ئاسان نیه و پیره له کيشه و گرفت. وه پاش نهوه ی کيشهکان دهست پندهکات ههه لایهک ههولده دات سهره نهشته که بخاته نهستوی لایه نه که یتر. نازانه که خوشه ويستی پيوستی به ههول و کووششیکی زۆرو به خشنده ییه کی زۆر ههیه بۆ به دهست هينانی و هيشتنه وهی بهو په ونه قه ی که ههیه تی.

لەم وهرزه دا مروۆ پيوستی به تيرکردنی پيوستیهکانی لایه نه که ی تر ههیه، وه ههروه ها پيوستی به داواکردن و دهست کهوتنی ئەو خوشه ويستی ههیه که پيوستیه تی. له راستیدا بهخته مری و خوشه ويستی لهخۆوه نایه ن بهلکو نهوه پيوستی به ههول و کووششی زۆری ههردوولایه ن ههیه، پياو و ئافرهت.

دەر وە (هەست). ڕەت کردنەوێ پیاوێکە بۆ پیشکەش کردنی ئافەرەتەکە بڕیتی بوو لەوێ پیاوێکە بە ئافەرەتەکە بۆ: (ماوەیەک لەبەر ئەو بابەتە ئازارم چەشت، وە ھۆکاری مەینەتییەکم ڕەت کردنەوێ تۆ بوو. ئیستاش کاتی ئەو ھاتوو تۆش وەک من ئازار بچێژیت و چاوەڕوانی ڕەزامەندی و قبول کردن لە من نەبیت)، بێنەمای دادگەری بە پێی بیرکردنەوێ پیاو.

بەجێھێنانی ئارەزووی لایەنی بەرامبەر خۆشەویستی و پێژ و خۆشبەختی بەدوای خۆیدا دەھێنێت، بەلام دواخستنی بەتایبەت کاتیەک ھۆکاریکی بەھێزو قبولکراوی نەبێت ئەوا بێزاری و نەرخاندن لە لای لایەنی بەرامبەر دروست دەکات. تەنانەت ئەگەر ئەو ئارەزوو لەکاتێکی دواتردا جێبەجێ بکری، ئەوا دواخستنی بەلایەنی کەمەوێ لە گرنگی ئەو کارە کەم دەکاترە.

وێژەکانی خۆشەویستی:

خۆشەویستی وەک بەخچە وایە. ئەگەر بمانەوێت ئەو بەخچە پازاوێ جوان بێت، پێویستە بەبەردەوامی گرنگی پێ بدەین و چاودێری بکەین، پێویستە بەبەردەوامی ئاوی بدەین، پێویستە خاکەکەی چاک بکەین و بەپیتی بکەین و ھەر وەھا تۆوی تێدا بچێنن. پێویستە بەخچەکە پاک بکەین و بێزار بکەین و لقوێپە زیادەکان بپڕین. پێویستە بەردەوام گرنگی پێ بدەین بە چاودێری کردنی ھەموو بەشەکانی بەخچەکە.

خۆشەویستیش بەھەمان شێوەیە، پێویستە لێی تێبگەین و لە ھەموو وێژو گۆڕانە جیاوازەکانی تێبگەین و پاشانیش چاودێری بکەین. بەلەسەر ئەو چوار وێژە قسە بکەین:

1- وێژی بەھار: خۆشترین وێژە، لەم وێژەدا کەسی گونجاو دەست نیشان دەکری و ئەکەوینە ناو خۆشەویستی و بەو ھەستە مەزنە بەھەرەمەند دەبێ. لەم وێژەدا ھەست بە بەختەوێ ھەتا ھەتایی ئەکەین، وە ناکریست بێرکەینەوێ تەنانەت بێھێنە بەرچاومان کە دوور لەو کەسە بژین، ئەو کاتی خۆشەویستی پاکێ.

مروژ ھەست دەکات کە ئەو خۆشەویستیە ئەزەلیە کوئایی ھاتنی نیە، ئەو کاتە جوانی سەر سۆڕھێنەری خۆی ھەیە کە کاروبارەکان لە باشترین باردا دەبن. تێر و تەواوی لە ھەموو شتێکدا.

لەم وێژەدا ھەست بەھەلە یەکتەر ناکەین و نایبێنین. ھەمووی ئەوێ ئەنجامی دەدەین گەورەیی و کاریگەری مەزنی ھەیە لەسەرمان و لەسەر ھەستەکانمان. خۆشبەختی ھەتاھەتاییە. بەلام راستییەکەی ئەو نیە، ھەردەبێت وێژی داھاتوو بێت، وێژی ھاوین.

3- وەرزی پاییز: پاش ئەو ھەموو كۆشش ۋە ھەولەي كە ھەردولايەن لە ۋەرزی ھاویندا داویانە، ۋەرزی پاییز دیت، ۋەرزی بەروبوم، بەلى ۋەرزی بەروبوم، پاش ئەو ھەردولايەن لە ھەلۆیستەكانى نىوانيان تىگەيشتن و پاش ئەو ھەردولايەن كە ھەول و كۆششيكى زورىان بەخەرجدا بۆ چاككردن و زال بوون بەسەر ئەو ھەلۆیستەكانەدا، ئىستا كاتى ئەو ھاتو ھە كە بە خوشى و ناسوودەيى ژيان بەسەر بەرن.

ۋەرزی پاییز كاتى قبول كەردنى ژن و پىيا ۋە بۆيەكتى ۋەك ئەو ھەردولايەن بە واتايەكتى قبول كەردنى لايەنى باشى و خراپى يەكتى تىگەيشتن لەيەكتى، ئەو كاتى خوشەويستى و ناسوودەيە.

4- ۋەرزی زستان: خۆزگە ۋەرزی پاییز بەردەوام بوایە يان لانى كەم درىژەي بكىشايە، بەلام پىويست بوو ئەو ۋەرزی بەرۆيشتايە و بوارى بۆ ھاتنى ۋەرزی زستان بەردايەتەو. ھەردەبوو كەش ۋە ھەوا بگۆرايە و ۋەرزی زستان بەاتايە كە پلەي گەرما تىيدا نزمەو سەرما سەختە و گەلای دارەكان دەو ھەرن و خەرىكە ژيانيان تىدا نامىنىت. ئەو ۋەرزی چوئەو ھەك و نوى بونەو ھەيە، ئەو ۋەرزیە كە تىيدا پەيوەندى ژن و مىرد بە قوناغى سارد و سېرىدا دەپوات. ئەو كاتەيە كە ئەزموئە پارىزراۋەكانى پابردووى نەستى تىدا دەردەكەوئىت و نىگەتىقائە كاردەكاتە سەر ھەلسوكەوتەكانمان. ئەو ۋەرزیە كە تىيدا پىيا و نازار دەچىژىت و بىرسارى پاشەكشەو گۆشەگىرى دەدات و پاشان دەچىتە ئەو ئەشكەوتەي كە تەنھا جىگاي يەك كەسى تىدا دەبىتەو. ئەو كاتەيە كە تىيدا ئافرەت دەروونى پوخاۋە دەمارى گرژە. ئەو ۋەرزیە كە ژيان تىيدا سەختەو كىشەي زورى تىدايە و ھەموو پىنگاكانى پەيوەندى نىوان ژن و پىيا ۋە ستاۋە.

ھەروەھا ئەو ۋەرزیە كە پىش جۋاترىن و خوشترىن ۋەرز دەكەوئىت، ۋەرزی بەھار. ۋەك ھەموومان دەزانىن پاش ھەموو ناخوشىەك خوشى دىت، ۋە پاش ھەموو تارىكىەك پووناكى دىت. ئەمە سىروشتى ژيانەو پىويستە قبولى بكەين و بەخوشى و ناخوشىەكانىەو لەگەلى بژىن، ئەو پاستىەو پىويستە بەو شىۋەيەي خوى قبولى بكەين. پىويستە خۇمان نەخەلەتىنن و وانەزانن كە تىرو تەواوى (كەمال) لە ژياندا ھەيە، ھەردەبىت ھەندىك كات خوشى و ھەندىك كاتىتر سەختى بىت. بەلى ئەمە ژيانەو پىويستە لىي تىبگەين و قبولى بكەين. گرنگ ئەو ھەيە بزانن و لەيەكتى تىبگەين، ھەروەھا لە جىاوازيە سىروشتى و دەروونىەكانمان تىبگەين.

4- كوپرىكى لاو كيرژىك دهناسىت و پاش ماوهىك له خوشهويستى خوشبختى پىنى

رادەگەيەنىت كە دەيهويىت بىتە خوازىنىي، له پوژى داهاتوو بارى دىروونى ئافرەتە دەگوپىت و ھەست بە ھىچ سۆزو خوشهويستىك ناكات بەرامبەر كوپەكە. گوپانى بارى دىروونى ئافرەتەكە بەھوى سورىبونى كوپەكەو نەبوو بۆ خوازىنىي كچەكە. بەلكو بەھوى يادكەوتنەوھى بوو بۆ توندوتىژى باوكى بەرامبەر دايكى. ھاوكات بوونى نەو يادكەوتنەوھى بەبەھوى نەو.

دواختنى كارمگان و نە نجامەكەي:

كارى ئەمرو مەخەرە سەبەي، پەندىكى بەپىزە دەكرىت جىبەجى بكرىت ولە ھەموو لایەنەكانى ژياندا سوودى لى ببىنرىت، وە ئەم پەندە پەيوەندىكەي زۆر بەھىزى ھەيە بە ژيانى ھاوسەرى و سىروشتى پەيوەندىي نيوان ژن ومىردەو.

ھەندىك جار پياو ئارەزووى بەدەست ھىنانى شتىك دەكات، وەكاتىك داواي ئەو شتە لە ئافرەت دەكات وئەويش داواكەي رەت دەكاتەو نەوا لەسەرەتادا پياوھەكە بەردەوام دەبىت لەمەولدان وئافرەتەكەش بەردەوام دەبىت لە رەت كردنەوھى بۆ ماوهىك پاش ئەو چىتر پيار ھەول ئادات و واز دەھىنىت.

ئەوھى لەو ماوهىدا و لەسەرەتادا لە ناخى پياودا پروودەدات ھەست كردنىەتى بە بىزارى و ئائومىدى پاش ئەو ھەستەكانى دەگوپىت و دەستدەكات بە ھەست كردن بە توپەيى. ئەم ھەست كردنەش بە درىژايى كاتى ھەولدانەكەي بەردەوام دەبىت و ھەندىك جارىش لە شىوہ و ھەلسوكەوتىدا دەرەكەويىت. وەكاتىك پياو دەكاتە قۇناغى ئائومىد بوون و خۆبەدەستەوھەدان، ئەوا ئەو توپەبوون و ئائومىدىي دەشارىتەوھە لە نەستىدا ھەلى دەكرىت و لەگەل ئەو واقىعەدا دەرژى. پياو ئەوھى ئافرەت كردوويەتى لەيادى نەچووە لىي نەبۆرەو، ھەروەھا ئەو توپەيى و بى ئومىدىيە ھىشتا لەناخىدا ماونەوتەو بەلام لە كاتى ئىستادا شاراوون وئافرەت ھەستىان پىناكات. وە كاتىك ئافرەت ئامادەيە بەو كارە ھەلسىت، نەبىن پياو لەبرى ئەوھى ھەست بە خوشى و شادى بكات توپە دەبىت و بە توندى ئەوھى ئافرەتەكە پىشكەشى كردووە رەتى دەكاتەو.

ئەوھى لىرەدا پرويدا ئەوھەبوو كاتىك ئافرەتەكە ويستى ئەو كارەبكات بۆ پياو كە پىشتەر داواي كردبوو بەدەستى نەھىنابوو، ئەوا بەو كارەي ئەو ھەستە گەروەيەي بەخەبەر ھىنايەو كەلە نەستى پياوھەكەدا بوو (توپەيى و ئائومىدى) كە بەھوى رەت كردنەوھى داواكەي ماوهىك ئازارى چەشت، وە يارمەتىدا كە لە ئەقلى ناوہە (نەست) بىگويزىتەو بۆ نەقلى

خوێنەری بەرێز لەیادت بێت کە ئەوەی توپەری کردیت هەلسوکەوتی هاوسەرەکەت نەبوو
لە راستیدا بەلکو ئەوەبوو کە لە پابردوودا پوویدا بوو.

با سەرنجێک بدەین لە چەند نمونەیەک کە لە دانیششتنێکی یەکیەک لە سەنتەرەکاندا
گفتوگۆی لەسەرکراوە. ئەو کەسانە باسی راستیی ئەوەیان کردووە کە بەسەریان هاتووە:

1- پیاوێک هەستی بە بێزارییەکی زۆر و بێ ئومیدیەکی گەورە کردووە کاتیەک هاوسەرەکە
بەکاریک هەلساوە. پاشا بیرکردنەوەیەکی قوول زانی کە ھۆکاری راستەقینەی ئەو
هەست کردنە، ئەو کارە نەبوو کە هاوسەرەکە کردوویەتی بەلکو زāl بوونی تەواوی
دایکی بوو بەسەریدا کاتیک منداڵ بوو، وە هەلسوکەوتی هاوسەرەکە ھاوکات بوو
لەگەڵ بەیاد هاتنەوەی ئەو یادەوێرە تالەدا.

2- هەردوو هاوسەر شەویکی خوش و ئارامیان بەسەر برد، لەبەرەبەیان ئەو شەو دا
پیاوێک لەیادی چوو ئەو کارە کە هاوسەرەکە داوای لێکردبوو بیکات. ئافەرەتە کە
زۆر بە توندی توپە بوو پێداوانێکی توند لە نیاوانیدا پوویدا. دواتر پیاوێک زۆر توپە
بوو دەستی کرد بە بیرکردنەوە لە کۆتایی هیئەت بە پەيوەندی هاوسەریان، ھۆکاری
راستەقینە کە پالینا بە پیاوێکەوێر لە جیاپوونەوە بکاتەوێر یادەواتنەوێر بوو بۆ ئەو
پێک هەڵپێژانە زۆرانە کە لە نیاوان دایکی و باوکیدا پوویانداوێر کە لەو کاتەدا زۆر
ئازاریانداوێر. وە ئەمە ھۆکاری راستەقینە تورەبوونەکە بوو نەک ئەو پووداوەی کە لە
نیاوان خۆی و هاوسەرەکەیدا پوویاندا. ھاوکات بوونی ئەو یادەواتنەوێر بوو کە
ئاگرەکە داگیرساندو پیاوێکەوێر وێژاند.

3- پیاوێک خەریکی کاری خۆی بوو لە ماڵەو، ئەو ئەندازیاری پرۆژەکان بوو و پرۆژەییەکی
لەبەردەمدا بوو کە پتۆیست بوو لەسەری لە پۆژی داھاتوودا تەواوی بکات. سەرقال
بوونی پیاوێک بە پرۆژەکەرە هاوسەرەکە زۆر توپە کرد، بێگومان لە هەلویستی
مێردەکە و سەروشتی کارەکە تیگەیشتبوو، بەلام نەیتوانی بەسەر خۆیدا زāl ببیت.
ھۆکاری سەرەکی توپەبوونەکە ھەرگیز سەرقالیی مێردەکە نەبوو بەو پرۆژەییەو،
بەلکو ھۆکاری سەرەکی هاتنەوێر یادی بوو بۆ توپەبوونی توندی لە باوکی کاتیک ئەم
منداڵ بوو. چونکە باوکی بۆ ماوێیەکی زۆر لەگەڵ هاوسەرە ستەمکارەکەیدا ئەم
بەجێ دەهیشت و لەو کاتەدا هەستی بە فرامۆش کردن و لاوازی دەکرد، ھاوکات بوون
لە نیاوان ئەوێ کە لە پابردوودا پوویداوێر ئەوێ کە لە ئیستادا پوودەدات.

بۇ نمونه نه گهر يه کيک له هاوسه ران ره خنه يه کي له وى تر گرت و بويه هوى بيزاريه کي ساده بوى، له بهر نه وى هردوو لايه ن پيگه يشتوو و ئاقلن دهرک به و ده کهن که لايه نى ره خنه گر مه به سستى راستى نه و نيه که ووتويه تى. وه نه وى که ووتويه تى له نه نجامى ماندووبوون و شه که تى و نه و کيشانه وه بووه که نه و پورژه پييدا تيپه رپوه. نه م تيگه شتته يارمه تى سووک کردنى کاريگه رى نه و ره خنه يه ده دات که ناراسته ي لايه نه که ي تر کراوه.

به لام له وانه يه نه و ره خنه يه کاريگه ريه کي گهره ي هه بيت له سهر هه مان که س به لام له پورژيکيترو له شوينيکيتردا، ره خنه که ههر هه مان ره خنه يه و نه گورپاوه به لام له جارى يه که مدا سووک بووه و کاريگه ريه کي وای نه بووه له دهر وونى نه و که سه دا، وه له جارى دووه مدا کاريگه ريه کي گهره ي هه بووه، که واته چي پوویداوه؟ نه وى که پوویدا نه و يه کاتيک نه و که سه گوئى له ره خنه که ده بيت نازار له نه زموننيک ده چيزيت که له مندالييدا پوویداوه. نه زموننيکى تال که زور نازارى داوه، وه کاتيک گوئى له و ره خنه يه ده بيت زور نازار ده چيزيت له بهر نه وى له راستيدا زور نازارى چه شتوو کاتيک که مندال بووه و به و نه زمونه تاله دا تيپه رى کردوه. له م حالته دا ده بينين ليک گه يشتنى نيوان ژن و ميرد سه خت ده بيت و کيشه يه کي راسته قينه له نارادا ده بيت.

چون ده توانين يارمه تى يه کترى بدهين؟

کاتيک ياده وهره يه کاني رابردوو دينه وه ياد نه و پياو به سروشتى خوئ پنه نا ده باته بهر بينه نگی و خو خوار دنه وه نه و کاته ش زور هه ستيار ده بيت پئويستى به وه هه يه که زياتر له لايه ن ئافره ته وه قبول بکريت. به لام ياده وهره يه کاني رابردوو له لای ئافره ت کاتيک دينه وه ياد که له باريکى دهر وونى خراپدا بيت وه ست به خه مبارى بکات، له م باره دا نه وى ئافره ت پئويستيه تى چاوديري کردنى خير او گرنگى دانى زورى پياوه پئى.

نه م تيگه يشتنه يارمه تى زال بوون به سهر نه و هه سته شاروا نه دا ده دات له کاتى دهرکه و تنياندا، نه گهر هه لو يستىک له نيوان ژن و پياودا پوویدا که نازارو بيزاريى ليکه وته وه، نه و ده کريت نه و هه مان له ياد بيت که زوريه ي نه و کاريگه ريه له راستيدا به هوئى نه و هه لو يسته وه نه بووه، به لکو له راستيدا له نه نجامى نه و هه لو يسته هاوشيو انه وه يه که له منداليدا پوو ياندا وه و کاريگه ريان له دهر وون هه بووه و ياده وهره يان له نه ستدا ما وه ته وه.

له م حالته دا مروءه له برى نه وى هه لبيچيت باشتري ن شت که بيکات هه و لدا نه بۇ مژيني نه و توپه ريه و نه کردنى قسه يه ک که له وانه يه ليئى په شيما ن بيته وه، هه روه ها نه کردنى کارى شيئانه و نازيرانه که کاريگه رى نيگه تيقي هه بيت له سهر نه و په يوه نديه و مانه وه به هيمنى.

ئەلۋەتتە ۋادەدەكەۋىت كە زىياتر دوژمنى ژيان بىن ۋەك لەۋەي كە دۆستى بىن. ئەۋەي پاش ئەمە پروودەدات شارەنەۋەي ئەۋ ھەستەنەيە لەۋەي ھەۋلەدان بۇ زال بوون بەسەرياندا كە ژيانىان لى كىردوۋىن بە دۆزەخ.

چۈنەيتى سەرھەلەدانى ھەستە شاراۋەكان:

كىشە لەۋەدەيە كاتىك ئەۋ ھەستەنە دروست دەبن لەھەلسوكەۋەتقاندا دەردەكەۋن خۇيان دەرخەن ۋ پىمان نالەن: سالاۋ، مە ھەستە شاراۋەكانى پابىردوۋەتم. لىرەدا دەمانەۋىت بىلەن لەكاتى دەرجوۋنى ئەۋ ھەستەنە لە نەستەماندا، ئەگەر پەيۋەندىان بە يادەۋەرى مەنەلەۋە ھەيىت كە پىن لە فەرامۆش كىردن ۋ رەت كىردنەۋە ۋەمبارى، ئەۋا ھەستى پىيا ۋەرامبەر ھاسەرەكەي رەت كىردنەۋە ۋەرامۆش كىردن دەيىت، ۋە لىرەدا پىيا ۋەزارو مەينەتى دەچىزىت ۋەك لە مەنەلەيدا چەشتوۋىەتى.

ھەستەكانى پابىردوۋ دەرخەكەۋن كاتىك تەنھا لە ھالەتى خۇشەۋىستىدايىن، بەلكى لەكەتەكانى تىرە بەدىار دەكەۋن. كاتىك كە ھەست بە خۇشخالى ۋ پەزەمەندى دەكەين، لەم جۈرە كاتە گونجاۋانەدا دەيىنن ژن ۋ پىيا ۋەكەۋ دەبن ۋكىشە لەنىۋانىاندا دروست دەيىت كە ناتۋانرىت جگە لەۋ ھەستەنە ھۆكارى راستەقىنەيان بۇ بدۆزىنەۋە.

لىرەدا چەمەنەنەيەك لەسەر ئەۋ ناكۆكى ۋكىشانە دەيىنەنەۋە كە لە چەمەندىن بۇنەي خۇشىدا پروودەن. لەۋانەيە ناكۆكى بىكەۋىتە نىۋان ژن ۋمىرد لەكاتى گۈاستەنەۋەيان بۇ خانۋىەكى نۆي، يان لەكاتى پىكخستى ناۋمال ۋ دانانى كەلو پەلى نۆيدا. يان ئامادەبوۋنى ئاھەنگى دەرجوۋنى يەكەك لە ئەندامانى خىزان. ياخود ئامادەبوۋنى بۇنەيەكى ئاينى، يان ئامادەبوۋن لە ئاھەنگى ھاسەريەتى، يان ۋەرگرتى دىارىەك، يان ئەنجام دانى گەشتىك، يان سازدانى ئاھەنگىك، يان كېرىنى ئۆتۈمبىلەك، يان ھەشتىكىتر كە پەيۋەندى بە خىزانەۋە ھەيىت.

دەيىنن لە ھەموۋ ئەۋ بۇنە خۇشانەدا يەكەك لە ھاسەران يان ھەردوۋكىان كاردانەۋەيەكى سەيرى دەيىت ياخود گۆرانىك لە ھەست ۋەلسوكەۋەتيدا پروودەدات كە خۇشى ھۆكارىكى دىارى بۇ نادۆزىتەۋە. لەۋانەيە ئەم ھەست كىردنەش پىش بۇنەكە يان لەكاتى بۇنەكەدا يان پاش بۇنەكە پروودەدات. ئەگەر مەسەلەي ھەستە شاراۋەكان ۋ دەركەۋتەنمان زانى، ئەۋا ئاسانە بۇمان كەلە ۋەزارە تىببەگەين كە بەھۋى ھەلسوكەۋەتى لايەنى بەرامبەرەۋە لە پەيۋەندى ھاسەريەتيدا ھەستى پى دەكەين، كاتىك ھەست بە بىزارى دەكەين ئەۋ 90% ئەۋ بىزارىە ھۆكەرەكەي پابىردوۋە ۋەيچ پەيۋەندىەكى بەۋ ھۆكەرە پۈلەتەي ئەۋ بىزارىەۋە نىيە بەلكى تەنھا 10% بەھۋى ئەۋ ھۆكەرە دىارەۋەيە.

هسته نابرونه كان زورجار بههوى كاريگهري رابردووه دروست دهبن. هست
خوشهويستى و گهرههوى دهكهن كهچى لهپوژى داهاتوودا دترسين و متمانه مان بهو
كاتيهو له ههريكى گهړوك دهچيت كه ديت و تپپر دهبيت؟ لهوانهيه هست كردن به ترسى
برودانى كيشه له داهاتوودا ههموو كارهكان پيچهوانه بكاتهوه و هه پيوهندييه جوانه بكاته
نوزهخيكي بهردهوام.

كاتيك هست به خوشويستنى خو مان يان خوشهويستى كهسانيتر بومان دهكهن و لهناو
نه خوشهويستيه دا دهرين، تيبينى سهرههلدانى ترسيكى شاراو دهكهن لهناخماندا كه
دهستهكات به دهرههلدانى نهو خوشهويستيه و زال بوون بهسهريدا كه لهوانهيه ماوهيهكى
كورت يان دريژ بهردهوام بيت.

له ماوهيهدا هست به راپايى و نائوميدي و ناجيگري بارى دهرى دهكهن و
هلسوكهوتمان له سوژو بهزهوى خوشهويستيهوه دهگوريت بو توورپهوى و پهخهگرتن و
داواكردن و دهمار توندى. هستيك كه ناتوانين دهرى بپرین و پيشتريش دهرمان
پينهكردوه. هم ههستانه كاتيك بهديار دهكهن كه هست بهسلامهتى دهكهن له
پيوهندييهكانماندا.

له راستيدا هم ههستانه له بنهړهتدا بوونيان ههيهو توماركارون له نهقلى شاراوهماندا
نهوى كه پينى دهلين نهست، لهويدا ههليگراون و هيچ شتيك كارى تينهكردون تا نهو
كاتيهو نهو خوشهويستيه نوييه هاتووهو له بارى مت بوونهوه گورپونى بو بارى جولان
وبزاوتن و دهستيان كړدوه به دهرپهپرين كه دواتر به سهرخومان و پيوهندييهكانماندا زال
دهبن له ماوهيهدا.

نهو ههستانه وادردهكهن وده نهوى چاوهپي نهو بن كه هست به خوشهويستى
بكهين، وه ههركاتيک ههستمان بهو خوشهويستيه كړد رادهپهپن ودهست به جووله دهكهن له
ناخماندا و بهسهرماندا زال دهبن.

ليړه دا پيوسته بزانيك كه چو ههلسوكهوت لهگهل نهو ههستانه دا دهكهن وبهسهرماندا
زال دهبن، وه نهگهر لهو ههولهماندا سهركهوتين نهو دهتوانين بهسهر نهو ههستانه دا زال
بين وبكهپرينهوه بو بارى ناسايى و هست كردن به خوشهويستى و دلخوشى.
بهلام نهگهر لهو ههولهماندا شكستمان هيناو نهمانتوانى بهسهر نهو ههسته سلبياندا زال
بين، نهو ههستانه بهردهوام دهبن له زال بوون بهسهرمان وبهسهر ههلسوكهوتماندا.

8- ھەندىك چار پىياو لەبارى سەخاوت و بەخشندەيدايە لە پىر دەست لە بەخشندەيى ھەندەگىرت و دەست دەكات بە پەخنەگرتن لە ھاوسەرەكەي و ھەستى توورپەيى و خوشەويستى زال بوون (حب السيطرة) ي لەلا دروست دەيىت.

9- لەوانەيە پىياو زۆر سەرسام بىت بە ھاوسەرەكەي و زۆر خوشى بويىت بەلام تەنھا لەبەر ئەوەي كە ھاوسەرەكەي قەسەيەكي كردوو كە بەدلى ئەو نەبوو دەبينىن ئەو خوشەويستىي بۆ ھاوسەرەكەي لەدەست دەدات و ئەو خوشەويستىيە لە ئافرەتيكىتردا دەبينىتەو.

10- پىياو ھەز دەكات بە نوستن لەگەل ھاوسەرەكەي، بەلام نايەويىت ئەو كارە بكات كاتىك ھاوسەرەكەي داواي لىدەكات.

11- پىياو متمانەيەكي تەواوي بەخوي دەيىت و بەتەواوي پارزىيە لە ژيانى خىزانىي، بەلام لەپەر ھەستى بى متمانەيى و فەرامۆش كردنى ھاوسەرەكەي لەلا دروست دەيىت.

12- ھەندىك چار پىياو بەپەرۆشە بۆ بينىنى ھاوسەرەكەي، وە كاتىك پىي دەكات ھەست بە ھىوابراوي و بى ئومىدى و ساردوسپرى سۆزدارى دەكات. ھۆكارى ئەمەش ئەوئە ھاوسەرەكەي شتىكى سادە دەليىت كە ئەو بەدلى نىە و ھەز بە بىستنى ناكات.

خوينەري بەرئز لەوانەيە ھەريەكيك لە ئىو تىبينى ھاوسەرەكەي كردوو كە بەو ھالەتەدا تىپەرپو. بۆساتىك لىرەدا ھەلۆستەيەك بكەو ھەول بەدە ئەو ھالەتە بىنەرەوە يادى خۆت كە ھاوسەرەكەت ھەستى گۆراو و لە بەخشىنى خوشەويستى پىت وەستاو، ئەو خوشەويستىيەي كە شايسەتەو پىويستە. ئەو ھالەتى گۆرانە دەروونىە كتوپرانە بىنەرە يادى خۆت كە ھىچ ھۆكارىكى لوجىكىت بۆ نەدۆزىوئەو.

شتىكى زۆر باوہ كە ژن و مىرد پىكەو بە خوشەويستى لە ژىر يەك سەقفدا بژىن، كەچى پۆژىك لەپۆژان ھەست بە پق و دووركەوتنەو لەيەكترى و بوونى كىشە لەنيوانياندا بكن. لەوانەيە ئەم گۆرانانە سەيربىت، بەلام لەراستىدا بوونيان ھەيەو باون، وە ئەگەر ھۆكارى راستەقىنەي ئەم گۆرانانە نەزانىن، دەكرىت گومانى ئەو بەرىن كە شىتتىن وە ياخود پىمان وابىت كە ئەو خوشەويستىيە مەزنە مردوو و كارەكان بە بنەست گەيشتون، يان ھاوسەرەكان كەسىكى فيلبازى درۆزنە.

بەلام خوشەبەختانە شىكرنەو لىكدانەوئەي ئەم گۆرانەو ھۆكارى راستەقىنەي كە لەپشتىوئەيەتى لەبەردەست دايە. كاتىك پۆدەچىن لە خوشەويستىدا، ئەو خوشەويستىيە پرسىارى زۆر لەگەل خويىدا دەيىتت لەبارەي ھەستەكانەوئە كە ئىمە زۆر دلىيا نىن لىيان.

یه کیك له دژبه کیه سهیره کانی په یوه نندی خوشه ویستی نیوان ژن ومیرد نه وه یه کاتیک که
مموو شتیک نارامه و بهرک و پیکی بهرپوه دهچیت و خوشه ویستی دهووبه ری تهنیوه، له پر
نیبینی دهکهن یه کیك له لایه نه کان ژن بیت یان پیاو، دهست دهکات به چونه وه یه و
دور که وتنه وه له لایه نه که یتر. یاخود چهند کار دانه وه یه کی توندو نادوستانه ی لی بهر
دهکوت.

لیره دا چهند حاله تیک باسده که ین، بیگومان هم حاله تانه ش به سر ژن و پیاو دا وه کو یه
جیه چی دهکوتن:

1- هندیك جار پیاو له حاله خوشه ویستی و په روشیدایه بؤ هوسره که ی، له پر دهبین
له پوژي داهاتوودا و بهی هیچ هوکاریک ههست به جوړیک له ناثومیدی و بی نارمزوویی
دهکات له نریک بوونه وه له هوسره که ی.

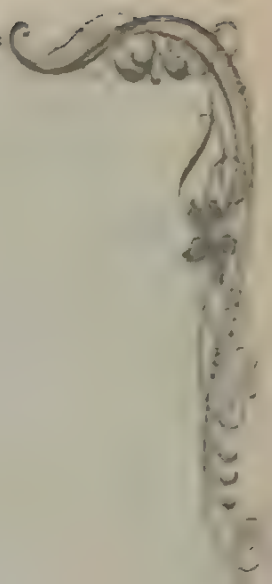
2- لهوانیه پیاو له حاله خوشه ویستی هوسره که ی داییت ودلی پریت له سوز، له پر
ههست به نارمزه نندی دهکات بؤ نه و بارودوخه کی که تییدایه و دهست دهکات به بؤله بول
و داواکاری زور دهیت.

3- میرد له حاله خوشه ویستی که مهن دایه و ناتوانیت له هوسره که ی
دور که ویتنه وه، له پر ههستی مشتومر کردن و پیک هه لپزانی له لا دروست دهیت
و دهست دهکات به بیرکردنه وه له کوتایی هینان له په یوه نندی هوسری دهست کردن به
جیا بوونه وه.

4- لهوانیه میرد کاریکی مهن بکات که نامانچ لینی به خته وهر کردنی هوسره که یه تی،
به لام له بری ههست کردن به دلخوشی ههست به بق دهکات، به موی به یاد هاتنه وه نه و
کاره کی هوسره که ی له رابردوودا کردویه تی و هم پنی تووړه و بیزار بووه.
5- لهوانیه پیاو له حاله خوشه ویستی و وابسته بوونی ته واره وه بیت به
هوسره که یه وه، له پر ههست به نارمزوویی دور که وتنه وه دهکات لینی. وه کاتیکیش
هوسره که ی لینی نریک دهکوتنه وه موچر که به له شیدا دیت.

6- پیاو ههست به خوشه ویستی دهکات له گمل هوسره که ی له پر ههست به ناثاسووبه یی و
پاراییه کی توند دهکات، یاخود ههست دهکات که ناتوانیت نه وه دهیه ویت به دهستی بخت.

7- هندیك جار پیاو ههست به متعانه یه کی ته واره دهکات له وه کی هوسره که ی خوشی
دهویت، له پر تووشی پارایی و تیکچوونی باری دهروونی دهیت.

هؤکاره‌کەشی نازانیت و پیش ئەوەی پێگە بەخۆی بدات بکەوێتە پەراویزی ئەوسەرسامیەوه
پرسیار لە خۆی خۆی بکات: ئەگەر من هەل خەڵەتاونیم هەستی راستەقینەی من چییە؟ من
تەواو دەرمانی ئەو راستییە دەرمانم پوونە لەبەر چاوم ئێتر بۆچی پەشوکاروم؟ لێره‌دا
هەلسوکه‌رتیکی ژیرانه‌ ده‌کات.

شینوازیك هه‌ئسوکه‌وت ده‌کات له‌وانه‌ش بانگکردنی هه‌روه‌کو چۆن بانگی باوکی ده‌کات، یان دانیشیت و نیشانه‌ی توورپه‌یی و بیزاری له‌سه‌ر پوومه‌تی ده‌رکه‌ویت (هه‌ولده‌ات سۆزی بچولینی).

- ئافره‌ت قسه‌ له‌گه‌ل پیاوه‌کیدا ده‌کات به‌و شینوازه‌ی مندالینکی بچووک و سکالا ده‌کات له‌ جیاتنی نه‌وه‌ی که شینوازی ئافره‌تانه‌ی خۆی بگرێته به‌ر ئافره‌ت نه‌م شینوازه‌ پنیاده ده‌کات کاتیک ده‌ترسیت هه‌ستی راسته‌قینه‌ی خۆی ده‌ربهریت، یان ده‌ترسیت له‌په‌رچه‌کردای پیاوه‌که‌ی یان پیش بینی رازی نه‌بوونی پیاو به‌ داواکارییه‌که‌ی.

ئایا نه‌م هه‌ئسوکه‌وته هیچ کاریگه‌ری هه‌یه له‌سه‌ر پیاو ولایه‌نی ده‌روونی نه‌و؟ وه‌لامه‌که‌ی به‌بینگومان به‌لێ، کاریگه‌ری نیکه‌تیقانه‌ی ده‌بیت و سه‌ره‌تاپیاو نه‌م هه‌ئسوکه‌وتانه‌ی ئافره‌تی پینخۆشه، به‌لام وورده‌ وورده‌ هه‌ست به‌وه ده‌کات نه‌و به‌هیزه و به‌پرسه له‌ په‌یوه‌ندی نیوان خۆی و نه‌و ئافره‌ته‌ی له‌گه‌لیدا به‌و نه‌و هیچ نییه جگه له‌ مندالینکی بچووک و به‌لکو نه‌و ئافره‌ت نییه و به‌م شیوه‌یه که‌م که‌م پرێزی که‌متر ده‌بیته‌وه لای پیاوه‌که‌ی.

خالیکیت نه‌وه‌یه که به‌پررسیاریتی پیاو له‌ ده‌روه زیاتر و پنیوسته پو به‌پوی کۆمه‌ل بیته‌وه و هه‌ول و ماندوبوونیکێ زۆربدات (لێره‌دا ده‌مه‌ویت نه‌وه‌بیری خۆینه‌ری خوشه‌ویست بخه‌مه‌وه که ژیان له‌ده‌روه سه‌باره‌ت به‌بیری پیاو شه‌پنکی گه‌رمی ده‌سته‌و یه‌خه‌یه پنیوسته له‌سه‌ری سه‌رکه‌ویت تییدا. له‌ دارستان ده‌چیت هه‌روه‌کو ووتراره: نه‌گه‌ر گورگ نه‌بیت گورگ ده‌تخوات. هه‌روه‌ها نه‌گه‌ر کۆمه‌لگه هه‌رمه‌یک دروست بکات نه‌وا پنیوسته له‌سه‌ر پیاو هه‌ول و کۆششی خۆی بکات بۆ نه‌وه‌ی له‌ لوتکه‌ی نه‌و هه‌رمه‌دا به‌مینیته‌وه)، سه‌باره‌ت به‌وه‌ی که ئه‌رکه‌کانی زۆرن نه‌و نایه‌ویت ئه‌رکی نوێ زیادبکات بۆ سه‌ره‌رکه‌ زۆره‌کانی خۆی. له‌م لۆژیکه‌وه پیاو به‌تیپه‌رپوونی کات هه‌ستی بیزاری و دوور که‌وتنه‌وه له‌به‌رامبه‌ر ئافره‌ت تییدا دروست ده‌بیت.

له‌به‌ره‌نه‌وه پنیوسته له‌سه‌ر ئافره‌ت دوور بکه‌ویتنه‌وه له‌ شوین که‌وتنی نه‌و شینوازه هه‌له‌یه، پنیوسته له‌سه‌ر نه‌و به‌روانیته پله‌و پایه‌ی خۆی و هه‌ئسوکه‌وت کردنی له‌گه‌ل پیاودا و بیگوریت. له‌ داها‌توودا کاتیک ئافره‌ت ده‌ست به‌ گریان ده‌کات پنیوسته پرسیار له‌ خۆی بکات هۆکاری نه‌م گریان به‌چییه، وه‌ پاش نه‌وه‌ی له‌و کاته‌دا وه‌لامی ده‌ست که‌وته‌وه و به‌راریدا ئایا باشت‌ر وایه به‌رده‌وام بیت له‌سه‌ر گریان و هه‌ستی راسته‌قینه‌ی خۆی به‌شاریته‌وه یان بوه‌ستیت له‌ گریان و ده‌ست بکات به‌ قسه‌ کردن له‌گه‌ل پیاودا به‌پریز و ژیریوه له‌ پیناوی سه‌رکه‌وتنی به‌سه‌ر نه‌و کی‌شه‌یه‌دا؟ کاتیک ئافره‌ت هه‌ست به‌ سه‌رسامی ده‌کات و

نافرەت بەم کارە ھەڵدەسێت و بە چەند شیوازیك و لە گەرنەگترینیان:

- ئاڤمێد یان نەزان خۆی دەردەخات، لەپراستیدا باش دەزانیت چی لە چوار دەوری پوودەدات ھەروەھا وەلامی ھەموو شتەکانی دەزانیت. گومانێ تێدانییە ئەم ھەلسووکەوتەتی نافرەت پیاو خۆش حال دەکات و وای لێدەکات ھەست بکات کە لە نافرەت زیڕەکترە و باری دەروونی بەرز دەکاتەو بەلام ئەنجامیکی نیگەتیفانە دەبێت، پیاو ھەست بە ئارامی دەکات لەبەر ئەوەی ھەست دەکات سەرکەوتوو بوو و بواری بۆ خۆشەویستی نافرەت نەمایەو.

- نافرەت خۆی دل تەنگ دەکات و ئازاری دەروونی خۆی دەدات لەجیاتێ ئەوەی ھەستی تووڕەیی خۆی دەربڕیت، وەکو ئەوەی نافرەت پەنا بۆ گریان دەبات لە کاتی تووڕەیییدا، یان نافرەت پەنا دەبات بۆ دەرخیستنی ھەستی تووڕەیی خۆی لە پێگەی گەستنی لێوی خۆی و گەژ کردنی پووختاری لە جیاتێ دەربڕینی ئەوەی لە نیو دڵیدا، یان نافرەت پەنا دەبات بەر بێدەنگی بەردەوام و ھەڵدەدات ھەستی تووڕەیی خۆی بشاریتەو. ئەمە ئەو پێگەیە کە لەسەری پەرەردە و بەردەوام بوو.

- نافرەت بێ ئاگایی خۆی پیشاندەدات لە کاتی کەدا راستی و دروستی و ھۆکار و وەلامەکەشی دەزانیت. ئەمە خراپترین شتی کە نافرەت دەتوانیت بیکات، بێئاگا بوون و نەزانین لە کاتی کەدا کە زانستی بە ھەموو شتەکانی دەوورو بەری ھەیە. بۆیە خانمان داوا لە پزیشکی پسپۆری تایبەتی دەکەن و دەلێن: (من سەرسام بووم نازانم چی پوودەدات لە دەوور و بەرم بۆچی؟) پاش ھەندێ پرسیار لە پسپۆریکی کۆمەلایەتی، ئەو خانمە دەلێت: (پیاو کەم خیانەتم لێدەکات لەگەڵ نافرەتیکتر، بە درێژای ماوەی دوو سالی رابردوو، لێم نزیک نەبوویەو و سیکسی لەگەڵ نەدەکردم، ھەست بەو پەری ئاڤمێدی دەکەم، من بەپراستی ھەڵخەڵەتاوم!).

- پاک و بێگەردی بۆ خودا، چی سەرسامیە کە نافرەت بەتەواوەتی دەزانیت چی لە دەوور و بەری دەگوزەریت، شتەکان پوون و پێویست بە زانای گەردوون و ئەستێرە ناس ناکات، ھەموو ئەوەی پێویستە ئەو خانمە بیکات ئەوەیە بریارێکی گونجا و ھەلسووکەوتیکی ژیرانەدات.

- ھەلسووکەوت کردنی پیاو لەگەڵ ژنەکەیی خۆیدا وەکو باوک، ھیچ ھەلەیک یان ناتەواویە کە ئەو دا نییە کە نافرەت پیاو کەیی خۆی تومەتبار بکات کە ھەلسووکەوتەکانی پیاو کەیی لەھی باوکی دەکات کە لەسەر دەمی منداڵیدا لەگەڵی کردوو، ھەلە لەو دایە نافرەت بە تەواوی پشت بە پیاو دەبەستێت و لەسەر ئەوەش بەردەوام بێت. نافرەت بە چەند

دەستى بەينى و لەوانەىە بە دەستى نەمىنى. ئەوئى كە بە دىنئايىمە پوودەدات ئەوئە كە
ئافرەت خوشەوئىستى بۇ خودى خۇى كەم دەكات. كەر ئافرەت واز لە ئارەزوئەك يان
خۇى كەم دەكات، ھەركاتىك وازلەخەونىك لەخەونەكانى بەينى ئەوابەشىكىترلە خوشەوئىستى
خۇى دەبرىت، بەم شىوئەىە بەردەوام دەبىت ھەتا پۇژنىك دىت ھەست دەكات بىتاقەتەكى
زۇرى دەروونى و سەروشتى سەرەكى ئافرەتەنەى خۇى لە دەست دەدات. ئەم ھەستە
نىوخۇىە خانمان ھەستى پىدەكەن لە كاتى توورەبونىاندا يان كاتىك توشى حالەتىكى
بىزارى دەبن لەبەرھەر ھۆكارىكىتر. لىرەدا توورەى ئافرەت زىاد دەكات ئەمە تەنھا لە دەست
دانى خوشەوئىستى خۇى نىيە بە تەنھا بەلكو خوشەوئىستى پىاوەكەشى لە دەست دەدات،
خوشەوئىستى و پىزى ئەو پىاوەى لىداكارى لە پىناودا كىرەو

كەواتە چارەسەر چىيە؟ پىوئىستە ھەموومان بىرارى ژىرانە بدەين و ھاوسەنگىەك لە
پەيوەندىەكانماندا رابگىرىن، پەيوەندى نىوان پىاو ئافرەت دىرايەتەكى بەمىز نىيە، ھەرگىز
بەلكو پىچەوانەى ئەوئەى، پىاوئى ژىر پىوئىستە لەسەرى خىزانەكى خوش بوونىت و پىزى
بگىرىت و ھەولبىدات يارمەتى بدات و بەرە و پىشى بىات لە جىياتى ئەوئەى تەنگى پىنەلچنىت
و زال بىت بەسەرىدا. ئەو خىزان و سۆزدارىەتى وا باشترە شانازى پىوئە بكات. ئافرەتى ژىر
پىوئىستە لەسەرى ھاوكارى پىاوەكەى بكات و خوشى بوونىت و ھەولبىدات ئارامى
پىنبەخشىت و بۇى پوون بكاتەوئە ئەوئەى كە ئارەزوئى لىيەتى و خوشى دەوئىت. پىوئىستە
وا لە كاروبارەكان بكات پوون و ئاشكرا بىت.

بەم شىوئەىە ئەوئەى پىاو پىنى ھەلدەسىت لە پىناوئى ئافرەتدا و ئەوئەى ئافرەت پىنى
ھەلدەسىت لە پىناوئى پىاوئە دەكەونەىەك جۇگەرە نەك كۆمەلىك جۇگەرە، جۇگەىەك كە
ئاوئى خوشەمختى خىزانە.

ج- ئافرەت ھەلسوكەوت دەكات وەكو ھەلسوكەوتى مندا: بەزۇرى ئافرەتان ھەلسوكەوتى
مندا ئەنە دەكەن بە تايىبەتى لە كاتىكدا كەدمىانەونىت شتىك بە دەست بەينىن لەلاى پىاوئە
ھۆكارى سەرەكى لەم ھەلسوكەوتەدا دەگەرئەمە بۇكاتى منداىى بەشىوازىك ئەو ئافرەتە
لەر كاتەدا بەو شىوازە ھەلسوكەوتى كىرەوئە بۇ ئەوئەى شتىك بە دەست بەينىن لەلاى
داىكى. لەكاتى گەرە بوونى و لە پىنگەى نەستىمە ھەمان ھەلسوكەوت دەكاتەوئە لەگەل
پىاوەكەى بەتايىبەتى كاتىك كە زىاتەر پىوئىستى بەخوشەوئىستى و سۆز و پىزىگرتن ھەىە.

دووبارە دەست دەكاتەۋە بە خويندنى وانەى تايىبەتى لەو بوارەدا. لىرەدا سۆسەن روتى: (ئاتوانم چۆن خوشەويستى خۆم بۇ مۇسىقا دەربېرىم)، گەپرايەۋە بۆئەۋەى لە سەرەتارە خوشى وويستى بوو.

ب- وازەينانى ئافرەت لە خزمان و ھارپىيانى: ويئەى ئەمە دەبينىن زۆر پوودەدات لە ھەندى كاتدا دەبينىن بيانورەكانى پياۋ راستە بەلام لە زۆربەى حالەتەكاندا ھىچ بىنەمايەكى داپەرورەى و ژىرى تىدا نابىنىن، ئەمە ئارەزوۋى پياۋە و پىئويستە لەسەر ئافرەت جىبەجىتى بكات. زۆرىك لە پياۋان ئەم شىۋازە پياۋە دەكەن لەبەر ھۆكارى تايىبەت بە خۇيان لەۋانە ھەست كىردنى پياۋ بە ئانارامى و ترسان لەۋەى ئافرەت بەسەرياندا زالبىت، لەبەر ئەۋە بە ھەموو رىگەيەك ھەۋلەدەدات بەسەر ئافرەتدا زالبىت، لەو رىگايانەش ئەۋەيە كە بەرگرى لە ئافرەت دەكات كە پەيۋەندى ھەبىت بەو كەسانەۋە خوشى دەۋىت و گرنگىيان پىدەدات.

بۇچى ئافرەت واز لە خزمان و ھارپىكانى دىنىت و بە تەۋاۋەتى پشت بە پياۋەكەى دەبەستىت لە ژيانىدا و دەبىتە سەرچاۋەى خوشەويستى تەنھا بۇ ئەۋ. بە ھەمان شىۋە خۇى بە دور دەگرىت لە خەلكى و ئاتوانىت سىكالا بكات لە داھاتوۋدا، لىرەدا ئافرەت دەبىتە زىندانى پياۋو ئەۋ پەيۋەندى ھاسەرىيە كە ھەيەتى لەگەل پياۋەكەيدا و ھىچ ھىز و دەسلەتلىكى نىيە و واز لە ھەموو ئەۋ خەۋنانە دىنىت كە نەخشەى بۇ كىشا بوو.

لە يەككە لە كۆرە زانستى يەكاندا پىرسىيار كرا لە كۆمەللىكى زۆر لە خانمان سەبارەت بەو ھۆكارەى پالىان پىۋە دەنىت خۆنەويست بن و دەست ھەلگىرىن لە مافەكانىيان؟
با پىكەۋە تەماشاي ئەم ۋەلامانەى خوارەۋە بىكەين:

- پياۋ پىشېبىنى ئەمە دەكات، ھەزاران سال لەسەر ئەمە پۇشتوۋە و بابەتەكە رەكو شتىكى كۇتايى ھاتوۋى لىھاتوۋە سەبارەت بەران، ئافرەتان بە پەلدوۋ لە قەلەم دەدەن.
- ئافرەتان خۇيان لەسەر ئەۋە را ھاتوۋن بىرپارەدەن خۇيان لەبىرىكەن.
- ئافرەتان باۋەرپان بە خۇيان ھىنارە كە ئەمە لە ئەركە سەرەكەيەكانىيانە. خۇفیدا كىردن ماناي بىبەش بوونىان لەۋەى كە ئارەزوۋى دەكەن و پىئويستە بەرژەۋەندى پياۋ پىش بەرژەۋەندى خۇيان بىخەن.

پىرسىيارىك ئىستا دىتە ئاراۋە ئەۋەيە: چ ئەنجامىك چاۋەرپان دەكەين لەو قوربانى و فىداكارىيەى كە خانمان پىشكەشى دەكەن؟ كاتىك ئافرەت بەم ھەموو فىداكارىيە ھەلدەسىت چاۋەرپان دەكات لەبەرامبەردا خوشەويستى پياۋ بۇ خۇى بەدەست بەيىت، لەۋانەيە بە

بىتوانىت كاروبارەكانى ژيانى خۇي بە تەنھا جىبەجى بىكات. خاۋەنى ھىۋى و ئارامى خۇت بە و بىروانە ئەو ئەنجامەي كە پروو دەدات لە داھاتوودا، ئەو سەرەنجامە پۇزەتېغەي يارمەتى بەھىز بوونى پەيوەندى نىۋانتان دەدات.

5- پىۋىستە ئافرەت دان بەر ھەلۋىستانەدا بىت كە ھەلۋىداۋە دەۋرى دايك بىبىنىت. ئافرەت دەتوانىت لىستىك ئامادە بىكات ھەموو ھالەتەكان بىنوسىت. لىرەدابە ئافرەت دەللىن سەرسام نەبىت بە زۆرى و درىژى لىستەكە كە لەبەر دەستى بەرېزتايە، بەلى ژيان پىرە لە ھەلۋىستى پۇرژانە. يەكەم ھەنگاۋى گۆپىنى ھەلسوكەۋتى ئافرەت بىرىتېيە لە دىارى كىردى ھەلسوكەۋتەكان.

6- پىۋىستە ئافرەت بەردەۋامبىت لە ھەلۋەكانى و ئاۋمىد نەبىت: بىزار مەبە خانمى بەرېز و رېگەمەدە ئەو ئەنجامە نىگەتېقانى كە لەسەتاۋە پروودەدەن كار بىكەنە سەر دەروونت. ئارام بىگرە سەرەنجامىكى باش چاۋەپروانتە پشت بەخوداى گەورە. ئەۋەي يارمەتت دەدات كە خۇگىرىت ئەۋەيە كە بىرېكەيتەۋە رېگەي كۆنى باۋوبلاۋمەگرە ئەگەر بەردەۋام بىت لەسەرى و ھەموارى نەكەيت بە دىنبايىيەۋە ئەنجامى خراپى دەبىت.

7- ئافرەت بىرواي بە خودى خۇي نىيە: ئافرەت بەردەۋام ئىنكارى خودى خۇي دەكات و خۇي لە دواي ئەو پىاۋەۋە دادەنىت كە خۇشى دەۋىت. خودى خۇي لە بىر دەكات و بەردەۋام بىر لە خۇش بەختى پىاۋەكەي دەكاتەۋە و لە بىرى چوۋە كە خۇشەختى پىاۋەكەي پەيوەستە بە خۇشەختى ئەۋەۋە. لىرەدا بۇ نەھىشتىنى بلاۋ بونەۋەي دەمانەۋىت بلىن پىۋىستە ئافرەت بىر لە خۇشەختى پىاۋەكەي بىكاتەۋە، ئەمەش سىفەتېكى باشە بەلام ئەمە لەسەر بىنەماي بىزاركىردى خۇي نەبىت.

چەند شىۋازىك ھەيە ئافرەت خودى خۇي لە بىر دەكات، لە گىرگىزىنباي:

1- ۋازەيتان لە بەرژەندى و ئارەزوۋەكانى بەبى ھۆكار: (سۆسەنى) پۇشەنبىر كە ئارەزوۋى مۇسىقاي ھەبوو لەو بۋارەدا ۋانەي تايبەتى خويىندىبو بۇ ئەۋەي پىرە بەۋبەھەرەيەدات، دەبىنن كاتىك گەشت بە (سەمىر) كە ئارەزوۋى مۇسىقاي نەدەكرد دواي ئاشكرا كىردى داخۋازىيەكەي، دەبىنن لە پروۋى پارىزگارى كىردن لە خۇي و دوور كەۋتەۋە لە كىشە و گرفت ۋازى لەم ئارەزوۋ بەھەرەيە ھىنا. ئەم داخۋازىيە بۇ ماۋەي سالىك درىژەي كىشاۋ بارودۇخەكەش بە ھەمان شىۋە ماۋەيە، دواتر جىاۋازى كەۋتە نىۋانىانەۋە و لەبەر چەند ھۆكارىك و داخۋازىيەكەش ھەلۋەشىنرايەۋە. ئەو كارەي سۆسەن دواي ھەلۋەشانەۋەي داخۋازىيەكەي پىي ھەستا بىرىتى بوو لە گەپانەۋەي بۇ ئارەزوۋ و خولىاي مۇسىقا و

بوو خوی بیرى بکەوینتەو، وا هەلسوکهوتى لەگەڵ بکە کە مەروڤیڤى ژێره و پێگەیشتووه و زیرەکە و خاوەنى تواناییهکی بەرزە و دەتوانیت پششى پى ببەستى.

بەبیرت بێت ئەو پیاو لەوانە یە بکەوینتەو بۆحاله‌تى تەمبەلى ئەمەش لەبەر ئەو شینوازه‌ى کە پیشتر شونى کەوتبوو، هەندى شتى لەبیر دەچوو یان پششى گویى دەخست. پێویستە بێدەنگى هەلبێژیت و ئارامى بپاریزیت و شتیڤ نەلییت بریندارى بکەى، لە کۆتایدا دەبیینز کە پششى بەخۆى دەبەستیت و کاروبارەکانى بەشیوہیەکی باش بەرى دەکات.

بۆ نمونە ئەگەر پیاو کەت مەوعەدینى گرنى هەبوو لە پوژى شەمەى داهااتودا هەول مەدە بیرى بخەیتەو، ئەو کارو ئەرکى خۆیەتى. ئەگەر ئەو موعەدەى لەبیر چوو دەستیکرد بەسەر زەنشیت کردنى تۆ و توورەییەکەى تەواو بوو، ئەوەى لەسەر تۆ پێویستە بیکەیت ئەوہیە کە ئارام و بێدەنگ بیت لەسەرەتاو و هەرگیز هەول مەدە تۆمەتبارى بکەى بە کەموکۆبى وەکو ئەوہى بلى: (تۆ مەروڤیڤى کەمتەرخەم و شە ژاوى)، بۆ ماوہیەکی کاتى بێدەنگ بە و دواتر دەتوانى بلىیت: (من دواى لیبووردن دەکەم کە ئەو هەوالەم بیست - لەبیر چوونى ئەو موعەدە گرنە - من دانیام کە ئەتوانى موعەدیکێتر پێکبخەى لە جیاتى ئەو). لە ئەنجامدا دواى لەبیر چوونى جارێک یان زیاتر لە کۆتایدا ناچار دەبیت خۆى پێکبخاتەو و دووبارە شتەکان بەبیری خۆى بێنیتەو و دوور بکەوینتەو لە لەبیر چوونەو لە داهااتودا.

3- پێویستە لەسەر ئافەرت زمانى دایک بەکارنەهێنیت لە کاتى قسە کردنىدا لەگەڵ پیاو کەیدا: بەشیوہیە قسەلەگەڵ پیاو مەکە وەکو مندالیڤى بچووک، کاتیڤ داواکارى شتیڤى لێدەکەى هەول مەدە فیللى لێکەى مەرەك چۆن دەتەوێت فیلل لە منداڵ بکەى، ئەگەر پیاو کارنیکیکرد و هەلەى کرد ئاگادارى مەکە، پێویست ناکات پیاو هەست بە ئارامى و توورەبیت بکات بەر شیوہیەى کە بەتەواوەتى جیاواز بێت لەو شیوہى تۆى لەسەرى.

4- ئافەرت پێویستە لەگەڵ پیاو قسە بکات لە دابەشکردنى ئەرکەکانى دا و بە خۆبەخشانه و بەشیوہیەکی بەردەوام ئەو کارانە نەکات کە لە بنەرەدا کارى پیاو. دابەشکردنى ئەرکەکان و دیارى کردنى کارىڤى ئاسان نییە بەلام جیبەجێدەکریت. دواى ئەوہى کە پێک دەکەون لەسەر دیارى کردنى ئەرکەکان وە بە تاییبەتى لەسەرەتا دا. بێگومان پیاو هەلەى مەبەست و بى مەبەست دەکات، هەلەیهک کە ئافەرت توورە دەکات و هیورى دەسووتینیت.

خانمى بەرێز هەرگیز هەول مەدە بەشداری بکەى لە پزگاکردنى پیاو کەت و ئەو هەلوێستەى کە تێنى کەوتووه. بێوام پێکە پیاوێ زێرەك ئەوەندە توانا و دەسلالتى هەیه

سايكۆلۈجىيەتى پىياو

سايكۆلۈجىيەتى پىياو ئافرىقىدا ھەيە، ئەوا بېگومان ئەو زۆر يارمەتتە دەكات وە بە
يارمەتى خوا جىياۋزىيەكە دەيىنىت.

وہ نہ کوتايدا سوپاس بۇ پەرۋەردگارى جىھانىان...

دانەر:

د. طارق كمال نعيمى

خواست و ناماده‌باشی

نهم کتیبه تیگه‌یشتنی ته‌قلیدیمان بۆ په‌یوه‌ندی نیوان ژن و پی‌دگوریت،
وه‌تیشک ده‌خاته سهره‌و مه‌لانه‌ی که به‌شیرازیکی نه‌ریستار له مه‌نسرکه‌رتی
رۆژانه‌ماندا ته‌نجامیان ده‌دهین.

مه‌له نه‌ویستراوه‌کان،

نهر مه‌لانه‌ی که‌ئامانج تیاپاندا دلخۆشکردنی لایه‌نی به‌رامبه‌ره‌وه مه‌لانه‌ی
که‌ده‌به‌هه‌وی دل‌ه‌راوکی و نیگه‌رانی و په‌ژاره و خه‌مباری و که‌ساسی و ئازار و
په‌ستی که‌به‌ره‌وامه به‌دریژایی ژیا‌نمان، تا ده‌بیته هه‌وی بریاری پی‌زاترین خه‌لانی
خوای که‌هره که نه‌ویش جیا‌به‌نه‌ره‌یه، که‌ژیانی خه‌زانی و هاوسه‌ریمان به‌ته‌واوه‌تی
تیگه‌ده‌داتو ورده‌ی مروه‌ی نه‌روخه‌نیت.

هه‌روه‌ها نهم کتیبه جیا‌وازییه سایکۆلۆژیه‌کانی نیوان ژن و پیاو و
چۆنیه‌تی مامه‌نه‌کردن له‌که‌لیاندا بون ده‌کاته‌وه‌ره به‌شیریه‌گی راستی تیشه
ده‌خاته سهر لایه‌نیکی سهره‌کی نیوان ژن و پیاو که‌نه‌ویش بواری ژیا‌نی سیکسیه
نه‌یشتانه‌مان بۆ بون ده‌کاته‌وه که پیاو خه‌زی لییه‌تی و ژن لیی بینا‌گایه . وه نه‌و
شته‌نه‌ی که ژن خه‌زی لییه‌تی و پیاو لیی بینا‌گایه .

بینگومان نهم کتیبه سروشتی په‌یوه‌ندی نیوان ژن و پیاو و تیریا‌نییان بۆ
یه‌کتری ده‌گوریت، به‌لام نه‌وه رونا‌دات مه‌تا خواستو ئاره‌زویه‌کی راستگوریا‌ف نه‌ییت
له‌لایه‌ن خوینه‌ره‌وه بۆ ژانین و ناسینی نه‌وه‌نییه شاراوانه وه دواتریش
ناماده‌باشی مه‌ییت بۆ تیگه‌یشتن و پیاده‌کردنی

نهم کتیبه به‌ره‌م و ده‌ره‌نجامی چه‌دین لیکۆلینه‌وه‌ی قو‌لی راستییه که
ژماره‌یه‌کی زۆر له ژانایانی ده‌رون ناسی و فه‌یله‌سوفه‌کانی رۆژنا‌وا پیی مه‌ستا‌ون

